

# İNFORMATİKA

## ABİTURİYENTLƏR ÜÇÜN TEST TOPLUSU

Gündüz MİRZƏBƏYLİ

Anar ƏHƏDLİ

Şəbnəm OSMANOVA



“

QAPALI TIPLİ TEST  
TAPŞIRİQLARI

AÇIQ TIPLİ TEST  
TAPŞIRİQLARI

YAZI İŞLƏRİ

2886  
TAPŞIRIQ

# İNFORMATİKA

## *test toplusu*

- Abituriyent hazırlığı
  - Müəllimlərin işə qəbulu
    - Sertifikasiya imtahanları

- ✓ Geniş çeşiddə test tapşırıqları
- ✓ Öyrədici test tapşırıqları
- ✓ Yoxlayıcı test tapşırıqları
- ✓ Möhkəmləndirici test tapşırıqları
- ✓ Yazı işi tipli tapşırıqlar
- ✓ Açıq tipli tapşırıqlar

### İxtisas redaktorları

Gündüz Mirzəbaylı  
Anar Əhədli

### Müəlliflər

Gündüz Mirzəbaylı  
Anar Əhədli  
Şəbnəm Osmanova

### Qrafik dizayn

Dəşqın Mirzəbaylı

### Tərtibat və redaktə

Rüfat Mamişov  
Mübariz İsgəndərov  
Sənan İsmayılov

Codera yayınları  
2022/2023

## Mündəricat

1. İnformasiya və İnformasiya prosesləri.....	5
1.1. İnformatika və İnformasiya.....	5
1.2. İnformasiyanın xassaları.....	6
1.3. İnformasiyanın təqdimolunma formaları.....	7
1.4. İnformasiya prosesləri.....	8
2. Say sistemləri.....	12
2.1. Ümumi anlayışlar.....	12
2.2. Rum say sistemi.....	12
2.3. Bir say sistemindən digar say sistemini keçid.....	13
2.4. Müxtalif say sistemlərində hesab amalları.....	15
2.5 Möhkamlandırıcı tapşırıqlar.....	16
3. İnformasiyanın kodlaşdırılması və miqdarının ölçüləsi.....	21
3.1. İnformasiyanın ölçü vahidləri.....	21
3.2. Kod və kodlaşdırma-ikililik kodlaşdırma.....	22
3.3. Mətn inforasiyasının kodlaşdırılması.....	25
3.4. Kompyuter qrafikası, tətbiq sahələri və növləri.....	28
3.5. Qrafik inforasiyanın kodlaşdırılması.....	32
3.6. Möhkamlandırma məsələlər.....	34
4. Modeləşdirmə.....	37
4.1. Model və onların təsnifi. İnformasiya modelləri. Kompyuter modeləşməsi.....	37
4.2. Qraf, cədvəl və ağac inforasiya modelləri.....	40
5. Kompyuterin aparat vasitələri.....	45
5.1. Kompyuterin mərkəzi qurğuları.....	45
5.2. Yaddaş qurğuları.....	49
5.3. Periferiya qurğuları.....	52
5.4. Möhkamlandırma tapşırıqları.....	57
6. Kompyuterin program təminatı.....	63
6.1. Sistem program təminatı.....	65
6.2. Tətbiqi program təminatı.....	66
6.3. Proqramlaşdırma alətləri.....	66
6.4. Möhkamlandırma tapşırıqları.....	68
7. Əməliyyat sistemi.....	68
7.1. Əməliyyat sisteminin ümumi anlayışları. Fayl və qovluqlar.....	68
7.2. İş masası, onun elementləri. Fayllar və qovluqlar üzərində amallar.....	73
7.3. Fayl sistemi və idarəetmə paneli.....	82
8. Mətnlərin emali.....	87
8.1 Mətn sənədinin yaradılması, redaksiya və formatlanması. Axtarış və avəzətma.....	87
8.2. Mətn redaktorunda cədvəllər. Sənədə müxtalif obyektiin (Şəkil, cədvəl, diaqram, düstur) əlavə ediləsi.....	96
9. Elektron cədvəllər.....	104
9.1. Elektron cədvəl və onun komponentləri(xana, satır, sütun, iş vərəqi). Düsturlar və funksiyalar. Mütləq və nisbi ünvanlar.....	104
9.2. Diaqramlar və onların elementləri. Elektron cədvəl proqramında modeləşdirmə. Statistik verilənlər əsasında proseslərin modeləşdirilməsi.....	111
10. Verilənlər bazası.....	118
10.1. "Verilənlər bazası" anlayışı, verilənlər modeli və verilənlər bazasının idarəolunma sistemi. Cədvəllər və onlar arasında əlaqa.....	118
10.2. Sorğular, formalar. Verilənlərin axtarışı və onların çeşidlənməsi. Hesabatlar.....	123
11. Alqoritm.....	130
11.1. Alqoritm anlayışı. Alqoritmin xassaları.....	130
11.2. Alqoritmin təqdimənilərə üsulları.....	131
11.3. Alqoritmin növləri(xətti, budaqlanan, dövri)-Ümumi anlayışlar.....	133
11.4. Xətti və budaqlanan alqoritmalar.....	135
11.5. Dövri alqoritmalar.....	138
11.6. Tipik məsələlərin alqoritmaları.....	140
11.7. Açıq suallar.....	151
11.8. Yazı işləri.....	153

<b>12. Proqramlaşdırma.....</b>	<b>156</b>
12.1. Python proqramlaşdırma dili. Sabit və dayışan kəmiyyatlar. Verilənlərin tipi. Tip çevirilmələri. Verilənlərin daxil və xaric edilməsi. Ədədlər üzərində əməllər.....	156
12.2. Sətirlər üzərində əməllər.....	160
12.3. Siyahılar üzərində əməllər.....	164
12.4. Şərt operatoru.....	165
12.5. Şərtli dövr operatoru (Bölüm 1).....	169
12.6. Şərtli dövr operatoru(Bölüm 2).....	171
12.7. Sayağachi dövr operatoru(Bölüm 1).....	175
12.8. Sayağachi dövr operatoru(Bölüm 2).....	177
12.9. Sayağachi dövr operatoru(Bölüm 3).....	181
12.10. Sayağachi dövr operatoru(Bölüm 4).....	183
12.11. Altproqramlar(Funksiyalar və prosedurlar).....	186
12.12. Möhkəmləndirmə məsələləri.....	189
12.13. Açıq tipli test tapşırıqları.....	197
<b>13. Kompüter şəbəkələri.....</b>	<b>199</b>
13.1. Kompüter şəbəkələri və onların təsnifatı.....	199
13.2. Şəbəka topologiyaları və şəbəka avadanlıqları.....	201
13.3. Şəbəka arxitekturası. Simsiz şəbəka texnologiyaları.....	204
13.4. Açıq suallar.....	205
<b>14. Internet.....</b>	<b>208</b>
14.1. İnterneta bağlanmanın üsulları. Internetda ünvanlanma və protokollar.....	208
14.2. Internet xidmətləri. Dünya hörümçək toru. Axtarış sistemləri. Elektron poçt.....	210
14.3. Açıq suallar.....	216
<b>15. Veb proqramlaşdırma.....</b>	<b>218</b>
15.1. Veb proqramlaşdırma və saytin hazırlanması mərhələləri. HTML nişanlanması dili.....	218
15.2. Siyahıların və cədvəllerin yaradılması.....	219
15.3. Veb-səhifənin rəng sxemi, qrafik faylların yerləşdirilməsi, istinadlardan istifadə.....	222
15.4. Möhkəmləndirmə tapşırıqları.....	223
<b>16. İnfomasiya təhlükəsizliyi.....</b>	<b>226</b>
16.1. İnfomasiyanın qorunması. Ziyanverici proqramlar.....	226
16.2. Kompüter cinayətkarlığı. Kriptoqrafiya.....	227
<b>Yazı işləri dəstə.....</b>	<b>230</b>
<b>Cavablar.....</b>	<b>232</b>

## 1.1 İnformatika və informasiya.

1. Eldar olindəki almanın qırmızı və yumşaq olduğunu dedi. O, meyvədən hansı növ informasiya aldı?  
 A) vizual, dad B) vizual, audial  
 C) taktıl, qoxu D) dad, qoxu, audial  
 E) vizual, taktıl

## 2. İformasiyanın növləri:

- A) mətn, adədi, taktıl, qoxu, bioloji  
 B) elm, fizioloji, mətn, taktıl, dad  
 C) qrafik, səs, video, dad, qoxu  
 D) səs, gərgəmə, taktıl, dad, qoxu  
 E) bioloji, riyazi, taktıl, mətn, səs

## 3. Uyğunluğu müəyyan edin:

- 1- Yay fəsildə günəşin şüası gözərimizi qamaşdırır və dərimizə təsir edir.  
 2- İşə salınmış kompüterdə led işıqların yanış-sənduyunu və daha sonra xəta siqnalı verərək sənduyünü görürsünüz.  
 3- Eve daxil olanda qaz qoxusunu hiss edirsiniz və daha sonra qaz sobasının açıq qalan aclarını bağlayırsınız.  
 4- Paxlavanın on kiciyini götürüb dadına baxırsınız  
 a) Taktıl b) Audial c) Qoxu d) Dad e) Vizual  
 A) 1-d,e 2-a,e 3-b 4-c B) 1-b 2-d,e 3-a 4-c,e  
 C) 1-c,e 2-b,d 3-e 4-c,e D) 1-a,e 2-b,e 3-c,e 4-d,e  
 E) 1-c,a 2-b,e 3-d,e 4-e

4. Kompüterin daxilindəki informasiya necə informasiyadır?  
 A) Hissa-hissa kasılmaz B) Diskret C) Yarı diskret  
 D) Hissa-hissa kasılan E) Kasılmış

5. Tabiətdəki informasiya necə informasiyadır?  
 A) Hissa-hissa kasılmış B) Diskret C) Yarı diskret  
 D) Hissa-hissa kasılan E) Kasılmış

6. İformasiya prosesi haqqında elm hansıdır?  
 A) Kibernetika B) Statistika  
 C) Proseslaşdırma D) İnformatika  
 E) İformasiya Prosesləri

7. İformasiyanın toplanması, ötürülməsi, qabul edilməsi, saxlanması və emal edilməsi hadisəsini łyaranın elm necə adlanır?  
 A) Kibernetika B) Statistika  
 C) Proseslaşdırma D) İnformatika  
 E) İformasiya Prosesləri

8. Duyğu üzvləri vasitəsi ilə qabul edilan informasiya necə informasiyadır?  
 A) Rəqəmsal B) Kodlaşdırılmış C) Diskret  
 D) Kasılan E) Analoq

9. Hansı ardıcılıq daha doğrudur?  
 A) İformasiya - Bilik - Verilan  
 B) Bilik - Verilan - İformasiya  
 C) Verilan - Bilik - İformasiya  
 D) Verilan - İformasiya - Bilik  
 E) İformasiya - Verilan - Bilik

10. Verilan, İformasiya və bilik haqqında hansı fikirlər doğrudur?

- 1- Verilan İxtiyari bir məlumatdır, manasının olub - olmaması ənənəsizdir  
 2- İformasiya manası olan verilənlər toplusudur  
 3- Bilik dərk edilmiş İformasiyadır  
 4- Bilik mövcud İformasiyanın analizindən ortaya çıxır  
 5- Verilan- İformasiya- bilik ardıcılığı doğrudur  
 A) 2,3 B) 1,2,3,4 C) 2,3,4 D) Hamısı E) 1,3,4

## 11. Uyğunluğu müəyyan edin:

- 1- Bilik 2- Verilan 3- İformasiya  
 a) İxtiyari bir məlumatdır, manasının olub - olmaması ənənəsizdir  
 b) Müəyyən bir manaya sahib olan verilənlərdir  
 c) İformasiya üzərində müəyyən mövcud qaydalar asasından əmaliyyatlar aparılması nəticəsində alman və qərar qəbul etməyə imkan edən məlumatdır  
 A) 1-a; 2-b; 3-c B) 1-a; 2-c; 3-b  
 C) 1-b; 2-a; 3-c D) 1-c; 2-b; 3-a  
 E) 1-c; 2-a; 3-b

## 12. Uyğunluğu müəyyan edin

- 1- Şirin və qırmızı almanın  
 2- Ötrəni havaya saçan qızıl gül qoxusu  
 3- Əlimizdə saxladığımız buz kristalının yavaş-yavaş ormasına hiss etmək  
 4- Sınıfda hər kəs eyni anda damışlığı üçün səs-küyətrafi bürümüştür.  
 a) Vizual b) Audial c) Qoxu d) Dad e) Taktıl  
 A) 1-a 2-c,d 3-b 4-e B) 1-d,e 2-b 3-a 4-c  
 C) 1-a,d 2-c 3-e 4-b D) 1-a,d 2-c 3-d 4-e  
 E) 1-e 2-a,d 3-c 4-b

13. Hansı obyektdən insan səs İformasiyası qəbul edər?

- A) Kitabda yazılın faktlardan  
 B) Gunaş şüasından  
 C) Küükürd qazının hayaya yayılmasından  
 D) Meyvələrin rəngindən  
 E) Güclü yağışın yağmasına

14. Əhməd dördüncü yaşındakı mesaləni seyr eddi. Bu zaman Əhməd hansı növ İformasiya aldı?

- A) Audial B) Vizual C) Taktıl  
 D) Dad E) Qoxu

15. Şagirdlər otağın çox isti olduğunu müəllimə söylədilər. Bu zaman şagirdlər hansı növ İformasiya aldı?

- A) Audial B) Vizual C) Taktıl  
 D) Dad E) Qoxu

16. "Kompütedə olan bütün İformasiyalar kompüter üçün .....-dir"

- Nöqtələrin yerində hansı söz yazılmamışdır?  
 A) İformasiya B) Məlumat C) Verilan  
 D) Fakt E) Bilik

17. Uygunluğu müəyyən edin:

1. Vizual infomasiya ilə işləyən obyektlər
  2. Audial infomasiya ilə işləyən obyektlər
  3. Taktil infomasiya ilə işləyən obyektlər
- a) Televizor      b) Radio      c) Fonendoskop  
 A) 1- b 2- a 3- c    B) 1- c 2- a 3- c, b    C) 1- a 2- b 3- a, c  
 D) 1- a 2- a, b 3- c    E) 1- a, c 2- a, b 3- c

## 1.2 İnfomasiyanın xassaları.

1. Uygunluğu müəyyən edin:

- |                  |                 |            |
|------------------|-----------------|------------|
| 1 - Aktualılıq   | 2 - Adekvatlıq  | 3 - Tamlıq |
| 4 - Anlaşıqlılıq | 5 - Obyektivlik |            |
- a) Obyekt və ya hadisə haqqında toplamış infomasiyanın miqdərinə uyğun olunur.  
 b) Onun obyektiv gerçəklidə uyğun olmasındır.  
 c) Obyekt haqqında infomasiyanın bu obyektdən istifadənin məqsəd və vazifəsinə nə dərəcədə uyğun gəldiyini aks etdirir.  
 d) Onun mövcud zamanında uygunluq dərəcasını ifadə edir.  
 e) Onu qəbul edən bu infomasiyanı anladığı dildə ifadə olunması bəzən düzülür.  
 A) 1- a; 2- b; 3- c; 4- d; 5- e    B) 1- e; 2- c; 3- d; 4- b; 5- a  
 C) 1- b; 2- a; 3- d; 4- c; 5- e    D) 1- d; 2- c; 3- a; 4- e; 5- b  
 E) 1- a; 2- c; 3- b; 4- e; 5- d

2. Uygunluğu müəyyən edin:

1.Obyektivlik	a.Hidrometeoroloji stansiya şəhərinin havanın kəskin soyuyacağı ilə bağlı məlumatlandırdı.
2.Aktualılıq	b.Dünyanın en ən çaylı Nil çayıdır.
3.Adekvatlıq	c.Məşin alan Fırızə sürücülük kursuna yazılıdır.
4.Etibarlılıq	d.Bugün informatika fənnindən olimpiyada taşkil olunacaq.

A) 1- a, 2- b, 3- c, 4- d    B) 1- h, 2- d, 3- c, 4- a  
 C) 1- b, 2- a, 3- c, 4- b    D) 1- b, 2- d, 3- a, 4- c  
 E) 1- a, 2- c, 3- b, 4- d

3. Aktual infomasiyaya aiddir:

- A) Infomasiyanın başa düşülen olması  
 B) Infomasiyanın qismən başa düşülməsi  
 C) Cari zamanda bizlər üçün əhəmiyyəti olması  
 D) Infomasiyanın etibarsız olması  
 E) Etibarlı mənbədən alda olunması

4. Doğru infomasiyanı müəyyən edin.

- A) Obyektiv infomasiya kiminsə fikrindən asılıdır.  
 B) Müsiqi notları anlaşıqlı infomasiyadır.  
 C) Tam infomasiya aktual infomasiyadır.  
 D) Natamam infomasiya aktual infomasiyadır.  
 E) Etibarlı infomasiya həmişə anlaşıqlı olmur

5. Biri obyektiv infomasiyadır.

- A) Yay fəsli ilin an gözəl fəslidir  
 B) Aytana görə Nazlı çox mehrəban qızdır.  
 C) Çöldə hava çox soyuqdur.  
 D) Bu gün küləyin sürəti saatda 8 km-dir.  
 E) Tatil üçün an yaxşı ölkə Braziliyadır.

6. Rauf və Fuad görüşmək üçün məkan təyin etdilər, lakin vaxtı təyin etməyi unutdular. Burada Rauf və Fuad üçün infomasiyanın hansı xassası pozulmuşdur?

- A) Etibarlılıq      B) Anlaşıqlılıq      C) Tamlıq  
 D) Aktualılıq      E) Obyektivlik

7. Dağıq infomasiyanı seçin:

- A) Balka sabah mediyaya açıq brifing keçirildi.  
 B) İmtahanlar galon hafta 5-ci günündən etibarən başlayacaq.  
 C) Galon hafta boyunca havanın tutqun olacağı ehtimal olunur.  
 D) Deyəsan yağış yağacaq.  
 E) İşimi təz bitirsem, balka icinə gedəram.

8. Doğru ifadəni müəyyən edin:

- A) İnfomasiya anlaşılan dildə təqdim olunursa, deməli aktual infomasiyadır.  
 B) Ayselin Fatima haqqında dilşünçələri obyektiv infomasiyadır.  
 C) İnfomasiyanın tərkibində "deyəsan, yaşın, çox güman ki" ifadələri olarsa, deməli anlaşıqlı infomasiyadır.  
 D) Hər hansı bir şəxs Instagram səhifəsində məktəblarda ümumi təhsilin yenidən distant formada taşkili barədə post paylaşdı - bu etibarlı infomasiyadır.  
 E) Hidrometeoroloji stansiya sabah havanın kəskin soyuyacağı barədə şəhərin məlumatlandırdı - etibarlı infomasiyadır.

9. Uygunluğu müəyyən edin:

- |                |                |                 |
|----------------|----------------|-----------------|
| 1 - Aktualılıq | 2 - Adekvatlıq | 3 - Obyektivlik |
|----------------|----------------|-----------------|
- a) İnfomasiyanın məqsəd və vazifəsinə nə dərəcədə cavab verməsini göstərir.  
 b) Hami tərəfindən qəbul edilən doğru infomasiyanı ifadə edir.  
 c) İnfomasiyanın cari zamana uyğunluğunu göstərir.  
 A) 1- c; 2- a; 3- b    B) 1- a; 2- c; 3- b  
 C) 1- a; 2- b; 3- c    D) 1- e; 2- b; 3- a  
 E) 1- b; 2- a; 3- c

10. İnfomasiyanın xassaları hansı sıradə düzgün vərlimdir?

- A) Obyektivlik, tamlıq, dağıqlıq, kütüvilik, aktualılıq, anlaşıqlılıq  
 B) Aktualılıq, obyektivlik, diskretlik, dağıqlıq, kütüvilik, dinamiklik  
 C) Obyektivlik, tamlıq, dağıqlıq, adekvatlıq, aktualılıq, anlaşıqlılıq  
 D) Aktualılıq, natiçevilik, obyektivlik, diskretlik, anlaşıqlılıq, dağıqlılıq  
 E) Obyektivlik, tamlıq, dağıqlıq, adekvatlıq, kəsilməzlik, aktualılıq

11. Vəli məntiq oyunu oynayan zaman gizli otağın qapısını açmaq üçün iki adəd şifra tapmışdır. Amma gizli otağın iki adəd şifrosu var və Vəli bilmir ki, bu şifrlər hansı hansına uyğundur. Burada Vəli üçün infomasiyanın hansı xassası pozulmuşdur?

- A) Tamlıq      B) Aktualılıq      C) Faydalılıq  
 D) Anlaşıqlılıq      E) Obyektivlik

# 1. İnformasiya və İnformasiya prosesləri

Abiturientlər üçün test toplusu

12. Gizli otağın şifrləri yalnız yığılarsa avtomatik şifra başqa şifrlərlərə avaz olunur. Vəlinin ilk cəhdində uğursuz olur və artıq Vəlidə olan şifrlər üçün hansı xassə pozulmuşdur?
- A) Tamlıq      B) Aktuallıq      C) Adekvatlıq  
D) Anlaşıqlılıq    E) Obyektivlik

13. Müsiqı təhsili alan Aytan yaxın dostu Gülnar - a yeni bəstələdiyi müsiqı notlarını göndərdi. Amma Gülnarın müsiqı təhsili olmadığı üçün heç nə başa düşmədi. Gülnar üçün informasiyanın hansı xassəsi pozulmuşdur?
- A) Tamlıq      B) Dəqiqlik      C) Faydalılıq  
D) Anlaşıqlılıq    E) Obyektivlik

14. İnformasiyanın cari zamana uyğunluq dərəcəsi necə adlanır?
- A) Yaqinlik      B) Tamlıq      C) Faydalılıq  
D) Aktuallıq      E) Adekvatlıq

15. Hadisə və prosesin həqiqi vəziyyətini eks etdirən informasiya necə adlanır?
- A) Adekvat      B) Obyektiv      C) Mümkün  
D) Aktual      E) Tam

16. Gerçək zamanda mövcud və lazım olan informasiya necə adlanır?
- A) Obyektiv      B) Aktual      C) Tam  
D) Anlaşıqlı

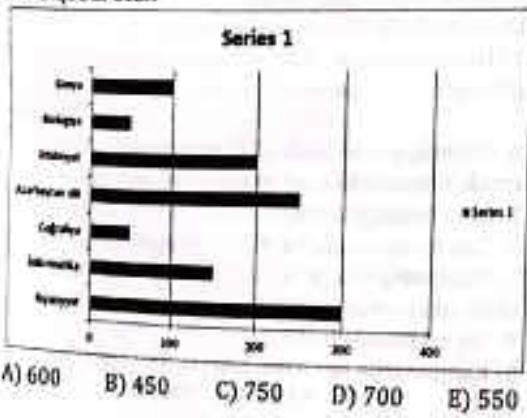
17. İnformasiyanın xassaları hansılardır?
- |                 |                  |                 |
|-----------------|------------------|-----------------|
| 1 - Aktuallıq   | 2 - Təxəldül     | 3 - Obyektivlik |
| 4 - Adekvatlıq  | 5 - Dayışənlilik | 6 - Tamlıq      |
| 7 - Müyyənlilik | 8 - Diskretlik   | 9 - 2,4,6,7     |
| A) 1,3,4,6      | B) 1,2,5,7,8     | C) 3,5,6,8      |
| D) 1,2,3,7      | E) 3,5,6,8       |                 |

18. Aşağıdakılardan hansı informasiya proseslərinə aid deyil?

- A) İnformasiyanın toplanması  
B) İnformasiyanın ötürülməsi  
C) İnformasiyanın təmizlənməsi  
D) İnformasiyanın emalı  
E) İnformasiyanın sədənəməsi

## 1.3 İnformasiyanın təqdim olunma formaları

1. Məktəbin kitabxanasına yeni tədris illi üçün kitablar gətirildi. Kitabxana Riyaziyyat, İnformatika və Azərbaycan dili fanlarının tədrisi üçün cəmi neçə kitab qəbul etdi?



- A) 600      B) 450      C) 750      D) 700      E) 550

2. Film və klipler hansı informasiya formasına aiddir.

- A) Mətn      B) Ədədi      C) Qrafik      D) Video      E) Səs

3. Ərizələr və yazılı təlimatlar hansı informasiya formasına aiddir.

- A) Mətn      B) Ədədi      C) Qrafik      D) Video      E) Səs

4. Havanın temperaturu və ayın tarixi hansı informasiya formasına aiddir.

- A) Mətn      B) Ədədi      C) Qrafik      D) Video      E) Səs

5. Sxemlər və çərçivələr hansı informasiya formasına aiddir.

- A) Mətn      B) Ədədi      C) Qrafik      D) Video      E) Səs

## 6. Uyğunluğu müəyyən edin.

İnformasiya forması	İnformasiya
1. MƏTN	a. futbol oyunlarının hesabı
2. QRAFIK	b. qəzetdə yazılın məlumat
3. SƏS	c. qarmonda ifa etmək
	d. $y = kx + b$ funksiyasına $k > 0$ artıri öðəyən sxem
	e. metro daxilində qatarə gedən yolun sxemi

- A) 1-c,d 2-a,b 3-e      B) 1-a 2-d 3-c,e

- C) 1-h 2-d 3-a,c      D) 1-b 2-d,e 3-c

- E) 1-a 2-d 3-b,d

## 7. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1- Qrafik      2- Mətn      3- Ədədi

- a. Şagirdlər dərsi daha yaxşı anlaya biləməsi üçün dersliklərdə sxemlərdən, cədvəllərdən istifadə olunur.

- b. Teləba biletin itirən Xədica universitetin rəhbərliyinə əriza ilə müraciət etdi.

- c. Otağdakı termometr temperaturun  $16^{\circ}\text{C}$  olduğunu göstərdi.

- A) 1-a 2-c 3-b      B) 1-a 2-b 3-c      C) 1-b 2-a 3-c  
D) 1-c 2-b 3-a      E) 1-b 2-c 3-a

## 8. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1- Analoq-informasiya      2- Rəqəmsal informasiya

- a) Tabletdə mövcud olan informasiyadır

- b) Kəsilən informasiyadır

- c) Kompyuterdə mövcud olan informasiyadır

- d) Kəsiləməz informasiyadır

- e) Virusa yoluxma təhlükəsi yoxdur

- A) 1- a, d; 2- b, c, e      B) 1- a, d, e; 2- b, c  
C) 1- b, d, e; 2- a, c      D) 1- c, e; 2- b, d  
E) 1- a, b; 2- b, c, e

## 9. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Mətn      2. Ədədi      3. Qrafik

- a. Bakı şəhərinin tikinti layihəsinin sxemi

- b. Kitabdan yazılın hekaya

- c. Futbol oyununun başlama vaxtı

- d. Şagirdin müallim haqqında fikirlərini

- e) Azərbaycanın ecəzkar mənzərəsinin şəkli

- A) 1-b,d; 2-c; 3-a,e      B) 1-b,c; 2-a,d 3-e

- C) 1-c; 2-b,e; 3-a,d      D) 1-d; 2-c,e; 3-a

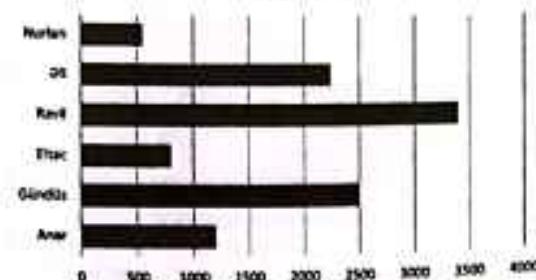
- E) 1-a,d; 2-c; 3-a,e

# 1. İnformasiya və informasiya prosesləri

Abituriyentlər üçün test toplusu

10. Cədvəl fragmentinə əsasən mülahizələrin doğru olduğu variantı seçin.

Maaş cədvəli

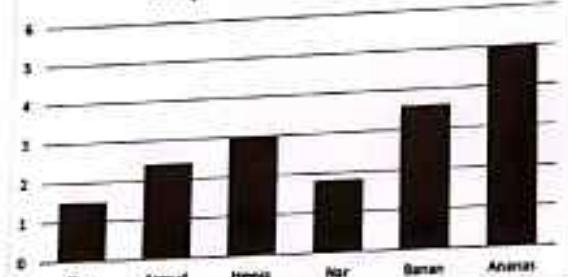


1. Gündüzün maaşı  
2. Əlidən az maaş alanların sayı  
3. Eltəcdən çox, Rayıldan az maaş alanların sayı.

	1	2	3
A) 2000	3	2	2
B) 2250	2	3	3
C) 2500	3	3	2
D) 2500	2	2	3
E) 2000	3	3	3

11. Cədvəl fragmentinə əsasən mülahizələrin doğru olduğu variantı seçin.

Meyvaların satış qiyməti



1. Ən bəhə 2-ci meyvə adı  
2. Ananasın qiymət ilə Heyvanın qiymət fərqi  
3. Nardan bəhə olan meyvaların sayı

	1	2	3
A) Heyva	3	2	2
B) Banan	4	2	4
C) Banan	2	4	4
D) Ananas	2	3	3
E) Banan	2	4	4

12. Uyğunluğu müəyyən edin:

1.Mətn      2.Ədədi      3.Qrafik

- a) Bakı-Şuşa yolunun çertyojunun hazırlanması  
b) Tabiat haqqında maraqlı söz və cümlələrin yazılıması  
c) Azərbaycanda ümumtəhsil məktəblərinin başlanma tarixi  
d) Sürübülər üçün yollarda yol-hərəkat nişanlarının olması  
e) Verilən məsələnin düstür vasitəsilə həllini yazmaq.

- A) 1-b; 2-c,e; 3-a,d  
C) 1-b,e; 2-a,d; 3-c  
E) 1-d,e; 2-a,c; 3-b
- B) 1-c; 2-b,d; 3-a  
D) 1-c; 2-d; 3-a,e

13. Duyğu üzvləri vasitə ilə qəbul edilən informasiya necə informasiyadır?  
A) Rəqəmsal B) Kodlaşdırılmış C) Diskret  
D) Kasılıq E) Analoq

## 1.4 İnformasiya prosesləri.

1. İnformasiyanın toplanması, ötürülməsi, qəbul edilməsi, saxlanması və emal edilməsi hadisəsi necə adlanır?  
A) Qəbəldərmiş B) İnformasiya taşlılı  
C) İnformasiya prosesi D) Aqreqatlaşdırma  
E) Çatdırılma

2. İnformasiyanın rəqəmsal formadan analog formaya çevrilmesi İnformasiyanın hansı prosesinə aiddir?  
A) İnformasiyanın toplanması  
B) İnformasiyanın saxlanılması  
C) İnformasiyanın ötürülməsi  
D) İnformasiyanın qəbuledilmesi  
E) İnformasiyanın emali

3. Verilmiş variantlardan hansı informasiya emalı mərhələsinə aiddir?

- A) Şahmatçının rəqibin daşlarının vəziyyətinə baxması  
B) Müəllimin şagirdə ev tapşırığını söyləməsi  
C) Hidrometeoroloji stansiyaların sabahki hava temperaturunu elan etməsi  
D) Şagirdlərin şimşek səsi eşitməsi  
E) Havanın tutqun olduğu sababından, şagirdin çətir götürməsinə qərar verməsi

4. Verilmiş variantlardan hansı informasiya qəbulu mərhələsinə aiddir?

- A) Müəllimin şagirdlərin qiymətini elan etməsi  
B) Müəllimin şagirdə ev tapşırığını söyləməsi  
C) Hidrometeoroloji stansiyaların sabahki hava temperaturunu elan etməsi  
D) Şagirdlərin şimşek səsi eşitməsi  
E) Havanın tutqun olduğu sababından, şagirdin çətir götürməsinə qərar verməsi

5. Verilmiş variantlardan hansı informasiya ötürülməsi mərhələsinə aiddir?

- A) Şahmatçının rəqibin daşlarının vəziyyətinə baxması  
B) Müəllimin şagirdlərin ev tapşırığını yoxlaması  
C) Hidrometeoroloji stansiyaların sabahki hava temperaturunu elan etməsi  
D) Şagirdlərin şimşek səsi eşitməsi  
E) Havanın tutqun olduğu sababından, şagirdin çətir götürməsinə qərar verməsi

6. Verilmiş proseslərdən hansılarda informasiya emalı nəticəsində yeni informasiya alda olunur?

- 1- Alım tədqiqat aparır  
2- Tərcüməçi matni bir dildən başqa dilə çevirir  
3- Müləntiq müəyyən dəlillərə əsaslanaraq cinayatkəri müəyyən edir  
4- Şagird məsələ həll edir  
5- Kompüterdə hər hansı program icra olunur  
A) 2,3      B) 1      C) 2,3,4      D) 5      E) 1,3,4

# 1. İnformasiya və İnfomasiya

Mədəniyyətçilər üçün test toplusu

7. Verilmiş variantlardan hansı informasiya toplanması mərhələsinə aiddir?
- Şahmatçının rəqibin daşlarının vəziyyətinə baxması
  - Müləmin şagirdə ev tapşırığını söyləməsi
  - Hidrometeoroloji stansiyasın sabahki hava temperaturunu elan etməsi
  - Şagirdin misali həll etməsi
  - Havanın tutqun olduğu sabəbindən, şagirdin çatır götürməsinə qarar verməsi
- A) 2,3    B) 1    C) 2,3,4    D) 5    E) 4

8. Hansılar informasiya emalı nticəsində informasiyanın forması dayışır?

- Alım tədqiqat aparı
  - Tərcüməçi matni bir dildən başqa dilə çevirir
  - Müstəntiq müəyyən daillərə asaslanaraq cinayatkarı müəyyən edir
  - Şagird masala həll edir
  - Kompyuterdə hər hansı program icra olunur
- A) 2,3    B) 1    C) 2,3,4    D) 2,5    E) 1,3,4

9. Mədinənin anası eva qayıdarkən qapıdan asılmış reklam bukletindən yaxınlıqdağı mağazada bütün mallara 20% endirim kampaniyası olduğunu bildi. Verilmiş cümlədə informasiya qəbuledicisini və manbayı müəyyən edin.

- Manba-qapı,qəbuledici-Mədinə
- Manba-mağaza,qəbuledici-Mədinə
- Manba-reklam bukleti, qəbuledici-Mədinənin anası
- Manba-reklam bukleti,qəbuledici-Mədinə
- Manba-Mədinənin anası,qəbuledici-Mədinə

10. Uyğunluğu müəyyən edin.

- İnformasiyanın toplanması
  - İnformasiyanın qəbul edilməsi
  - İnformasiyanın ötürülməsi
  - İnformasiyanın saxlanması
- a. Aytan müallimə keçirdiyi KSQ-nin nticələrini şagirdlərə açıqladı.  
 b. Samir kompüterin Documents qovluğunda olan vacib sanadları Google Drive yüklədi.  
 c. Leyla dərsi dərindən öyrənmək üçün internetdən araştırma edir. Əlavə məlumatlar tapır.  
 d. Fidan dərsdən qayıdarkən şimşək səsi eşitdi.
- A) 1-a,2-b,3-c,4-d    B) 1-b,2-a,3-c,4-d  
 C) 1-c,2-d,3-a,4-b    D) 1-c,2-a,3-b,4-d  
 E) 1-b,2-c,3-d,4-a

11. İnformasiyanın emalı prosesidir:

- Şeirlər dəftərə yazılıması
- Informatikadan məsələ həlli
- Məlumatın yayılması
- Tarazida meyvələrin çökülməsi
- Kitabların satışa çıxarılması

12. Cümədəki informasiya manbayını və qəbuledicisini müəyyən edin:

- "Eldar özüne ev almaq üçün saytdan evlərə baxır"
- Manba-ev; qəbuledici-Eldar
  - Manba-Eldar; qəbuledici-ev
  - Manba-sayıt; qəbuledici-Eldar
  - Manba-Eldar; qəbuledici-sayıt
  - Manba-ev; qəbuledici-sayıt

13. İnformasiyanın ötürülməsi prosesində vacibdir:
- Elektron poçt təxəli
  - İnformasiya manbayı
  - İnformasiya qəbuledicisi
  - Rabita kanalı
  - İnformasiya manbayı və qəbuledicisi

14. Uyğunluğu müəyyən edin:

- İnformasiyanın emalı
  - İnformasiyanın ötürülməsi
  - İnformasiyanın saxlanması
- a. Riyaziyyatdan məsələ həlli  
 b. Mesajın messenger üzərindən ötürülməsi  
 c. Sanadın CD-RW diskinə yazılıması  
 d. Telefon kitabçasına yeni adın əlavə edilməsi  
 e. Topanmış məlumatların təhlil edilməsi
- A) 1-e 2-b 3-d    B) 1-c,d 2-b,e 3-a  
 C) 1-a 2-b,e 3-c    D) 1-a,e 2-b 3-c,d  
 E) 1-b 2-c,d 3-e

15. Uyğunluğu müəyyən edin:

- Email    2) Qəbul    3) Saxlanma
- a. Pəncəradən baxan uşaq yağışın yağdığını gördü  
 b. Dərsdə iştirak etməyən şagirdə qayıb yazılıdı  
 c. Ayşe Samirin nömrəsini telefonuna qeyd etdi
- A) 1-a,2-b,3-c    B) 1-b,2-a,3-c    C) 1-c,2-a,3-b  
 D) 1-b,2-c,3-a    E) 1-c,2-b,3-a

16. Uyğunluq pozulmuşdur.

- İnformasiyanın xassələri aktuallıq, anlaşıqlıq, obyektivlik, faydalılıq, təhlükə
- İnformasiyanın qəbuledicisi-dəftər, kitab, jurnal, darslik
- İnformasiyanın daşıyıcıları-HDD, FDD, flaş kart, CD, DVD
- İnformasiya prosesləri-email, qəbul, saxlama, toplama, ötürülmə
- İnformasiyanın təqdimedilmə formaları-mətn, səs, video, qrafik, ədədi

17. Sual işarəsinin yerinə nə yazılıcaq?

(A,b,c,d,e,f,g,h,x,i,j,k,q,l,m,n,o,p,r,s,t,u,v,y,z)

Giriş	Qalam	Dəftər	Kitab	Jurnal	Darslik	Gündəlik
Ques	Ümüh	Eğlisi	Qubx	Küsəm	Elyəm	???

A) Fzmegnjkq

B) Gvoefmjq

C) Fvoefnjq

D) Gzmegnjkq

E) Foefmjq

18. Biri fəqliidir:

- İnformasiyanın qəbulu
- İnformasiyanın email
- İnformasiyanın ötürülməsi
- İnformasiyanın çoxaldılması
- İnformasiyanın toplanması

19. Cədvələ əsasən emal qaydasının müəyyənləşdirib sual işarəsinin yerinə yazılıcaq ədədi tapın.

Qırçıq	112	503	13	90	24	75	40
Qus	8	16	8	7	12	24	8

- A) 10    B) 6    C) 18    D) 9    E) 14

- 20. Hansı informasiyanın qabuledicisi ola bilməz?**

A) Kompyuter      B) Planşet      C) İnsan  
D) Radio            E) Oşlam

**21. Verilmiş bilgilere göre, verilen bilgilerin emalı nticisinde alıcıya edilen bilgiyi milawyan edin?**

- 1-dən 100-a qədər tam adadlar müəyyən qayda ilə  
a, b və c siyahısına yerləşdirilmişdir.

I) a siyahında olan elementlər 2-a bölinən  
elementlardır.

II) b siyahısındaki elementlər 4-a bölinən  
elementlardır.

III) c siyahısındaki elementlər a və b siyahıstının  
ortaq elementlərinən təşkil olunmuşdur

1- b siyahısının bütün elementləri a siyahısında  
mövcuddur

2- a və c siyahısı eyni elementlərdən təşkil  
olunmuşdur

3- b və c siyahısı eyni elementlərdən təşkil  
olunmuşdur

4- a siyahısının bütün elementləri b siyahısında  
mövcudur

5- c siyahısının bütün elementləri a siyahısında  
mövcuddur

6- c siyahısının yalnız bir qrup elementləri a  
siyahısında mövcuddur

A) 1, 3, 5   B) 1, 4, 5   C) 2, 4   D) 1, 3   E) 2, 4, 5

22. Ədədlər hansı qayda ilə emal olunub?

Gdp	15	20	58	123	998	32	348
Gdp	64	4	5	4	1	1	36

- A) Ədədin rəqamlarının kvadratları cəmi tapılır.
  - B) Ədədin rəqamları içərisindən max və min olan rəqamlarının hasili tapılır.
  - C) Ədədin tek rəqamlarının hasili və cüt rəqamlarının hasili tapılır, sonra toplanır.
  - D) Ədədin rəqamları fərginin kvadrati tapılır.
  - E) Ədədin rəqamları içərisindən max və min olan rəqamlarının fərginin kvadrati tapılır.

23. İdman darsında İlaha, Zeynəb, Ayaz ve Taleh sıradı dayanıb. Ayaz Zeynəb ilə İlaha'nın tam arasında dayanıb. Ayazla Zeynəb arasındaki məsafa, İlaha ilə Taleh arasındaki masafaya barabərdir. Zeynəb ilə Taleh arasındaki məsafə 12m-dir. Ayaz ilə Taleh arasındaki masafəni tapın.

- A) 8m    B) 6m    C) 9m    D) 12m    E) 4m

**24. Müellim tapşırığı lövhaya asdı ve öğrencilerin hali etmesini tapşırıldı. Burada müellim bilgiyanın hansi taqdim edilme formasından ve prosesinden istifadə etdi.**

- A) Səs, emal                      B) Vizual, ötürme  
C) Visual, emal                  D) Səs, ötürme  
E) Səs, qəbul

25. İnfomasiya hansı qayda ilə emal olunduğuñ  
mətiavşanlaşdırın.

Giriş	63	15	127	234	129
Cıktı	72	21	137	243	141

- A)  $\overline{a} \cdot \overline{a}$  nin kvadratının kvadratları  $\overline{c} \cdot \overline{c}$  dir.
  - B)  $\overline{a} \cdot \overline{a}$  nin kvadratının kvadratının içinden max ve min olan sayılarının hasilini yapılır.
  - C)  $\overline{a} \cdot \overline{a}$  nin kvadratının kvadratının içinden max ve min olan sayılarının hasilini yapılır.
  - D)  $\overline{a} \cdot \overline{a}$  nin kvadratının kvadratının kvadratının kvadratını yapılır.
  - E)  $\overline{a} \cdot \overline{a}$  nin kvadratının kvadratının kvadratının kvadratının kvadratını yapılır.

36. Mülakızlardan hansıları doğrudur?

- 1.İnformasiyanın saxlanması-lügətdən istifadə edərək məqaləni tərcümə etmək  
2.İnformasiyanın qəbul edilməsi-Qar yağığının görmək  
3.Etibarlı informasiya-AR Prezidentinin twitterdakı paylaşımı  
4.Aktual informasiya-hadisənin olduğu kimi təsviri  
5.Informasiyanın emali-xəstəyə diaqnozun qoyulması  
6.Informasiyanın saxlanması-Şəkillərin iclouda yüklənməsi

A) 2,3,5,6    B) 1,2,3,5,6    C) 2,4,6  
D) 3,4    E) hec biri

27. Bir işin bilgilendirme emalı prosesine aid deyil:

- B) Vatan müharibasında itkin düşen şəxslərin siyahısının qəliyə təqdim olunması  
C) Alimin çevranın sahəsinin tapılması üçün yeni üsulu keşf etməsi  
D) Xəstələndiyi üçün şagirdin darsa galmamayı  
E) Pythonda 1-dən 10-a qədər olan ədədlərin cəminin tapılması üçün program yazılıması

28. Kamil məktəbdə çıxış etmək üçün avvalca internetdə araşdırma edib vacib qeydləri dəftərində qeyd etdi. Daha sonra hamin qeydlər əsasında PowerPoint programında təqdimat hazırladı və nümayiş vasitəsi ilə çıxış etdi. Vərilimiş cümlədə informasiya proseslərini ardıcılıqla qeyd edir.

- A) Qəbul, Saxlanma, Ötürülme
  - B) Emal, Qəbul, Saxlanma
  - C) Saxlanma, Ötürülme, Emal
  - D) Saxlanma, Emal, Ötürülme
  - E) Qəbul, Emal/Saxlanma

29. Taleh, Samir, Mədina Şəki, Baku, Şamaxı şəhərlərində həkim, həkim, polis işləyir. Malumdur ki:

- 1.Bakıda işlayan polis deyil.  
2.Şəkida işlayan həkimdir.  
3.Samir Bakıda işləyir.  
4.Taleh həkim deyil.  
Mədinənin harda və hansı peşədə işlədiyini tapın  
A) Şəkida polisidir.  
B) Şamaxıda həkimdir.  
C) Bakıda həkimdir  
D) Şəkida həkimdir  
E) Samaxıda polisidir.

## 1. İnfomasiya və infomasiya prosesləri

30. Verilmiş fikirlər asasında Cavidin yarışda neçənci yeri tutduğunu müəyyən edin.  
İmran, Kamran, Yusif, Kanan, Valeh və Cavid qacış yarışda iştirak edirdilər.

- İmran sonuncu oldu
- Yusif birinci olmadı
- Yusif Kanandan tez, Cavidən gec finiş etdi
- Valeh yarışda ikincini qahaqladı
- Kamran finişe Valehdən tez çatdı

A)1 B)2 C)3 D)4 E)5

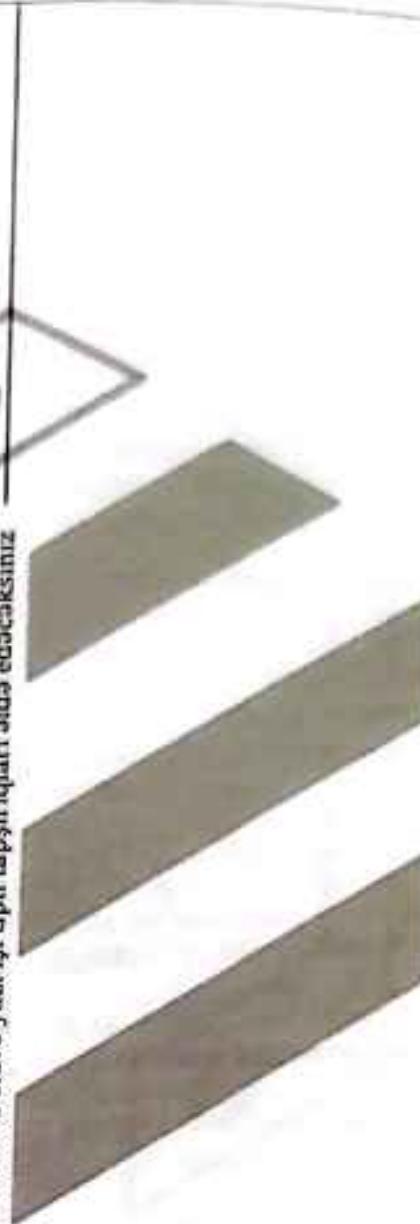
31. Geyim mağazasında isti geyimlərdən kurtqa və palto, yay geyimlərdən saručka və futbolka, avaqqabılardan işa duşlu və krasočka təklif edilir. Hər bir geyimdən və avaqqabılardan birini seçməkla necə variantda geyinmək olar?

A)6 B)8 C)10 D)4 E)6

32. Nahar üçün restoranda asas yemaklardan 3 variant, əlavə yemaklardan 4 variant, içkilərdən isə 2 variant təklif edilir. Hər bir yemakdan və içkindən birini seçməkdə nəqə variantda nahar etmək olar?

A)12 B)10 C)18 D)24 E)9

İmtahanın imtahanının və tətbiq yazısı təpə tətbiq etmək və tətbiq etmək



# Codera

## academy

## 2.1. Ümumi anlayışlar

1. Say sisteminin asası nedir?  
 A) Say sisteminin en büyük rakamı  
 B) Say sisteminin en küçük rakamı  
 C) Say sisteminin rakamları toplamı  
 D) Say sisteminde iştirak eden rakamların sayı  
 E) Say sisteminin orta rakamı

2. İstanılan bir say sisteminin en küçük rakamı hansıdır?  
 A) 1      B) 0      C) 2      D) 10      E) 9

3. Onluq say sisteminin en büyük rakamı hansıdır?  
 A) 10      B) 9      C) 2      D) 1      E) 0

4. Hansı yazılış yanlışdır?  
 A)  $120_{(16)}$       B)  $120_{(m)}$       C)  $120_{(10)}$   
 D)  $120_{(2)}$       E) Heç biri

5. Hansı yazılış yanlışdır?  
 A)  $128_{(8)}$       B)  $100_{(3)}$       C)  $278_{(10)}$   
 D)  $317_{(14)}$       E) Heç biri

6. Hansı yazılış yanlışdır?  
 A)  $18FA_{(16)}$       B)  $18_{(16)}$       C)  $18_{(15)}$       D)  $18E_{(16)}$       E)  $1A6_{(16)}$

7. Hansı yazılış yanlışdır?  
 A)  $111_{(2)}$       B)  $256_{(m)}$       C)  $3AC_{(10)}$   
 D)  $1FA_{(16)}$       E) Heç biri

8. Kompyuterde asaslı sayı sisteminden istifadə edilir?  
 A) İkiilik      B) Onluq      C) Sekkizlik  
 D) Onaltılıq      E) Yeddiilik

9. Aşağıdakı adədlərdən hansı mövqeli say sistemində aid deyil?  
 A)  $121_{(2)}$       B)  $AB_{(16)}$       C)  $XC$       D)  $42_{(5)}$       E)  $C1_{(16)}$

10. İkiilik say sistemində hansı rakamlardan istifadə edilir?  
 A) 0 və 1      B) 1 və -1      C) 1 və 2      D) 2      E) 1 və 10

11. Operativ yaddaşda informasiya hansı say sistemində təsvir olunur?  
 A) 10 - luq      B) 16 - luq      C) 2 - lik  
 D) İxtiyari      E) 8 - lik

12. Təkliqlərdən hansı doğrudur?  
 A) Sekkizlik say sistemi mövqesizdir  
 B) Roma rakamları mövqelidir  
 C) Onaltılıq say sistemi mövqesizdir  
 D) Roma rakamları mövqesizdir  
 E) Onluq say sistemi mövqesizdir

13. Onluq say sistemində hansı rakamlardan istifadə edilir?  
 A) 0, 1      B) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10  
 C) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9      D) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9  
 E) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

14. Aşağıdakı yazılışlardan hansı doğru deyil?  
 A)  $894A_{(16)}$       B)  $1100101_2$       C)  $122_{(16)}$   
 D)  $528_e$       E)  $311_{(16)}$

15. 56<sub>10</sub> adədindən avval və sonra gələn adədlər hansıdır?  
 A) 55, 57      B) 55, 60      C) 10, 100  
 D) 15, 57      E) 15, 60

16. On altılıq say sistemində neçə rakam var?  
 A) 9      B) 16      C) 10      D) 11      E) 15

17. Hansı yazılış yanlışdır?  
 A)  $732_m$       B)  $9911_{(10)}$       C)  $CDF_{(16)}$   
 D)  $4101_{(2)}$       E)  $FB_{(16)}$

18. 377<sub>10</sub> adədindən sonra gələn adəd hansıdır?  
 A) 400      B) 380      C) 378      D) 370      E) 401

19. 235<sub>10</sub> adədindən sonra gələn adəd hansıdır?  
 A) 250      B) 240      C) 236      D) 241      E) 251

20. Aşağıdakı yazılışlardan hansı doğru deyil?  
 A)  $122_{(16)}$       B)  $528_e$       C)  $311_{(16)}$   
 D)  $894A_{(16)}$       E)  $1100101_2$

21. 239<sub>10</sub> adədindən sonra gələn adəd hansıdır?  
 A) 240      B) 24A      C) 23A      D) 241      E) 2310

## 2.2. Rum say sistemi

1. Rum say sistemində V hansı adədi bildirir?  
 A) 5      B) 10      C) 100      D) 50      E) 1

2. Rum say sistemində X hansı adədi bildirir?  
 A) 5      B) 10      C) 100      D) 50      E) 1

3. Rum say sistemində C hansı adədi bildirir?  
 A) 5      B) 10      C) 100      D) 50      E) 1

4. Rum say sistemində D hansı adədi bildirir?  
 A) 5      B) 10      C) 500      D) 1000      E) 1

5. Rum say sistemində M hansı adədi bildirir?  
 A) 5      B) 10      C) 500      D) 1000      E) 1

6. Rum rakamları ilə yazılmış LX adədi onluq say sistemində neçəyə bərabərdir?  
 A) 60      B) 50      C) 70      D) 40      E) 55

7. Rum rakamları ilə yazılmış CXV adədi onluq say sistemində hansı adədə bərabərdir?  
 A) 908      B) 115      C) 15      D) 100      E) 95

8. Rum rakamları ilə yazılmış CXX adədi onluq say sistemində hansı adəddir?  
 A) 120      B) 130      C) 20      D) 90      E) 110

9. Rum rakamları ilə yazılmış CDIII adədi onluq say sistemində hansı adəddir?  
 A) 404      B) 403      C) 420      D) 140      E) 101

10. Rum say sistemində verilmiş MDCCCVII adəti naya bərabərdir?  
 A) 1517      B) 1982      C) 1697      D) 2567      E) 1797

11. 1294 adədi rum rakamları ilə neçə təsvir edilir?  
 A) MMCLXXXXIV      B) MMCXLV      C) CMXCV  
 D) MCCXCVI      E) MCCXCIV



28. 8 - lik say sisteminde verilmiş 116<sub>8</sub> adadı ikilik say sisteminde naya barabardır?

- A) 1001110<sub>2</sub>    B) 11001011<sub>2</sub>    C) 1001111<sub>2</sub>  
D) 11100110<sub>2</sub>    E) 1011110<sub>2</sub>

29. İkilik say sisteminde verilmiş 1110101001<sub>2</sub> adadı 8 - lik say sisteminde naya barabardır?

- A) 1651<sub>8</sub>    B) 1544<sub>8</sub>    C) 1650<sub>8</sub>    D) 1649<sub>8</sub>    E) 1545<sub>8</sub>

30. 1011<sub>2</sub> adedinin 8 - lik say sisteminde yazılışı nedir?

- A) 13<sub>8</sub>    B) 32<sub>8</sub>    C) 17<sub>8</sub>    D) 73<sub>8</sub>    E) 7<sub>8</sub>

31. 16 - luq say sisteminde verilmiş 12F<sub>16</sub> adedini onluq say sistemine çevirin.

- A) 197<sub>10</sub>    B) 303<sub>10</sub>    C) 198<sub>10</sub>    D) 313<sub>10</sub>    E) 312<sub>10</sub>

32. 155<sub>8</sub> adedinin 16 - luq say sisteminde yazılışı nedir?

- A) 53<sub>16</sub>    B) F2<sub>16</sub>    C) 7B<sub>16</sub>    D) 6D<sub>16</sub>    E) CA<sub>16</sub>

33. 86<sub>10</sub> adedinin 16 - luq say sisteminde yazılışı nedir?

- A) 57<sub>16</sub>    B) 55<sub>16</sub>    C) 56<sub>16</sub>    D) 46<sub>16</sub>    E) 44

34. Onluq say sisteminde hangi rakamlardan istifadə edilir?

- A) 0, 1  
B) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9  
C) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10  
D) 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10  
E) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

35. 163<sub>10</sub> adadı ikilik say sisteminde neçə təsvir edilir?

- A) 1000101<sub>2</sub>    B) 10100011<sub>2</sub>    C) 10100001<sub>2</sub>  
D) 10010001<sub>2</sub>    E) 101011101<sub>2</sub>

36. 100001011<sub>2</sub> aded onluq say sistemində neçə təsvir edilir?

- A) 139<sub>10</sub>    B) 193<sub>10</sub>    C) 394<sub>10</sub>    D) 209<sub>10</sub>    E) 267<sub>10</sub>

37. 2 - lik say sistemində verilmiş an böyük 7 rakamlı adad 8 - lik say sistemində naya barabardır?

- A) 1111111<sub>2</sub>    B) 77777<sub>2</sub>    C) 888<sub>2</sub>    D) FF<sub>2</sub>    E) 177

38. 2 - lik say sistemində verilmiş an böyük 8 rakamlı adad 16 - luq say sistemində naya barabardır?

- A) FF<sub>2</sub>    B) 505<sub>2</sub>    C) FFF<sub>2</sub>  
D) 777<sub>2</sub>    E) 11111111<sub>2</sub>

39. Onluq say sistemində verilmiş 8<sub>10</sub> rakamını ikilik, sakkizlik və on altılıq say sistemlərinə çevirin.

- A) 1000<sub>2</sub>, 10<sub>8</sub>, 6<sub>16</sub>    B) 100<sub>2</sub>, 10<sub>8</sub>, 6<sub>16</sub>  
C) 1000<sub>2</sub>, 10<sub>8</sub>, 8<sub>16</sub>    D) 1001<sub>2</sub>, 10<sub>8</sub>, 8<sub>16</sub>  
E) 1000<sub>2</sub>, 8<sub>8</sub>, 8<sub>16</sub>

40. Rum rakamları hansı say sisteminin elementidir?

- A) İkilili    B) Mövqesiz    C) Mövqell  
D) Onluq    E) Heç birinin

41.  $7_8 = ?_{10}$

- A) 10    B) 7    C) 1    D) 0    E) Çevirme mümkün deyil

42. FF<sub>16</sub> = ?<sub>2</sub>, ?<sub>8</sub>, ?<sub>10</sub>

- A) 11110111<sub>2</sub>, 357<sub>8</sub>, 235<sub>10</sub>  
B) 11011111<sub>2</sub>, 367<sub>8</sub>, 256<sub>10</sub>  
C) 11111111<sub>2</sub>, 377<sub>8</sub>, 255<sub>10</sub>  
D) 111101111<sub>2</sub>, 373<sub>8</sub>, 254<sub>10</sub>  
E) 110111111<sub>2</sub>, 337<sub>8</sub>, 225<sub>10</sub>

43. Onluq say sistemində verilmiş 37 adadı 2 - lik say sistemində neçə ifadə olunur?

- A) 100101<sub>21</sub>    B) 100111<sub>21</sub>    C) 111<sub>21</sub>  
D) 10101<sub>21</sub>    E) 10010<sub>21</sub>

44. Onaltılıq say sistemində verilmiş "AC" yazılışı 10 - luq say sistemində neçəni göstərir?

- A) 4108    B) 112    C) 172    D) 160    E) 4124

45. A, B, C, D harfləri uyğun olaraq 00, 01, 10 və 11 ikilik adedlərlə kodlaşdırılmışdır. BACD simvollar ardıcılılığı bu qayda ilə kodlaşdırılırlar. 16 - luq say sistemində yazılırlarsa hansı adad alınır?

- A) 1023    B) 5A7    C) 4AB    D) 411    E) 48

46. Onaltılıq say sistemində neçə rəqam var?

- A) 10    B) 2    C) 15    D) 16    E) 17

47.  $X_{(16)} = 7$ ,  $X_{(8)} = ?$

- A) 10    B) 7    C) 8    D) 0    E) 16

48.  $X_{10} = 124$  olduqda,  $X_{16}$  ni tapın.

- A) 6C    B) 712    C) 713    D) 7C    E) 137

49.  $X_8 = 57$  adadı 16 - luq say sistemində neçə olar?

- A) 12A    B) 2E    C) 3F    D) 47    E) 2F

50. 191 onluq adadını 8 - lik say sistemine, 35 onluq adedini ikilik say sistemindən neçə alırmış?

- A) 177, 100111    B) 270, 100011    C) 277, 100011  
D) 276, 110001    E) 277, 100101

51. 8 - lik say sistemində verilmiş 453<sub>8</sub> adadı 16 - luq say sistemində naya barabardır?

- A) 2B16    B) B12<sub>16</sub>    C) 12B<sub>16</sub>    D) 182<sub>16</sub>    E) 12A<sub>16</sub>

52. 16 - luq say sistemində verilmiş 32C<sub>16</sub> adadı 8 - lik say sistemində naya barabardır?

- A) 1144<sub>8</sub>    B) 1454<sub>8</sub>    C) 1448<sub>8</sub>    D) 454<sub>8</sub>    E) 1455<sub>8</sub>

53. 8 - lik say sistemində verilmiş 116<sub>8</sub> adadı ikilik say sistemində naya barabardır?

- A) 101110<sub>2</sub>    B) 1100110<sub>2</sub>    C) 1001110<sub>2</sub>  
D) 11001011<sub>2</sub>    E) 1001111<sub>2</sub>

54. İkililik say sistemində verilmiş 111010101<sub>2</sub> adadı 8 - lik say sistemində naya barabardır?

- A) 1544<sub>8</sub>    B) 1650<sub>8</sub>    C) 1651<sub>8</sub>    D) 1545<sub>8</sub>    E) 1649<sub>8</sub>

55. Onluq say sistemində verilmiş 10 adadı ikilik say sistemində naya barabardır?

- A) 10<sub>2</sub>    B) 100<sub>2</sub>    C) 2<sub>2</sub>    D) 11<sub>2</sub>    E) 1010<sub>2</sub>

56. Aşağıdakı adedlərdən an böyüyü hansıdır?

- A) 110101<sub>2</sub>    B) 121<sub>8</sub>    C) 111<sub>10</sub>    D) 28<sub>16</sub>    E) 5F<sub>16</sub>

57. Onluq say sistemində verilmiş 98 adadının 16 - luq say sistemində yazılışı hansıdır?

- A) 62    B) 5D    C) D3    D) AD    E) 75

## 2. Say sistemleri

58. 16 - luq say sisteminde verilmiş 4C adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 45 B) 76 C) 13 D) 47 E) 54
59. 16 - luq say sisteminde verilmiş 3D adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 61 B) 79 C) 99 D) 77 E) 79
60. 16 - luq say sisteminde verilmiş 1B adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 27 B) 73 C) 34 D) 37 E) 24
61. 16 - luq say sisteminde verilmiş 2E adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 47 B) 73 C) 34 D) 37 E) 74
62. 7 - lik say sisteminde verilen 1111 adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) F B) E C) F D) F2 E) 12
63. 7 - lik say sisteminde verilmiş 1011 adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) F B) H C) E D) F2 E) 12
64. 16 - luq say sisteminde verilmiş 1B5 adadının  
7 - lik say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 110110101 B) 110100101 C) 11011101  
D) 110110011 E) 111100101
65. 16 - luq say sisteminde verilmiş EC adadının  
10 - luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 254 B) 313 C) 673 D) 173 E) 713
66. 2 - lik say sisteminde verilen 1110 adadının 16  
- luq say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) D B) E C) F D) A E) C
67. 2 - lik say sisteminde verilmiş 1101 ve 111  
adadlarının toplu sayı hanesidir?  
A) 110 B) 101 C) 111 D) 1111 E) 1000
68. 16 - luq say sisteminde 25 sayı 8 - lik say  
sisteminde谱写ılışı hansıdır?  
A) 65 B) 67 C) 78 D) 23 E) 77
70. 514<sub>10</sub> onluq adadının ikilik tasvir formasında  
neşəd var?  
A) 2 B) 3 C) 10 D) 5 E) 8
71. Sekizlik say sisteminde en büyük üç rakamlı  
adad hansıdır?  
A) 7 B) 78 C) 88 D) 77 E) 10
72. Hard diskde yerlesen informasiya nece  
informasiyadır?  
A) Qismen Kasilan B) Diskret C) Kasilmaz  
D) Kasilan - Kasilmaz E) Tam kasilmaz
73. Telsiz radio - dalgalar poklinda yaydan  
informasiyalar nece informasiyadır?  
A) Kasilan - Kasilmaz B) Kasilmaz C) Diskret  
D) Mataman kasilmaz E) Qismen Kasilan

74. 8 - lik say sisteminde verilmiş 1775 adadının  
2 - lik say sisteminde yazılışı hansıdır?  
A) 1111111101 B) 1011111111  
C) 01111111011 D) 110111101111

## 2.4 Məxtalif say sistemlərində həsat amalları

1.  $35_x + 25_x = 62_x$ , məxtalif həsat say sistemində  
aparılmışdır?  
A) 9x B) 16 - luq C) 2 - lik D) 10 - luq E) 7 - lik

2.  $1R_x + 7R_x = 90$ , məxtalif həsat say sistemində  
aparılmışdır?  
A) 16 - luq B) 2 - lik C) 8 - lik D) 10 - luq E) 5 - lik

$$3. 55_x = 45_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 6 B) 5 C) 8 D) 10 E) 16

$$4. 56_x = 46_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 8 B) 7 C) 2 D) 16 E) 10

$$5. 21_x = 7_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 3 B) 4 C) 6 D) 10 E) 16

$$6. 22_x = 8_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 3 B) 8 C) 10 D) 2 E) 16

$$7. 30_x = 12_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 4 B) 3 C) 7 D) 16 E) 8
8.  $34_x = 25_{10}$  x - in hansı qiymatında doğrudur?  
A) 7 B) 8 C) 10 D) 2 E) 16

9. Hesablamanın doğru olduğu an kiçik say  
sistemindeki an böyük iki rəqəmli adadı ikilik say  
sisteminde tasvir edin.

$$41_x + 36_x = 77_x$$

A) 110110 B) 111111 C) 111000  
D) 111011 E) 100001

$$10. 21_x = 25_{10} \quad x - \text{in hansı qiymatında doğrudur?}$$

- A) 8 B) 4 C) 10 D) 16 E) 2

$$11. 19_x + 77_x = 90_{10} \quad \text{məxtalif həsat say sistemində  
aparılmışdır?}$$

A) 16 B) 10 C) 8 D) 6 E) 2

12. Hesablamanın doğru olduğu an kiçik say sistemi  
hansıdır?

$$34_x + 21_x = 55_x$$

A) 4 B) 8 C) 10 D) 5 E) 6

$$13. 35_x + 22_x = 106_{10} \quad x = ?$$

A) 52 B) 51 C) 53 D) 25 E) 67

14. Aşağıdakı hesablamalar hansı say sistemində  
doğrudur?

$$34_x + 21_x = 55_x$$

A) 5 B) 10 C) 6 və yuxarı D) 7 E) 5 və yuxarı

15. Aşağıdaki hesaplama hansı say sisteminde doğrudur?  
 $65_{10} + 16_{10} = 81_{10}$   
 A) 8 B) 10 C) 6 ve yukarı D) 7 E) 5 ve yukarı

16. Aşağıdaki hesaplama hansı say sisteminde doğrudur?  
 $35_{10} + 46_{10} = 81_{10}$   
 A) 8 B) 10 C) 6 ve yukarı D) 7 E) 5 ve yukarı

17.  $32_{10} \cdot 12_{10} = 24_{?}$  x = ?  
 A) 6 B) 16 C) 8 D) 10 E) 12

18.  $12_{10} = 21_x$ , barabərliyinə asasan x va y üçün an kiçik qiyməti müəyyən edin.  
 A) 2 ve 3 B) 3 ve 2 C) 3 ve 5  
 D) 5 ve 3 E) 2 ve 5

19.  $CA_{16} + 12_{10} = ?_{10}$   
 A) 202 B) 212 C) 214 D) 122 E) 202

20.  $AC_{16} + BE_{16} = ?_{10}$  Sual işaretinin yerine hansı ədəd olmalıdır?  
 A) 343 B) 354 C) 362 D) 181 E) 176

21.  $101_2 \cdot 12_8 + 12_{10}$  cəmi ikiilik say sistemində neçə ola?  
 A) 1001000 B) 1011100 C) 1000100  
 D) 1000111 E) 1000101

22.  $E73 + 29F$  cəminin nəticəsi ikiilik say sistemində neçə ola?  
 A) 1001001000100 B) 1100010100010  
 C) 1000100010010 D) 1001000100011  
 E) 1000010011001

23.  $1111011 + 101000011$  cəminin nəticəsi onaltılıq say sistemində neçə ola?  
 A) 1BE B) 1BD C) 2BE D) 1DE E) 3BE

24.  $10101000 + 100100101$  cəminin nəticəsi onaltılıq say sistemində neçə ola?  
 A) 2CD B) 1CD C) 1DC D) 1BE E) 3AF

25.  $1AB + 2C$  cəminin nəticəsi onaltılıq say sistemində neçə ola?  
 A) 2EB B) 1D C) 1D7 D) 2B4 E) 3E7

26.  $D1E + 3AF$  cəminin nəticəsi onaltılıq say sistemində neçə ola?  
 A) 10CD B) 1BF C) 21B9 D) FBD E) 11D

## 2.5 Məhkəmələri təsdiqlər.

1. Aşağıda cəm şəkildə verilmiş 10 - luq ədədi ikiilik say sistemində təsvir edin.

- $512 + 256 + 128 + 64 + 32 + 16 + 8 + 4 + 1 + 1$   
 A) 10111001010 B) 1111111111  
 C) 1111111110 D) 11011111101  
 E) 11111001110

2.  $22_x + 34 = 56_x$  hesablamanın doğru olduğu an kiçik say sistemində an böyük ikrarəqəmli ədədi tapın.

- A) 77 B) 66 C) 99 D) 11 E) 10

3. Aşağıda cəm şəkildə verilmiş 10 - luq ədədi ikiilik say sistemində təsvir edin.  
 $1+512 + 256 + 128 + 64 + 32 + 16 + 8 + 4 + 2 + 1$   
 A) 10111001010 B) 1111111111  
 C) 1111111110 D) 10000000000  
 E) 11111001110

4. 245 ədədi 16 - luq say sistemində ifadə edilmişdir. Bu ədədi 10 - luq, 2 - lik və 8 - lik say sistemində ifadə edin.

- |        |      |             |
|--------|------|-------------|
| A) 581 | 1105 | 1001000101  |
| B) 512 | 173  | 1010010100  |
| D) 567 | 243  | 1001001010  |
| D) 552 | 213  | 1001111001  |
| E) 234 | 211  | 10011100101 |

5.  $1011110_2 + 1100111_2$  ədədlərinin cəmini tapın.  
 A) 11000101<sub>2</sub> B) 1111000<sub>2</sub> C) 11100011<sub>2</sub>  
 D) 10011011<sub>2</sub> E) 10011011<sub>2</sub>

6.  $2 \cdot 8^3 + 3 \cdot 8^2 + 2 \cdot 8^1 + 4 \cdot 8^0$  yazılışı hansı ədəddir?  
 A) 8234<sub>10</sub> B) 4283<sub>10</sub> C) 3121<sub>10</sub>  
 D) 2824<sub>10</sub> E) 3210<sub>10</sub>

7. Verilmiş fikirlərə asasan hesablamanın an böyük qiymətini müəyyən edin.

- 1 - a ədədi 10 - luq say sisteminin an böyük rəqamıdır  
 2 - b tək ədəddir  
 3 - a > b  
 $121_2 + 121_2 = ?$   
 A) 80 B) 120 C) 164 D) 240 E) 25

8. Verilmiş hesablamaşların sol tərəfi 10 - luq say sistemində ifadə edilmişdir. Sağ tərəflərin hansı say sistemində olduğunu müəyyən edin.

- $2 + 3 = 10$     $3 \cdot 4 = 22$     $4 + 3 = 12$   
 A) 4 B) 7 C) 6 D) 5 E) 8

9. Verilmiş fikirlərə asasan hesablamanın an böyük qiymətini müəyyən edin.

- 1 - a 8 - lik say sisteminin an böyük rəqamına parabördür.

- 2 - b tək ədəddir.  
 3 - a > b  
 $23_2 + 13_2 = ?$   
 A) 59 B) 22 C) 13 D) 18 E) 25

10.  $856_{10} + 453_{10}$  hesablamaşının nəticəsinil müyyən edin.

- A) 1023 B) 102 C) 1142 D) 434 E) 2343

11. Verilmiş barabərlik üçün x va y - in an kiçik qiymətini müəyyən edin.

- $25_x = 43_y$   
 A) 5, 9 B) 7, 4 C) 9, 5 D) 3, 2 E) 4, 7

12. Verilmiş barabərlik üçün x va y - in an kiçik qiymətini müəyyən edin.

- $14_x = 41_y$   
 A) 15, 9 B) 17, 4 C) 9, 5 D) 17, 5 E) 9, 7

13.  $10111_2$  və  $1011111_2$  ədədlərinin cəmini tapın.

- A) 11B<sub>10</sub> B) 421<sub>10</sub> C) 121<sub>10</sub> D) 201<sub>10</sub> E) 132<sub>10</sub>

## 2. Say sistemleri

Abiturientler için test toplusu

14. Aşağıdaki hesaplama hangi say sisteminde yapılmıştır?  
 $234 + 345 = 1023$   
 A) 5      B) 4      C) 10      D) 2      E) 6

15. Hangi say sistemlerinde 51 onluq adedi 3 sayı ile gösterilir?  
 A) 48-lük      B) 4-lük      C) 6-lük      D) 24-lük      E) 15-lük

16. Hangi aded 8-lük say sistemini adedi ola bilmez?  
 A) 764      B) 364      C) 824      D) 444      E) 244

17.  $3_x + 3_z = 10_x$  barabarlığı hangi say sisteminde doğrudır?  
 A) İkilik      B) Onluq      C) Altılık  
 D) Sakkizlik      E) Beşlik

18. Meyve bağında 30, alma, 21, armud, 5, gavabi ve 4, albalı ağacı var. Bağda camii 63, ağaç var. Ağacların sayı hangi say sisteminde verilib ve bağda neća ağaç var?  
 A) 62<sub>10</sub>, 8      B) 63<sub>10</sub>, 9      C) 34<sub>10</sub>, 7      D) 45<sub>10</sub>, 7      E) 71<sub>10</sub>, 6

19. Verilmiş adedlardan en büyükü ve en küçüğü hangisidir?  
 $3D7_{10}, 10010111_2, 375_8$  ve  $13424_5$   
 A)  $3D7_{10}$       B)  $375_8$       C)  $13424_5$   
 D)  $10010111_2$       E) Hamısı eynidir

20.  $35_x + 25_x = 62$ , amaliyyatı hangi say sisteminde yapılmıştır?  
 A) 8-lük      B) 16-lük      C) 2-lük      D) 10-luk      E) 7-lük

21.  $18_x + 78_x = 90_x$ , amaliyyatı hangi say sisteminde yapılmıştır?  
 A) 16-lük      B) 2-lük      C) 8-lük      D) 10-luk      E) 5-lük

22. Hesablamanın doğru olduğu an küçük say sistemi hangisidir?  
 $34_x + 21_x = 55_x$

- A) 4      B) 8      C) 10      D) 5      E) 6

23.  $35_x + 22_x = 106_{10}$ ,  $x = ?$   
 A) 52      B) 51      C) 53      D) 25      E) 67

24. Hasan öz yaşı hakkında aşağıdaki fikirleri söylemiştir. Mənim hal hazırda 52 yaşım var və bundan 23 il avval 25 yaşım olanda Universiteti bitirmişəm. Hasan öz yaşıni hangi say sisteminde ifade etmişdir?  
 A) 3      B) 5      C) 8      D) 6      E) 7

25.  $122_x = 82$ , ifadesine asasən x - l təyin edin.  
 A) 10      B) 2      C) 4      D) 9      E) 8

26. 8-lük say sistemində verilmiş adedlərin cəmini hesablayın.  
 $423_8 + 737_8 = ?_8$

- A)  $1362_8$       B)  $1365_8$       C)  $247_8$       D)  $1160_8$       E)  $640_8$

27. Aşağıdakı hesablamaya görə x dəyişəninin qiyməti neçə ələr?  
 $55x + 37x = 92x$   
 A) 13      B) 9      C) 10      D) 7      E) 16

28. Bir riyaziyyatçı özü haqqında aşağıdakı fikirleri söylemiştir. Mən 54 yaşında orta yaşı kişi idim və məndən 15 yaşı balaca idi və onun 35 yaşı var idi. Bu Riyaziyyatçı yaşıni hangi say sistemində ifade etmişdir?

- A) 4      B) 3      C) 5      D) 6      E) 8

29. Aşağıdakı barabarlıkların sağ tərəfi hangi say sistemindədir? ( Sol tərəf  $10 - \text{luk say}$  sistemindədir ).

- $2 + 3 = 10$        $4 * 3 = 22$        $5 + 6 = 21$   
 A) 4      B) 3      C) 5      D) 6      E) 8

30.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $32^{\text{d}}$  adadını  $8 - \text{lük say}$  sistemine keçirin.

- A) 100000      B) 1000      C) 2000  
 D) 4000      E) 20000

31.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $8^{\text{d}}$  adadını  $16 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 8000000      B) 10000000      C) 2000000  
 D) 4000000      E) 2000000

32.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $4^{\text{d}}$  adadını  $16 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 2000      B) 1000      C) 4000  
 D) 8000      E) 20000

33.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $16^{\text{d}}$  adadını  $4 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 1000000      B) 100000000000      C) 2000000  
 D) 4000000      E) 20000000

34.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $n^2 + 7n + 9$  adadını  $n + 1 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 121      B) 132      C) 153      D) 241      E) 234

35.  $a = 121_x$  bərabərliyinə asasən a adadını  $x + 1 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 101      B) 121      C) 120      D) 100      E) 122

36. Əhməd 400-sahifəlik kitabın 210 sahifəsini oxuduqdan sonra 170 sahifəsi qalmışdır. Əhməd kitabın sahifələrini hangi say sistemində ifade etmişdir.

- A) 6      B) 5      C) 4      D) 8      E) 10

37.  $16 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş  $245A$  adadını  $8 - \text{luk say}$  sistemine keçirin.

- A) 11011      B) 22132      C) 21121  
 D) 232143      E) 132432

38.  $10 - \text{luk say}$  sistemində verilmiş adadın  $n - \text{dən}$  asılı olaraq kanonik yazılışı aşağıdakı formadadır. Verilmiş adadı  $n + 1 - \text{luk say}$  sistemində ifadə edin:

- $2n^2 + 8n + 9$   
 A) 261      B) 243      C) 189  
 D) 120      E) Verilmiş adadı təyin etmək olmaz

39. Verilmiş ikilik adedlər arasında an böyük və en kiçik olanını müəyyən edin.

- 1 - 11010011      2 - 1111111      3 - 1000001  
 4 - 11110001      5 - 10111111  
 A) 2, 3      B) 1, 5      C) 4, 2      D) 4, 1      E) 3, 5

40.  $8^3 + 32^1 + 62$  onluq adadını 16 - lik say sisteminde ifade edin.

- A) 84314      B) 843E      C) 12435B  
D) 2134D      E) A213E

41.  $8^1 + 32^2 + 62$  Onluq adadını 8 - lik say sisteminde ifade edin.

- A) 102076      B) 11121121      C) 11122111  
D) 10111007      E) 127621

42.  $1025^2$  onluq adadını 16 - lik say sisteminde ifade edin.

- A) 1110081      B) 100801      C) 1111001  
D) 122421      E) 1222612

43.  $66^2$  onluq say sisteminde verilmüştür. Bu adadı 8 - lik ve 16 - lik say sisteminde tasvir edin.

- A) 1100      B) 1221      C) 1104  
D) 1270      E) 2212

44. Verilmiş adadların ardıcılı olaraq yaddasını müyyyan edin.

- 1 - 1000101<sub>2</sub>    2 - 1000110<sub>2</sub>    3 - 111100110<sub>16</sub>  
A) 7bit, 12bit, 20bit    B) 7bit, 21bit, 36bit  
C) 7bit, 7bit, 9bit    D) 7bit, 22bit, 30bit  
E) 7bit, 12bit, 28bit

45. Verilmiş adadlardan hangisi cüt adaddrır?

- 1 - 101<sub>2</sub>    2 - 100<sub>2</sub>    3 - 110<sub>2</sub>    4 - 113<sub>4</sub>    5 - 110<sub>6</sub>    6 - 111<sub>4</sub>  
A) 1,3,5      B) 2,6      C) 2,3,5  
D) 1,4,6      E) 1,2,3,5

46. Onluq say sisteminde rəqəmləri fərqli olan ən böyük iki rəqəmli adadla ən kiçik iki rəqəmli adadın fərqini tapın.

- A) 90      B) 98      C) 88      D) 89      E) 1

47. 654<sub>10</sub> adadı ikilik say sistemində neçə tasvir edilir?

- A) 1001000101<sub>2</sub>    B) 1100110<sub>2</sub>    C) 1111110001<sub>2</sub>  
D) 101001110<sub>2</sub>    E) 10100001011<sub>2</sub>

48. 276<sub>10</sub> adadı 8 - lik say sistemində naya bərabərdir?

- A) 424<sub>8</sub>    B) 423<sub>8</sub>    C) 224<sub>8</sub>    D) 153<sub>8</sub>    E) 225<sub>8</sub>

49. 4100 adadı onluq say sistemində ifade edilmişdir. Bu adadı 8 - lik və 16 - lik say sistemində ifade edin.

- A) 12001      B) 22001      C) 111220  
D) 10004      E) 12114

50. 8400 adadı onluq say sistemində ifade edilmişdir. Bu adadı 8 - lik və 16 - lik say sistemində ifade edin.

- A) 20320, 20D0      B) 20320, 20D1  
C) 20340, 20D2      D) 40320, 10D0  
E) 10420, 40D6

51. Aşağıdakı adadlardan hansı ən böyükdür?

- A) 101101101<sub>2</sub>      B) 110011000<sub>2</sub>  
C) 110101101<sub>2</sub>      D) 101100111<sub>2</sub>

52. Aşağıdakı adadlardan ən böyüyü hansıdır?

- A) 121<sub>8</sub>    B) 110101<sub>2</sub>    C) 111<sub>10</sub>    D) 28<sub>16</sub>    E) 5F<sub>16</sub>

53. Aşağıdakılardan hansı cüt adaddrır?

- A) 111101001<sub>2</sub>    B) 001101001<sub>2</sub>  
C) 101101101<sub>2</sub>    D) 100101001<sub>2</sub>  
E) 001101000<sub>2</sub>

54. Aşağıdakılardan hansı cüt adaddrır?

- A) 100101001<sub>2</sub>    B) 100100<sub>2</sub>    C) 110111<sub>2</sub>  
D) 1110101<sub>2</sub>    E) 1000101<sub>2</sub>

55. Hesablayın:  $X_{10} - Y_8 = Z_2$ ,  $X_{10} = 20$ ,  $Y_8 = 23$ ,  $Z_2 = ?$

- A) 10    B) 1    C) 101    D) 0    E) 11

56. Hesablayın:  $Z_2 + Y_8 = X_{10}$ ,  $Z_2 = 1111$ ,  $Y_8 = 7$ ,  $X_{10} = ?$

- A) 23    B) 21    C) 24    D) 20    E) 22

57. Auditoriyada 100111<sub>2</sub> sayıda oğlan, 110001<sub>2</sub> sayıda qız var. Qızların sayı oğlanların sayından neqədər çoxdur?

- A) 49    B) 10    C) 39    D) 20    E) 1

58. Sınıfda 1111<sub>2</sub> sayıda qız, 1100<sub>2</sub> sayıda oğlan var. Sınıfda neçə şagird var?

- A) 26    B) 25    C) 30    D) 27    E) 20

59. 529<sub>10</sub> adadının ikilik say sistemində yazılışı necədir?

- A) 10011111<sub>2</sub>    B) 10000110001<sub>2</sub>  
C) 100010001<sub>2</sub>    D) 1000010001<sub>2</sub>

60. Onluq say sistemində verilmiş ən kiçik üç rəqəmli adad kompyuterin yaddasında na qədər yer tutur?

- A) 7 bayt    B) 3 bit    C) 10 bayt    D) 100 bit    E) 7 bit

61. İkilik say sistemində verilmiş 111000110 adadı kompyuterin yaddasında na qədər yer tutur?

- A) 5 bit    B) 72 bit    C) 72 bayt    D) 9 bayt    E) 9 bit

62. Hesablayın:  $110111_2 + AB_{16} = ?_2$

- A) 345    B) 340    C) 343    D) 342    E) 348

63.  $AF_{16} - 2_{10} \cdot 24_{10}$  ifadesi naya bərabərdir?

- A) 124<sub>10</sub>    B) 155<sub>10</sub>    C) 175<sub>10</sub>    D) 135<sub>10</sub>    E) 215<sub>10</sub>

64.  $X_2 = 1101111$  və  $Y_8 = 135$  adadlarının əməl onluq say sistemində nəqədələr?

- A) 10010011    B) 10100100    C) 11010100  
D) 10010100    E) 11010101

65.  $100_{(2)} + 5_{(8)} + A_{(16)}$  adadlarının əməl onluq say sistemində nəqədələr?

- A) 105    B) 17    C) 115    D) 19    E) 116

66.  $73_{(10)} + 51_{(8)} = 144_{(8)}$

- A) 4    B) 2    C) 10    D) 16    E) 8

67.  $4_{10} \cdot 23_{10} - 26_{10} : 1101_2 + 1D_{16}$  ifadesi naya bərabərdir?

- A) 103    B) 117<sub>10</sub>    C) 45<sub>10</sub>    D) 107<sub>10</sub>    E) 113<sub>10</sub>

68.  $4_{10} \cdot 23_{10} - 26_{10} : 1101_2 + 1D_{16}$  ifadesi naya bərabərdir?

- A) 45<sub>10</sub>    B) 107<sub>10</sub>    C) 113<sub>10</sub>    D) 103<sub>10</sub>    E) 117<sub>10</sub>

## 2. Say sistemleri

69.  $AF_{16} - 21_{16} + 24_{16}$  ifadesi nəyə bərabərdir?  
 A) 135<sub>10</sub> B) 175<sub>10</sub> C) 155<sub>10</sub> D) 215<sub>10</sub> E) 124<sub>10</sub>

70. Onluq say sistemində verilmiş an böyük iki rəqamlı adadın an kiçik iki rəqamlı adadın fərqi ikilik say sistemində necə təsvir edilir?  
 A) 11010111<sub>2</sub> B) 1011001<sub>2</sub> C) 1100110<sub>2</sub>  
 D) 1110101<sub>2</sub> E) 1010111<sub>2</sub>

71. Aşağıdakı hesablamalardan hansılar 7 - lik say sistemində aparılmışdır?

1 - $234 + 165 = 410$	2 - $248 + 328 = 570$
3 - $234 + 345 = 612$	4 - $555 + 444 = 1110$
5 - $333 + 345 = 1011$	6 - $339 + 448 = 881$
A) 1,4 B) 3,5 C) 2,6 D) 2,4 E) 3,5	

72. Aşağıdakı hesablamalardan hansılar 9 - luq say sistemində aparılmışdır?

1 - $234 + 165 = 410$	2 - $248 + 328 = 570$
3 - $234 + 345 = 612$	4 - $555 + 444 = 1110$
5 - $333 + 345 = 1011$	6 - $339 + 448 = 881$
A) 1,4 B) 3,5 C) 2,6 D) 2,4 E) 3,5	

73. Aşağıdakı hesablamalardan hansılar 16 - luq say sistemində aparılmışdır?

1 - $234 + 165 = 410$	2 - $248 + 328 = 570$
3 - $234 + 345 = 612$	4 - $555 + 444 = 1110$
5 - $333 + 345 = 1011$	6 - $339 + 448 = 881$
A) 1,4 B) 3,5 C) 2,6 D) 2,4 E) 3,5	

74. Verilmiş bərabərliyi əsasən x və y üçün an kiçik qiymətləri müəyyən edin.

$$45_x = 71_y$$

A) 13,8 B) 4,7 C) 8,13 D) 6,7 E) 5,8

75. Əhməd müəyyən bir kitabı 3 günde oxuyur. O birinci gün kitabın yarısını oxudu və kitabda 250 sahifə oxunmamış qaldı. İkinci gün kitabdan 72 sahifədə oxudu və kitabın 156 oxunmamış sahifəsi qaldı. Əhməd üçüncü gün qalan 156 sahifəndə oxudu. Əhməd kitabı sahifələrini hansı say sistemində ifadə etmişdir və kitab ümumi necə sahifədən ibarətdir?

A) 8,336 B) 10,500 C) 16,140  
 D) 8,500 E) 16,500

76. Aşağıda verilmiş kod cədvəlinə əsasən 2 və 8 simvolunun 16 - luq kodlarının cəmini tapın.

Simvollar	1	9	A	N	a
10-luq kodlar	49	57	65	78	97
A) 5A B) B5 C) 6A D) 150 E) A0					

77. Aşağıda verilmiş kod cədvəlinə əsasən 3 və n simvolunun 16 - luq kodlarının cəmini tapın.

Simvollar	1	9	A	N	a
10-luq kodlar	49	57	65	78	97
A) A1 B) B1 C) B0 D) 150 E) A0					

78. Verilmiş ədəd yaddaşda neçə bit yer tutur?

$$10001101_{16}$$

A) 8Bit B) 8bayt C) 32bit D) 32bayt E) 16bit

79. 10 - luq say sistemində nəticə nə olacaq?

$$1A_{16} + 25_{16} + 18_{16}$$

A) 43 B) 56 C) 65 D) 87 E) 24

80. Aşağıda verilmiş kod cədvəlinə əsasən 3 və n simvolunun 8 - lik kodlarının cəmini tapın.

Simvollar	1	9	A	N	a
16-luq kodlar	31	39	41	4E	61
A) 220 B) 212 C) 240 D) 241 E) 221					

81. Aşağıda verilmiş kod cədvəlinə əsasən 7 və n simvolunun 16 - luq kodlarının cəmini tapın.

Simvollar	1	9	A	N	n
10-luq kodlar	49	57	65	78	110
A) 5A B) B5 C) 6A D) 150 E) 99					

82. 10 - luq say sistemində nəticə nə olacaq?

$$1A_{16} + 25_{16} + 18_{16}$$

A) 43 B) 56 C) 65 D) 57 E) 24

83. Onluq say sistemində cavabı tapın.

$$101_{(2)} + 6AB_{(16)} + 231_{(8)}$$

A) 1B56 B) 1B68 C) 1962 D) 1862 E) 1762

84. Onaltılıq say sistemində verilmiş  $B16_{16}$  ədədi salkızlıq say sistemində nəya bərabərdir?

A) 2838 B) 6245 C) 1116  
 D) 5426 E) 101100010110

85. Verilmiş say sisteminin rəqəmləri (0,1,2,3,a,b,c,D)\* olarsa,bu say sistemində a və c rəqəmanın cəmini 16 - luq say sistemində ifadə edin.

A) 10 B) A C) 1010 D) C E) 12

86. Verilmiş say sisteminin rəqəmləri (0,1,2,3,a,b,c,D)\* olarsa,bu say sistemində a və c rəqəmanın hasilini 10 - luq say sistemində ifadə edin.

A) 22 B) 12 C) 24 D) 30 E) 15

87. Bu say sistemində ilk 15 simvol

0,1,2,3,a,b,c,d,e,10,11,12,13,1a,1b təsvir olımuşdursa,bu mövqeli say sisteminin əsası neçədir?

A) 2 B) 8 C) 9 D) 7 E) 11

88. Mövqeli say sisteminin rəqəmləri 0,1,a,b,c,d olarsa,bu say sistemində ilk 10 ədəd necə yazılıcaq?

A) 0,1,a,b,c,d,e,f,g,h,k B) 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,10  
 C) 0,1,a,b,c,d,1a,1b,1c,1d D) 0,1,a,b,c,d,10,11,1a,1b  
 E) 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9,11

89. Verilmiş cəmin hesablandığı say sisteminin əsasını müəyyən edin.

$$\begin{array}{r}
 36745 \\
 + 96127 \\
 \hline
 133874
 \end{array}$$

A) 8 B) 10 C) 12 D) 9 E) 16

90. Verilmiş cəmin hesablandığı say sisteminin əsasını müəyyən edin.

$$\begin{array}{r}
 75765 \\
 + 26457 \\
 \hline
 102222
 \end{array}$$

A) 8 B) 10 C) 12 D) 9 E) 16

91. Verilmiş camin 9-luq say sisteminde hesaplandığı bilärak "7" işaretlerinin yerinde duran adadların camini 10-luq say sisteminde tapın.

36745

+

76327

133874

- A) 16      B) 32      C) 28      D) 23      E) 30

92. Verilmiş camin 8-lük say sisteminde hesaplandığı bilärak "7" işaretlerinin yerinde duran adadların camini 10-luq say sisteminde tapın.

75765

-

26457

77474

- A) 24      B) 16      C) 22      D) 19      E) 26

93. 10-luq say sisteminde verilmiş rəqamları fırqlı an kiçik üç rəqamlı odadı ikilik say sistemi ilə ifade edin.

- A) 100      B) 1100010      C) 1100111  
D) 1100110      E) 1100001

94. 7-lük say sisteminde verilmiş 400 adadında avval va sonra gelen adadlar hansılardır?

- A) 399, 401      B) 377, 401      C) 366, 401  
D) 277, 402      E) 370, 401

95. Eni  $41_{16}$  m, uzunu  $170_{16}$  m olan düzbucaqlı baxça hasarla tam ahatə olunub. Hasarın uzunluğunu tapın.

- A)  $185_{16}$ m      B)  $370_{16}$ m      C)  $442_{16}$ m  
D)  $221_{16}$ m      E)  $200_{16}$ m

96. Hansı yazılış düz deyil?

- A) CCCI-LXV      B) CXLIII      C) CMLVII  
D) DXLV      E) CML

97.  $67_{10} + 21_{10} = 76_{10}$  barabərliyinə asasən x-i müayyan edin:

- A) 7      B) 10      C) 8      D) 16      E) 9

98. A, B, C, D hərfəri uyğun olaraq 11, 10, 01 va 00 ikilik adadları ilə kodlaşdırılmışdır. ACDB simvollar ardıcılığı bu qayda ilə kodlaşdırılırlar. Səkkizlik say sistemində yazılırsalar, hansı adad alınır?

- A) 127      B) 322      C) 230      D) 71      E) 321

99. Hansı fikir yalnızdır?

- A) Say sisteminin asası dedikdə say sistemindəki on böyük rəqəm nəzərdə tutulur.  
B) rum rəqamları mövqesiz say sistemində aiddir.  
C) 16lıq say sistemində on böyük 3 rəqamlı adad FFF-dir.  
D) 16lıq say sistemində verilmiş A onluqda 10-a barabərdir.

100. Sınıfda  $11110_2$  şagird var. Qızların sayı oğlanların sayından  $10_2$  dəfə çox olduğunu bilər. Qızların sayı tapın.

- A) 10100<sub>2</sub>      B) 1010<sub>2</sub>      C) 10111<sub>2</sub>  
D) 11000<sub>2</sub>      E) 11110<sub>2</sub>

101. 16-luq say sistemindəki on böyük üç rəqəmli adadla on kiçik dörd rəqamlı adad arasında nə qədər fərq var?

- A)  $10_{16}$       B) 1      C)  $100_{16}$       D) 0      E)  $1000_{16}$

102. 97 adadı hansı say sistemində  $342_{10}$ -ya barabərdir?

- A) 16      B) 4      C) 5      D) 8      E) 9

103.  $23+26=100$  Sol taraf onluq say sistemində verilib. Sağ taraf hansı say sistemində olarsa barabərlik ödənar?

- A) 10-luq      B) 2-lük      C) 5-lük      D) 7-lük      E) 8-lük

104.  $32^1$  adadını 16-luq say sistemində ifade etmək ilk rəqəm nə olar?

- A) 8      B) 4      C) 6      D) 1      E) 9

105. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $17_{10} < X < 76_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 48      B) 46      C) 47      D) 38      E) 37

106. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $83_{10} < X \leq 105_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 131      B) 129      C) 130      D) 113      E) 125

107. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $10111_2 \leq X \leq 11110_2$  neçə natural adad vardır?

- A) 10      B) 7      C) 9      D) 6      E) 8

108. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $32_{10} \leq X \leq 121_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 136      B) 132      C) 137      D) 140      E) 138

109. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $22_{10} < X < 56_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 12      B) 11      C) 13      D) 10      E) 14

110. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $10011_2 \leq X \leq 36_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 10      B) 15      C) 13      D) 11      E) 12

111. 10-luq say sistemində bu şərti ödəyan  $10101_2 \leq X < 28_{10}$  neçə natural adad vardır?

- A) 21      B) 17      C) 18      D) 20      E) 19

3.1. İnfomasiyanın ölçü vahidi

1. Prosesor infomasiyanı hansı şəkildə emal edir?  
 A) 2 -lik kodda B) 10 -luq kodda C) 16 -lik kodda  
 D) 8 -lik kodda E) 32 -lik kodda

2. İnfomasiyanın əsas ölçü vahidi nədir?  
 A) Bayt B) Bit C) Mbit D) Kb E) Mb

3. Elementar ölçü vahidi nədir?  
 A) Bayt B) Bit C) Megabit  
 D) Kilobayt E) Megabayt

4. "Binary digit" nədir?  
 A) Bayt B) Bit C) Megabit  
 D) Kilobayt E) Megabayt

5. 1 Kbayt neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2 \cdot 2^{10}$  C) 3072 D)  $2^{20}$  E) 2048

6. 1 Mbayt neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2^{20}$  C) 2048 D)  $2 \cdot 2^{20}$  E)  
 1024

7. 1 Gbayt neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2^{30}$  C) 1024 D)  $2^{30}$  E) 2048

8. 1 Tbayt neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2^{30}$  C)  $2^{40}$  D)  $2^{33}$  E)  
 1048

9.  $2^{30}$  bayt nəya bərabərdir?  
 A) 1 Gbayt B)  $2^{30}$  Kbayt C) 1024 bit  
 D)  $2^{33}$  Kbayt E) 1 Mbayt

10.  $2^{23}$  bit nəya bərabərdir?  
 A) 1 Gbayt B)  $2^{30}$  Kbayt C) 1024 bit  
 D)  $2^{33}$  Kbayt E) 1 Mbayt

11. 1 Kilobit neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2^{20}$  C)  $2^{30}$  D)  $2^{40}$  E)  $2^{50}$

12.  $2^{21}$  bit neçə Mbaytdır?  
 A) 1 B) 2 C) 4 D) 8 E) 32

13. 40960 bit neçə Khaytdır?  
 A) 5 B) 8 C) 32 D) 12 E) 438

14. Aşağıdakı əlaqələrdən hansı düzgündür?  
 A) 1 Kilobayt =  $10^3$  bayt 1 Megabayt =  $10^6$  bayt  
 1 Qiqabayt =  $10^9$  bayt 1 Terabayt =  $10^{12}$  bayt  
 B) 1 Qiqabayt = 1000 bayt 1 Megabayt = 1000000 bayt  
 1 Qiqabayt = 10000000000 bayt  
 1 Terabayt = 1000000000000 bayt  
 C) 1 Qiqabayt = 10 Megabayt = 100 Kilobayt = 100 bayt  
 D) 1 Kilobayt =  $2^{10}$  bayt, 1 Megabayt =  $2^{20}$  bayt,  
 1 Geçabayt =  $2^{30}$  bayt, 1 Terabayt =  $2^{40}$  bayt  
 E) 1 Kilobayt =  $2^{10}$  bit 1 Megabayt =  $2^{20}$  bit  
 1 Qiqabayt =  $2^{30}$  bit 1 Terabayt =  $2^{40}$  bit

15. Unicode kodlaşdırmasında "infomasiya prosesləri" ifadəsi üçün nə qədər sahə ayrıılır?  
 A) 22 bayt B) 44 bayt C) 21 bayt  
 D) 42 bayt E) 24 bayt

16. Hesablayın:  $3 \text{ Mbayt} + 15 \text{ Kbayt} = ?$   
 A) 3087 Mbayt B) 3087 Kbayt C) 18 Khayt  
 D) 18 Mbayt E) 3015 Mbayt

17. Hesablayın:  $4 \text{ Mbayt} - 9 \text{ Kbayt} = ?$   
 A) 13 Mbayt B) 3996 Kbayt C) 4086 Kbayt  
 D) 4087 Kbayt E) 4087 Mbayt

18. 3 Mbayt nəya bərabərdir?  
 A) 6 bayt B)  $3 \cdot 2^{10}$  Kbayt C)  $3 \cdot 2^{10}$  bayt  
 D)  $3 \cdot 2^{10}$  bit E)  $3 \cdot 2^{11}$  bayt

19. 18 Mbayt nəya bərabərdir?  
 A)  $3 \cdot 2^{13}$  bayt B)  $9 \cdot 2^{24}$  bayt C)  $9 \cdot 2^{24}$  bit  
 D)  $3 \cdot 2^{10}$  bit E)  $9 \cdot 2^{24}$  Kbayt

20. 2 Mb neçə bitə bərabərdir?  
 A)  $2^{23}$  B)  $2^{24}$  C)  $2^{11}$  D)  $2^{33}$  E)  $2^{14}$

21.  $2^{13}$  bit neçə baytdır?  
 A)  $2^{10}$  B)  $2^9$  C)  $2^9$  D)  $2^{12}$  E)  $2^{16}$

22. 32 Gbayt neçə Khaytdır?  
 A)  $3 \cdot 2^{10}$  B)  $2^9$  C)  $16 \cdot 2^3$  D)  $2^{25}$  E)  $2^{22}$

23. 18 Kbit neçə baytdır?  
 A)  $9 \cdot 2^{14}$  B)  $9 \cdot 2^{13}$  C)  $9 \cdot 2^6$  D)  $9 \cdot 2^{10}$  E)  
 $9 \cdot 2^{11}$

24. 20 Mb neçə Kbittidir?  
 A)  $5 \cdot 2^{13}$  B)  $5 \cdot 2^{14}$  C)  $5 \cdot 2^{15}$  D)  $5 \cdot 2^{10}$  E)  $5 \cdot 2^{11}$

25. 1024 bit neçə Kbitdir?  
 A) 1 B) 2 C) 0.2 D) 0.4 E) 10

26. 8192 Mbit neçə Mbdür?  
 A) 1 B) 1024 C) 2 D) 8 E) 512

27. 1 Kbit neçə bitdir?  
 A) 8 B) 12 C) 1024 D) 256 E) 8192

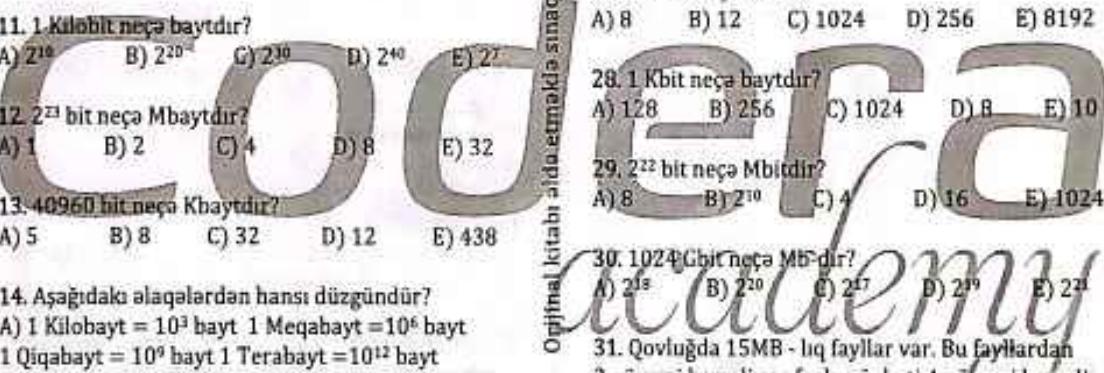
28. 1 Kbit neçə baytdır?  
 A) 128 B) 256 C) 1024 D) 8 E) 10

29.  $2^{22}$  bit neçə Mbitdir?  
 A) 8 B)  $2^{10}$  C) 4 D) 16 E) 1024

30. 1024 Gbit neçə MB-dir?  
 A)  $2^{18}$  B)  $2^{20}$  C)  $2^{17}$  D)  $2^{19}$  E)  $2^{21}$

31. Qovluğda 15MB -lıq fayllar var. Bu fayllardan 3 - ü eyni hacmli səs fayh, növbəti 4 - ü eyni hacmli video fayl və yerda qalan 3 - ü eyni hacmli şəkil fayllarıdır. Video faylların hər birinin yaddası 1536 KB - dir. Səs fayllarının hər birinin yaddası 2048 KB - dir. Şəkil fayllarının hər birinin yaddası neçə KB - dir?  
 A) 1024 B) 3072 C) 512 D) 1536 E) 2048

32. Faylların hacmini müqayisə edib artma ardıcılığı ilə yerləşmələrini göstərin.  
 I. a.mp3 - 3,5 Mbayt II. q1.mpeg - 2 Gbayt  
 III. 45.gif - 324 Kbayt IV. MM.txt - 22345 bit  
 A) I, II, III, IV B) I, III, II, IV C) IV, III, II, I  
 D) IV, III, I, II E) I, II, III, IV



Original  
Kitabı  
alırsanız  
mənənə  
sınaq  
imtahanlarını  
və işi  
tapşırıqları  
alda  
edəcəksiniz

33. 3 MB - luq səs faylı, 200 KB - luq şəkil faylı və 2048 baytlı matn faylı birlikdə yaddaşda neçə KB yer tutar?  
 A) 3272 B) 3072 C) 3274 D) 2251 E) 2248

34. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?  
 I. 1 bit 0 və 1 rəqamlarından təşkil olunur  
 II. 1 bayt 1024 bitdir  
 III. 1024 KB 1 MB - dir  
 IV. 1024 GB 1 TB - dir  
 A) I, II, III B) I, III, IV  
 D) II, IV E) Yalnız I

35. 12 Mb tutumu olan bir qovluqdan 256 Kb - luq səs faylı, 2 Mbit - luq şəkil faylı, 2048 baytlı sənəd faylı silinmişdir. Silinme prosesindən sonra qovluğun həcmi nə qədər olmuşdur?  
 A) 11774 Kb B) 11Mb C) 10Mb 512 Kb  
 D) 11Mb 128 Kb E) 10 MB

36. Qovluqda 10Mb həcmində infomasiya var. Bu qovluqdan 3.5 Mb həcmində fayl silindi və 2560 Kb həcmində fayl əlavə oldu. Yekunda qovluğun həcmi neçə MB olduğunu?  
 A) 15Mb B) 9Mb C) 13Mb D) 4Mb E) 16Mb

### 3.2. Kod və kodlaşdırma: İkililik kodlaşdırma

1. 0,1,2,3,4,5 rəqamlarından istifadə etməklə 3 rəqamlı neçə ədəd düzəltmək olar?  
 A) 100 B) 180 C) 60 D) 17 E) 216

2. 0,1,2,3,4,5 rəqamlarından istifadə etməklə rəqamları təkrarlanmayan neçə 3 rəqamlı ədəd düzəltmək olar?  
 A) 100 B) 180 C) 60 D) 17 E) 216

3. 0,1,2,3,4,5 rəqamlarından istifadə etməklə rəqamları təkrarlanmayan neçə 3 rəqamlı cüt ədəd ədəd düzəltmək olar?  
 A) 120 B) 24 C) 60 D) 52 E) 64

4. 3, 4 və 8 rəqamlarından istifadə etməklə 8 rəqaminin təkrarlanmadığı neçə üçrəqamlı ədəd düzəltmək olar?  
 A) 12 B) 15 C) 10 D) 20 E) 8

5. Cədvələ əsasən "6135402" kodunun hansı sözə uyğun olmasını müəyyən edin.

Kod	0	1	2	3	4	5	6
simvol	k	e	a	x	i	n	t

- A) texniki B) texnik C) texnika  
 D) ikinext E) nextiki

6. Aşağıda verilmiş kod cədvəlinə əsasən 5 və t simvolunun 8-lük kodlarının cəmini tapın.

Simvollar	3	12	B	T	b
10-luq kod	60	69	78	81	93

- A) 246 B) 200 C) 158 D) 236 E) 216

7. Bir ikililik rəqəmə nə qədər sahə ayrıılır?  
 A) 2 bayt B) 1 bayt C) 8 bit D) 8 bayt E) 1 bit

B) "?", "#", "\*", "%" simvolları kodlaşdırmaq üçün uyğun olaraq 111; 101; 110; 100 ikililik adadlarından istifade olunub. #?"%" ardıcılılığı kodlaşdırın alınan ikililik adədi 8-lük say sistemində göstərin.  
 A) 56745<sub>8</sub> B) 57654<sub>8</sub> C) 57645<sub>8</sub>  
 D) 55476<sub>8</sub> E) 54576<sub>8</sub>

9. Komputer na üçün 2 - lik say sistemi ilə işləyir?  
 A) Çünkü yalnız iki vəziyyətdə ola bilən fiziki elementlərdən qurulmuşdur  
 B) Çünkü 2 - lik say sistemində hesablaşdırmaq asandır  
 C) Çünkü 2 - lükdən 8 - liyə və 16 - lığa keçmək asandır  
 D) Çünkü yalnız iki vəziyyətdə ola bilən mantiqi elementlərdən qurulmuşdur  
 E) Çünkü yalnız 2 - lik say sistemi ilə işləmək mümkündür

10. Aşağıdakı ikililik adadlarından hansı komputerin yaddaşında 2 bayt yer tutur?  
 A) 101101011110111 B) 111111110011 C) 11011010101111100 D) 101101011 E) 10110101

11. 101101 - ikililik adədi üçün yaddaşda nə qədər yer ayrıılır?  
 A) 6 bayt B) 1 bayt C) 12 bayt D) 6 bit E) 8 bit

12. 5 bitdə an çox neçə ədəd kodlaşdırmaqla olar?  
 A) 31 B) 32 C) 5 D) 16 E) 15

13. Azərbaycan alifbasının kiçik hərflərindən istifadə etməklə an çox neçə 6 simvollu kod alda etmək olar?  
 A) 2<sup>6</sup> B) 2<sup>32</sup> C) 6<sup>26</sup> D) 32<sup>6</sup> E) 6<sup>32</sup>

14. 26 simvolluq ingilis alifbasının kiçik hərflərindən istifadə etməklə an çox neçə 6 simvollu kod alda etmək olar?  
 A) 2<sup>6</sup> B) 2<sup>32</sup> C) 6<sup>26</sup> D) 32<sup>6</sup> E) 6<sup>32</sup>

15. Avtomatik qurğu 8 simvollu şifrə tərtib edir. Bu qurğunun tərtib etdiyi şifrənin ilk 4 simvollu 26 simvolluq ingilis alifbasının böyük və kiçik simvolları və qalan 4 - ü isə 8 - lik say sisteminin simvolları ola bilər. Bu qurğu an çox neçə fərqli şifrə tərtib edə bilər?

- A) 26\*4\*8\*4 B) 52\*4\*8\*4 C) 52\*8\*4  
 D) 26\*8 E) 26\*8\*4

16. Avtomobil nömrə nişanları hərf və rəqamların kombinasiyasından ibarətdir. Azərbaycanda avtomobil nömrələri region kodundan (Cəmi/74 variant), 26 hərflək ingilis alifbasının iki harfindən və üçrəqamlı 10 - luq ədəddən (000 - 999) formalıdır. Ölkədə an çox neçə avtomobila nömrə təyin etmək olar?

- A) 74\*26\*10 B) 74+26+1000 C) 1\*26\*26\*10  
 D) 74+26 E) 74\*26\*10<sup>3</sup>

17. Kamil 100 ədəd müxtəlif qələmi var və Kamil bu qələmlərin hamısını ikililik say sistemində kodlaşdırmışdır. Kamil hər qələmi kodlaşdırmaq üçün an az neçə bitə ehtiyacı var?

- A) 1 B) 10 C) 7 D) 8 E) 6

18. Avtomobil nömrə nişanları hər və rəqəmlərin Kombinasiyasından ibarətdir. Azərbaycanda avtomobil nömrələri region kodundan (cəmi 74 variant), 26 harflək ingiliscədən kiçik harfləndən və üçrəqəmlə 10 -luq adaddan (000 - 999) formalaşır. Saatlı və Sabirabad şəhərində isə ancaq neçə nömrə ola bilər?  
 A)  $74 \cdot 26 \cdot 10$    B)  $74 + 26 + 1000$    C)  $2 \cdot 26 \cdot 10^3$   
 D)  $74 + 26$    E)  $49 \cdot 54 \cdot 26 \cdot 10^3$

19. Hasan 7 mərtabəli binanın 2-ci mərtəbəsində yaşayır. Hasənin neçənci mərtəbədə yaşaması haqqındaki informasiya ancaq neçə bitdir?  
 A) 1   B) 10   C) 8   D) 3   E) 6

20. Marketda 24 cəsiddə mal satılır. Bu malların ikilik kodla kodlaşdırılması üçün ancaq neçə bit kifayət edər?  
 A) 3   B) 4   C) 6   D) 5   E) 24

21. 20 simvoldan ibarət olan məlumatın informasiya tutumu 100 bitdir. Bu məlumat yazılıqlı alifbanın gücü nəyə bərabərdir?  
 A) 5   B) 20   C) 32   D) 100   E) 300

22. 512 simvolluq alifbada yazılmış məlumat yaddaşda 1800 bit yer tutur. Bu məlumat Unicode sistemində kodlaşdırılırsa yaddaşda neçə Bayt yer tutar?  
 A) 200   B) 400   C) 256   D) 512   E) 128

23. "INFORMATİKA" sözü 32 simvolluq alifbada kodlaşdırılırsa yaddaşda neçə Bayt yer tutar?  
 A) 55 bit   B) 55 bayt   C) 11 bayt   D) 352 bit   E) 29 bit

24. Bir ölkədə avtomobil nömrələri 8 simvoldan ibarət olmaqla 20 hər və 10 rəqəmin kombinasiyasından düzəlir. Har bir simvolun kompüterdə 1 baytla kodlaşdırıldığı hesab etsək, 50 nömrənin kompüterdə neçə Bayt yer tutduğunu müyyənəlaşdırın.  
 A) 30 bayt   B) 50 bayt   C) 150 bayt  
 D) 400 bayt   E) 250 bayt

25. 40 simvoldan ibarət olan məlumatın informasiya tutumu 320 bitdir. Bu məlumat yazılıqlı alifbanın gücü nəyə bərabərdir?  
 A) 5   B) 256   C) 32   D) 100   E) 300

26. 64 simvolluq alifba ilə kodlaşdırılmış matn infomasiyası 2048 simvoldan ibarətdir. Bu infomasiya yaddaşda neçə Kbit yer tutar?  
 A) 6   B) 12   C) 8   D) 5   E) 4

27. 64 simvolluq alifba ilə kodlaşdırılmış matn infomasiyası yaddaşda 24Kbit yer tutmuşdur. Bu infomasiya neçə simvoldan ibarətdir?  
 A) 1024   B) 512   C) 2048   D) 4096   E) 256

28. 1024 simvoldan ibarət olan matn infomasiyası yaddaşda 3 Kbit yer tutmuşdur. Bu infomasiyanın kodlaşdırıldığı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 8   B) 256   C) 5   D) 3   E) 128

29. On axın neçə bitlə 256 müxtalif simvolu iləlik kodlaşdırmaq olar?  
 A) 1 bit   B) 4 bit   C) 8 bit   D) 16 bit   E) 12 bit

30. 256 simvolluq alifba ilə kodlaşdırılmış matn infomasiyası 1024 simvoldan ibarətdir. Bu infomasiya yaddaşda neçə Kbit yer tutar?  
 A) 1024   B) 8   C) 3   D) 128   E) 6

31. 32 simvolluq alifba ilə kodlaşdırılmış matn infomasiyası yaddaşda 30Kbit yer tutmuşdur. Bu infomasiya neçə simvoldan ibarətdir?  
 A)  $10^4 \cdot 2^{10}$    B)  $6 \cdot 2^{10}$    C)  $10 \cdot 2^{11}$   
 D)  $6 \cdot 2^{11}$    E)  $5 \cdot 2^{10}$

32. 512 simvoldan ibarət olan matn infomasiyası yaddaşda 2Kbit yer tutmuşdur. Bu infomasiyanın kodlaşdırıldığı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 4   B) 8   C) 16   D) 32   E) 64

33. 512 simvoldan ibarət olan matn infomasiyası yaddaşda 4Kbit yer tutmuşdur. Bu infomasiyanın kodlaşdırıldığı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 128   B) 8   C) 16   D) 256   E) 512

34. Müəyyən bir alifba simvollarından istifadə etməklə ancaq 1024 sayda fərqli söz əldə etmək olar. Bu sözlərin hər birinin 5 simvoldan ibarət olduğunu bilarək alifbanın gücünü tapın:  
 A) 4   B) 16   C) 2   D) 32   E) 24

35. Müəyyən bir alifba simvollarından istifadə etməklə ancaq 65536 sayda fərqli söz əldə etmək olar. Bu sözlərin hər birinin 4 simvoldan ibarət olduğunu bilarək bularək alifbanın gücünü tapın:  
 A) 4   B) 16   C) 2   D) 32   E) 24

36. Məlumat 16 simvoldan ibarət olan alifbanın harfləri ilə yazılıb. Məlumatın uzunluğu 120 simvol olarsa, onun infomasiya tutumu neçə olacaq?  
 A) 480bayt   B) 480bit   C) 120bayt  
 D) 120bit   E) 32bayt

37. 512 simvol yaddaşda 3Kbit yer tutur. Bu məlumatın kodlaşdırıldığı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 4   B) 8   C) 16   D) 32   E) 64

38. İşıq tablosundakı lampalar üçün vəzifələndədir ("Yanır" - "Yanmış"). 78 adəd müxtalif kodlu ifadə etmək üçün işıq tablosunda ancaq neçə lampə olmalıdır?  
 A) 5   B) 4   C) 7   D) 6   E) 8

39. 2048 simvoldan ibarət olan matn infomasiyasında 20 fərqli hər və 5 fərqli işarə var. Bu infomasiya an kiçik alifba standartı ilə kodlaşdırılırsa yaddaşda neçə Kbit yer tutar?  
 A) 2   B) 5   C) 10   D) 8   E) 32

40. Kompüterin ünvan şını 8 mərtabalıdır (8 kanal). Hər bir mərtəbə ilə iki fərqli signal ötürmək mümkündür. Ən çox neçə fərqli ünvana məlumat ötürmək olar?  
 A) 8   B) 256   C) 5   D) 3   E) 128

**3. İnfomasyonun kodlaşdırılması  
ve mıqdarnın ölçülmesi**

41. Müyyyan kodlaşdırma sisteminde her bir simvol 3 bayt yer tutar. Bu sistem ile kodlaşdırılmış infomasyon iki sahifadan ibarətdir. Birinci sahifadakı infomasyon ikincindən iki dəfə çoxdur. Məlumatın ümumi hacmi 81 baytdır. Birinci və ikinci sahifədə olan simvol sayını qeyd edin.

A) 9, 18      B) 18, 9      C) 27, 54  
D) 54, 27      E) 9, 36

42. Komputerin ünvan şini 8 mərtəbəlidir (8 kanal). Her bir mərtəba ilə üç fərqli siqnal ötürmək mümkündür. On cənə fərqli ünvanına məlumat ötürmək olar?

A) 8<sup>3</sup>      B) 3<sup>8</sup>      C) 2<sup>8</sup>      D) 3<sup>8</sup>      E) 8<sup>3</sup>

43. İnfomasyonu kodlaşdırmaq üçün led lampalarından istifadə olunur. Her bir led lampa 5 fərqli vəziyyətdə ola bilir. 300 simvolu ifadə etmək üçün on az neçə led lampa istifadə edilməlidir?

A) 2      B) 3      C) 4      D) 5      E) 6

44. 8 simvollu alifba ilə kodlaşdırılmış sözün ikilik kodu aşağıdakı şəkildədir və verilmiş 3 şəzdən birini ifadə edir.

- 1) palam      2) palma      3) alpam  
Buna asasan "lampa" sözünün ikilik kodunu müyyyan edin.
- A) 110100001111110      B) 001110111100110  
C) 110111001100111      D) 001111110100111  
E) 111001110100001

45. Ravil müəllim arxiv sənədlərinin arasında aşağıdakı şəkildə kod tapır.

110111101001001011110

Bu kodu Gündüz müəllimə göstərir və Gündüz müəllim bu kodun ikilik kod olduğunu müyyyan edir. Bu kodun hansısa sözü ifadə etdiyini düşünürler və bir müddət araştırma aparırlar. Araşdırma zamanı həmin sənədin analogunu tapırlar və analogda variantlarda qeyd olunmuş sənətin aks olunduğunu görürler.

Verilmiş ikilik kod hansı sözü ifadə edə bilər?

- A) şagird      B) müəllim      C) təhsil  
D) sinif      E) dərslik

46. İkilik kodlaşdırılmış infomasyon aşağıda verilmiş.

011100100101111

Bu infomasyonun iki simvolu eynidir. Verilmiş ikilik kodda neçə simvol var?

- A) 3      B) 15      C) 7      D) 5      E) 2

47. Şagird bəzi sözleri şifrələmək üçün aşağıdakı kimi kod cədvəli yaratdı. Lakin bu cədvələ görə bəzi kodları bir neçə üsulla deşifra etmək olar. Məsələn, 0010101 kodu GIL və GFİ kimi deşifra edilə bilər.

L	M	I	F	S	G
01	100	101	10	111	000

Verilmiş 100101000, 100000101, 0110001 kodları arasında bir üsulla deşifra olunan sözü tapın.

- A) MG      B) FLLG      C) LML  
D) FGLL      E) MGJ

48. Verilmiş kod cədvəlinə asasen 100101000 koduna hansı söz uyğun gəlmər?

A	B	C	D	E	F
01	100	101	10	1000	000

A) RCF      B) DAAF      C) RDE  
D) BCE

49. Aşağıdakı kod cədvəlindən istifadə edərək 0111110110010001001 koduna uyğun sözü tapın. (sözün manası olmaya bilar)

m	t	l	ü	i	s
01	10	100	111	010	101

- A) müsələm      B) müəllif      C) müssüm  
D) müallim      E) olifim

50. Ayselin x-inci mərtəbədə yaşadığı həmə haqqında məlumat 5 bit infomasiya daşıyır. Binada bir blok var. Har mərtəbədə 1sa 4 manzillidir. Öğər Ayselin yaşadığı manzilin nömrəsi 35 olarsa, Ayselin yaşadığı mərtəbə ilə sonuncu manzilin yerləşdiyi mərtəbə arasındakı fərqi tapın. (binada maksimum sayıda mərtəbə var)

- A) 9      B) 23      C) 32      D) 18      E) 36

51. Avtomatik qurğu 8 simvollu şifre tartib edir. Bu qurğunun tartib etdiyi şifrənin ilk 4 simvolu Azərbaycan alifbasının yalnız böyük harfləri və qalan 4-ü 10luq say sistemindən tək rəqamlarından ola bilər. Bu qurğu ilə max neçə fərqli şifre tartib edilə bilər.

- A)  $32^{*}10^4$       B)  $64^{*}10^4$       C)  $2^{20}*10^4$   
D)  $2^{16}*10^4$       E)  $32^{*}5^4$

52. Aşağıdakı kod cədvəlinə asasən uyğunsuzluğunu müyyyan edin.

A	D	K	N	O	S
01	100	101	10	111	000

- A) NOD-10111100      B) SON-00011110  
C) KNDS-10110010000      D) ADSK-011000000101  
E) NDSA-1010000001

53. Har hansı x sayıda simvoldan ibarət olan məlumat ASCII standartından 4096 simvollu alifba standartına keçirilən zaman hacmi 60 bayt artmışdır. Bu infomasiya Unicode standartında kodlaşdırılsara yaddaşda neçə bayt yer tutar?

- A) 120      B) 240      C) 180      D) 110      E) 420

54. Geyim mağazasında isti geyimlərdən kurtqa və palto, yay geyimlərdən saruçka və futbolka, ayaqqabılardan 1sa duflı və krasofka taklif edilir. Har bir geyimdən və ayaqqabından birini seçməklə neçə variantda geyinmək olar?

- A) 6      B) 8      C) 10      D) 4      E) 6

55. Nahar üçün restoranda asas yeməklərdən 3 variant, əlavə yeməklərdən 4 variant, içkilərdən 1sa 2 variant taklif edilir. Har bir yeməkdən və içkidən birini seçməklə neçə variantda nahar etmək olar?

- A) 12      B) 10      C) 18      D) 24      E) 9

56. Uygunluğu münyyan edin.

Alfabanın gücü	Her simvolun infomasiya mıqdarı
1. 61	a. 6 bit
2. 128	b. 9 bit
3. 1025	c. 10 bit
	d. 11 bit
	e. 7 bit

- A) 1-b,2-e,3-a    B) 1-a,2-e,3-d  
C) 1-c,2-a,3-e    D) 1-c,2-b,3-d  
E) 1-b,2-a,3-d

3.3. Matn infomasyasının kodlaşdırılması.

1. Aşağıdaki malumatda verilmiş ve baytlarla kodlaşdırılmış müxtalif simvolların sayını tapın:  
0100001001000001010000101001101101001011  
A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

2. Aşağıdaki malumatda verilmiş ve baytlarla kodlaşdırılmış eyni simvolların sayını tapın:  
0100001001000001010000101001101101001011  
A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

3. Aşağıdaki malumatda verilmiş ve yarımbaytlarla kodlaşdırılmış tekrarlanmayan simvolların sayını tapın:  
0100001010100110110110101101010  
A) 8    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

4. 64 simvollu alifba ile kodlaşdırılmış infomasyanın ikilik kodu aşağıda verilmiştir. Verilmiş infomasyada müxtalif simvolların sayını tapın.  
111001100010111011111001111100101000  
A) 8    B) 2    C) 3    D) 5    E) 4

5. 64 simvollu alifba ile kodlaşdırılmış infomasyanın ikilik kodu aşağıda verilmiştir. Verilmiş infomasyada eyni simvolların sayını tapın.  
111001100010111011111001111100101000  
A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

6. 64 simvollu alifba ile kodlaşdırılmış infomasyanın ikilik kodu aşağıda verilmiştir. Verilmiş infomasyada tekrarlanmayan simvolların sayını tapın  
111001100010111011111001111100101000  
A) 8    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

7. "İnformatika" sözünün yaddaşa saxlanması üçün nə qədər yer tələb olunur? ( ASCII sistemində )  
A) 8 bayt    B) 11 bit    C) 3 bayt  
D) 24 bayt    E) 88 bit

8. "İnfomasiya prosesi" ifadəsi üçün yaddaşa nə qədər yer ayrırlar? ( ASCII sistemində )  
A) 19 bit    B) 19 bayt    C) 17 bit  
D) 152 bayt    E) 18 bayt

9. ASCII - da kodlaşdırılmış Kilobayt sözü nəçə bitdan ibarətdir?  
A) 8192    B) 24    C) 64    D) 128    E) 32

10. UniCode - da kodlaşdırılmış Kilobayt sözü nəçə bitdan ibarətdir?

- A) 8192    B) 24    C) 64    D) 128    E) 32

11. İnsankimilar sözü UniCode standartına görə yaddaşa nəçə bayt yer tutar?

- A) 12    B) 96    C) 24    D) 48    E) 172

12. İnsanənzərlər sözü UniCode standartına görə nəçə bayt yaddaşa tələb edir?

- A) 12    B) 30    C) 15    D) 60    E) 30

13. 5 sahifəlik malumat yaddaşa 8775 bayt yer tutur. Hər sahifədə 15 satır olarsa, bir satırda nəçə simvol yerləşir? ( ASCII sistemində )

- A) 175    B) 200    C) 25    D) 1755    E) 117

14. Malumatın yazılıması üçün hər sahifədə 25 satır olmaqla 3 sahifə istifadə olunmuşdur. Hər satırda 60 simvol olarsa, həmin malumatın həcmi nə qədərdir? ( ASCII sistemində )

- A) 4500 bayt    B) 4500 Kbayt    C) 1500 bit  
D) 1200 Mbayt    E) 1536 Kbayt

15. Matn yaddaşa 120 bayt yer tutur. Matn nəçə simvoldan ibarətdir? ( ASCII sistemində )

- A) 12    B) 15    C) 960    D) 120    E) 96

16. Matn yaddaşa 80 bit yer tutur. Matn nəçə simvoldan ibarətdir? ( ASCII sistemində )

- A) 80    B) 10    C) 8    D) 64    E) 640

17. Matn yaddaşa 7 Kbayt yer tutur. Matn nəçə simvoldan ibarətdir? ( ASCII sistemində )

- A) 7168    B) 56    C) 7    D) 57344    E) 696

18. Matn 128 simvoldan ibarətdir. Matn kompüterin yaddaşında nə qədər yer tutur?

- A) 128 bayt    B) 128 bit    C) 15 bayt  
D) 15 bit    E) 15 Kbayt

19. Sənadin hər sahifəsində 32 satır və hər satırda isə 256 simvol var. Unicode sistemində kodlaşdırılmış matn 1024 sahifədən ibarətdir. Bu matn yaddaşa nəçə kilobayt yer tutar?  
A)  $2^{14}$     B)  $2^{24}$     C)  $2^{17}$     D)  $2^{19}$     E)  $2^{21}$

20. 2 sahifəlik infomasiya yaddaşa 258 bayt yer tutur. Birinci sahifədəki infomasyanın həcmi ikinci dəfə çoxdur. Birinci sahifədə nəçə simvol var? ( ASCII sistemində )

- A) 43    B) 129    C) 258    D) 86    E) 172

21. Müassisanın işçiləri haqqında ümumi malumat 16 Mb yaddaşı ahata edir. Hər bir işçi haqqında malumat 8 sahifəlidir. Hər sahifə 32 satirdən, hər satır isə 64 simvoldan ibarətdir. Müassisədə nəçə aməkdaş işləyir? ( ASCII sistemində )

- A) 8    B) 64    C) 128    D) 256    E) 1024

22. Matn faylinin tutumu 320 Kb - dir. Fayl hər sahifəsində orta hesabla 32 satırı olan kitabdan ibarətdir ( hər satırda 64 simvol var ). Faylin nəçə sahifəsi var? ( ASCII sistemində )

- A) 320    B) 160    C) 540    D) 640    E) 1280

### 3. İnfomasiyanın kodlaşdırılması ve məqdarının ölçülmesi

Abituryentlər üçün test təqib

23. 8 - lük say sistemində verilmiş 7 bit adasının  
infomasiya məqdarı nə qədərdir?  
A) 10 bit B) 12 bit C) 6 bit D) 8 bit E) 16 bit

24. Kitab orta hesabla 20 Kb tutuma malikdir.  
(kitabın bir sahifəsi hər birində 64 simvol olmaqla  
40 satırdañ ibarətdir). Kitabda neçə sahifə vardır?  
(ASCII sistemində)  
A) 10 B) 16 C) 8 D) 4 E) 12

25. 2.5 Kbaytlıq məlumat 4096 simvoldan ibarətdir.  
Bu məlumatın yazılışı; alifbanın simvollarının  
sayını tapın.  
A) 32 B) 45 C) 33 D) 24 E) 26

26. 10 ikilik vahidin kodlaşdırılmış biləməsi dədələşdir  
maksimal sayı neçə olar?  
A) 1000 B) 1024 C) 10 D) 256 E) 512

27. 16 bitlik kodlaşdırılmış biləmən böyük natural adad  
hənsidir?  
A) 255 B) 256 C) 32768 D) 65535 E) 99999

28. Bir bittə yaddaşda nəyi təsvir etmək olar?  
A) 0 - dan 255 - a dək adadları  
B) 0 - dan 9 - a dək adadları  
C) İxtiyari bir simvol  
D) İkilik say sistemindən bir rəqəmini  
E) 0 - dan 7 - a dək adadları

29. Simvollar amali yaddaşda neçə təsvir olunur?  
A) Öz qrafik təsvirlərlə B) 10 - luq kodlarda  
C) 8 - lük kodlarda D) 2 - lük kodlarda  
E) Oluğlu kimi

30. 5 bit -la an çox neçə simvol kodlaşdırmaq olar?  
A) 5 B) 128 C) 32 D) 25 E) 16

31. 64 simvollu alifba ilə yazılımış məlumat  
20 simvoldan ibarətdir. Bu məlumatın hacmi nə  
qədərdir? (nəticəni baytla ifadə edin)  
A) 12 B) 18 C) 2 D) 15 E) 30

32. 10 müxtəlif simvolu kodlaşdırmaq üçün an az  
neçə bit yaddaşa ehtiyac var?  
A) 8 B) 10 C) 12 D) 3 E) 4

33. 64 simvollu bir sistemda bir simvol neçə bit  
yaddaş əhəmiyyətli dir?  
A) 8 B) 6 C) 12 D) 64 E) 10

34. 256 simvol yaddaşda 192 bayt yer tutur. Bu  
sistemde hər simvolu ayrılan yaddaş nə qədərdir?  
A) 8 bit B) 10 bit C) 6 bit D) 2 bayt E) 5 bit

35. 256 simvol yaddaşda 192 bayt yer tutur.  
Bu sistemda maksimum neçə müxtəlif simvol  
kodlaşdırmaq olar?  
A) 256 B) 64 C) 192 D) 128 E) 32

36. 50 adəd fərqli simvoldan ibarət olan bir metn  
an minimal alifbadan kodlaşdırıldıqda yaddaşda nə  
qədər yer tutar?  
A) 400 Bit B) 300 Bit C) 100 Bit  
D) 800 Bit E) 450 Bit

37. 128 simvollu bir alifbadada bir simvol an az  
bit yaddaş əhəmiyyətli dir?  
A) 5 B) 8 C) 12 D) 7

38. İnfomasiya sözünün kodlaşdırılmış hələcəsi  
minimal alifbadada maksimum neçə simvol ola bilər?  
A) 16 B) 12 C) 9 D) 10

39. İnfomasiya sözünün kodlaşdırılmış hələcəsi  
minimal alifbadada bir simvol nə qədər yaddaş əhəmiyyətli?  
A) 3 bit B) 4 bit C) 10 bit D) 8 bit E) 16 bit

40. 64 simvollu bir alifbadada 128 simvol yaddaşda  
az neçə bayt yer tutur?  
A) 99 B) 128 C) 96 D) 12

41. İşforum üç müxtəlif işığı var. Bu işqlardan hər  
hangisi hər yanarsa bəynimiz neçə bitlik  
infomasiyanı qəbul edir?  
A) 1 B) 2 C) 4 D) 5 E) 3

42. Unicode kodlaşdırmasında hər simvol nə qədər  
yer tutur?  
A) 1 bayt B) 2 bayt C) 1 Kbyte  
D) 15 bit E) 3 bayt

43. Sonradın Unicode standartından 1024 simvollu  
alifba standartına keçirilən zaman hacmi 180 bit  
azalmışdır. Sonadin ASCII- da yaddaşı neçə  
byte-dir?  
A) 30 B) 20 C) 15 D) 6 E) 60

44. Sonradın Unicode standartından 128 simvollu  
alifba standartına keçirilən zaman hacmi 180 bit  
azalmışdır. Sonadin ASCII- da yaddaşı neçə  
byte-dir?  
A) 30 B) 20 C) 15 D) 6 E) 60

45. Ötürülmüş infomasiyanın məqdarı 7.5 khayt  
dir. Məlumatın kl, o, 7.600 simvoldan ibarətdir.  
Əlifbanın gücündə müsyyən edin.  
A) 256 B) 8 C) 4 D) 128 E) 1024

46. "İnfomasiya cəmiyyəti" söz birləşməsinin  
infomasiya məqdarı nə qədərdir?  
(ASCII sistemində)  
A) 15 bayt B) 20 bit C) 21 bit  
D) 21 bayt E) 20 bayt

47. ASCII standartına görə hazırlanmış metn  
yaddaşda 1024 kb yer tutur. Əgər bu metn Unicode  
standartına çevrilse yaddaşda neçə mb yer tutar?  
A) 60 mb B) 240 mb C) 2048 mb  
D) 2 mb E) 1 mb

48. 64 simvollu bir alifbadada 128 simvol yaddaşda an  
az neçə bayt yer tutur?  
A) 99 B) 128 C) 96 D) 12 E) 64

49. Kitabın bir sahifəsi hər birində 64 simvol olan  
32 satırdañ ibarətdir. 700 Mb - liq kompakt diskdə  
neçə belə sahifə yerləşdirilə bilər?  
A) 300250 B) 465000 C) 72100  
D) 358400 E) 250000

50. 5 müxtəlif vəziyyətin hər birini kodlaşdırmaq üçün on az neçə bitə ehtiyac var?  
A) 3      B) 2      C) 10      D) 7      E) 8

51. 12288 bit tutumlu infomasıyanın hacmi neçə kilobaytdır?  
A) 1,2      B) 2      C) 1,5      D) 12      E) 1536

52. 1024 səhifədən ibarət olan sənədin hər səhifəsində 32 satır və hər satırında 64 simvol var. Bu sənəd 1024 simvollu əlifba standartı ilə kodlaşdırılmışdır. Sənəd yaddaşa neçə KB yer tutar?  
A) 1280      B) 2560      C) 512      D) 1024      E) 64

53. 1024 səhifədən ibarət olan sənədin hər səhifəsində 32 satır və hər satırında 64 simvol var. Bu sənəd yaddaşa 1.25 MB yer tutarsa, bu sənədin kodlaşdırıldığı əlifbanın gücündə tapın.  
A) 8      B) 5      C) 32      D) 16      E) 4

54. Sənədin hər səhifəsində 32 satır və hər satırında isə 256 simvol var. Hər hansı əlifbada kodlaşdırılmış matn 512 səhifədən ibarət matn yaddaşa 6 MB yer tutur. Kitabın yazılışı əlifbanın gücünü müəyyən edin.  
A) 12      B) 4096      C) 1024      D) 256      E) 512

55. 300 bayt hacmində infomasıya aşağıda verilmiş kodlaşdırma standartlarına görə neçə simvolu ifadə edər?  
1 - ASCII      2 - Unicode      3 - 64 simvollu əlifba  
A) 1-300, 2-600, 3-1800      B) 1-300, 2-150, 3-50  
C) 1-300, 2-150, 3-400      D) 1-300, 2-150, 3-250  
E) 1-300, 2-600, 3-50

56. 4096 səhifəlik infomasıyanın hər səhifəsində 1024 simvol var. Bu sənəd Unicode standartında kodlaşdırılmışdır. Sənəd yaddaşa neçə MB yer tutar?  
A) 4      B) 8      C) 2      D) 6      E) 1

57. Məlumat 32 simvollu əlifba standartı ilə kodlaşdırılmışdır. Bu məlumat 4096 simvollu əlifba standartına keçirilən zaman hacmi 7 Kb artmışdır. Məlumat neçə simvoldan ibarətdir?  
A) 700      B)  $7 \cdot 2^{10}$       C)  $2^{13}$       D)  $2^{10}$       E)  $2^9$

58. Sınıfda olan şagirdlər haqqında infomasıyanın ümumi yaddaşı 10 Mb - dir. Hər şagird haqqında infomasıya 256 sahifədən ibarətdir və hər sahifədə 32 satr olmaqla hər satırda 128 satirdən ibarətdir. Bu sənəd Unicode standartında kodlaşdırılmışdır. Sınıfda neçə şagird var?  
A) 4      B) 2      C) 6      D) 5      E) 10

59. Sınıfda hər bir şagird üçün şəxsi iş jurnalı tərtib edilmişdir. Hər bir jurnalda 2KB hacmində şəkil və 8192 simvoldan ibarət matn infomasıyi mövcudur. Jurnal 4096 simvollu əlifba standartı ilə kodlaşdırılmışdır. Bütün məlumatlar qovluğa yüksəkən zaman ümumi yaddaş 140 Kb olmuşdur. Sınıfda neçə şagird təhsil alır?  
A) 4      B) 2      C) 6      D) 5      E) 10

60. Məlumat 2048 simvollu əlifba standartı ilə kodlaşdırılmışdır. Bu məlumat ASCII standartına keçirilən zaman hacmi 6 Kb azalmışdır. Məlumat neçə simvoldan ibarətdir?

- A) 1024      B) 2048      C) 512  
D) 16384      E) 8192

61. Verilmiş matnın 32 simvolluq bir əlifbada kodlaşdırıldığı bilərək 45 bittə kodlaşdırılan sözü tapın.  
A) Mıqyas      B) Rastr      C) Artdıqça  
D) Keyfiyyət      E) Qrafikasında

62. Unicode standartı ilə kodlaşdırılmış matn 1024 simvolluq kodlaşdırılmaya çevrilən zaman hacmi 480 bit azaldı. Bu çevrilən zamanı bir simvolun infomasıya mıqdarı neçə bit azalar?  
A) 10      B) 128      C) 6      D) 16      E) 800

63. Aşağıdakı sözlərin 64 simvolluq bir əlifbada kodlaşdırıldığı bilərək uyğunluğu müəyyən edin.  
1) Kosmos      2) Developer      3) Sturktur  
a. 6 bayt      b. 48 bit      c. 36 bit  
d. 54 bit      e. 4,5 bayt  
A) 1-c;2-b;3-a,d      B) 1-c;2-d;3-a,b  
C) 1-a;2-c;3-b      D) 1-c,e;2-d;3-a,b  
E) 1-c,a;2-d;3-b

64. Səhv fikri seçin.

- A) ASCII kodlaşdırma sistemində bir simvol üçün infomasıya mıqdarı 8 bitdir.  
B) UNICODE kodlaşdırma sistemində  $2^{16}$  sayda simvolu kodlaşdırmaq olar.  
C) ASCII kodlaşdırma sistemində 20 kb yaddaşa yer tutan bir infomasıya UNICODE kodlaşdırma sistemində 10 kb yaddaşa yer tutacaq.  
D) 5 müxtəlif simvolu kodlaşdırma biləcəyimiz minimal əlifbada 1 simvol üçün yaddaşa 3 bit yer ayrıılır.  
E) Əlifbadakı simvolların sayına əlifbanın gücü deyilir.

65. Uyğunluğu müəyyən edin.  
Əlifbanın gücü x-a barabardır.  
1)  $x^2=144$       2)  $x=\sqrt{64}+\sqrt{100}$       3)  $x=1024$   
Bir simvolun infomasıya mıqdarı:  
a) 12bit      b) 4bit      c) 10bit      d) 125 bit      e) 5 bit  
A) 1-a;2-e;3-c      B) 1-b;2-e;3-c  
C) 1-b;2-a;3-c,d      D) 1-a,b;2-e;3-c,d  
E) 1-b;2-e;3-c,d

66. "Corel Trace və Stream Line vektorizatorlardır" cümləsinin 1024 simvolluq bir əlifbada kodlaşdırıldığını bilərək an böyük hacmli söz ilə an kiçik hacmli söz arasındaki fərq neçə baytdır?  
A) 180      B) 20      C) 18      D) 34      E) 44

67. Elektron saygac Unicode əlifbasında olan infomasıyanı 16 simvollu əlifbaya çevirmiş, daha sonra məlumatın 50 faizi sildikdən sonra onun 40 bayt hacmi qalarsa, məlumatın ilkin hacmini müəyyən edin.  
A) 160bayt      B) 320bayt      C) 80bayt  
D) 140bayt      E) 220bayt

### 3. İnfomasyonun kodlaşdırılması ve məqdarının ölçümü

68. Kitab 128 müxtəlif simvoldan ibarət olur. Bu kitab UNI CODE standartı ilə yaradılmışdır. Ağar bu kitabın yaradıq üçün on minməst alfba sırf tərtib olunmuşdur. İnfomasyonun hacmi neçə bayt azalıb olur?

- A) 1152    B) 144    C) 288    D) 72    E) 16

69. Sağird UNICODE da matn yazır. (iləva boşluqlar yoxdur.) "Bən, təbəğə, kartankala, timsah" sözü silinənənə sınıflına aiddir. "Səura hər sözü silir. Söz silinərkən lazımlı olsayan boşluq və vergüllə hərmiş silinir. Ağar silindikdən sonra məlumatın həcmi 16 bayt azalırsa, sağird hansı sözü silmiş olur?

- A) Bən    B) təbəğə    C) kartankala  
D) sınıfla    E) səura

70. Məlumat üzərində hərəkət amaliyyatları yerinə yetirildikdən sonra 32 bayt həcm qalmışdır. Məlumatın yarısı silinmiş, eyni zamanda Unicode kodlaşdırma sistemindən ASCII sisteminiən cəvərləməmişdir. Məlumatın ilk həcmi neçə bayt olmuşdur?

- A) 32    B) 64    C) 128    D) 256    E) 512

71. Məlumat üzərində hər neçə amaliyyatlar yerinə yetirilmişdir. İlk olaraq ASCII alifbasından 16 simvollu alifbaya cəvərləmiş, yarısı silinmiş, an son 20% arxivləşdirilmişdir. Ümumiyyətlərdən sonra məlumatın ümumi həcmi 20 bayt olmuşsa, onun ilk həcmi neçə bit olmuşdur?

- A) 1600    B) 400    C) 100    D) 800    E) 50

72. Üçdə biri silinməkla, 70% arxivləşmiş və UNICODE sistemindən, ASCII sisteminiən cəvərlədikdən sonra məlumat 30 bayt olmuşsa, onun ilk həcmi neçə bayt olmuşdur?

- A) 600    B) 400    C) 100    D) 300    E) 250

73. 64 müxtəlif simvoldan ibarət məlumat en kiçik alifbada kodlaşdırılmışdır. Ağar bu məlumat Unicode alifbasında kodlaşdırılsaydı məlumatın həcmi neçə bayt olardı?

- A) 40    B) 160    C) 640    D) 80    E) 320

74. 256 simvollu alifbada kodlaşdırılmış məlumat, Unicode alifbasına cəvriildikdən sonra yarısı silinmiş və 60% arxivləşmişdir. Bundan sonra məlumatın həcmi 40 bayt olarsa, onun ilk həcmi neçə bayt olar?

- A) 50    B) 100    C) 120    D) 80    E) 180

75. 32 simvollu alifbada kodlaşdırılmış məlumat, 1024 simvollu alifbaya cəvriildikdən sonra yarısı silinmişdir. Bundan sonra məlumatın həcmi 25 bayt olarsa, onun ilk həcmi neçə bayt olar?

- A) 150    B) 1000    C) 2000    D) 500    E) 250

### 4. Komputer qrafikası, təhlükə sahələri və növü

1. Vektor qrafikasının çatışmayan cəhəti hərəkət olunur.

- A) Məqəyim artırması zamanı keyfiyyətin düşməsi  
B) Xarici yaddaş qurğularının fiziki cəhətdən korlanması  
C) Görüntüdə reallığı aks etdirməyin çətinliyi  
D) Elektron poçt vasitəsi ilə təsvirin göndərilməsi bilməməsi  
E) Təsvirin arxivləşdirilməsi prosesinin mümkünəzsizliyi

#### 2. Uyğunluğu müəyyən edin.

Qrafik növü

1. Rastr  
2. Vektor

Program təminatı

- a. Paint.NET  
b. Corel Draw  
c. Gimp Photo-Paint  
d. TuxPaint  
e. Adobe Flash  
B) 1-a,c,e 2-b,d  
C) 1-b,e 2-a,c,d  
D) 1-h,c,d 2-a,e  
E) 1-a,c,d 2-b,e

3. High color rejimində olan təsvir True color rejimindən keçidkən həcmi 3 Kbit artmışdır. Təsvirin nöqtə sayını tapın.

- A)  $3(2^8)$     B)  $3 \cdot 2^6$     C)  $3 \cdot 2^5$     D)  $2 \cdot 3^6$     E)  $3 \cdot 2^4$

#### 4. Rastr qrafik redaktörlərə aididir:

- A) Inkscape    B) SketchUp    C) OpenOffice.org Draw  
D) Autodesk Softimage    E) StarOffice Image

5. Rgb rəng palitrasında #FF00FF hansı rəngin kodudur?

- A) Qırmızı    B) Sarı    C) Banovşayı  
D) Yaşıl    E) Qara

6. Paint programında seçilmiş fragmenti çıxaltma üçün hansı klavişdən istifadə olunur?

- A) Shift    B) Backspace    C) Delete  
D) Enter    E) Ctrl

#### 7. Uyğunluğu müəyyən edin.

Qrafikanın növü

1. Vektor  
2. Rastr

Program təminatı

- a. Adobe Flash  
b. GIMP  
c. Corel Painter  
d. Inkspace  
e. Skencil

- A) 1-a,c,e 2-b,d  
C) 1-b,e 2-a,c,d  
E) 1-a,d,e 2-b,c

- B) 1-a,c 2-b,d,e  
D) 1-b,c,d 2-a,e

#### 8. Rastr qrafikasının çatışmayan cəhəti:

- A) Görüntüdə reallığı aks etdirməyin çətinliyi  
B) Təsvirin sıxlığından istifadə olunur

- C) Messenger üzərində göndərile bilməməsi  
D) Təsvirlərin yaddaş kifayət qədər böyük olur  
E) Daxili yaddaş qurğularının fiziki cəhətdən korlanması

9. Uygunluğu müəyyən edin.

- Kodlaşdırma növü  
1. RGB kodlaşdırma  
2. 16-bitlik kodlaşdırma  
3. 2-bitlik kodlaşdırma

Palitradə rənglərin sayı  
a. 32768  
b. 24  
c. 4  
d. 65536  
e. 16777216

- A) 1-e,2-a,3-c B) 1-b,2-c,3-d  
C) 1-c,2-a,3-b D) 1-e,2-d,3-c

E) 1-d,2-d,3-a

10. Vektor qrafik redaktorlara aiddir:

- A) OpenOffice.org Draw B) StarOffice Image  
C) GIMP D) Corel Photo-Paint  
E) Paint

11. Verilən variantlardan birində kompüter qrafikasının tətbiq sahəsi düzgün verilməyib.

- A) Işgūzar qrafika B) Virtual realiq  
C) Elmi qrafika D) Immitasiya qrafika  
E) Konstruktur qrafika

12. Komputer qrafikasının tətbiq sahəsinə görə uyğunluğu müəyyən edin:

1. Elmi qrafika  
2. Işgūzar qrafika  
3. Konstruktur qrafikası  
a) Təsvirlərin, videoların yaradılması üçün və emalı üçün nəzərdə tutulan sahədir  
b) Hesabatlara və müxtəlif sənədlərə asaslanan illüstrasiyalar yaratmaq üçün nəzərdə tutulan sahədir  
c) Obyektlərin təsnifləşdirilməsi və müayyanlaşdırılmasının asaslarını öyrənən sahədir  
d) Elmi tədqiqat obyektlərinin ayani şəkildə göstəriləməsi və buna dair eksperimentlərin aparılması üçün nəzərdə tutulan sahədir  
e) Yeni texnologiya ixtiraçılarının işində istifadə olunur. Sahəsi avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləridir (CAD)

- A) 1-d; 2-b; 3-e B) 1-a; 2-c; 3-e C) 1-b; 2-c; 3-d  
D) 1-e; 2-b; 3-d E) 1-a; 2-b; 3-c

13. Uygunluğu müəyyən edin:

- 1.Rastr qrafikası 2.Vektor qrafikası  
a. Miqyaslaşdırmadan asılı olmayaraq təsvirin keyfiyyətininitməsi  
b. Təsvirlərin yaradılmasının başlıca obyekti piksellərdir  
c. Mürakkəb və daqiq təsvirlərin realliga yaxın olmasını təmin edən qrafika  
d. Miqyaslaşdırmadan asılı olaraq təsvirin kobudlaşması  
e. Rəng cəhətdən görüntünün reallığı tam əhatə edə bilməsi

- A) 1-a,c; 2-b,d,e B) 1-b,c; 2-a,d,e  
C) 1-b,d; 2-a,c,e D) 1-a,e; 2-b,c,d  
E) 1-a,d; 2-b,c,e

14. Komputer qrafikasının tətbiq sahəsinə görə uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Virtual realiq  
2.Obrazların tanınması  
3.Təsviri incəsanat  
a) Təsvirlərin, videoların yaradılması üçün və emalı üçün nəzərdə tutulan sahədir  
b) Hesabatlara və müxtəlif sənədlərə asaslanan illüstrasiyalar yaratmaq üçün nəzərdə tutulan sahədir  
c) Obyektlərin təsnifləşdirilməsi və müayyanlaşdırılmasının asaslarını öyrənən sahədir  
d) İstifadəçiləri ekranında görünən xəyal dönyaya aparmaq məqsədilə vizual və səs effektlərinin təmİN edən sahədir  
e) Yeni texnologiya ixtiraçılarının işində istifadə olunur. Sahəsi avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləridir (CAD)

- A) 1-d; 2-b; 3-e B) 1-a; 2-c; 3-e C) 1-b; 2-c; 3-d  
D) 1-e; 2-b; 3-d E) 1-a; 2-b; 3-c

15. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Rastr qrafikası 2.Vektor qrafikası  
a) Paint  
b) Əsas obyektlər  
c) Photoshop  
d) CorelDraw  
e) Əsas obyektlər nöqtələr  
A) 1-a,c,e; 2-b,d B) 1-b,c; 2-a,d,e  
C) 1-b,d; 2-a,c,e D) 1-a,e; 2-b,c,d  
E) 1-a,d; 2-b,c,e

16. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Rastr qrafikası 2.Vektor qrafikası  
a) PaintNET  
b) TuxPaint  
c) Inkscape  
d) StartOffice Image  
e) OpenOffice.org Draw  
A) 1-a,c,e; 2-b,d B) 1-b,c; 2-a,d,e  
C) 1-a,b,d; 2-c,e D) 1-a,e; 2-b,c,d  
E) 1-a,d; 2-b,c,e

17. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Rastr qrafikası 2.Vektor qrafikası  
a) Adobe Freehand b) Skencil c) GIMP  
d) Adobe Flash e) Corel Painter  
A) 1-a,c,e; 2-b,d B) 1-b,c; 2-a,d,e  
C) 1-a,b,d; 2-c,e D) 1-c,e; 2-a,b,d  
E) 1-a,d; 2-b,c,e

18. Aşağıdakılardan hansılar rastr redaktorlardır?

- 1-Gimp 2-3D Max  
3-Corel Draw 4-Tux Paint  
5-Picture Publisher 6-Blender  
7-Paint  
A) 1,2,4,7 B) 1,3,5 C) 2,5,6 D) 2,6,7 E) 1,4,5,7

19. Aşağıdakilardan hansılar Vektor redaktörlerine aiddir?
- 1- Corel Draw      2- Photoshop  
3- GIMP      4- Adobe Illustrator  
5- Macromedia Freehand      6- PaintNET  
A) 1,4,5      B) 1,3,4      C) 2,3      D) 1,3,6      E) 1,4

20. Fikirlardan biri yanlışdır.

- A) Rastır tipi görüntünün asas obyekti pikseldir.  
B) Vektor qrafikasında nöqtələrdən ibarət təsvir yaratmaq olar.  
C) Rastır qrafikasında xatılardan ibarət təsvir yaratmaq olmaz.  
D) Vektor tipi görüntünün asas obyekti xəttidir.  
E) Rastır qrafikasında mürekkeb dəqiqliyi uyğun realizə olunmuş təsvir yaratmaq olar.

21. Fikirlardan biri yanlışdır.

- A) Rastır tipi qrafiki redaktorda istanılan sayıda xatılardan ibarət təsvir yaratmaq olar.  
B) Rastır tipi təsvirin rəng dərinliyi çoxaldıqca yaddaş həcmində artır.  
C) Vektor qrafikasında təsvirin keyfiyyatın itirməmək şərtiə miqyaslaşdırma etmək olar.  
D) Rastır qrafikasında xatır toplusundan ibarət təsvir yaratmaq olar.  
E) Ekranda görüntünə amələ gətirən nöqtələrin düzbucaqlı şabakasına vektor deyilir.

22. Uygunluğu müəyyən edin:

- 1- İşgüzər qrafika  
2- Elmi qrafika  
3- Konstruktur qrafikası:  
a) Burada başlıca məqsəd elmi tədqiqat obyektlərini vizuallaşdırmaq (ayni göstərmək), hesablamaların nüticələrini ayni göstərməkdə, hesablama eksperimentləri aparmaq olmuşdur  
b) Plan göstəricilərinin, hesabat sənədləşmələrinin, statistik məlumatların hazırlanmasında istifadə olunur  
c) Kompyuter qrafikasının bu növü avtomatlaşdırılmış layihələndirmə (computer aided design CAD) sistemlərinin başlıca elementidir və mühəndis-konstrukturlar tərəfindən istifadə edilir  
A) 1-a; 2-b; 3-c      B) 1-b; 2-a; 3-c      C) 1-b; 2-c; 3-a  
D) 1-c; 2-a; 3-b      E) 1-c; 2-b; 3-a

23. Uygunluğu müəyyən edin:

- 1- Obrazların tanınması,  
2- Virtual reallik  
3- Təsviri incəsanat.  
a) Qrafik infomasyonun tanınması və təsnif olunması məsələsinin həlli sənəi intellektin tətbiqi ilə həyata keçirilir  
b) Qrafik reklamları, kompyuter videofilmlərini, fotoqrafiyaların emalını, rəsmərin, multiplikasiyanın yaradılmasını həyata keçirir  
c) Ətraf aləmi imitasiya edərək Real olmayan aləmi virtual formada istifadəçiye təqdim edilməsini həyata keçirir  
A) 1-a; 2-c; 3-b      B) 1-b; 2-a; 3-c      D) 1-b; 2-c; 3-a  
D) 1-c; 2-a; 3-b      E) 1-c; 2-b; 3-a

24. Uygunluğu müəyyən edin:

- 1- TIFF      2- JPEG      3- GIF  
a) Bu format rəng çalarlarının dəfalarla azaldılmasına imkan verir. Internet üçün nəzərdə tutulmuş formatdır  
b) Bu fayl formatında heç bir sıxlımdan istifadə edilmir. Peşəkar dizaynerlər yüksək keyfiyyətli təsvirlərin saxlanması zamanı istifadə edirlər  
c) Təsvirin sıxlıması vacib olduqda bu formatdan istifadə olunur. Təsvirin 10 dəfələrə sıxlımasını həyata keçirir  
A) 1-a; 2-b; 3-c      B) 1-b; 2-c; 3-a  
D) 1-a; 2-c; 3-b      D) 1-c; 2-a; 3-b  
E) 1-c; 2-b; 3-a

25. Rastır qrafikasına aid programları müəyyən edin:

- 1-TuxPaint      2-Skencil      3-Photoshop  
4-Illustrator      5-Corel Painter  
A) 2,4      B) 1,2,5      C) 1,3,5      D) 1,4      E) 2,3,4

26. Aşağıdakilardan hansılar Rastır redaktorlarına aiddir?

- 1- Corel Draw      2- Photoshop  
3- GIMP      4- Adobe Illustrator  
5- Macromedia Freehand      6- PaintNET  
A) 1,4,5      B) 1,3,4      C) 2,3      D) 2,3,6      E) 1,4

27. CAD sistemlərinə aid olanları seçin:

- 1- MathCad      2- OrCAD      3- FlashCAD      4- Maya  
5- AutoCAD      6- 3D MAX      7- ArchiCAD  
A) 2,4,5,7      B) 1,2,5,7      C) 3,4      D) 1,6,7      E) 2,3,4,6

28. Uygunluğu müəyyən edin:

- 1- Rastır redaktörler  
2- Vektor redaktörler  
3- 3D redaktörler  
a) Maya      b) Corel Draw      c) Wings 3D  
d) Paint      e) Gimp  
A) 1-a,d; 2- c; 3- b,e;      B) 1-d; 2- c; 3- a, b,e;  
C) 1-a, b, e; 2-d; 3-c;      D) 1-a,b; 2-e; 3-c,d;  
E) 1-d,e; 2- b; 3-a,c;

29. Aşağıdakılardan hansılar Rastır tipi təsvirlərin manfi cəhətinə aiddir?

- 1- Rastır təsvirlər yaddaşa qaraat etmirlər  
2- Rastır təsvirlər ölçülərinə dayışmam olur  
3- Rastır təsvirləri vektor təsvirlərə çevirmək olur  
4- Rastır təsvirlərin ölçülərinə dayışan zaman öz keyfiyyatlarını itirirlər  
5- Rastır təsvirlərdə areaq aq-qara rəng mövqeləndən istifadə edilir  
A) 1,5      B) 1,4      C) 2,4      D) 3,5      E) 1,3

30. Skanerin qəbul etdiyi təsvir hansı qrafiki obyektdir?

- A) Rastır      B) Vektor      C) Fraktal  
D) 3 ölçülü      E) CAD

31. Aşağıdakılardan hansılar rastır qrafika üzərində işləyir?

1. Corel Draw      2. Photoshop      3. Paint  
4. Corel PhotoPaint      5. Prolog  
A) 1,2      B) 2,3,4      C) 2,3      D) 1,2,3      E) 2,3

32. Print Screen düyməsini sıxdıqda nə baş verir?

- A) Aktiv pəncərənin surəti qrafik redaktora köçürülür.  
 B) İş masasının təsviri qrafik redaktora köçürülür  
 C) Aktiv pəncərənin surəti mübadilə buferinə köçürülür  
 D) İş masasının təsviri mübadilə buferinə köçürülür  
 E) Heç biri

33. Qrafik redaktorlarda palitra dedikdə nə başa düşür?

- A) Şəkillərin saxlandığı qovluq  
 B) Ranglar çoxluğu  
 C) Obyektlərin birgə istifadəsi  
 D) Alətlər paneli  
 E) Menyu satrı

34. Qrafik redaktörünün əsas funksiyaları:

- A) Təsvirlər yaratmaq və redakto etmək  
 B) Sxemlərin daxil edilməsi və çapa verilməsi  
 C) Matn və sənədlərin hazırlanması  
 D) Hesablamaşların aparılması və çapa verilməsi  
 E) Cədvəllərə işləmək və verilənlər üzərində amaliyyat aparmaq

35. Kompyuter qrafikasında Mavi, Qırmızı-banövşayı, Sarı və Qara rənglərdən istifadə edən rəng modeli aşağıdakılardan hansıdır?

- A) RGB    B) HSV    C) YUV    D) CMYK    E) MQSQ

36. Kompyuter qrafikasında Qırmızı, Yaşıl, Mavi rənglərdən istifadə edən rəng modeli aşağıdakılardan hansıdır?

- A) QYM    B) HSV    C) YUV    D) CMYK    E) RGB

37. Uyğunluğu müəyyən edin:

1- Tartibat və animasiya

2- 3D-modelləşdirme

3- Rendering

- a) Obyektlərin hərəkəti və bir-birinə nəzərən yerləşməsi təsvir olunur  
 b) Obyektin yekun obrazı yaradılır  
 c) Obyektin modeli - forması yaradılır  
 A) 1-a, 2-c, 3-b    B) 1-b, 2-c, 3-a    C) 1-b, 2-a, 3-c  
 D) 1-c, 2-b, 3-a    E) 1-c, 2-a, 3-b

38. Vektor qrafik görüntülərinin üstünlüyüne addır:

- A) İxtiyari təsvirin yaradılmasının mümkünluğu  
 B) Mürəkkəb təsvirlərin sürətli emalı  
 C) Miqyasın təsvirin keyfiyyətinə təsir etməməsi  
 D) Yaddaşa qənaat etməsi  
 E) Hamısı düzgündür

39. Fraktal qrafikanın baza elementi

asağıdakılardan hansıdır?

- A) Alətlər paneli    B) Piksel    C) Xətt  
 D) Palitra    E) Riyazi düsturlar

40. Uyğunluğu müəyyən edin:

- |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|
| 1. Red-qırmızı   | 2. Green-yaşıl   | 3. Blue-mavi     |
| a. "#FF00FF"     | b. "#FF0000"     | c. "#0000FF"     |
| d. "#FF00FF"     | e. "#00FF00"     |                  |
| A) 1-e, 2-d, 3-a | B) 1-d, 2-c, 3-a | C) 1-b, 2-e, 3-c |
| D) 1-e, 2-b, 3-d | E) 1-c, 2-a, 3-b |                  |

41. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Bir hər təsvir qeyrişli an-sədə elementlərdən piksellərin massivindən ibarətdir

2. Miqyasın dayışan zaman keyfiyyətini itirmir

3. Riyazi hesablamalar əsasında avtomatik generasiya olunan təsvirlərdən ibarətdir

- |                  |                  |       |
|------------------|------------------|-------|
| a. Massiv        | b. Rastr         | c. 3D |
| d. Fraktal       | e. Vektor        |       |
| A) 1-d, 2-c, 3-b | B) 1-a, 2-b, 3-c |       |
| C) 1-e, 2-d, 3-a | D) 1-b, 2-e, 3-d |       |
| E) 1-c, 2-a, 3-e |                  |       |

42. Rastr qrafikanın çatışmazlıqları hesab edilən variantları seçin:

- 1- Müxtəlif müraciətə rəng sxemlərinin tətbiqi hallini tapa bilmədiyi üçün təsvirlərdə realizm anımları özünü doğrultmur.  
 2- Təsvirlərin ölçülərinin böyüdülməsi keyfiyyətin koskin şəkildə aşağı düşməsinə səbab olur.  
 3- Təsvirlərin həcmi piksellərin sayından asılı olaraq kifayat qədər çox olur.  
 4- Təsvirlərin geniş profilli effektlarının hall variantları kifayat qədər deyildir.  
 5- Təsvirlərin sadələşdirilməsi, emal edilməsi və ötürülməsi xeyli vaxt tələb edir.  
 6- Praktiki olaraq rastr təsvirləri istanilan səviyyədə vektor təsvirlərə ixrac etmək olur.

- A) 2,3,5    B) 1,4,6    C) 1,3,4    D) 2,4,6    E) 1,3,5

43. Aşağıdakılardan hansı rastr qrafiki redaktorun fayllarının genişlənməsidir?

- A) \*.tif, \*.gif, \*.bak, \*.bmp  
 B) \*.jpg, \*.dib, \*.dos, \*.png  
 C) \*.jpg, \*.dib, \*.bmp, \*.gif  
 D) \*.bmp, \*.png, \*.pas, \*.jpeg  
 E) \*.cdr, \*.pcd, \*.bit, \*.pix

44. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. psd    2. tiff    3. jpg və ya jpeg    4. Gif    5. bmp  
 a. Sixilmayan format  
 b. Yüksek keyfiyyətli şəkillərdə istifadə olunur  
 c. Təsvirin 10 dəfələrlə sixiləşməsini həyata keçirir  
 d. Internet üçün yaradılıb rəng çalarının azaldılması  
 e. Paint-da yaradılan keyfiyyətli təsvir formatı  
 A) 1-a; 2-b; 3-c; 4-d; 5-e    B) 1-b; 2-a; 3-c; 4-e; 5-d  
 C) 1-c; 2-b; 3-a; 4-d; 5-e    D) 1-d; 2-b; 3-c; 4-a; 5-e  
 E) 1-b; 2-c; 3-a; 4-e; 5-d

45. Uyğunluğu müəyyən edin:

1- İşğizər qrafika

2- Elmi qrafika

3- Konstruktur qrafikası

- a) Burada başlıca məqsəd elmi tədqiqat obyektlərini vizuallaşdırmaq (əyani göstərmək), hesablamaşların nəticələrini əyani göstərməklə hesablamaları eksperimentləri aparmaq olmuşdur  
 b) Plan göstəricilərinin, hesabat sənədləşmələrinin, statistik məlumatların hazırlanmasında istifadə olunur  
 c) Kompyuter qrafikasının bu növü avtomatlaşdırılmış layihələndirmə (computer aided design, CAD) sistemlərinin başlıca elementidir və mühəndis-konstrukturlar tərəfindən istifadə edilir  
 A) 1-a; 2-b; 3-c    B) 1-b; 2-a; 3-c    D) 1-b; 2-c; 3-a  
 D) 1-c; 2-a; 3-b    E) 1-c; 2-b; 3-a

### 3. İnfomasyonun kodlaşdırılması ve miktarının ölçülmesi

46. Çap işlerinde hangi ränglerden istifadə edilir?
- A) Qırmızı, Yaşlı, Mavi
  - B) Sürəcayı, Bonövşayı, Sarı, Qara
  - C) Qırmızı, Sarı, Mavi
  - D) Mavi, Yaşlı, Sarı
  - E) Qara, Qırmızı, Yaşlı

47. Uygunluğu müayyan edin:

- 1- Obrazların tanınması.
  - 2- Virtual realiq
  - 3- Tasviri incəsanat.
- a) Qrafik infomasiyanın tanınması və təsnif olunması masalasının həlli sünə intellektlinin tətbiqi ilə həyata keçirilir.
- b) Qrafik reklamları, kompüter video filmlərinə, fotoqrafiyaların emalını, rəsmi məzmunları, multiplikasiyanın yaradılmasını həyata keçirir.
- c) Ətraf ələmi imitasiya edərək. Real olmayan əlamı virtual formada istifadəçiyə təqdim edilməsini həyata keçirir.
- A) 1-a; 2-c; 3-b
  - B) 1-b; 2-a; 3-c
  - C) 1-b; 2-c; 3-a
  - D) 1-c; 2-a; 3-b
  - E) 1-c; 2-b; 3-a

48. Aşağıdakılardan hansılar rastır redaktorlardır?

- |                      |              |
|----------------------|--------------|
| 1- Gimp              | 2- 3D Max    |
| 3- Corel Draw        | 4- Tux Paint |
| 5- Picture Publisher | 6- Cinema 4D |
| 7- Paint             |              |
- A) 1,2,4,7
  - B) 1,3,5
  - C) 2,5,6
  - D) 2,6,7
  - E) 1,4,5,7

49. Vektor qrafik redaktorlara aiddir:

- A) OpenOffice.org Draw
- B) GIMP
- C) Paint
- D) StarOffice Image
- E) Corel Photo-Paint

50. Rastır qrafikasının çatışmayan cəhəti:

- A) Görüntüdə reallığı aks etdirməyin çatılılığı
- B) Təsvirin sıxlığından təsirinin mümkünülükü
- C) Messenger üzərindən göndərili bilməməsi
- D) Təsvirlərin yaddaş kifayət qədər böyük olur
- E) Daxili yaddaş qurğularının fiziki cəhətdən korlanması

### 3.5. Qrafik infomasiyanın kodlaşdırılması

1. 16x16 ölçülü ağ - qara ranglı rastır qrafiki təsvir na qədər yaddaş tələb edir?
- A) 16 bit
  - B) 64 bit
  - C) 256 bit
  - D) 400 bit
  - E) 400 bayt

2. 64x64 ölçülü ağ - qara ranglı rastır qrafiki təsvir neçə bayt yaddaş tələb edir?
- A) 2
  - B) 32
  - C) 64
  - D) 256
  - E) 512

3. Monitorun 512x256 ölçülü oblastını yaddaş saxlamaq üçün 64Kb omali yaddaş ayrılmışdır. Hər bir nöqtəni rəngləmək üçün müxtəlif rənglərin maksimal sayını tapın.
- A) 32
  - B) 8
  - C) 16
  - D) 64
  - E) 256

4. 40x40 nöqtəli ağ - qara ranglı rastır qrafiki təsvirin infomasiya miqdarı na qədərdir?
- A) 100 bit
  - B) 1600 bayt
  - C) 1600 bit
  - D) 4000 bayt
  - E) 80 bit

### Abituryentlər üçün test təpib

5. Öğər display ekranının ölçüləri 1024x512 nöqtə sahəsinin hər bir nöqtəsi 256 sayıda rəng çalarlarının birində ola bilərsə, onda bu oblastı yadda saxlamaq üçün ən azı neçə kilobayt yaddaş lazımdır?
- A) 1
  - B) 24
  - C) 256
  - D) 512
  - E) 1024

6. Monitorun ölçüləri 256x128 nöqtədən ibarət sahəsin yadda saxlamaq üçün 32 Kb yaddaş omali yaddaş ayrılmışdır. Nöqtələri rəngləmək üçün ən çox hansı sayıda rənglərdən istifadə etmək olar?
- A) 8
  - B) 16
  - C) 256
  - D) 512
  - E) 1024

7. 10x10 nöqtəli 256 ranglı rastır qrafiki tasviri yaddaş saxlamaq üçün nə qədər yaddaş lazımdır?
- A) 24 B
  - B) 256 B
  - C) 512 B
  - D) 8 B
  - E) 10 B

8. 130 müxtəlif rəng çalarını kodlaşdırmaq üçün ən az neçə bitə ehtiyac var?
- A) 7
  - B) 9
  - C) 8
  - D) 10
  - E) 13

9. Qrafiki fayl 1024 rang çalarına malik idi. Bu qrafiki tasvirin rang çalarlarının sayı 256 dəfə azaldılsa, qrafiki tasvirin yaddaş tutumu neçə dəyişər?

- A) 256 dəfə artar
- B) 256 dəfə azalar
- C) 4 dəfə azalar
- D) 2 dəfə azalar
- E) 5 dəfə azalar

10. 128\*512 nöqtədən ibarət olan qrafiki tasvir 256 rang çalarına malikdir. Bu qrafiki tasvir yaddaşda nə qədər yer tutar?

- A) 512 Byte
- B) 256 Byte
- C) 64 Kb
- D) 512 Kb
- E) 256 Kbit

11. Verilmiş qrafik tasvir 1024x1024 nöqtədən ibarətdir. Hər bir nöqtə 32 rang çalarında ola bilərsə, 96 belə tasvir yaddaşda nə qədər yer tutar?

- A) 24Mbayt
- B) 48Mbayt
- C) 60Mbayt
- D) 80Mbayt
- E) 40Mbayt

12. 16 ranglı qrafik tasvir 256x200 nöqtədən ibarət olarsa, o yaddaşda nə qədər yer tutar?

- A) 30 Kb
- B) 100 Kb
- C) 25 Kb
- D) 50 Kb
- E) 200 Kb

13. Qrafik tasvirin hər bir rəngi 24 bitə kodlaşdırılsara məmən olan rənglərin maksimal sayı nə qədər olar?

- A) 2
- B) 24
- C)  $2^{10}$
- D)  $2^{16}$
- E)  $2^{24}$

14. Qrafik tasvir 256\*512 sahifədən ibarətdir. 256 rang çalarına malikdir. Qrafik tasvir yaddaşda saxlayan zaman 20% sıxışdırılaq yaddaşda neçə Kb- yer tutar?

- A) 128
- B) 1024
- C) 256
- D) 512
- E) 64

15. İnsan gözü 4096 müxtəlif rəngi fərqləndirə bilir. Ən azı neçə bitlə bu qədər rəngi ikilik kodlaşdırmaq olar?

- A) 15 bit
- B) 10 bit
- C) 20 bit
- D) 11 bit
- E) 12 bit

16. Qrafiki tasvir 256\*512 nöqtədən ibarətdir və təhlükəsiz rənglər palirasında rəngləndirilmişdir. Qrafiki tasvir yaddaşda nə qədər yer tutar?

- A) 10 Kb
- B) 512 Kb
- C) 128 Kb
- D) 128 Mb
- E) 1024 Mb

17.  $1024 \times 512$  nöqtədən ibarət olan qrafik təsvir high color rejimindədir. Qrafik təsvir yaddaşda nə qədər yer tutar?  
A) 1 Kb B) 512 Kb C) 1 Kb D) 1 Mb E) 512 Mb
18. Qrafik təsvir  $256 \times 512$  rəng çalarında olarsa və high color rəng rejimində olarsa yaddaşda neçə Kb yer tutar?  
A) 128 B) 256 C) 512 D) 64 E) 16
19. Əgər display ekranının ölçüləri  $1024 \times 512$  nöqtəli sahəsinin hər bir nöqtəsi 8 rəng dərinliyində olarsa, onda bu oblastı yadda saxlamaq üçün an azı neçə kilobayt yaddaş lazımdır?  
A) 1 B) 24 C) 256 D) 512 E) 1024
20. 16 MB hacmində qrafik təsvirin rəng çalarları 256 dəfə azalan zaman hacmi 1 MB azalmışdır. Qrafik təsvirin ilkin rəng çalarlarını müəyyən edin.  
A)  $2^{120}$  B)  $2^{120}$  C) 120 D) 128 E)  $2^{20}$
21. 8MB hacmi olan qrafik faylin rəng çaları 65536 - dan 4096 - a azalmışdır. Rəng çalarlarının dayışı zamanı qrafik faylin hacmi nə qədər azalmışdır?  
A) 6Mb B) 4Mb C) 2Mb D) 7Mb E) 1Mb
22. Qrafik təsvirin rəng çaları  $1024 \times 1024$  - a bərabər idi. Rəng çalarını 64 dəfə azaldan zaman qrafik təsvirin hacmi 12KB azalmışdır. Qrafik təsvirin nöqtə sayını müəyyən edin.  
A)  $2^8 \times 2^{10}$  B)  $2^8 \times 2^{11}$  C)  $2^8 \times 2^{14}$  D) 4096 E) 16384
23. Qrafiki təsvir komputerin yaddaşında 8 Kb yer tutur. Əgər qrafiki təsvir 256 rəng çalarına malik olarsa, monitor ölçüləri aşağıdakılardan hansı olabilir?  
A)  $512 \times 256$  B)  $1024 \times 512$  C)  $1042 \times 512$   
D)  $128 \times 64$  E)  $512 \times 512$
24. Qrafik faylı  $2048 \times 1024$  nöqtədən ibarətdir və yaddaşda 4MB yer tutur. Bu qrafik təsvirin rəng çalarlarının sayını müəyyən edin.  
A)  $2^8$  B)  $2^5$  C) 16 D)  $2^{16}$  E)  $2^{12}$
25. Hacmi 12 MB olan qrafik təsvir  $256 \times 384$  nöqtədən ibarətdir. Bu qrafik təsvirin rəng dərinliyini müəyyən edin:  
A) 10 B) 256 C) 1024 D) 512 E) 64
26. Qrafik təsvir  $256 \times 1024$  nöqtədən ibarətdir və 256 rəng dərinliyinə sahibdir. Bu qrafik təsvir yaddaşda neçə MB yer tutar?  
A) 6Mb B) 4Mb C) 8Mb D) 7Mb E) 1Mb
27. 4096 rəng çalarına sahib olan qrafik təsvirin rəng çalarları 256 dəfə azalmışdır. Qrafik təsvirin hacmi neçə dəyişmişdir?  
A) 4 dəfə artıb B) 4 dəfə azalıb C) 3 dəfə azalıb  
D) 8 dəfə azalıb E) 256 dəfə azalıb
28. Qrafik təsvirin rəng çaları  $1024 \times 1024$  - dan 256 - ya endirilən zaman hacmi 256 Kb azalmışdır. Qrafik təsvirin ilkin hacmini müəyyən edin.  
A) 256Kb B) 128Kb C) 1280Kb  
D) 2560Kb E) 512Kb

29. Xəstəxana son ayda müraciət edən vatandaşlara müəyyən sayıda sağlamlıq haqqında arayış verib. Bu arayışın hər birində 8kb hacmında  $3 \times 4$ -a şəkilli və 2048 simvoldan ibarət matn informasiyası var. Arayış 256 simvollu bir alfiba ilə kodlaşdırılmışdır. Verilmiş bütün arayışların hacmi 120kb olarsa, xəstəxana neçə adama arayış verib?  
A) 20 B) 12 C) 32 D) 8 E) 16

30. Qovluqda 150 kb hacminda informasiya var. Bu informasiyanın 10 % səs, 40 % video, qalam işa matn faylinin payına düşür. Matn faylı Unicode sistemində kodlaşdırılırsa, bu faylda neçə simvol vardır?  
A)  $75 \times 2^{10}$  B)  $15 \times 2^{10}$  C)  $50 \times 2^{10}$   
D)  $25 \times 2^{10}$  E)  $150 \times 2^{10}$

31. Sağdıç photoshop programında  $512 \times 1024$  ölçülü rastlı qrafik təsvir üzərində dəyişiklik aparır. O verilmiş təsvirdən kəsa biləcəyi an maksimal kvadrat formalı təsviri kəsir. Ahəmən yeni təsvirin rəng dərinliyinin 32 olduğunu bilərək, komputerin yaddaşında tutduğu hacmini məblə hesablayın.  
A) 1 B) 32 C) 10 D) 1024 E) 512

32. Səhv mühəlizəni seçin.  
A) 8 bitlik bir rəng rejimində maksimal rəng çalarlarının sayı 256-dır.  
B) RGB rəng modelinin ana rəngləri qırmızı, yaşıl və mavidir.  
C) Monoxrom rəng rejimində bir piksel 2 bitlik bir məlumat saxlayır.  
D) Rastr qrafikanın əsas obyekti piksellərdir.  
E) CMYK rəng modeli daha çox çap işlərində istifadə olunur.

33. Qrafik təsvir  $1024 \times 512$  simvoldan ibarətdir. 256 rəng çalarına malikdir. Qrafik təsvir yaddaşda saxlanılan zaman neçə faiz saxıldırılmalıdır ki, yaddaşda 307,2 Kb yer tutsun.  
A) 60 B) 40 C) 80 D) 20 E) 30

34. Uyğunluğu müəyyən edin:  
1. RGB rəng modeli  
2. CMYK rəng modeli  
3.  $1024 \times 1024$  rəng çalarlı model  
4. High color rəng rejimi  
5. Monoxrom  
Rəng dərinliyinin miqdarı:  
a. 32bit b. 10bit c. 24bit d. 1bit e. 16bit  
A) 1-a; 2-c; 3-b; 4-d; 5-e B) 1-a; 2-c; 3-b; 4-e; 5-d  
C) 1-b; 2-a; 3-c; 4-e; 5-d D) 1-c; 2-d; 3-b; 4-e; 5-a  
E) 1-c; 2-a; 3-b; 4-e; 5-d

35. 1024 rəngdən ibarət palitradə yaradılan təsvirin çevriləsi zamanı üfüqi nöqtələrinin sayını 4 dəfə artırıb, sağlıq nöqtələrinin sayını 2 dəfə azaldıb palitrasındaki rənglərin sayı isə 32-a endirilmişdir. Bu çevrilmələrdən sonra təsvirin ümumi hacmi neçə dəyişər?  
A) Dəyişməz B) 5 dəfə azalı B) 4 dəfə artar  
D) 3 dəfə artar E) 2 dəfə artar

### 3. İnfomasyonun kodlaşdırılması ve miktarının ölçülmeleri

Abituryentler için test soruları

36. Qrafik tasvir CMYK rängler palitrasından, RGB rängler palitrasına çevriliş, 50% arşivləşdirildikdən sonra yarısı silinmişdir. Bu amaliyyatlardan sonra tasvirin hacmi 30bit olarsa, ilkin tasvirin hacmi neçə bayt olmuşdur?

- A) 15    B) 8    C) 12    D) 10    E) 25

37. Qrafik tasvir 4096 müxtəlif rängler palitrasından, 64 müxtəlif rängler palitrasına çevriliş, yarısı silindikdən sonra 50% arşivləşmişdir. Bu amaliyyatlardan sonra tasvirin hacmi 8bit olarsa, ilkin tasvirin hacmi neçə bayt olmuşdur?

- A) 5    B) 10    C) 12    D) 15    E) 8

38. Şəkil üzərində müxtəlif işlər görən program RGB räng palitrasında olan tasviri 4096 rängli palitraya çevirmiş və sonra yarısını silmişdir. Bundan sonra şəklin hacmi 16 bayt olmuşsa, onun ilkin hacmi neçə bit olmuşdur?

- A) 1024    B) 256    C) 512    D) 128    E) 64

39. Rastraqrafiki tasvirin çevrilimində bir neçə amaliyyat icra olunmuşdur.

1- Rang dərinliyi CMYK räng modelindən RGB räng modelinə dayışdırılıb

2- Tasvirdə olan üfiqi nöqtələrin sayı 3, şaqullu nöqtələrin sayı 4 dəfə artırılıb

Bu amaliyyatlardan sonra tasvirin infomasiya hacmi neçə dayışar?

- A) 3 dəfə artar    B) 9 dəfə azalar    C) 2 dəfə artar  
D) 9 dəfə artar    E) 3 dəfə azalar

40. Qrafik tasvir 10\*16 dyüm ölçündə 512 dpi icaza ilə scan edilmişdir. Qrafik tasvirin 256 Räng çalarının olduğunu bilişkən yaddaşda neçə MB yer tutduğunu müəyyən edin:

- A) 40    B) 20    C) 320    D) 120    E) 256

41. Palitradakı 256 müxtəlif rängdən ibarət olan qrafik tasvirin çevrilimi zamanı, üfiqi piksellərin sayı 5 dəfə, şaqullu piksellərin sayı isə 4 dəfə artırılıb, palitradakı räng çalarlarının sayı 64-a endirilmişdir. Bu çevrilimlərdən sonra tasvirin ümumi infomasiya hacmi neçə dayışar?

- A) 15 dəfə artar    B) 5 dəfə azalar    C) 2 dəfə artar  
D) 3 dəfə artar    E) 15 dəfə azalar

42. 256 rängdən ibarət palitradakı yaradılan tasvirin çevrilimi zamanı üfiqi nöqtələrinin sayını 8 dəfə artırılıb, şaqullu nöqtələrin sayını 4 dəfə azaldılıb, palitrasındakı ränglərin sayı isə 16-a endirilmişdir. Bu çevrilimlərdən sonra tasvirin ümumi hacmi neçə dayışar?

- A) Dayışmaz    B) 5 dəfə azalar    C) 4 dəfə artar  
D) 3 dəfə artar    E) 2 dəfə artar

43. Qrafik tasvir 12.7\*50.8 sm ölçündə 256 dpi ilə scan edilmişdir. Qrafik tasvirin 256 Räng çalarının olduğunu bilişkən yaddaşda neçə KB tutduğunu müəyyən edin:

- A) 256    B) 25    C) 40    D) 64    E) 6400

### 3.6. Məhkamlandırma məsələlər.

1. 258 sahifəlik sənədin birinci və sonuncu sahifəsində 10KB -lıq şəkil var. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 16 simvol var. Sənəd UniCode standartına görə kodlaşdırılmışdır. Bu sənədin ümumi yaddaşını Kb - la hesablayın.

- A) 148    B) 256    C) 296    D) 276    E) 160

2. 258 sahifəlik sənədin birinci və sonuncu sahifəsində 10KB -lıq şəkil var. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 16 simvol var. Sənəd ASCII standartına görə kodlaşdırılmışdır. Bu sənədin ümumi yaddaşını Kb - la hesablayın.

- A) 148    B) 256    C) 168    D) 276    E) 180

3. 258 sahifəlik sənədin birinci və sonuncu sahifəsində 10KB -lıq şəkil var. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 16 simvol var. Sənəd 1024 simvollu alifba standartına görə kodlaşdırılmışdır. Bu sənədin ümumi yaddaşını Kb - la hesablayın.

- A) 148    B) 256    C) 296    D) 276    E) 180

4. 258 sahifəlik sənədin birinci və sonuncu sahifəsində 10KB -lıq şəkil var. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 16 simvol var. Sənədi ümumi yaddaş 212 Kb olarsa, bu məlumat hansı alifbada kodlaşdırılmışdır?

- A) 256    B) 64    C) 32    D) 4096    E) 2048

5. 258 sahifəlik sənədin birinci və sonuncu sahifəsində 10KB -lıq şəkil var. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 16 simvol var. Sənədi ümumi yaddaş 148 Kb olarsa, bu məlumatın kodlaşdırıldığı alifbanın gicçünü müəyyən edin:

- A) 256    B) 64    C) 32    D) 4096    E) 2048

6. Kitabın hər sahifəsində x sayıda simvol və 5 bayt şəkil var. Kitabın 8 sahifəsi olarsa və hacmi 200 bayt oludur, kitabın hər sahifəsində neçə simvol var (kitab unicod - da kodlaşdırılıb)?

- A) 10    B) 20    C) 50    D) 8    E) 40

7. 1 mp3 faylin bir dəqiqəsi yaddaşda 1Mb yer tutur 15 saniyelik MP3 faylı yaddaşda neçə Kb yer tutar

- A) 256    B) 512    C) 15360    D) 128    E) 15

8. 20 sahifəlik kitabın hər sahifəsində x sayıda simvol və 30KB -lıq şəkil var. Bu sənədin ümumi hacmi 800KB olarsa, sənədin hər sahifəsində neçə simvol olar.

- A) 10    B) 10240    C) 5120    D) 128    E) 2560

9. Qrafik tasvir 256\*1024 räng çalarına malikdir. Qrafik tasvirin 64 räng dərinliyində olduğunu bilişkən həmin tasviri 512Kbit/san süretilə örtmek üçün neçə saniyə lazımdır?

- A) 64    B) 10    C) 20    D) 32    E) 150

10. 16 rəngli şəklin ölçüsü  $128 \times 200$  olduqda onun hacmini tapın.  
 A) 100 Kbit      B) 4800 Mbayt      C) 800 Khayt  
 D) 240 Khayt    E) 3200 Khayt
11. 512 simvollarlı alifbada yazılışmış məlumat yaddaşa 1800 bit yer tutur. Bu məlumat Unicode sistemində kodlaşdırılırsa yaddaşa neçə Bayt yer tutar.  
 A) 200      B) 400      C) 256      D) 512      E) 128
12.  $32 \times 32$  ölçülü pikseli rastraq təsvirin yadda saxlanması üçün 512 bayt yaddaş sahifə ayrılmış. Təsvirin rənglər palitrasındaki rənglərin maksimal sayını tapın.  
 A) 256      B) 9      C) 16      D) 7      E) 8
13. Əgər display ekranının ölçüləri  $1024 \times 512$  nöqtəli sahəsinin hər bir nöqtəsi 8 rəng dərinliyində olarsa, onda bu oblastı yaddaş saxlamaq üçün an azı neçə kilobayt yaddaş lazımdır?  
 A) 1      B) 24      C) 256      D) 512      E) 1024
14. ASCII - də yazılışmış faylı Unicode çevirilərsə 50Kb daha çox yer tutar. Faylı ASCII - dəki yaddaşı neçə KB olar?  
 A) 50Kb      B) 100Kb      C) 200Kb      D) 25Kb      E) 10Kb
15. 10 MB - liq diskdə neçə adəd 40Kb - liq faylı saxlamaq olar?  
 A) 128      B) 512      C) 1      D) 4      E) 256
16. 258 sahifəlik sənədin 1-ci və sonuncu sahifəsində şəkil var. Şəkillər  $256 \times 512$ -nöqtədən ibarətdir və 32 rəng çalarına malikdir. Qalan sahifələrin hər birində 32 satır və hər satırda 64 simvol var. Simvollar UNICODE sistemində kodlaşdırılmışdır. Kitab yaddaşa neçə KB yer tutar.  
 A) 1024      B) 1184      C) 1344      D) 512      E) 256
17. 2048 simvoldan ibarət infomasıya yaddaşa 16Kbit yer tutmuşdur. Bu məlumatın kodlaşdırıldığı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 8      B) 128      C) 16      D) 256      E) 3
18. Qovluqda 12 MB - liq faylı var. Bu qovluğa avvalca 3584 KB səs faylı oləvə edildi və daha sonra 1536 KB - liq Video faylı silindi. Qovluğun ümumi tutumu na qədər oldu. MB ilə ifadə edin.  
 A) 12      B) 16      C) 14      D) 11      E) 17
19. 256 sahifəlik infomasıya yaddaşa 2 mbit yer tutur. Bu məlumatın hər sahifəsində 128 satır və hər satırda 64 simvol olarsa, bu məlumatın yazılışı alifbanın gücünü tapın.  
 A) 4      B) 8      C) 1      D) 2      E) 16
20. Abracadabra sözünün kodlaşdırılırla biləcəyi ən minimal alifbada bir simvol neçə bit yer tutar?  
 A) 1      B) 3      C) 8      D) 4      E) 5
21. Abracadabra sözünün kodlaşdırılırla biləcəyi ən minimal alifbanın gücünü tapın.  
 A) 8      B) 2      C) 256      D) 16      E) 32
22. Abracadabra sözünün kodlaşdırılırla biləcəyi ən minimal alifbada yaddaş hacmini bitlə ifadə edin.  
 A) 22      B) 88      C) 33      D) 11      E) 44
23. 257 sahifəlik məlumatın tək sahifələrində 10 simvol və cüt sahifələrində 16 bayt hacmində şəkil var. Bu sənədin simvolları Unicode sistemindən gərə kodlaşdırılırla sənədin ümumi hacmini Bayt ilə müəyyən edin.  
 A) 2340      B) 4628      C) 3500      D) 2200      E) 3100
24. 64 sahifəlik məlumatın hər sahifəsində 32 simvol var. Bu sənədin 1-dən başlayaraq nömrələndiyini nəzərə alaraq yaddaşa neçə bayt yet tutduğunu hesablayın. Sənəd UNICODE sistemində kodlaşdırılmışdır.  
 A) 4200      B) 2500      C) 2096      D) 4334      E) 2560
25. 100 Mbit/san süratla işleyən modem matn infomasıyını ötürmək üçün 10 saniyə vaxt sərf etmişdir. Həmin infomasıyanın Unicode sistemində kodlaşdırıldığını nəzərə alaraq infomasıyanın neçə simvoldan ibarət olduğunu müəyyən edin?  
 A)  $1000 \times 2^{20}$       B)  $1000 \times 2^{10}$       C)  $125 \times 2^{20}$   
 D)  $125 \times 2^{10}$       E)  $500 \times 2^{20}$
26. 256 sahifəlik sənədin hər sahifəsində 64 simvol və 2KB hacmində şəkil var. Bu sənədin simvolları 1024 simvollarlı alifba standartı ilə kodlaşdırılırla, sənəd yaddaşa neçə KB yer tutar.  
 A) 512      B) 232      C) 272      D) 532      E) 1044
27. 256Kb hacmində olan kitabın hər sahifəsində 8Kb - liq şəkil və müəyyən sayıda simvol var. Bu kitab 8 sahifədən ibarətdir və 4096 simvollarlı alifba ilə kodlaşdırılmışdır. Sənədin hər sahifəsində neçə simvol var?  
 A)  $2^{12}$       B)  $2^{13}$       C)  $2^{14}$       D)  $2^{10}$       E)  $2^9$
28. 6kbit/san sürəti ilə işleyən modem müəyyən bir məlumatı ötürmək üçün 10 saniyə vaxt sərf etmişdir. Həmin infomasıyanın 64 simvollarlı alifbada kodlaşdırıldığını bilarək məlumatın neçə simvol olduğunu müəyyən edin.  
 A) 1024 simvol      B) 2048 simvol      C) 512 simvol  
 D) 10240 simvol      E) 16384 simvol
29. 20 sahifəlik kitabın hər sahifəsində x sayıda simvol və 10 bayt hacmində şəkil var. Bu sənədin ümumi yaddaş 1000 bayt olarsa, hər sahifədə neçə simvol olar? (Kitab 32 simvollarlı alifbada kodlaşdırılmışdır)  
 A) 40      B) 50      C) 80      D) 64      E) 100
30. 100Mb - liq yaddaş qurğusunda 60Kb - liq neçə faylı saxlamaq olar?  
 A) 1707      B) 1023      C) 1024      D) 513      E) 1706
31. 1Gb hacmində infomasıyanı saxlamaq üçün 10Mb - liq neçə yaddaş qurğusu lazımdır.  
 A) 102      B) 104      C) 103      D) 100      E) 120
32. 20MB hacmində diskdə neçə adəd 30Kb - liq faylı saxlamaq olar?  
 A) 682      B) 683      C) 256      D) 244      E) 245

33. 32 səhifəlik məlumatın hər səhifəsində 64 satır  
va hər satırda 32 simvol var. Kitabın səhifələrinin 1  
- dən başlayaraq nömrələndiyini nəzərə alaraq  
kitab yaddaşda neçə B yer tutar?  
(ASCII sistemində kodlaşdırılmışdır).  
A) 65591      B) 35594      C) 675921  
D) 64591      E) 22591

34. Qrupda 20 tələba təhsil alır va hər tələbenin  
şəxsi iş jurnalı 256 səhifədən ibarətdir va hər  
səhifədə 64 satır olmaqla hər satırda 16 simvol var.  
Tələbələrin məlumatı UNICODE standarı ilə  
kodlaşdırılmışdır. Bu tələbələrin məlumatı 100Mb  
həqiqi diska yazılırsa diskdə neçə MB boş yer qalır?  
A) 90      B) 10      C) 64      D) 20      E) 50

35. Hər bir şagird haqqında olan şəxsi iş jurnalı  
384 səhifədən ibarət olmaqla hər səhifədə 64 satır  
va hər satırda 32 simvol var. İnfomasiya 1024  
simvollu alifbada kodlaşdırılmışdır. 300 Mb  
həcmində olan diska ancaq neçə şagird haqqında  
məlumat yerləşdirmək olar?  
A) 400      B) 320      C) 240      D) 160      E) 250

36. Qrafik təsvirin rəng çaları 16 qədər azalan  
zaman həcmi 3 dəfə azalmışdır. Qrafik təsvirin ilkin  
rəng çalarını müəyyyan edin:  
A) 48      B) 12      C) 4096      D) 1024      E) 512

37. 30Mb - həqiqi faylı saxlamaq üçün 40Kb - həqiqi  
yaddaş qurğusu lazımdır?  
A) 256      B) 768      C) 244      D) 512      E) 1024

38. 1024\*2048 nöqtədən ibarət olan qrafik təsvir  
yaddaşda 8Mb yer tutur. Bu qrafik təsvirin rəng  
çaları 16 dəfə azalsısa, qrafik təsvirin həcmi neçə Mb  
azalar.  
A) 2Mb      B) 7Mb      C) 1Mb      D) 6Mb      E) 3Mb

39. Qrafik təsvir 50,8\*15,24 sm ölçüdə 256 dpi icaza  
ilə scan edilmişdir. Qrafik təsvirin RGB rəng modeli  
ilə rəngləndirildiyini biliərək yaddaşda neçə mb yer  
tutduğunu hesablayın.  
A) 22,5      B) 25      C) 180      D) 45      E) 50

40. A4 ölçülü 1 səhifəlik sənəddə 32 sətir va hər  
satırında 64 simvol var. Sənəd skanner vasitəsi ilə  
512 dpi icazəylə kompüterə monoxrom rastrlı  
qrafik təsvir kimi daxil edilərsə, kompüterin  
yaddaşında neçə kb yer tutar? (A4-ün ölçüsü eni  
21,59sm, uzunluğu 27,94sm olaraq qəbul edin)  
A) 2994      B) 2992      C) 46,75      E) 3400

41. Qrafik təsvir 10\*20 dyüm ölçüdə 1024dpi ilə  
scan edilmişdir. Qrafik təsvirin High color rejiminin  
rəngləri ilə kodlaşdırıldığını biliərək yaddaşda neçə  
mb yer tutduğunu hesablayın.  
A) 400      B) 3200      C) 3,125      D) 3125      E) 5433

42. Kvadrat formalı qrafiki təsvir 256dpi ilə scan  
edildərək va RGB rəng modeli ilə rəngləndirilərək  
yaddaşda saxlanılıb. Yaddaşdakı tutumunun 150  
mbit olduğunu biliərək qrafik təsvirin bir tərəfinin  
uzunluğunu sm-lə hesablayın.  
A) 25,4sm      B) 10sm      C) 10,16sm      D) 50,8sm      E) 10,5m

43. Eninin uzunluğuna nisbəti 3:4 olan qrafik təsvir  
128dpi ilə scan edilib va 256 rəngli bir təsvir kimi  
yaddaşda saxlanılıb. Yaddaşdakı tutumunun 4800kb  
olduğu bilərək qrafik təsvirin ölçüsünü sm-lə  
tapın.  
A) 28,1\*40,8sm      B) 15\*20sm      C) 76,2\*101,6sm  
D) 7,62\*10,16sm      E) 380\*50,8sm

44. Şagird bəzi sözləri (hərflər ardıcılığını)  
şifralamak üçün aşağıdakı kod cədvəli yaratdı. Lakin  
bu cədvələ görə bəzi kodları bir neçə üsulla deşifra  
etmək olar. Məsələn 000110 kodu CA va FBD kimi  
deşifralənə bilər.  
Verilmiş 101000101, 101010001 va 1100011000  
kodları arasında bir üsulla deşifra olunan sözü  
(hərflər ardıcılığını) tapın.

A	B	C	D	E	F
110	01	000	10	101	00

A) AFAF      B) ECE      C) EBFB      D) DDFE      E) DEFB

45. Şagird bəzi sözləri (hərflər ardıcılığını)  
şifralamak üçün aşağıdakı kod cədvəli yaratdı. Lakin  
bu cədvələ görə bəzi kodları bir neçə üsulla deşifra  
etmək olar. Məsələn 121112 kodu XVX va LD kimi  
deşifralənə bilər. 12121111211, 21111212 va  
21211112 kodları arasında bir üsulla deşifra olunan  
sözü (hərflər ardıcılığını) tapın.

L	M	S	D	X	V
121	212	211	112	12	11

A) SVD      B) XXVDV      C) LSVS      D) MVD      E) SDX

## 4.1. Model ve onların təsnifatı. İnformasiya modelləri. Kompyuter modelleşməsi.

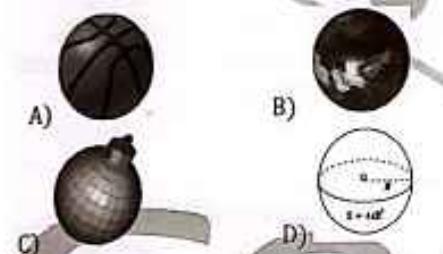
## 1. Model nədir?

- A) Obyektin, hadisənin və ya prosesin bütün xassalarını aks etdirən təqdimolunma forması  
 B) Prototipin müəyyən xüsusiyyatlarını aks etdirən təqdimolunma forması  
 C) Obyektin yalnız iş prinsipini aks etdirən təqdimolunma forması  
 D) Obyektin yalnız xarici görünüşünü aks etdirən təqdimolunma forması  
 E) Obyektin müəyyən xüsusiyyatlarını aks etdirən təqdimolunma forması

2. Yer kürasının Gündə atralında fırıldanması animasiyasını hansı model hesab etmək olar?  
 A) İyerarxik model      B) Dinamik model  
 C) Tasviri model      D) Maddi model  
 E) Riyazi model

3. Hansı obyektlər cütü "model-prototip" münasibətlərini aks etdirmir?  
 A) Yer xəritəsi - Yer kürəsi  
 B) Kompyuterdə avtomobil trenajoru - qarajda saxlanılan avtomobil  
 C) Cizgi filimdəki canavar - meşədə yaşayan canavar  
 D) Sənəsin - yol hərəkatı qaydaları  
 E) Heykal - İnsan

4. Sferanın formal informasiya modeli nə ola bilər?



5. Düstur, blok-sxem vasitəsilə göstərilən model necə adlanır?  
 A) İnteraktiv      B) İmitasiyalı      C) Formal  
 D) Dinamik      E) Sistemli

6. Hansı cavab variantı informasiya modellərini aks etdirir?

1. Proqramlaşdırma dilində program
  2. Kompyuterin iş prinsipini aks etdirən sxem
  3. Şəhərin masaüstü maketi
  4. Manken
  5. Dars cədvəli
- A) 1, 2, 3    B) 2, 3, 4    C) 3, 4, 5    D) 1, 2, 5    E) 2, 3, 5

7. Bunlardan hansı maddi modeldir?  
 A) Diaqram      B) Cədvəl      C) Xəritə  
 D) Qlobus      E) Qraf

8. Model nədir?  
 A) Obyekt haqqında təhrif olunmuş məlumat  
 B) Hadisə və ya obyektin hər hansı əlaməti  
 C) Obyektin sadələşdirilmiş bənzəri  
 D) Hadisə və ya obyektin xarici görünüşü  
 E) Hadisənin real ani

9. İxtiyari modelin hazırlanması üçün olaraq nədan başlayır?

- A) Galacak modelin xarici görünüşünün seçilməsi  
 B) Obyektin modeldə aks olunacaq xassə və əlamətlərinin müəyyən edilməsi  
 C) İnformasiya modelinin qurulması üçün kompyuter programının seçilməsi  
 D) Proqramlaşdırma dilində programın yazılıması  
 E) Naticanın təhlil olunması

10. Kompyuterdə modellərin hazırlanmasının asas mərhəblərini düzgün ardıcılıqla nömrələyin.

1. Kompyuter modelinin qurulması
  2. Ahəmiş nəticələrin təhlili və tadqiqat modelinin təkmiləşdiriləməsi
  3. Tasviri informasiya modelinin qurulması
  4. Kompyuter eksperimentinin aparılması
  5. Formallaşdırılmış modelin qurulması
- A) 3,5,1,4,2    B) 3,5,2,1,4    C) 1,5,3,2,4  
 D) 5,3,1,2,4    E) 3,5,1,2,4

11. Hansı sənəd özündə dövlətin idarəolunmasının informasiya modelini aks etdirir?

- A) Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası  
 B) Azərbaycanın coğrafi xaritası  
 C) Siyasi terminlər lüğəti  
 D) Milli Məclis üzvlərinin siyahısı  
 E) Azərbaycan respublikasının əhali tərkibi

12. Biologiyada canlılar ələminin təsnifatını hansı model növüne aid etmək olar?

- A) Cədvəl      B) İyerarxik      C) Şəkil  
 D) Riyazi      E) Qraf

13. Kompyuterdə imitasiya modeləşdirilməsi vasitəsilə öyrənmək olur:

- A) Sosial sistemlərdə baş verən miqrasiya proseslərini  
 B) Texniki sistemlərdə istilikkeçirme proseslərini  
 C) Havasız şəraitdə planet və kosmik gəmilərin hərəkat trayektoriyalarını  
 D) Sınıfda şagirdlərərəsi psixoloji ünsiyyəti  
 E) Şəquili yuxarı atılmış cisimin hərəkatını

14. Çertyoj şəklində (ümumi görünüş) təqdim edilən yaşayış binasının informasiya modelindən aks olunur?

- A) Struktur      B) Qrmat      C) Möhkəmlik  
 D) Ünvan      E) Əhali tərkibi

15. Modeləşirme nədir?

- A) İnsanın model yaratma prosesi  
 B) Obyektin, hadisənin və prosesin müəyyən xüsusiyyatlarını özündə saxlayan təsvir forması  
 C) Obyektin, hadisənin və prosesin bütün xüsusiyyatlarını özündə saxlayan təsvir forması  
 D) Obyektin sadələşdirilmiş bənzəri  
 E) Obyektin mürakkablaşdırılmış bənzəri

16. Formal dillər vasitəsilə informasiya modellərinin qurulması prosesinə ... deyilir.  
 Nöqtələrin yerində hansı termin olmalıdır?
- A) Modeləşirme      B) İnformasiyalasdırma  
 C) Uygulaşdırma      D) Normallaşdırma  
 E) Formallaşdırma

## 4. Modelleştirmə



- 17. Model haqqında deyilənlərdən hansılar doğrudur?**
- Model obyektin sadalashdırılmış hənzəridir
  - Model obyektin bütün xüsusiyyətlərini özündə saxlamalıdır
  - Model müxtəlif formal dillərlə təsvir oluna bilər
  - Qraf informasiya modelinə aiddir
  - Cədvəl maddi modelə aiddir
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 3, 4, 5 D) 1, 3, 4 E) 2, 3, 5
- 18. Maddi model nədir?**
- Obyektin bütün xassalarını özündə saxlayan model
  - Obyektin fiziki və handası xassasını özündə saxlayan model
  - Obyektin və ya prosesin informasiya xassasını özündə saxlayan model
  - Zamana görə dəyişən model
  - Gələcəkdə mövcud olacaq obyekti ifadə edən model
- 19. Qeyd olunmuş fikirlərdən hansılar kompüter modelinin yaradılmasının üstünlüyünə aid edilə bilər?**
- Obyektin müxtəlif ədədi və qrafik xarakteristikalarını almaq olur
  - Obyektin optimal konstruksiyasını onun sinəq nüsxələrini düzəltmədən müəyyyan etmək mümkündür
  - İnsan sağlamlığı üçün riskli olan eksperimentləri çox sayıda aparmaq olur
  - Obyekt haqqında orijinaldan daha çox informasiyaya sahib olmaq olar
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 3, 4 D) 1, 2 E) 2, 3
- 20. Aşağıda göstərilmiş hansı modellər statik modellərdir?**
- Kimyəvi reaksiya zamanı ayrılan enerjinin imitasiyası
  - Ərazilin xəritəsi
  - Kassamın əsəri
  - Təyyaranın hərəkətini ekran da imitasiya edən program
  - İnsanın planı
  - Gün ərzində havanın temperaturunun dəyişmə qrafiki
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 6 C) 3, 4, 5 D) 1, 3, 6 E) 2, 3, 5
- 21. Təkliflərdən hansılar doğrudur?**
- Riyazi modeldən istifadə etməklə sistemin davranışının kompüterdə təqdim edilməsinə kompüter modelləşdirməsi deyilir
  - Riyazi model modelləşdirilən prosesin riyazi dildə ifadəsidir
  - Kompüter modelinin köməyi ilə hesablamaların aparılmasına hesablama eksperimenti və ya kompüter eksperimenti deyilir
  - Hesablama eksperimentinin nəticəsində tədqiq olunan sistemin hərəkatlarının proqnozunu müəyyyan etmək olar
  - Dinamik modeldən fərqli olaraq, statik model müəyyyan zaman ərzində sistemdə baş verən dəyişiklikləri nəzərə alır
- A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 1, 2, 3, 4 C) 1, 3, 4, 5 D) 1, 3, 6 E) 2, 3, 5

- 22. Hansı təkliflər doğrudur?**
- Alqoritm mosalanın həllinin informasiya modelidir
  - Formal dillər vasitəsilə informasiya modelərinin qurulması prosesin formallaşdırma deyilir
  - Modelin başlıca xassası onun aktuallığıdır
  - Zaman amillini nəzərə almaqla modelləri maddi və informasiya modellərə ayırmak olar
  - İnformasiya modelləri obyekt və prosesləri yalnız informasiya esasında təsvir edir
- A) 1, 2, 5 B) 2, 3, 4 C) 3, 4, 5 D) 1, 3, 4 E) 2, 3, 5
- 23. Hansı təkliflər doğrudur?**
- İnformasiya modelləri obyekt və prosesləri yalnız informasiya esasında təsvir edir
  - Maddi modellər obyektlərin handası, fiziki və başqa xassalarını maddi formada aks etdirir
  - Zaman amillini nəzərə almaqla modelləri statik və dinamik modellərə ayırmak olar
  - Modelin başlıca xassası onun adekvatlığıdır
  - Model obyektin, hadisənin və ya prosesin müəyyyan xüsusiyyətlərini aks etdirən təqdimolunma formasıdır
- A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 1, 2, 3, 6 C) 1, 3, 4, 5 D) 1, 3, 6 E) 2, 3
- 24. Qeyd olunmuş fikirlərdən hansılar kompüter modelinin yaradılmasının üstünlüyünə aid edilə bilər?**
- Model vasitəsi ilə real dünya sayahatini reallaşdırmaq mümkündür
  - Model vasitəsi hiss və qoxu kimi informasiyaları modeləşdirmək olur
  - Zaman süreləndirib, yavaşlaşdırmaq mümkündür
  - Model üzərində istanlış sayıda eksperimentlər aparmaq mümkündür, bu zaman har dəfə onun ilki vəziyyəti asanlıqla bərpa olunur
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 3, 4 D) 1, 2 E) 2, 3
- 25. Hansı təkliflər doğrudur?**
- Modelin yaradılması prosesi modelləşdirmə adlanır
  - Modeli yaradılan obyektin özünə orijinal, yaxud prototip deyilir
  - Modeli yaradılmış obyekta prototip deyilir
  - Model yalnız keçmişdə olan hadisələri canlandırmak üçün istifadə edilir
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 3, 4 D) 1, 2 E) 2, 3
- 26. Qeyd olunmuş fikirlərdən hansılar kompüter modelinin yaradılmasının üstünlüyünə aid edilə bilər?**
- Model vasitəsilə real vəziyyətdə müşahidə etmə mümkün olmayan, keçmişdə baş vermiş hadisəni bərpa etməyə və gələcəkdə baş verəcək hadisəni müəyyənlaşdırmağa imkan yaranır
  - Model vasitəsi ilə hesablanma üsulu müəyyən olmayan masalələri həll etmək olar
  - İxtiyari təbiətli obyektləri, o cümlədən abstrakt obyektləri vizuallaşdırmaq mümkündür
  - Hadisə və proseslərin dinamikasını tədqiq etmək olur
- A) 1, 2, 3 B) 2, 3, 4 C) 1, 3, 4 D) 1, 2 E) 2, 3

27. Uygunluğu müayyan edin:

1. Tadris modeli
  2. Elmi-texniki model
  3. İmıtasya modeli
  - a) Prosesleri ve hadiseleri öyrənmək üçün yaradılan model
  - b) Obyektlərin tasniflaşdırılması və müayyanlaşdırmasının asaslarını öyrənen model
  - c) Reallığın təqdim edən, bir qayda olaraq tacrübə dəfələrlə təkrarlanan model
  - d) Tasvirlərin, videoların yaradılması üçün və emal üçün nəzərdə tutulan model
  - e) Əyani vəsaitləri, təlim və tadris programlarının öyrənmək üçün yaradılan model
- A) 1-c; 2-a; 3-c    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-a; 2-b; 3-d  
D) 1-e; 2-d; 3-b    E) 1-d; 2-c; 3-e

28. Uygunluğu müayyan edin:

1. Elmi-texniki model
  2. Oyun modeli
  3. Tacrubi modeli
  - a) Müxtəlif sənədlərə əsaslanan illüstrasiyalar yaratmaq üçün nəzərdə tutulan model
  - b) Hərbi, işgülər tipli model vasitəsilə müxtəlif vəziyyətlərdə obyektin davranışının məşq edən model
  - c) Ekranda görünən xayal dünyaya aparmaq məqsədilə vizual və səs effektlerinin təmin edən model
  - d) Elektron avadanlıq və bu kimi şəyərləri sınadın keçirilməsi üçün istifadə olunan model
  - e) Obyekti öyrənmək və onun galəcək xüsusiyyətlərini proqnozlaşdırma üçün istifadə olunan model
- A) 1-c; 2-a; 3-c    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-a; 2-b; 3-d  
D) 1-e; 2-d; 3-b    E) 1-d; 2-b; 3-e

29. Uygunluğu müayyan edin:

- |                      |                |
|----------------------|----------------|
| 1. İnfomasiya modeli | 2. Maddi model |
|----------------------|----------------|
- a) Bakı-Su yolunun tayifikasi
  - b) Əjdaha karikaturalarının qurulması
  - c) Yer səthinin dünya üzrə xəritəsi
  - d) Sürücülər üçün təhlükəsizlik qaydaları
  - e) İnsanın robot modelləri
- A) 1-c; 2-a,b,d    B) 1-b,e; 2-a,c,d  
C) 1-a,d; 2-b,c,e    D) 1-a,c; 2-b,d,e  
E) 1-d,e; 2-a,b,c

30. Modellar haqqında doğru fikirləri müayyanlaşdırın.

- 1 - Modelin başlıca xassası onun adekvatlığıdır.
  - 2 - Cədvəl modeli maddi modelə aiddir.
  - 3 - İyerarxik model infomasiya modelinə aiddir.
  - 4 - Modelin başlıca xassası onun tamlığıdır.
  - 5 - Model orjinalları bütün xassalarını özündə saxlayır.
- A) 1,4    B) 2,3,5    C) 1,3,5    D) 1,3    E) 2,5

31. Uygunluğu müayyan edin:

- 1) Statiq model
  - 2) Dinamik model
  - a) Kimyavi reaksiya zamanı ayrılan enerjinin dayışma animasiyası
  - b) Bölmənin çertyoju
  - c) Tayyaranın hərəkat animasiyası
  - d) Heykəlin yaradılması
  - e) Bakı-Su yolunun sxemi
- A) 1-c,e; 2-a,b,d    B) 1-b,e; 2-a,c,d  
C) 1-a,d,e; 2-b,c    D) 1-a,c,d; 2-b,e  
E) 1-b,d,e; 2-a,c

32. Qraf infomasiya modelinin modelinin asas elementləri hansılardır?

- A) Satr,sütun    B) Piksel,xatt    C) Tapalı  
D) Səhifə,simvol    E) Başlıq,yekun

33. Hansı variant infomasiya modelinə aid deyil?

- A) Qum üzərində yazılar  
B) Qatarların hərəkat sxemi  
C) Parkda olan heykal  
D) Excel programında cədvəl  
E) Fikirlərin şifahi formada izahı

34. Zamandan asılı olaraq dəyişən variantı seçin.

- A) Pifaqor düsturu    B) İnsanın robotu  
C) Bölmənin məktəbi    D) Avtobusun hərakəti  
E) Kompyuterin yaradılma tarixi

35. Zamandan asılı olub dəyişməyən variantı seçin.

- A) İnsan hayatı  
B) Yerin öz oxu ətrafında fırlanması  
C) Qaz ehtiyatlarının hasil edilməsi  
D) Günsənin çıxmazı  
E) Viet teoremi

36. Kompyuter-modelinin hazırlanması mərhələsinin ardıcılığını müayyan edin:

- 1- Kompyuter eksperimenti
  - 2- Kompyuter modeli
  - 3- Tasvirin infomasiya modeli
  - 4- Formallaşdırılmış model
  - 5- Alınmış nüticələr təhlili və tədqiqat modeli təkmilləşdirilməsi
- A) 3,5,1,2,4    B) 3,5,2,1,4    C) 1,5,3,2,4  
D) 5,3,1,2,4    E) 3,4,2,1,5

37. Uygunluğu müayyan edin:

- 1- Ekran ayırdetməsi
  - 2- Printer ayırdetməsi
  - 3- Tasvirin ayırdetməsi
- a) Kompyuter sisteminin və əmaliyyat sisteminin xassasıdır. Piksellərlə ölçülür. Bir şəklin ekranə yerləşdirilə biləcək ölçüsünü təyin edir
  - b) Vahid uzunluqlu sahədə çap olunacaq ayrı-ayrı nöqtələr miqdarnı təyin edən printerin xassasıdır. Printer ayırdetməsi dpi-lərlə ölçülür
  - c) Tasvirin öz xassasıdır. O da dpi-lərlə ölçülür və skanerde tasvir yaradarkən təyin edilir
- A) 1-a; 2-b; 3-c    B) 1-b; 2-c; 3-a    D) 1-a; 2-c; 3-b  
D) 1-c; 2-a; 3-b    E) 1-c; 2-b; 3-a

38. Uygunluğu münyyan edin:

- Tasvirli İformasya modeli
  - Formallaşdırılmış model
  - Komputer modeli
  - Komputer eksperimenti
  - Alinmış nticiler tahlili ve tedqiqat modeli takmillaşdırılması
  - Yanlışlıklar va ya qeyri-daqiqlikler axtarılıp taptılır va düzəldilir
  - Aparılan araşdırmanın (modelleştirmənin) məqsədi baxımından obyektin ənənəvi olan xassalarını seçdirir, əhəmiyyətsiz xassaları işləməz
  - Düsturların, tənliklərin, barabarsızlıkların, və başqa riyazi ifadələrin köməyi ilə obyektlərin parametrləri arasında formal münasibətlər təsvir olunur
  - Programçılar hazırlayır, istifadəçilər isə həmin modellərin köməyi ilə eksperimentlər aparırlar.
  - Komputer modeli elektron cədvəl kimli tətbiqi programlarda tədqiq olunursa, bu zaman verilənlərin çeşidlənməsini və ya axarışını aparmaq, diaqram və ya qrafik qurmaq və digar əməliyyatlar da aparmaq olar
  - Komputer modeli hər hansı proqramlaşdırma dildən hazırlanmış programdan ibarətdirsə, onu başlatmaq və münyyan nticiler almaq lazımdır
- A) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d, 5-e, 6-f  
 B) 1-b, 2-c, 3-d, 4-e, 5-f  
 C) 1-a, 2-d, 3-e, 4-c, 5-b  
 D) 1-c, 2-b, 3-d, 4-e, 5-a  
 E) 1-e, 2-a, 3-b, 4-d, 5-f

39. Aşağıda verilmiş modeldən hansı maddi modeldir?

- A) Kimyavi elementlər cədvəli      C) Binanın maketi  
 B) Məsələnin həll alqoritmi      D) Binanın cərtiyoju  
 E) Canlıların biloji sxemisi

40. Formal İformasiya modelinə aid deyil.

- a) Riyazi düstur    b) Müsiqİ notu    c) Şifahi nitq  
 d) Yol nişanları    e) Proqramlaşdırma

41. Uygunluğu münyyan edin.

1. Maddi model    2. İformasiya modeli  
 a. Skelet  
 b. Dayanacaqlardakı sxemlər  
 c. 1 il arzında ölkədəki insan artım diaqramı  
 d. Ev maketi  
 e. Sürat qatarlarının İslama cədvəli  
 A) 1-b,c,e 2-a,d      B) 1-b,c 2-a,d,e  
 C) 1-a,d,e 2-b,c      D) 1-a,d 2-b,c,e  
 E) 1-b,e 2-a,c,d

42. Uygunluğu münyyan edin:

- 1.Təsviri model      2.Formal model  
 a) Yaxta modelinin daxili quruluşu  
 b) Pianoda ifa edilən müsiqİ notları  
 c) Gamida göyərtələrin sayı  
 d) Verilmiş məsələnin riyazi düsturu  
 e) Python dilində yaxlan kodları  
 A) 1-a,c; 2-b,d,e    A) 1-b,c; 2-a,d,e    A) 1-c,d; 2-a,b,e  
 A) 1-b,d; 2-a,c,e    A) 1-a,b; 2-c,d,e

## 4.2. Qraf, cədvəl və ağac İformasiya modelləri

1. Qraf nadir?

- A) Yalnız ağac strukturunda birləşmiş obyektlər çoxluğu  
 B) Əlaqələndirilmiş fayllar çoxluğu  
 C) Obyektlər əlaqələndirmə qaydaları  
 D) Öz aralarında ixtiyarı qaydada birləşmiş münyyan sayıda obyektdən ibarət olan struktur  
 E) Verilənləri idarə edən sistem

2. Qraf İformasiya modelində tilin ölçüsü verilən belə qrafı necə adlanır?

- A) Əsaslı qraf      B) Yekun qraf      C) Çəkili qraf  
 D) Bütöv qraf      E) Hesablaşma qrafı

3. Qraf təşkil edən obyektlər nə adlanır?

- A) Til    B) Diqraf    C) Dövra    D) Təpə    E) Əlaqə

4. Qrafın təpələrini birləşdirən xətt nə adlanır?

- A) Til    B) Diqraf    C) Dövra    D) Təpə    E) Əlaqə

5. Bir tapədan çıxan til həmin tapəye geri qayıdır, belə tilə nə deyilir?

- A) Diqraf    B) Dövra    C) Təpə    D) İlgək    E) Qə

6. İstiqaməti olan tilə nə deyilir?

- A) Diqraf    B) Dövra    C) Təpə    D) İlgək    E) Qə

7. Hər bir tilinin istiqaməti olan qraf necə adlanır?

- A) Diqraf    B) Dövra    C) Təpə    D) İlgək    E) Qə

8. Qraf modelində qapalı yol nə adlanır?

- A) Diqraf    B) Dövra    C) Təpə    D) İlgək    E) Qə

9. Qraf modeli aşağıdakı cədvələ əsasən verilmiş A və E təpələri arasında on qısa məsafəni tapın.

	A	B	C	D	E
A	3	4			
B	3		2		1
C	4	2	1	3	
D			3		6
E	1		6		

- A) 3    B) 5    C) 4    D) 7    E)

10. Aşağıdakı verilmiş cədvələ əsasən A və E təpələri arasında on qısa yol hansıdır?

	A	B	C	D	E
A		3	4		
B	3			2	
C	4	2			3
D			3		
E	1			6	

- A) ABCE    B) ACDE    C) AE    D) ABCDE    E) AE

11. 6 məntaqədən ibarət iki istiqamətli yollar istifadəyə verilib. Bu yollarla hərəkət marşrutu b şəkildədir. A-B, A-C, B-C, B-D, C-D, C-E, D-E. Hər məntaqədən bir dəfə keçmək şartı ilə A məntaqasından E məntaqasına neçə fərqli yolla getmək olar?

- A) 5    B) 4    C) 6    D) 7    E) 8

12. 6 məntaqədən ibarət bir istiqamətli yollar istifadəyə verilib. Bu yollarla hərəkət marşrutu bu şəkildədir. A->B, A->C, B->C, B->D, C->D, C->E, D->E. Hər məntaqədən bir dəfə keçmək şərti ilə A məntaqəsindən E məntaqəsinə neçə fərqli yolla getmək olar?
- A) 5    B) 4    C) 6    D) 7    E) 8

13. Aşağıdakı cədvəldə A, B, C, D, E, F tapaları və onlar arasındaki əlaqələr verilmişdir. Cədvəldə asasən A və F tapaları arasında an qısa yol hansıdır?

	A	B	C	D	E	F
A	1	2		3		
B	1		5		6	6
C	2	5		1		
D			1		3	1
E	3	6			3	
F	6		1			

- A) ABC    B) ABCDEF    C) ABDEF    D) ACDF    E) ABF

14. Cədvəldə qonşu dəmiryol stansiyaları arasında məsafə göstərilmişdir. A və D stansiyaları arasında an qısa yoluñ uzunluğunu müəyyən edin. (Cədvəldə boş xanalar yoluñ birbaşa olmamasını bildirir).

	A	B	C	D	E
A		1	4		2
B	1			7	
C	4				2
D		7			1
E	2		2	1	

- A) 3    B) 6    C) 7    D) 8    E) 10

15. Aşağıdakı cədvəldə A, B, C, D, E, F tapaları və onlar arasındaki əlaqələr verilmişdir. Cədvəldə asasən A və F tapaları arasında an qısa məsafə nə qədərdir?

	A	B	C	D	E	F
A	1	2		3		
B	1		5		6	6
C	2	5		1		
D			1		3	1
E	3	6			1	
F	6		1			

16. Verilmiş qonşuluq matriksinə asasən A tapasından E tapasına neçə müxtalif yol ilə getmək olar?

	A	B	C	D	E
A	0	1	1	0	0
B	0	0	1	1	0
C	0	0	0	1	1
D	0	0	0	0	1
E	0	0	0	0	0

- A) 3    B) 7    C) 5    D) 0    E) 4

Orjinal kitabı olda etmek istəyən mətbəhənən içini təqib etmək istəyən iş tipi tapşırıqları alıda edəcəksiniz.

17. Aşağıdakı cədvəldə A, B, C, D, E, F tapaları və onlar arasındaki əlaqələr verilmişdir. Cədvəldə asasən A və F tapaları arasında an uzun yol hansıdır?

	A	B	C	D	E	F
A	1	2		3		
B	1		5		6	6
C	2	5		1		
D			1		3	1
E	3	6			3	
F	6		1			

- A) ABC    B) ABCDEF    C) ABDEF  
D) AEBCDF    E) ACDEBF

C) ABDEF

18. Aşağıdakı cədvəldə A, B, C, D, E, F tapaları və onlar arasındaki əlaqələr verilmişdir. Cədvəldə asasən A və F tapaları arasında an uzun məsafə nə qədərdir?

	A	B	C	D	E	F
A	1	2		3		
B	1		5		6	6
C	2	5		1		
D			1		3	1
E	3	6			3	
F	6		1			

- A) 17    B) 16    C) 18    D) 14    E) 15

19. Verilmiş qonşuluq matriksinə asasən 0 tapasından 5 tapasına neçə müxtalif yolla getmək olar?

0	1	2	3	4	5
0	0	1	1	0	0
1	1	0	1	1	0
2	1	1	0	0	0
3	0	1	0	0	0
4	1	1	0	0	0
5	0	0	0	0	0

- A) 2    B) 4    C) 5    D) 1    E) 0

20. A, B, C, D, E, F yaşayış məntaqələrinin arasında yollar çəkililib. Ünlərin uzunluğu cədvəldə göstərilib (adətin cədvəldə olmaması iki məntaqə arasında təbliği yoluñ olmadığını bildirir).

- A məntaqasından F məntaqəsinə an qısa məsafəni müəyyən edin.

	A	B	C	D	E	F
A	2	4				
B	2		1		7	
C	4	1		3	4	
D			3		3	
E	7	4	3		2	
F				2		

- A) 6    B) 7    C) 8    D) 9    E) 10

21. 6 tapası olan və bütün tilları iki istiqamətli qrafın qonşuluq matriksi x siyahısı şəklində verilmişdir. Burada olan yolların ümumi. Verilmiş Python kod fragmentı hansı ardıcılıqla yazılmalıdır ki, program yolların sayını ekrana çap etsin.

1- for i in x:    2- w=0    3- w=w+k

4- print(w)    5- k=i.count(1)    6-

w=w//2

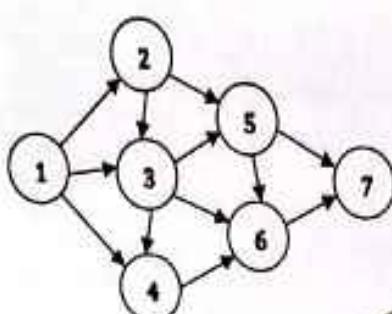
A) 1,2,3,6,5,4    B) 2,1,5,3,6,4    C) 1,2,3,5,6,4

D) 3,2,4,5,1,6    E) 1,2,3,6,4,5

#### 4. Modelleşdirme

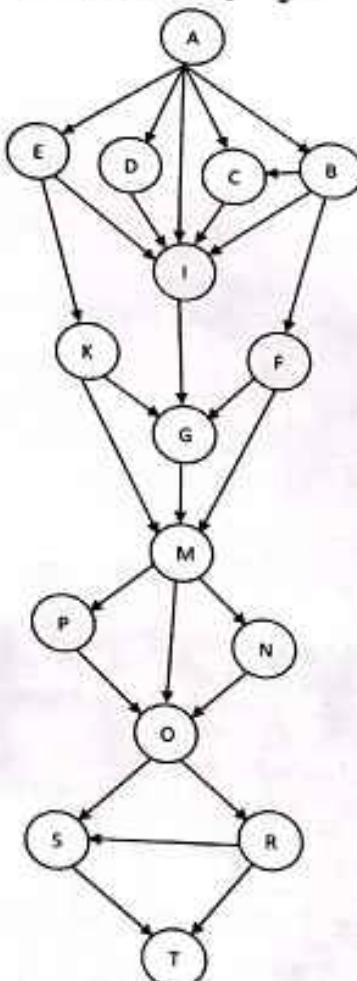
Abituriyentler için test topchesi

22. Verilmiş qraf infomasiya modeline asasan 1 tapasından 7 tapasında neçə müxtəlif yolla getmək olar?



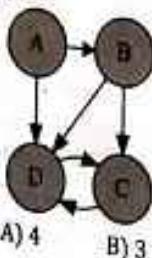
- A) 9      B) 8      C) 12      D) 11      E) 13

23. Aşağıda verilmiş Qraf modeline asasan A tapasından T tapasına neçə müxtəlif trayektoriya ilə getmək olar?



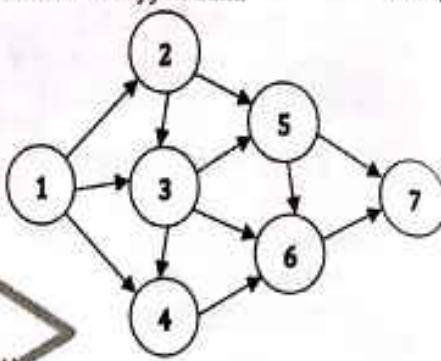
- A) 98      B) 100      C) 99      D) 101      E) 90

24. Aşağıda verilmiş Qraf modeline asasan A tapasından C tapasına neçə müxtəlif yolla getmək olar?



- A) 4      B) 3      C) 5      D) 2      E) 1

25. Verilmiş qraf infomasiya modelinin qonşuları matrisini müəyyən edin:



	1	2	3	4	5	6	7
1	0	1	1	1	0	0	0
2	0	0	1	0	1	0	0
3	0	0	0	1	1	1	0
4	0	0	0	0	0	1	0
5	0	0	0	0	0	1	1
6	0	0	0	0	0	0	1
7	0	0	0	0	0	0	0

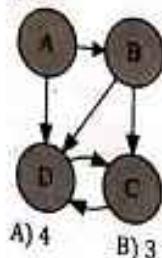
	1	2	3	4	5	6	7
1	0	1	1	1	0	0	0
2	0	0	1	0	1	0	0
3	1	0	0	1	1	1	0
4	0	1	0	0	0	1	0
5	0	0	0	0	0	1	1
6	0	1	0	0	0	0	1
7	0	0	1	0	0	0	0

	1	2	3	4	5	6	7
1	0	1	1	1	0	0	0
2	1	0	1	0	1	0	0
3	1	0	0	1	1	1	0
4	0	1	0	0	0	1	0
5	0	0	0	0	0	1	1
6	0	0	1	0	0	0	1
7	0	1	0	0	0	0	0

	1	2	3	4	5	6	7
1	0	1	1	1	0	0	0
2	1	0	1	0	1	0	0
3	0	0	0	1	1	1	0
4	0	0	0	0	0	1	0
5	1	0	0	0	1	1	1
6	0	0	0	0	0	1	1
7	0	1	0	0	0	1	1

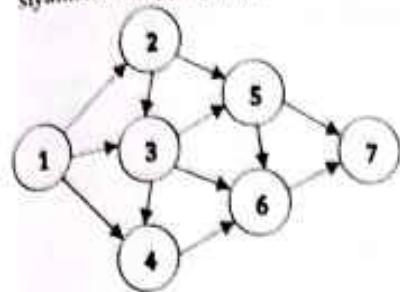
	1	2	3	4	5	6	7
1	0	1	1	1	0	0	0
2	0	0	1	0	1	0	0
3	0	0	0	1	1	1	0
4	0	1	0	0	0	1	0
5	0	0	1	0	0	1	1
6	0	1	1	1	1	0	1
7	0	0	0	0	0	0	0

24. Aşağıda verilmiş Qraf modeline asasan A tapasından C tapasına neçə müxtəlif yolla getmək olar?



- A) 4      B) 3      C) 5      D) 2      E) 1

26. Verilmiş qraf informasiya modelinin qonşuluq siyahısını müəyyan edin:



A)

Təpalar	Qonşuluq siyahısı
1	2, 3, 5, 6
2	1, 2, 3, 6
3	4, 7
4	1, 5, 6
5	6, 7
6	4, 7
7	5, 7

B)

Təpalar	Qonşuluq siyahısı
1	2, 3, 4
2	3, 5
3	4, 5, 6
4	6
5	6, 7
6	7
7	

C)

Təpalar	Qonşuluq siyahısı
1	2, 3, 5
2	1, 2, 3
3	4, 7
4	1, 5, 6, 7
5	6, 7
6	7
7	1, 5

D)

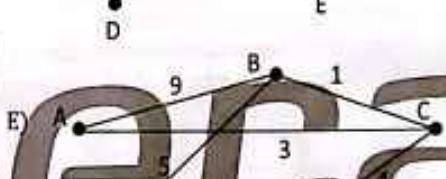
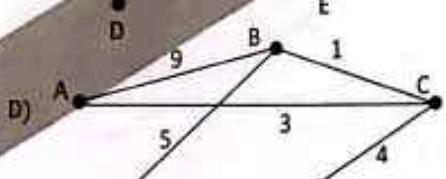
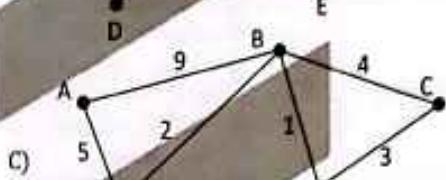
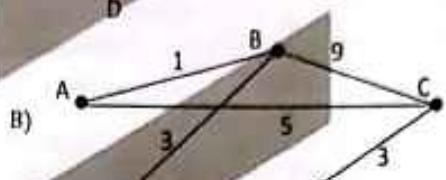
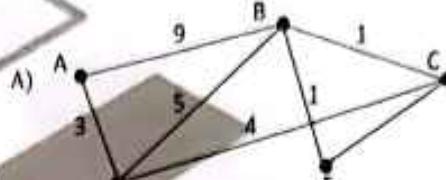
Təpalar	Qonşuluq siyahısı
1	2, 3, 4, 5
2	3, 5
3	4, 5, 6
4	6
5	6, 7
6	7
7	2, 5

E)

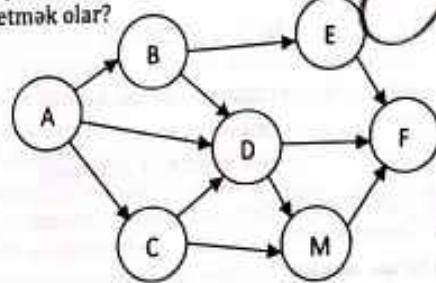
Təpalar	Qonşuluq siyahısı
1	2, 3, 4
2	3, 5
3	4, 5
4	6, 7
5	6
6	7
7	

27. Cədvəldə qonşu daşmırımlı stansiyaları arasında yüksəkşəhərə qeyd etdiyi məsafələrinə uyğun qraf müəyyan edin.

	A	B	C	D	E
A	9	3			
B	9		1	5	
C	3	1			4
D		5			
E		4			



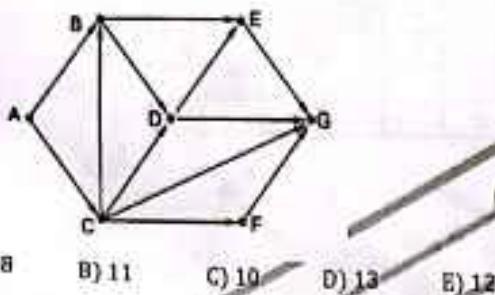
28. Aşağıda verilmiş Qraf modelini nəsən A təpəsindən F təpəsinə neçə müxtəlif trayektoriya ilə getmək olar?



- A) 6      B) 4      C) 5      D) 8      E) 7

## 4. Modelleştirmə

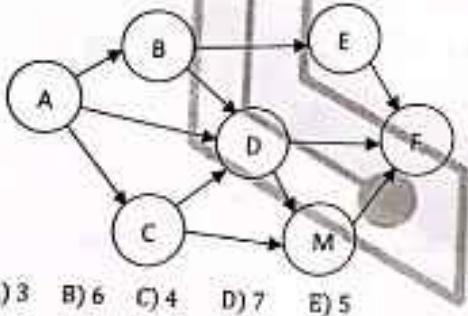
29. Şəkildə A, B, C, D, E, F, G şəhərlərini birləşdirən yolların sxemi verilmişdir. Hər bir yolla yalnız gəstərilən istiqamətə harəkət etmək olar. A şəhərindən G şəhərinə neçə müxtəlif yolla getmək olar?



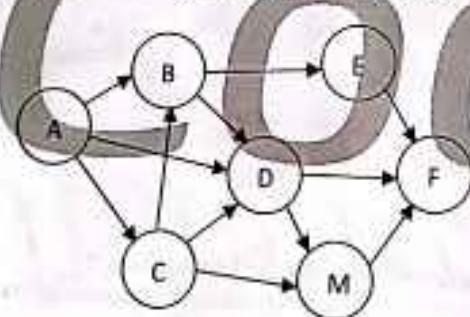
30. Ağac informasiya modelindən istifadə etməklə 2, 4, 6 rəqamlarından ibarət təkrar rəqəmlərdən istifadə etməməklə neçə iki rəqəmi adad düzəltmək olar?

- A) 8    B) 4    C) 6    D) 7    E) 9

31. Aşağıda verilmiş Qraf modelinə əsasən A tapasından F tapasına D tapasından keçmənəkən neçə müxtəlif trayektoriya ilə getmək olar?



32. Aşağıda verilmiş Qraf modelinə əsasən A tapasından F tapasına D tapasından keçmənəkən neçə müxtəlif trayektoriya ilə getmək olar?



33. Verilmiş fikirlər əsasında Cavidin yarıda neçənci yeri tutduğunu müəyyan edin.  
İmran, Kamran, Yusif, Kənan, Valeh və Cavid qəçis yarışında iştirak edirdilər.

- 1- İmran sonuncu oldu
  - 2- Yusif birinci olmadı
  - 3- Yusif Kənan dan tez, Caviddən gec finişa çatdı
  - 4- Valeh yarıda ikincini qabaqladı
  - 5- Kamran finişa Valehdən tez çatdı
- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

34. 3, 4 və 8 rəqamlarından istifadə etməklə 8 rəqəminin təkrarlanmadığı neçə üçraqamlı adad düzəltmək olar? Həlli üçün ağac modelindən istifadə edin.

- A) 12    B) 15    C) 10    D) 20    E) 18

35. Taleh, Samir, Medina, Şəki, Bakı, Şamaxı şəhərlərində hakim, hakim, polis işləyir. Məlumudur ki:

1. Bakıda işləyan polis deyil.

2. Şəkida işləyan hakimdir.

3. Şəmir Bakıda işləyir.

4. Taleh hakim deyil.

Medinanın harda və hansı peşədə işlədiyini tapın.

- A) Şəkida polisdir.    B) Şamaxıda hakimdir.  
C) Bakıda hakimdir.    D) Şəkida hakimdir  
E) Şamaxıda polisdir

36. Ağac informasiya modelindən istifadə edərək, 0,5,7 adədlərindən 7-nin təkrarlanmadığı neçə 3 rəqəmli adad düzəltmək olar?

- A) 8    B) 22    C) 10    D) 12    E) 6

37. Təsvir edilmiş nəsil ağacına əsasən Əliyev, M. və Məhərrəmov, Q. arasında hansı qohumluq olduğunu müəyyan edin.



38. Elman, Murad, Faiq, Rəsul və Məmməd adlı beş dost Land Cruse, Range Rover, Porsche, Prius və Honda markalı maşınlar sürürler. Məlumudur ki:

- 1- Elman və Murad əlkədə Priusun çoxlığından gileyənlərdir.
- 2- Faiq Honda və Range Rover markalı maşınlardan birini sürür.
- 3- Rəsul öz adının baş hərfinə uyğun maşın sürür.
- 4- Məmməd və Murad baş harfləri eyni olan maşınları sürürler.

Dostlar hansı markalı maşınları sürürler?

- A) Elman- Honda, Murad- Prius, Faiq- Land Cruse, Rəsul- Range Rover, Məmməd- Porsche  
B) Elman- Land Cruse, Murad- Porsche, Faiq- Honda, Rəsul- Range Rover, Məmməd- Prius  
C) Elman- Honda, Murad- Prius, Faiq- Range Rover, Rəsul- Land Cruse, Məmməd- Porsche  
D) Elman- Honda, Murad- Porsche, Faiq- Range Rover, Rəsul- Land Cruse, Məmməd- Prius  
E) Elman- Range Rover, Murad- Prius, Faiq- Honda, Rəsul- Land Cruse, Məmməd- Porsche

## 5.1. Kompüterin markası qurğuları

1. Fərdi kompyuterin an vacib qurğuları hansılardır?

- |                |               |           |
|----------------|---------------|-----------|
| 1- Minotor     | 2- Printer    | 3- Maus   |
| 4- Sistem-blok | 5- Klaviatura | 6- Skaner |
| 7- Plotter     |               |           |
- A) 1,3,5,7 B) 1,3,4,5 C) 2,3,6,7 D) 1,4,5 E) 1,3,6

2. Fərdi kompyuterin imkanlarını artırmaq üçün konar qurğular qoşulur. Bu qurğuları qoşmaq üçün fərdi kompyuterdə hansı qurğu nazarda tutulmuşdur?

- A) Soket B) Port C) Şin D) Çağrı E) Kontroller

3. Verilmiş variantlardan birində yalnız giriş qurğusu verilmişdir?

- A) Monitor B) Printer C) Sensor ekran  
D) Kalonkalar E) Qrafiki planşet

4. Verilmiş sxema asasan kompyuterin qurğularını uyğunlaşdırın:



a) Daxili yaddaş qurğuları

b) Giriş qurğuları

c) Prosesor

d) Çıxış qurğuları

- A) 1-a; 2-b,d;3-c B) 1-b; 2-a,d;3-c C) 1-b; 2-c,d; 3- a  
D) 1-b;2-a,c;3-d E) 1-a; 2-c,d;3-b

5. Fərdi kompyuterlərin hansı növləri var?

- |                       |                          |
|-----------------------|--------------------------|
| 1- Super kompyuterlər | 2- Masaüstü kompyuterlər |
| 3- Cib kompyuterləri  | 4- Planşet kompyuterlər  |
| 5- Mini kompyuterlər  | 6- Noutbook kompyuterlər |
- A) 1,2,3,5 B) 4,5,6 C) 2,3,4,6 D) 1,5 E) 2,4

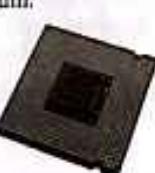
6. Sistem bloğun tərkibində yerləşən bu qurğu kompyutera gələn dəyişən cərayanı sabit cərayana çevirərək kompyuterin digər qurğularına paylayır.

- A) Ram B) Anapla C) Çipset  
D) Qidalbloku E) Hdd

7. Hansı qurğunun işinmə problemi var?

- A) Ram B) Rom C) Hdd D) CPU E) Hdd

8. Aşağıdakı şəkildə verilmiş qurğunu müəyyən edin:



- A) Microprosessor B) Əməliyaddaş  
C) SDD yaddaş qurğusu D) HDD yaddaş qurğusu  
E) Anapla

9. Na üçün prosessor həddən artıq qızır bilir?

- A) Prosessor gərgin işlədiyi üçün  
B) Prosessora fasılısız olaraq elektrik siqnalı verildiyi üçün  
C) Prosessor əsas qurğu olduğu üçün  
D) Prosessor qidalblokuna yaxın yerləşdiyi üçün  
E) Prosessor kristaldan olduğu üçün

10. Aşağıdakı şəkilda verilmiş qurğunu müəyyən edin:



- A) Microprosessor B) Əməliyaddaş  
C) SDD yaddaş qurğusu D) HDD yaddaş qurğusu  
E) Anapla

11. Aşağıdakı şəkildə verilmiş qurğunu müəyyən edin:



- A) Microprosessor B) Əməliyaddaş  
C) SDD yaddaş qurğusu D) HDD yaddaş qurğusu  
E) Anapla

12. Na üçün prosessor həddən artıq qızır bilir?

- A) Prosessor gərgin işlədiyi üçün  
B) Prosessora fasılısız olaraq elektrik siqnalı verildiyi üçün  
C) Prosessor əsas qurğu olduğu üçün  
D) Prosessor qidalblokuna yaxın yerləşdiyi üçün  
E) Prosessor kristaldan olduğu üçün

13. Kompyuterin şabakaya qoşulması zamanı ilk işə düşən program hansıdır?

- A) Bios programı işə düşür  
B) Post prosesi yerinə yetirilir  
C) Əməliyyat sistemi işə düşür  
D) Prosessorda axırıncı senarılardan qalmış informasiyalar silinir  
E) Tətbiqi proqramlar işə düşür

14. Aşağıdakılardan hansılar BIOS vasitəsi ilə həyata keçirilir?

- 1- Əməliyyat sisteminin qrafiki interfeysi təmin edir  
2- Əməliyyat sisteminin əməli yaddaşa yükənməsinə təmin edir  
3- Vaxt və tarixi sazlamaya imkan verir  
4- Sistemin konfiqurasiya fayllarını yadda saxlayır  
5- Qurğuların test edilməsini təmin edir  
6- Tətbiqi proqramların işinə nəzarət edir  
A) 1,2,3,6 B) 2,3,5 C) 1,3,5  
D) 1,2,3,4 E) 1,3,4,5

15. Düzgün fikirləri seçin:

- 1- Prosessorun Bir neçə nüvasının olması bir neçə məsələni ( proqramı ) paralel yerinə yetirməyə imkan verir  
2- Kompüterin 1 sənlyadə emal etdiyi informasiya bitlərinin sayına prosessorun mərtəbəsi deyilir  
3- 1 sənlyadə yerinə yetirilən əməliyyatların sayına təkt tezlik deyilir  
4- Genişlənmə kartlarında yerləşən prosessorlar ixtisaslaşmış prosessorlar adlanır  
5- Prosessorun nüvalarının çox olması kompyuterin mahsuldarlığını artırır  
A) 1,2,3,5 B) 2,3,4 C) 1,4,5  
D) 1,3,4 E) 1,3,4,5

- 16. Uygunluğu müəyyən edin:**
1. CMOS
  2. BIOS
  3. RAM
- İnformasiyanı uzun müddət saxlamaq üçün
  - Konfiqurasiya, vaxt və tarix məlumatlarını yadda saxlamaq üçün
  - Məntiqi əmaliyyatları yerinə yetirmək üçün
  - Əmaliyyat sisteminin ilkin yüklənməsini təmin etmək üçün
  - Emlək olunan program və verilənlərin müvəqqəti yadda saxlanması üçün
- A) 1-a, 2-c, 3-b    B) 1-e, 2-a, 3-b    C) 1-b, 2-d, 3-e  
 D) 1-h, 2-c, 3-d    E) 1-a, 2-e, 3-d
- 17. Verilmiş variantlardan biri müvəqqəti yaddaş qırğusuudur.**
- A) RAM    B) HDD    C) SSD    D) ROM    E) FDD
- 18. Prosesorun bir dəfə emal etdiyi informasiyanın ikinci dəfə emal etməsi üçün nəzərdə tutulan yaddaş qırğusu hansıdır?**
- A) Ram    B) Rom    C) Registr    D) Keş    E) Cmos
- 19. Hansı yaddaş qırğusu əməli yaddaşın xarici yaddaşa müraciatiının sayını azaldır və programların daha sürətli yüklenməsini təmin edir.**
- A) Ram    B) Rom    C) Registr    D) Keş    E) Cmos
- 20. Əmaliyyat sisteminin yüklənməsini təmin edən, fərdi kompüterin daimi yaddaşında yerləşən programlar toplusu necə adlanır?**
- A) RAM    B) BIOS    C) Drayver  
 D) Prosesor    E) Keş yaddas
- 21. Xarici qırğuların işini idarə edən mikrosxem necə adlanır?**
- A) CPU    B) Kontroller    C) Çipset  
 D) Interface    E) Driver
- 22. Uygunluğu müəyyən edin:**
- 1- BOOT    2- POST    3- CMOS
- a) Kompyuterin konfiqurasiya fayllarını saxlayır  
 b) Əmaliyyat sistemi yükəndir  
 c) Kompyuterin tamal qırğularını test edən
- A) 1- a; 2- b; 3- c    B) 1- b; 2- a; 3- c  
 C) 1- b; 2- c; 3- a    D) 1- c; 2- a; 3- b  
 E) 1- a; 2- c; 3- b
- 23. Fərdi kompüter hansı qırğu olmadan işləyə bilməz?**
- 1- Klaviatura    2- ROM    3- Mous  
 4- Printer    5- CPU    6- Sas kartı  
 7- LPT port    8- LAN port
- A) 1,3,5    B) 2,5,7,8    C) 1,2,5,7,8  
 D) 2,5    E) 1,2,3,5
- 24. Verilmiş variantların hansında yalnız giriş qırğuları verilmişdir?**
- 1) Siçan qələm    2) Monitor    3) Printer  
 4) Digitayzer    5) Sensor ekran  
 A) 1,4    B) 2,5    C) 1,3    D) 2,4    E) 3,5
- 25. Anaplatanın informasiya axının idarə edən qırğu hansıdır?**
- A) Şin    B) Port    C) Çipset    D) CPU    E) RAM
- 26. Montajı ardıcılılığı təmamlayın.**
- BIOS, POST, BOOT, ?
- A) Əmaliyyat sistemi    B) ReBOOT    C) Restat  
 D) Word 2010    E) Scandisk
- 27. Prosesorun əsas xarakteristikası hansı sıradan düzgün verilmişdir?**
- A) Takt tezlik, yaddaşın tutumu, İşçi gərginlik  
 B) İşçi gərginlik, mərtəbəlilik, amrlar toplusu, takt tezlik  
 C) Keş yaddas, amrlar toplusu, mərtəbəlilik  
 D) Registr yaddası, takt tezlik, dərəcəlilik  
 E) Takt tezlik, mərtəbəlilik, əməli yaddas
- 28. Montajı ardıcılılığı təmamlayın.**
- BIOS, POST, BOOT, ?
- A) Əmaliyyat sistemi    B) ReBOOT    C) Restat  
 D) Word 2010    E) Scandisk
- 29. Aşağıdakı qırğuların hansılar ana plata üzərində yerləşir?**
- 1) CPU    2) Qida bloku    3) CMOS  
 4) Plotter    5) Power döyməsi    6) Çipset  
 A) 1,3,5    B) 1,3,6    C) 2,4,5    D) 2,4,5    E) 3,5,6
- 30. Sisteme bloğunun tərkibinə hansı qırğular aiddir?**
- A) Ana plata, plotter, qrafik planşet  
 B) Ana plata, HDD, Qida bloku  
 C) Ram, HDD, Mikrofon  
 D) Prosesor, keş yaddas, maus  
 E) Videokart, səsçəkidiçi
- 31. Bu qırğu kompyuterin konfiqurasiya fayllarını yaddaş saxlayır:**
- A) ROM    B) CMOS    C) RAM    D) HDD    E) Registr
- 32. Anaplatanın üzerinde yerləşən qırğuların ötürüdü informasiyanın düzgün ünvana çatması üçün hansı mikrosxem nəzərdə tutulmuşdur?**
- A) Kontroller    B) Çipset  
 D) CPU    E) CMOS
- 33. Aşağıdakılardan hansı ana platanın tərkibinə daxil deyil?**
- A) Mikroprosessor    B) RAM  
 D) CMOS    E) CPU
- 34. Program və verilənləri onları emal etmək zamanı saxlamaq üçün təyin olunmuş kompyuter hissəsi hansıdır?**
- A) Daimi yaddas    B) Operativ yaddas    C) Keş yaddas  
 D) Sərt disk    E) Prosesor
- 35. Aşağıdakı göstərilən cütlüklerin hansıları kompyuterin əsas xarakteristikalarına aid deyil?**
- A) Prosesorun mərtəbəliliyi (hesablaşma dəqiqliyi)  
 yaddaş tutumu  
 B) Kompyuterin işləmə sürəti, kompyuterin iş etibarlılığı  
 C) Xarici qırğuların qoşulma imkanı, program təminatı  
 D) Prosesorun sürəti, kompyuterin məhsuldarlığı  
 E) Yaddaşın həcmi, prosessorun məhsuldarlığı

36. Kompüterin məhsuldarlığı ( onun işinən sürəti ) nadan asılıdır?  
 A) Prosesorun takt tezliyindən      B) Gərginlikdən  
 C) Kompüterin ölçüsündən      D) Əmərlərdən  
 E) Dilymalının basılma tezliyindən

37. Uyğunluğu müəyyən edin:  
 1- Video kart      2- Sas kartı      3- Şəbəkə kartı  
 a) Video görüntüləri emal edən genişlənmə bloku  
 b) Sas informasiyasını emal edən genişlənmə bloku  
 c) Kompüterin şəbəkəyə qoşulmasını təmin edən genişlənmə bloku  
 A) 1-a, 2-c, 3-b      B) 1-c, 2-a, 3-b      C) 1-b, 2-a, 3-c  
 D) 1-b, 2-c, 3-a      E) 1-a, 2-b, 3-c

38. Prosesor verilənlərini hansı sayı sistəmində emal edir?  
 A) İklilik      B) Şəkizlik      C) Onaltılıq  
 D) Oluş      E) Heç birində

39. Prosesorun takt tezliyi dədikdə nə başa düşülür?  
 A) Əməli yaddaşa müraciətlərin sayı  
 B) Əməli yaddaşa informasiya mübadiləsinin sürəti  
 C) Ünvanlar fazasının tutumu  
 D) 1 saniyədə prosessorun yerinə yetirdiyi elementar əməliyyatların ( taktların ) sayı  
 E) Eyni anda emal edilən informasiya bitlərinin sayı

40. Prosesorun tərtibi növi bildirir?  
 A) Əməli yaddaşın ünvanlarının sayı  
 B) Prosesorun sürətini  
 C) Emal olunan verilənlərin ölçüsünü  
 D) Prosesorun eyni zamanda müraciət edib, emal üçün götürdüyü informasiya bitlərinin sayı  
 E) Prosesorun nüvələrinin sayı

41. Xarici qurğuların işini idarə edən elektron sxemlər necə adlanır?  
 A) Plotter      B) Şifrator      C) Drayver  
 D) Kontroller      E) Skaner

42. Əməli yaddaş nə üçündür?  
 A) Hesabi və məntiqi əməliyyatları yerinə yetirmək üçündür  
 B) Verilənlərin ötürülməsi prosesini idarə etmək üçün  
 C) Qurğuların fiziki idarə olunması üçün  
 D) Qurğuların vəziyyətinə nəzarət üçün  
 E) Aktiv program və verilənlərin qısa müddət saxlanılması üçün

43. Kompüterin müxtalif komponentlərini birləşdirən rabitə kanalları kompleksi nə adlanır?  
 A) Kontroller      B) Sistem şini      C) Şifrator  
 D) Drayver      E) Portlar

44. Aşağıdakılardan hansı əməli yaddaşa prosessor arasında bufer olan və əməliyyatın yerinə yetirilmə sürətini artırıran yaddaşdır?  
 A) RAM      B) DVD - ROM  
 C) CD - ROM      D) Flash - yaddaş  
 E) Keş - yaddaş ( Cache memory )

45. Prosesorun yüksək mikrosxemalarının - takt tezliyi generatorunun verdiyi iki ardıcıl impuls arasındaki zaman intervalı necə adlanır?  
 A) Scan rate      B) Access time      C) Takt  
 D) Bod      E) Petaflops

46. Aşağıdakı qurğulardan hansı an sürətli informasiya mübadiləsinə imkan verir?  
 A) CD - ROM      B) HDD      C) Floppi diskler  
 D) Əməli yaddaş      E) Flash - kart

47. Kompüterin daimi yaddaşında nə saxlanılır?  
 A) Standart programlar      B) Drayverlər  
 C) Office paketi      D) Windows sistemi  
 E) Kompüteri testləşdirmə programları və BIOS

48. Eyni anda emal edilən informasiya bitlərinin sayı hansı parametrlər ilədə olunur?  
 A) Takt tezlik      B) Mərtəbatlılıq  
 C) Əmərlər sistemi      D) Prosesorun nüvəsi  
 E) Prosesorun gərginliyi

49. Mərkəzi prosessor ( Central Processing Unit ) hansı əməliyyatları yerinə yetirir?  
 A) Verilənlərin ötürülməsini idarə edir  
 B) Qurğuların fiziki idarəsini təmin edir  
 C) Hesabi- məntiq və idarətetmə əməliyyatları yerinə yetirir  
 D) Kasılmaları təhlil edir  
 E) Qurğuların vəziyyətinə nəzarət edir

50. Aşağıdakılardan hansı takt tezliyinin ölçü vahididir?  
 A) Qiqaflops, Teraflops      B) Mb, Qb      C) Bit, bayt  
 D) Mhs, Ghs      E) Bod

51. Kompüterlə iş üçün minimal zəruri dəstə nə daxil olmalıdır?  
 A) Vinçester, siçan, prosessor  
 B) Printer, klaviatura, diskötürucuları, RAM  
 C) Sistem bloku, diskötürucüləri, skaner  
 D) Monitor, sistem bloku, klaviatura, maus  
 E) HDD, monitor, sistem bloku

52. Müasir kompüterlərdə idarəetmə qurğusu və hesabi-məntiqi qurğuları hansı qurğuda birləşdirilib?  
 A) Xarici yaddaş qurğusunda      B) Prosesorda  
 C) Daxili yaddaş qurğusunda      D) Cipsetlərdə  
 E) Ana platada

53. Kompüterin daimi yaddaşında nə saxlanılır?  
 A) Standart programlar      B) Office paketi  
 C) Windows sistemi      D) Drayverlər  
 E) Kompüteri testləşdirmə programları və BIOS

54. Uyğunluğu müəyyən edin:  
 1- Paralel port      2- Ardıcıl port  
 a) Ps/2      b) Lpt      c) Com      d) Usb      e) Vga  
 A) 1-a,b,d; 2-c,e      B) 1-b, 2-a,c,d,e      C) 1-b,d; 2-a,c,e  
 D) 1-a,d; 2-b,c,e      E) 1-a,b,c; 2-d,e

55. Mütəsir kompyuterlərin iş prinsipi ilk dəfə kim tərəfindən verilmişdir?  
 A) Hodvard Eyken      B) Qotfrid Leybinis  
 C) Sergey Lebedev      D) Bill Qeydis  
 E) Fon Neyman

56. Verilmiş variantlarda hansılar monitor qurğusuna aiddir?  
 1) Diaqonal ölçü 2) Zarballı 3) Matrişli  
 4) Çözümlülük 5) Şirnəqəh  
 a) 1,4 b) 2,5 c) 1,3 d) 2,4 e) 3,5

57. BIOS programı harada yerləşir?  
 A) Əməli yaddaşda      B) Xarici yaddaşda  
 C) CD-ROM - da      D) Dalmi yaddaşda  
 E) Prosesorda

58. BIOS nadır?  
 A) Programları idarəetmək qurğudur  
 B) Dialog ortüyü  
 C) Giriş - çıxışın baza sistemi  
 D) Əməliyyatlar sisteminin əməri dilidir  
 E) Yaddaş qurğusudur

59. Kompüterin məhsuldarlığı (onun işləmə sürəti) nadan asıldır?  
 A) Prosesorun takt tezliyindən  
 B) Garginlikdən  
 C) Döymələrin basılma tezliyindən  
 D) Vincestrin tutumundan  
 E) Monitorun növündən

60. Verilmiş variantlarda hansıda ham giriş, ham da çıxış qurğuları verilmişdir?  
 1) Klaviatura 2) Printer 3) Modem  
 4) Monitor 5) Sensor ekran  
 A) 1,4 B) 2,5 C) 1,3 D) 2,4 E) 3,5

61. Con Fon Neyman arxitekturasına görə ixtiyarı kompyuter hansı hissələrdən ibarətdir?  
 A) Prosesor və monitor  
 B) Maus, monitor, prosessor  
 C) Mərkəzi hissə və monitor  
 D) Mərkəzi və periferik  
 E) Hesabi - məntiqi qurğudan və yaddaşdan

62. Prosesor verilənləri hansı say sistemində emal edir?  
 A) İkililik      B) Səkkizlik      C) Onaltılıq  
 D) Onluq      E) Heç birində

63. Kompüterlər nəyə görə nəsillərə bölündür?  
 A) Xarici görünüşünə      B) Element bazasına  
 C) Monitorun tipinə      D) Hesablamma sürətinə  
 E) Yaddaşının tutumuna

64. USB - nın açılışı nadır?  
 A) Plotter      B) Strimmer      C) Skaner  
 D) Modem      E) Universal Serial Bus

65. Keş yaddaş harada yerləşir?  
 A) CD - ROM - da  
 B) Sart diskdə  
 C) Mikroprosessorun daxilində  
 D) BIOS - da  
 E) Dalmi yaddaşda

66. Mikroprosessorun vəzifəsi hansıdır?  
 A) Kompyuteri şəbəkəyə qoşur  
 B) Daxil edilmiş məlumatları emal edir  
 C) Çıxış məlumatlarını çap edir  
 D) Məlumatları daxil edir  
 E) Heç biri doğru deyil

67. Takt tezliyinin ölçü vahidi hansıdır?  
 A) Bit      B) Bayt      C) Bod      D) Sm      E) Mhz

68. Yerina yetirildiyi müddədə məlumatı saxlanan?  
 A) Keş yaddaş      B) Daimi yaddaş C) Daxili yaddaş  
 D) Xarici yaddaş E) Operativ yaddaş

69. BIOS nadır?  
 A) Xarici yaddaş qurğusunda      B) Modemde  
 C) Çap qurğusunda      D) Klaviaturalı  
 E) Dalmi yaddaş qurğusunda

70. İxtisaslaşdırılmış prosessor nadır?  
 A) Yalnız məlumatı oxumağa imkan verən qurğu  
 B) Müəyyən təqib məsələlərin həlli üçün düzəldilmiş prosessor  
 C) Məlumatı çıxışa verən qurğu  
 D) Çıxış qurğusu  
 E) Giriş qurğusu

71. Aşağıdakılardan hansı kompyuterin asas hissəsidir?  
 A) Printer      B) Skaner      C) Veb - kamerası  
 D) Sistem bloku      E) Flash yaddaş

72. Keş yaddaşın təyinatı nadır?  
 A) Sistemin işləmə sürətini artırır  
 B) Program və verilənlərin saxlanması üçündür  
 C) Video məlumatını kompyutera daxil edir  
 D) Səs məlumatını kompyutera daxil edir  
 E) Disketlərin oxunuşunu təmin edir

73. Fərdi kompyuterlərin kütləvi istehsalına neçə ilde başlanmışdır?  
 A) 1941 B) 1969 C) 1946 D) 1992 E) 1980

74. Prosesorun takt tezliyi nadır?  
 A) Bir saniyədə yerinə yetirilən əməliyyatların sayıdır  
 B) Bir dəqiqədə çap olunan səhifələrin sayı  
 C) Əməli yaddaşda saxlanılan məlumatların maksimal həcmi  
 D) Bir saniyədə məlumatın ötürülmə sürəti  
 E) Əməli yaddaşla mikroprosessor arasında məlumatların dəyişmə sürəti

75. Fərdi kompyuterin dalmi yaddaşında kompyuter avadanlıqlarının işini yoxlayan, əməliyyat sisteminin yüklenməsini təmin edən programlar toplusu necə adlanır?  
 A) CD - R      B) CMOS      C) BIOS  
 D) Sensor paneli      E) Plotter

76. Xarici qurğuları mərkəzi prosessorla əlaqələndirən idarəedici qurğunun adı nadır?  
 A) Modem      B) Port      C) Qiada blok  
 D) Kontroller      E) Şin

77. Program yerine yetirilərən harada saxlanılır?  
 A) Klaviatura      B) Prosesor      C) Bufer  
 D) Monitor      E) Əməli yaddaş

78. Kompyuterdə hansı qurğunun olması onun işləməsi üçün vacibdir?  
 A) Səs platası      B) Əməli yaddaş      C) Maus  
 D) Printer      E) Skaner

79. Keş yaddaş nadir?  
 A) Verilənləri müvəqqəti saxlamaq üçün istifadə edilən yaddaş  
 B) Böyük həcmli informasiyam yaddaş saxlamaq üçün istifadə edilən yaddaş  
 C) Əməlli yaddaşa müraciati sürətləndirmək üçün istifadə edilən yaddaş  
 D) Əməliyyat sisteminin yüklenəməsi tomin edən yaddaş  
 E) Kompyuter avadanlıqlarının işini yoxlayan proqramlar toplusu

80. Xüsusi dildə yazılın və kompyuterin yerinə yetirməsi üçün nəzərdə tutulan əməliyyatlar ardıcılığı necə adlanır?  
 A) Təlimat      B) Fayl      C) Əmr  
 D) Proqram      E) Konfiqurasiya

81. Məntiqi dəyişənlər hansı qiymətləri ala bilər?  
 A) "doğru", "yalan"      B) 0, 1, 2      C) -1, 1  
 D) 0, 2      E) Heç biri

82. Əməliyyat sistemini periferiya qurğuları ilə əlaqələndirən proqram necə adlanır?  
 A) Translyator      B) Kontroller      C) Drayver  
 D) Kompilyator      E) Assembler

83. BIOS harada yerləşir?  
 A) Xarici yaddaşda      B) Əməli yaddaşda  
 C) Xarici yaddaşda      D) Mikroprosessorda  
 E) Daimi yaddaşda

84. Fərdi kompyuterin əsas tərkib hissələri hansılardır?  
 1) Klaviatura      2) Monitor      3) Modem  
 4) Mouse      5) Sistem bloku      C) 2,4,5  
 A) 1,2,3,4,5      B) 1,2,4,5      C) 2,4,5  
 D) 1,2,5      E) 2,3,4,5

85. CPU nadir?  
 A) Daimi yaddaş      B) Çevik disk      C) Sart disk  
 D) Əməli yaddaş      E) Mərkəzi prosessor

86. Kompyuterin sürəti nədən asılıdır?  
 A) Takt tezliyindən  
 B) Printerin çap sürətindən  
 C) Xarici yaddaş qurğusunun tutumundan  
 D) Emal edilən informasiyanın həcmindən  
 E) Modemin informasiyanı emal etmə sürətindən

87. Kompyuter istifadə oluna bilər:  
 1) Prosesorsuz      2) Printersiz      3) Plottersiz  
 4) CD yaddaşsız      5) Daimi yaddaşsız  
 A) 2,3,4      B) 1,5      C) 1,2,3,4  
 D) 2,5      E) 12,3,4,5

## 5.2. Yaddaş qurğuları

1. Aşağıdakı şəkildə verilmiş qurğunu müəyyən edin:



- A) Microprosessor  
 B) Əməliyaddaş  
 C) SSD yaddaş qurğusu  
 D) HDD yaddaş qurğusu  
 E) Anapłata

2. Aşağıdakı şəkildə verilmiş qurğunu müəyyən edin:



- A) Microprosessor  
 B) Əməliyaddaş  
 C) SSD yaddaş qurğusu  
 D) Anapłata  
 E) HDD yaddaş qurğusu

3. Strimmer kasetinin əsas üstünlüyü nadir?

- A) Daha sürətlidir  
 B) Daha böyük informasiya tutumu var  
 C) Virusa qarşı təhlükəsizdir  
 D) Daha geniş yayılmışdır  
 E) Informasiyanı istanilən mühitdə saxlaya bilir

4. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1- Yaddaşın həcmi  
 2- Yaddaşa müraciət vaxtı  
 3- Yazılış sıxlığı  
 a) Yaddaşa yerləşə biləcək informasiyanın maksimal miqdardır. Bayt, Kilobayt və s. ölçü vahidləri var  
 b) Informasiyanın yaddaşa yazılıması və oxunulması üçün minimal vaxt Milli saniyalarda ölçülür  
 c) Yaddaşın vahid səthinə yazılın informasiya miqdardır. Bit/mm<sup>2</sup> - la ölçülür  
 A) 1- a; 2- b; 3- c      B) 1- b; 2- c; 3- a  
 C) 1- a; 2- c; 3- b      D) 1- c; 2- a; 3- b  
 E) 1- c; 2- b; 3- a

5. Aşağıdakı qurğuların hansılar daxili yaddaş qurğularıdır?

- |            |         |        |        |
|------------|---------|--------|--------|
| 1- RAM     | 2- HDD  | 3- ROM | 4- FDD |
| 5- Registr | 6- Maus | 7- SDD |        |
- A) 1,4,6      B) 1,3,5      C) 2,4,6      D) 2,3,7      E) 1,4,7

6. CD nadir, hansı növləri mövcuddur?

- A) Sart diskdir, vinçesterdir  
 B) DVD - dir, 3 növü vardır  
 C) Elastik diskdir, 2 növü vardır  
 D) Optik diskdir, CD-R, CD-RW tipli xarici yaddaşları vardır  
 E) Flaş yaddaşdır, 3 növü vardır

7. Aşağıdakılardan hansı informasiya daşıyıcısı deyil?

- A) Disket      B) Kitab      C) Sart disk  
 D) Səs platası      E) Coğrafi xəritə

- 8. Flaş yaddaş nadır?**
- Elektron, xarici yaddaş qurğusudur. Dinamik yaddaşdır.
  - Sabit yaddaşdır. Disk yaddaş qurğusudur.
  - Kes yaddaşdır.
  - Operativ yaddaş qurğusudur.
  - Elektron, xarici yaddaş qurğusudur. Sabit yaddaşdır.
- 9. Maqnit diskleri üzərində qurulmuş xarici yaddaş qurğuları hansılardır?**
- Vinçestr va floppi disk yaddaş qurğuları.
  - Vinçester va CD - lar.
  - CD va DVD - lar.
  - Floppi disk va flaş yaddaş qurğuları.
  - HDD, FDD, CD va DVD - lar.
- 10. Optik disk yaddaş qurğuları hansılardır?**
- CD va DVD yaddaş qurğuları.
  - CD - R, CD - RW va vinçester.
  - DVD va elastik disk yaddaş qurğuları.
  - Operativ va daimi yaddaş qurğuları.
  - CD - ROM, flaş va vinçester qurğuları.
- 11. DVD ilə CD disklerinin fərqi nadır?**
- DVD - dəki məlumatın həcmi CD - dəkündən daşalarla çox olur.
  - CD - sart, DVD - ləsə elastik diskdir.
  - CD - dəki məlumatın yazılıma sıxlığı daha böyükdür.
  - CD - optik, DVD - ləsə maqnit diskdir.
  - Fərqləri yoxdur.
- 12. Sart disklərdə məlumatların saxlanmasıının təhlükəsizliyini təmin etmək üçün onları nadan qorumaq məsləhətdir?**
- Temperaturun aşağı düşməsindən.
  - Atmosfer təzyiqinin dəyişkənlilikindən.
  - İşıqdan.
  - Xarici fiziki təstirlərdən.
  - Səs sinyallərindən.
- 13. Cari disk dedikdə hansı disk başa düşür?**
- HDD
  - Əməliyyat sisteminin saxlanıldığı disk.
  - CD - ROM
  - İstifadəçinin cari anda işlədiyi disk.
  - FDD
- 14. Aşağıdaklardan hansı daxili yaddaş qurğusudur?**
- CD - ROM
  - DVD - ROM
  - Əməli yaddaş
  - HDD
  - FDD
- 15. Optik disklərdən məlumatın oxunması nəyin köməyi ilə aparılır?**
- Maqnit başlığın
  - Çapədici iynələrin
  - Lazer şüasının
  - Maqnit - optiki nəzarətçilərin
- 16. Hansı yaddaş qurğusu daha çox tutur?**
- Vinçestr
  - Kes yaddaş
  - RAM
  - DVD ROM
  - Prosesor
- 17. Bunañdan hansı yaddaş qurğusunun ehtiyaçlıdır?**
- Vinçestr, Çevik disk, Prosesor, RAM
  - HDD, DVD/RW, FDD, RAM
  - Ana plata, HDD, Keş yaddaş, Prosesor
  - FDD, DVD ROM, Prosesor, Əməli yaddaş
  - Kes yaddaş, Stremmer, HDD, Modem
- 18. İcra zamanı program harada yerləşdirilir?**
- CD DOM - da
  - Prosesorda
  - Bu
  - HDD - da
  - RAM - da
- 19. Məhadilə buferi ( Clipboard ) nadır?**
- Daimi yaddaşın bir hissəsi
  - Sənədlərərəm verilənləri ötürmək üçün xarici yaddaşın xüsusi sahəsi
  - Məlumatları yadda saxlamaq üçün daimi yaddaşın xüsusi sahəsi
  - Məlumatları müvəqqəti yadda saxlamaq üçün əməli yaddaşın xüsusi sahəsi
  - Xarici yaddaşın bir hissəsi
- 20. Aşağıdakı qurğuların hansı sürəti məlumatı məhadiləsinə imkan verir?**
- CD - ROM
  - HDD
  - Floppi disk
  - Əməli yaddaş
  - Flash - kart
- 21. Optik disklərdən məlumatın oxunması nəyin köməyi ilə aparılır?**
- Maqnit başlığın
  - Çapədici iynə
  - Maqnit optik nəzarətçinin
  - Lazer şüasının
  - Registrin
- 22. Əməli yaddaş qurğusunun adı hansıdır?**
- BIOS
  - FDD
  - HDD
  - ROM
  - RJ
- 23. Cari disk ...**
- Sart diskdir
  - CD - ROM - dur
  - Əməliyyat sistemi saxlanılan diskdir
  - İstifadəçinin zamanın hal-hazırkı anında istifadə etdiyi diskdir
  - Disk qurğusunda yerləşən disketdir
- 24. Aşağıdakılardan hansının asas funksiyası məlumatı daşıyıcı olmaq deyil?**
- CD
  - DVD
  - Floppi disk
  - Video adapter
  - Stremmer
- 25. Aşağıdakılardan hansı məlumatı daşıyıcı deyil?**
- RAM
  - Perfokart
  - Maqnit
  - CD
  - Flaş kart
- 26. Verilənləri müvəqqəti yadda saxlama qurğusu hansıdır?**
- Operativ yaddaş
  - Daimi yaddaş
  - Daxili yaddaş
  - Xarici yaddaş
  - Rom yaddaş
- 27. Bu yaddaş qurğularının hansından məlumat silmək mümkün deyil?**
- HDD
  - RAM
  - Fiziki yaddaş
  - CD - R
  - Flaş
- 28. Əməli yaddaş qurğusu hansıdır?**
- Flaş
  - Disket
  - CD - R
  - Disk
  - RJ

29. Əməli yaddaşın tayinatı nadir?  
 A) Sistemin işinin suratını artırır  
 B) Verilənlərin müvəqqəti saxlanması üçündür  
 C) Videoinformasiyanı kompyutera daxil edir  
 D) Səs informasiyاسını kompyutera daxil edir  
 E) Disketlərin oxunuşunu təmin edir
30. Floppi disk ( FDD ) nadir?  
 A) Berk maqnit diskdən ibarət daxili yaddaş qurğusu  
 B) Əməli yaddaş  
 C) Keş yaddaş  
 D) Elastik maqnit diskdən ibarət xarici yaddaş qurğusu  
 E) Berk maqnit diskdən ibarət xarici yaddaş qurğusu
31. Aşağıdakılardan hansı yaddaş qurğusudur?  
 A) Monitor      B) RAM      C) Printer  
 D) Skaner      E) Web - camera
32. Maqnit disk sürücüsündə informasiya nə ilə oxunur?  
 A) Sözlərlə      B) Rəqəmlərlə      C) Kodlarla  
 D) Maqnit başlıqla      E) Hərflərlə
33. Aşağıdakılardan hansı məlumat daşıyıcısı deyil?  
 A) Fləş      B) Audio plata      C) CD - R  
 D) DVD - R      E) Dişket
34. Aşağıdakılardan hansı xarici yaddaş qurğusudur?  
 A) Printer      B) Skaner      C) Fləş  
 D) RAM      E) Plotter
35. Aşağıdakılardan hansı xarici yaddaş qurğularıdır?  
 A) Vinçestr, CD və DVD disklər, flaş yaddaş  
 B) Registr yaddaş və əməli yaddaş  
 C) Keş yaddaş və əməli yaddaş  
 D) Daimi yaddaş, registr yaddaş və keş yaddaş  
 E) Daxili yaddaş və keş yaddaş
36. Sistem disk nə üçündür?  
 A) Əməliyyat sisteminin ilkin yükləməsi üçün  
 B) İnfomasiyanın kompyutera yazılıması üçün  
 C) Məlumatı çıxışa vermek üçün  
 D) İnfomasiyanın oxunması üçün  
 E) İnfomasiyanın yazılıması üçün
37. Aşağıdakı yaddaş qurğularından hansının hacmi daha böyükdür?  
 A) HDD      B) Əməli yaddaş      C) Disket  
 D) CD - R      E) DVD - R
38. Aşağıdakılardan hansı xarici yaddaş qurğusu deyil?  
 A) HDD      B) CD - RW      C) Disket  
 D) Keş - yaddaş      E) DVD
39. CD - ROM qurğusu ilə nə etmək olar?  
 A) CD disklerini yalnız oxumaq olar  
 B) CD disklerini həm oxumaq həm, yazmaq olar  
 C) DVD disklerini yalnız oxumaq olar  
 D) İnfomasiyanı çıxışa vermek olar  
 E) DVD disklerini həm oxumaq həm, yazmaq olar

40. İnfomasiyanı maqnit lentina yazılımasını təmin edən qurğunun adı nadir?  
 A) Printer      B) Skaner      C) Modem  
 D) Plotter      E) Strimmer
41. Bu yaddaş qurğularından hansının hacmi daha böyükdür?  
 A) Əməli yaddaş qurğusu      C) HDD ( sart disk )  
 B) Daimi yaddaş qurğusu      D) Çevik disk qurğusu  
 E) Keş - yaddaş
42. Floppi disk ( FDD ) nadir?  
 A) Berk maqnit diskdən ibarət daxili yaddaş qurğusu  
 B) Əməli yaddaş  
 C) Keş yaddaş  
 D) Daimi yaddaş  
 E) Elastik maqnit diskdən ibarət xarici yaddaş qurğusu
43. Kompyuterin yaddaşı hansı hissələrdən ibarətdir?  
 A) Daxili yaddaş, daimi yaddaş  
 B) Keş yaddaş, xarici yaddaş  
 C) Əməli yaddaş, daimi yaddaş  
 D) Registr yaddaş, əməli yaddaş, daimi yaddaş, keş yaddaş, xarici yaddaş  
 E) Registr yaddaş, keş yaddaş
44. Bunnardan hansı yaddaş qurğusudur?  
 A) Printer      B) Əməli yaddaş      C) Skaner  
 D) Modem      E) Monitor
45. Aşağıdakılardan hansı yaddaş qurğusu deyil?  
 A) HDD      B) BIOS      C) FDD      D) ROM      E) RAM
46. Disketin ölçüsü nə qədərdir?  
 A) 2 Gb      B) 8 bit      C) 1,44 Mb      D) 32 Mb      E) 16 bit
47. Komputerlərin xarici yaddaş qurğuları hansılardır?  
 A) Vinçester ( HDD ), elastik disk yaddaş qurğusu ( FDD ), CD və Fləş yaddaş  
 B) Vinçester, operativ yaddaş, Floppi diskleri  
 C) BIOS ROM, HDD, FDD, ƏYQ  
 D) CD - ROM, CD - R, CD - RW, BIOS ROM  
 E) HDD, FDD, Fləş yaddaş, operativ yaddaş qurğusu
48. Uşaq hazırda kompyuterdə müsəqə dinləyirsa, onun göründüyü hansı vədiasdə saxlanılır?  
 A) Operativ yaddaş      B) Daimi yaddaş      C) Sart disk  
 D) Maqnit lenti      E) CD-ROM
49. Vinçester ( HDD ) nadir?  
 A) Sart maqnit diskleri üzərində yiğilmiş, an böyük tutumlu xarici yaddaş qurğusudur  
 D) CD - ROM-dur  
 B) Elastik maqnit disk yaddaş qurğusudur  
 E) DVD - dir  
 C) Operativ yaddaş qurğusudur ( RAM )
50. Floppi disk ( FDD ) nadir?  
 A) CD - dir      B) Sart diskli yaddaş qurğusudur  
 C) Optik diskdir      D) Operativ yaddaş qurğusudur  
 E) Elastik maqnit diskleri üzərində yiğilmiş xarici yaddaş qurğusudur

51. Xüsusi düymeleri göstərin:
- Ctrl
  - F3
  - Home
  - Caps Lock
  - Esc
  - 1,2,4,5
  - 1,4,5
  - 2,3,4
  - 1,5
  - 2,5

### 5.3. Periferiya qurğuları

1. Hansı qurğu təsviri elektron formada kompyutera daxil edir?

- Printer
- Scanner
- Plotter
- Projektor
- Maus

2. Klaviaturada rəqəm panelinin söndürülmesi üçün hansı düymədən istifadə etmək lazımdır?

- Caps Lock
- Shift
- Num Lock
- Scroll Lock
- Tab

3. Klaviatura nədir?

- Simvolları və müxtəlif funksiyaları daxil edən qurğular
- Əks etdirən dialog qurğusudur
- İnformasiyanı kompyuterden xaric edən qurğular
- Rəqəmləri daxil edən qurğular
- İşarə və simvolları kompyutera daxil edən qurğular

4. Sözarası masafə düyməsi hansıdır?

- Enter
- Esc
- Tab
- Caps Lock
- Spacebar

5. Kursordan soldakı simvolların silinmesi üçün hansı düymədən istifadə olunur?

- Delete
- Caps Lock
- Shift
- Insert
- Backspace

6. Maus nədir?

- Program vasaitidir
- Qrafiki məlumatları ekrana çıxarır
- Foto təsvirləri ekranda idarə edir
- Displayi idarə edir
- Ekranda kursoru idarə edir

7. Skaner qurğusunun funksiyası nədir? (İntahələrin və tətbiqələrin işi dəyişdirənlər)

- Səs informasiyasını kompyutera daxil edir
- Kağız üzərində olan informasiyanı kompyutera daxil edir
- Analoq tipli signalları rəqəm signallarına çevirir
- Müraciət şəxsləri, qrafikləri, keyfiyyatlı rəngli təsvirləri kağız üzərinə çıxarır
- Mikroprosessorun xarici qurğularla informasiya mübadiləsini həyata keçir

8. Kursordan sağdakı simvolu silən düyməni göstərin:

- End
- Home
- Tab
- Backspace
- Del

9. Kursordan soldakı simvolu silən düyməni göstərin:

- End
- Home
- Tab
- Backspace
- Del

10. Kursoru idarə edən düymə hansıdır?

- Ctrl
- PgDn
- Shift
- Insert
- Del

11. Printerin hansı növləri var?

- |                         |             |
|-------------------------|-------------|
| 1- Lazer                | 2- Termiki  |
| 3- Ştrix-kod skanerləri | 4- Matrisli |
| 5- Görüntü              | 6- Magnetik |
| A) 1,2,4                | C) 2,4,6    |
| B) 2,3,5                | D) 3,5,6    |
| E) 1,3,6                |             |

12. Enter düyməsinin təyinatı nədir?

- Təsdiqetmə düyməsidir
- Kursordan sağdakı simvolu silir
- Sonuncu amri lağv edir
- Məlumat pəncərəsini açır
- Sonuncu amri təkrar edir

13. Satırın əvvəlinə keçmək üçün istifadə edilən düymə hansıdır?

- Del
- PgUp
- PgDn
- End
- Home

14. Sanadı 1 ekran boyu yuxarı qaldırmaq üçün hansı düymədən istifadə edilir?

- Home
- Page Dn
- Page Up
- End
- Ctrl + Page Up

15. Nöqtələrin yerində hansı söz olmalıdır?

Ekran pikselləri na qədər ... olarsa təsvir bir o qədər keyfiyyatlı olar.

- Qalın
- Parlaq
- Rəngli
- Kiçik
- Böyük

16. Insert klavişinin funksiyası nədir?

- Rəqəm klavişlərini aktiv və ya deaktiv edir
- Kursoru bir sahifə yuxarıda yerləşdirir
- Seçilmiş matni, faylı lağv edir və kursordan sağdakı simvolları lağv edir
- Seçilmiş mövqedən etibarən avazetmə - daxiletmə funksiyalarını yerinə yetirir
- Ekranın təsvirini mübadilə buferinə göndərir

17. Prtscr klavişinin funksiyası nədir?

- Rəqəm klavişlərini aktiv və ya deaktiv edir
- Kursoru bir sahifə yuxarıda yerləşdirir
- Seçilmiş matni, faylı lağv edir və kursordan sağdakı simvolları lağv edir
- Seçilmiş mövqedən etibarən avazetmə - daxiletmə funksiyalarını yerinə yetirir
- Ekranın təsvirini mübadilə buferinə göndərir

18. Num Lock klavişinin funksiyası nədir?

- Rəqəm klavişlərini aktiv və ya deaktiv edir
- Kursoru bir sahifə yuxarıda yerləşdirir
- Seçilmiş matni, faylı lağv edir və kursordan sağdakı simvolları lağv edir
- Seçilmiş mövqedən etibarən avazetmə - daxiletmə funksiyalarını yerinə yetirir
- Ekranın təsvirini mübadilə buferinə göndərir

19. Uyğunluğu müəyyən edin:

- Görüntü skanerləri
- Ştrix-kod skanerləri
- Maqnetik skanerlər
- Görüntüleri kompyuterin yaddaşında saxlamaq üçün elektron formaya çevirir
- Malların üzərində vurulmuş ştrix çizgili oxuyur
- Kredit kartlarının arxasında olan kodlaşdırılmış informasiyanı oxuyur
- 1- a; 2- b; 3- c
- 1- b; 2- c; 3- a
- 1- a; 2- c; 3- b
- 1- c; 2- a; 3- b
- 1- c; 2- b; 3- a

20. Bu printer növündə lazer şüası kağız üzərində düşərək kağızı qızdırır və qızma nəticəsində kağız rəngini dəyişir:

- Termiki
- Lazer
- Matrisli
- Literli
- Şırnaqlı

21. Uygunluğu müyyyan edin:

- 1- Fonksiyonel klavişler  
2- Xidmatlı klavişler  
3- Kursorun idarəəolunması klavişları  
a) Home b) F1 c) Ctrl d) Tab e) Page Up  
A) 1- a; 2- b,d; 3- c,e B) 1- h,e; 2- c,d; 3- a  
C) 1- a,e; 2- c,d; 3- b D) 1- b; 2- c,d; 3- a,e  
E) 1- c,e; 2- b,d; 3- a

22. Monitörün hansı iş rejimləri mövcuddur?

- 1- Qrafiki 2- Səslə 3- Ədədi 4- Matn 5- Fasıləstiz  
A) 1,3,4,5 B) 1,2,5 C) 1,4 D) 2,3,5 E) 1,4,5

23. Uygunluğu müyyyan edin:

- |                        |                        |           |
|------------------------|------------------------|-----------|
| 1- Zərbli Printer      | 2- Zərbəsiz Printer    |           |
| a) Literli             | b) Lazer               | c) Matriç |
| d) Tərmiki             | e) Şirnaqlı            |           |
| A) 1- a, c, d; 2- b, e | B) 1- a; 2- b, c, d, e |           |
| C) 1- a, c; 2- b, d, e | D) 1- c; 2- a, b, d, e |           |
| E) 1- b, c; 2- a, d, e |                        |           |

24. Hansı printer növündə kağız üzərinə tökülmüş quru rəng tozu kağıza bışırılır?

- A) Termiki B) Lazer C) Matriç  
D) Literli E) Şirnaqlı

25. Prosesorun daxilində yerləşən Hesab-Məntiq qurğusunun nəzarəti altında işləyir?

- A) RAM B) Keş C) Çipset  
D) İdarəetmə qurğusu E) Qiada bloku

26. Şirnaq tipli printer necə işləyir?

- A) Mürəkkəb damlalarını (boyagi) kağız üzərinə puskurməklə çap edir  
B) Nazik şirnaqla boyagi çıxmakla  
C) Elektrik yüklü mürəkkəbi elektriksizləşdirməklə  
D) Mürəkkəbi çəkicilə kağız üzərinə döyəcləməklə  
E) Tozları kağız üzərinə atmaqla çap edir

27. Printerlər kompyutera hansı portlar vasitəsi ilə qoşulur?

- A) VGA B) USB C) HDMI D) PS/2 E) COM

28. Skanerin qəbul etdiyi təsvir hansı qrafiki obyektdir?

- A) Vektor B) Rəstr C) 3D D) Fraktal E) PDF

29. Aşağıdakılardan hansı görüntüsü skanerin növləridir?

- 1- Strix-kod 2- Lazerli 3- Matriçli  
4- LED 5- Görüntü  
A) 1,3,5 B) 1,5 C) 1,2 D) 3,5 E) 1,3

30. Mausun hadisələri hansılardır?

- 1- Mausun sol düyməsini bir dəfə klik etmək  
2- Mausun sol düyməsini ikiqat (fasilesiz) klik etmək  
3- Mausun sağ düyməsini bir dəfə klik etmək  
4- Sol düymə basılı vəziyyətdə olmaqla mausun zəruri istiqamətdə sürüşdürmək (Drag and Drop)  
5- Sağ düymə basılı vəziyyətdə olmaqla mausun zəruri istiqamətdə sürüşdürmək  
A) 1,2,5 B) 1,2,4 C) 1,2,3,4,5 D) 3,5 E) 1,3,4

31. Skanerin keyfiyyat ölçüsü nədir?

- A) Ppm B) Ppi C) Lpi D) Dpi E) Mmp

32. Uygunluğu müyyyan edin.

- |                           |                            |
|---------------------------|----------------------------|
| 1- Giriş qurğuları        | 2- Çıxış qurğuları         |
| 3- Giriş-çıxış qurğuları  |                            |
| a) Skaner, web kamerası   | b) Sas kartı, şəbəkə kartı |
| c) Plotter, printer       | d) Klaviatura, mikrofon    |
| A) 1- a, d; 2- c; 3- b, e | B) 1- d; 2- c; 3- a, b, e  |
| C) 1- a, h, e; 2- d; 3- c | D) 1- b; 2- e; 3- c, d     |
| E) 1- e; 2- b; 3- c, d    |                            |

33. Aşağıdakı qurğuların hansılar daxiletmə qurğularıdır?

- |              |                |            |
|--------------|----------------|------------|
| 1) Maus      | 2) Sas ucaldan | 3) Skaner  |
| 4) Plotter   | 5) Mikrofon    | 6) Monitor |
| 7) Digitizer |                |            |
| A) 1,4,5,6   | B) 2,5,6,7     | C) 1,3,5,7 |
| D) 1,2,4,5   | E) 2,3,4,7     |            |

34. Qrafik planşetin keyfiyyat ölçüsü nədir?

- A) dpi B) lpi C) bod D) bps E) düym

35. Kompüterlərin periferiya quruları hansılardır?

- A) Daxiletmə, xaricetmə və xarici yaddaş qurğuları  
B) Mərkəzi qurğular  
C) Xarici yaddaş və interfeys  
D) Daxiletmə qurğuları və prosessorlar  
E) Prosessor və operativ yaddaş

36. Aşağıdakılardan hansılar texniki qurğudur?

- |            |            |            |          |
|------------|------------|------------|----------|
| 1- Plotter | 2- Windows | 3- Printer | 4- CD-RW |
| 5- dpi     | 6- Maus    | 7- Sql     |          |
| A) 1,3,6,8 | B) 1,3,4,6 | C) 2,4,6,7 |          |
| D) 1,4,5,6 | E) 3,4,6,7 |            |          |

37. Uygunluğu müyyyan edin:

- |                           |                           |                     |
|---------------------------|---------------------------|---------------------|
| 1- Giriş qurğuları        | 2- Çıxış qurğuları        | 3- Yaddaş qurğuları |
| a) Printer                | b) Qrafik planşet         | c) Plotter          |
| d) Hard disk              | e) Mikrofon               |                     |
| A) 1- b, e; 2- a, c; 3- d | B) 1- e; 2- a, b, c; 3- d |                     |
| C) 1- b; 2- a, c; 3- d, e | D) 1- a, b, e; 2- c; 3- d |                     |
| E) 1- b, e; 2- a; 3- c, d |                           |                     |

38. Uygunluğu müyyyan edin:

- |                           |                           |                     |
|---------------------------|---------------------------|---------------------|
| 1- Giriş qurğuları        | 2- Çıxış qurğuları        | 3- Yaddaş qurğuları |
| a) Printer                | b) Skaner                 | c) Plotter          |
| d) Hdd                    | e) Ram                    |                     |
| A) 1- a, c; 2- b; 3- d, e | B) 1- a; 2- b, c; 3- d, e |                     |
| C) 1- a, e; 2- b; 3- d, c | D) 1- b; 2- a, c; 3- d, e |                     |
| E) 1- c; 2- b; 3- d       |                           |                     |

39. Lazer printerinin çap etmə prinsipi necədir?

- A) Lazer şüası işərə və ya simvoldan əks olunaraq kağız üzərinə düşmək  
B) Lazer şüası kağız üzərində işərə və ya simvolun capını təmin edir  
C) Lazer vasitəsilə boyaq tozları kağız üzərinə həpdürülür  
D) Silindrin səthi lazer vasitəsilə elektrikləşdirilir  
E) Yüksek gərginliklə yükəlməmiş yarımkəçirici silindr lazer şüası ilə elektriksizləşdirilir, oraya da qurulmuş rəng tozları sapılır

- 40. Skaner nadir?**

  - A) Öks etdirən qurğular
  - B) Kağız üzərində surət çıxaran qurğular
  - C) Informasiyanı kompüterdən xaric edən qurğular
  - D) Müxtəlif yazılışları, qrafikləri, təsvirləri və s. kompüterə daxil edən
  - E) Fototəsvirləri daxil edən qurğular

41. Display nödürü?  
A) Informasiyanı aks etdirnen qırğu  
B) Monitorlar, informasiyanı prosessora daxil edir  
C) RAM-dır  
D) Vinçesterdir  
E) Harf rəqəmləri kompüterə daxil edən və aks etdirən qırğudur

- 42. Modem nadir?**

  - A) Analoq sinqalların diskret elektrik sinqallarına çevirir
  - B) Rəqam şəkili informasiyanı analog sinqallarına çevirir
  - C) Modulyasiya və demodulyasiya funksiyalarını yerinə yetirən qurğudur
  - D) Elektrik xətlərini qosularaq kompüteri idarə edir
  - E) Informasiyanın suradla ötürülməsini idarə edir

43. Plotter nadir?

  - A) Qrafiki və müxtəlif şəkilli informasiyaları avtomatik olaraq kompüterdən çıxararaq, kağız üzərində çəkan qurğudur
  - B) Qrafiki məlumatları avtomatik olaraq kompüterə daxil edən qurğudur
  - C) Surət çoxaldan qurğudur
  - D) Faks aparatıdır
  - E) İnsanın köməyiylə qrafikləri çəkən qrafik qurucusudur

44. Videokart nadir?  
A) Mərkəzi qurğuları idarə edir  
B) Ekranın qrafikləri idarə edən qrafiki drayverdir  
C) Mərcədici programdır  
D) Səs platasıdır  
E) Kompyuterin video sistemini idarə edən platasıdır

- 45. Audio kart nadr?**

  - A) Komputerin ~~sas~~ sistemini idare eden plataldır
  - B) Videosistemi idare eden plataldır
  - C) Sas kalınlığıdır
  - D) Audiosistemi idare eden drayverdir
  - E) İdarecili programdır

46. Maus qurğusu hansı tip qurğudur?

  - A) Çoxış qurğusu
  - B) Yaddaş qurğusu
  - C) İnfomasiyalann daxil edilməsi qurğusu
  - D) Təsvirlərin skanerləşdirilməsi qurğusu
  - E) Yaddaş qurğusu

47. Komputerin klaviaturası nə qurğusudur?

  - A) Qrafik informasiyanın giriş qurğusu
  - B) Hərf-raqamı və qrafiki informasiyanın çıxış qurğusu
  - C) İxtiyari girişli verilənlərin saxlama qurğusu
  - D) Simvol və müxtalif funksiyaların giriş qurğusu
  - E) Səsin qəbulu

48. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

  - A) Klavüatura- giriş qurğusudur
  - B) Printer- kodlaşdırma qurğusudur
  - C) NoteBook tipli komüpter- cib kalkulyatorudur
  - D) Monitor- giriş qurğusudur
  - E) CD- ROM- daxili yaddaş qurğusudur

49. İnfomasiyanın kağız varaqjalarından daxil ediləsi qurğusu necə adlanır?  
A) Printer      B) Drayver      C) P  
D) Skaner      E) Trekbol

50. Aşağıdakı həmmlərdən hansıları doğrudur?

  - a) Web - kameralar video təsvirlerin rəqamlı formatda qəbuluna imkan verir
  - b) Hesablı - məntiqi qurğu markazı prosessorun tərkibinə daxil deyildir
  - c) Keş - yaddaş kiçik tutumlu ~~cox~~ süratlı yaddaşdır
  - d) Kompüterin sürəti bir saniyadə yerinə yetirdiyi elementar əməliyyatların miqdarı ilə ölçülür

A) a,c,d      B) b,d      C) a      D) c,d      E) b

51. Aşağıdakılardan hansı giriş qurğusu deyil?

  - A) Mikrofon
  - B) Klaviatura
  - C) Monitor
  - D) Maus
  - E) Skaner

52. Komüpterin monitoru hansı tür qurğudur?

  - A) Qrafik informasiyaların giriş qurğusu
  - B) Harf - rəqəm və qrafik informasiyanın çıxış qurğusu
  - C) Qrafik informasiyanın kağız daşıyıcılara çıxış qurğusu
  - D) Səs informasiyasının giriş - çıxış qurğusu
  - E) Komüpterləri lokal şəbəkəyə birləşdirmə qurğusu

53. Monitorun buraxılıq qabiliyyəti və aks olunan təsvirlərin keyfiyyəti nədən asılıdır?

  - A) Monitorun texniki göstəricilərindən
  - B) Əməli yaddaşın tutumundan
  - C) Prosessorun süratindən
  - D) Ürvaqlar şövminin mərtəbatından
  - E) Əməli yaddaşın tutumundan

54. Bünlardan hansı kompüterin giriş jürgulandır?

  - A) Monitor, Klaviatura, Sistem bloku, Plotter
  - B) Klaviatura, Monitor, Skayner, Maus
  - C) Klaviatura, Maus, Digitizer, Kamera
  - D) Maus, Printer, Prosessor, Klaviatura
  - E) Sistem bloku, Printer, Klaviatura, CD ROM

55. Kompyuterin asas qurğularına: prosessor, datalı yaddaş qurğusu, giriş/çıkış qurğuları və ... aiddir.

  - A) Monitor
  - B) Klaviatura
  - C) Monitor və klaviatura
  - D) Xarici yaddaş qurğu
  - E) Modem

56. Monitorun keyfiyyet ölçüsü nedir?  
A) Piksel B) Dyüm C) Bit D) Bayt E) Bileşen

57. Bünlardan hansı komüterin çıkış qurğularıdır?
- Klaviatura, CD ROM, Digitizer, Kamera
  - Klaviatura, Monitor, Skaner, Maus
  - Monitor, Kamera, Sistem bloku, Plotter
  - Sistem bloku, Printer, Klaviatura, CD ROM
  - Speaker, Printer, Plotter, Strimmer

58. Aşağıdakı qurğuların hansıları

- İnformasiyaların çıkışa verilmesi qurğularıdır?
- Klaviatura 2) Monitor 3) Skaner 4) Printer
  - 1,3 B) 1,3,4 C) 3,4 D) 2,4 E) 1,2,3

59. İnformasiyalar ... vasıtasisla qrafik şəkildə kompyutera daxil olur, ... yaddaşa emal olunur və uzun müddət ... saxlanılır.
- Anaplate, xarici, emali
  - Printer, RAM, xarici
  - Prosesor, Video, daxili
  - Skaner, registr, xarici
  - Plotter, registr, daimi

60. İnformasiyanın kağız vərəqlərindən daxil edilmesi qurğusu necə adlanır?
- Printer
  - Drayver
  - Plotter
  - Skaner
  - Kontroller

61. Caps Lock düyməsinin təyinatı nədir?
- Təsdiqetmə düyməsidir
  - Abzas qoymaq
  - Sonuncu amri lägv etmək
  - Böyük baş hərflərin verilmə rejimi
  - Sonuncu amri takrar etmək

62. Telefon xələri ilə əlaqa yaranan qurğu hansıdır?
- Printer
  - Modem
  - Skaner
  - Veb-kamera
  - Monitor

63. Monitor nədir?
- Verilənləri aks etdirən qurğu
  - Kağız üzərində olan infromasiya kompyutera daxil edən qurğu
  - Çap qurğusu
  - Kompyuteri kompyuter sabakalarına qoşan qurğu
  - Hesab - mantiq qurğusu

64. Mürakkablıyinə görə müxtəlif olan böyük qrafik obyektləri böyük dəqiqlik və cədliklilik çəkən qurğu hansıdır?
- Plotter
  - Skaner
  - Strimmer
  - Digitizer
  - Printer

65. Təsdiqetmə düyməsi hansıdır?
- Esc
  - Enter
  - Backspace
  - Shift
  - Ctrl

66. Skanerin aktiv imkanları na ilə ölçülür?
- 1 dyümədəki ölçü vahidi ilə
  - Qabarit ölçüsü ilə
  - Şriftin ölçüsü ilə
  - Şriftin rəngi ilə
  - Qiyməti ilə

67. Verilənlərin sistem blokuna daxil edilmesi və ya xaric edilmesi üçün istifadə edilən qurğular necə adlanır?
- Çap qurğusu
  - Giriş qurğuları
  - Çıxış qurğuları
  - Periferiya qurğuları
  - Xarici yaddaş qurğuları

68. Matris printerlarda iş prinsipi necədir?

- Katric konteryer kağız üzərinə püskürür və hərflər alınır
- Rəng lazer vasıtasisla püskürür
- Çökicin iynələri ranglı lenta döyəcləmə ilə kağız üzərində tasvir alınır
- Tasvir quru toz hissəcikləri ilə alınır
- Zərbəsiz işləyərək mürakkəbə tasvir alınır

69. Aşağıdakılardan hansı texniki vasita deyil?

- Monitor
- Klaviatura
- Printer
- Skaner
- Asembler

70. Skaner nədir?

- İnformasiyanı çap edən qurğu
- Çevirici qurğu
- Çıxış qurğusu
- Müxtəlif matnları, şəkilləri və s. kompyutera daxil edən qurğu
- Monitor

71. Plotter nədir?

- Mürakkablıyinə görə müxtəlif olan obyektləri böyük dəqiqliklə və cədlikliliklə çəkən qurğu
- Böyük hacmli infromasiyanı kompyutera daxil edən qurğu
- Giriş qurğusu
- Xarici yaddaş qurğusu
- Daxili yaddaş qurğusu

72. Siçan qurğusu nədir?

- Məlumatı daxil edən qurğu
- Məlumatı çıxışa verən qurğu
- Daimi yaddaş qurğusu
- Əməli yaddaş qurğusu
- Çap qurğusu

73. Aşağıdakılardan hansı çıkış qurğusudur?

- Klaviatura
- Lazerli printer
- Skaner
- Web-camera
- Prosesor

74. Aşağıdakılardan hansılar periferiya qurğularıdır?

- Daxiletmə, xaricetmə və xarici yaddaş qurğuları
- Daimi və əməli yaddaş
- Tətbiqi programlar
- Əməliyyat sistemləri
- Sistem qoşuluları

75. Klaviaturanın hansı düyməsi funksional düymədir?

- Delete
- Caps Lock
- F5
- Insert
- Backspace

76. PrntScrn düyməsi hansı funksiyani yerinə yetirir?

- Malumat pəncərəsini açır
- Ekran təsvirini mühadilə buferinə göndərir
- Ekran təsvirini çap edir
- Sənədi bir sahifə aşağı salır
- Klaviaturanı simvolları avazetmə rejimina keçirir

77. Aşağıdakılardan hansı giriş (daxiletmə) qurğusu deyil?

- Printer
- Skaner
- Mikrofon
- Klaviatura
- Rəqəmli kamara

## 5. Komputerin aparat vasiteleri

Abituryentler üçün test topçuları

78. Giriş qurğuları na üçün istifadə edilir?  
A) Verilənləri kompyuterden xaric etmək üçün  
B) Büyük həcmli informasiyam yadda saxlamaq  
 üçün  
C) Verilənləri çapa vermek üçün  
D) Verilənləri saxlamaq üçün  
E) Verilənləri kompyutera daxil etmek üçün

79. Mausun sağ düyməsinin funksiyası nədir?  
A) Əmri lağıt edir  
B) Kontekst menyunu açır  
C) Uyğun ami yerinsə yekirilir  
D) Sistemin asas menyusunu açır  
E) Sanadın miqyasını böyürür

80. Abzasin birinci sətrində avvalında boşluq qoyulması üçün hansı düymədən istifadə edilir?  
A) Insert      B) Scroll Lock      C) Caps Lock  
D) Shift      E) Tab

81. Telefon kanalları vasitəsilə informasiya mübadiləsini hayata keçrən qurğu neçə adlanır?  
A) Skaner      B) Modem      C) Disk qurğusu  
D) Plotter      E) Strimmer

82. Manipulyator - maus nədir?  
A) Çıxış qurğusu  
B) Giriş qurğusu  
C) Informasiyanın ölçüləsi üçün qurğu  
D) Şəkillərin skanerləşdirilməsi üçün qurğu  
E) Informasiyanın saxlanması üçün qurğu

83. Düzgün ifadəni seçin:  
A) Printer giriş - çıxış qurğusu  
B) CD - ROM çıxış qurğusu  
C) Kompakt disk informasiyani yadda saxlamaq  
 üçün qurğudur  
D) Klaviatura giriş - çıxış qurğusu  
E) Skaner informasiyanın saxlanması üçün  
qurğudur

84. Skanerin aktiv imkanları na ilə ölçülür?  
A) Qabarıq ölçüsü ilə      B) Şriftin ölçüsü ilə  
C) Şriftin rəngi ilə      D) Qiymat ilə  
E) Bir dyümdəki ölçü vahidi ilə

85. Aşağıdakılardan hansılar monitorun parametrləridir?

- 1- Monitorun ekran piksellərinin ölçüsü
  - 2- Rəng imkanları
  - 3- Əmrlər sistemi
  - 4- Maksimal tezliyi
  - 5- Qrafiki interfeysi
- A) 3,4      B) 2,5      C) 1,4      D) 2,3,4      E) 1,2,5

86. dpi nədir?  
A) Bir dyüma düşən nöqtələrin sayı  
B) Takt tezliyi  
C) Bir dyüma düşən xatların sayı  
D) Ekran açığının maksimal tezliyi  
E) Monitorun diagonalının ölçüsü

87. Sistem blokunun daxilində yerləşməyən qurğu hansıdır?  
A) Prosesor      B) Qida bloku      C) Operativ yaddaş  
D) Qrafiki planşet      E) Sərt disk

88. Monitorun ekranının diaqonalı na ilə ölçülür?  
A) dəymə      B) pt      C) sm      D) piksel      E) həftə

89. Şirnaqlı printerlarda çap üçün nadan istifadə  
edilir?  
A) Ranglı lənt      B) Işıq diodları      C) Toner  
D) Mürakkab      E) Quru toz hissəcikləri

90. Periferiya qurğularının təyinatı nədir?  
A) İnformasiyanın saxlanması  
B) İnformasiyanın emalı  
C) İnformasiyanın daxil və xaric edilməsi  
D) Kompyuterin işinin idarə edilməsi  
E) Daxili qurğuların alaqalandırılması

91. Monitorun hansı tipləri vardır?  
1) Elektron şua borulu      2) Plazma      3) Ranglı  
4) Maye kristalilik      5) Böyük və kiçik  
A) 3,4      B) 2,5      C) 1,2,4      D) 2,3,4      E) 1,2,3

92. Periferiya qurğularının təyinatı nədir?  
A) İnformasiyanın saxlanması  
B) İnformasiyanın emalı  
C) İnformasiyanın daxil və xaric edilməsi  
D) Kompyuterin işinin idarə edilməsi  
E) Daxili qurğuların alaqalandırılması

93. Kompyuterlə ola birləşdirilmiş çap qurğusu  
arasında mübadilə aşağıdakı portlardan hansı ilə  
apanılır?  
A) VGA      B) DVI      C) PS/2  
D) USB      E) HDMI

94. İstənilən informasiyanı skaner hansı  
informasiya kimi qəbul edir?  
A) Xətti      B) Asinxron      C) Mərhə  
D) Qrafik      E) Sinxron

95. Monoxrom display təsvirləri neçə rəngdə verir?  
A) 4      B) 16      C) 2      D) 8      E) 32

96. Rəqəm-klavüaturaları aktivləşdirmək üçün hansı  
düymədən istifadə edilir?  
A) CapsLock      B) NumLock      C) Inse  
D) Shift      E) ScrollLock

97. Aşağıdakı düymələrdən hansı F4 düyməsi ilə  
syni vaxtda basıldıqda cari pəncərəni bağlayır?  
A) Shift      B) Gtr!      C) Del      D) Alt      E) Esc

98. Aşağıdakı qurğuların hansının yalnız  
daxiletmə funksiyası var?  
A) Printer      B) Audio plata      C) Video ka  
D) TV - tuner      E) Fax

99. Hdmi portunun xiisusiyəti hansıdır?  
A) Səs qurğularını qoşmaq üçün portdur  
B) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Yanlış görüntünü mübadilə edir  
C) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Həm görüntülü, həm də səs informasiyasını məbədi  
edir  
D) Kompyuteri lokal şəbəkəyə qoşmaq üçün port  
E) Printerləri qoşmaq üçün portdur

100. Skaner qurğusu na üçündür?

- A) Çoxış qurğusudur  
B) Məlumatı kompyutera daxil edən qurğudur  
C) Giriş qurğusudur  
D) Mp3 faylıları açan programdır  
E) Yaddaş qurğusudur

101. Printerin hansı tipləri var?

- |                   |                            |
|-------------------|----------------------------|
| A) Adı, LCD       | B) Daxili, xarici          |
| C) Əmali, daimi   | D) Matris, şirnaqlı, lazer |
| E) Lazer, planşet |                            |

102. Aşağıdakılardan hansı daxiletmə qurğusudur?

- A) Keyboard (klaviatura)      B) Case (sistəm bloku)  
C) Display (monitor)      D) Printer  
E) Dynamics (səs ucaldıcılar)

103. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- Kompüterin məhsuldarlığı sərt diskin həcmindən asılıdır
  - Monitor giriş qurğusudur
  - Prosesor iki asas qurğudan - hesab məntiqi və idarəetmə qurğusundan ibarətdir
- A) 3      B) 1,2      C) 1,3      D) 2      E) 1

104. Vga portunun xüsusiyyəti hansıdır?

- A) Səs qurğularını qoşmaq üçün portdur  
B) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Yanlız görüntünü mübadila edir  
C) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Həm görüntü, həm də səs informasiyasını müb adıla edir  
D) Kompüteri lokal şəbəkəyə qoşmaq üçün portdur  
E) Printerləri qoşmaq üçün portdur

105. Rj/45 portunun funksiyası hansıdır?

- A) Səs qurğularını qoşmaq üçün portdur  
B) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Yanlız görüntünü mübadila edir  
C) Monitor və projektorları qoşmaq üçün portdur.  
Həm görüntü, həm də səs informasiyasını müb adıla edir  
D) Kompüteri lokal şəbəkəyə qoşmaq üçün portdur  
E) Printerləri qoşmaq üçün portdur

106. Verilmiş təkliflərdən hansılar doğrudur?

- Lazerli printerlərin sürəti dəqiqədə çap etdikləri sahifələrin sayı ilə ölçülür
  - Matrıslı printerlərin sürəti dəqiqədə çap etdikləri sahifələrin sayı ilə ölçülür
  - Matrıslı printerlərin sürəti bir saniyədə çap olunan simvolların sayı ilə ölçülür
  - Lazerli printerlərin sürəti bir saniyədə çap olunan simvolların sayı ilə ölçülür
  - Ekranın üfüqi və şaquli istiqamətlərdə nöqtələrinin sayı ekranın çözümlülüğünü müəyyən edir
  - Ekranın ölçüsü dedikdə onun eni və hündürlüyü başa düşülür
- A) 1,3,5      B) 1,2,3,5      C) 1,2,3,6      D) 1,4,5      E) 2,4,6

107. Kitabın sahifəsinin təsvirinin skanerlə kompyutera keçiriləsi nəticəsində yaranan kompyuter qrafikasının növünü müəyyən edin:

- A) Vektor      B) Üçölçülü      C) Virtual

- D) Fraktal      E) Rastr

108. "Ekranın çözümlülüyü" deyəndə nə başa düşülür?

- A) Monitörün növü  
B) Ekranın diaqonal istiqamətində ölçüsü  
C) Ekranın üfüqi və şaquli istiqamətlərində işqlanma dərəcəsi  
D) Ekranın üfüqi və şaquli istiqamətlərində piksellərin sayı  
E) Matrisin tipi

109. Skanerin funksiyası nadır?

- A) Kağız üzərində olan məlumatı çap etmək  
B) Məlumatı kağız üzərində aks etdirmək  
C) Kağız üzərində olan məlumatı rəqəmsal şəkildə aks etdirmək  
D) Kağız üzərində olan məlumatı analoq şəkildə aks etdirmək  
E) Kağız üzərində olan məlumatı qrafik şəkildə çap etmək

110. Klaviaturalan hansı düyməsi kursordan sağda olan informasiyayı silmək üçündür?

- A) Backspace      B) Delete      C) Tab  
D) Caps Lock      E) Num Lock

111. Verilmiş takliflərdən hansılar doğrudur?

- Scaner informasiyanın elektron suratını çıxaran qurğudur
  - Monitörün ölçüsü dedikdə üfüqi və şaquli nöqtələrinin sayı nəzərdə tutulur
  - Monitörün pikselləri nə qədər kiçik olarsa monitorun ölçüsü o qədər kiçik olar
  - Monitörün pikselləri nə qədər kiçik olarsa görüntü o qədər keyfiyyətli olar
  - Bir kompüterə bir neçə sərt disk qoşmaq olar
- A) 1,3,5      B) 1,2,3,5      C) 1,2,3,4      D) 1,4,5      E) 2,4,5

#### 5.4. Möhkəmləndirmə tapşırıqları

1. Intel Pentium 4 -3.0 Qhs/512 Mb DDR/120Qb/ Ge Force PCX 6600 128 Mb/CD - ROM 52 - x / 17" Samsung 710 V (LCD, 1280x1024 ) yazılışında altundan xətt çəkilmiş hissə nəyi bildirir?

- A) Takt tezliyini  
B) Videokartın tutumunu  
C) HDD-nin tutumunu  
D) Monitörün tipini və ekranda təsviri taşgil edən nöqtələrinin sayını  
E) RAM-in tutumunu

2. Xarici yaddaşda saxlanılan programı yerinə yetirmək üçün çağırıldıqda ..... düşür və ..... tərəfindən emal olunur.

- A) Əmali yaddaşa, prosessor      B) Kontrollera, disk  
C) Prosessora, əmali yaddaş      D) Monitora, sərt disk  
E) Monitora, klaviatura

3. Pentium III, 1.7 Ghs dedikdə nə nəzərdə tutulur?  
A) Prosessorun tipi, versiyası və əmali yaddaşın tutumu

- B) Prosessorun takt tezliyi  
C) Prosessorun tipi, versiyası və takt tezliyi  
D) Prosessorun adı və yaddaşın həcmi  
E) Prosessorun növü, daimi yaddaşın tutumu

## 5. Komputerin aparat vasiteleri

- 4. Intel Pentium 4 1.7 Qhs/128 Mb DDR/20Gb / 845G int 64 Mb /CD - ROM 52 x/15" Samsung/ yanılımda altundan sart çakılmış hisse naylı bildirir?**
- Videokartın tutumunu
  - Sart diskin ( HDD ) tutumunu
  - Amali yaddaşın ( RAM ) tutumunu
  - Monitorun ölçüsündü
  - Takt tezliyini

- 5. Aşağıdakı hukmlardan hangileri doğrudur?**
- Kompakt diskler komputerin xarici yaddaşına daxildir
  - Plotter qrafiki təsvirlərin qurğularıdır
  - Komputer səndürüləndikdən sonra yaddaşın məmənini saxlanır
  - Plotter verilənlərin daxili edilmiş qurğularıdır
- A) a,b,c    B) b,c    C) a,b    D) c    E) d

- 6. Təkliflərdən hansılar doğrudur:**
- Prosesor komputerin bütün qurğularının işini idarə edir
  - İnformasiya xarici yaddaş qurğularında emal olunur
  - Genişləndirmə kartları vasitəsi ilə komputerin özünü dayışmadan istifadə imkanlarını genişləndirmək olur
  - Keş yaddaş inforasiyanı dəlməl olaraq yadda saxlayır
  - Klaviyatura vasitəsi ilə məmə və ədəd inforasiyalar, eləcə də cürbəcür komandalar və verilənlər komputerə daxili edilir
- A) 1,2,5    B) 1,3,5    C) 1,2,3,4    D) 1,4,5    E) 2,4,5

- 7. Multimedia programı kompyuterda nəyin olmasını tələb edir?**
- Sas kartının olmasını
  - Oyun portunun olmasını
  - Testigem 50Mhz - dan çox olmasını
  - Daxili tutumunun 500 Mhz-ydan çox olmasını
  - Windows amaliyyat sistemini

- 8. Təkliflərdən hansılar doğrudur:**
- Komputerə yanlış 1 odad sart disk qoşmaq olur
  - Şəican siçanı ekranda görünən kiçik oysa siçanın göstəricisi adlanır
  - Ən sürətli xarici yaddaş qurğusu sart diskidir
  - Komputerin klaviyurası periferiya qurğusu olaraq vacib qurğu deyil
  - Noutbuk komputerlərində siçan qurğusu avazına taçpad qurğusundan istifadə olunur
- A) 1,2,5    B) 1,3,5    C) 1,2,3,4    D) 1,4,5    E) 2,5

- 9. Düzgün fikirləri seçin:**
- Siçanın təkcəyiini fırlatdıqda ekranda göstərici yerini dəyişir
  - Kursorun idarə olunması klavişləri qrupuna dörd klaviş daxildir
  - Kredit kartlarının arxasında olan kodlaşdırılmış inforasiyanı oxumaq üçün maqnetik skanerlərdən istifadə olunur
  - Noutbuk komputerlərində siçan avazına taçpad qurğusundan istifadə olunur
  - Sensor ekran yanlış çıxış qurğusudur
- A) 2,5    B) 1,3    C) 3,4    D) 4,5    E) 2,4

- 10. Pentium IV 2,8Ghz naylı bildirir?**
- Mikroprosesorun adını və onun takt tezlisini
  - Mikroprosesorun sürətini
  - Kompyuterin növünü və amali yaddaşının həcmini
  - Daimi yaddaşın həcmini
  - Prosesorun işləmə sürətini

- 11. Düzgün fikirləri seçin:**
- Ekranın çözümü yüksəldikcə, görünürlüyü keyfiyyəti da yaxşılaşır
  - Müasir komputerlərə əlavə qurğular qoşulmayı olmur
  - Notebooklarda maus olmadan kompyuteri sənət istifadə etmək olmaz
  - Lik monitörələr elektron-Şüa borulu monitorlar
  - Komputerin video kartı olmadan görüntülü alma etmək olmaz
- A) 1,2,5    B) 1,3,5    C) 1,2,3,4    D) 1,4,5    E) 2,4,5

- 12. Düzgün fikirləri seçin:**
- Bütün daxili yaddaşlar enerjidən asılıdır
  - Komputerin ümumi məhsuldarlığı yalnız prosesorum takt tezliyindən asılıdır
  - Mərkəzi prosesorum növünün sayı na qədər çox olarsa, onun məhsuldarlığı da yüksək olar
  - Xarici qurğuların işini Çipset mikrosxemi idarə edir
  - Emal edilmiş inforasiyalar amali yaddaşa saxlanılır
- A) 1,2    B) 3,5    C) 1,2,3    D) 1,4,5    E) 2,4,5

- 13. Düzgün fikirləri seçin:**
- Ekranın ölçüsü dedikdə onun eni və hündürlüyü deyil, diagonal üzrə ölçüsü asas götürülür
  - Prosesorum nüvəsi ancaq mürakkab riyazi hesablamalar üçün nəzarəd tutılmışdır
  - İnformasiya yaddaş qurğularında emal olunaraq prosessorda saxlanılır
  - 1 dülüy = 2,54 sm bərabərliyi doğrudur
  - Komputerin məhsuldarlığına xarici yaddaşla müraciət sürəti təsir etmir
- A) 1,2,5    B) 1,3,5    C) 1,2,3,4    D) 1,4    E) 2,4,5

- 14. Düzgün fikirləri seçin:**
- Komputerə bir neçə sart disk qoşmaq olar
  - Eyni zamanda emal edilən inforasiya bitərəfinə prosesorum mərjabalılıyi deyilir
  - Komputerin asas qurğularının printeridən idarə etmək olar
  - Komputerin məhsuldarlığı yalnız daxili yaddaşların sürətindən asılıdır
  - Şəbəkə kartı olmadan kompyuteri simli lokal şəbəkəyə qoşmaq olar
- A) 3,5    B) 2,3    C) 1,2    D) 1,4    E) 2,4

- 15. Düzgün fikirləri seçin:**
- Qrafik görsüntülləri emal etmək üçün video kartdan istifadə edilir
  - Müasir komputerlərdə maus istifadə edilmir
  - Video kartın üzərində yerləşən yaddaşa video yaddaş deyilir və amali yaddaş məntiqi ilə işləyir
  - Ən sürətli xarici yaddaş elastik maqnit disk yaddaş qurğusudur
  - Komputerin bəzi konfiqurasiyaları BIOS programı ilə sazlansa da CMOS yaddaşda saxlanılır
- A) 1,2,5    B) 1,3,5    C) 1,2,3,4    D) 1,4,5    E) 2,4,5

## 16. Düzgün fikirleri seçin:

- 1- Monitor matn və qrafik informasiyanı aks etdirmək üçün nəzərdə tutulub
  - 2- Komputerin əsas yaddası xarici yaddaşlardır
  - 3- Prosesorun əsas parametri onun fiziki ölçüsündən asılıdır
  - 4- Ekranın üfüqi və şaqullu istiqamatlarda nöqtələrinin sayı ekranın çözümlülüyüünü müəyyən edir
  - 5- Komputerin monitorunun ölçüsü DPI parametri ilə ifadə olunur
- A) 1,2,5 B) 1,3,5 C) 1,2,3,4 D) 1,4 E) 2,4

## 17. Düzgün fikirleri seçin:

- 1- Matris printerlərdə lyncalar dəstə göruntünü ranglayıcı lent vasitəsilə kağıza vurur
  - 2- Komputerin məhsuldarlığına yaddaşa müraciət sürəti təsir edir
  - 3- Komputerin verilənlər şinin uzunluğunun komputerin işləməsinə təsir etməkdir
  - 4- Xarici yaddaşların müraciət sürəti komputerin ümumi məhsuldarlığına təsir edir
  - 5- Ən sürəti xarici yaddaş qurğusu sərt disk qurğusudur
- A) 1,2,4 B) 1,3,5 C) 1,2,3,4 D) 1,4,5 E) 2,4,5

## 18. Düzgün fikirleri seçin:

- 1- Bir neçə nüvanın olması bir neçə məsələni (programı) paralel yerinə yetirməyə imkan verir
  - 2- Əməli yaddaşın tezliyi komputerin məhsuldarlığına təsir etmər
  - 3- Prosessorun nüvalarının sayı komputerin məhsuldarlığına təsir edir
  - 4- Avtöyökləmədə olan bütün programlar amaliyyat sisteminin nüvəsinə aid olur
  - 5- Monitorun keyfiyyəti onun ölçüsü ilə müəyyən edilir
- A) 1,2,5 B) 1,5 C) 1,4 D) 1,3 E) 4,5

## 19. Düzgün fikirleri seçin:

- 1- İnformasiyanı komputerə daxil etmək üçün monitorlardan istifadə edir
  - 2- Komputer işləyərkən prosessor və operativ yaddaş arasında aramsız olaraq verilənlərin məbadiləsi gedir
  - 3- Prosessoru yaddaş ilə əlaqədən şinin tezliyi prosessorun işləmə tezliyindən bir neçə dəfə az olur ki, bu da prosessorun işində gecikmələrə sabəb olabilir
  - 4- Mikrofon həm giriş, həm də çıxış qurğusudur
- A) 1,2 B) 1,3 C) 2,3 D) 3,4 E) 2,4

## 20. Düzgün fikirleri müəyyən edin:

- 1- Sərt maqnit disklərin yaddaşı kimi sürətidə çox yüksək olur
  - 2- Elastik maqnit disk hal-hazırda ən geniş istifadə olunan yaddaşdır
  - 3- Sərt disklərdən fərqli olaraq, SSD (Solid state drive) qurğularının hərəkət edən elementi yoxdur və sərt disklərlə müqayisədə onların sürəti çox böyükdür
  - 4- Verilənləri yadda saxlamaq üçün SSD - da flaş - yaddaşdan istifadə olunur
  - 5- Strimmer kasetləri, ardıcıl müraciətlə yaddaş qurğusudur
- A) 1,2,5 B) 1,3,5 C) 1,2,3,4 D) 1,4,5 E) 3,4,5

## 21. Hansı doğrudur?

- "Kompyuter - ... - istifadə oluna bilər".
- 1) Prosesorsuz
  - 2) Daxili yaddaşsız
  - 3) Printersiz
  - 4) CD ROM -suz
- A) 2 B) 1,4 C) 1,2 D) 3,4 E) 1,3

## 22. Düzgün fikirleri müəyyən edin:

- 1- Qişa blokunun vəzifəsi kompüterə daxil olan enerjini idarə etməkdir
  - 2- Operativ yaddaşdan oxuma - yazma zamanı verilənlərin nüsxəsi keş - yaddaşa yazılır
  - 3- Prosesor emal edilmiş verilənlərə yenidən müraciət etdikdə onlar birbaşa keş - yaddaşdan götürülür
  - 4- Komputer sabakına HDMI portu ilə qoşulur
  - 5- Keş yaddaş enerjidən asılı olan yaddaşdır
- A) 1,2,5 B) 1,3,5 C) 1,2,3,5 D) 1,4,5 E) 2,4,5

23. Komputerin parametrləri aşağıda verilmişdir.  
Doğru fikirleri seçin:

*Intel core i7 2600k 3.4Ghs/Asus P4PE-2x/16 GB DDR3/1,5 TB HDD/Video Asus Radeon AX600 Pro 128 MB TV-out/DVD+RW NEC/ATX*

- 1- Prosesoru Intel firmasına məxsusudur
  - 2- Takt tezlik 2600 KHz - dir
  - 3- Əməli yaddaşın tutumu 16 GB - dir
  - 4- Prosesor Asus firmasına məxsusudur
  - 5- Prosesorun takt tezliyi 3.4 Ghs - dir
- A) 1,2,5 B) 1,3,5 C) 1,2,3,4 D) 1,4,5 E) 2,4,5

24. Komputerin parametrləri aşağıda verilmişdir.  
Doğru fikirleri müəyyən edin:

*Intel(R) Core(TM) i7-10700K CPU @ 3.80GHz/DDR4 16.0 GB / 64-bit operating system, x64 based processor/ NVIDIA GeForce GT 730 (VRAM) 2Gb*

- 1- Prosesoru Intel firmasına məxsusudur
  - 2- Takt tezlik 3.80 GHz - dir
  - 3- Əməli yaddaşın tutumu 2 GB - dir
  - 4- Prosesor Asus firmasına məxsusudur
  - 5- Prosesor 7-ci nəsl prosessordur
  - 6- Göstərilən kompüterdə R serialı prosessor istifadə edilmişdir
- A) 1,2 B) 1,3,5 C) 1,2,5 D) 1,4,5 E) 2,4,5

## 25. Komputerin məhsuldarlığını təsir edən amillər hansılardır?

- 1- Prosesorun takt tezliyi
  - 2- Prosesorun mərtəbəliliyi
  - 3- Prosesorun nüvalarının sayı
  - 4- Operativ yaddaşın tutumu
  - 5- Xarici yaddaş müraciət sürəti
  - 6- Videosistemin məhsuldarlığı
- A) 1,4,5 B) 1,2,3,4,5,6 C) 1,2,3,4 D) 1,4,6 E) 1,2

## 26. Düzgün fikirleri müəyyən edin:

- 1- Komputerə yeni klaviatura düzümləri əlavə etmək olur
  - 2- Komputerin məhsuldarlığına ekranın çözümlülüyü təsir edir
  - 3- Prosesorun takt tezliyi onun nüvalarının sayı müəyyən edir
  - 4- Skanerin aktiv imkanları 1 dyümə düşən nöqtələrin sayı ilə ( dpi - dot per inch ) təyin olunur
- A) 2,4 B) 1,2,3 C) 1,2,4 D) 1,4 E) 2,3,4

#### 5. Komputerin aparat vasitošti

27. Aşağıdaki takıflardan hangisi doğru deyil?

  - A) Ümumiyyat sisteminin BIOS programı yüklenir
  - B) Matris printerin çap süresi bir saniyede çap edilen simgelerin sayı ile müayyan edilir
  - C) Ekran çözümlülüğü bit düymə düşən piksellərin sayı ile müayyan edilir
  - D) Ümumiyyat yaddaş regist yaddaşdır
  - E) Kompcüterə bir nəçər hard disk birləşdirmək olar

28. Divarda monitor yerləşdirmək üçün  $30\text{sm} \times 40\text{sm}$  ölçüda yer mövcuddur. Həmin araziyə yerləşdirilə biləcək ən böyük monitorun ölçüsünü müayyan edin.

  - A) 18 düym
  - B) 20 düym
  - C) 21 düym
  - D) 19 düym
  - E) 17 düym

29. Divarda monitor yerləşdirmək üçün  $60\text{sm} \times 80\text{sm}$  ölçüda yer mövcuddur. Həmin araziyə yerləşdirilə biləcək ən böyük monitorun ölçüsünü müayyan edin

  - A) 38 düym
  - B) 40 düym
  - C) 41 düym
  - D) 39 düym
  - E) 37 düym

30. Düzgün fikirleri müayyan edin;

- 1- Boot prosesi zamanı yalnız amaliyyat sisteminin nüvəsi amalı yaddaşa yüklenir  
2- Boot prosesi zamanı amaliyyat sisteminin nüvəsi ilə yanaşı avtoyükləmədə olan programlarda amalı yaddaşa yüklenir  
3- Bios programı ilə sazlanma aparılır və verilenər Rom yaddaşa saxlanılır  
4- Bios programı ilə sazlanma aparılır və verilenər CMOS yaddaşa saxlanılır  
5- Kompüterin daxilində yerləşən bütün yaddaşlar daxili yaddas adlanır  
6- SSD yaddaş sürəti olduğu üçün kompüterin mahsuldarlığını önemli səviyyədə artırır  
7- Operativ yaddaşın hacmi sərt diskin yaddaşından çoxdur

A) 1,4,5 B) 1,2,3,6 C) 1,2,3,7 D) 1,4,5 E) 2,4,6

31- Verilmis takliflerden hangileri doğrudur?

- 1- Scenar informasiyanın elektron suratını çıxaraq qızdırır  
2- Monitorun ölçüsü dedikdə üfiqi və şaqullu nüqtələrin sayı nəzardə tutulur  
3- Monitorun pikselləri nə qədər kiçik olarsa monitorun ölçüsü o qədər kiçik olar  
4- Monitorun pikselləri nə qədər kiçik olarsa görüntüs o qədər keyfiyyətli olar  
5- Bir kompüterə bir neçə sərt disk qoşmaq olar  
A) 1,3,5 B) 1,2,3,5 C) 1,2,3,4 D) 1,4,5 E) 2,5

32. Düzgün fikirleri münyavan edin.

- 1- Komüter söndürülün kimi operativ yaddaşdakı informasiya silinir  
2- CD-R diskinə informasiyanı yenidən yazmaq olur  
3- CD diskinin tutumu DVD - nin tutumundan çoxdur  
4- Sərt diska ham da vinçester deyilir  
5- Bios programı amaliyyat sistemine aiddir  
6- HDD və ya SSD yaddaş qurğuları komüterin daxilində yerləşsə də xarici yaddaş qurğuları adlanır

A) 1,4,5 B) 2,3 C) 1,2,3,7 D) 1,4,6 E) 2,4,6

az ilansı taklifler doğrudur?

33. Hakkında doğru bir ifade;  
1- Bütün xarici yaddaşlar enerjiden asılıdır.  
2- Xarici qırğuların işini kontroller idarəetməyi  
3- Printerlər informasiyanın analog sürətinə  
üçündür.  
4- Scalerlər informasiyanın elektron sürətinə  
üçündür.  
5- Eyni anda emal edilən informasiya bit  
miqdərinə prosessorun mərtabası ilə həqiqətindən  
A) 3,4,5 B) 2,3,5 C) 1,2,3,4,5 D) 2,3,4,5

34. Düzgün fikirləri müəyyən edin.  
1- Kompyuterin mərtabası xarici yaddaşın  
həcmindən asıldır.  
2- Kompyuterin mahsuldarlığına təsir edən  
amillərdən biri da oğun operativ yaddaşının  
( RAM ) həcmidir.  
3- Müasir kompyuterlər çoxtaşırıqlı rejimdə işləyir.  
4- Əməliyyat sistemi kompyuterin Rom yaddaşında  
saxlanılır.  
5- BIOS əməliyyat sisteminin tərkibinə daxil olan  
sistem programıdır.  
A) 1,4,5 B) 2,3 C) 1,2,3,7 D) 1,4,5 E) 2,4,6

35. Düzgün fikirleri müzeyyan edin:

- 1- Aynı anda çalışan her bir məsələ ( program ) üçün emalıyyat sistemi operativ yaddaşda ayrıca sahə ayıır
  - 2- Səs kartı eyni zamanda video görüntülərində em etməyə imkan verir
  - 3- İcra edilən bütün məsələlərin tələb etdiyi yaddaşın ümumi hacmi mövcud operativ yaddaşın tutumundan çox olarsa, emalıyyat sistemi əlavə yaddaşı sərt diskdə formalasdır
  - 4- Video kart eyni zamanda səs fayllarında emal etməyə imkan verir
  - 5- Prosessorunun nüvələrinin sayı takt tezliyinin artmasına səbəb olur

**36. Komüterların parametrlərini müqayisə etmək**

- Hansi komputerin parametrları daha yaxşıdır?  
1. *1920x1080/Intel® Core™ i7/2.5 GHz /RAM  
16Gb/HDD 256 Gb/Veb-kamera 1.3  
Mpiksel/Windows 8.1 (64-bit)/25.4x38.1x3.3  
sm/2.7 kg*

2.1366x768/Intel® Celeron®/2.16 GHz/RAM  
4Gb/HDD 1500Gb/Veb-kamera 0.3  
Mpiksel/Windows 8.1 (64-bit)/38.1x25.9x2.54  
sm/2.6 kg

3. *1920x1080/Intel(R) Core(TM) i7-10700K CPU @ 3.80GHz/DDR4 16.0 GB/ 64-bit operating system, x64-based processor/NVIDIA GeForce GT 730 (VRAM) 2Gb*

- A) 1, 2    B) 3    C) 1    D) 2    E) 2, 3

37. İlk GTAS oyunu oynadığı zaman komüter aniden sönərsə, həmin oyun komüterin hansı yaddasında qalmış olacaq?

- A) Operativ yaddaş      B) Xarici yaddaş  
C) Keş yaddaş      D) Daimi yaddaş  
E) Virtual yaddaş

## 5. Kompüterin aparat vasıtaları

38. Verilmiş şəkilə asanın portların uyğunluğunu müəyyən edin:



- a) Aux portu      b) PS/2 portu      c) Com portu  
d) USB portu      e) HDMI portu      f) RJ/45 portu  
A) 1,3,10-d; 4-f; 5-a; 6-b; 7-c, 9-e  
B) 1,8-d; 4-a; 5-f; 6-b; 7-c, 9-e  
C) 1,3,10-d; 4-c; 5-a; 6-b; 7-f, 9-e  
D) 1,3,10-b; 4-f; 5-a; 6-a; 7-c, 9-e  
E) 1,3,10-a; 4-e; 5-b; 6-d; 7-c, 9-f

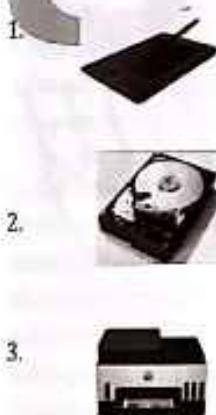
39. Aşağıdakı hökmələrdən doğru olanları seçin:

1. Çap keyfiyyatı, İsləmə qabiliyyatı, rəng imkanları və əməliyyat principi printerin əsas xarakteristikalarındanandır  
2. Zərbəsiz printerlər şırnaqlı, lazerli və termiki olmaqla üç yera bölünür  
3. Klaviatura, mikrofon, TV - tünər və digitayzer informasiyanı daxil edən qurğulardır  
4. Asinxron dəyişdirilə bilən quruluş və məqnit disklardən ilk dəfə III nəsil EHM - lərdə istifadə olunub  
5. Skanerin aktiv imkanları 1 dyümə düşən xətlərin sayı ilə (Ipi - line per inch) təyin olunur  
A) 1,2,4,5    B) 2,3,5    C) 1,3,4,5    D) 1,2,3,4    E) 2,4,5

40. Kompüterin məhsuldar İsləməsinə aid olmayan faktorları seçin:

- 1 - Ekranın dioqanal ölçüsü  
2 - Operativ yaddaşın İsləmə sürəti  
3 - RGB rəng imkanlarının yüksək olması  
4 - Saniyədə yerinə yetirilən əməliyyatların sayı  
5 - Yüksək ötürürcüllü piksellərin sayı  
A) 1,2,4    B) 1,5    C) 1,3,5    D) 2,4    E) 3,5

41. Uyğunluğu müəyyən edin:



- a) Sektor      b) Sərt disk      c) Rəng imkanları  
d) Printer      e) Qrafik planşet  
A) 1-c; 2-b,d; 3-a,e      B) 1-d; 2-a,d; 3-b,c  
C) 1-e; 2-a,b; 3-c,d      D) 1-b; 2-c,e; 3-a,d  
E) 1-e; 2-a,b; 3-c,d

## Abiturientlər üçün test toplusu

42. Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Daxili yaddaş qurğusu  
2. Xarici yaddaş qurğusu  
3. Giriş qurğusu  
a) SSD      b) RAM      c) Qrafik planşet  
d) Printer      e) Prosesor  
A) 1-b; 2-a; 3-c    B) 1-c; 2-a; 3-b    C) 1-d; 2-c; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-e    E) 1-d; 2-e; 3-c

43. Sistem blokunun daxilində olan xarici yaddaş qurğularını seçin:

- 1 - HDD      2 - RAM      3 - CMOS  
4 - SSD      5 - BIOS  
A) 1,2,4    B) 1,4    C) 2,3,5    D) 2,4    E) 3,5

44. Monitorun çözümlülüyü 480\*640 piksel olarsa və ölçüsü 20 dyüm olarsa, hər dyümə düşən piksel sayını müəyyən edin.

- A) 40    B) 20    C) 10    D) 50    E) 60

45. Monitorun çözümlülüyü 1024\*768 piksel olarsa və ölçüsü 40 dyüm olarsa, hər dyümə düşən piksel sayını müəyyən edin.

- A) 72    B) 64    C) 32    D) 48    E) 80

45. Monitorun çözümlülüyü 600\*800 piksel və ölçüsü 127sm olarsa, hər dyümə düşən piksel sayını müəyyən edin.

- A) 60    B) 50    C) 25    D) 40    E) 20

46. Monitorun şaquli və üfiqi ölçüsü uyğun olaraq 40\*30 dyüm olarsa, monitorun dioqanal ölçüsünü dyümlə hesablayın.

- A) 40    B) 50    C) 25    D) 19    E) 127

47. Monitorun şaquli və üfiqi ölçüsü uyğun olaraq 60\*80sm olarsa, monitorun dioqanal ölçüsünün dyümlə hesablayın.

- A) 39    B) 40    C) 100    D) 50    E) 80

48. Monitorun dioqanalı 60 dyüm olarsa, monitorun dioqanalı neçə sm olar?

- A) 152    B) 23    C) 24    D) 153

49. Monitorun üfiqi və şaquli ölçüsü uyğun olaraq 40\*30dyüm olarsa, monitorun dioqanal ölçüsünü smla hesablayın.

- A) 120sm    B) 50    C) 25    D) 19    E) 127

50. Monitorun çözümlülüyü 60\*80 piksel və dioqanal ölçüsü 25,4sm olarsa, monitorun bir dyümə düşən piksellərin sayını hesablayın.

- A) 10    B) 100    C) 254    D) 5

51. Monitorun çözümlülüyü 40\*30 piksel və dioqanal ölçüsü 10 dyüm olarsa, monitorun ppi(pixels per inch) na qədər olar?

- A) 5    B) 10    C) 50    D) 25

## 5. Kompüterin aparat vasıtaları

52. Monitörün her dyümüne düşen piksel sayı 50 piksel ve monitörün şaquli ve üflqi ölçüsü uyğun olaraq  $76.2 \times 101.6$  sm olarsa, monitörün dioqanalı özre neçə piksel yerləşir?

- A) 2500 B) 1000 C) 2540 D) 1500

53. Ölçüsü 20 dyüm olan monitor  $1024 \times 768$  seyraklık qabiliyyətinə malik olarsa, her dyüma düşən piksel sayını hesablayın.

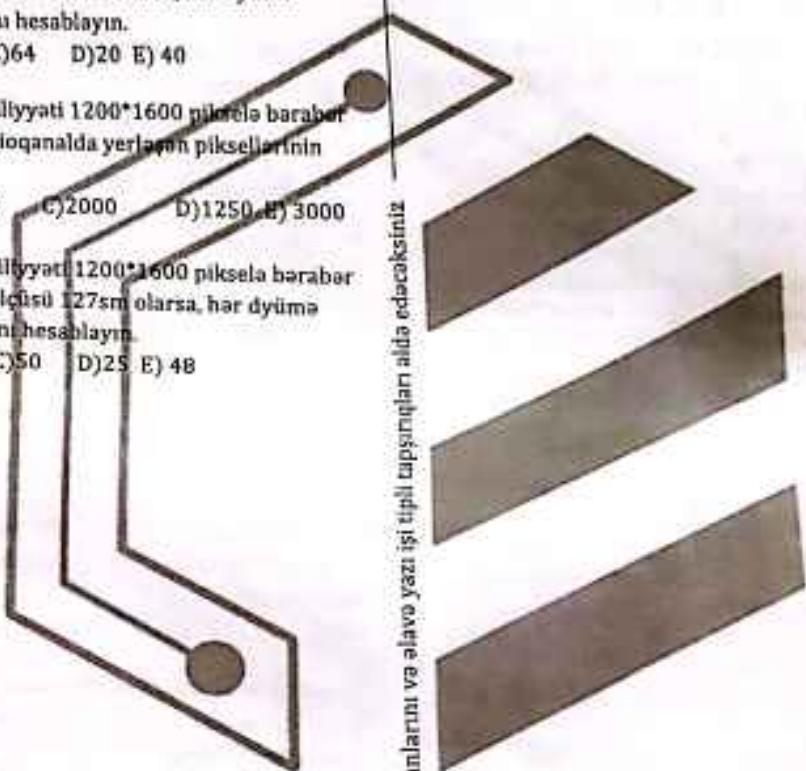
- A) 16 B) 32 C) 64 D) 20 E) 40

54. Seyraklık qabiliyyəti  $1200 \times 1600$  piksələ bərabər olan monitörün dioqanalda yerləşən piksellərinin sayını tapın.

- A) 1000 B) 4000 C) 2000 D) 1250 E) 3000

55. Seyraklık qabiliyyəti  $1200 \times 1600$  piksələ bərabər olan monitörün ölçüsü 127 sm olarsa, her dyüme düşən piksel sayını hesablayın.

- A) 40 B) 45 C) 50 D) 25 E) 48



## Abituryentlər 6-cı mərhəmət

## 6. Kompüterin program təminatı

### 6.1. Sistem program təminatı

1. Utilita aid olan program: sei  
A) MS Paint B) Oracle  
C) Python D) Windows

2. Aparat təminatı ilə proqram  
qarışığı əlaqəini təmin etdik  
edən proqram nəcə adlanır?

- A) Verilənlər bazasının idarə  
B) Xidməti proqramlar  
C) Mətn redaktörəri  
D) Əmaliyyat sistemi  
E) Programlaşdırma aləti

3. Antivirus program təminat  
aiddir?

- A) Tətbiqi proqramlar  
B) Əmaliyyat sistemləri  
C) Instrumental proqramlar  
D) Xidməti proqramlar  
E) Texniki xidmət proqramları

### 4. Servis proqramları

- A) İstifadəçi slayt xidməti  
əmaliyyat sistemlərinin  
B) Müxtəlif formatlarda  
C) İnformasiyanın da  
D) Əlaqələndirilmiş  
E) İstifadəçinin məsləhətləri

### 5. Disk Defragmentasiya

- A) Bu proqram disk  
diski təmizləyir  
B) Bu proqram dis  
daha sürətli mənas  
defragmentasiya  
masafələrdəki kiz  
C) Bu proqram sl  
D) Bu proqram s  
geriye qaytarır  
vaxtına qaytarır  
E) Bu proq  
programları işlə

### 6. System restore

- A) Bu proq  
diski təmizləyir  
B) Bu proq  
daha sürətli r  
defragmentasiya  
masafələrdə  
C) Bu proq  
D) Bu proq  
geriye qayt  
vaxtına qayt  
E) Bu proq  
programları işlə

# Codera

academy

## 6. Komputerin program təminatı

Abituriyentlər üçün test toplusu

### 6.1. Sistem program təminatı

1. Utilitə aid olan programı seçin.
- A) MS Paint
  - B) Oracle
  - C) Dr.Web
  - D) Python
  - E) Windows

2. Aparat təminatı ilə program təminatı arasında qarşılıqlı əlaqəni təmİN edib, aralarında "vasitəçilik" edən program necə adlanır?
- A) Verilənlər bazasının idarəetmə sistemi
  - B) Xidməti programları
  - C) Matn redaktörleri
  - D) Əməliyyat sistemi
  - E) Programlaşdırma alətləri

3. Antivirus program təminatı hansı programlara aiddir?
- A) Tətbiqi programları
  - B) Əməliyyat sistemləri
  - C) Instrumental programları
  - D) Xidməti programları
  - E) Texniki xidmət programları

4. Servis programlarının funksiyaları hansıdır?
- A) İstifadəçiye aləvə xidmətlər göstərir və əməliyyat sistemlərinin imkanlarını genişləndirir
  - B) Müxtalif formatlı rəsmələr yaradır və redakta edir
  - C) Informasiyanın daxil və xaric edir
  - D) Əlaqələndirilmiş fayllar qrupu yaradır
  - E) İstifadəçinin məsələlərini həll edir

5. Disk Defragmenter utilitinin funksiyası nadir?
- A) Bu program diskdəki lazımsız faylları silərək diski temizləyir
  - B) Bu program disklərin işini optimallaşdıraraq daha sürətli müraciati təmİN edir. Yəni, diskləri defragmentasiya edərək eyni faylin uzaq masafalarda klasterlərini ardıcıl yerləşdirir
  - C) Bu program sistem haqqında məlumat verir
  - D) Bu program sistemi təyin edilmiş vaxta qədər geriye qaytarır. Məsələn, sistemi bir ay əvvəlki vaxtına qaytarmaq
  - E) Bu program müəyyən vaxt üçün təyin edilmiş programları işə salır

6. System restore utilitinin funksiyası nadir?
- A) Bu program diskdəki lazımsız faylları silərək diski temizləyir
  - B) Bu program disklərin işini optimallaşdıraraq daha sürətli müraciati təmİN edir. Yəni, diskləri defragmentasiya edərək eyni faylin uzaq masafalarda klasterlərini ardıcıl yerləşdirir
  - C) Bu program sistem haqqında məlumat verir
  - D) Bu program sistemi təyin edilmiş vaxta qədər geriye qaytarır. Məsələn, sistemi bir ay əvvəlki vaxtına qaytarmaq
  - E) Bu program müəyyən vaxt üçün təyin edilmiş programları işə salır

7. Scan disk və WinRAR programları üçün oxşar xassalar hansılardır?

- A) Hər ikisi tətbiqi programdır
- B) Hər ikisi faylları siyahifərə bilsər
- C) Hər ikisi instrumental programlardır
- D) Hər ikisi xidməti programlarıdır
- E) Hər ikisi diskləri formatlaşdırıbilsər

8. Drayver nadir?

- A) Müəyyən sınıf məsələlərin həllini təşkil etmək üçün istifadə edən
- B) Informasiyanın mübadiləsini hayatı keçirmək üçün istifadə edən program
- C) Kompyutera qoşulan xarici qurğuların parametrlərini təyin etmək üçün istifadə edən program
- D) Kompyuter ilə istifadəçi arasında dialog yaratmaq üçün istifadə edən program
- E) Program yeni qurğuların xidmətini və ya mövcud qurğuların qeyri standart istifadəsini təmİN edən program

9. Utilitin funksiyası:

- A) Kəməkçi, həm də zəruri məqsədlər üçün istifadə olunan program
- B) Informasiyanın mübadiləsini hayatı keçirmək üçün istifadə edən program
- C) Kompyutera qoşulan xarici qurğuların parametrlərini təyin etmək üçün istifadə edən program
- D) Kompyuter ilə istifadəçi arasında dialog yaratmaq üçün istifadə edən program
- E) Müəyyən sınıf məsələlərin həllini təşkil etmək üçün istifadə edən program

10. Bu programları kəməkçi programlar da adlandırırlar. Formatlaşdırıcı və arxivlaşdırıcı programlar da bu sinfə daxildirlər. Söhbət həlli programlarından gedir?

- A) Örtük
- B) Tətbiqi
- C) Antivirus
- D) Utilit
- E) Instrumental

11. Arxivlaşdırma faylları hansı məqsədə istifadə edilir?
- A) Kompyuteri lazımsız fayllardan təmizləmək üçün
  - B) Əməliyyat sistemini bərpə etmək üçün
  - C) Pözülmüş faylları bərpə etmək üçün
  - D) Faylları gizlətmək üçün
  - E) Faylin hacmini azaltmaq üçün

12. Əməliyyat sisteminin funksiyası hansı variantda doğru göstərilmişdir?

- A) İstifadəçi ilə kompyuter arasında əlaqə yaratmaq
- B) Müəyyən tip məsələlərin həllini icra etmək
- C) Eyni anda işə salənmiş bir və ya bir neçə programın yerinə yetirilməsi və onlar arasında informasiya mübadiləsi
- D) Digər programlarla periferiya qurğuları arasında əlaqə yaratmaq
- E) A,C,D

13. Program təminatı nadir?

- A) Kompyuterin fəaliyyəti, informasiyanın emalının təşkili və idarə ediləsi üçün istifadə olunan programlar kompleksi
- B) Tətbiqi proqramlar üçün normal mühitin təmən ediləsi üçün istifadə olunan programlar
- C) Informasiyanın mübadiləsinin həyata keçirilməsi üçün istifadə olunan program
- D) Əməliyyat sisteminin imkanlarını genişləndirən program
- E) Xüsusi nəzarət programı

14. Arxivlaşdırma programından(WinZip,WinRar) hansı məqsədə istifadə edilir?

- A) Kompyuteri lazımsız fayllardan tömizləmək üçün
- B) Əməliyyat sistemini bərpə etmək üçün
- C) Pozulmuş faylları bərpə etmək üçün
- D) Faylları gizlətmək üçün
- E) Faylin həcmini azaltmaq üçün

15. Antivirüs programlarının təyinatı nadir?

- A) Internetin istifadəsini mahdudlaşdırmaq
- B) Başqa istifadəçilərin kompyuterindən istifadəsini mahdudlaşdırma
- C) Kompyuteri ziyankar proqamlardan qorumaq
- D) Başqa istifadəçilərin fayllardan istifadəsini mahdudlaşdırmaq
- E) Şəbəkədən istifadəsini mahdudlaşdırmaq

16. Sistem proqram təminatının əsas funksiyası:

- A) Kompyutera qoşulan xarici qurğuların parametrlərini təyin etmək
- B) Informasiyanın mübadiləsinin həyata keçirmək
- C) Kompyuter ilə istifadəçi arasında diaqloq yaratmaq
- D) Müəyyən sinif məsalələrinin həllini təşkil etmək
- E) Kompyuterin işini və informasiyanın emalı prosesini idarə etmək

17. Xidməti programlarına aiddir:

- A) Antivirus vasitələri, translyatorlar
- B) Əməliyyat sistemləri, tətbiqi program paketləri
- C) Utilitlər, antivirüs vasitələri
- D) Örtükler, utilitlər, antivirus vasitələri
- E) Örtükler, utilitlər, test proqramı

18. Antivirüslerin hansı növləri var?

- A) Dedektorlar, həkim-proqramlar, müfəttişlər, filtrlər, vaksinlər
- B) Həkim-proqramlar, müfəttişlər, filtrlər, vaksinlər, arxivlər
- C) Müfəttişlər, dedektorlar, həkim-proqramlar
- D) Filtrlər, örtükler, filtrlər, vaksinlər
- E) Vaksinlər, həkim-proqramlar, müfəttişlər

19. Antivirüs programlarının əsas funksiyası:

- A) Virusları tapmaq və onları aradan qaldırmaq
- B) Informasiya təhlükəsizliyini həyata keçirmək
- C) Informasiyanın qorunmasını həyata keçirmək
- D) Virusları neytrallaşdırmaq program
- E) Proqramların işini pozmaq

20. Virus nadir?

- A) Kiçik hacmli xüsusi yazılım zəyanvericisi program
- B) Standart proqramlardan biri
- C) Informasiya təhlükəsizliyi programı
- D) Informasiyanı qoruyan xüsusi program
- E) Virusları neytrallaşdırmaq program

21. Aşağıdakı proqramlardan hansılar servis programlarına aiddir?

- |                      |               |          |
|----------------------|---------------|----------|
| 1- Windows           | 2- Doctor Web | 3- Unix  |
| 4- Scan Disc         | 5- WinRaR     | 6- Linux |
| 7- Disk Defragmenter |               |          |
- A) 1,2,4      B) 2,4,5,7    C) 2,3,6    D) 1,2,5    E) 2,3,6

22. Əməliyyat sistemi ilə müəyyən bir qurğunun qarşılıqlı əlaqəsini təmən edən proqramlar necə adlanır?

- A) Interfeys
- B) Driver
- C) Kompliyator
- D) Kontroller
- E) Arxivator

23. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Scan disk    2.Disk defragmenter    3.Disk Cleaner
- a) Diskdə müxtəlif formalı şəkillər yaratmağa və redakta etməyə imkan verən program.
  - b) Diskdə zədələnmiş sektorları müəyyən edib, xataları aradan qaldıran program
  - c) Diskdə lazımsız və müvəqqəti faylları tapmağa imkan verən program
  - d) Diskdə saxlanılan müxtəlif tipli faylların sixilərə kiçildən program
  - e) Diskdə səpalanmış faylları müəyyənəşdirən və onu optimal hala götürən program.
- A) 1-b; 2-e; 3-c    B) 1-a; 2-b; 3-c    C) 1-d; 2-a; 3-e  
D) 1-e; 2-d; 3-a    E) 1-b; 2-c; 3-e

24. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1.Drayverlər  
2.Arxivlaşdırma proqramları  
3.Utilitlər
- a) Müxtəlif formalı və məzmunlu şəkillər yaratmağa və redakta etməyə imkan verən proqramlar.
  - b) İstifadəçilərə köməkçi olaraq onların hər hansı məsələlərini həll etdirməsi məqsədiylə yaradılmış.
  - c) Kompyutera qoşulmuş giriş-çixış və əlavə qurğuların əməliyyat sisteminiənə təmən proqramları.
  - d) Xüsusi proqramlar hesabına informasiya daşıçılarında saxlanılan faylların sixilərə kiçildən proqramlar
  - e) Əməliyyat sisteminiənə əlavə imkanlar göstərərək imkanların genişləndirən proqramlar.
- A) 1-c; 2-d; 3-e    B) 1-a; 2-b; 3-c    C) 1-d; 2-a; 3-e  
D) 1-e; 2-d; 3-a    E) 1-b; 2-c; 3-e

## 6.2. Tətbiqi program təminatı

1. Uyğunluğu müəyyən edin:

- Elektron cədvəllər
  - Verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri
  - Təqdimat proqramları
    - İnformasiyaları multimedia şəklində təqdim etmək üçün nəzərdə tutulan program
    - Müxtalif formalı və məzmunlu şəkillər yaratmağa və redakta etməyə imkan verən program.
    - Böyük qurumların hesabatlarını və şəxsi məlumatları idarəedilməsinə köməkçi olan program
    - Müxtalif məzmunlu mətnləri yaratmağa və onlara işləməyə imkan verən proqramlar.
    - Verilən informasiyaların diaqramlar vasitəsilə daha ayani və baxımlı formada təsvir edən program
- A) 1-b; 2-e; 3-c    B) 1-a; 2-b; 3-c    C) 1-e; 2-a; 3-b  
 D) 1-e; 2-c; 3-a    E) 1-b; 2-c; 3-e

2. Kompyutera yüklenən bütün proqramların

toplusu necə adlanır?

- A) Əməliyyat sistemləri    B) Proqram təminatı  
 C) Tətbiqi proqramlar    D) Sistem proqramları  
 E) Proqramlaşdırma alətləri

3. Uyğunluğu müəyyən edin:

- Elektron cədvəllər
  - Qrafik redaktorlar
  - Mətn redaktorları
    - Müxtalif formalı və məzmunlu şəkillər yaratmağa və redakta etməyə imkan verən proqramlar.
    - Müxtalif formatlı və məzmunlu mətnləri yaratmağa və onlara işləməyə imkan verən proqramlar.
    - Komüpterin bütün qurğularının qarşılıqlı şəkildə əlaqəli işləməsini təmin edir.
    - Müxtalif məzmunlu mətnlərə, şəkillərə animasiyalar verilərək interaktiv formaya çevirən proqramlar
    - Müxtalif müraciəkəb cədvəl və diaqramları yaratmaq və onlara işləməyə imkan verən proqramlar.
- A) 1-b; 2-e; 3-c    B) 1-a; 2-b; 3-c    C) 1-e; 2-a; 3-b  
 D) 1-e; 2-c; 3-a    E) 1-b; 2-c; 3-e

4. Tətbiqi proqram göstərilən variantı

müəyyənləşdirin:

- A) Photoshop    B) Windos    C) Avast  
 D) MS-DOS    E) Linux

5. Aşağıdakı proqramlardan hansı tətbiqi proqram təminatına daxildir?

- A) Excel    B) Avast    C) Unix  
 D) Kasperskiy    E) Avira

6. Alqoritmalar kompyuterde nə ilə ifadə olunurlar?

- A) Düsturla    B) Qrafiklə    C) Sözlərlə  
 D) Proqramla    E) Tabii dildə

7. Uyğunluğu müəyyən edin:

- Qrafiki redaktorlar
  - Elektron cədvəllər
  - Verilənlər bazasının idarəetmə sistemləri
    - OpenOffice org Draw
    - OpenOffice Writer
    - MS Access
    - OpenOffice Impress
    - OpenOfficeCalc
- A) 1-a; 2-e; 3-c    B) 1-a; 2-b; 3-c    C) 1-e; 2-a; 3-b  
 D) 1-e; 2-c; 3-a    E) 1-b; 2-c; 3-e

8. Hansı tətbiqi proqramdır?

- A) Oracle    B) Scandisk    C) Macintosh  
 D) Windows XP    E) Zip

9. Aşağıdakı bəndlərdə verilən proqramlardan biri kiçik həcmli mətnlər hazırlamaq üçündür?

- A) Wordpad    B) Paint    C) MS Word  
 D) Power Point    E) MS Excel

10. MS Word ...

- A) Cədvəl prosessorudur    B) Mətn prosessorudur  
 C) Qrafik redaktordur    D) Nəşriyyat sistemidir  
 E) Sistem proqramıdır

11. Variantların hansında MS Word-ün funksiyaları düzgün göstərilmişdir?

- A) Yeni mətn yaratmaq və yaradılmış mətnləri redakta etmək üçündür  
 B) Cədvəl yaratmaq və redakta etmək üçündür  
 C) Ancaq yaradılmış mətnləri redakta etmək olur  
 D) Qrafik fayllar yaratmaq üçündür  
 E) Xidməti proqramlar yaratmaq üçündür

12. Tətbiqi proqram hesab olunmayan proqram hansı variantdadır?

- A) Mətn redaktoru    B) Arxivatorlar    C) VBİS  
 D) Nəşriyyat sistemləri    E) Cədvəl redaktorları

13. Məntiqi ardıcılılıq tamamlayın: MS Excel, MS Power point, MS Access, ?

- A) MS DOS    B) MS Word    C) Paint  
 D) WinRAR    E) Windows

14. Hansı tətbiqi proqramdır?

- A) Nəşriyyat sistemləri    B) Utilitlər  
 C) Əməliyyat sistemləri    D) Antivirus proqramları  
 E) Proqramlaşdırma sistemləri

15. Bönlərdən hansı Windows Əməliyyat sisteminin mətn redaktoru deyil?

- A) Wordpad    B) Write    C) Notepad  
 D) Word    E) Excel

16. Tətbiqi proqramlara aid deyil:

- A) Əməliyyat sistemləri    B) Mətn Redaktorları  
 C) Təqdimat proqramları    D) Qrafik redaktorlar  
 E) Nəşriyyat sistemləri

17. Aşağıdakılardan hansı əməliyyat sistemi deyil?

- A) Unix    B) Safari    C) Linux  
 D) Ms DOS    E) MAC OS

## 6. Kompüterin program taminatı

18. Aşağıdakılardan hangi tətbiqi programdır?  
A) Excel      B) Scan disk      C) Avast  
D) WinRaR    E) Kaspersky

### 6.3. Programlaşdırma alətləri

1. Interpretatorun funksiyası:  
A) Programın hər bir operatorunu tərcümə edən kimi icra edir  
B) Program tam tərcümə edildikdən sonra icra edir  
C) Program tərcümə edildikdən sonra işçi proqramına çevirir  
D) Programı maşın dilinə çevirir  
E) Aşağı səviyyəli dildən yuxarı səviyyəli dilə tərcümə edir

### 2. Kompliyatorun funksiyası:

- A) Proqramı maşın dilinə tam təqdimə etdiğindən sonra icra edir  
B) Programın hər bir operatoru tərcümə edilən kimi icra edir  
C) Program tərcümə edilmədən işçi proqramına çevirir  
D) Programı maşın dilinə çevirir  
E) Aşağı səviyyəli dildən yuxarı səviyyəli dilə tərcümə edir

3. Proqramın ilkin matını maşın koduna çevirən xüsusi proqram nəcə adlanır?

- A) Translyator      B) Modifikasiator      C) Konvertor  
D) Kodifikasiator    E) Əlaqə redaktoru

4. Sistem və tətbiqi proqramlar hazırlanmaq üçün hansı proqramdan istifadə olunur?

- A) Utilit      B) Örtük      C) Arxiv  
D) Instrumental    E) Servis

5. Aşağıdakılardan hansı programlaşdırma dili deyil?  
A) Python    B) Java    C) Pascal    D) Basic    E) Unix

6. Proqramı bütövlükdə maşın dilinə çevirib sonra icra edən proqramlar nəcə adlanır?

- A) Translyator      B) NOD-32      C) Interpretator  
D) Kompliyator      E) Avast

7. Aşağıdakılardan hansılar programlaşdırma dilleridir?

- 1- PHP      2- Java      3 - Ms Word  
4- Alqol      5- Ms Excel      6- Windows  
A) 1,2,4    B) 2,5    C) 2,3,6    D) 1,5    E) 2,3,6

### 6.4. Məhkamlandırma tapşırıqları

1. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Sistem proqram taminatı

2. Tətbiqi proqram taminatı

3. Programlaşdırma alətləri

- a) Müxtəlif formalı və məzmunlu şəkillər yaratmaq və redakta etməyə imkan verən proqramlar  
b) İstifadəçilərə köməkçi olaraq onların hər hansı məsələlərini hall etdirən məqsədilə yaradılmışdır  
c) Kompüterin bütün qurğularının qarşılaşlı şəkillələrlə əlaqəli işləməsini təmin edir.  
d) Xüsusi proqramlar hesabına informasiya daşıyıcılarında saxlanılan faylların sıxlaraq kiçilərək proqramlar

e) İstifadəçilər üçün yeni proqram və proqram taminatı vasitələri yaratmaq üçün istifadə olunur.

- A) 1-b;c; 2-a,e; 3-d      B) 1-a,d; 2-c,e; 3-b  
C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e      D) 1-d,e; 2-a,b; 3-c  
E) 1-h,e; 2-c; 3-a,d

2. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Sistem proqram taminatı

2. Tətbiqi proqram taminatı

3. Programlaşdırma alətləri

- a) LOGO      b) Drayverlər      c) MySQL  
d) Kompliyator      e) Linux  
A) 1-b,c; 2-a,e; 3-d      B) 1-a,d; 2-c,e; 3-b  
C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e      D) 1-d,e; 2-a,b; 3-c  
E) 1-h,e; 2-c; 3-a,d

3. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Sistem proqram taminatı

2. Tətbiqi proqram taminatı

3. Programlaşdırma alətləri

- a) Openoffice Writer      b) Arxivləşdirme programları  
c) Translyator      d) Kaspersky  
e) Python  
A) 1-b,c; 2-a,e; 3-d      B) 1-a,d; 2-c,e; 3-b  
C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e      D) 1-b,d; 2-a; 3-c,e  
E) 1-h,e; 2-c; 3-a,d

4. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Sistem proqram taminatı

2. Tətbiqi proqram taminatı

3. Programlaşdırma alətləri

- a) Paskal      b) WinZip      c) Interpretator  
d) OpenOffice Impress      e) Utilitlər  
A) 1-b,e; 2-d; 3-a,c      B) 1-a,d; 2-c,e; 3-b  
C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e      D) 1-b,d; 2-a; 3-c,e  
E) 1-h,e; 2-c; 3-a,d

## 6. Kompüterin program təminatı

Abiturientlər üçün test toplusu

5. İkin A GROUP MMC şirkətinə mühasib olaraq işa qəbul olmuşdur. Həmin şirkətin illik galirlərini və xərclərini elektron formada hazırlayıb tezliklə rəhbərliyə təhlil vermelidir. O, bu əməliyyatları yerinə yetirmək üçün hansı programdan istifadə edə bilər?

- A) Photoshop
- B) OpenOffice Impress
- C) MS Excel
- D) InDesign
- E) OpenOffice Writer

6. Müəllim tələbəyə verdiyi dörsi araşdırıb maraqlı animasiyalı və interaktiv formada çıxış etməsini tapşırıb. Tələbə bu tapşırığı etmək üçün hansı programdan istifadə edə bilər?

- A) Photoshop
- B) OpenOffice Impress
- C) MS Excel
- D) InDesign
- E) OpenOffice Writer

7. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1. Sistem program təminatı
- 2. Tətbiqi program təminatı
- 3. Proqramlaşdırma alətləri
- a) Translyator
- b) Naşriyyat sistemi
- c) Xidməti proqramları
- d) Kompliyator
- e) Qrafiki redaktorlar
- A) 1-h,e; 2-d; 3-a,c
- B) 1-c; 2-b,e; 3-ad
- C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e
- D) 1-d; 2-a,b; 3-c,e
- E) 1-b,e; 2-c; 3-a,d

8. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1. Sistem program təminatı
- 2. Tətbiqi program təminatı
- 3. Proqramlaşdırma alətləri
- a) Verdiyən idarəetmə sistemləri
- b) Arxivlaşdırma proqramları
- c) Interpretator
- d) Əməliyyat sistemi
- e) Matn redaktorları
- A) 1-c,e; 2-d; 3-a
- B) 1-a,d; 2-c,e; 3-b
- C) 1-c,d; 2-a,b; 3-e
- D) 1-b,d; 2-a,e; 3-c
- E) 1-b,e; 2-c; 3-a,d

9. Uyğunluğu müəyyən edin?

- 1- Proqramlaşdırma dilləri 2- Tətbiqi proqramlar
- 3- Sistem proqramları
- a) Python b) Paint c) Mac OS d) Linux
- e) Photoshop
- A) 1-a,c; 2-b,e; 3- d
- B) 1-a,b; 2-c,e; 3-d
- C) 1-c; 2-a,e; 3-c,d
- D) 1-b,d; 2-a,b; 3-c
- E) 1-a; 2-b,e; 3-c,d

10. Aşağıdakı proqramlardan hansı(lar) Sistem Proqram təminatına daxildir?

- 1. JAVA 2. DriveSpace 3. DBASE
- 4. VBIS 5. Oyun proqramları 6. PHP
- 7. Antivirus proqramları
- A) 1,2,3,5 B) 2,7 C) 2,3,6 D) 1,4,5 E) 2,3,6

11. Takliflərdən hansılar doğrudur?

- 1- Java proqramlaşdırma dilidir.
- 2- Plotter kompyuter programıdır
- 3- BIOS xarici yaddaşa yerləşir
- 4- Printer çıxış qurğusudur
- 5- İnformasiya prosessorda emal edilir
- 6- Kompyuter monitorsuz işləyə bilməz
- A) 1,2,3,5 B) 2,5 C) 2,3,6 D) 1,4,5,6 E) 2,3

12. Hansı mühəlizlər yalandır?

- 1) Prosesorun tək texliyə hersə olğulur
- 2) Keş-yaddaş kompyuterin sart diskində yerləşir
- 3) Operativ yaddaşın hacmi sart diskin yaddaşından çoxdur
- 4) Xidməti proqramları kompyuterin sistem proqramlarına aiddir
- 5) Task Manager programı vasitəsilə programın işini dayandırmaq olar
- 6) ScanDisk programı kompyuteri lazımsız fayllardan təmizləyir
- A) 1,2,4 B) 2,3 C) 2,3,6 D) 1,5 E) 1,4,5,6

13. Uygunluğu müəyyən edin:

- |               |              |                        |
|---------------|--------------|------------------------|
| 1-VBIS        | 2-Sorgu dili | 3-Proqramlaşdırma dili |
| a) PostgreSQL | b) SQL       | c) Oracle              |
| d) Python     | e) Alphago   |                        |
- A) 1-a,c; 2-b; 3-d,e
  - B) 1-a; 2-b,c; 3-d,e
  - C) 1-a, c; 2-b,e; 3-d
  - D) 1-a,d; 2-b,c; 3-d
  - E) 1-a; 2-b,d; 3-e

**odera**  
academy

Orjinal kitabı almakla 50% imtahanlarınıza

- ## 7.1 Ömaliyyat sisteminin ümumi anlayışları. Fayl va qeydəqlər.

1. Dostluk sisteminin köməyi ilə həyata keçirilən funksiyalara aid olmayan variant hansıdır?

- A) Tatbiqi programlarının içtəsi
  - B) Periferik qurğuların idarə olunması
  - C) Diskdəki faylların idarə edilməsi
  - D) Kompyuterin programları arasında əlaqələrin yaradılması
  - E) BIOS programının işə salınması

2. Aşağıdakılardan hangilerin emalyyat sisteminin funktsiyalarına aittir?

- 1- Ömaliyyat sisteminin nüvəsi avtomatik yüklenməni təmin edir
  - 2- Mürakkab mətnlərin hazırlanması
  - 3- Kompyuterin fiziki müdafiəsi
  - 4- Diskdə verilənlərin saxlanması üçün saylı sistemini təşkil edir
  - 5- Programın amali yaddaşa yüklenməsini təmin edir və icrasını idarə edir
  - 6- Programlara virus düşməsinin qarşısını alır

A) 1,3,6      B) 2,4      C) 2,5,6      D) 1,4,5      E) 1,2,3

3. Əməliyyat sistemləri haqqında deyilləntardan biri yanlışdır?

- A) İstifadəçi ilə kompüter arasında əlaqə yaradır
  - B) Xidməti programlarının əsas komponentidir
  - C) Diğer programları qurğularla əlaqələndirir və onları idarə edir
  - D) Kompüterin qurğularının işləşəsini tömən edir
  - E) Hal-hazırda müxtəlif emalyyat sistemləri istifadə olunur

#### 4. Ardycilla וטומאנוב אוניברסיטת קולומביה

- **Binalıyyat sisteminin yüklenmesi**
  - **Tətbiqi programların yüklenmesi**
  - **Bios programının işə düşməsi**
  - **Qurğuların test edilməsi**

A) 1,2,3,4      B) 3,4,2,1  
C) 2,4,3,1      D) 1,4,3,2

### 5. Amolivat sistemi

- A) Fərdi kompyutera qurulmuş tətbiqi programdır
  - B) FK ilə istifadəçi arasında interfeysi təqdim edən və FK-in resurslarını idarə etmək sistemidir
  - C) Qrafik interfeysi program mühəditidir
  - D) Əmrlili (matnli) interfeysi program mühəditidir
  - E) Ofis programıdır

6. Əgər kompyuterin prosessorunda problem varsa, amaliyyat sistemi necə yüklenəcək?

- A) Əməliyyat sistemi yüklənəcək, lakin informasiyaya emalı mümkün olmayacağından emal etmək mümkün olmayacaq
  - B) Əməliyyat sistemi yüklənəmeyecek və nticədə prosessorun işləməsi barədə xəbərdarlıq siqnalı veriləcək
  - C) Əməliyyat sisteminin yalnız nüvəsi yüklənəcək
  - D) Əməliyyat sistemi videokartın prosessorunun hesabına yüklənəcək
  - E) Ümumiliyyatla kompyuter işə düşməyəcək

- #### **7. Hansı ardıcılıq daha düzgündür?**

- A) İstifadəçi - Əməliyyat sistemi - Aparat təminatı(hardware) - Tətbiqi proqramlar
  - B) Aparat təminatı - Tətbiqi proqramlar - Əməliyyat sistemi - İstifadəçi
  - C) Aparat təminatı - Əməliyyat sistemi - Tətbiqi proqramlar - İstifadəçi
  - D) Aparat təminatı - Tətbiqi proqramlar - İstifadəçi - Əməliyyat sistemi
  - E) Əməliyyat sistemi - Aparat təminatı - Tətbiqi proqramlar - İstifadəçi

### **8. Öməllyiyat sistemində daxil devillər**

- A) BIOS                  B) Yükleyici program  
C) Drayverler            D) Ömaliyyat sistemin nüvəsi  
E) Hətə biri

## 9. Plug and Play technology

- A) Komüpter və qırguların işin sinxronizasiya etməyə imkan verir
  - B) Yeni qırguların komüpter konfiqurasiyasına uyğun olaraq avtomatik sazlamasına imkan verir
  - C) Xarici qırgular kimi istifadə olunur
  - D) Hamısı
  - E) Hec biri

#### 10. MS-DOS amalivat sistemi

- A) Əmək interfeysli birləşfədaçılı çoxməsalalı əməliyyat sistemidir  
B) Çoxistifadaçılı birməsalalı əməliyyat sistemidir  
C) Qrafik interfeysli çoxistifadaçılı çoxməsalalı əməliyyat sistemidir  
D) Əmək interfeysli birləşfədaçılı birməsalalı əməliyyat sistemidir  
E) Qrafik interfeysli birləşfədaçılı birməsalalı əməliyyat sistemidir

11. Əməliyyat sisteminin əsas funksiyalarına daxil devirlər:

- A) Kompyuterin resurslarının idarə olunması
  - B) EHM üçün programın hazırlanması
  - C) Fayl strukturunun təşkili
  - D) İstifadəçi ilə dialogun təmin olunması
  - E) Fayl sisteminin təşkili olunması

12. Emalîyyat sisteminde faylin tam adı aşağıdakilerden hangisidir? Faylin tam adına asasen faylin yolunu tâbiyyât edin?

- A) C:\Magistr\IPG\Suallar\Baza.doc
  - B) C:\Magistr\IPG\Suallar\Baza
  - C) Magistr\IPG\Suallar
  - D) C:\Magistr\IPG\Suallar\Baza.doc
  - E) C:\

### 13. Əməliyyat sistemləri hansılardır?

- A) Windows vista, Winamp, MS Excel
  - B) MS DOS, UNIX, MS Access
  - C) MS DOS, WindowsXP, MS Excel
  - D) WORD, Windows NT, OS/2
  - E) OS/2, UNIX, MS DOS, Windows vista

14. Fayl adının düzgün yazılışını tayin ediniz.

- B) delta.mdb      C) com1.txt  
E) ddret\*h.txt

## 7. Əməliyyat sistemi

15. Əməliyyat sistemi lazımdır.
- A) Tətbiqi programları icra etmək üçün
  - B) Periferik qurğuların idarə etməsi
  - C) Disklərdəki faylları idarə etmək üçün
  - D) Kompyuterin programları arasında əlaqə yaratmaq üçün
  - E) Bütün cavablar doğrudur

### 16. Əməliyyat sistemlərini seçin:

- |            |            |            |          |
|------------|------------|------------|----------|
| 1. Windows | 2. MS DOS  | 3. Word    | 4. Excel |
| 5. Prompt  | 6. Access  | 7. Android | 8. Linux |
| A) 2,5,7   | B) 1,3,6,8 | C) 1,2,7,8 |          |
| D) 1,2,5,6 | E) 3,4,5,6 |            |          |

### 17. Aşağıdakılardan hansılar doğrudur?

- 1- Əməliyyat sistemləri programların yüklənməsinə təşkil edir
- 2- Əməliyyat sistemi vasitəsi ilə mətnlər formallaşdırmaq olar
- 3- Arxiv programlarına diskləri mühafizə edir
- 4- Əməliyyat sisteminin nüvəsi avtomatik yüklənmə qabiliyyətinə malikdir
- 5- Faylların yerləşdirilməsi üçün fayl sistemini BIOS programı təşkil edir
- A) 2,4,5    B) 1,4    C) 1,3,5    D) 2,3    E) 3,4

### 18. Aşağıdakılardan hansılar Bios vasitəsi ilə hayata keçirilir?

- 1- Əməliyyat sisteminin qrafiki interfeysini təmin edir
- 2- Əməliyyat sisteminin əməli yaddaşa yüklənməsinə təmin edir
- 3- Vaxt və tarixi sazlamamağı imkan verir
- 4- Sistemin konfiqurasiya fayllarını yadda saxlayır
- 5- Qurğuların test edilməsini təmin edir
- 6- Tətbiqi programların işinə nəzarət edir
- A) 2,4,6    B) 1,2,4    C) 1,3,5    D) 2,3,5    E) 3,4,6

### 19. Aşağıdakılardan hansılar doğrudur?

- 1- Əvvəlcə Bios programı yüklenir sonra əsa əməliyyat sistemi
- 2- Əvvəlcə əməliyyat sistemi yüklenir sonra əsa Bios programı yüklenir
- 3- Kompyuterlərin konfiqurasiya faylları CMOS yaddaşa saxlanılır
- 4- Qurğuların yoxlanılması prosesi BOOT prosesi adanır
- 5- Əməliyyat sistemini əməli yaddaşa BIOS programı vasitəsi ilə yüklenir
- A) 2,4,5    B) 1,2,4    C) 1,3,5    D) 2,3,4    E) 3,4,5

### 20. 1 qovluqda neçə qovluq yerləşdirmək olar?

- A) 8    B) 3    C) 10    D) 255    E) istanilan sayıda

### 21. 1 qovluqda neçə fayl yerləşdirmək olar?

- A) 5    B) 10    C) 255
- D) Xarici yaddaşın tutumundan asılıdır
- E) istanilan sayıda

### 22. Bir qovluqda iç-içə neçə qovluq yaratmaq olar?

- A) 8    B) 3    C) 10
- D) qovluğun tam adında 255 simvol olana qədər
- E) istanilan sayıda

## Abituryentlər üçün test toplusu

23. Hər hənəv qovluqda IPG.doc faylı saxlanılır. Həmin qovluqda altqovluq yaradılır və IPG.doc faylı həmin altqovluğunda daşınır. Bundan sonra həmin faylin tam adı D:\Data\Senedler\Doc\IPG.doc kimi olur. Daşınmaya qədər faylin tam adı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) D:\Data\Doc\IPG.doc
- B) D:\Data\IPG.doc
- C) D:\Data\Senedler\IPG.doc\Doc
- D) Senedler\IPG.doc
- E) D:\Data\Senedler\IPG.doc

### 24. Ardıcılığı müəyyən edin:

- 1- Əməliyyat sisteminin yüklenməsi
- 2- Bios programının yüklenməsi
- 3- Matn fragmentinin word sənədində daxil edilməsi
- 4- Word programının yüklenməsi
- A) 2,1,3,4    B) 1,2,4,3    C) 2,1,4,3
- D) 1,3,4,2    E) 2,3,1,4

### 25. Magistratura.doc faylı adının şablonu

- aşağıdakılardan hansı ola bilmez?
- A) M\*.d\*
  - B) \*?d?c
  - C) M\*a?.doc
  - D) \*.doc
  - E) Mag?s\*.do\*

### 26. Faylin tam adı aşağıdakı şəkildədir.

D:\IPG\informatika\mentiq\x-dil.docx

Faylin yerləşdiyi qovluq hansı qovluğun alt qovluqudur?

- A) IPG    B) Informatika    C) Mentiq
- D) D:    E) Informatika\mentiq

### 27. Aşağıdakılardan hansı ?es??L.d??fayl maskasına uyğundur?

- A) tes.d    B) es1.doc    C) test\_1.doc
- D) te.d    E) test1.doc

### 28. Faylin tam adı verilmişdir - C:\DOC\SXEM.TXT. Faylin yerləşdiyi qovluq hansıdır?

- A) DOC\SXEM.TXT    B) TXT    C) SXEM.TXT
- D) DOC    E) SXEM

### 29. Faylin tam adı verilmişdir - C:\DOC\SXEM.TXT. Bu diskin baş qovluğunun təyin edin?

- A) C:    B) D:    C) SXEM    D) C:\DOC    E) DOC

### 30. Faylin tam adı verilmişdir - C:\IPG\DOC\SXEM.TXT. Faylin yerləşdiyi qovluq hansı qovluğunun alt qovluqudur?

- A) DOC    B) IPG    C) C:    D) C:\DOC    E) SXEM

### 31. Faylin tam yolu verilmişdir C:\DOC\SXEM.BMP.

Faylin genişlənməsi necədir?

- A) DOC\SXEM.BMP    B) BMP    C) SXEM
- D) SXEM.BMP    E) C:\DOC\SXEM.BMP

### 32. Aşağıdakı maskalardan hansı Magistratura.doc faylini təyin edə bilər?

- A) m\*.?c    B) m\*\*\*\*\*.a.?    C) m??????,\*
- D) m\*.??    E) m\*.d?c

### 33. Fayl və qovluğun adında aşağıdakı simvolların hansından istifadə etmək olmaz?

- A) +    B) "    C) (    D) :    E) -

## 7. Ömaliyyat sistemi

34. Aşağıdakı maskaların hansı IPG.doc faylini tayin edə bilər?

- A) I\*.?c B) I\*\*\*\*\*.a.? C) I???????.\*
- D) I\*.?c? E) I\*.d?c

35. Faylin tam adı aşağıdakı şəkildədir.

D:\IPG\informatika\mentiq\x-dil.docx

Faylin yerini Informatika qovluqundakı magistr qovluquna köçürükdən sonra faylin tam adı hansı şəkilde olar?

- A) D:\IPG\informatika\magistr\x-dil.docx  
B) D:\IPG\informatika\mentiq\mentiq\x-dil.docx  
C) D:\IPG\informatika\magistr\mentiq\x-dil.docx  
D) D:\IPG\informatika\x-dil.docx  
E) D:\IPG\x-dil.docx

36. Ümr faylinin ad genişlənməsi hansıdır?

- A) Bat B) com C) Exe D) doc E) Doc

37. Hansı arxiv faylinin formatıdır?

- A) avi B) pst C) cab D) pab E) hlp

38. Rəqəm formatında olan səs faylilarının ad genişlənməsi hansı variantda düzgün göstərilir?

- A) wav, mp3, mid B) mp3, mid, cab  
C) mid, cab, wav D) avi, mpg vob  
E) pab, pst, htm

39. Faylı və qovluğun adında aşağıdakı simvolların hansından istifadə etmək olmaz?

- A) + B) > C) ( D) ) E)

40. Faylı və qovluğun adında aşağıdakı simvolların hansından istifadə etmək olmaz?

- A) + B) = C) | D) ? E) -

41. Faylin yolu nədir?

- A) Baş qovluqda qovluqların adlarının siyahısı  
B) Bir qovluqdakı faylların siyahısı  
C) " " işarəsi ilə ayrılmış qovluq adlarının ardıcılılığı  
D) Qeydi adlandırılmış sahə  
E) Baş qovluqdakı faylların siyahısı

42. Faylin adındaki ikinci hissə nəyi bildirir?

- A) Faylin tipini B) Fayla qoyulan işləşəri adı  
C) Faylin ölçüsünü D) Həcmin mənasını yoxlama  
E) Faylin yaranma tarixini

43. Yaddaşın müəyyən hissəsində bir ümumi ad altında saxlanılan verilənlərin yığınına aşağıdakı adlardan biri verilir:

- A) Qovluq B) Klaster C) Program  
D) Qovluq E) Faylı

44. Windows sistemində arxivlaşdırma programları:

- A) WinZip, WinRar, WinArj B) Arj, WinRar, Com  
C) .Exe, .Com, WinArj D) UnRar, .Exe, PkZip  
E) WinZip, .Exe, Zip, Rar

45. Qovluğun daxilində qovluq yaratmaq mümkün dürmə?

- A) Mümkündür B) Mümkün deyil  
C) Bəzi hallarda D) Heç bir cavab düz deyil  
E) Hamısı düzdür

46. Faylı və qovluğun adında aşağıdakı simvolların hansından istifadə etmək olmaz?

- A) + B) - C) = D) :

47. avi, mpg, vob, flv onların ortaq cəhəti nadir:

- A) Vİdeo faylları B) Audio faylları  
C) Arxiv faylları D) Rəsm faylları  
E) Matn faylları

48. Fayla olan yolda D:\azeri\reklam.doc yazılışı nəyi göstərir?

- A) D-faylin adı, azeri- yerləşdiyi papkani, reklam yerləşdiyi disk, doc- genişlənməni  
B) D-faylin yerləşdiyi disk, azeri- yerləşdiyi papkani, reklam- faylin adını, doc- genişlənməni göstərir  
C) D- programı, azeri fayı, reklam -papkani, doc- genişlənməni göstərir  
D) D- papkani, azeri programı, reklam- genişlənməni, doc- faylin yerləşdiyi disk  
E) Düzgün cavab yoxdur

49. Aşağıdakı kimli verilmiş Doc3.doc faylinin tam adını müəyyən edin:



- A) A:\DOC3  
C) A:\DOC3\Doc1.doc  
E) A:\TOM3\Doc1.doc  
B) A:\DOC3\Doc3.doc  
D) A:\TOM3\Doc3.doc

50. Həm qovluqda arayish.doc faylı saxlanılır. Həmin qovluqda altqovluq yaradılır və arayish.doc faylı altqovluğa daşınır. Bundan sonra həmin faylin tam adı D:\Data\Senedler\Doc\arayish.doc kimli olur. Daşınmaya qədər faylin yerləşdiyi qovluğun tam adı nümunələndirilir:

- A) D:\Data\Doc  
C) D:\Data\Senedler\Doc  
B) D:\Senedler  
D) Senedler

51. Faylin adında nəyi bildirir?

- A) Yenisiyi yaratmaq, köçürmək, birləşdirmək, adını dayışdırmaq, silmək  
B) Yenisiyi yaratmaq, adını dayışdırmaq, silmək, birləşdirmək, miqyaslaşdırmaq  
C) Köçürmək, silmək, miqyaslaşdırmaq, baxmaq  
D) Yenisiyi yaratmaq, köçürmək, baxmaq, çevirmək, miqyaslaşdırmaq  
E) Miqyaslaşdırmaq, silmək, baxmaq, adını dayışdırmaq

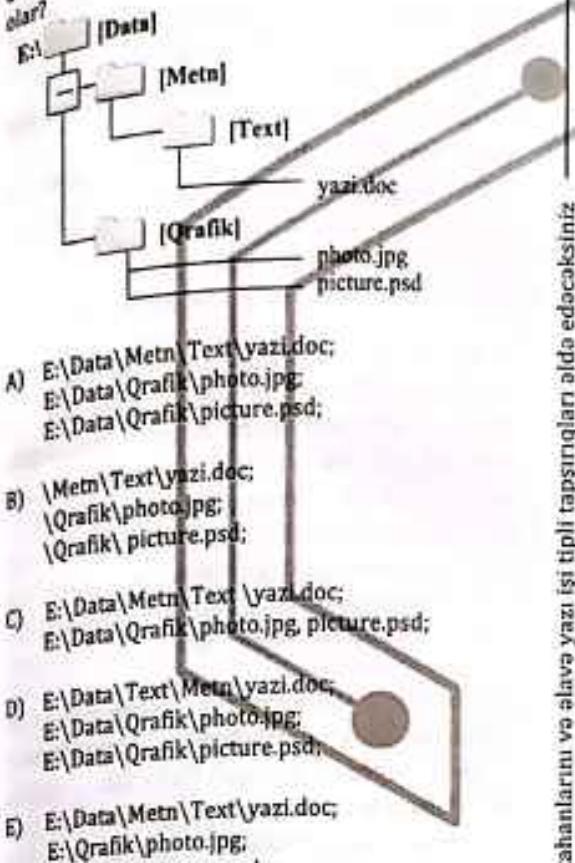
52. Faylin adında "?" nəyi bildirir?

- A) İxtiyari genişlənməli bütün fayllar  
B) Naməlum genişlənməli fayllar  
C) Faylin adında simvollar qrupu  
D) Faylin adında və ya genişlənməsində bir simvol  
E) Faylin genişlənməsində simvollar qrupu

53. Faylin tam adının düzgün formatı hansıdır?

  - A) altqovluq 1 \altqovluq2:\\_fayl
  - B) altqovluq 1 \altqovluq2\...\fayl 1
  - C) disk:\altqovluq\\_\\_fayl
  - D) disk.\altqovluq\\_\\_fayl
  - E) disk altqovluq\\_\-/fayl

54. Aşağıdakilerin tam adı ne olur? | [Date] |



55. Faylin yolu verilmişdir C:\DOC\SXEM.TXT.  
Faylin tam adı nedir?

A) DOC\SXEM.TXT      B) TXT      C) SXEM.T

56. Osmaniyyat sisteminin yazıldığı monteqi disk  
nece adlanır?  
A) Çevik disk      B) Sert disk      C) Fiziki disk  
D) Dörtük disk      E) Sistem diskü

57. Nümayiş olunan fayıllar hansı genişlenmeye malik olur?  
A) ppt B) sdr C) jpg D) dot E) xls

58. Aşağıdakı faylı adlarından hansılar  $a^*b^*x$  tablosuna uygunudur?

- 1- abbas.docx      2- abba.docx      3- alabalaba.dox  
4- alabalaba.xlsxx    5- akab.potx      6- alibaba.docx  
A) 1,3,4    B) 2,6    C) 1,5    D) 2,3,6    E) 2,4,6

59. Matn fayllarının ad genişleştirmelerini seçin:  
A) 2,4,6 B) 3,4,5 C) 1,4,5 D) 1,3,6 E) 2,3,5

60. Faylı adında aşağıdaki simvolların hangisinden istifade etmek olmaz?

61. Fayl adı newgames666.exe hansı fayllar maskasına uygun deyil?

  - A) \*g?me\*.\*x\*
  - B) \*g?me\*.?x?
  - C) \*game?.\*x?
  - D) \*ga?e\*.?x\*
  - E) \*game\*.?x\*

- 62. İcra olunan fayllar:**

  - A) Programların işi üçün zaruri olan xüsusi parametrləri saxlayır
  - B) Sadəcə olaraq müəyyyan bir amaliyyati yerinə yetirir
  - C) İstifadəçilər tərafından kompüterdə müəyyyan programların köməyiylə yaradılan informasiyalar toplusudur.
  - D) İstifadəçinin özü tərafından yaddaşda saxladığı sanadlardır
  - E) Kompyuterin qurğularının işini aks etdirir

63. Faylin tari adının düzgün formatı hansıdır?

  - A) altqovluq1\altqovluq2\\_\\_fayl
  - B) altqovluq1\altqovluq2\\_\\_fayl
  - C) disk:\altqovluq1\\_\\_fayl
  - D) disk:\altqovluq1\\_\\_fayl
  - E) disk\altqovluq1\\_\\_fayl

64. Faylin tam yolu verilib: D:\DOC\KOSMOS.TXT  
Fayl hansı qövliyda yerləşir?  
A) D:\DOC\KOSMOS.TXT      B) DOC      C) TXT  
D) KOSMOS.TXT      E) KOSMOS

65. Matn faylinin ad genişlenmesi hansidir?  
A) Txt B) Mdb C) Ppt D) Bat E) Pps

66. 2 faylı aynı adlı kompyuterin yaddaşında saxlamaq olmaz?

  - A) Olmaz
  - B) Olar, lakin ayrı-ayrı qovluqlarda
  - C) Aynı qovluqda saxlamaq olar
  - D) Aynı diskde saxlamaq olmaz
  - E) Ayrı-ayrı qovluqlarda saxlamaq olmaz

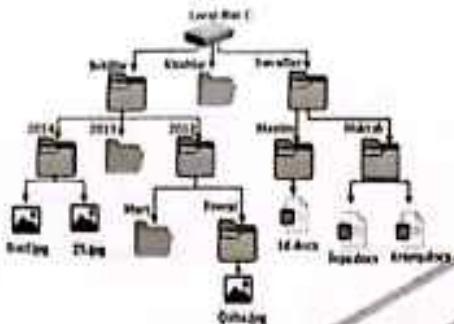
67. Darstxt adlı fayl Informatika qovluğunda saxlanıldı. Daha sonra bu faylı həmin qovluğun daxilində yaradılmış Kimya adlı qovluğun altqovluğuna köçürüldür. Köçürmədən sonra faylin tam adı necə olacaq?

  - A) C:\ Informatika \Kimya \MS\Dərs.txt
  - B) E:\ Inforpiatika \MS\ Kimya\Darstxt
  - C) E:\ Informatika \Kimya \DB\2022\Dərs.txt
  - D) D:\ Informatika \Kimya
  - E) G:\ Informatika \ 2022

68. kitab.doc faylı hansısa bir qovluqda saxlanılır. Sonra bu fayl həmin qovluqdakı başqa bir qovluğun altqovluğuna daşınır. Daşınmadan sonra həmin faylin tam adı D:\Files\Infomatika\Doc\M5\kitab.doc kimi olur. Daşınmaya qədər faylin yerleşdiyi ilk qovluğun tam adı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) D:\Files\Doc\kitab.doc
  - B) D:\ Files \Informatika\kitab.doc
  - C) D:\ Files \ Informatika \Doc
  - D) D:\ Informatika \ Files
  - E) D:\ Files \ Infomatika

*69-73-cü saillar verilmis yakkili asason  
cavablandırılaçq*



69. Verilmiş şakila asasan Çelik'inin İyerarşik strukturuna asasan Quba adlı faylı tam adam müayyan edin.

- A) C:\Şakiller\2013\Maktab\Quba.jpg
  - B) C:\Şakiller\2014\Quba.jpg
  - C) C:\Şakiller\2012\Fevral\Quba.jpg
  - D) C:\Şanadilar\Şekiller\Quba
  - E) C:\Şakiller\Fevral\2012\Fevral

70. Verilen iyerarzik struktura malik C diskine gora dogru mülakitalari secin.

1. 2013 adlı qovluq 2012 adlı qovluğun altqovluğudur.  
2. Məktəb qovluğunun daxilində iki fərqli tipli fayl var.  
3. Şəkillər qovluğunun daxilində olan qovluğun altqovluqlarından biri Fevral adlı qovluqdur.  
4. 2014 və Mənim adlı qovluğun daxilindək müxtəlif adlı, amma eyni tipli fayllar var.  
5. C lokal diskində ümumi 3 boş qovluq var.

71 Verilen iyerarzik struktura malik C diskine göre  
dođru mülahizaları seçin.

1. 2012 adlı qovluğun altqovluqları boşdur  
2. Kitablar adlı qovluğu Sənədlər adlı qovluğa köçürmək olar  
3. Məktəb adlı qovluğun 2 altqovluğu var  
4. Mənim və Məktəb adlı qovluqların daxilindəki ayılların tipləri eynidir  
Şakillər adlı qovluğun 5 altqovluğu var  
A) 2,4,5    B) 1,2    C) 3,5    D) 1,3,5    E) 2,4

72. Verilmiş şəkili asasən daxilində heçbir obyekt  
olmayan neçə növüq vardır?

- A) 1      B) 4      C) 3      D) 8      E) 6

73. Verilen iyerarzik struktura malik C diskine göre  
yanılıcı mülüklerinizi seçin.

- Yanlışlu muntazimatları seçin.

  - C lokal diskinde ümumi 2 boş qovluq var.
  - C lokal diskinde ümumi 10 fayl obyekti var.
  - C lokal diskinde ümumi 2 tip fayl obyektləri var.
  - C lokal diskinde ümumi 5 fayl obyekti var.
  - Məktəb və 2012 qovluqları eyni qovluqdadır.

A) 2,3,5    B) 1,2    C) 3,5    D) 1,4,5    E) 2,4

74. Menteşli docsaylinin şablonları aşağıdakilerden hangiler olabilir?

- 1- M\*\*\*q!7.doc?      2- \*!l.d?      3- M\*(n+1).d<sub>n+1</sub>  
 4- M????!!l.doc      5- \*\*\*\*\*??!!l.doc  
 A) 1,3,4    B) 2,6    C) 1,5    D) 1,3,5

75. kitab.doc faylı hansısa bir qovluqda saxlanılır. Sonra bu fayl hamın qovluqlarına başqa bir qovluq altıqovluğuna daşınır. Daşınmadan sonra hamın faylı tam adı D:\Files\Infomatika\Doc\M5\kitab.doc kimi olur. Daşınmaya qədər faylin adı aşağıdakılardan hansıdır?

- A) D:\Files\M5\kitab.doc
  - B) D:\ Files \Informatika\kitab.doc
  - C) D:\Files\Informatika\Doc
  - D) D:\ Informatika \ Files\kitab.doc
  - E) D:\ Files \ Informatika\M5\kitab.doc

76. Dərs.txt adlı fayl İnformatika qovlğunda saxlanılırdı. Daha sonra bu fayl həmin qovluğun daxilində yerlaşan Kimya adlı başqa bir altqovluq kəçirildi. Kəçirilmiş faylin yolu hansıdır?

- A) C:\ Informatika \Kimya \ Dars.txt
  - B) E:\ Informatika \M5 \ Kimya\ Dars.txt
  - C) F:\ Informatika\ 2022 \Kimya
  - D) D:\ Informatika \ Kimya
  - E) G:\ Informatika \ 2022

77. Dərs.txt adlı faylı Informatika qovluğunda saxlanıldı. Daha sonra bu faylı həmin qovluğun daxilində yaradılmış qovluğun Fizika adlı altqovluğuna köçürüldü. Köçürmədən sonra qovluğun tam adı necə olacaq?

- A) C:\ Informatika \X7 \Fizika
  - B) E:\ Informatika \Fizika\ Dars.txt
  - C) F:\ Informatika\ D3 \Fizika\ Dars.txt
  - D) D:\ Informatika \ M8 \Fizika \X3
  - E) G:\ Informatika \ Fizika \M5

8. Manzara.jpg adlı fayl Şəkillər qovluğunda saxlanıldı. Daha sonra bu faylı hamın qovluqda film qovluğunda yaradılmış M5 qovluğuna tökürdülər. Kötürmədən sonra faylin tam adı necə olacaq?

- ) C:\ Şakiller\ M5\ Film\ Manzara.jpg
  - ) E:\ Şakiller \ Film \M5\ Manzara.jpg
  - ) F:\ 2023\ Şakiller \ Film \M5\ Manzara.jpg
  - ) D:\ Şakiller \ M5 \Film
  - ) G:\ M5 \ Şakiller \Film\ Manzara.jpg

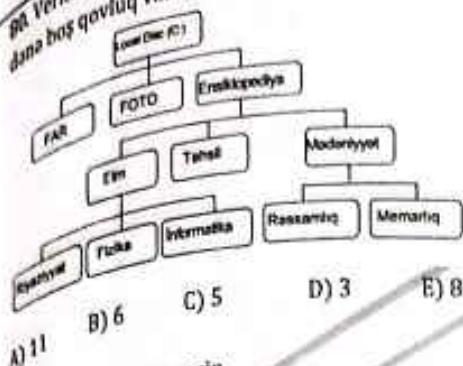
9. Düzgün olmayan variantları seçin.

- C:\ Şakiller \ M5 \ Film\ kitab.gif  
E:\ Şekiller \ Film \M@5\ şəkil.bmp  
F:\ 2023\ Şekiller \ Film \M5\ manzoro.jpg  
D:\ Şekiller \ M5 \ Film.png  
G:\ M5 \ Şekiller \ Film\ dərs.d?oc

3,4,5     B) 1,2     C) 2,3     D) 1,4,5     E) 1

## 7. Omalyyat sistemi

ba Verilen iyerarxik struktura asasan şakilda neçə dana həq qovluq vardır?



- A) 11    B) 6    C) 5    D) 3    E) 8

81. Düzgün olanları seçin.

1. C:\Şəkillər\ M5\Film\kitab.gif
  2. E:\Şəkillər\ Film \M@5\şəkil.bmp
  3. F:\2023\Şəkillər\ Fil@m\M5\mənzəra.jpg
  4. D:\Şəkillər\ M5\Fl\*m.png
  5. G:\M5\Şəkillər\Film\dars.d?oc
- A) 3,4,5    B) 1,2    C) 2,3    D) 1,3,5    E) 1,4

82. Faylin tam adının düzgün göstərildiyi variantı seçin.

- A) D:\Şəkillər\ CS\Mak?tab\Kitab.jpg  
 B) C:/Fizika/Qanunlar/Nyuton.jpg  
 C) C:\Plan\2023\Məktəb\png.Dərs  
 D) C:\Kimiya\Mahlular\cism.txt  
 E) C:\Şəkillər\Feval\201962

83. Uyğunluğu müəyyən edin:

- |                      |                      |                      |         |        |
|----------------------|----------------------|----------------------|---------|--------|
| 1.Mətn faylı         | 2.Qrafik faylı       | 3.Səs faylı          |         |        |
| a) wav               | b) txt               | c) bmp               | d) midi | e) png |
| A) 1-b; 2-c; 3-a,d   | B) 1-a; 2-b,e; 3-c,d | D) 1-b; 2-a,e; 3-c,d |         |        |
| C) 1-e; 2-b,c; 3-a,d |                      |                      |         |        |
| E) 1-c; 2-a,d; 3-b,e |                      |                      |         |        |

84. Uyğunluğu müəyyən edin:

- |                      |                      |                      |        |        |
|----------------------|----------------------|----------------------|--------|--------|
| 1.Video faylı        | 2.Təqdimat faylı     | 3.Səs faylı          |        |        |
| a) mp3               | b) avi               | c) wav               | d) mpg | e) ppt |
| A) 1-b,d; 2-e; 3-a,c | B) 1-a; 2-b,e; 3-c,d | D) 1-b; 2-a,e; 3-c,d |        |        |
| C) 1-c; 2-b,c; 3-a,d |                      |                      |        |        |
| E) 1-c,d; 2-a; 3-b,e |                      |                      |        |        |

85. Faylı adı düzgün yazılmayan variantları seçin:

1. Kitablılar.doc    2. Inf:25.txt    3. #24si.jpg  
 4. 365;d.mp3?3    5. @@ders.bmp  
 A) 2,3,5    B) 1,2    C) 3,5    D) 1,4,5    E) 2,4

86. Qovluqlara aid fikirlərdən biri yanlışdır.

- A) Qovluqların başlıca parametri onun adıdır.  
 B) Qovluqların içinde olan obyektlərin həmsini eyni anda seçmək olar.  
 C) Qovluqların öz hacmləri ilə diskdəki hacmləri fərqli olub.  
 D) Qovluqları yaradarkən onların yaranma tarixi qeydiyyata alınır.  
 E) Qovluqların daxilində qovluq yaratmaq olmaz

87. Verilan doğru mühəhizələri tapın.

- 1.Faylı və qovluq obyektinin adında an azı 255 simvoldan istifadə olunur.
  - 2.Faylin yolu ilə faylin tam adı eyni manaya malikdir.
  - 3.Faylin tam adı iki asas hissəyə bölünür: ad və uzantı.
  - 4.Bir qovluq daxilində eyni adlı qısayolu yaratmaq olmaz.
  - 5.Eyniadlı və müxtəlif tipli faylı obyektləri bирердə saxlamaq olur.
- A) 2,3,5    B) 1,2    C) 3,5    D) 1,4,5    E) 2,4

7.2. İş masası, onun elementləri. Fayllar və qovluqlar üzərində amallər:

1. Omalyyat sistemində deşktopun asas elementləri hansılardır?

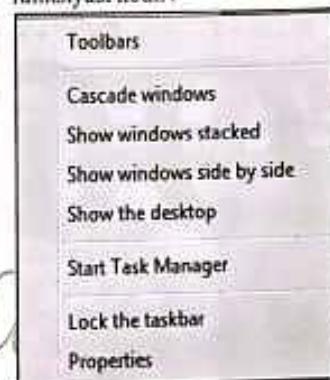
- |                  |                   |
|------------------|-------------------|
| 1- Computer      | 2- Sistem Tools   |
| 3- File explorer | 4- Taskbar paneli |
| 5- Recycle Bin   | 6- Snipping tool  |
| 7- User's Files  | 8- Favorites      |
| 9- Control Panel | 10- Gadgets       |
- A) 1,3,4,7,8    B) 1,4,5,7,9,10    C) 2,4,5,6  
 E) 3,7,8,9    D) 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10

2. Aşağıdakı verilmiş şəkil Taskbar panelinin hansı bölməsi adlanır?



- A) Quick Lunch    B) Start    C) Notification  
 D) Tab    E) Backstage

3. Aşağıdakı şəkilə asasan Lock the taskbar əmrinin funksiyası nədir?



- A) Tasbardakı obyektləri böyütəmək  
 B) Taskbardakı obyektləri kiçitmək  
 C) Tasbarı avtomatik gizlənmə rejimini qoyma  
 D) Taskbarın kilidlayarak harekətsiz olmasını təmin etmək  
 E) Taskbarı kilidlayarak üzərindəki obyektlərin istifadəsini angalləmək

4. Windows omalyyat sistemində ekranın kontekst menyusunun hansı əmri ilə ekrandakı obyektlərin ölçülərini dayışmək olar?

- A) Sort by    B) View    C) Personalize  
 D) Screen resolution    E) New

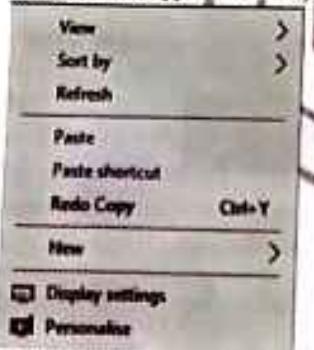
5. Aşağıdakilardan hangisi Windows amaliyyat sisteminde yaratılmış fayl adı ola bilmez?
- A) Magistr.com      B) SMTP.com      C) Prn.doc  
 D) IPG.html      E) ppm.sfx

6. Desktopun kontekst menüsünün görünüşü aşağıda verilmiştir. Şekil asasan demek olar ki sonuncu amaliyyat .... olmuşdur. (Windows 7)?



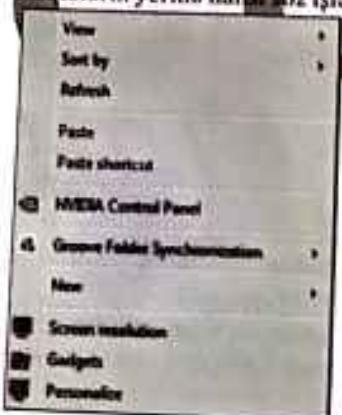
- A) Ctrl + Z      B) Ctrl + X      C) Ctrl + V  
 D) Ctrl + C      E) Ctrl + Y

7. Desktopun kontekst menüsünün görünüşü aşağıda verilmiştir. Şekil asasan demek olar ki sonuncu amaliyyat .... olmuşdur. (Windows 7)?



- A) Ctrl + Z      B) Ctrl + X      C) Ctrl + V  
 D) Ctrl + C      E) Ctrl + Y

8. Aşağıdaki şkil ... kontekst menüsüdür. Nöqtaların yerine hangi söz işlodilmiştir?



- A) Qovluğun      B) Ekranın      C) Programın  
 D) Taskbarın      E) Faylin

9. Ömaliyyat sisteminde mümkün fayl adlarını seçin.
1. PRN.DOC      2. My\*table.xls  
 3. CONTable.xls      4. My\*table.xls  
 5. #table.xls      6. My\*table.xls  
 A) 1,2,6      B) 4,5,6      C) 3,5,6      D) 1,3,5      E) 3,4,5

10. Ekranın kontekst menüsünün şəkili aşağıda verilmiştir. Bu şəkili asasan doğru həkəmləri?



1- View bölməsi ilə ekranda yerləşən obyektlərin ölçülərini dayışmak olar

2- Sort by bölməsi ilə ekranda olan obyektlərə sızgac təyin etmek olar

3- Refresh amri amaliyyat sistemi ani olaraq yeniləyir

4- Sonuncu amaliyyat Ctrl+C olmuşdur

5- Ekranın arxa plan yaxılığı da özünləri dayışan şəkildə şəklindədir

6- New bölməsindən yeni program yüklemək olar

7- Personalize bölməsindən ekrannın vacib qovluqları olan Computer, Network və s. qovluqların ikonunu dayışmak olar

- A) 1,3,4,5,6      B) 2,3,4,7      C) 1,4  
 D) 1,1,5,7      E) 2,4,6,7

11. Ömaliyyat sistemi aslı vəziyyətdə qaldığı zaman hansı program vasitəsi ilə problem aradan qaldırılır?

- A) Task bar      B) Quick launch  
 C) Start Task manager      D) Notification area

12. Ömaliyyat sisteminde Copy amrindən sonra neçə dəfə paste amrini istifadə etmek olar?

- A) 1 dəfə      B) 24 dəfə  
 C) 10 dəfə      D) 5 dəfə  
 E) Obyekt mübadilə buferindən silinən vaxtadak

13. Ömaliyyat sisteminde Cut amrindən sonra neçə dəfə paste amrini istifadə etmek olar?

- A) 1 dəfə      B) 24 dəfə  
 C) 10 dəfə      D) 5 dəfə  
 E) Obyekt mübadilə buferindən silinən vaxtadak

14. Faylin cəld yüklenəsi amaliyyatını tamın etmek üçün iş masasında yaradılan vasita hansıdır?

- A) Avtoyükləmə paneli      B) Təppəriq Məni  
 C) Xəbərdarlıq lovhası      D) İdarəetmə paneli  
 E) Qisayol piktoqramı

## 1. Əməliyyat sistemi

15. Əməliyyat sistemində Plug and Play texnologiyası nə üçündür?

- A) Ekranın görünən informasiyanın oluğu kimi çap edilməsi üçün
- B) Yeni şriftlərin istifadə edilməsi üçün
- C) Müxtalif tipli verilənlərdən müraciəkəb sənədlərin hazırlanması
- D) Yeni periferiya qurğularının avto sazlanması üçün
- E) Obyektlərin maus vasitəsi ilə başqa yera sıxılıklaması üçün

16. Qovluqlar üzərində icra olunan əməliyyatlar hansılardır?

- A) Yenisini yaratmaq, baxmaq, icra etmək, silmək
- B) Yenisini yaratmaq, birləşdirmək, koçurmak, silmək
- C) Yenisini yaratmaq, baxmaq, koçurmak, silmək
- D) Baxmaq, icra etmək, silmək
- E) Silmək, koçurmak, icra etmək, yenisini yaratmaq

17. Kompyuterdə sazlama əməliyyatlarını həyata keçirmək üçün hansı qovluq nəzərdə tutulmuşdur?  
A) Homegroup      B) Control Panel      C) Network  
D) Favorites        E) Computer

18. Windows əməliyyat sistemində bir pəncərədən digər pəncərəyə keçmək üçün nə etmək lazımdır?  
A) Lazım olan pəncənin istənilən yerində maus düyməsinə sıxmaq lazımdır  
B) Tapşınq panelində uyğun pəncərənin düyməsinə sıxmaq lazımdır  
C) Alt+Tab düymələrini sıxmaq lazımdır  
D) Pəncərin başlıq panelində maus düyməsinə sıxmaq lazımdır  
E) Bundan cavablar doğrudur

19. Faylları silən zaman Zibil qutusu aktivlaşdırılır. Silinmiş fayllarla nə baş verir?  
A) Silən zaman fayllar diskdən silinir və yalnız onların siyahısı Zibil qutusunda saxlanılır  
B) Fayllar diskdən silinmir, onlar yerlaşıdıyi qovluqdan Zibil qutusu qovluğunə köçürülrən və orada saxlanılır  
C) Fayllar diskdən silinmir, onlar əvvəlki kimi eyni qovluqda saxlanılır  
D) Fayllar yerlaşıdıyi qovluqda qalmaqla, surəti Zibil qutusu qovluğunə köçürülrən  
E) Fayllar tamamilə diskdən silinir, Zibil qutusu qovluğunə düşmür

20. Faylı Recycle Bin qovluğunə göndərmədən lağv etmək üçün nə edilir?

- A) Shift+Tab sıxılır      B) Alt+Shift sıxılır
- C) Ctrl+Shift sıxılır      D) Ctrl+Alt sıxılır
- E) Shift+Delete sıxılır

## Abiturliyentlər üçün test toplusu

21. Koçurma və silmə əməliyyatlarını tətbiq etmək olmaz.

- A) Müxtalif qovluqlardakı fayllar qrupuna
- B) Ayrı-ayrı fayllara
- C) Butun qovluqa
- D) Bir fayla
- E) Bir qovluqdakı fayllar qrupuna

22. OLE texnologiyası nadir?

- A) Obyektin digər programlarla əlaqələndirilməsi və mübadiləsi təmin olunur
- B) Obyektin xassələri dayışdırılır
- C) Obyektin surəti çoxarılır
- D) Obyektin digər programlardan çıxarılması
- E) Cavabların hamisi yanlışdır

23. Faylı pictogramı üzərində Cut amri icra olundu. Lakin İş stolunun kontekst menyusunda Paste Shortcut amri aktivlaşmadı. Bu necə ola bilər?

1. Paste Shortcut amri yalnız Copy amri icra olunduqda aktivlaşır
  2. Paste amri icra olunduqdan sonra aktivlaşır
  3. Faylı seçildikdə aktivlaşır
  4. Paste Shortcut amri Cut və Copy amri icra olunduqda aktivlaşır
- A) 1,2      B) 3,4      C) 1,3,4      D) 1      E) 1,2,3,4

24. Task Manager panelini açmaq üsullarına aiddir?

- 1- Ctrl+Alt+Del      2- Ctrl+Shift+Del
  - 3- Ctrl+Shift+Esc      4- Ctrl+Alt+Esc
  - 5- Taskbarın kontekst menyusundan uyğun amri
- A) 1,3      B) 1,3,5      C) 3,4      D) 2,5      E) 1,2,3,5

25. Obyektləri ekranın tor xətləri üzrə nizamlamaq üçün Ekranın kontekst menyusunun hansı əmrindən istifadə olunur?

- A) View      B) Personalize      C) Sort by  
D) New      E) Screen resolution

26. Kompyuterin an vacib bildirişlərinin göstəriləyi sabəcə adlanır?

- A) Start button      B) Quick Launch      C) Shortcut  
D) Quick Start      E) Notification Area

27. Taskbar üzərində programları bərkitmək üçün üsullara aiddir?

- 1- Programın kontekst menyusundan Pin to Taskbar amrinin etmək
  - 2- Programın kontekst menyusundan Copy amri icra etmək
  - 3- Drag and Drop texnologiyası vasitə ilə
  - 4- Programın kontekst menyusundan Paste amrini icra etmək
  - 5- İcra edilmiş programın taskbardakı pictogramı üzərində Pin to Taskbar amrini icra etmək
- A) 1,5      B) 1,4,5      C) 1,3,5      D) 2,4      E) 1,2,3,5

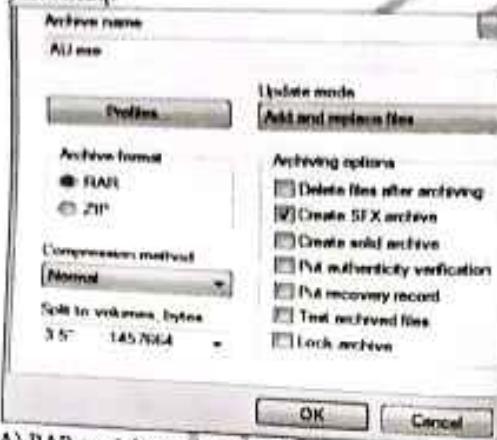
28. Faylı və qovluqlar haqqında an dolğun informasiyani hansı görünüş rejimində almaq olar?

- |                                                        |                                             |
|--------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <input checked="" type="checkbox"/> Extra large icons  | <input type="checkbox"/> Large icons        |
| <input checked="" type="checkbox"/> Medium-sized icons | <input type="checkbox"/> Small icons        |
| <input checked="" type="checkbox"/> List               | <input type="checkbox"/> Details            |
| <input type="checkbox"/> Content                       | <input type="checkbox"/> List               |
| <input type="checkbox"/> Content                       | <input checked="" type="checkbox"/> Details |
| <input type="checkbox"/> Content                       | <input type="checkbox"/> Tiles              |
- A) Extra Large Icons      B) List      C) Details  
D) Content      E) Tiles

29. Drag and Drop texnologiyası nadir?

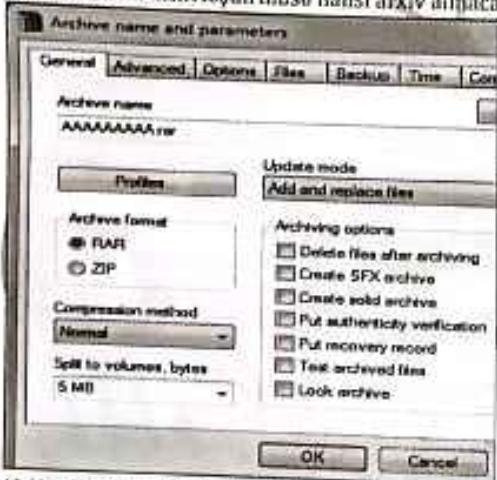
- A) Bir program daxilində digər program faylından istifadə
- B) Obyektin yeriin sıçan vasitəsilə dayışdırılması
- C) Kompiuterə yeni qoşulmuş qırğınların avtomatik tanınması
- D) Recycle Bin-dan obyektlərin geri qaytarılması
- E) Obyektlərin Recycle Bin-a döşəmdən tamamilə silinmesi

30. Sixildən sonra 4 mb həcmi qalan faylı şəkildəki kimli arxivləşdirilibsa hansı arxiv yaranacaq?



- A) RAR genişlənməli 3.5 MB -lıq sədə arxiv
- B) EXE genişlənməli 3.5 MB -lıq çoxcildili arxiv
- C) ZIP genişlənməli 3.5 MB -lıq sədə arxiv
- D) EXE genişlənməli 3 fayldan ibarət çoxcildili arxiv
- E) EXE genişlənməli 14 fayldan ibarət sədə arxiv

31. Sixildən sonra 12 mb həcmi qalan faylı şəkildəki kimli arxivləşdirilibsa hansı arxiv alınıcaq?



- A) Həcmi 5 mb -lıq RAR genişlənməli arxiv
- B) Maksimal ölçüsü 5 mb olan 3 fayldan ibarət çoxcildili arxiv
- C) Həcmi 5 mb -lıq ZIP genişlənməli arxiv
- D) Özüaçılan 5 mb -lıq RAR arxivli
- E) Həcmi 10 mb -lıq ZIP genişlənməli arxiv

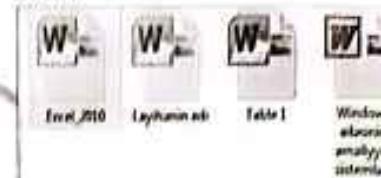
32. Əməliyyat sistemində ekranda yerləşən obyektlər üçün görünüş formaları hansılardır?

- |                      |                 |            |
|----------------------|-----------------|------------|
| 1) Small icons       | 2) List         | 3) Details |
| 4) Extra large icons | 5) Medium icons | 6) Tiles   |
| 7) Content           | 8) Large icon   |            |
| A) 2,3,6,7           | B) 2,3,4,7      | C) 1,5,8   |
| D) 1,4,5,8           | E) Hamisi       |            |

33. Windows istifadəçiyə hansı tip interfeys təqbiqatı edir?

- A) Sol  
B) Birləşmiş  
C) Üst  
D) Pəncəra  
E) Payl

34. Şəkildəki faylların solğun görsənməsinə nədir?



- A) Bu fayllar ərtiq silinərək sabata göndərilir.
- B) Bu fayllar matn redaktorunun bir əvvəlk versiyasında hazırlanıb.
- C) Bu fayllar ya müvəqqəti mühadilə buferində yerləşir, ya da gizlədirilir.
- D) Bu fayllar ancaq oxunan atributuna malikdirler və onları dayışmək olmaz.
- E) Bu fayllar har biri qisayoldur.

35. Payla fəlinən verildikdən sonra faylin adı dayışdırılmışdır. Qisayol (yarlık) üzərində məsusun sol düyməsinin iki dəfə ardıcıl klikləşdirilər.

- A) Ekranda faylin tapılmadığı haqqında məlumat verən dialoq pəncərəsi açılacaq.
- B) Faylı normal qaydada açılacaq.
- C) Ekranda faylin əvvəlk adını axtaran sörgü pəncərəsi açılacaq.
- D) Qisayol silinəcək.
- E) Qisayolun adı avtomatik olaraq dayışdırılır.

36. Kontekst menyusunun əsas vəzifəsi nadir.

- A) Qoşluq və faylları axtarmaq.
- B) Fəal programların birindən digərinə asanlıqla keçid.
- C) Icrası zəruri olan programların tez fəallaşdırılması.
- D) Son vaxt işlənmiş sənədlərə daxil olmaq.
- E) Obyektin xassələrinə, əmrlərə çevikliklə daxil olmaq.

37. İş masasının kontekst menyusundan nəyi etmək olmaz?

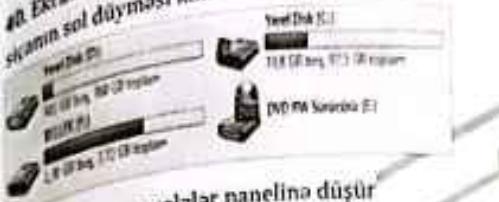
- A) Ekranın həlini dayışmak.
- B) Ekran fənlərinin dayışdırılması.
- C) Obyektlərin nizamlanması.
- D) Obyektin adının dayışdırılması.
- E) Yeni obyektin yaradılması.

38. Əməliyyat sistemində qrup şəklində seçilmiş obyektlər üzərində hansı əməliyyat aparmaq olmaz?

- A) Qrup şəklində silmek.
- B) Qrup şəklində yaratmaq.
- C) Qrup şəklində adını dayışmak.
- D) Qrup şəklində paylaşmaq.
- E) Qrup şəklində qisayolunu yaratmaq.

## 7. Məaliyyat sistemi

39. Windows mühitində axtarış pəncərəsini açmaq üçün hansı menyudan istifadə olunur?  
 A) F1      B) F2      C) F3      D) F4      E) F5

40. Ekranın sağ aşağı künçündəki düymənin üzərinə silmən sol düyməsi klik edildərsə nə baş verər?  


- A) Pəncərələr məsələlər panelinə düşür  
 B) Ekranın bütün pəncərələr şəffaflaşır  
 C) Ekranın pəncərələr 3D formatında görsənir  
 D) Ekranın pəncərələr 2D formatında görsənir  
 E) Ekranın pəncərələr bağlanır

41. Pin this program to the Taskbar (Закрепить программу в панели задач) əmri na üçün istifadə edilir?



- A) Program pəncərəsinə bağlamaq mümkün olmayacağı  
 B) Programın piktoqramı program bağlandıqdan sonra da masələr panelində qalacaq  
 C) Programın piktoqramı Ekranda yarıklı kimi galacaq  
 D) Programda işləmək mümkün olmayacağı  
 E) Programın piktoqramı məsələlər panelində görünməz olacaq

42. Məaliyyat sistemində seçilmiş fayllar üçün hansı amaliyyatlar mümkündür?  
 1- Adına görə düzülmə  
 2- Mübadilə buferinə koçürülmə  
 3- Döyişliklə tarixinə görə düzülmə  
 4- Adılarının dəyişdirilməsi  
 5- Xüsusiyyətlərinin göstərmək  
 6- Görünüş rejimini dəyişmək  
 7- Fləş diska köçürmə  
 8- Qeyyol (Shortcut) piktoqramını yaratma  
 A) 2,4,5,7,8      B) 2,3,6,7      C) Yalnız 4 və 8  
 D) 1,3,6,7      E) Hamısı

43. Aşağıda göstərilənlərdən hansı həm də Windows məaliyyat sisteminin funksiyalarına aiddir?

- 1- MS WORD programının yüklənməsi  
 2- MS WORD sənədlərinin formatlaşdırılması  
 3- MS Office alavaları arasında verilənlər mübadiləsi  
 4- MS WORD sənədində fraqmentin seçilməsi  
 A) 1,2      B) 1,3      C) 2,3      D) 2,4      E) 1,4

## Abituriyentlər üçün test toplusu

44. Aşağıdakı şəkildəki ikonların adlarının düzgün sırasını seçin.



- A) Minimize, Restore down, Close  
 B) Maksimize, Minimize, Restore down  
 C) Minimize, Maksimize, Close  
 D) Restore down, Maksimize, Close  
 E) Maksimize, Close, Maksimize

45. Aşağıdakı şəkildəki ikonların adlarının düzgün sırasını seçin.



- A) Minimize, Restore down, Close  
 B) Maksimize, Minimize, Restore down  
 C) Minimize, Maksimize, Close  
 D) Restore down, Maksimize, Close  
 E) Maksimize, Close, Maksimize

46. Fayl va ya qovluq üzərində açılmış konteks menyünün Cut(Kas) və Delete(Sil) əmrləri arastırdañlı forq nadır?

- A) Hər ikisi da seçilmiş faylı silər  
 B) Cut(Kas) əmri faylı Recycle Bin (Sabot) ataraq silər  
 C) Hər ikisi da faylin yerini dəyişər  
 D) Cut(Kas) əmri seçilən faylin yerini dəyişdirilməsi üçün istifadə olunur Delete (Sil) əmri isə seçilən faylı Recycle Bin göndərməklə silər  
 E) Cut(Kas) əmri təhlükə edilmiş faylı Clipboard(Mübadilə buferi) düşmür Delete(Sil) təhlükə olunduqda isə silinmiş faylı Recycle Bin (Sabot) düşür

47. Recycle Bin qovluğunda yerləşən faylı yenidən bərpə etmək üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- 1) Obyekti seçəndən sonra menyü Zolağından Restore this item  
 2) Faylı seçəndən sonra kontekst menyudan Send to  
 3) Faylin üzərinə liki dəfa vurmaqla Restore seyli  
 4) Faylı seçəndən sonra kontekst menyudan Delete əmri  
 5) Obyekti seçəndən sonra kontekst menyudan Restore  
 A) 1,3,5      B) 2,3,5      C) 2,4      D) 1,3,4      E) 1,2,4

48. Ekranın cari pəncərənin surətini Clipboard-a yerləşdirmək üçün hansı düymədən və ya düymələr kombinasiyasından istifadə olunur?

- A) [PrintScreen]      B) [Ctrl]+[P]      C) [Alt]+[F5]  
 D) [Ctrl]+[C]      E) [Alt]+[PrintScreen]

49. Aşağıdakı hökmərlər asasən doğru variantı seçin:

- A) Ctrl+Y əmrindən sonra obyekt solğunlaşır  
 B) Cut+Paste əmri seçilmiş obyektin yerini mübadilə buferinə düşmədən tələb olunan yera dəyişir  
 C) (Ctrl+C) və (Ctrl+V) əmrindən sonra obyekt öz yerində qalır  
 D) (Ctrl+X) və (Ctrl+V) əmrindən sonra öz yerində qalır  
 E) Copy əmrindən sonra obyekti yalnız bir dəfa yapışdırmaq olur

50. Sonuncu amaliyyatın ntic̄asını lajv etmek üçün hansı kombinasyondan istifade olunur?

- A) Ctrl+Z      B) Ctrl+Y      C) Ctrl+Shift  
D) Ctrl+X      E) Ctrl

51. Aşağıdaki qovluqlardan hansı ömaliyyat sisteminde Desktop (İş masası)-da yerleşmir?

- A) User's Files (İstifadəçi Faylları)  
B) Recycle Bin (Şablon)  
C) Network (Şəhər)  
D) My Documents (Mənim sənədlərim)  
E) Control Panel (Idarəetmə paneli)

52. Aşağıdaki qovluq quruluşuna görə hansı variant doğrudur?



- A) EGE qovluğu içerisinde 2 adəd fayl var  
B) EGE qovluğu İZMİR qovluğunun alt qovluğuudur  
C) Izmir qovluğu DENİZLİ qovluğunun içerisindeindir  
D) EGE qovluğunun 2 adəd alt qovluğu var  
E) EGE qovluğunun (C:) adlı alt qovluğu var

53. Qovluqpançerasında olan navigation pane (hərəkət paneli) bələdində yerləşən qovluq adlarının qarşısında üçbucaq işarəsinin (→) üzərində mausun sol düyməsi bir dəfə klik edilsə na baş verəcək?

- A) Həmin qovluğun tərkibində olan bütün fayllar və qovluqlar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
B) Həmin qovluğun tərkibində olan fayllar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
C) Həmin qovluğun tərkibində olan qovluqlar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
D) Həmin qovluğun tərkibi işçι sahədə açılacaq  
E) Həmin qovluğun tərkibindəki programlar icra ediliəcək

54. Qovluqpançerasında seçilmiş obyektin köçürülməsi üsullarına aid deyil?

- 1- Shift düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
2- Kontekst menyudan müvafiq əmrləri icra etmək  
3- Ctrl düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
4- Alt düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
5- Home tabından Copy və Paste əmrlərini icra etmək  
A) 3,4,5      B) 1,2      C) 2,4      D) 1,5      E) 1,4

55. Qeyd olunmuş obyektin adını dayışdırmaq üçün hansı üsullar mövcuddur?

1. Kontekst menyudan Rename əmri  
2. F2-funksional klavişinin kəməyi ilə  
3. File menyusundan Rename əmri  
4. Home menyusundan Rename əmri  
5. (Windows)+R düymələrinin kombinasiyası  
A) 1,4,6      B) 2,5,6      C) 1,2,3  
D) 1,2,4      E) 2,3,6

56. Qovluq pançerasında olan navigation pane (harakət paneli) hölməsində yerləşən qovluq adlarının üzərində mausun sol düyməsi bir dəfə klik edilsə na baş verəcək?

- A) Həmin qovluğun tərkibində olan bütün fayllar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
B) Həmin qovluğun tərkibində olan fayllar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
C) Həmin qovluğun tərkibində olan qovluqlar iyerarxik olaraq hərəkət panelində açılacaq  
D) Həmin qovluğun tərkibi işçι sahədə açılacaq  
E) Həmin qovluğun tərkibi ham hərəkət panelində, hamda işçι sahədə açılacaq

57. Ömaliyyat sistemində obyektin qisayolunu (Shortcut) aşağıdakı üsullardan hansı yaratmaq mümkündür?

1. Alt+Shift düymələrini sıxaraq obyekti sürükleyib, tələb olunan yera aparmaq  
2. Klaviaturadan Shift düyməsini sıxaraq, faylı mausun sol düyməsi ilə sürüşdürmək  
3. Kontekst menyudan New-Shortcut əmri ilə açılan pançerədən faylin ünvanını göstərmək  
4. Ctrl+Shift düymələrini sıxaraq obyekti sürükleyib, tələb olunan yera aparmaq  
A) 3,4      B) 2,3      C) 1,3      D) 1,4      E) 2,4

58. Qovluqpançerasında seçilmiş obyektin yerdəyişməsi üsullarına aid deyil?

- 1) Shift düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
2) Kontekst menyudan müvafiq əmrləri icra etmək  
3) Ctrl düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
4) Alt düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
5) Home menyusundan Copy və Paste əmrlərini icra etmək  
A) 3,4,5      B) 1,2      C) 2,4      D) 1,5      E) 1,4

59. Aşağıdakı amaliyyatlardan hansılarda mübadilə buferi işstrak etmər?

- 1) Obyektin kontekst menyusundan Copy+Paste əmrlərini icra etdiğidə  
2) Obyekti mausun sol düyməsi ilə sürüklədikdə  
3) Obyekti kontekst menyusundan Cut+Paste əmrlərini icra etdiğidə  
4) Obyekti kontekst menyusundan Sent to/Fax recipient əmrlər ardıcılığını icra etdiğidə  
5) Alt düyməni sıxaraq obyekti mausun sol düyməsi ilə sürüklədikdə  
6) Print screen düyməsi ilə ekran təsvirinin alınması zamanı

- A) 2,4      B) 3,4,5      C) 2,4,5      D) 1,3      E) 2,5

60. Obyektləri qrup şəklində axtarmaq üçün aşağıdakı hansı simvoldan istifade olar?

- 1) \* simvolundan      2) ? simvolundan  
3) @ simvolundan      4) # simvolundan  
5) \$ simvolundan  
A) 3      B) 1,3,4      C) 4,5      D) 1,2      E) 4

61. Aşağıdakı əməliyyatlardan hansılarda mübadilə buferi (Clipboard) iştirak edir?  
 1) Obyektin konteks menyusundan Copy+Paste  
 2) Obyekti mausun sol düyməsi ilə sürükledikdə  
 3) Obyektin konteks menyusundan Cut+Paste  
 4) Obyektin kontekst menyusundan Sent to/Fax recipient əmlərlə ardıcılılığını icra etdikdə  
 5) Alt düyməsinə sıxaraq obyekti mausun sol düyməsi ilə sürükledikdə  
 6) Print screen düyməsi ilə ekran təsvirinin alınması zamanı  
 A) 2,4    B) 3,4,5    C) 2,4,5    D) 1,3,6    E) 2,5

62. Qovluqpancarəsində olan navigation pane (harəkət paneli) həlməsində yerləşən qovluq adlarının üzərində mausun sol düyməsi ilki dəfa klik edilsə nə baş verəcək?  
 A) Həmin qovluğun tərkibində olan bütün fayllar və qovluqlar iyerarxik olaraq harəkət panelində açılacaq  
 B) Həmin qovluğun tərkibində olan fayllar iyerarxik olaraq harəkət panelində açılacaq  
 C) Həmin qovluğun tərkibində olan qovluqlar iyerarxik olaraq harəkət panelində açılacaq  
 D) Həmin qovluğun tərkibi işi sahədə açılacaq  
 E) Həmin qovluğun tərkibi ham harəkət panelində, həmdə işi sahədə açılacaq

63. Windows əməliyyat sistemində pəncərələr üzərində icra olunan əsas əməliyyatlar açmaq, bağlamaq, pəncərəni bütün ekrana açmaq. Daha hansı?

- A) Pəncərənin ölçülərin dəyişdirmək  
 B) Tapşırıq panelində düymə şəklində yiğmək  
 C) Yerini dəyişdirmək  
 D) Pəncərəni əvvəlki ölçülərində bərpə etmək  
 E) Bütün cavablar doğrudur

64. Qovluq pəncərəsində seçilmiş obyektin məskəsinin alınması (köçürülməsi) üsullarına aididir?  
 1) Shift düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
 2) Kontekst menyudan müvafiq əmərləri icra etmək  
 3) Ctrl düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
 4) Alt düyməsini basıb saxlayıb, mausla sürükləmək  
 5) Edit menyusundan Copy və Paste əmlərləri icra etmək  
 A) 2,3,4    B) 1,2    C) 2,3,5    D) 1,5    E) 1,4

65. Aşağıdakılardan hansı düz deyil?  
 A) Obyektləri adına görə axtarmaq olar  
 B) Obyektləri tipinə görə axtarmaq olar  
 C) Obyektləri adındakı hərfərin sayına görə axtarmaq olar  
 D) Obyektləri birinci hərfinə görə axtarmaq olar  
 E) Obyekti adının sonuncu simvoluna görə axtarmaq olar

66. Windows əməliyyat sistemində Baladçı (Explorer) programı hansı məqsədə istifadə olunur?

- A) Bütün cavablar doğrudur  
 B) Diskin mazmununu ajaç şəklində göstərmək üçün  
 C) Disk və qovluqların mazmununa baxmaq üçün  
 D) Programları yüklemək üçün  
 E) Sənədləri açmaq üçün

67. Kontekst menyusunun bir səra əmləri boz əştişlə görsənir. Bu nüvə bildirir?

- A) Əmərlər aktivdir    B) Əmərlər pəssivdir  
 C) Əmərlər gizləndilib    D) Əmərlər artıq icra olunub  
 E) Əmərlər icra olunub

68. Aşağıdakılardan hansı düz deyil?

- A) Obyektləri adındakı simvolların sayına görə nizamlamaq olar  
 B) Obyektləri əlifba sırasına görə nizamlamaq olar  
 C) Obyektləri tipinə görə nizamlamaq olar  
 D) Obyektlərlə yaddaşa yazılıma tarixinə görə nizamlamaq olar  
 E) Obyektləri yaddaşda tutduqları həcmə görə nizamlamaq olar

69. Hansı pəncərə növü mövcud deyil:

- A) Qovluq pəncərəsi    B) Kömək pəncərəsi  
 C) Program pəncərəsi    D) Dialog pəncərəsi  
 E) Tapşırıqlar pəncərəsi

70. Qovluq pəncərəsində olan obyektlərə süzgəcləmə əməliyyatı hansı görünüş rejimində tətbiq olunur?

- A) List    B) Content    C) Large Icons  
 D) Details    E) Tiles

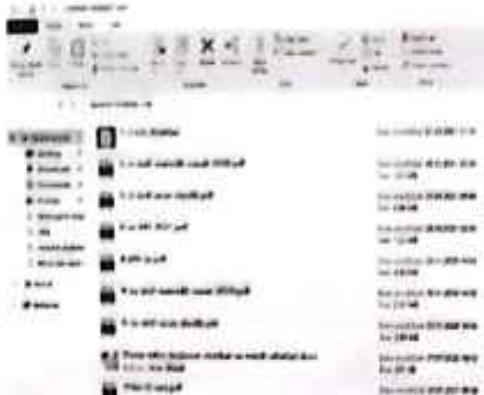
71. Informatika.docx matn tipli yaradılmış obyektin rənginin digərlərinə nisbətdə solğun olmasının səbəbi nədir?

- 1 - Informatika faylı üzərində CTRL+C əmrindən istifadə olunmuşdur.  
 2 - Informatika faylı gizləndilmişdir.  
 3 - Informatika faylı mübadilə buferinə düşməmişdir.  
 4 - Informatika faylı üzərində CTRL +X əmrindən istifadə olunmuşdur.  
 5 - Informatika faylı mübadilə buferinə düşmədən yerəyişmə edilmişdir.

- A) 1,5    B) 2,4    C) 1,2,5    D) 2,3,5    E) 4,5

72. Matn faylinin uzantilarını seçin:

- 1- doc      2- midi      3- txt



- 4- wav      5- bmp      6- docx  
 A) 2,3,4    B) 1,3,6    C) 4,5,6    D) 2,4,5    E) 1,5,6

73. İş masası idarəetmə paneli və qovluq pəncərasının hər üçündə eyni olan görünüş rejimləri hansılardır?

- |                 |                  |
|-----------------|------------------|
| 1 - Small icons | 2 - Medium Icons |
| 3 - Category    | 4 - Large Icons  |
| A) 1,5          | B) 1,4           |
| C) 1,2,5        | D) 2,3,5         |
| E) 4,5          |                  |

74. Qovluq pəncərasında simgaların hansı görünüş rejimində aks olunmuşdur?

- |            |                 |            |
|------------|-----------------|------------|
| A) Tiles   | B) Medium Icons | C) Details |
| D) Content | E) List         |            |

75. Uyğunluğu müyyəyan edin:

- 1.Fayl      2.Qovluq      3.Program

a) Xarici yaddaşın hər hansı hissəsində müyyəyan bir ad altında saxlanılan verilənlər.

b) Kompyuterdə olan müxtalif tipli verilənləri saliqəli və nizamlı şəkildə bir yere yığan obyekt.

c) Müyyəyan məqsədlər üçün hər hansı bir programlaşdırma dilində yaradılan obyekt.

d) Bu obyektin adı ilə yanşı uzantısında olur.

e) Bu obyektin yanlış adı olur.

A) 1-a,d; 2-b,e; 3-c

B) 1-a,c; 2-d,e; 3-b

C) 1-c,d; 2-b,e; 3-a

D) 1-b,d; 2-a,e; 3-c

E) 1-b,c; 2-a,d; 3-e

76. Şəkilə əsasən düzgün mühəlizəni müyyəyan edin:

- ✓ 1- Windows 10 (C:)
- | Intel
- | M1130MFP\_M1210MFP\_Full\_Solution
- | PerfLogs
- | Program Files
- | Program Files (x86)
- ✓ 2- SearcherBar
- | assets
- | css
- | js
- | Users
- ✓ 3- virtual machine
- | Windows 7
- | Windows
- | Windows10Upgrade

A) Intel adlı qovluğun alt qovluğu var

B) css adlı qovluğun alt qovluğu js-dir.

C) Users qovluğunun 3 altqovluğu var.

D) Windows 7 adlı qovluq Windows qovluğunda yerləşir

E) asserts qovluğu SearcherBar qovluğunun altqovluğudur.

77. Verilən mühəlizalardan hansılar doğrudur?

1. İş masasında olan obyekti mausun sol düyməsi ilə ikidəfə(fasiləsiz) çıqqıldatmaqla açmaq olar

2. İş masasında olan obyekti mausun sol düyməsi ilə birdəfə çıqqıldatmaqla açmaq olar

3. İş masasında olan obyekti mausun sağ düyməsi ilə ikidəfə(fasiləsiz) çıqqıldatmaqla açmaq olar

4. İş masasında olan obyekti mausun sağ daha sonra sol düyməsini birdəfə çıqqıldatmaqla açmaq olar,

5. İş masasında olan obyektlərin tiplərinə görə onların açılması təyin olunur.

- A) 3,4,5    B) 1,2    C) 2,4    D) 1,3,5    E) 1,4

78. Hər faylin yerini dəyişdirmək üçün düzgün ardıcılığı müyyəyan edin.

1. Siçanın düyməsini bərəxin - faylin simgası yeni yerde aks olunacaq.

2. Siçanın sol-düyməsini basın;

3. Siçanın göstəricisini həmin faylin simgasının üzətindən aparın;

4. Düyməni basılı saxlayaraq siçanı hərəkət etdirin

- A) 3,2,4,1    B) 1,2,3,4    C) 2,4,1,3    D) 1,3,2,4    E) 3,1,4,1

79. Faylin kopiyalarının adını dəyişmək üçün düzgün ardıcılığı müyyəyan edin.

1. Açılan kontekst menüsündə Rename bəndini seçin

2. Siçanın sağ düyməsini çıqqıldadın;

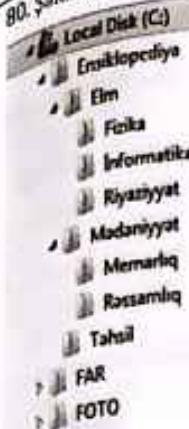
3. Enter klavişini basın;

4. Fayl üçün yeni adı daxil edin;

5. Siçanın göstəricisini adını dəyişmək istədiyiniz faylin üzərinə aparın;

- A) 5,3,2,4,1    B) 1,2,5,3,4    C) 5,2,1,4,3  
 D) 1,3,2,4,5    E) 3,1,4,2,5

80. Şəkilə asasən yanlış mühəlizəni müəyyən edin.



- A) Tahsil adlı qovluğun alt qovluğu yoxdur.  
 B) Riyaziyyat adlı qovluq Mədəniyyət qovluğununa daxil deyil.  
 C) Ensiklopediya adlı qovluğun 4 dənə altqovluğu var.  
 D) FAR adlı qovluğun daxilində başqa obyektlər var.  
 E) Tahsil adlı qovluq Ensiklopediya qovluğunun altqovluğudur.

81. Verilən doğru mühəlizələri tapın.

1. İş masasında bir obyektin bir neçə eyniadlı qısayolunu yaratmaq olar.  
 2. Kompyuterdən birdəfəlik silinən faylin qısayolunu açmaq mümkün deyil.  
 3. Hansısa bir programı kompyuterdən birdəfəlik Shift+Delete düyməsilə silə bilərik.  
 4. Birdəfəlik silinən faylı eyni tipli və adla yenidən yaratsaq əvvəlki yaradılan qısayolla yeni fayla daxil olmaq olacaqdır.  
 5. Shift+Delete ilə silinən obyekti Ctrl+Z düymələrini sıxmaqla geri qaytarmaq olur.

- A) 3,4,5    B) 1,2    C) 2,4    D) 1,3,5    E) 1,4

82. Uyğunluğu müəyyən edin.



- a) Program pəncərəsini tapşırıqlar zolağına bükəmək üçün istifadə edilir  
 b) Program pəncərəsini kiçildib-böyütmək üçün istifadə olunur.  
 c) Program pəncərəsini qapatmaq üçün istifadə edilir  
 d) Program pəncərəsini tapşırıqlar zolağına barkitmak üçün istifadə edilir  
 e) Program pəncərəsini kompyuterdən silmək istifadə edilir

- A) 1-a; 2-b,e; 3-c  
 B) 1-a; 2-c; 3-b  
 C) 1-d; 2-b,e; 3-a  
 D) 1-b,d; 2-e; 3-c  
 E) 1-c; 2-a; 3-e

83. Verilən doğru mühəlizələri tapın  
 1. Qısayolu yaradılmış faylla qısayol arasında heçbir fərqli yoxdur.  
 2. İdaraetmə paneli kompüterin xüsusi qovluqlarından biridir.  
 3. Bütün kompüterlərdə onları idarə etmək üçün Computer adlı program var.  
 4. Xüsusi qovluqlarla istifadəçi qovluqları arasında heçbir fərqli yoxdur.  
 5. Bir-birinin daxilində sərt diskin tutduğu həcmə qədər cinsi adlı qovluqlar yaratmaq olar.  
 A) 3,4,5    B) 1,2    C) 2,5    D) 1,3,5    E) 1,4

84. Verilən doğru mühəlizələri tapın.

1. Fayl və qovluq obyektinin adında on azı 255 simvoldan istifadə olunur.  
 2. Faylin yolu ilə faylin tam adı eyni mənaya malikdir.  
 3. Faylin tam adı iki əsas hissəyə bölündür: ad və uzantı.  
 4. Bir qovluq daxilində eyni adlı qısayolun yaratmaq olmaz.  
 5. Eyniadlı və müxtəlif tipli fayl obyektləri bir yerde saxlamaq olur.  
 A) 3,4,5    B) 1,2    C) 3,5    D) 1,3,5    E) 1,4

85. İş masasında iç-içə qovluqları yaradılmasının düzgün ardıcılılığını müəyyən edin.

1. Açılan kontekst menyusunda New, sonra isə Folder komandasını seçin.  
 2. Indica yaratdığınız qovluğun (Kitab qovluğunun) simgəsini qoşa çıqqıldıdib onu açın.  
 3. Siçanın sağ düyməsini iş masasının boş yerində, birləfə çıqqıldıdın.  
 4. Yeni qovluq yaratmaq üçün İş masası adlanan yera keçin.  
 5. Qovluğun yeni adını (məsələn, Kitab) daxil edin və Enter klavişini basın.  
 A) 5,3,2,4,1    B) 1,2,5,3,4    C) 5,2,1,4,3  
 D) 4,3,1,5,2    E) 3,1,4,2,5

86. Fayl obyektinin parametri deyarkan nələr nəzardə tutulur?

1. Faylin çapı verilməsi  
 2. Faylin diskdə tutduğu yer  
 3. Fayla qısayolun verilməsi  
 4. Faylin uzantısı  
 5. Faylin yaradılma tarixi  
 A) 2,4,5    B) 1,2    C) 2,5    D) 1,3,5    E) 3,4

87. Qısayolu(shortcut) yaradılan obyektin asas məqsədi nədir?

- A) Silinən obyekta yenidən əlçatanlıq  
 B) Bir neçə eyni obyekti açmaq  
 C) Iç-içə qovluqlarda olan obyekti daha tez başlatmaq  
 D) Obyekti tapşırıqlar zolağına barkitmək  
 E) Obyekt haqqında ətraflı məlumat sahib olmaq

88. Hər hansı faylin kopiyasını yaratmaq üçün düzgün ardıcılığı müəyyan edin.

1. Hər iki düyməni baslı saxlayaraq faylin simgasının yerini dayışın;
  2. Siçanın sol düyməsini və klaviaturada Ctrl klavişini basın;
  3. Onca siçanın düyməsini, sonra isə Ctrl klavişini buraxın;
  4. Siçanın göstəricisini həmin faylin simgasının üzərinə apın;
- A) 3,2,4,1 B) 4,2,1,3 C) 2,4,1,3 D) 1,3,2,4 E) 3,1,4,2

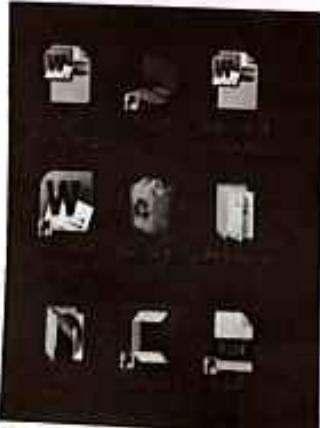
89. Fayl obyekti yerdəyişməsinin düzgün yolları hansılardır?

1. Fayl üzərində mausun sağ düyməsilə açılan Cut(kasmak) amri ilə
  2. Fayl üzərində mausun sağ düyməsilə açılan Copy(kopiyalamaq) amri ilə
  3. Fayl üzərində Shift + mausun sol düyməsilə tutub boş bir yera sürüklemək
  4. Fayl üzərində Copy + mausun sol düyməsilə tutub boş bir yera sürüklemək
  5. Faylı mausun sol düyməsilə seçib Ctrl+X düyməsini sıxıb başqa yerdə Ctrl+V etmək
- A) 3,4,5 B) 1,2 C) 3,5 D) 1,3,5 E) 1,4

90. Fayl obyekti kopiyalanmasının düzgün yolları hansılardır?

1. Fayl üzərində mausun sağ düyməsilə açılan Cut(kasmak) amri ilə
  2. Fayl üzərində mausun sağ düyməsilə açılan Copy(kopiyalamaq) amri ilə
  3. Fayl üzərində Ctrl + mausun sol düyməsilə tutub boş bir yera sürüklemək
  4. Fayl üzərində Shift + mausun sol düyməsilə tutub boş bir yera sürüklemək
  5. Faylı mausun sol düyməsilə seçib Ctrl+X, düyməsini sıxıb başqa yerdə Ctrl+V etmək
- A) 2,4,5 B) 1,2 C) 3,5 D) 1,3,5 E) 2,3

91. Verilən şəkildə neçə qisayolu yaradılan obyekti vardır?

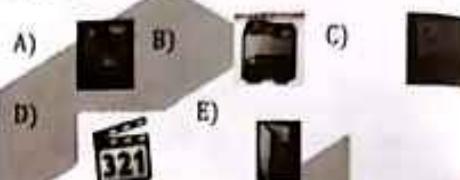


- A) 3 B) 9 C) 4 D) 5 E) 6

92. Verilən fikirlərdən biri doğrudur.

- A) Eyni anda qisayol, program və faylları birlikdə seçmək olmaz.  
B) Bir qovluq daxilində obyektin qisayolu və ya adı bilmez.  
C) Qisayol anlayışı yalnız fayl və qovluqlara aiddir.  
D) Bir fayl obyektinin ictiyarı sayıda qisayolu tutub bilər.  
E) Obyekt ilə qisayolun adının eyni olmaz mənşəddir.

93. Bunlardan biri xüsusi qovluqlara aid deyil



94. 2 ədəd müxtəlli məzmunlu lakin eyni tipli faylları eyni anda seçməkla onlar üzərində hansı əməlliyyati icra etmək olmaz?

- A) Arxivlaşdırmaq B) Uzaqlaşdırmaq  
C) Adlarını dəyişdirmək D) Daxilindəki yazıları dəyişmək  
E) Qisayolunu yaratmaq

95. İç-içə qovluqların yaradılmasının düzgün ardıcıllığını müəyyan edin:

1. Açılan kontekst menyusunda New, sonra isə Folder komandasını seçin
  2. Yeni qovluq yaratmaq istədiyiniz yere keçin.
  3. Qovluğun yeni adını (masələn, Info) daxil edin və Enter klavişini basın.
  4. Siçanın sağ düyməsini iş masasının boş yerində, yaxud qovluq pəncərəsində çıxıqladın.
  5. İndica yaradığınız qovluğun (Info qovluğunun) simgesini qoşa çıxıqladıb onu açın
- A) 5,3,2,4,1 B) 2,4,1,3,5 C) 5,2,1,4,3  
D) 1,4,3,5,2 E) 3,1,4,2,5

96. İş masasının kontekst menyusundan hansı amər icra edilərsə oradakı obyektlər müəyyan xüsusiyyətlərə görə düzülmüş olacaq?

- A) View B) Properties C) Sort by D) Group by  
E) Refresh

### 7.3. Fayl sistemi və idarəetmə paneli.

1. Əməliyyat sistemində bu rejim vasitəsi ilə kompyuter enerjidən tamam ayrıılır və kompyuter yenidən işə salıqda işə əməli yaddaşa olan bütün informasiyalar yenidən bərpa olur.

- A) Sleep B) Shut down C) Restart  
D) Hibernate E) Switch user

2. Bu rejimdə sistemə giriş pəncərəsinə qayıdış baş verir. İstifadəçinin icra etdiyi bütün proqramlar öz işini fon rejimində davam etdirir.

- A) Sleep B) Shut down C) Log off  
D) Hibernate E) Switch user

## 7. Amaliyyat sistemi

3. Göstərilən pəncərə hansı qovluğa aiddir?
- 
- A) Computer
  - B) Recycle bin
  - C) Users file
  - D) Control Panel
  - E) Network

4. Verilmiş kateqoriyalardan hansılar Control Panel pəncərəsinə aiddir?
- 1. Hardware and Sound
  - 2. Change adapter setting
  - 3. User Accounts
  - 4. 2,3
  - 5. 1,2,5
  - 6. C) 2,4
  - 7. D) 1,3
  - 8. E) 2,4,5

5. Bu bölümün köməyi ilə quraşdırılmış programları, eləcə də amaliyyat sisteminin özünün bəzi komponentlərini uzaqlaşdırmaq və ya dayışdırmaq olar.
- A) Hardware and Sound
  - B) Programs
  - C) Network and Internet
  - D) User Accounts
  - E) Sistem and Security

6. Bu bölümde kompüterin sican, printer, monitor, videokart və səs kartı da daxil olmaqla qurğularını gəzden keçirmək və onların parametrlərini kökəlmək olar.
- A) Hardware and Sound
  - B) Programs
  - C) Network and Internet
  - D) User Accounts
  - E) Sistem and Security

7. Burada qlobal Internet şəbəkəsinə və lokal şəbəkəyə giriş idarə etmək və onlara qoşulma parametrlərini dayışdırmaq olar.
- A) Hardware and Sound
  - B) Programs
  - C) Network and Internet
  - D) User Accounts
  - E) Sistem and Security

8. Tarixin, zamanın, saat qurşağının, regional standartlarının quraşdırılması bu bölümde aparılır.
- A) Hardware and Sound
  - B) Clock and Region
  - C) User Accounts
  - D) Sistem and Security
  - E) Appearance and Personalization

9. Burada istifadəçilərin hesablarının kökəlməsi, onların uzaqlaşdırılması, yəni hesabların əlavə edilməsi, eləcə də valideyn nəzarətinin quraşdırılması hayata keçirilir.
- A) Hardware and Sound
  - B) Programs
  - C) Network and Internet
  - D) User Accounts
  - E) Sistem and Security

10. Bu bölümde Start menyusunun və tapşırıqlar xəlqının, iş masası və pəncərələrin elementlərinin xarici görünüşünün kökəlməsi, eləcə də sistemin xarici görünüşünün mümkün kökənmələri hayata keçirilir.
- A) Hardware and Sound
  - B) Programs
  - C) User Accounts
  - D) Sistem and Security
  - E) Appearance and Personalization

11. Bu bölüm görə və eşitmə qüsürü olan, eləcə də hərəkət imkanları məhdud olan insanların işləməsinə yardım məqsədilə sistemin kökəlməsi üçün nəzərdə tutulub.

## Abituryentlər üçün test toplusu

- A) Hardware and Sound
- B) Clock and Region
- C) User Accounts
- D) Ease of Access
- E) Appearance and Personalization

12. Bu rejimde sərt disk söndürülsə də, proqramlar operativ yaddaşda qalır və kompüter işini anlı olaraq harpa edir. Bu rejimde sistemin ümumi gücünün 7-10%-i istifadə olunur.
- A) Shut down
  - B) Sleep
  - C) Restart
  - D) Hibernate
  - E) Log off

13. Bu rejimde amali yaddaşın məzmunu ayrıca fayldla saxlanılır və kompüter tamamilə enerjidən kasılır.
- A) Shut down
  - B) Sleep
  - C) Restart
  - D) Hibernate
  - E) Log off

14. Start menyünün Control Panel amri ilə açılan pəncərə elementləri nə üçündür?

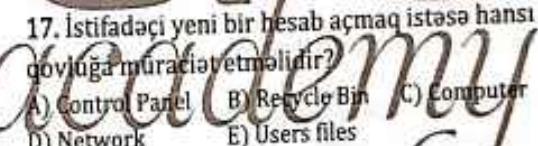
- A) Sistemlə bağlı nizamnamalar aparmaq
- B) ƏS-nə aid olmayan nizamnamaları icra etmək
- C) Yaddaşla bağlı məsələləri həll etmək
- D) Silinmiş proqramları qaytarmaq
- E) Yaddaş sahəsində genişlənmə aparmaq

15. Əmaliyyat sisteminde bu əmaliyyati Control Panel (idarəetmə paneli) qovluğundakı keçidlər vasitəsi ilə icra etmək mümkün deyil?

- A) Tarix və vaxtin dayışdırılmasını
- B) Klaviatura rejimlərinin dayışdırılmasını
- C) Yeni əsərlərin əlavə edilməsini
- D) Flash diskin formatlaşdırılmasını
- E) Programın silinməsi

16. Əmaliyyat sisteminde aşağıdakı əmaliyyatı Control panel qovluğundakı keçidlər vasitəsilə icra etmək mümkün deyil?

- A) Flash diskin formatlaşdırılmasını
- B) Kompüterin şəbəkə kartının kökəlməsini
- C) Tarix və vaxtin dayışdırılmasını
- D) Yeni əsərlərin əlavə edilməsini
- E) Klaviatura rejimlərinin dayışdırılmasını

17. İstifadəçi yeni bir hesab açmaq istəsə hansı qovluğa müraciət etməlidir?
- 
- A) Control Panel
  - B) Recycle Bin
  - C) Computer
  - D) Network
  - E) Users files

18. İstifadəçi mövcud hesaba parol qoymaq istəsə hansı qovluğa müraciət etməlidir?

- A) Control Panel
- B) Recycle Bin
- C) Computer
- D) Network
- E) Users files

19. Əmaliyyat sisteminin tərkibində kompüterlə iş prosesində üzə çıxan bir çox məsələlərin həlli üçün nəzərdə tutulmuş sadə və kiçik həcmli proqramlar necə adlanır?

- A) Obyektyönlü
- B) Qrafiki
- C) Xidməti
- D) Standart
- E) Tatbiqi

## 7. Əməliyyat sistemi

Abiturientlər üçün test təqib

20. İki eynitipli 6.5Kb səs, üç eynitipli 5.6Kb və dörd eynitipli 1.3Kb həcmə malik mətn faylı vardır. Bu faylları kompüterə yerlaştırmak üçün neçə adəd klaster lazımlı? Klasterin tutumu 6Kb-dir.

A) 7      B) 9      C) 11      D) 5      E) 15

21. Üç eynitipli 4.7Kb səs, iki eynitipli 3.2 Kb və dörd eynitipli 0.8Kb həcmə malik mətn faylı vardır. Bu faylları kompüterə yerlaştırmak üçün neçə adəd klaster lazımlı? Klasterin tutumu 4Kb-dir.

A) 7      B) 9      C) 11      D) 5      E) 12

22. İki eynitipli 2.5Kb səs, üç eynitipli 6.8Kb və dörd eynitipli 3.3Kb həcmə malik mətn faylı vardır. Bu faylları kompüterdə saxlamaq üçün ümumi neçə Kb-lıq yer lazımlı? Klasterin tutumu 6Kb-dir.

A) 48      B) 72      C) 36      D) 64      E) 55

23. Məntiqi ardıcılılığı düzgün tamamlayıñ. (Klaster ölçüsü 4KB) 13Kb, 8092Bayt, 25Mb...  
A) 2Mb    B) 90Kb    C) 4096Mbit    D) 8Gbit    E) 24Gb

24. Üç eynitipli 4.7Kb səs, iki eynitipli 3.2 Kb və dörd eynitipli 0.8Kb həcmə malik mətn faylı vardır. Bu faylları kompüterdə saxlamaq üçün ümumi neçə Kb-lıq yer lazımlı? Klasterin tutumu 4Kb-dir.

A) 53      B) 32      C) 44      D) 28      E) 48

25. Add Hardware programı nə üçün istifadə olunur?  
A) Kompyutera qoşulan qurğuların işini tənzimləmək üçün  
B) Yeni istifadəçi yaratmaq üçün  
C) Programların kompyutera yazılıması və silinməsi üçün  
D) Yeni şriftaların kompyutera yüklenməsi üçün  
E) Sistem haqqında məlumatlara baxmaq üçün

26. Bir faylin və ya onun hissələrinin bütövlükde yerləşdirilməsi üçün ayrılan sektorlar qrupuna deyilir:  
A) Sektor      B) Klaster      C) Parit  
D) Seqment      E) NTFS

27. Uyğunluğu müəyyən edin  
1) Network and Internet  
2) System and Security  
3) Appearance and Personalization  
a) Əməliyyat sistemində yazı şriftlerinin dayışdırıldıyi yer.  
b) Kompüterin global şəbəkəyə çıxışını təmin edir.  
c) Kompüterin əməliyyat sisteminin nüsxəsinin saxlanıldığı yer.  
A) 1- c; 2- b; 3- a      B) 1- c; 2- a; 3- b  
C) 1- a; 2- c; 3- b      D) 1- b; 2- a; 3- c  
E) 1- b; 2- c; 3- a

28. Uyğunluğu müəyyən edin  
1) Sleep mode      2) Pictures      3) Computer  
a) Qrafiki faylların saxlanması üçün yaradılmış qovluqdur.  
b) Kompüterin qlobal şəbəkəyə çıxışını təmin edir.  
c) Kompüterin istifadə edilməyən blokları söndürülür və qurğu az enerji sarfi rejimində keçir.  
d) Verilənlər ayrıca faylda saxlanılır və kompüter tamamilə enerjidən kasılır.  
e) Sərt disklərə və informasiya saxlanılan digər qurğulara giriş imkanı yaradır.  
A) 1-a; 2-b,e; 3-c    B) 1-a; 2-c; 3-b    C) 1-d; 2-b,e; 3-c  
D) 1-h,d; 2-e; 3-c    E) 1-c; 2-a; 3-e

29. Müasir Windows əS-larında hansı fayl sistemindən istifadə olunur?  
A) NTFS    B) FAT    C) ROM    D) MBR    E) RAR

30. Klasterin ölçüsü nə zaman müəyyən edilir?  
A) Kompyuteri işa salan zaman  
B) Hər günün sonunda  
C) Diski hər format etdikdə  
D) Diskə hər fayl yüklədikdə  
E) Diskdən hər fayl silindiğdə

31. Uyğunluğu müəyyən edin  
1) Hibernate      2) Libraries      3) Videos  
a) Video tipli faylların saxlanması üçün yaradılmış qovluqdur.  
b) Müxtəlif qovluqlarda saxlanılan faylları eyni vaxtda aks etdirə bilər.  
c) Kompüterin istifadə edilməyən blokları söndürülür və qurğu az enerji sarfi rejimində keçir.  
d) Verilənlər ayrıca faylda saxlanılır və kompüter tamamilə enerjidən kasılır.  
e) Sərt disklərə və informasiya saxlanılan digər qurğulara giriş imkanı yaradır.  
A) 1-a; 2-b,e; 3-c    B) 1-d; 2-b; 3-a    C) 1-d; 2-b,e;  
D) 1-b,d; 2-e; 3-c    E) 1-c; 2-a; 3-e

32. Fraqmentasiyanı aradan qaldırmaq üçün nə istifadə edilir?  
A) Diskin format edilməsi      B) Disk cleanup  
C) Command Prompt      D) System restore

33. Bu fayl sistemi işin sonunda faylları şifrələyir faylin yenidən icrası zamanı şifri açır:  
A) NTFS    B) EFS    C) FAT32    D) FAT16    E) PA

34. NTFS fayl sisteminin əsas üstünlükləri hansılardır?  
1- Fayllarla bağlı standart əməliyyatlarn (Öxum yazmaq, axtarış və s.) daha sürətli icra edir  
2- Faylların adlarında daha çox simvol işlətməyi imkan verir  
3- Tahlükəsizlik üçün fayl və qovluqlara giriş ilə (şifre qoymaqla) hayata keçirə bilir  
4- Heç bir əlavə program istifadə etmədən faylları siləbilər  
5- Faylların şifrlənərək mühafizəsinə imkan verir  
6- Fragmentasiyanı (istifadəsiz yerləri) artırır

7. Aşağıdakilerden hangisi FAT16 fayl sisteminde bir klasterin adı neçə bitlə kodlaşdırılır?

- A) 11010110001111      B) 1101100111001101  
C) 100000100001101      D) 11000111000111  
E) 10011010101100011

38. Diskin yazılıb, oxunan minimal hissəsi nədir?  
A) Segment    B) Sektor    C) Klaster    D) Parit    E) Byte

39. FAT 16 fayl sistemində bir klasterin adı neçə bitlə kodlaşdırılır?

- A) 12      B) 13      C) 16      D) 32      E) 128

40. FAT 32 fayl sistemində bir klasterin adı neçə bitlə kodlaşdırılır?

- A) 12      B) 13      C) 16      D) 32      E) 128

41. FAT 32 fayl sistemində maksimum neçə klaster mövcud ola bilər?

- A)  $2^{12}$     B)  $2^{13}$     C)  $2^{16}$     D)  $2^{32}$     E)  $2^{128}$

42. Uyğunluğu müəyyən edin?  
1- Əmaliyyat sistemi  
2- Fayl sistemi  
3- Fayl genişlənməsi  
a) NTFS    b) Unix    c) Fat32    d) mdb    e) MsDOS  
A) 1-a,b,e; 2-c; 3-d      B) 1-a,e; 2-b,c; 3-d  
C) 1-b; 2-a,c; 3-d,e      D) 1-b,e; 2-a; 3-d,c  
E) 1-b,e; 2-a,c; 3-d

43. Aşağıdakılardan hansılar NTFS fayl sisteminin üstünlükleridir?

- 1- Sərt disklə bağlı problemlər yaranan hallarda informasiyanın bərpası olunması imkanı yaradır  
2- Faylları bağlı standart əmaliyyatların (Oxumaq, yazmaq, axtarış və s.) daha yavaş icra edir  
3- Çox böyük hacmli sərt disklərdə informasiyanı daha effektli və qənaətli yerləşdirir  
4- Diskləri kənar təhlükələrdən qoruyur  
5- Heç bir alava program istifadə etmədən faylları saxlaşdıraraq saxlamağa imkan verir  
6- Faylların şifrələnərək mühafizəsinə imkan verir  
7- Nasaz sektor yarandıqda həmin sektorları ləğv edir  
8- Fragmentasiyanı (istifadəsiz yerləri) artırır  
A) 1,3,5,6      B) 2,3,4,5      C) 2,4,6,7  
D) 3,4,6,8      E) 1,3,5,7

Abituriyentlər üçün test toplusu

44. FAT (File Allocation) rəvadlı üzrə diskədə 1 sektorun ölçüsü neçə byte təşkil edir?

- A) 512    B) 64    C) 256    D) 1024    E) 12

45. 10 kb tutumlu klasterə 3 kb-lıq neçə fayl yerləşər?

- A) 3    B) 4    C) 10    D) 1    E) 5

46. Hansı fayl diskədə alava yer tutmaz. 10Mb, 20Mb, 30Mb, 40Mb, 50Mb. Klasterin ölçüsü 6Kb-dir.

- A) 10Mb    B) 20Mb    C) 30Mb    D) 40Mb    E) 50Mb

47. 10 MB-lıq diskədə neçə adəd 40Kb-lıq fayl saxlamaq olar? Klasterin ölçüsü 32Kb-dir.

- A) 256    B) 100    C) 22    D) 32    E) 160

48. Qrafik təsvir 256\*512 sahifədən ibarətdir. 256 rəng çalarına malikdir. Qrafik təsvir yaddaşa saxlayan zaman 20% sıxıdırlarəq yaddaşa neçə Kb-ye tutar. Klasterin ölçüsü 4Kb-dir.

- A) 27    B) 12    C) 26    D) 14    E) 25

49. 10 kb tutumlu klasterə 3 kb-lıq neçə fayl yerləşər?

- A) 3    B) 4    C) 30    D) 1    E) 5

50. 10Kb-lıq fayl diskədə neçə klaster və neçə Kb ye tutar? Klasterin ölçüsü 4Kb-dir.

- A) 3 klaster, 12Kb    B) 3 klaster, 10Kb  
C) 2 klaster, 8Kb    D) 4 klaster, 12Kb  
E) 3 klaster, 4Kb

51. 200Kb-lıq fayl diskədə neçə KB-ye tutur. Klasterin ölçüsü 6Kb-dir.

- A) 202    B) 100    C) 23    D) 24    E) 204

52. 5 MB-lıq diskədə neçə adəd 6 kb-lıq fayl yerləşdirmək olar? Klasterin tutumu 4 kb-dir.

- A) 128    B) 854    C) 320    D) 640    E) 256

53. 5 MB-lıq diskədə neçə adəd 13 kb-lıq fayl yerləşdirmək olar? Klasterin tutumu 4 kbdir.

- A) 128    B) 854    C) 320    D) 640    E) 256

54. Qovluqda 2.5Kb, 4.5Kb, 1.5Kb, 6.5Kb hacmında 4 fayl var. Qovluğun ümumi hacmini müəyyən edin. Klasterin ölçüsü 6Kb olaraq təqdim edilmişdir.

- A) 30Kb    B) 24Kb    C) 15Kb    D) 15Kb    E) 20Kb

55. Təkliflərdən hansılar doğrudur?

- 1- Əmaliyyat sisteminin yüklenməsini Boot programı təmin edir  
2- Qurğuların test olunmasını BIOS programı hayata keçirir  
3- BIOS əmaliyyat sisteminin tərkibinə aid deyil  
4- Disklərdə nasaz sektorları tapan program scan disk programıdır  
5- Boot prosesində əmaliyyat sisteminin nüvəsi ilə yanaşı avtoyölkəmədə olan programlarda əmali yaddaşla yüklenir  
6- Faylin diskədə tutduğu yer klasterin ölçüsündən asılı ola bilər  
A) 1,2,4,5,6      B) 2,3,4,5,6      C) 2,3,4,6  
D) 1,2,3,4,6      E) 1,3,4,5,6

## 7. Ömaliyyat sistemi

56. Aşağıdakilardan hangiler BİOS vasıtasi ile hayatı keçirir?
1. Ömaliyyat sisteminin grafiki interfeysi tamam edir
  2. Ömaliyyat sisteminin omali yaddaşa yüklenmesini tamam edir
  3. Vaxt ve tarixi saflamağa imkan verir
  4. Sistemin konfigürasyonu fayllarını yadda saxlayır
  5. Qurğuların test edilmesini tamam edir
  6. Tatbiqi programların işine nazarat edir
- A) 1,3,4   B) 2,6   C) 2,4,6   D) 1,4,5   E) 2,3,4

57. Doğru olanları seçin:

1. Sektor bir faylin ve ya onun hisselerinin bütövlükde yerlaşa bilmesi üçün ayrılan klasterler grupuna deyilir
  2. Klaster bir faylin ve ya onun hisselerinin bütövlükde yerlaşa bilmesi üçün ayrılan sektorlar grupuna deyilir
  3. Kompüterde olaan bütün prosesler ömaliyyat sisteminin idarisi altinda hayatı keçirir
  4. Sektorlar grupu klaster adlandırılır ve onun ölçüsü şart diskin ölçüsune göre müayyan olunur (adaten, 4 Kb olur)
- A) 1,3   B) 1,2,3   C) 2   D) 1,4   E) 2,3,4

58. Doğru olanları seçin:

1. Boot prosesi zamanı ömaliyyat sisteminin yalnız nüvusi yüklenir
  2. Boot prosesi zamanı ömaliyyat sisteminin nüvusi ile yanaşı, avtoyüklemada olan programlarda yüklenir
  3. Sektorun ölçüsü 512 Kbattıl eder
  4. Yükleyici yazı (Boot Record) har bir məntiqi diskin bir nömrəli sektorunda yerlaşır
- A) 1,3   B) 1,2,3   C) 2   D) 1,4   E) 2,3,4

59. 5Mb-lıq diskdə 20Kb-lıq neçə fayl yerleşdirilmək olar? Klasterin ölçüsü 8Kb-dır.

- A) 213   B) 214   C) 256   D) 128   E) 512

60. Hansı anlayışlar kompüterin şart diskine aiddir?

- A) Klaster, takt tezliyi, məvələrin sayı
- B) Çözümlülük, sektor, məhsuldarlıq
- C) Sektor, klaster, cığır
- D) Cığır, çözümlülik, takt tezliyi

61. Doğru olanları seçin:

- 1- Ömaliyyat sistemi istifadəçi ilə kompüter arasında dialoqu taşkil edir
  - 2- Ömaliyyat sistemi xarici qurğuların işini taşkil edir
  - 3- Ömaliyyat sistemi tatbiqi programlarının yüklenmesi və kompüter ilə tatbiqi program arasında alaqqanı taşkil edir
  4. Yükleyici yazı (Boot Record) har bir məntiqi diskin sıfır nömrəli sektorunda yerlaşır
  5. Faylin ölçüsü ilə diskdə tutduğu sahə müxtalif olabilir
- A) 1,3,4   B) 2,6   C) 1,5   D) 1,2,3,4,5   E) 2,4,5

62. Doğru olanları seçin:

1. Faylların Archive, System, Read Only və Hidden kimi atributları ola bilər
2. NTFS fayl sistemi avtomatik olaraq işin sonunda faylı şifralayır və faylin açılması zamanı onun şifrinini

açır

3. Defragmentlama zamanı hissələri dəyişdirilən, sapalanmış faylları optimallı şəkildə yenidən yazılır
  4. Sektor diskdə müayyan hacmi olan sərt diskdə yaddaş blokdur
- A) 1,3,4   B) 2,6   C) 1,5   D) 1,2,5

63. Faylin hacmi 801 Kb olarsa, o, diskdə neçə klaster yer tutacaq? Klasterin ölçüsü 4Kb dir

- A) 801   B) 800   C) 201   D) 200   E) 202

64. 1,2 Kb, 3,5 Kb, 2,8 Kb, 1,5 Kb hacmində verilen fayl birlilikdə diskdə na qədər yer tutar? Klasterin ölçüsü 4Kb-dir.

- A) 4   B) 8   C) 16   D) 12   E) 20

65. Klasterin böyük olmasının üstünlüyü nadir

- 1- Fayllara müraciətin sürəti artır
  - 2- Diskdən daha qəzaatlı istifadə edilir
  - 3- Faylların arxivlənmə dərəcəsi artır
  - 4- İtirilmiş yaddaşlar azalır
- A) 1   B) 1,2   C) 2,3   D) 2,4   E) 1,3

66. Faylin hacmi 250 Kbattıl olarsa, onun şart diskdə neçə klaster yer tutacağı müayyan edin. (1 klaster 4 Kbattıl qəbul edilir).

- A) 63   B) 48   C) 70   D) 62   E) 44

67. Klasterin ölçüsünün kiçik olmasının üstünlüyü nadir?

- 1- Fayllara müraciətin sürəti artır
  - 2- Diskdən daha qəzaatlı istifadə edilir
  - 3- Faylların arxivlənmə dərəcəsi artır
  - 4- İtirilmiş yaddaşlar azalır
- A) 1   B) 1,2   C) 2,3   D) 2,4   E) 1,3

68. Hansı mülahizələr doğrudur?

- 1) Prosesorun takt tezliyi hersə ölçülüür
  - 2) Keş-yaddaş kompüterin şart diskində yerləşir
  - 3) Operativ yaddaşın hacmi şart diskin yaddaşında çoxdur
  - 4) Xidməti programlar kompüterin sistem programlarına aiddir
  - 5) Task Manager programı vasitəsilə programın işini dayandırıbəq olur
  - 6) ScanDisk programı kompüteri lazımsız fayllardan təmizləyir
- A) 1,2,3,4,5,6   B) 3,4   C) 1,4,5,6   D) 1,4,5   E) 3,5

69. Bir klasterde neçə fayl yerlaşa bilər?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 8   E) istenilen sayıda

70. Diskdə klasterin ölçüsü 6Kb olaraq təyin edilmişdir. Yaddaşdakı fayl diskdə 42Kb yer tutur. Faylin hacminin mümkün variantlarını qeyd edin:

- |         |         |         |
|---------|---------|---------|
| 1- 36Kb | 2- 38Kb | 3- 40KB |
| 4- 43Kb | 5- 42Kb | 6- 35Kb |
- A) 2,3,5   B) 1,2,3   C) 2,4   D) 2,4,6   E) 3,5

71. Sert diskə hacmləri 305 Kb, 604 Kb və 2340 Kb olan üç fayl yazılıb. Hansı faylların ölçüsü ilə diskdə tutduğu yer eyni olacaq?

- A) 305 Kb, 604 Kb   B) 305 Kb, 2340 Kb  
C) 604 Kb, 2340 Kb   D) 305 Kb  
E) 2340 Kb

## # Mənənin emah

8.1 Mənənin yaradılması, redaksiə və formatlanması. Axtarış və avazetmə

9. Aşağıdakı programlardan hansılar Office paketinə

- 1- Paint
- 2- Outlook
- 3- MS Word
- 4- MS PowerPoint
- 5- MS Access
- 6- MS Excel
- 7- Calculator
- 8- MySQL
- A) 1,2,3,5 B) 3,4 C) 1,3,4,6,8 D) 2,4,5,6,7 E) 3,6,8

10. Mənənin redaktorlarına aid genişlənmələri

- 1- Word 2- Excel 3- Powerpoint 4- PPTX 5- DOCX
- 1- PDF 2- DOC 3- MID 4- PNG 5- DOC
- A) 1,2 B) 2,5 C) 3,4 D) 1,5 E) 2,4

11. Aşağıdakı şəkildə verilmiş düymələrin yerləşdiyi

panelin adı nadir?

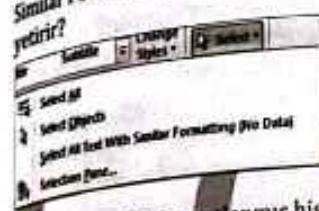


- A) File menu
- B) Quick Access toolbar
- C) Insert menu
- D) Taskbar
- E) Notification Area

12. Word programı ilə nəşr etmək olar?

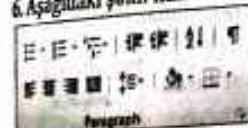
- 1- Sədə matnlar hazırlamaq
- 2- Mürekkeb matnlar hazırlamaq
- 3- Animasiyalar hazırlamaq
- 4- Təsvir yaratmaq
- 5- Matnları redakta etmək
- 6- Mədəni formatlaşdırmaq
- 7- Matnlara səs effekti vermək
- 8- Matnlara səs effekti vermək
- A) 1,5,6 B) 1,2,5,6 C) 3,4,6 D) 1,3,5 E) 2,4

13. Aşağıdakı şəkili asasən Select All Text With Similar Formatting amri hansı funksiyantırına yedirir?



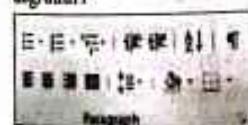
- A) Mənənin bütün formatlanmış hissəsini seçir
- B) Kursorun dayandığı yerə uyğun olan bütün formatlanmış arazini seçir
- C) Mənənin formatlanmış arazisindəki matnları lağv edir
- D) Kursorun dayandığı yerə uyğun olan bütün formatlanmış arazini lağv edir
- E) Seçilmiş mənənin hissəsinin formatını dəyişir

14. Aşağıdakı şəkil hansı lent qrupuna aiddir?



- A) Page layout
- B) Insert
- C) File
- D) Home
- E) View

15. Aşağıdakı şəkilde bağlı deyilənlərdən hansılar doğrudur?



- 1- Bu qrupun Home tabına aiddir.
  - 2- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzalarını formatlaşdırır.
  - 3- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzalarına marker təyin etmək olar.
  - 4- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzalarının nömrələmək olar.
  - 5- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın çəsəwiyəli siyahı alava etmək olar.
  - 6- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzalarını sıralamaq olar.
  - 7- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzalarını düzəldirmək olar.
  - 8- Bu qrupun omri vasitə ilə sanadın abzaları arasındaki məsafəni təyin etmək olar.
- A) 1,3,4,5,6 B) 2,3,5,6,7,8 C) Həmisə  
D) 3,4,5 E) 1,2,6,7,8

8. Aşağıda verilmiş mənən fragmenti hansı amri formatlanmışdır?

- 1- Magistratura
- 1.1 Informatika
- 1.2 Məntiq
- 1.3 Xarici-dil



9. Aşağıda verilmiş mənən fragmenti hansı amri formatlanmışdır?

- Magistratura
- Informatika
- Məntiq
- Xarici-dil



10. Mənənin 3 abzasdan ibarət id. Mənənin abzaları aşağıdakı şəkildədir. Bu amaliyyatlardan sonra mənən fragmentinin abzalar ardıcılılığı nəcə olar?

- I abzas.
  - II abzas.
  - III abzas.
- Bu mənənin üzərində aşağıdakı amaliyyatlar aparılmışdır.
- 1- Mənənin 2-ci abzası seçilmiş və ardından Ctrl+C amri yerinə yetirilmişdir.
  - 2- Kursor III abzasın öününe yerləşdirilmiş və Ctrl+V amri yerinə yetirilmişdir.
  - 3- III abzas seçilmiş və ardından Ctrl+X amri icra edilmişdir.
  - 4- I abzas seçilmiş və ardından Ctrl+V amri icra edilmişdir.

- A) III, II, II B) III, II, I C) I, II, II  
D) III, I, II E) III, I, I

11. Mənənin emalı programında(MS Word-də) Cut amaliyyatından sonra neçə dəfə Paste amaliyyatını icra etmək olar?

- A) 24 B) 1 C) 10 D) 100  
E) Obyekt mübadilə buferindən silinənən qədər

12. Matnların emali programında (MS Word'da) matn yazarken ENTER düğmesinin sıkalması nayı bildirir?

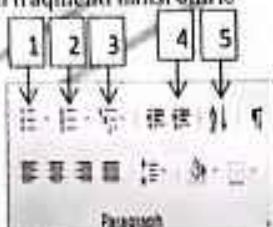
- A) Cümlesler arası boşluğu
- B) Yeni sütunun başlığını
- C) Abzasın başlığını
- D) Yeni sahifanın başlığını
- E) Faylin yaratılmasını

13. Matnların emali programında (MS Word'da) Copy amaliyatından sonra neçə dəfə Paste amaliyatını icra etmək olar?

- A) 24
- B) 1
- C) 10
- D) 100
- E) Obyekt mübadilə buferindən silinən qədər

14. Aşağıda verilmiş matn fragmenti hansı amrla formatlanmışdır?

1. Magistratura
2. İnformatika
3. Məntiq
4. Xarici-dil



- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

15. Uygunluğu müəyyən edin:

- |                  |                  |                  |
|------------------|------------------|------------------|
| 1. Copy          | 2. Cut           | 3. Paste         |
| a) Ctrl+C        | b) Ctrl+V        | c) Ctrl+X        |
| A) 1-a; 2-b; 3-c | B) 1-b; 2-c; 3-a | C) 1-a; 2-c; 3-b |
| D) 1-c; 2-a; 3-b | E) 1-c; 2-b; 3-a |                  |

16. Kursoru növbəti abzas'a keçirmək üçün hansı düymə və yaxud düymələr sıxılmalıdır?

- A) Tab
- B) Ctrl+Enter
- C) Shift+Enter
- D) Enter
- E) Tab+Enter

17. Kursoru növbəti sahifəyə keçirmək üçün hansı düymə və yaxud düymələr sıxılmalıdır?

- A) Tab
- B) Ctrl+Enter
- C) Shift+Enter
- D) Enter
- E) Tab+Enter

18. Sənəddə sözlərin altından qırmızı dalgalı xəttin çəkləniləsi nayı göstərir?

- A) Qramatik sahvi
- B) Orfoqrafik sahvi
- C) Leksik sahvi
- D) Matnın tam olmadığı
- E) Matnın ingilis dilində yoxlanıldığı

19. Ms Word programında sənədin 6 sahifəsini bir vəraqda çap etmək üçün hansı elementdən istifadə olunur?

- A) File/Options
- B) Home/Print
- C) File/Print
- D) Home/Layout
- E) Page Layout/Page Setup

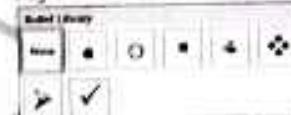
20. Aşağıdakılardan hansı matnın formatlaşdırılmasına aid deyil?

- A) Matnın rənginin dayışdırılması
- B) Matnın qəlin yazılıması
- C) Matnə effectorlar vermek
- D) Matnə kölgə vermek
- E) Matnə obyekt əlavə etmek

21. Sənəddə sözlərin altından yaşlı dalgalı xəttin çəkləniləsi nayı göstərir?

- A) Qramatik sahvi
- B) Orfoqrafik sahvi
- C) Leksik sahvi
- D) Matnın tam olmadığı
- E) Matnın ingilis dilində yoxlanıldığı

22. Word 2010 programında sanad seçildikdən sonra Home lensinin Bullets amri icra edilməyidir. amaliyyatdan sonra aşağıdakı kimli bir pəncərə açılmışdır. Bu pəncərədəki hər hansı bir işaretli düymə klikləndən sonra sənəddə hansı dayışıklılıq olacaq?



- A) Sənədin har sahifəsinə marker təyin ediləcək
- B) Sənədin har abzasına marker təyin ediləcək
- C) Sənədin har satırına marker təyin ediləcək
- D) Sənədin har cümləsinə marker təyin ediləcək
- E) Sənədin hər başlığına marker təyin ediləcək

23. Word programında vəraqin bir üzündə ancaq neçə sahifa çap etmək olar?

- A) 9
- B) 7
- C) 12
- D) 16
- E) 11

24. Aşağıdakı əmrlərdən hansılar abzası formatlaşdırmağa imkan verir?

- 1)
  - 2) Calibri (Body) 11
  - 3)
  - 4)
  - 5) A, B, C, D, E
- A) 1,3,5
  - B) 2,4,5
  - C) 1,3,4
  - D) 1,5
  - E) 2,3

25. MS Word'da hansı növ siyahılar olur?

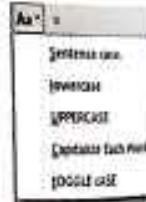
- 1- Qrafik
  - 2- Nişanlanmış
  - 3- Nömrələnmiş
  - 4- Qeyri-qrafik
  - 5- Çoxsəviyyəli
- A) 2,3,5
  - B) 1,4
  - C) 1,2,3
  - D) 4,5
  - E) 1,2,3,4

26. Word programında matn daxilinə hər hansı bir sozü axtaran zaman, axtarışın nəticəsi Navigation zolağında neçə eks oluna bilər?

- 1- Başlığına görə
  - 2- Satırına görə
  - 3- Sahifəsinə görə
  - 4- Abzasına görə
  - 5- Şriftin ölçüsünə görə
- A) 1,4,6
  - B) 2,5,6
  - C) 1,3,4
  - D) 2,3
  - E) 2,3,4

27. Seçilmiş matn fragmeninin böyük harflərinin kiçik, kiçik harflərinin böyük hərf olması üçün "Change Case" dialog pəncərəsindən hansı bəndi seçmək lazımdır?

- A) Sentence case
- B) Lower case
- C) tOGGLE cASE
- D) UPPERCASE
- E) Title Case



28. Word-də "Save as" (сохранить как) amrinin komyayı ləğət nayı dayışmak olmaz?

- A) Faylin yerini
- B) Faylin adını
- C) Faylin tipini
- D) Sənədə şifra qoyması
- E) Sənədin sahifə parametrlərini

**8. Mənəcərin emalı**

24. Yalnız oxunma üçün nəzərdə tutulmuş sənədla  
əmək işləri görmək olar?
- Capa vermek
  - Düzəliş edib hamlin sayıda yadda saxlamaq
  - Sənədi bağlamaq
  - Sənədi elektron poçtla göndərmək
  - Sənəd üzərində dəyişiklik edib başqa sənəddə  
əndamlaş
- A) Yalnız 1,4      B) Yalnız 3,4      C) 2,3,4  
D) 2,3,5      E) 1,3,4,5

25. Aşağıdakılardan hansı düz deyil?

- Word-də hər-hansı sahifəni çapa vermek olar
- Word-də həltin sahifəni çapa vermek olar
- Word-də qeyd edilmiş matndan başqa bütün  
matni çapa vermek olar
- Word-də qeyd edilmiş matni çapa vermek olar
- Word-də sözü çapa vermek olar

31. Word matn redaktorunda sənəd yalnız oxumaq  
ürünənəcə onuna bağlı hansı işi görmək olmaz?

- Simbolları axtarmaq
- Capa vermek
- Sənədi redakta etmək
- Sənədi elektron poçtla göndərmək
- Sənədi bağlamaq

32. MS Word-də şriftin parametrlərini təyin etdikdə  
müayyanlaşdırılır.

- Şriftin növü, ölçüsü, rəngi
- Fonun rəngi, sahifənin sərhəd xətləri və stilləri
- Şəhərlərəsi interval, abzasın sol və sağ  
tərəfindən boş sahələr
- Sahifənin ölçüsü, istiqamət (orientasiya),  
kanar sahələr
- Stil şablon

33. Word redaktorunda aşağıdakı fikirlərdən hansı  
səhvdir?

- Cut, Paste, Paste Special bufer amrlarıdır
- Home menyusundakı Find əmri sənəddən sözün  
təqdiması üçündür
- Home menyusunun Go To əmri başqa fayla keçid  
həmdür
- Paste əmri buferdə olan fragməni kursor  
çəkənən yerdən sənədə yerləşdirir
- Home menyusunun Copy əmri matn  
fragmətinin mubadilə buferinə köçürülməsi  
üçündür

34. 60 sahifəlik sənədin cari sahifəsində Find and  
Replace diaqloq pəncərəsinin Go To kecid  
sahəsində +17 yazılı sənədin 36-ci sahifəsinə  
kecid təmin edir. Cari sahifəni tapın:

- A) 24      B) 43      C) 77      D) 53      E) 19

35. Aşağıdakı əmrlərdən hansıları Word matn  
redaktorunun «HOME» menyusuna daxil deyildir?

- A) Styles    B) Font    C) Editing    D) Undo    E) Paste

36. Aşağıdakı əmrlərdən hansıları Word matn  
redaktorunun «HOME» menyusuna daxildir?

- Page Number      2) Select All      3) Options
  - Print      5) Paste
- A) 1,2,3      B) 1,4      C) 3,5      D) 2,5      E) 1,3

37. Word programında mühadilə buferinə  
maksimum neçə obyekt yerləşdirmək olar?

- A) 12      B) 1      C) 3      D) 24      E) 101
38. Bir abzasi iki abzasa parçalamaq üçün hansı  
düğmədən istifadə olunur?

- A) Tab      B) Enter      C) Probel  
D) Page Down      E) End

39. Word matnlarda satırlararası intervalı dəyişmək  
 üçün hansı parametrlərdən istifadə edilir?

- Font diaqloq pəncərəsində Character Spacing  
düğməsi ilə açılan Spacing parametri ilə
- Paragraph əmri ilə açılan eyni adlı diaqloq  
pəncərəsində Line Spacing parametri ilə
- Paragraph əmri ilə açılan eyni adlı diaqloq  
pəncərəsində Before və After parametrləri ilə
- Font diaqloq pəncərəsində Character Spacing  
düğməsi ilə açılan Position parametrləri ilə
- Font diaqloq pəncərəsində Before düğməsi ilə  
açılan Spacing parametri ilə

40. Klaviatordan CTRL+A düymələr  
kombinasiyası basıldıqda nə baş verir?

- Mətni silir
- Mətn təmamilə qeyd olunur
- Mətn yeni abzasa keçir
- Mətn arxiva göndərilir
- Mətnin müəyyən fragməti kasılır

41. Word matn redaktorunda bu fikirlərdən hansı  
düzdür?

- Word-də options əmri Word programını  
bağlamaq üçündür
- Sahifə başlığını Page Setup pəncərəsindən  
istifadə etməklə qoymaq olar
- Page Setup əmri Home menyusundadır
- Fayllara parol qoymaq üçün nəzərdə tutulan əmr  
hem də Save as pəncərəsindədir
- Sahifə başlığını Arrage pəncərəsindən istifadə  
etməklə qoymaq olar

42. Əger sahva yol verilibsa, MS Word-də düzgün  
olmayan əmaliyyatı necə lağv etmək olar?

- Klaviatordan Ctrl+Z komandasının kömətiylə
  - Bu mümkün deyil
  - Klaviatordan ESC düyməsinin kömətiylə
  - Quick Access Toolbar-dan Undo əmri
  - Quick Access Toolbar-dan Redo əmri
- A) 1,4      B) 1,5      C) 3,4      D) 2,4      E) 1,2

43. Faylda düzəlişlər edilmişdirsa, ilkin fayla  
toxunmadan bu düzəlişləri yadda saxlamaq üçün  
hansı düyməni sıxmaq lazımdır?

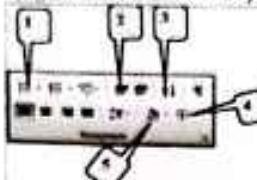
- A) Save      B) Save As      C) Open  
D) Info      E) Recent

44. Matn redaktöründe yazılmış aşağıdaki nümunelerde - klaviyutardan üç defa Delete ve bir defa Backspace düymesini sıxıldığın sonra hansı ifada alınacaq?



- A) Pyuter      B) Komter  
D) Kompyu      E) Kyute
- C) Koter

45. Seçilmiş matn sahnesini ÇƏRÇİVƏYƏ almaq üçün aşağıdakilərdən hansı seçim doğrudur?



46. MS Word-də matnın redaksiyası zamanı .... dəyişilir.

- A) Simvollar ardıcılılığı, sözler, abzaslar.  
B) Matn faylinin adı  
C) Satırlararası interval  
D) Sahifənin parametrləri  
E) Şriftin ölçüsü, rangi

47. Faylı çapa vermək üçün klaviyutardan hansı amrindən istifadə olunur?

- A) Ctrl + X      B) Ctrl + S  
D) Ctrl + P      E) Ctrl + V

48. Ms Word matn redaktöründə matnların yazılışında klaviyutardan yığılan düymələr kombinasiyasında: kəsmək, axırıcı icra olunan hərəkəti lağv etmək amri hansıdır?

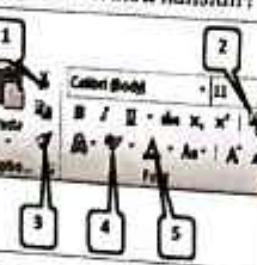
- A) CTRL + F; CTRL + F      B) CTRL + X; CTRL + Z  
C) CTRL + Z; CTRL + B      D) CTRL + A; CTRL + I  
E) CTRL + W; CTRL + D

49. Aşağıda göstərilmiş rəsmində cari faylin adı nadir?



- A) Iqtisadiyyat      B) Microsoft  
D) 03.12.2014      E) Calibri

50. Müasir matn redaktörlərinə formatın köçürülməsi aləti hansıdır?



- A) 1      B) 2      C) 4  
D) 3      E) 5

51. Aşağıdakı hansı genişlənmələr matn sahələrinin genişlənməsidir?

- 1) Docx      2) Exe      3) Txt  
4) Bmp      5) Rtf      6) Ppt  
A) 1,2,3      B) 2,4,6      C) 1,3,5      D) 1,5      E) 1,2

52. Matn redaktöründə yazılmış matnın aşağıdakı fragementinə əsasən cursorun (|) dayandığı nöqtəyidən "Backspace" düyməsi 2 defa və "Delete" düyməsi 3 defa basıldıqdan sonra informasiyanın son məzmunu necə olar? İPG (magistr)

- A) İPstr      B) İpistr      C) Istr      D) Magis      E) İpr

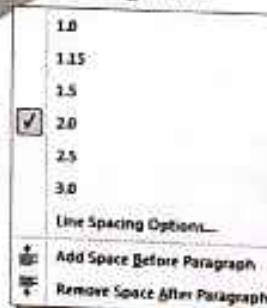
53. Aşağıdakı funksiyalardan hansılarını matn prosessoru reallaşdırır?

- 1) Matnın yaradılmasını  
2) Düzgün yazılışın yoxlanmasını  
3) Matnın formatlaşdırılmasını  
4) Matnın redakta olunmasını  
5) Matnın yadda saxlanması  
6) Sənədin sahifələrinin gizlənməsini  
A) 1,2,4      B) 1,4,5      C) 1,3,6      D) 1,4      E) 1,2,3,4,5

54. Aşağıda verilmiş fayllardan hansıları matn faylları və ya sənədlər üçün istifadə olunur?

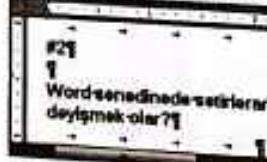
- 1) Slайд.docx      2) Sənəd.exe  
3) Document.zip      4) Elektron cadval.txt  
5) Fayl.bmp  
A) 2,3      B) 1,5      C) 1,2,4      D) 2,4,5      E) 1,4

55. MS Word programında Home lentinin Line and Paragraph Spacing amri kliklənmişdir. Bu kliklənmədən sonra aşağıdakı kimli pəncərə açılmışdır. Bu pəncərəyə əsasən satırlar arası məsafə üçün hansı variant düzgündür?



- A) Satırlar arası məsafə 2 sm-dir  
B) Satırlar arası məsafə 2 mm-dir  
C) Satırlar arası məsafə 2 pfd-dir  
D) Satırlar arası məsafə simvolların ölçüsündən 10 dəfə böyükdür  
E) Satır arası məsafə simvolların ölçüsündən 2 sm böyükdir

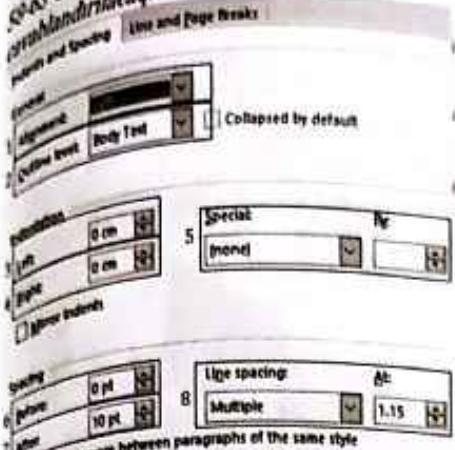
56. Şəkildə göstərilən sənəd hansı rejimdədir?



- A) Sənəd struktur rejimdədir  
B) Cadval rejimindədir  
C) Yuxarıdakı hər iki cavab düzəndir  
D) Çap olunmayan simvolların görünməsi rejimdədir  
E) Düzgün cavab yoxdur

57. MS Word-da File, \_\_\_\_\_ olar  
 1. Sənədi yeni adla saxlamaq  
 2. Sənədi mühafizə etmək  
 3. Səhifələri nömrələmək  
 4. Səhifənin parametrlərini dayışmak  
 5. Faylin tipini dayışmak  
 A) 1,2,5 B) 3,4,5 C) 1,3,5 D) 2,4,5 E) 2,3,5

58. Cədəd suallar aşağıdakı şəkilə əsasən  
cəvablandırılacaq.



58. Ms Word-da abzasdan əvvəlki məsafəni  
nizamlamaq üçün hansı bəndə müraciət etmək  
ləzəmdir?  
 A) 2 B) 4 C) 8 D) 6 E) 7

59. Ms Word-da abzasdan sonrakı məsafəni  
nizamlamaq üçün hansı bəndə müraciət etmək  
ləzəmdir?  
 A) 2 B) 4 C) 8 D) 6 E) 7
60. Microsoft Word matn redaktorlarında  
abzasdın təyini üçün paragraph pəncərəsindən  
hansı element seçilməlidir?  
 A) 2 B) 4 C) 1 D) 3 E) 5

61. Matn redaktorlarında seçilmiş mətnin  
frəqəntinin hər abzasinin birinci satırına hansı  
bəndənən boşluq qoyması olar?  
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

62. Ms Word-da mətinin satırda düzənləşməsinə  
nizamlamaq üçün hansı bəndə müraciət etmək  
ləzəmdir?  
 A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

63. Ms Word-də sətirlər arası məsafəni  
nizamlamaq üçün hansı bəndə müraciət etmək  
ləzəmdir?  
 A) 1 B) 2 C) 6 D) 7 E) 8

64. Word 2010 programında yaradılmış mətn faylı  
ardıcıl dayışıklıklardan sonra  
 I.D:\Fizika\fiz1.txt  
 II.D:\Fizika\Fiz2.TXT  
 III.D:\Fizika1\fiz1.TXT  
 IV.D:\Fizika\fiz2.txt  
 V.D:\Fizika1\fiz2.txt  
 VI.D:\Fizika1\fiz1.txt  
 adları ilə yaddaşa göndərilmişdir. Bu zaman Fizika  
qoşluğununda neçə müxtəlif faylı yaranmışdır?  
 A) 3 B) 2 C) 5 D) 4 E) 1

65. Word matn redaktorunda mövcud sənədi başqa  
adla, başqa tipdə və başqa qoşluğunда yadda  
saxlamaq üçün amrlar ardıcılığını müəyyən edin:  
 1. Home tabundan Save amri icra edilir  
 2. File tabundan Save as amri icra edilir  
 3. File tabundan Save amri icra edilir  
 4. File tabundan Save as type bölməsindən  
 5. Açılan pəncərədən Save amri icra edilir  
 6. Açılan pəncərədən File name bölməsindən  
 sənədin adı və Save as type bölməsindən sənədin  
 tipi təyin edilir  
 7. Açılan pəncərədən sənədin yerləşdiriləcəyi  
qoşluq seçilir  
 A) 2,5,7 B) 2,4,5 C) 2,3,5 D) 2,5,6,7 E) 1,2,3,6

66. Undo amri hansı əmaliyyatı geri qaytarır?  
 A) Şriftin ölçüsündə B) Şriftin rəngini  
 C) Stiliilmiş mətni D) Əlavə edilmiş mətni  
 E) Miqyası

67. Müləhizalardan hansı doğrudur?  
 1- Save amri dayışıklılıq həmin sənəd üzərində  
saxlayır  
 2- Save as amrini Ctrl+S düymələr kombinasiyası  
ilə həyata keçirmək olar  
 3- Save as amri ilə sənədi yaddaşa verən zaman,  
həmişə yeni sənəd yaradılaraq dayışıklılıq həmin  
sənəddə saxlanılır  
 4- Save as amri ilə sənədi yaddaşa verilən zaman,  
sənəd həmin qoşluqda, həmin ad və tipdə  
saxlanıllarsa yeni sənəd yaranır və dayışıklılık  
mövcud sənədin üzərində saxlanılır  
 5- Save as ilə sənədi yaddaşa verən zaman, açılan  
pəncərədən en az bir parametr dayışdırıllərək save  
amri icra edildərsə yeni sənəd yaranır  
 A) 1,4,5 B) 1,2,3,4 C) 2,3,4 D) 1,3,5 E) 2,4,5

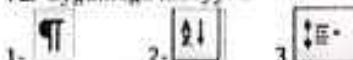
68. Info qoşluğununda kitab.docx sənədi var. Bu sənəd  
açılaraq aşağıdakı əmaliyyatlar növbə ilə yerinə  
yetirilmişdir. Bu əmaliyyatlardan sonra info  
qoşluğununda neçə sənəd mövcud olacaq?  
 1- File tabundan save amri icra edilmişdir  
 2- File tabundan save as amri icra edilmiş və açılan  
pəncərədən sənədin adı Kitab.docx olaraq yadda  
saxlanılmışdır  
 3- File tabundan save as amri icra edilmiş və açılan  
pəncərədən sənədin adı kitab.pdf olaraq yadda  
saxlanılmışdır  
 4- File tabundan save as amri icra edilmiş və açılan  
pəncərədən sənədin adı kitab.pdf olaraq yadda  
saxlanılmışdır  
 A) 2 B) 1 C) 3 D) 5 E)

69. Kursoru növbəti satıra keçirmək üçün hansı  
düymə və yaxud düymələr sıxlmalıdır?  
 A) Tab B) Ctrl+Enter C) Shift+Enter  
 D) Enter E) Tab+Enter

70. 25 səhifəli sənədin cursor 5-ci səhifəsindədir.  
 Əvvəlcə go to pəncərəsinə 10 daxil edilmiş və enter  
amri icra edilmişdir. Ardından həmin pəncərə  
açılaraq +5 daxil edilmiş və enter amri icra  
edilmişdir. Kursor neçəinci səhifədə qərarlaşacaq?  
 A) 20 B) 10 C) 15 D) 25 E) 5

71. Word redaktöründe standart haldə şriftin ölçüləri hansı intervalda dayışır?  
 A) 12-48      B) 1-14      C) 14-72  
 D) 8-72      E) 8-62

72. Uyğunluğu müəyyən edin:



- a. Çap zamanı görünməyən simvolları göstərir və gizlədir  
 b. Seçilmiş abzaları əlifba sırası ilə düzür  
 c. Satırlar və abzalar arasındaki masafanı dayışır  
 d. Nömrələnmiş siyahıları sıralayır  
 A) 1-a, 2-h, 3-c      B) 1-b, 2-d, 3-a, c  
 C) 1-b, d, 2-a, 3-c      D) 1-d, 2-a, c, 3-b  
 E) 1-a, 2-d, 3-b

73. Şəkildəki düymə nə üçündür?



- A) Abzaların qarşısına markerlər qoymaq üçün  
 B) Abzaların qarşısına avtomatik nömrə və harf qoymaq  
 C) Çoxsəviyyəli siyahı yaradır  
 D) Satırlar və abzalar arasındaki masafanı dayışdırır  
 E) Seçilmiş abzaları əlifba sırası ilə düzür

74. Şriftin ölçüsünü ifadə edən point(punkt) nəyə barabardır?

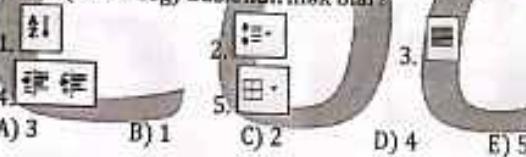
- A) 1 mm      B) 0,35 mm      C) 1 piksel  
 D) 1 dyum      E) 0,1 dyum

75. Aşağıdakı amrlərdən hansı simvolları formatlaşdırmağa imkan verir?



- A) 1,4,5      B) 1,3,5      C) 2,4      D) 2,3      E) 1,2,3

76. Hansı düymədən istifadə etməklə matni her iki tərəfə (sol və sağ) düzəndirmək olar?



- A) 3      B) 1      C) 2      D) 4      E) 5

77. Word programında mübadilə buferində (clipboard) bir neçə müxtalif fragment saxlanılıb. Bufer (Clipboard)-də olan fragmentlardan hansılarını silmək olar?  
 A) Olar, yalnız ikinci fragmenti  
 B) Olar, yalnız birinci fragmenti  
 C) Olar, yalnız sonuncu fragmenti  
 D) Olar  
 E) Olmaz

78. 40 səhifəlik sənədin 35-ci səhifəsində Find and Replace (Tap və Əvəz et) dialog pəncərəsinin Go To (Perəkti/Kec) pəncərə alavasında Enter page number (Sahifa nömrəsi daxil et) sahəsinə +10 daxil etdikdə sənədin neçənci səhifəsinə keçid təmin edilir (MS Word 2010)?  
 A) 22      B) 40      C) 32      D) 10      E) 30

79. Hansı MS Word-lün funksiyalarına daxil deyil?  
 A) Animasiya hazırlamaq      B) Matn formatlaşdırmaq  
 C) Matni redakta etmək      D) Yazı yazmaq  
 E) Matna qoşmalar alava etmək

80. Şəkildə göstərilmiş qrup lətin hansı tabanlıdır?



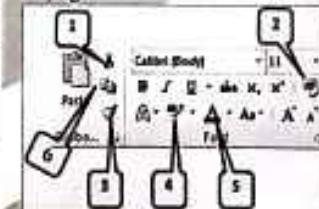
- A) Home      B) Page Layout      C) File  
 D) References      E) View

81. Matnnda olan bəzi simvolları avtomatik seçib digər simvollara avaz etmək üçün Home lətində hansı qrupu seçmək lazımdır?



- A) 1      B) 2      C) 3      D) 4      E) 5

82. Word programında matnın bir hissəsinin formatını digər hissəyə köçürmək üçün Home ləti başlığının hansı amrindən istifadə edilir?



- A) 6      B) 2      C) 1      D) 4      E) 3

83. Matn faylında axtarış aparmaq üçün istifadə olunan funksional klavişlar hansıdır?

- A) Ctrl+F      B) Ctrl+D      C) Ctrl+H  
 D) Ctrl+Y      E) Ctrl+E

84. Sənədin açılışına şifrə təyin etmək üçün amrlar ardıcılığında müəyyən edin:

- 1- Home tabından save as amri icra edilir
  - 2- Save as pəncərəsindən tools dropdown amri icra edilir
  - 3- Tools pəncərəsindən General options amri icra edilir
  - 4- Tools pəncərəsindən Save Options amri icra edilir
  - 5- Açılan pəncərədə Password to open bölməsinə şifrə daxil edilir və ok amri icra edilir
  - 6- File tabından Save as amri icra edilir
- A) 1,2,3,5      B) 6,2,3,5      C) 1,4,3,5  
 D) 4,1,3,5      E) 2,4,1,5

85. Matn redaktörunda "Ctrl+→" düyməsi sıxlarsa na baş verər?

- A) Kursor dayandığı mövqedən bir söz sağa keçir  
 B) Kursor dayandığı mövqedən bir simvol sağa keçir  
 C) Kursor dayandığı mövqedən sənədin əvvəlinə keçir  
 D) Kursor dayandığı mövqedən abzasın sonuna keçir  
 E) Kursor dayandığı mövqedən sənədin sonuna keçir

93. Matn redaktöründe 4 farklı adlı abzas var. Abzaslara aşağıdaki veriləcək amaliyyatlarından sonra matn fragmentinin abzalar ardıcılılığı necə olacaq?

1. İnfomıktıka

2. Fizika

3. Riyaziyyat

4. Kimya

a) İnfomıktıka adlı abzas seçili ve klaviaturadan Ctrl+C düyməsin sıxmaq.

b) Kursoru Riyaziyyat adlı abzasın avvalına gatırıb, Ctrl+V düyməsin sıxmaq.

c) Kimya adlı abzası seçili Ctrl + X düyməsini sıxmaq.

d) Kursoru Fizika adlı abzasın avvalına gatırıb, Ctrl+V düyməsin sıxmaq.

A) 1,4,2,1,4      B) 4,1,2,3      C) 1,4,2,1,3

D) 4,2,1,3,1      E) 3,4,1,3,2

94. 70 sahifalıq sənədin 21-ci sahifəsindəyik. Sənədin həmin sahifəsində Find and Replace diaqon pəncərəsinin Go To keçid sahəsində müvafiq olaraq +10, 7 və -15 simvolu daxil edilərək amrlar icra edilərsə sonda nəçənci sahifəyə kecid olunur? A) 23      B) 1      C) 21      D) 16      E) 31

95. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Kopiyalama      2. Kasma

a) Simvolu seçmək, Ctrl+X düyməsini sıxmaq və paste amrini icra etmək

b) Simvolu seçmək, Copy düyməsini sıxmaq və paste amrini icra etmək

c) Simvolu seçmək, Ctrl+C düyməsini sıxmaq və paste amrini icra etmək

d) Simvolu seçmək, Cut düyməsini sıxmaq və paste amrini icra etmək

A) 1-b,c; 2-a,d      B) 1-b,e; 2-c,d      C) 1-c,d; 2-a,b,e

D) 1-a,c; 2-b,d      E) 1-b,d; 2-a,e

96. Save As əmrindən istifadə edərək nalar etmək olar?

1) Faylı çapa vermek

2) Faylin parametrlərinə baxmaq

3) Faylin uzantısını seçmək

4) Faylin ümumi ölçüsünə baxmaq

5) Faylin yerləşdiyi yeri seçmək

A) 1,2,5      B) 3,5      C) 1,3,4      D) 2,4-E) 2,3,5

97. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Ctrl+Enter      2. Shift+Enter

3. Enter

a) Yeni sahifəyə kecid

b) Sətrin avvalına kecid

c) Yeni satirə kecid

d) Sənədin sonuna kecid

e) Yeni abzasa kecid

A) 1-b; 2-d; 3-e      B) 1-c; 2-d; 3-a      C) 1-e; 2-c; 3-b

D) 1-a; 2-b; 3-c      E) 1-a; 2-c; 3-e

98. Uyğunluğu müəyyən edin:

1.Ctrl++→      2.→      3.Ctrl++→

a) Bir söz sola      b) Bir söz sola      c) Bir simvol sağa

d) Bir cümle sağa      e) Bir söz sağa

A) 1-b; 2-d; 3-e      B) 1-c; 2-d; 3-a      C) 1-e; 2-c; 3-a

D) 1-a; 2-b; 3-c      E) 1-a; 2-c; 3-e

85. Mühədilə buferi haqqında düzənlər nüvərdən  
necəsi deyildir?  
1. Mühədilə buferində olan obyektlərin həmsini  
tərdən silmək olar  
2. Mühədilə buferində olan obyektlərin bir neçəsini  
tərdən silmək olar  
3. Mühədilə buferində olan obyektləri bir-bir əlavə  
etmək olar  
4. Mühədilə buferində olan obyektlərin həmsini  
tərdən silmək olar  
5. Mühədilə buferində olan obyektlərin bir neçəsini  
tərdən silmək olar  
6. Mühədilə buferində olan obyektləri bir-bir silmək  
olur  
A) 3,6      B) 2,5      C) 1,2,3,4,5,6      D) 1,3,4,6      E) 1,4

87. Aşağıdakı programlardan hansılar matn  
redaktöründür?  
1 - Python  
2 - OpenOffice Writer  
3 - Excel  
4 - OpenOffice Impress  
5 - Word  
A) 2,3,4      B) 1,3      C) 4,5      D) 2,5      E) 1,5,6

88. Matn redaktöründə "Home" düyməsi sıxlarsa na  
bor verər?  
A) Kursor dayandığı satırın avvalına keçər  
B) Kursor dayandığı satırın sonuna keçər  
C) Kursor dayandığı sənədin avvalına keçər  
D) Kursor dayandığı abzasın avvalına keçər  
E) Kursor dayandığı sahifənin avvalına keçər

89. Aşağıdakı matn fragmentində "|" kursosun  
növəyi və komandaların adadılrla işarəsi  
verilmişdir. 131212343 adadılrlarına uyğun  
komandaları tətbiq etsək nəticə necə alınar?  
İnfomıktıka2023

- 1.→ 2. Delete      3. Backspace      4.←  
A) Infom2023      B) Infot2023      C) Ifora2023  
D) Infro2023      E) Ifort2023

90. Aşağıdakı matn fragmentində "|" kursosun  
növəyi və komandaların adadılrla işarəsi  
verilmişdir. 312413233 adadılrlarına uyğun  
komandaları tətbiq etsək nəticə necə alınar?  
Kimya2Fizika

1. Backspace      2.→ 3. Delete      4.←  
A) Kimya      B) Kimyika      C) Kimy2izka  
D) Kimika      E) Kiy3Fiz

91. Aşağıdakı matn fragmentində "|" kursosun  
növəyi və komandaların adadılrla işarəsi  
verilmişdir. 4112313341 adadılrlarına uyğun  
komandaları tətbiq etsək nəticə necə alınar?  
İnfomasiya prosesləri

- 1.Delete      2.End      3.Backspace      4.Ctrl+←  
A) formasiya proses      B) formasiya prosesi  
C) formasiya rosesl      D) formasiy roseslə  
E) formasiy rosesi

92. 25 sahifalıq sənədin sonuncu sahifəsindəyik.  
Sənədin ilk sahifəsinə qayıtmak üçün Find and  
Replace diaqon pəncərəsinin Go To kecid sahəsində  
hangi qiymətlər yazılısa verilən məsələ doğru olar?  
A)  $[+24; +\infty)$ ,  $[-24; -\infty)$       B)  $[+23; -\infty)$       C)  $[-24; -\infty)$   
D)  $[-25; -\infty)$       E)  $[+24; +\infty)$

99. Uygunluğu mələyyan edin:

- 1) Delete      2) Enter      3) Backspace
  - a) Kursordan sağdakı simvolları silmək
  - b) Satırın əvvəlinə keçid
  - c) Yeni abzasa keçid
  - d) Sanadın sonuna keçid
  - e) Kursordan soldakı simvolları silmək
- A) 1-b; 2-d; 3-e    B) 1-c; 2-d; 3-a    C) 1-e; 2-c; 3-b  
D) 1-a; 2-b; 3-c    E) 1-a; 2-c; 3-e

100. Verilmiş rəqəmlərə uyğun olaraq amaliyyatları icra etdiğden sonra en son hansı söz alınacaq?

### İforma

- 1) 2 dəfə →
  - 2) 1 dəfə Delete
  - 3) 3 dəfə ←
  - 4) Tika sözün yazmaq
  - 5) 1 dəfə →
  - 6) 4 dəfə Backspace
- A) İntIka    B) İnfTm    C) İnfTa    D) İnfkT    E) İnfka

101. Təqdim olunan şəkildə 3-dəfə backspace və 4 dəfə delete düyməsi sıxırsada nəticə necə alınar?

### İnfotmatika

- a) İntika    b) İnfka    c) İnfə    d) İnka    e) İntka

102. Mətn redaktöründə 4 fərqli adlı abzas var. Abzaslara aşağıdakı veriləcək amaliyyatlardan sonra mətn fragmentinin abzastar ardıcılılığı necə olacaq?

1. Aprel

2. Yanvar

3. Dekabr

4. Sentyabr

- a) Dekabr adlı abzas seçilir və klaviaturalardan Ctrl+X düyməsin sıxmaq.
- b) Kursoru Aprel-adlı abzasın əvvəlinə gətirib, Ctrl+FV düyməsin sıxmaq.
- c) Sentyabr adlı abzası seçib birdənə Ctrl+Y düyməsin sıxmaq
- d) Kursoru Aprel adlı abzasın əvvəlinə gətirib, Ctrl+V düyməsin sıxmaq.
- A) 3,1,2,4,3    B) 3,1,2,3    C) 3,3,1,2,3  
D) 4,2,1,3,1    E) 3,4,1,3,2

103. Mətn redaktör haqqında müləhizalardan biri doğrudur:

- A) Save əmri dayışıklıkları başqa sənədə üzərində saxlayır
- B) Save as əmri ilə sənədin sahifə parametrlərinə baxmaq olur
- C) Sənəddə abzasların nizamlanması onun redaktasi kimi başa düşülür
- D) Mətni başqa ad altında saxlayarkan onun tipini dayışmak olmaz
- E) Mətni formatlayan zaman onun özü yox, görünüşü dayışılır

104. Hansı klaviatura qşayolları ilə mətni formatlaşdırmaq olar?

- 1) Ctrl+B      2) Ctrl+L      3) Ctrl+C
  - 4) Ctrl+P      5) Ctrl+J
- A) 1,2,5    B) 3,5    C) 1,3,4    D) 2,4    E) 2,3,5

105. Mətn redaktör haqqında müləhizalardan hansılar doğrudur.

- 1 - Save as əmrinin Ctrl+S düymələr kombinasiyasıyla ilə hayatı keçirmək olar.
  - 2 - Mətnin eyni anda bir neçə fərqli obyektlər seçmək mümkün deyil
  - 3 - Kursoru növbəti satır keçirmək üçün Ctrl+Enter düymələr kombinasiyasını sıxılır.
  - 4 - Mətnin müəyyən hissənin köpiyalanması Copy əmri və ya Ctrl+C düyməsi sıxılır.
  - 5 - Mətnin bütün simvolları, şəkilləri, cadvalları seçmək üçün Ctrl+A düyməsi sıxılır.
  - 6 - Mətni çapa vermek üçün Ctrl+P düymələr kombinasiyasından istifadə olunur.
- A) 2,3,4    B) 4,5,6    C) 1,2,6    D) 1,4,5    E) 2,3,6

106. Mətnin formatlanması dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- A) Mətinin özünü dəyişmək
- B) Mətni redakta etmək
- C) Mətnə müxtəlif tərtibat vermək
- D) Mətni silmədən düzəltmək
- E) Mətnin obyektləri silmək

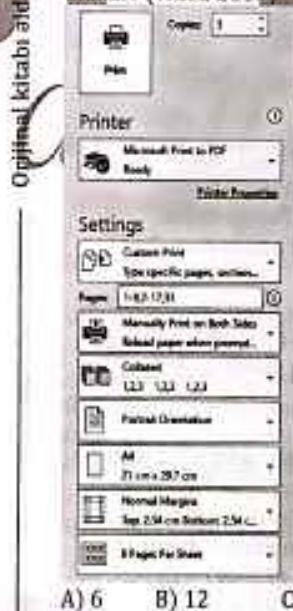
107. Abzasin həm sol, həm də sağ tərəfi çıxıntısız etmək istənilən hansı düzəldirmədən istifadə olunur?

- A) Soldan düzəldirme
- B) Sağdan düzəldirme
- C) Mərkəzə düzəldirme
- D) Tam düzəldirme
- E) Soldan düzəldirme

108. Mətn redaktör (processoru) ilə hansı işlər görülmək olar?

- 1) Səs effektleri əlavə etmək
  - 2) Müşəkkəb mətnlər yaratmaq
  - 3) Harakatlı şəkillər hazırlamaq
  - 4) Diaqramlar əlavə etmək
  - 5) Mətnləri formatlaşdırmaq
- A) 1,2,5    B) 3,5    C) 1,3,4    D) 2,4,5    E) 2,3

109. 40 sahifəyə malik olan mətn sənədi aşağıdakı seçimləri əsasən çap üçün neçə A4 vərəqəsi tələb olunur? (Word 2010)



- A) 6    B) 12    C) 9    D) 14    E) 18

## 8. Haminin emali

110-30 sahifelik sanad nasıl aşağıdakilerden kimin çapa verilmiştir? Çap için nečə varaq lazımdır? (Word 2010)?

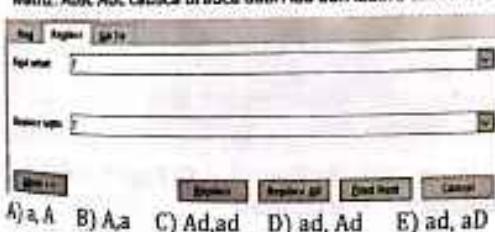


111. Print amri vurularsa nečə varaq çap olunacaq?



112. Matn prosessorunda matn1 şeklinde verilmiş matının matn2 formada aks etdirmek için replace pencerasında uygun yerlərə hansı ifadələr qeyd edilməlidir.

Matn1: Abc abc cabsca drabca abrada abradabra ccabsadra  
Matn2: Abc Adc cabsca drabca abrAda abrAdabra ccabsAdra



- A) a,A   B) A,a   C) Ad,ad   D) ad, Ad   E) ad, aD

113. Print amri vurularsa nečə varaq çap olunacaq?



- A) 12   B) 6   C) 24   D) 16   E) 8

114. Seçilən matni qalın, altıxətti və mərkəzə düzəndirmə etmək istəsən hənsi klaviatura qisayollarından istifadə edilər?

- A) Ctrl+I,Ctrl+E,Ctrl+B  
B) Ctrl+L,Ctrl+U,Ctrl+S  
C) Ctrl+E,Ctrl+B,Ctrl+U  
D) Ctrl+U,Ctrl+R,Ctrl+B  
E) Ctrl+B,Ctrl+R,Ctrl+I

115. Tələbə 63 sahifelik sanadın cari sahifəsindədir. Həmin sahifədə Find and Replace dialog pançarasının Go To keçid sahəsində +25 yazıldıqdan sonra düzgün sahifəyə galmadıyını görüb -12 yazış istədiyi sahifəyə, yani 40-ci sahifəyə keçmiş oldu. İlk olaraq o neçənci sahifədə idi?

- A) 1   B) 30   C) 27   D) 63   E) 20

116. Word-də aşağıdakılardan hansı düz deyil?

- A) Satır qeyd etmək üçün satırın başlangıcında siçanın sol düyməsini sıxıb saxlamaqla sənəqər sürüşdürmək lazımdır.  
B) Satır qeyd etmək üçün satırın işlənilən yerində siçanın sol düyməsini tikiqat sıxmaq lazımdır.  
C) Satır qeyd etmək üçün cursoru satırın avvalına yerləşdirib "Shift + End" düyməsini sıxmaq lazımdır.  
D) Satır qeyd etmək üçün satırın sol tərəfindəki boş sahada siçanın sol düyməsini bir dəfə sıxıb saxlamaq lazımdır.  
E) Satır qeyd etmək üçün cursoru satırın sonuna yerləşdirib "Shift + Home" düyməsini sıxmaq lazımdır.

117. Satırın sonuna gəlmək üçün klaviaturadan hansı düymədən istifadə olunur?

- A) Home   B) End   C) Insert  
D) PageDown   E) Page Up

## 8. Matnların emali

118. Aşağıdakilardan hansı Word-da yerine yetirmək olmaz?
- A) Mövcud sanadı açmadan matn qeydlərin yazılıması
  - B) Mövcud sanadı açmadan onun matnini cari sanadı alava etmək
  - C) Mövcud sanadı açmadan cari sanadın müraciati edilməsi
  - D) Cari sanadı bağlamadan yeni sanadı yaratmaq
  - E) Cari sanadı bağlamadan başqa sanadin matnına baxmaq

119. MS Word-da grammatik sahvlər..., orfoqrafik sahvlər ... göstərilir:

- A) Yaşlı dalğalı, qırmızı dalğalı xatla
- B) Qırmızı düz, yaşlı dalğalı xatla
- C) Yaşlı düz, qırmızı düz xatla
- D) Qırmızı dalğalı, yaşlı dalğalı xatla
- E) Yaşlı düz, qırmızı dalğalı xatla

120. Klaviaturadan Backspace düyməsinin içəri zamani:

- A) Kursordan sağdakı simvol silinir
- B) Kursordan soldakı söz seçilir
- C) Kursordan soldakı simvol silinir
- D) Kursordan sağa bir simvol seçilir
- E) Kursordan sağdakı söz seçilir

121. Shift+PgUp və Shift+PgDn əmrləri nə üçün istifadə edilir?

- A) Bir ekran yuxarı və bir ekran aşağı matn sahəsini seçmək üçün
- B) Bir sahifa yuxarı və bir sahifa aşağı matn sahəsini seçmək üçün
- C) Bir abzas yuxarı və bir abzas aşağı matni seçmək üçün
- D) Bütün sanadı seçmək üçün
- E) Bir satır yuxarı və bir satır aşağı matn sahəsini seçmək üçün

122. Backspace və Delete uyğun olaraq təyinatını müəyyən edin:

- A) Kursordan sola/kursordan sağa simvolları silir
- B) Kursordan yuxarı/kursordan aşağı simvolları silir
- C) Hər ikisi kursordan sola simvolları silir
- D) Hər ikisi kursordan sağa simvolları silir
- E) Kursordan sağa/kursordan sola simvolları silir

123. Word programında sanadı yeni ad altında saxlamaq üçün hansı əmrdən istifadə olunur?

- A) Print
- B) Save
- C) Insert
- D) Save as
- E) Exit

124. Word programında tez-tez istifadə olunan əmrləri əl altında tutmaq üçün hansı panelden istifadə olunur?

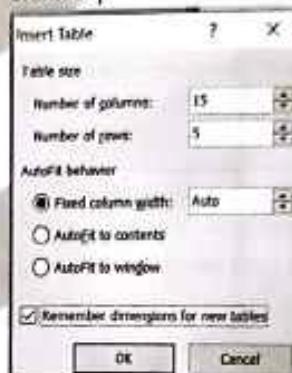
- A) Quicks Ribbons
- B) File
- C) Home
- D) Quicks Access Toolbars
- E) Quick Lunch

8.2. Matn redaktöründə cədvəllər. Sənədə müxtəlit obyektlərin (Şəkil, cədvəl, diaqram, düstur) alava ediləsi.

1. Hansı mühəlizə yanlışdır?

- A) Matn faylinə şəkillərlə yanaşı, mürakkəb diaqramlarda alava etmək olur.
- B) Kursor vasitəsilə matn faylında hərəkət etmək olur.
- C) Yeni matn faylin saxlamaq istədikdə Save Açıpcarəsi ekranda aks olunur.
- D) Eyni anda bir neçə matn faylini açmaq olur.
- E) Matn faylini boş formada kompüterdə saxlamamız olmaz

2. Matn redaktörünə necə bir cədvəl alava olunacaq?



- A) 15 Satır və 5 Sütun
- B) 15 Satır və 15 Sütun
- C) 5 Satır və 15 Xana
- D) 15 Sütun və 5 Satır
- E) 15 Satır və 5 Xana

3. Word programında cursor cədvəlin sətrinin son xanasının kənarında olarsa, hansı düymənin kliklənməsi cədvəla yeni satır alava edər?

- A) Tab
- B) Ctrl+Enter
- C) Shift+Enter
- D) Enter
- E) Tab+Enter

4. Aşağıdakı şəkil hansı lent tabının qurupudur?



- A) File
- B) Home
- C) Insert
- D) View
- E) Page layout

5. Sənədə cədvəl alava etdiğdə hansı alava tablar yaranır?

- A) Design, Page layout
- B) Design, Format
- C) Layout, Format
- D) Design, Layout
- E) Layout, Outlining

6. Aşağıdakı şəkil hansı tabın qrupudur?



- A) Insert
- B) View
- C) Page Layout
- D) Design
- E) Home

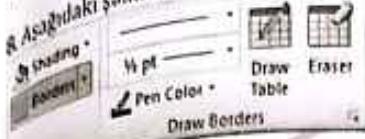
8. Matloların emali

7. Aşağıdakilerin hangisi tabun grubudur?



- A) Insert B) View C) Layout D) Design E) Home

8. Aşağıdakilerin hangisi tabun grubudur?

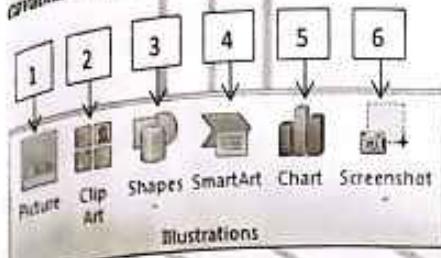


- A) Insert B) View C) Layout D) Design E) Home

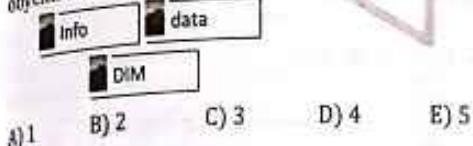
9. Mat sonadına nayı alava etmek olmaz?

- A) Grafik B) Cədvəl C) Audio  
D) Diaqram E) Ədəd

10-11-ci suallar aşağıdakı şəkildə asasən cavablandırılacaq.



10. Bu gruptan hansı əmri ilə sonada aşağıdakı obyekti alava etmek olar?



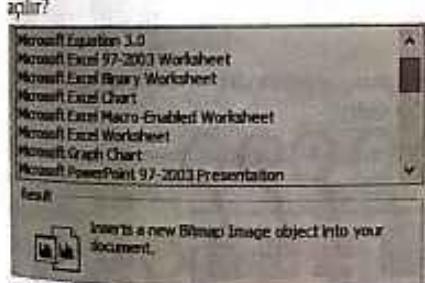
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

11. Bu gruptan hansı əmri ilə sonada aşağıdakı obyekti alava etmek olar?

## Magistratura

- informatika
- mentiq
- xarici-dil

12. Şəkildəki pəncərə hansı əmr yerinə yetirildikdə açılır?



- A) File/Save as B) Home /Select  
C) Insert/Object D) Insert/Chart  
E) File/Options

13. Seçilmiş sütunu cədvəldən klaviaturalın hansı düyməsi ilə silmək olar?

- 1- Delete 2- Shift+Delete 3- Backspace  
4- Alt+Delete 5- Ctrl+Z  
A) 1,3 B) 2,4 C) 2,5 D) 2,3 E) 3,5

14. Aşağıdakilerin hangisi amrlar ardıcılığı MS Word programında cədvəli qəlam ilə çəkmək üçün qəlamı aktivlaşdırır?

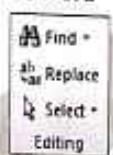
1. Insert/Text Box/Draw Text Box  
2. Insert/Table/Draw Table  
3. Layout/Draw Table  
4. Design/Draw Table  
5. Insert/Shapes/Line  
A) 1,4 B) 1,3 C) 3,5 D) 2,3 E) 2,4

15. Word programında sonada riyazi düsturlar alava etmek üçün hansı programdan istifadə edilir?

- A) Symbol B) Corel Barcode 5 C) Bitmap Image  
D) Equation E) Microsoft Excel Chart

16. Word programında sonada cədvəl alava edən zaman hansı kontekst lenta tabları yaranır?

- A) Format,Layout B) Design, Format  
C) Layout, Design D) Page Layout, Design  
E) Design, Footer

17. Aşağıdakilerin hangisi lenta tabına aiddir?  
MS Word

- A) Insert B) Home C) Page layout  
D) Review E) View

18. Word programında cursoru yeni satıra keçirmək üçün hansı düymələr kombinasiyasından istifadə edilir?

- A) Shift+End B) Ctrl+Enter C) Enter  
D) Ctrl+Shift E) Shift+Enter

19. Verilmiş şəkil hansı lenta maksusdur?



- A) Page layout B) Insert C) View  
D) Home E) Review

20. Aşağıdakilerin hangisi tabun grubudur?



- A) View B) Layout C) Page Layout  
D) Insert E) Home

21. Word programında sonada albom formatında çap etmek üçün File tabının hansı əmri və ya kateqoriyasından istifadə edilir?

- A) Option B) Info C) New  
D) Recent E) Print

22. Word 2010 programında sanada diaqram alava eden zaman hansı alava tablalar yaranır?
- A) Layout      B) Table      C) Chart  
 D) Design      E) Format      F) Analize  
 A) 1,2,6      B) 1,4,5      C) 3,4      D) 1,2,3      E) 3,6

23-26-ci suallar aşağıdağı şakılı asasın cavablandırılacak.



23. Sanada aşağıdaki obyekti yerlaştırmak için hansı düymeden istifadə etmək lazımdır?

Gündüz Mirzabaylı

- A) Text Box      B) Quick Parts      C) WordArt  
 D) Drop Cap      E) Object

24. Sanada aşağıdaki obyekti yerlaştırmak için hansı düymeden istifadə etmək lazımdır?



- A) Text Box      B) Quick Parts      C) WordArt  
 D) Drop Cap      E) Object

25. Sanada aşağıdaki obyekti yerlaştırmak için hansı düymeden istifadə etmək lazımdır?

## 14-CÜ PROGRAM

- A) Text Box      B) Quick Parts      C) WordArt  
 D) Drop Cap      E) Object

26. Sanada aşağıdaki obyekti yerlaştırmak için hansı düymeden istifadə etmək lazımdır?

Wednesday, August 17, 2016

- A) Text Box      B) Quick Parts      C) WordArt  
 D) Drop Cap      E) Date & Time

27. Aşağıdakılardan hansını Word-da yerinə yetirmək olar?

- 1) Cədvəlin bir neçə xanasını birləşdirmək olar
  - 2) Cədvəli matnə çevirmək olar
  - 3) Matni cədvələ çevirmək olar
  - 4) Cədvəli başqa cədvələ birləşdirmək olar
  - 5) Cədvəlin xanasını bir neçə xanaya bölmək olar
- A) 1,2      B) 2,3      C) 4,5      D) Hamısı      E) 1,2,3,5

28. Ms Word matn prosessorunda satırı cədvəldən hansı yolla silmək olar?

- A) Seçmək və klaviaturalanın Delete düymesini basmaqla  
 B) Seçmək və klaviaturalanın Alt+Delete düymələrini basmaqla  
 C) Seçmək və klaviaturalanın Alt+Tab düymələrini basmaqla  
 D) Seçmək və mübadilə buferinə köşürmek  
 E) Klaviaturalanın BackSpace düyməsini basmaqla

29. Word programında cursor cədvəlin son xanasında olarsa, cədvələ yeni satırın alava olunması üçün hansı düymeden istifadə etmək lazımdır?
- A) Enter      B) Probel      C) Esc      D) End      E) Tab

30. Aşağıdakılardan hansını Word-da yerinə yetirmək olar?

- A) Matni sıçanın köməyi ilə qeyd etmək olar  
 B) Matni monitorun köməyi ilə qeyd etmək olar  
 C) Matni klaviaturalanın köməyi ilə qeyd etmək olar  
 D) Matni klaviaturalanın və sıçanın köməyi ilə qeyd etmək olar  
 E) Matni düzbucaqlı şakılında qeyd etmək olar

31. Word matn redaktöründə sütunu cədvəldən hansı yolla pozmaq olar?

- A) Seçmək və klaviaturalanın Delete düymesini basmaqla  
 B) Seçmək və klaviaturalanın Alt + Delete düymələrini basmaqla  
 C) Seçmək və kasib mübadilə buferinə atmaqla  
 D) Seçmək və klaviaturalanın BackSpase düyməsini basmaqla  
 E) Seçmək və klaviaturalanın Shift + Enter düymələrini basmaqla

32. Şəkildə göstərilən düymənin uyğun funksiyasını təyin edin:



1. Sahifənin yuxarı və aşağı tərəflərinə bütün sahifalarda təkrarlanan yazı yazmaq  
 2. Matna aləqələr alava etmək  
 3. Matnın kanarlarını hasiyəyə almaq  
 4. Kursorun dayandığı nöqtədən matni növbəti sahifəyə keçirmək  
 5. Sahifələri avtomatik nömrələmək  
 A) 1,5      B) 2,4      C) 3,5      D) 1,3      E)

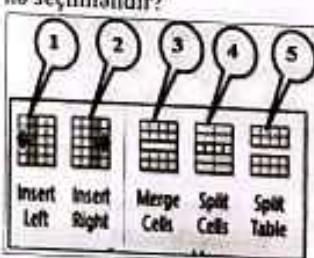
33. Hansı doğrudur?

- A) - Sanada hazır figurlar alava edir  
 B) - Verilənləri göstərmək və müqayisə etmək üçün diaqramlardır  
 C) - Verilənləri daha maraqlı təsvir etmək üçündür  
 D) - Web sahifəyə yonəlmış əlaqə yaradır  
 E) - Sanadın müəyyən hissəsinə ad təyin edir

34. Sahifənin albom və ya portret düzənimini seçmək üçün aşağıdakılardan hansı istifadə olunur?



35. Word programında cədvəli ikiyə bolmak üçün nə seçilməlidir?



- A) 1  
 B) 2  
 C) 3  
 D) 4  
 E) 5

42. MS Word matn redaktörlerinde sahifanın başlangıç numarasını dayaşdırma için "Page Number" sektorunun hansi alt menüsünden istifada olunur?

- A) Top of Page
- B) Bottom of Page
- C) Page Margins
- D) Current Position
- E) Format Page Numbers
- F) Remove Page Numbers

- A) Current Position      B) Remove Page Numbers  
 C) Bottom of Page      D) Page Margins  
 E) Format Page Numbers

43. Word programında aşağıdaki kimi cadvalı fragmenti verilmiştir. Cadvalın başlıq satırının bütün sahifalarda takrirlanması için hansı işlək istifada edilir?

- | Id  | Ad      | Soyad      | İktisat        |
|-----|---------|------------|----------------|
| 101 | Rüstəm  | Öliyev     | Data science   |
| 102 | Fizülli | Mehdiyev   | IT specialist  |
| 103 | Fərid   | Namazov    | Data analistik |
| 104 | Aqşin   | Mirzəhayli | Help desk      |
- A) Home tabından Repeat Header Row amri icra edilir  
 B) Kursor birinci satıra yerləşdirilir və Design tabından Repeat Header Row amri icra edilir  
 C) Kursor birinci satıra yerləşdirilir və Layout tabından Repeat Header Row amri icra edilir  
 D) Layout tabından Repeat Header Row amri icra edilir  
 E) Design tabından Repeat Header Row amri icra edilir

44. Matn redaktoru haqqında verılan təkliflərdən hansıları yanlışdır.

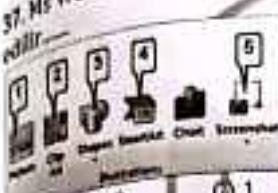
- Matndə kursoru hər hansıa satır sonuna keçmək üçün END düyməsindən istifada olunur.
- Hər bir komputerdə mövcud olan standart programlardan biri də Word programıdır.
- Kursordan sədakət simvolu silmək üçün BACKSPACE düyməsindən istifada olunur.
- Matndə bütün sədaci seçmək üçün CTRL+A düymələr kombinasiyasından istifada olunur.
- Matndə obyektləri redakte etmək üçün HOME menüsündə Replace amrilarından istifada olunur.
- Kursordcadvalın son oxasında olduğduqda yeni satır sövə etmək üçün ENTER düyməsindən istifada olunur.

- A) 2,4,5      B) 1,3,4  
 D) 1,4,5      E) 3,5

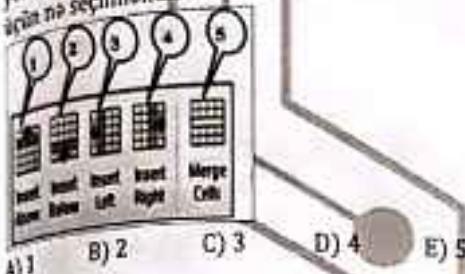
C) 2,3,6

36. Hansı doğrudur?
- A) - Sanadın dekorativ yazı alava etmək üçündür
  - B) - Abzasın birinci hərfini çox böyük hərfə yararlanmağı istəyir
  - C) - Şəkillərin üzərinə yazı yazmaq üçündür
  - D) - Sanad üçün sahifənin kanar boşluqlarını artırır
  - E) - Sanadın arxa fonuna solğun matn alaya istəyir

37. Ms Word programında fayldan matnə şəkil daxil edilir —



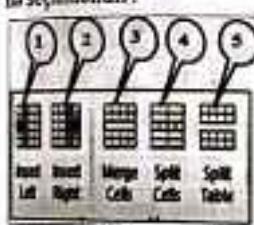
38. Word-də yaradılmış cədvallarda kursorun yerləşdiyi satırdan bir satır aşağı satır yerləşdirmək üçün nə seçilməlidir?



39. Microsoft Word matn redaktöründə varəqə FON rəngi vermek üçün Page Layout lent başlığından hansı sektoru seçmək lazımdır?

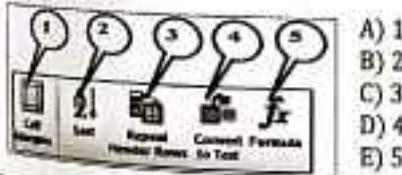


40. Cadvalın seçilmiş oyuqlarını birləşdirmək üçün nə seçilməlidir?



- A) 1      B) 2      C) 3      D) 4      E) 5

41. Matn redaktöründə cədvaldə hesablama məaliyyətinə yerinə yetirmək üçün hansı parametr seçilməlidir?



45. Word 2010 programında aşağıdaki malumat seçili olarak Insert/Table/Convert Text to Table... amri icra edilmiydi. Bu omaliyyat nəticəsində yaranan cədvəli təyin edin:  
 ( Cədvəlin sütunları \* işarəsi ilə ayrılmışdır )  
 Id\*Ad\*Soyad\*Maas\*D\_tarixi  
 1001\*Veli\*Kerimli\*\*300  
 1002\*\*Hesen\*200  
 \*Hesenli\*\*10/12/2001

A)

Id	Ad	Soyad	Maas	D_tarixi
1001	Veli	Kerimli		300
1002		Hesen	200	
Hesenli			10/12/2001	

B)

Id	Ad	Soyad	Maas	D_tarixi
1001	Veli	Kerimli		300
1002		Hesen		200
Hesenli			10/12/2001	

C)

Id	Ad	Soyad	Maas	D_tarixi
1001	Veli	Kerimli		300
1002	Hesen		200	
Hesenli			10/12/2001	

D)

Id	Ad	Soyad	Maas	D_tarixi
1001	Veli	Kerimli		300
1002		Hesen	200	
Hesenli			10/12/2001	

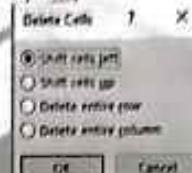
E)

Id	Ad	Soyad	Maas	D_tarixi
1001	Veli	Kerimli		300
1002		Hesen	200	
		Hesenli		10/12/2001

46. Word programında aşağıdaki kimi cədvəl fragmenti verilmişidir.

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Cədvəl fragmentində Mehdiyev xanasi seçilmiş və ardınca Layout/Delete/Delete Cells amri icra edilmişdir. Naticədə aşağıdakı kimi pəncərə açılmışdır.



Pəncərədən Shift cells left amri seçili olaraq OK amri icra edildiysə cədvəl hansı formada əks olunacaq?

A)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	IT specialist	
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

B)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	IT specialist	
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

C)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	IT specialist	
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

D)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

E)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

## A) Məmlətin emalı

47. Word programında aşağıdakı kimi cədvəl fragmenti verilmişdir.

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Cədvəl fragmentində Mehdiyev xanasi seçilmiş və arduca Layout/Delete/Delete Cells əmri icra edilmişdir. Nticədə aşağıdakı kimi pəncərə gəlməsindən sonra:

Pəncərədən Shift cells up əmri seçildərək OK əmri icra edildərsa cədvəl hansı formada oks olunacaq?

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli		IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	IT specialist	
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	IT specialist	
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

48. Word programında aşağıdakı formada cədvəl verilmişdir.

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

Verilmiş cədvəl üzərində aşağıdakı amaliyyatlar icra edildi:

- 1- 102 satır seçildi və Delete əmri icra edildi
- 2- Kursor birinci satırın sağ kənarına yerləşdirildi və Enter əmri icra edildi
- 3- 103 satır seçildi və Bakspace əmri icra edildi
- 4- Kursor 104 xanasına yerləşdirilmiş və 5 dəfə tab düyməsi klik edilmişdir

Bu amaliyyatların nticəsində necə bir cədvəl yaranacaq?

A)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

B)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

C)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

D)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

E)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Namazov	IT specialist
103	Farid	Mirzəbəyli	Data analitik
104	Aqşın		Help desk

49. Uyğunluğu müəyyan edin:

1.



2.



3.



- a) Klaviaturada olmayan simvolların əlavə olunması
- b) Programın daxilində şəbəlon şəkillərin əlavə olunması

- c) Dekorativ mətn effektlərinin əlavə olunması

- d) Hərakəti və ağıllı figurların əlavə olunması

- e) Matnə riyazi döstürlərin əlavə olunması

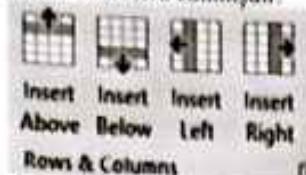
- A) 1-e; 2-b; 3-d    B) 1-e; 2-c; 3-a    C) 1-b; 2-c; 3-d

- D) 1-c; 2-b; 3-e    E) 1-a; 2-b; 3-c

50. Word programında aşağıdakı formada cədvəl verilmişdir.

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

101 və 102 satırı seçilmiş və layout tabundan Insert Above əmri icra edilmişdir.



Bu əmaliyyatdan sonra yaranan yeni cədvəl müəyyan edin:

A)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

B)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

C)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

D)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

E)

Id	Ad	Soyad	Ixtisas
101	Rüstəm	Əliyev	Data scince
102	Fizuli	Mehdiyev	IT specialist
103	Farid	Namazov	Data analitik
104	Aqşın	Mirzəbəyli	Help desk

51. Aşağıdakı kimi cədvəl fragmenti var?

No	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz	Aslanov	16
2	Turan	Əliyev	19
3	Farid	Nacəfov	21
4	Kamil	Valliyev	25

Cədvəl fragmentində 1N<sup>o</sup>-li satır seçilib (1111) düyməsi, daha sonra 3N<sup>o</sup>-li satır seçilirən BACKSPACE düyməsi sıxıldıqdan sonra cədvəl son hansi formada olacaq?

No	Ad	Soyad	Yaş
2	Turan	Əliyev	19
4	Kamil	Valliyev	25

No	Ad	Soyad	Yaş
2	Turan	Əliyev	19
4	Kamil	Valliyev	25
	Ad	Yaş	
	Çingiz	16	
	Turan	19	
	Farid	21	
	Kamil	25	

No	Ad	Yaş
2	Turan	19
4	Kamil	25
	Ad	Yaş
	Çingiz	16
	Turan	19
	Farid	21
	Kamil	25

	Ad	Soyad	Yaş
	Çingiz	Aslanov	16
	Turan	Əliyev	19
	Farid	Nacəfov	21
	Kamil	Valliyev	25

Orijinal kitabı əldə etmədən imtahanlarını və aləvə yazıları tətbiq etmək üçün əlavə yazıları tapşırıqları dəyişənəkən:

1. 1N<sup>o</sup>-li satırı silmək (1111) düyməsi, daha sonra 3N<sup>o</sup>-li satır seçilirən BACKSPACE düyməsi sıxıldıqdan sonra cədvəl son hansi formada olacaq?

2. 1N<sup>o</sup>-li satırı silmək (1111) düyməsi, daha sonra 3N<sup>o</sup>-li satır seçilirən BACKSPACE düyməsi sıxıldıqdan sonra cədvəl son hansi formada olacaq?

52. Aşağıdakilerden kimin adı soyadı ve yaşının bir satırda yer almaması yanlışdır?

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz	Əliyev	19
2	Farid	Nacəfov	25
3			
4			

Verilmiş cadval üzerinde bir sıra emalıyyatlardan sonra necə bir cadval forması olar?

- 1 №-li satırın sonuncu xanasını seçib Vəlli sözünü yazmaq.
- 2 №-li satırın ilk xanasını seçib CTRL+C düyməsini düşməsini sıxmaq.
- 3 №-li satrı seçib Delete düyməsini sıxmaq.
- 4 Kursoru 3 №-li satırın sonuncu xanasına getirib CTRL+V düyməsini sıxmaq

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz		Vəlli
2			
3	Farid	Nacəfov	Farid
4			25

A)

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz		Farid
2			
3	Farid	Nacəfov	
4			25 Vəlli

B)

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz		Farid
2			
3	Vəlli	Nacəfov	19
4			25

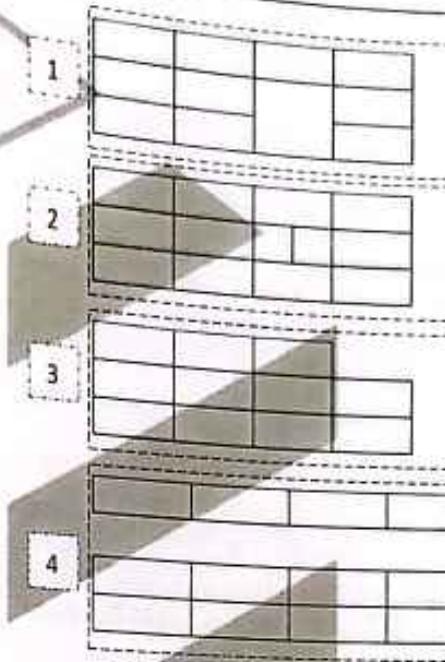
C)

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz		19
2		Əliyev	
3	Farid	Nacəfov	Vəlli
4			Farid 25

D)

Nö	Ad	Soyad	Yaş
1	Çingiz		Vəlli
2			
3	Farid	Nacəfov	Vəlli
4			25

Orjinal kitabı alda etmekle sınıq imtahanlarını ve elave yazı işi tipli tapşırıqları alda edəcəksiniz

- Split Cells
- Merge Cells
- Delete/Delete cells
- Split Table

- |                        |                        |
|------------------------|------------------------|
| A) 1-a; 2-b; 3- c; 4-d | B) 1-b; 2-a; 3- c; 4-d |
| C) 1-d; 2-a; 3- c; 4-b | D) 1-b; 2-d; 3- a; 4-c |
| E) 1-c; 2-b; 3- a; 4-d |                        |

E)

Original kitabın alda etmekle sınıq imtahanlarını ve elave yazı işi tipli tapşırıqları alda edəcəksiniz

İlahiye yeri era

## 9. Elektron cədvəller

9.1. Elektron cədvəl və onun komponentləri (xana, satır, sütun, iş vərəq). Düsturlar və funksiyalar. Mütlaq və nisbi ünvanlar.

- Aşağıdakılardan hansı cədvəl redaktorudur?
 

A) Ms Acces    B) Ms Power Point    C) Ms Word  
D) Ms Excel    E) Paint
- Excel-də yaradılmış sənəd neçə adlanır?
 

A) Kitab    B) Daftər    C) Satr    D) Vərəq    E) Sütun
- Aşağıdakılardan hansı cədvəl prosessorunun ad genişlənməsidir?
 

A) .bmp    B) .txt    C) .xls    D) .doc    E) .jpeg
- Cədvəlin asas struktur elementi neçə adlanır?
 

A) Xətkeş    B) Xana    C) Satır    D) Menyu    E) Sütun
- Xanada düstur yazımaq üçün hansı simvoldan istifadə edilir?
 

A) +    B) =    C) /    D) -    E) ...
- 3<sup>5</sup>-i hesablamaq üçün cədvələ nə yazmaq lazımdır?
 

A) =3\*5    B) 3^5    C) 3\*5    D) =3/5    E) =3^5
- Aşağıdakı ünvanlardan hansı mütlaqdır?
 

A) \$A\$3    B) \$\$A3    C) \$A3\$    D) A\$3\$    E) A3
- Bu görünüş hansı əməliyyatın nticəsində alınmışdır?
 

A	B
1 Ad	Maas
2 Aslan	500 man.
3 Babek	500 man.

A) Sort    B) Filter    C) Data    D) Print    E) Format
- Aşağıdakı şəkli hansı lent başlığına aid olduğunu təyin edin (MS Excel 2010)?
 

A) Insert    B) Page Layout    C) Home  
D) Formulas
- Excel 2010 programında hər işçi vərəqdə neçə satır olur?
 

A) 255    B) 2<sup>14</sup>    C) 2<sup>20</sup>    D) 2<sup>34</sup>    E) 5000
- Excel 2010 programında hər işçi vərəqdə neçə sütun olur?
 

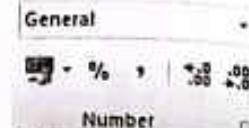
A) 255    B) 2<sup>14</sup>    C) 2<sup>20</sup>    D) 2<sup>34</sup>    E) 5000
- Excel 2010 programında hər işçi vərəqdə neçə xana olur?
 

A) 255    B) 2<sup>14</sup>    C) 2<sup>20</sup>    D) 2<sup>34</sup>    E) 5000
- Exel 2010 program pəncərasında susma həlində neçə vərəq görsənir?
 

A) 5    B) 3    C) 7    D) 255    E) 9
- Cədvələrə süzgəc tətbiq etmək üçün hansı lent tabanlı istifadə olunur?
 

A) Formulas    B) Page Layout    C) Review  
D) Data    E) Insert

15. Aşağıdakı şəkli hansı lent başlığına aid olduğunu təyin edin?



- A) Insert    B) Page Layout  
C) Formulas    D) Data

16. Aşağıdakı şəkli hansı lent başlığına aid olduğunu təyin edin?



- A) Insert    B) Page Layout  
C) Formulas    D) Data

17. Aşağıdakı cədvəldə C3 xanasına 3 qiyməti  $\downarrow$  Fill/Down əmri icra edilmişdir. Nticədə C12 xanasının qiyməti nə olacaq?

	A	B	C	D
1	1			
2	2			
3	3			
4	4			
5	5			
6	6			
7	7			
8	8			
9	9			
10	10			
11	11			
12	12			
13	13			
14	14			
15	15			

18. Aşağıdakı şəkili asasən C2 xanası üzərində mausun sol düyməsi bir dəfə klik olunmuş və klaviaturaldan F2 düyməsi sıxlılmışdır. Daha sonra

A	B	C	D
1			
2		Mirzəbəlli	
3			

Probəl düyməsi sıxlaraq klaviaturaldan Gündüz söyü daxil edilmişdir. Nticədə C2 xanasında hansı matn olacaq?

- A) Gündüz  
B) Gündüz Mirzəbəlli  
C) Mirzəbəlli Gündüz  
D) Mirzəbəlli Gündüz  
E) GündüzMirzəbəlli

19. Excel cədvəlində B3 xanasına 5 qiyməti daxil edilmişdir və Fill/Series əmri icra edilmişdir. Nticədə sağdakı kimi bir pəncərə açılmışdır. Bu pəncərədədə OK düyməsi klik edilmişsə, doldurulmanın aparıldığı sonuncu xananı və bu xananın qiymətini müəyyən edin.



- A) F3,43    B) I3,33    C) F3, 33    D) B7,32    E) B8,33

## 9. Elektron cədvəllər

20. Excel 2010 programında hansı təqəvvüm ilə rəqəmələr yeni satır alava etmək olar?  
 A) Insert      B) Home      C) File      D) View      E) Data
21. Excel programında bir xana daxilində alt satırda kənd etmek üçün hansı düymələrdən istifadə edilir?  
 A) Enter      B) Ctrl+Enter      C) Shift+Enter  
 D) Alt+Enter    E) Alt+Tab

22-24-cü sular aşağıdakı şəkilə əsasən cavablandırılacaq.



22. Excel 2010 programında matni cədvələ aşağıdakı kimi yerləşdirmək üçün hansı əmrdən istifadə edilir?

magistratura	1	2	3	4	5
--------------	---	---	---	---	---

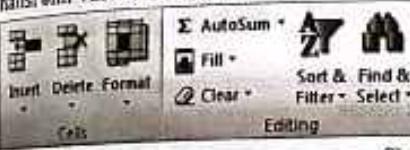
23. Excel 2010 programında matni cədvələ aşağıdakı kimi yerləşdirmək üçün hansı əmrdən istifadə edilir?

magistratura	1	2	3	4	5
--------------	---	---	---	---	---

24. Excel 2010 programında cədvəlli aşağıdakı vəziyyətə salmaq üçün hansı düymə istifadə edilmişdir?

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

25. Aşağıdakı şəkilə əsasən satırın hündürlüğünü hansı amr vasitəsi ilə dayışmək olar?



- A) Insert      B) Format      C) Clear  
 D) Fill        E) Delete

26. Excel 2010 cədvəlinde B3:E9 diapazonuna neçə satır daxildir?

- A) 5      B) 5      C) 27      D) 9      E) 7

27. Ms Excel sistemində xana nə deməkdir?

- A) Matn      B) Program      C) Satır  
 D) Sütun      E) Satır və sütunun kəsişməsi

28. Ms Excel-də hansı sabit matn tiplidir?

- A) 2SE3    B) 4523    C) 15%    D) \$100    E) "1985"

29. Excel 2010 programında sütunun enini dayışmak üçün hansı lens tabının əmriindən istifadə edilir?

- A) Insert      B) Data      C) Home  
 D) View        E) Page Layout

30. Ms Excel programında göstərilən \$B\$5 ünvanının tipini göstərin:

- A) Sütun - mütləq, satır - nisbi  
 B) Sütun - nisbi, satır - nisbi  
 C) Sütun - mütləq, satır - mütləq  
 D) Satır - mütləq, Satır - mütləq  
 E) Sütun - nisbi, satır - mütləq

31. Elektron cədvəllerin hansı imkanları var?

- A) Satır və sütunların ölçülərini dayışmək  
 B) Satır və sütun əlavə etmək  
 C) Satır və sütunları pozmaq  
 D) Cədvəli formatlaşdırmaq  
 E) Bunların hamısı

32. Ms Excel-də mütləq ünvan nədir?

- A) Hesablaşma prosesində dayışa bilən ünvan  
 B) Aktiv ünvan  
 C) Özündə sabit məlumat saxlayan ünvan  
 D) Unikal yazıya malik ünvan  
 E) Rəqəmlərdən ibarət ünvan

33. Ms Excel-də nisbi ünvan nədir?

- A) Hesablaşma prosesində dayışa bilən ünvan  
 B) Özündə sabit məlumat saxlayan ünvan  
 C) Aktiv ünvan  
 D) Unikal yazıya malik ünvan  
 E) Rəqəmlərdən ibarət ünvan

34. Müxtəlif vərəqlərdə ünvanlaşdırma zamanı hansı simvolların istifadə olunur?

- A) \$;      B) #;      C) %;      D) =;      E) !.

35. Aşağıdakı verilən excel xanasına daxil edilmişdir. Bu veriləni n tipini təyin edin?

1.20E+01

- A) Text      B) Date      C) Number  
 D) Fraction    E) Scientific

36. Ms Excel-də nisbi ünvan nə deməkdir?

- A) Satırın nömrəsi dayışan  
 B) Düstürün yerdəyişməsi zamanı dayışmayan ünvan  
 C) Sütunun nömrəsi dayışan  
 D) Düstürün yerdəyişməsi zamanı dayışan ünvan  
 E) Düstür hesablanması

37. Aşağıdakı ifadələrdən hansı Ms Excel-də yazılımış düsturdur?

- A) A2\*2-B3      B) 4A+5      C) =A3\*C5  
 D) A2+D12        E) G15/J25

38. Ms Excel-də bu adədlərdən hansı mənfi adad kimi qəbul olunur?

- A) \$200      B) 1,56      C) 50%      D) (100)    E) 2E5

39. Ms Excel-də yazılış aşağıdakı düsturlardan hansı mənqli düsturdur?

- A) B2-C34      B) D\*9      C) =A2>G1  
 D) =J5+D12      E) S-K

40. MS Excel'de yazılmış aşağıdaki döstürlardan hangisi həsablı döstürdür?

- A) B7\*3      B) (A+6)/D5      C) =L5-BH  
D) =B2<P1      E) =V12+519

41. Cet amriñ klaviaturların necə təra etməklər?

- A) Ctrl+C      B) Ctrl+V      C) Ctrl+X  
D) Ctrl+Z      E) Ctrl+A

42. Excel 2010 programında Formula bar satırının bir hissəsi aşağıdakı şəkillərdə kimidir. Bu şəkil hansı amaliyyatın nticasıdır?



- A) Xanalar qrupu seçilmişdir  
B) Yalnız bir xana seçilmişdir  
C) Kursor xanaları daşılmışdır  
D) Xanadakı verilən fəsdiq eñlənilmişdir  
E) Xanadakı veriləndən mətninə edilmişdir

43. Aşağıdakı amriñ hansı maqsədli istifadə olunur? (Excel 2010)



- A) Mətni növbəti xanaya köçürmek üçün  
B) Xana daxilində mətni bir neçə sətrdə yazmaq üçün  
C) Xanaları birləşdirmək üçün  
D) Sətirləri birləşdirmək üçün  
E) Sütunları ayırmak üçün

44. Aşağıdakılardan hansılar Excel 2010 programında xana daxilinə olan verilənlərin tipi olabilir?

- |             |          |           |           |
|-------------|----------|-----------|-----------|
| 1- Date     | 2- Logic | 3- Normal | 4- Number |
| 5- Fraction | 6- Text  | 7- Ole    | 8- Media  |
- A) Hamısı      B) 3,5,6      C) 1,4,5,7,8  
D) 2,3,4,6      E) 1,4,5,6

45. Excel programında aşağıdakı düymələr nəçəndür?



- A) Veriləri sürüşdürmək üçün  
B) Ədədin mərtabasını artırıb azaltmaq üçün  
C) Ədədin kasr hissəsindəki rəqəmlərin sayıni artırmaq üçün  
D) Ədədin tam hissəsindəki sıfırlarının sayıni artırmaq üçün  
E) Ədədin tiplini dəyişmək üçün

46. Excel 2010 programında aşağıdakı düymənin funksiyası nadir?



Conditional  
Formatting \*

- A) Diapazonda şərtlə formatlaşdırma aparmaq üçün  
B) Xanaların formatını silmək üçün  
C) Cədvəlin tam olaraq formatunu dəyişmək üçün  
D) Cədvəlin bütün formatını silmək üçün  
E) Diapazonda formatlaşdırma aparmaq üçün

47. Sütun, satır və iş vəraqqlarını gizlətmək üçün hansı amrlar ardıcılığından istifadə edilir?

- A) Home/Delete/Hide      B) Insert/Format/ Hide  
C) View/Format/ Hide      D) Home/Fill/ Hide  
E) Home/Format/ Hide and Unhide

48. İş vəraqının yerini dəyişmək üçün işarə ardıcılığından istifadə edilir?

- A) Home/Delete/Move or Copy  
B) Home/Format/ Move or Copy  
C) View/Format/ Move or Copy  
D) Home/Fill/ Move or Copy  
E) Insert/Format/ Move or Copy

49. Excel programında home tabında işarə işarə ilə doldurmaq olar?

- A) Seçilmiş Xanaları matn tipi verilənlər  
B) Seçilmiş Xanaları Ədəd tipi verilənlər  
C) Seçilmiş Xanaları Tarix tipi verilənlər  
D) Seçilmiş xanaların birincisine daxil edilən verilənlər əsasında  
E) Xanaların orta qiyməti ilə

50. Excel 2010 programında Sort işarə işarə ilə doldurmaq olar?

- A) Seçilmiş xanadakı verilənləri dəyişdirmək üçün  
B) Seçilmiş xanadakı verilənlərin dəyişmək  
C) Xanadakı verilənləri cəsildənmək üçün  
D) Xanadakı verilənlərə düzgəc tətbiq etmək üçün  
E) Seçilmiş xanaları ümumiləşdirmək üçün

51. Excel programında Filter işarə işarə ilə doldurmaq olar?

- A) Cədvəl hissəsində verilənləri nizamlamaq üçün  
B) Cədvəl hissəsindəki müəyyən şərtlə ədayan verilənləri seçib göstərmək və şərtlə ədamayan verilənləri mühəqqiqi gizlətmək üçün  
C) Cədvəldən müəyyən şərtlə ədayan verilənləri alımkən və cədvələ yeni verilənlər daxil etmək üçün  
D) Cədvəldə şərtə əsasən verilənlərin daxil edilməsi üçün  
E) Cədvəldə verilənləri avaz etmək üçün

52. Excel programında yaradılmış cədvəl aşağıdakı verilimlədir. Bu cədvələ əsasən C3 xanasının dəstur E6 xanasına köçürülmüşdür. Bu zaman E6 xanasına hansı dəstur olacaq?

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						
6						

- A) =D5+\$C7      B) =A6+\$C7      C) =B6+\$C7  
D) =D6+\$E7      E) =D6+\$C7

53. Xanadakı verilənləri redakta etmək üçün hansı üsullar mövcuddur?

- Xananın üzərində masusun sol düyməsini bir dəfə klik etmək
- Xananın üzərində masusun sol düyməsini iki dəfə klik etmək
- Xananın üzərində masusun sağ düyməsini iki dəfə klik etmək
- Xananın üzərində masusun sol düyməsini bir dəfə klik etmək və klaviaturlardan P2 düyməsini sıxmaq
- Xanani seçdikdən sonra formula bar sətrindən  
A) 2,4,5      B) 3,4      C) 1,2,5      D) 2,5      E) 4,5

54. MS Excel 2010 programında mütləq ünvanndan nisbi ünvana keçidi və ya eksini klaviaturlardan hansı funksional düymə ilə yerinə yetirmək olar?

- A) F2      B) F3      C) F4      D) F6      E) F7

## • Elektron cədvəllər

55. Verilənlərin təsvir formalarından asib olaraq isci cədvəl neyə tipdə olur?  
 A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

56. Bu amr sanadı fərqli adla, fərqli yerdə və fərqli məzhduda verilən amr vasitəsi ilə sənədinizin əksinə və redaktasına parol qoyma bilərik. Sözü "Şəhər amr hansıdır?"  
 A) Save & Send B) Save C) Save as  
 D) Options E) Info

57. Xanaların bloklaşdırılması, formatlaşdırılması istəvrəqin adını dəyişməsi, qorunması üçün sənət arxivləri hansıdır?  
 A) Home/Styles/Format as table  
 B) Home/Styles/Cell Styles  
 C) Home/Format/Format Cells  
 D) Home/Editing/Find&Select

58. Şəkildə dairəyə alınmış "+" işarəsi üçün aşağıdakılardan hansı doğrudur?  


- A) Oyuqların seçilməsi üçün istifadə olunur
- B) Səratın (nüsxbənin) çoxalması üçün istifadə olunur
- C) Sütunun enini artırmaq və ya kiçitmək üçün istifadə olunur
- D) Oyuğun məzmunu başqa oyuşa daşımaq (vərəyişmə) üçün istifadə olunur
- E) Oyuğun məzmunu silmək üçün istifadə olunur

59. Aşağıdakılardan hansı düz deyil (Excel-də)?  
 A) Xanarı gizlətmək olar B) Satır gizlətmək olar  
 C) Sütunu gizlətmək olar D) Vəraqı gizlətmək olar  
 E) Kitabə şifrə qoymaq olar

60. Sahifənin miqyasının 300% olması çəpə neçə təsir edir?  
 A) Hər həftədən etmir  
 B) Dəfə böyük çap olunur  
 C) Dəfə kiçik çap olunur  
 D) Dəfə böyük çap olunur  
 E) Dəfə kiçik çap olunur

61. "Mətnin miqyasını" (Format Cells) əmrinin komayısı ilə aşağıdakılardan hansı əmliyatı yerinə yetirmək olmaz? (MS Excel)  
 A) Sərhəd xəttinin tipini seçmək  
 B) Oyuğa düstur daxil etmək  
 C) Mətinin istiqamətini 15 dərəcəli bucaq altında vermək  
 D) Sərhəd çərçivəsinin formasını dayışmək  
 E) Oyuğun fonunu dəyişmək

62. B13 oyuğunda olan =C\$12+\$D13+2 formulunu (düsturunu) B12 oyuğuna köçürükdə hansı düstur alınar?  
 A) =B\$12 + \$D13 + 2 B) =C\$12 + D14 + 2  
 C) =C\$11 + \$D12 + 2 D) =B\$12 + \$D12 + 2  
 E) =C\$12 + \$D12 + 2

63. Aşağıdakılardan hansı Excel 2010 programında elektron cədvəli kimi düzgün yazılmışdır?  
 A) BB/C7-47 B) A4=B1+2\*K15 C) =E4+B\$2  
 D) E3+A\$3 E) D4+A\$2

## Abituryentlər üçün test təpəsi

64. B1 xanasında olan =C\$2+\$D1+2 formulu (düsturu) B2 xanasına köçürüdən zaman hər hansı formül (düstur) alınacaq?  
 A) =B\$2+\$D1+2 B) =C\$1+\$D2+2  
 C) =(C\$2+\$D1) D) =C\$2+\$D2+2  
 E) =B\$2+\$D2+2

65. MS Excel da A2:C5; E2:E5 diapazonu neçə oyuğu (xanaxı) shata edir?  
 A) 12 B) 20 C) 4 D) 9 E) 16

66. Excel 2010 programında E3 xanasına =D3+A\$2 düsturu daxil edilmişdir. Bu düsturu E4 xanasına sürüldəndikdən sonra E4 xanasına hansı düstur daxil ediləcəkdir?  
 A) =E4+A\$2 B) =D4+A\$3 C) =E4\$+B\$2  
 D) =E3+A\$3 E) =D4+A\$2

67. B2 oyuğunda yerləşən =C2\*\$D\$4 düsturunu (formulunu) C3 oyuğuna köçürükdə hansı formül (düstur) alınar?  
 A) =D4\*\$D\$4 B) =D2\*\$D\$4 C) =D3\*\$E\$5  
 D) =C3\*\$D\$4 E) =D3\*\$D\$4

68. A3 oyuğunda yerləşən =C2\*\$D\$4 düsturunu (formulunu) B2 oyuğuna köçürükdə hansı formül (düstur) alınar?  
 A) =D4\*\$D\$4 B) =D2\*\$D\$4 C) =D3\*\$E\$5  
 D) =D1\*\$D\$4 E) =C2\*\$D\$4

69. Elektron cədvəldən fragment verilmişdir. D1 oyuğuna =\$A\$1\*B1+C2 formulu (düsturu) daxil edilmiş və sonra D2 oyuğuna köçürülmüşdür.  
 Nöticədə D2 oyuğunda hansı qiymət alınar?

A	B	C	D
1	2	3	
2	4	5	6
3	7	8	9
4			

A) 10 B) =\\$A\\$1\*B3+C4 C) 14  
 D) =\\$A\\$1\*B2+C3 E) 15

70. Cədvalın əsas struktur elementi neçə adlanır?  
 A) Xətkəş B) Xana C) Satır  
 D) Menyu E) Sütun

71. Excel-da "Save as" (сохранить как) əmrinin komayısı ilə aşağıdakılardan pərvənetinə yetirmək olmaz?  
 A) Kitabın adını dəyişmək  
 B) Vərəqin adını dəyişmək  
 C) Kitabın yerini dəyişmək  
 D) Kitabın tipini dəyişmək  
 E) Kitaba şifrə qoymaq

72. Excel cədvəlindəki mətni Word sənədina neçə köçürmək olar?  
 A) Bu programlar arasında heç bir əlaqə mümkün deyil  
 B) Excel cədvəlindəki mətni mübadilə buferinə köçürüb Word sənədina əlavə etməklə  
 C) Excel cədvəlindəki mətni Word sənədina köçürmək olmur  
 D) Word sənədini Excel vədvəlinə əlavə etməklə  
 E) Excel cədvəlindəki mətni mübadilə buferinə köçürüb silməklə

Ortinalı kitabla etməmədən intahələrinin və eylemlərinin tətbiq olunduğu test təpəsi

73. Excel-in sənətlərindən istifadə etməkla nayıl yerinə yetirmək olmaz?  
 A) Sətir alava etmək  
 B) Sütun alava etmək  
 C) Vəraqət alava etmək  
 D) Sahifə alava etmək  
 E) Varaqların yerini dayışmək

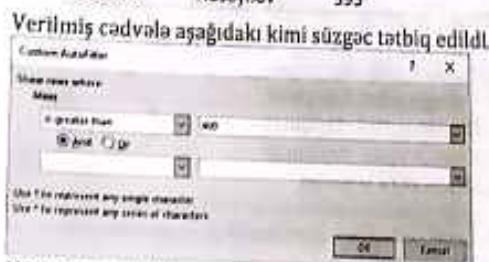
74. MS Excel-də bir dolu oyuq seçilib klaviaturadan məlumat daxil edilsə, həmin oyuqdakı məlumat necə olur?  
 A) Silinir, yerini yeni məlumat tutur  
 B) Yerində qalır, yeni məlumat ondan sonra gəlir  
 C) Yerində qalır, yeni məlumat aşağıdakı xəpadə olur  
 D) Yerində qalır, yeni məlumat ondan avval gəlir  
 E) Yerində qalır, yeni məlumat sonrakı xanada olur

75. Excel programında Filter nə üçün istifadə edilir?  
 A) Cədvəl hissəsində verilənləri nizamlamaq üçün  
 B) Cədvəl hissəsində müəyyən şərti ödəyən verilənləri seçib göstərmək və şərti ödəməyən verilənləri müvəqqəti gizlətmək üçün  
 C) Cədvəldən müəyyən şərti ödəyən verilənləri silmək və cədvələ yeni verilənlər daxil etmək üçün  
 D) Cədvələ şərtə asasan verilənlərin daxil edilməsi üçün  
 E) Cədvəldə verilənləri evez etmək üçün

76. Aşağıdakılardan hansı düz deyil (Excel-də)?  
 A) Formulanı dayışmək olar  
 B) Kitabın adını dayışmək olar  
 C) Vəraqətin adını dayışmək olar  
 D) Səhifənin adını dayışmək olar  
 E) Varaqların yerini dayışmək olar

77. Excel 2010 programında aşağıdakı kimli cədvəl verilmişdir.

ID	Ad	Soyad	Maaş
101 Əhməd	Tahrov	450	
102 Tahir	İmanov	540	
103 Samir	Zamanov	370	
104 Kamran	Əliyev	490	
105 Vahid	Malikli	380	
106 Əli	İsmayılov	520	
107 Əliyar	Kamranlı	440	
108 Vasif	Hüseynov	395	



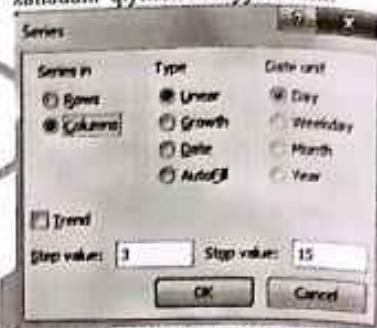
Nəticədə cədvəldə nəçər satır gizlənəcək?

- A) 3    B) 4    C) 2    D) 1    E) 5

78. Elektron cədvəldə =AVERAGE(C1:C3) düsturunun qiyməti 4-ə bərabərdir.  
 =AVERAGE(C4:C5) düsturunun qiyməti isə 6-ya bərabərdir, =SUM(C1:C5) düsturunun qiyməti neçəyə bərabər olar?

- A) 5    B) 25    C) 24    D) 10    E) 20

79. MS Excel 2010 programında B3 xanadına addı daxil edilmişdir və Home/Fill/Series menübüründə ardıcılığı icra edilmişdir. Nəticədə aşağıdakılardan bir diałog pəncərəsi açılmışdır. Açılan diałog pəncərəsində OK düyməsini klik etək doldurma amaliyyatı aparılmış sonuncu xanadın ən yanğınlığı xanadakı qiyməti müəyyən edin?



- A) E6, 14    B) B5, 15    C) B6, 14    D) D3, 15    E) B7, 16

80. Excel 2010 programında müəyyən diapazonda olan adədlərin cəmini hesablaşdırmaq üçün aşağıdakılardan hansı ardıcılıqla yerinə yetiririk?

- 1- Cəmləri hesablaşdıracaq adədlərin diapazonunu seçirk
  - 2- Enter düyməsini klik edirik
  - 3- Cəmin hesablanacağı xanamı qeyd edirik
  - 4- Home tərəfindən AutoSum əməkni klik edirik
- A) 1,4,3,2    B) 3,1,4,2    C) 3,4,1,2  
 D) 4,1,3,2    E) 1,3,4,2

81. Excel 2010 programında yaradılmış iş kitabının iş vəraqi üçün deyilənlərdən hansılar doğrudur?

- 1- İş vəraqının adında an çox 31 simvol ola bilər
- 2- İş vəraqında xanaları gizlətmək mümkündür
- 3- İş vəraqında 2<sup>14</sup> sayıda satır olur
- 4- İş vəraqının yerini başqa iş kitabına dayışmak olar

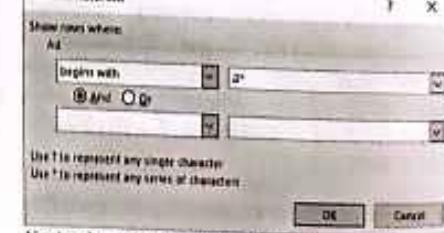
5- Yeni iş vəraqi yaratmaq üçün Shift + F11 düymələr kombinasiyasından istifadə olunur

- A) 1,4,5    B) 1,2,5    C) 2, 3, 5    D) 1,3,4    E) 2,4

82. Excel 2010 programında aşağıdakı kimli cədvəl verilmişdir.

ID	Ad	Soyad	Maaş
101 Əhməd	Tahrov	450	
102 Tahir	İmanov	540	
103 Samir	Zamanov	370	
104 Kamran	Əliyev	490	
105 Vahid	Malikli	380	
106 Əli	İsmayılov	520	
107 Əliyar	Kamranlı	440	
108 Vasif	Hüseynov	395	

Verilmiş cədvəldə aşağıdakı kimli süzgəc tətbiq edildi.



Nəticədə cədvəldə nəçər satır gizlənəcək?

- A) 3    B) 4    C) 2    D) 1    E) 5

**4. Datotek cadrvalalar**  
Bu Excel 2010 programında aşağıdakı kimli cadrvalalar verilmişdir. Bu cadrvala osasən B2  
cadrvalasında müəyyən bir düstur daxil edilmiş və  
B11-19 diapeonundakı bütün xanalaara  
əlavə edilmişdir. Koçürülmə natiqəsində xanalar  
osasən cadrvalasının siyahısı yaranmışdır. B2  
cadrvalasında düsturu tayin edin?

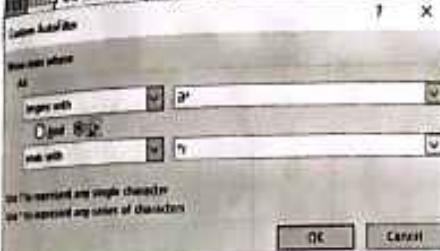
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6	6	7	8	9	10	11	12	13	14
7	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8	8	9	10	11	12	13	14	15	16
9	9	10	11	12	13	14	15	16	17
10	10	11	12	13	14	15	16	17	18
11	11	12	13	14	15	16	17	18	19
12	12	13	14	15	16	17	18	19	20
13	13	14	15	16	17	18	19	20	21
14	14	15	16	17	18	19	20	21	22
15	15	16	17	18	19	20	21	22	23
16	16	17	18	19	20	21	22	23	24
17	17	18	19	20	21	22	23	24	25
18	18	19	20	21	22	23	24	25	26
19	19	20	21	22	23	24	25	26	27
20	20	21	22	23	24	25	26	27	28
21	21	22	23	24	25	26	27	28	29
22	22	23	24	25	26	27	28	29	30
23	23	24	25	26	27	28	29	30	31
24	24	25	26	27	28	29	30	31	32
25	25	26	27	28	29	30	31	32	33
26	26	27	28	29	30	31	32	33	34
27	27	28	29	30	31	32	33	34	35
28	28	29	30	31	32	33	34	35	36
29	29	30	31	32	33	34	35	36	37
30	30	31	32	33	34	35	36	37	38
31	31	32	33	34	35	36	37	38	39
32	32	33	34	35	36	37	38	39	40
33	33	34	35	36	37	38	39	40	41
34	34	35	36	37	38	39	40	41	42
35	35	36	37	38	39	40	41	42	43
36	36	37	38	39	40	41	42	43	44
37	37	38	39	40	41	42	43	44	45
38	38	39	40	41	42	43	44	45	46
39	39	40	41	42	43	44	45	46	47
40	40	41	42	43	44	45	46	47	48
41	41	42	43	44	45	46	47	48	49
42	42	43	44	45	46	47	48	49	50
43	43	44	45	46	47	48	49	50	51
44	44	45	46	47	48	49	50	51	52
45	45	46	47	48	49	50	51	52	53
46	46	47	48	49	50	51	52	53	54
47	47	48	49	50	51	52	53	54	55
48	48	49	50	51	52	53	54	55	56
49	49	50	51	52	53	54	55	56	57
50	50	51	52	53	54	55	56	57	58
51	51	52	53	54	55	56	57	58	59
52	52	53	54	55	56	57	58	59	60
53	53	54	55	56	57	58	59	60	61
54	54	55	56	57	58	59	60	61	62
55	55	56	57	58	59	60	61	62	63
56	56	57	58	59	60	61	62	63	64
57	57	58	59	60	61	62	63	64	65
58	58	59	60	61	62	63	64	65	66
59	59	60	61	62	63	64	65	66	67
60	60	61	62	63	64	65	66	67	68
61	61	62	63	64	65	66	67	68	69
62	62	63	64	65	66	67	68	69	70
63	63	64	65	66	67	68	69	70	71
64	64	65	66	67	68	69	70	71	72
65	65	66	67	68	69	70	71	72	73
66	66	67	68	69	70	71	72	73	74
67	67	68	69	70	71	72	73	74	75
68	68	69	70	71	72	73	74	75	76
69	69	70	71	72	73	74	75	76	77
70	70	71	72	73	74	75	76	77	78
71	71	72	73	74	75	76	77	78	79
72	72	73	74	75	76	77	78	79	80
73	73	74	75	76	77	78	79	80	81
74	74	75	76	77	78	79	80	81	82
75	75	76	77	78	79	80	81	82	83
76	76	77	78	79	80	81	82	83	84
77	77	78	79	80	81	82	83	84	85
78	78	79	80	81	82	83	84	85	86
79	79	80	81	82	83	84	85	86	87
80	80	81	82	83	84	85	86	87	88
81	81	82	83	84	85	86	87	88	89
82	82	83	84	85	86	87	88	89	90
83	83	84	85	86	87	88	89	90	91
84	84	85	86	87	88	89	90	91	92
85	85	86	87	88	89	90	91	92	93
86	86	87	88	89	90	91	92	93	94
87	87	88	89	90	91	92	93	94	95
88	88	89	90	91	92	93	94	95	96
89	89	90	91	92	93	94	95	96	97
90	90	91	92	93	94	95	96	97	98
91	91	92	93	94	95	96	97	98	99
92	92	93	94	95	96	97	98	99	100

- Aşağıdaki Excel cadval fragmentına osasan C4  
satırının tayin edin?

85. Excel 2010 programında aşağıdaki kimi cümlə  
yapılsın.

İD	Ad	Soyad	Maaş
101	Ahmad	Tahrov	450
102	Tahir	Imanov	540
103	Samir	Zamanov	370
104	Kamran	Əliyev	490
105	Vahid	Malikli	380
106	Əli	İsmayılov	520
107	Əliyar	Kamranlı	440
108	Vasif	Hüseynov	395

**1** Bu rüya gədvala aşağıdakı kimi süzgəc tətbiq edildi.



- Məticadə cadvalda nəçə satır gizlənəcək?  
A) 3      B) 4      C) 2      D) 1      E) 5

86. Aşağıda Excel programında hazırlanmış cüdvəl  
fragmenti verilmişdir. Bu cüdvəldə C1 xanasında  
olan düsturu C2 və C3 xanasına sürüsdürdükdən  
sonra C4 xanasının qiymətini təyin edin?

	A	B	C	D
1	12	43	=A1+B1	
2	45	23		
3		54		
4			=Sum(C1:C3)	
5				

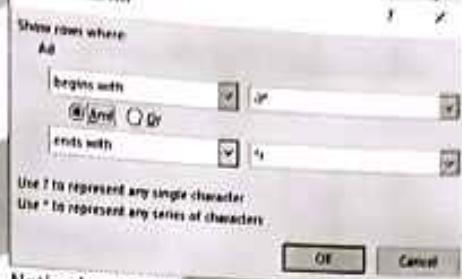
*Abiturienten beginnen zu studieren*

87. Elektron cədvalla - SUM(B1:B7) düsturuun  
qiymati 5 a barabardır. lğor - AVERAGE(B1:B7)  
düsturunun qiymati 3 a barabur olarsa, B3  
nyugunda qiymat neçaya barabur olarsa?  
A) 5      B) 2      C) 5      D) 1

BB. Excel 2010 programında aşağıdaki kriteri nadir verilmişdir.

Ad	Soyad	Maaq
101 Ahmad	Fahrov	450
102 Tahir	Imanov	540
103 Samir	Zamanov	370
104 Kamran	Aliyev	499
105 Vahid	Malikli	389
106 Ali	Ismayılov	520
107 Qhyar	Kamranlı	440
108 Yasif	Hüseynov	325

**Verilmiş tabloya aşağıdaki kimilerin özgüt tətbiq edildi**



Naticada cadvälde naça satır gizlenacak?

- A) 3      B) 6      C) 4      D) 5      E) 7

89. Xanada "=AVERAGE(C1:C2)" yazılırsa, hansı əməllyat yerinə yetirilir?

- A) C1 ve C2 xanalarındaki adedleri toplayır
  - B) C1 ve C2 xanalarındaki adedlerin adedi ortasını taptır
  - C) C1 xanasındaki veriləni C2 xanasına yerləşdirir
  - D) C1 ve C2 xanalarındaki adedlərdən maksimumu seçir
  - E) C1 ve C2 xanalarındaki adedlərin sayını taptır

90. Excel 2010 programında aşağıdaki kimi tablo fragmenti verilmemiştir.

	A	B	C	D
1	ID	Maas	Vergi faizi	Vergi
2		101 \$ 500.00	5%	=B2*C2
3		102 \$ 300.00	8%	
4		103 \$ 650.00	4%	
5		104 \$ 450.00	10%	
6		105 \$ 450.00	20%	
7		106 \$ 600.00	15%	
8		107 \$ 550.00	10%	
9		108 \$ 360.00	20%	

Cadval fragmentına asasən D2 xanasına =B2+C2 düsturu daxil edilmiş və həmin xananın sağ aşağı küncündə mausun sol diliyəsi kliklənərək D2:D9 dilapazonu boyunca sürüsdürülmişdir. Naticədə D9 xanasında hansı dəyar aks olunacaq.

- A) 72 B) 25 C) 16 D) 7200% E) 2500%

91. MS Excel-də B1, B2, B3, B4, B9 xanalarındaki qiymətlərin cəmının B10 xanasına yazılıması üçün düzəlt sətrində nü yazmaq lazımdır?

- A) =Sum(B1:B9)      B) =Average(B1:B4,B9)  
C) =Cem(B1:B4,B9)      D) =Max(B1:B4,B9)  
E) =Sum(B1:B4,B9)

## 6. Elektron tablolar

92. Aşağıdakilerdeki Excel 2010 cümləsinin  
başparçası verilir. Cümlənin A1 xanası  
sağlıyor. Aşasın C2 və C3 xanaları  
verilişindən asanın C4 xanasının qiyməti neçə  
olar?

A	B	C
11	56	=A1+B1
15	21	
14	25	=sum(A1:C1)

- A) 110 B) 222 C) 150 D) 164 E) 112

93. Aşağıdakilerdeki Excel 2010 şəkilində  
başparçası verilir. Fragmentin verilişində, B6  
fragmentin asasın C4 xanasının qiymətini  
neçə olacaq?

C3	-	A
12	57	=A1+B1
16	17	=COUNT(A1:B3)
21	=A1*B3	
	=MAX(C1:C3)	

- A) 64 B) 71 C) 29 D) 5 E) 12

94. Aşağıdakı cədvəlinin asasın C2  
xanasında düsturu C3 xanasına köçürürlərsə C3  
xanasının qiyməti neçə olar?

A	B	C
21		=A2*B2
32		
12	23	

- A) 42 B) 64 C) 0 D) 24 E) 46

95. Aşağıdakı şəkilde C2 xanasının qiyməti neçə olar  
(Ms Excel 2010)?

AND	-	*	/	=IF(
400	400	=IF(A2>500,A2*2,A2/2)		
500	400		1800	
600	400		1200	

- A) 800 B) 200 C) 600 D) 400 E) 300

96. Aşağıdakı düsturiardan hansılar xanalar  
diapazonuna istinad etmişdir?

- 1- Sum(A1:B5)
  - 2- Average(A1:B4)
  - 3- Count(1:4,"3",6)
  - 4- Product(B3:C8)
  - 5- Sumif(A3:B5,>12")
  - 6- Countif(A4,B4,A2,B3,<12")
- A) 1,2,5,6 B) 2,4,5 C) 2,5,6 D) 3,4 E) 1,5

97. Elektron cədvəlin B5 xanasına yazılımış  
=A\$3\*\$B\$5+5 düsturu D8 xanasına köçürürlərsə, bu  
xanada hansı düstür formalılaşmış olacaqdır?

- A) =E\$6\*\$D8+5 B) =D\$3\*\$F6+5  
C) =C\$3\*\$D8+5 D) =C\$3\*\$B8+5  
E) =A\$3\*\$B5+5

98. Aşağıdakı cədvələ asanın H2 xanasında  
düsturu C4 xanasına koçurulsa C4 xanasının  
qiyməti neçə olar (Ms Excel 2010)?

A	B	C	D
1	4		
2	5	=A1+\$B\$1	
3	2	33	3
4			

- A) 27 B) 45 C) 36 D) 20

99. Listelərdən hansılar doğrudır?

- 1) Excel 2010 programında somuncu adımları qıvı XOF adımları
- 2) Word 2010 programında cədvəldən cədvələn backupa düşmən şəbəkələr
- 3) Power point 2010 programında ctrl + N yenidən yaradır
- 4) Access 2010 programında attributun maksimum mənşəsi 64 simvol ola bilər
- 5) Paint office 2010 paketinə daxil deyil

100. Aşağıdakı şəkilde C2 xanasının qiyməti neçə olar (Ms Excel 2010)?

AND	-	*	/	=IF(
400	400	=IF(A2>500,A2*2,A2/2)		
900	400		1800	
600	400		1200	

- A) 200 B) 600 C) 400 D) 800 E) 300

101. Aşağıdakı cədvələ asanın B2 xanasında  
düsturu C4 xanasına koçurulsa C4 xanasının  
qiyməti neçə olar (Ms Excel 2010)?

A	B	C	D
4	3	23	
5	=A1+\$B\$1	33	
2	33	3	
3			
4			

- A) 56 B) 33 C) 36 D) 66 E) 15

102. Aşağıdakı düstur C2 xanasına  
köçürürlərsə, bu düstur C2 xanasında hansı şəkildə  
olur?

A	B	C
5	24	=\\$A\\$1*B1
4	15	
3		

- A) =\\$A\\$2\*B1 B) =\\$A\\$1\*B2 C) =\\$A\\$2\*B1  
D) =\\$A\\$1\*A2 E) =\\$A\\$1\*B1

103. Verilmiş elektron cədvəlinin C14 xanasının nəticəsini tapın. (MS Excel)

A	B	C
12	2	=MIN(B12:B14)
13	4	10
14	8	=SUM(C12:A14)
15		

- A) 14 B) 8 C) 26 D) 7 E) 18

## a. Elektron cedveller

104. Excel 2010 programında aşağıdaki kimi cedval verilmiştir.				
A	B	C	D	E
1	0	1	2	3
2	10	11	12	13
3	20	21	22	23
4	30	31	32	33
5	40	41	42	43
6	50	51	52	53

Verilmiş cedvel fragmentinde B2:E6 dıapazonu dıstır. A1:C6 dıapazonu dıstır. Neticədə yuxarıdakı kimi cedvel edilmişdir. A sütunlu və 1-ci satır üzrə verilənlər arvəldən təyin edilmişdir. Buna əsasən F2 xanasına yazılış dıstır müəyyyan edin:  
 A) =A2+B1      B) =A2\*B1      C) =A2\*10+B1  
 D) =A2+B1      E) =A2\*10+B\$1

105. Verilmiş cedvel fragmentində A1:B2 xanalar dıapazonunda dollar-mənət münasibəti və A4:D9 dıapazonunda məhsulların id kodu, alış və satış qiymətləri, satışların sayı verilmişdir. Buna əsasən E5 xanasında hansı dıstır daxil edilib E5:E9 dıapazon boyunca sürüşdürürlərse hər məhsul üzrə ümumi sabstedən gələn gelir hesablaması olar?

A	B	C	D	E	
1	Dollar	Manat			
2	1	1.7			
3					
4	Məhs_id	Alış_qly (dollar)	Satış_qly (dollar)	Alışın sayı	Gelir (manat)
5	1001	\$50.00	\$80.00	10	
6	1002	\$20.00	\$50.00	7	
7	1003	\$30.00	\$70.00	5	
8	1004	\$70.00	\$120.00	12	
9	1005	\$120.00	\$170.00	9	

$$\begin{aligned}
 &=B2*(C5-B5)*D5 \\
 &=B52*(C5-B5)*D5 \\
 &=B52*(B5-C5)*D5 \\
 &=B52*(B5-C5)*D5 \\
 &=B528*(C5-B5)+D5
 \end{aligned}$$

106. Verilmiş elektron cedvel fragmentinə görə D4 xanasının qiyməti neçə olacaq?

A	B	C	D
1	5	6	7=SA1+B\$2-\$C\$2
2	9	3	2=\$A2+B\$2-\$C\$2
3	3	4	8=\$A3+B\$2-\$C\$2
4			=SUM(D1:D3)-SUM(B1:C2)

107. Verilmiş elektron cedvel fragmentinə əsasən D4 xanasının qiyməti neçə olacaq?

A	B	C	D
1	4	1	8=SUM(A2:C3)
2	8	2	5=(A1+C3)*2
3	2	5	3=B2/2+A4
4	6	9	7=SUM(D1:D3)

Tələbə yaradı

108. Aşağıdakı ifadələrdən hansı Excel'də düzgün yazılmış dıstır herə olur?

- A) B3/H7+2      B) -\$E+E\$1+1  
 C) -\$2\$M/C\$1\*3      D) L1\$R-\$Y2\*5  
 E) -\$2\$13+Y\$9\*7

109. Uyğunluğu müəyyyan edin:

A	B	C	D	E	
1	Fırka	Rüya	Riyaziyyət	İnformatika	Ümumi
2	3	5	6	15	A2+B3+C2
3	6	15	7	13	E3-A4+C2*D3
4	8	3	5	10	C3*5+D7+1

- 1.E3      2.E4      3.E2  
 a)27      b)30      c)25      d)23      e)28  
 A) 1-c; 2-e; 3-a      B) 1-c; 2-e; 3-a  
 C) 1-c; 2-e; 3-a      D) 1-c; 2-e; 3-a  
 E) 1-c; 2-e; 3-a

9.2. Diaqramlar və onların elementləri, Elektron cedvel programında modelləşdirme. Statistik verilənlər əsasında proseslərin modelləşdirilməsi.

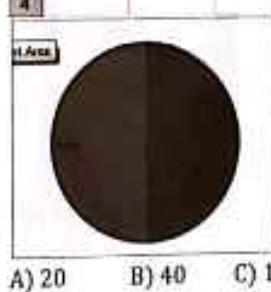
1. Excel 2010 programında Aşağıda verilmiş şəkildə asasən avşarla A1:C2 dıapazonu seçilmiş və ardından Insert/Chart/Pie amri icra edilmişidir. Neticədə aşağıdakı kimi bir diaqram yaranmışdır. Diaqrama əsasən B2 xanasının qiymətini müəyyyan edin:

A	B	C	D
1	Mantiq	Informatik Xarici-dil	
2	50	?	25
3			



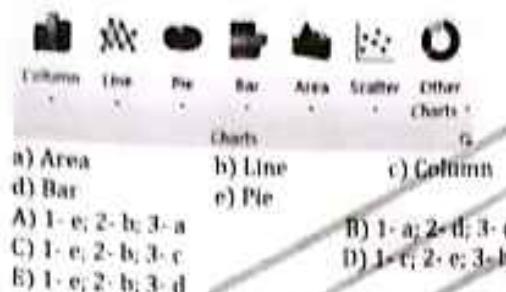
2. Excel 2010 programında aşağıdakı cedvel asasən B2:D2 dıapazonu seçilmiş və Insert/Charts/Pie amri icra edilmişdir. Neticədə aşağıdakı kimi bir diaqram yaranmışdır. D2 xanasının qiymətini müəyyyan edin:

A	B	C	D
1			
2		60	40?
3			
4			



- A) 20      B) 40      C) 100      D) 60      E) 80

3. Tayinatına görə diagramın tipini müəyyən edin (Excel 2010):  
 1. Bir bir qıymatın ümumi yekun qiymətindəki payını göstərir  
 2. Zaman daxilində inkişaf meyillərini göstərir  
 3. Bir neçə qıymatın əsaslı çubuqlar şəklində göstərir



4. Excel 2010 programında aşağıdakı kimli cədvəl fragmenti verilmişdir.

A	B	C	D	E
1	Bakı	Gəncə	Şəki	Sumqayıt
2	2019	300	160	340
3	2020	380	240	250
4	2021	280	340	170
5	2022	360	120	290

Verilmiş cədvəl fragmenti osasında diaqram yaradılmışdır. Yaradılmış diaqram aşağıdakı formadadır.

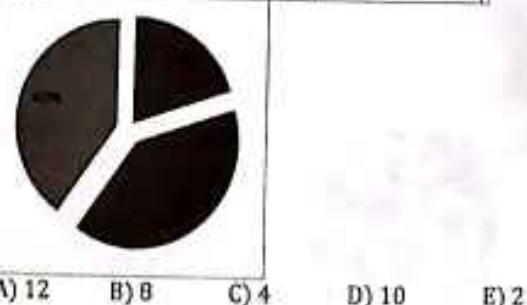


Diagramın tipini və hansı diapazon əsasında qurulduğunu müəyyən edin:

- A) A2:A5  
B) C2:C5  
C) B2:E2  
D) D2:D5  
E) B4:E4

5. Excel 2010 programında Aşağıda verilmiş şəkildə əsasən əvvəlcə A2:C2 diapazonu seçilmiş və ardından Insert/Chart/Pie əmri icra edilmişdir. Neticədə aşağıdakı kimli bir diaqram yaranmışdır. Diaqrama əsasən C1 xanasının qiymətini müəyyən edin:

A	B	C
1	2	4
2	=[A1*4+1]*A1+2	=[B1*2+A1]*B1
3		=([A1*C1]+B3)*A1



6. Verilmiş diagramın növünü təyin edin?
- A) Line  
B) Pie  
C) Radar  
D) Column

7. Verilmiş diagramın növünü təyin edin?
- A) Line  
B) Pie  
C) Radar  
D) Column

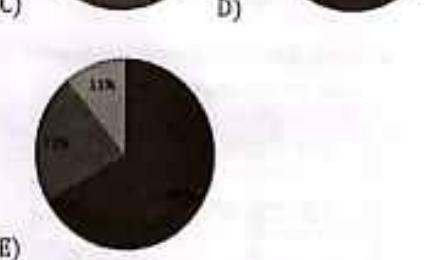
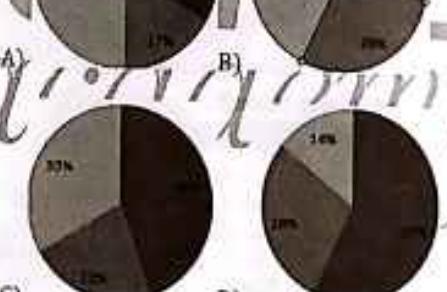
8. Verilmiş diagramın növünü təyin edin?
- A) Line  
B) Area  
C) Radar  
D) Column

9. Verilmiş diagramın növünü təyin edin?
- A) Line  
B) Area  
C) Radar  
D) Column

10. Verilmiş diagramın növünü təyin edin?
- A) Line  
B) Area  
C) Radar  
D) Column

11. Aşağıda verilmiş cədvəl fragmentindən B2:D4 xanalar diapazonu seçilmiş, sonra isə Insert/Chart/Pie əmri icra edilmişdir. Neticədə aşağıdakı kimli bir diaqram yaranmışdır. Diaqrama əsasən C1 xanasının qiymətini müəyyən edin?

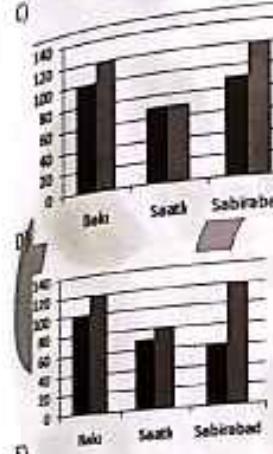
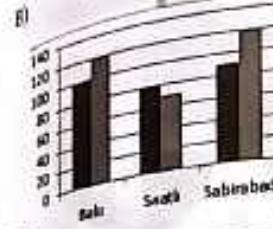
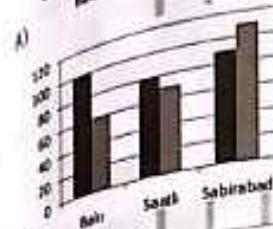
A	B	C	D
1			
2		20	10
3			30



## + Elektron cadvelər

12. Aşağıda verilmiş cadvel fragmentindən əvvəlcə A1:C3 xanalar diapazonu seçilmiş, sonra isə Insert/Chart/Column əmri icra edilmişdir. Nticədə təqdim olunan diaqramı təyin edin:

	A	B	C
1	Bələ	Sənət	Sabirabad
2	100	80	90
3	60	70	110



13. Şəkildə verilmiş diaqram hansı diapazonu ahədir?

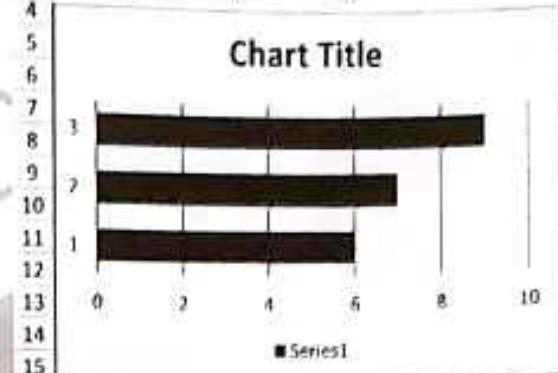
A	B	C
1	Maaş	İş təcrübəsi
2	20.300AZN	3il
3	25.500AZN	6il
4	30.800AZN	9il



- A) A2:B3 B) B2:B4 C) C2:C4 D) A2:A4 E) A4:C4

14. Şəkildə verilmiş diaqram hansı diapazonu ahədir?

A	B	C	D	E
1	3	5	6	
2	6	7	9	
3	10	3	4	



- A) C1:C3 B) B1:B3 C) A2:C2 D) A1:A3 E) A3:C3

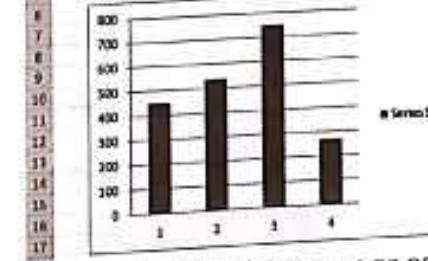
15.  $x$ -in 1-dən 10-ə kimi qiymətlərində  $y=x^2+k$  funksiyasının qiymətinin hesablanması üçün B4 xanasına hansı düstür daxil edilərək B4:B13 diapazonu boyunca köçürmək lazımdır.

A	B	
1	k	
2		10
3	*	
4	1	
5	2	
6	3	
7	4	
8	5	
9	6	
10	7	
11	8	
12	9	
13	10	

- A) B\$1+A4^2  
B) \$B\$1+A4^2  
C) B1+A4^2  
D) SB1+A4^2  
E) \$B\$1+A4^2

16. Verilmiş elektron cadvel fragmentində təqdim olunmuş diaqram hansı diapazona aid olduğunu müəyyyan edin:

A	B	C	D	E
1	Azərbaycan	Türkiyə	Rusiya	Görüşən
2	250	380	570	130
3	320	450	620	190
4	450	540	750	270
5	645	790	980	380



- A) C2:C5 B) C3:E3 C) B4:E4 D) B2:B5 E) D2:D4

17. Verilmiş diaqram hansı diapazon əsasında qurulmuşdur?

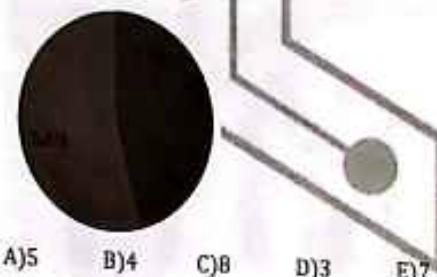
	A	B	C
1	8	13	21
2	4	8	12
3	8	15	20
4	11	17	22
5	15	25	30



- A) A1:C3 B) B1:B3  
C) A2:C4 D) A1:A3  
E) C1:C3

18. Qurulmuş diaqramın cədvəldə A2:C2 diapazonuna uyğun olması üçün B1 xanasına hansı qiymət yazılmalıdır?

	A	B	C
1	2	?	3
2	$=(3+B1)/2$	$=C1*4-5$	$=B1*2+3$



- A) 5 B) 4 C) 8 D) 3 E) 7

19. Şəkildə verilmiş elektron cədvəl fragməntinə uyğun olaraq diaqram qurulmuşdur. Diaqram hansı diapazonları əhatə edir?

	A	B	C
1	5	3	7
2	6	3	2
3	3	4	5
4	7		
5	6		
6	5		
7	4		
8	3		
9	2		
10	1		
11	0		
12			
13			
14			

- A) C1:C3  
B) B1:B3  
C) A2:C2  
D) A1:A3  
E) A3:C3

20. Qurulmuş diaqramın cədvəldə A2:C2 diapazonuna uyğun olması üçün C1 xanasına hansı qiymət yazılmalıdır?

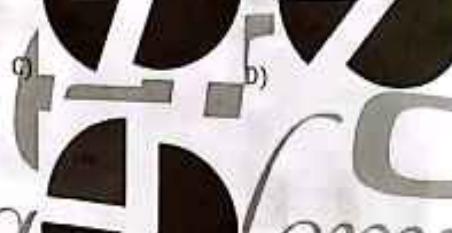
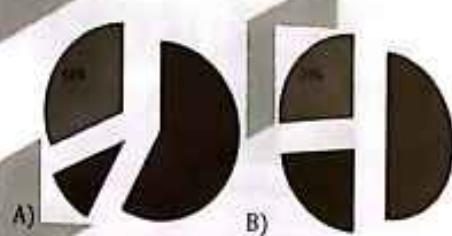
	A	B	C
1	2	5	?
2	$=(3+B1)*2$	$=(C1*4-5)+6$	$=2*(B1+2+3)$



- A) 5 B) 4 C) 8 D) 3 E) 7

21. Verilmiş elektron cədvəl fragməntinə asanlıq D1:D3 xanalarının düzgün diaqramını müəyyənlaşdırır.

	A	B	C	D
1	3	50	8	$=SUM(B1:B3)$
2	20	20	35	$=MIN(A3:C3)$
3	45	60	55	$=MAX(B1:B3)$

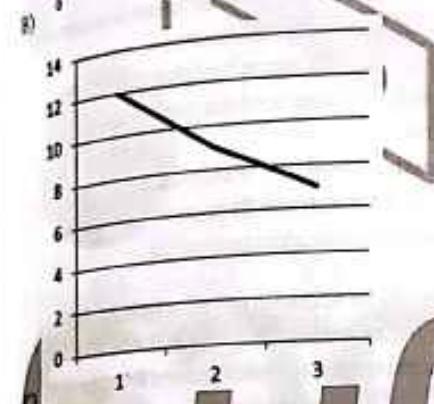
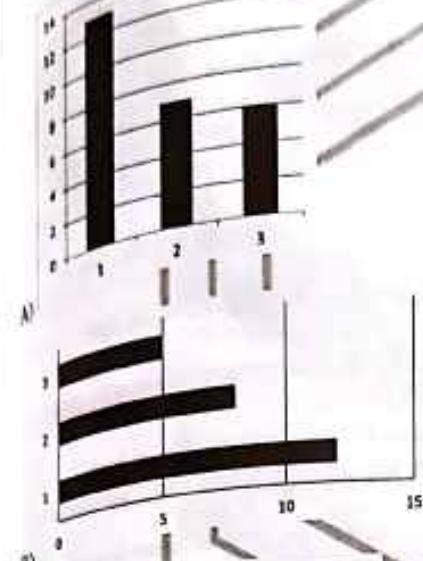


Orijinal kitabı əldə etmək

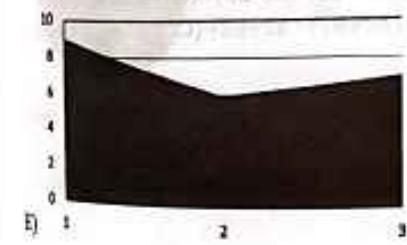
## 4. Elektron cadvaları

22. Şekilde verilmiş elektron cadval fragmentine  
göre həm diaqramda A3:C3 diapazonun qiymətləri  
dərin göstərilmişdir?

	B	C
A	12	9
1	10	6
2	12	5



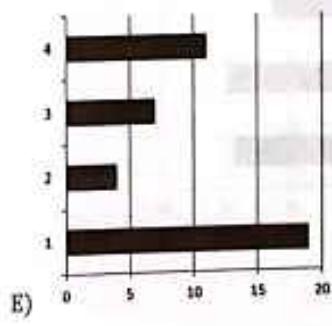
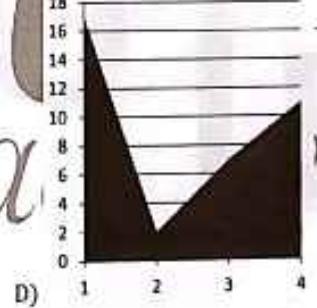
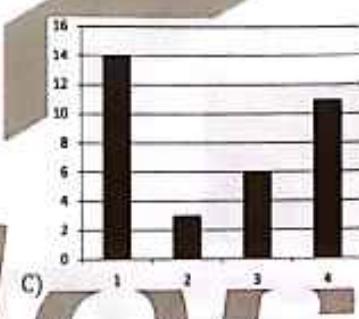
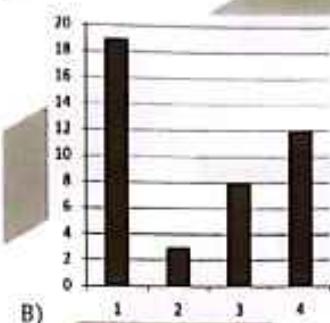
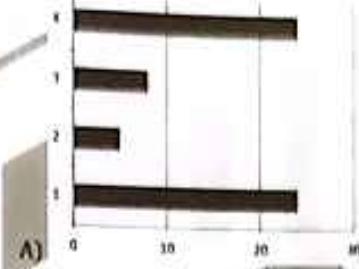
D)



23. Elektron cadvaldan fragment verilmişdir.  
Həvəbləmlərin icrasından sonra A4:D4  
diapazonunda alınmış qiymətlərə görə diaqram  
qurulmuşdur. Düzgün diaqramı seçin.

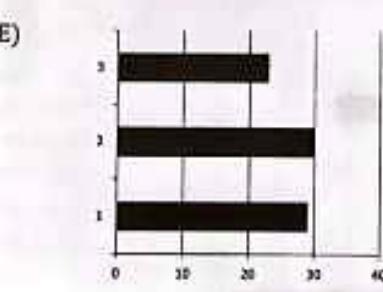
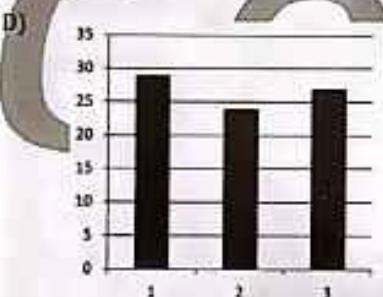
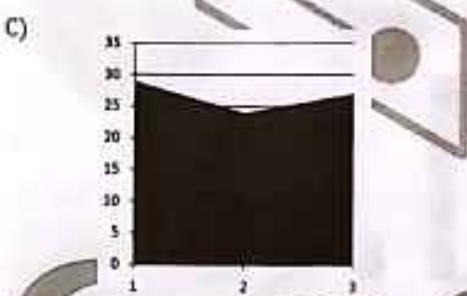
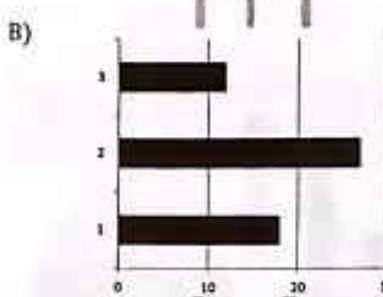
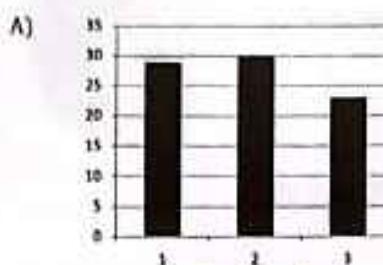
A	B	C	D
1	4	6	1
2	5	3	7
3	3	5	4
4	4	4	8

Orijinal kitabı elde etmekle sınaq imtahanlarını ve alava yazı işi tipi tapşırıqları elde edəcəksiniz



24. Verilmiş elektron cadval fragmentinə asasən E2:E4 diapazonun düzgün diaqramını müəyyyan edin.

	A	B	C	D	F
1	Fizika	Ümumi	Biyosistem	İnformatika	Ümumi
2	3	5	6	10	SUM(A2:B2)
3	6	4	7	9	SUM(C3:D3)
4	8	3	5	6	SUM(B3:D3)



25. Verilmiş elektron cadval fragmentində sərin üzrə hansı diapazon aşağıdakı diaqrama aiddər?

A	B	C	D	E
Fizika	Ümumi	Biyosistem	İnformatika	Ümumi
3	5	6	15	11
6	4	7	13	10
8	3	5	18	12



- A) C2:C4 B) B2:B4 C) E2:E4 D) A2:A4 E) B2:B1

26. Verilən fikirlərdən biri yanlışdır  
A) Elektron cadvalın vasitəsilə müraciət diaqramları qurulmaq olar  
B) Elektron cadvalın asasını sətriər,sütunlar və xanalar təşkil edir.

C) Elektron cadvalda matn,qrafik və səs tipli fayllarda əlavə etmək olar.  
D) Elektron cadvalda mütləq istinadın qarşısında mütləq \$ işarəsi olmalıdır.

E) Döstürlərin sürətli rəsmi tətbiq etməsi zamanı başqa xanalarda dəyişməsi nisbi istinadın göstəricisidir.

27. Excel cadval prosessorunda funksiyannın qıraqlığı, mümkin eksperimental nöqtələrin yanından keçməlidir. Bu yolla alınan funksiyaya prosesin... modeli deyilir. Həmin modelin grafiği isə ... adlandırılır.

- A) regressiya, trend B) statistik,ekstrapolyasiya  
C) ekstrapolyasiya,trend D) regressiya,proqnoz  
E) qiymatın bərpası,ekstrapolyasiya

28. Cadvalda iki nöqtənin kordinantları A2:D2 xanalar diapazobunda verilmişdir. Bu iki nöqtə arasında məsafəni təyin etmək üçün B4 xanasında hansı döstür daxil edilməlidir.

	A	B	C	D	E
1	x1	x2	y1	y2	
2		1	5	7	11
3					
4	İki nöqta arasında məsafə			?	

- A) =SQRT((B2-A2)\*(B2-A2)+(D2-C2)\*(D2-C2))  
B) =SQRT((A2-B2)\*(A2-B2)+(C2-D2)\*(C2-D2))  
C) =SQRT((A2\*B2)+(A2\*B2)+(C2\*D2)-(C2\*D2))  
D) =SQRT((A2+B2)\*(A2-B2)+(C2+D2)\*(C2-D2))  
E) =SQRT((A2+B2)\*(A2+B2)-(C2+D2)\*(C2+D2))

29. Verilmiş cədvəldə B3:C3 diapazonuna əsasən pie diaqramı yaradılmışdır. Verilənlərə əsasən D2 xanasının qiymətini müəyyən edin:

	A	B	C	D
1	10	20		
2			=C2+B2*3	=D2/2*B2
3			=C2/2	



- A) 10    B) 20    C) 8    D) 30    E) 5

30. Verilmiş cədvəldə B3:C3 diapazonuna əsasən pie diaqramı yaradılmışdır. Verilənlərə əsasən D2 xanasının qiymətini müəyyən edin:

	A	B	C	D
1	2	5		
2			=B2*D2+2	=D2*C2
3			=B2*C2	
4				



- A) 1    B) 4    C) 8    D) 5    E) 6

31. Verilmiş cədvəldə B3:C3 diapazonuna əsasən pie diaqramı yaradılmışdır. Verilənlərə əsasən B2 xanasının qiymətini müəyyən edin:

	A	B	C	D
1	8	4		
2			=B2*C2	=C2*D2+C2
3			=B2*D2*2	
4				



- A) 20    B) 10    C) 8    D) 5    E) 6

Orijinal titkiyi əsasən pie diaqramını yaradın. Yaxşılaşdırma və tənzimləmə işi həm də istifadə etmək sizinə qazanılmışdır.



**10.1. "Verilenler bazası" anlayışı, verilenler modeli ve verilenler bazasının idareleme sistemi.**

Cadvalat ve onlar arasında şıqqa:

1. Verilenler bazasının hansi cadvalatları arasında "birin bir'e" olğası var?

- A) "Şagirdler", "Sınıflar"
- B) "Ölkeler", "Paytaxtlar"
- C) "Küçükler", "Evler"
- D) "Bastakalar", "Mahmalar"
- E) "Müslümler", "Talabalardır"

2. Saha cadvalın nayidir?

- |                      |                      |
|----------------------|----------------------|
| A) Cadvalın satrı    | B) Cadvalın atıbbolu |
| C) Cadvalın sütunu   | D) Cadvalın kabası   |
| E) Cadvalın mahiyeti |                      |

3. Nisbatın aşas açarında neça attribut istirak ede bilər?

- |                       |                |        |
|-----------------------|----------------|--------|
| A) Bir va ya bir neçə | B) Yalnız bir  | C) İki |
| D) On azı iki         | E) Üç yoxu iki |        |

4. VB-da nisbatlar arasında olğası yaratmaq üçün hansi açarılarından istifadə olunur?

- A) Əsas açardan
- B) Əsas açardan və xarici açardan
- C) Əsas açarı alt açarılarından
- D) Əsas açarı müəyyən edən atributdan
- E) Xarici açardan

5. Relyasiya modeli nisbatlarında hansi funksional asılılıqlar mökmündür?

- A) çoxun-çoxa (M: N) va çoxun-bira (M: 1)
- B) birin-bira (1: 1); birin-çoxa (1: M); çoxun-bira (M: 1)
- C) birin-bira (1: 1); birin-çoxa (1: M); çoxun-bira (M: 1); çoxun-çoxa (M: N);
- D) birin-çoxa (1:M); çoxun-çoxa (M:N); çoxun-bira (M:1)
- E) birin-çoxa (1: M); çoxun-bira (M: 1).

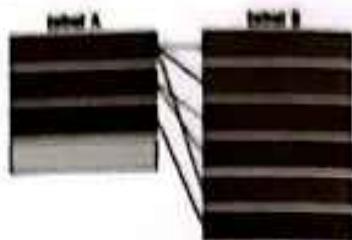
6. Verilenler bazasının idareleme sistemi VBS-:

- A) Xarici qurğuda yerləşən faylı və oxuya və yazan programlar yığındır
- B) Ela program təminatıbur ki, onun vasitəsilə istifadəçi verilenler bazasını təyin edə, yarada, qoruya və ona müraciəti nəzarət edə bilər
- C) Ela program təminatıbur ki, onun vasitəsi ilə istifadəçi lazım olan faylı oxuya, fayla informasiyanı yaza, poza və dəyişdirə bilər
- D) Verilenler bazasını arxivləşdiren və surətin çıxara bilən programlar yığındır
- E) Konar müraciətdən faylı qoruya bilən programlar yığındır

7. Verilenler bazası:

- A) Xarici qurğuda yerləşən faylılar yığındır
- B) Kompyuterin operativ yaddaşında yerləşən, lazım olan informasiyanı saxlayan məntiqi alaqlandırılmış massivlər yığındır
- C) Müxtəlif istifadəçilər qrupu tərəfindən birgə istifadə olunan, məntiqi alaqlandırılmış (tasvir olunmuş) yeganə böyük verilenlərdir
- D) İxtiyari böyük verilenlər yığındır
- E) Yuxarıda sadalanan punktlardan heç biri

8. Verilenler bazasının A və B cədvəlləri nümunə həndə olaqə nəvər var?



- A) I
- B) I, C
- C) C, I
- D) C, C, I, I

9. Cadvaların strukturlarının düzgünliyini yoxlamaya imkan verən qaydalar qaydaları deyil. Nöqtələrin yeri hansi termin yazılmışdır?

- A) Modifikasiya
- B) Normallaşdırma
- C) Formatlaşdırma
- D) Birleşdirme
- E) Qruplaşdırma

10. "Şagirdler" cadvalı *Seyadı Adı Atasının Adı Təvallüdü Səssizliyət Vasiqasının Nömrəsi Məktəbin Kodu Sınıfıñələrindən ibarətdir. Bu sahələrdən hansi başlıca açar olə bilər?*

- A) Məktəbin Kodu
- B) Təvallüdü
- C) Seyadı
- D) Atasının Adı
- E) Səssizliyət Vasiqasının Nömrəsi

11. Məhdud zaman və resurs cari vəsində həndə məhsul, yaxud xidmət yaratmaq üçün məqsədiylə fəaliyyətə nə ad verilir?

- A) Proses
- B) Sölk
- C) Notico
- D) Layihə
- E) İnfomasiya sistemi

12. Relyasiya modelinin(RM) an mühüm elementi nedir?

- A) RM-in an mühüm elementi nisbotın sxemidir
- B) RM-in an mühüm elementi mahiyətdir
- C) RM-in mühüm elementi nisbatdır
- D) RM-in an mühüm elementi körəj və attributdur
- E) RM-in mühüm elementi domen və açardır

13. Verilenlerin struktur modeli nəyi təyin edir?

- A) Onların sahələri dəstəcində neça şaxələnməsinə
- B) Onların hansi principə möntiqi
- C) Onların faylılarla təkşikləri
- D) Onların hansi qaydalarla strukturlaşdırılmasının
- E) Onların umumiyyətdirilməsi və hərəqətləşdirilməsi

14. Verilenler bazası nadir?

- A) Struktur konkretna sxema uyğun galın verilenlər yığındır
- B) Struktur müxtəlif sxema uyğun galın verilenlər yığındır
- C) Hər hansi bir obyekt haqqında biliklər toplusudur
- D) Hər hansi bir obyektin struktur haqqında biliklər toplusadır
- E) Verilenler haqqında biliklər toplusudur

15. Verilenlerin struktur modellərində hansi tip modellərdən istifadə olunmur?

- A) İyerarxiq
- B) Ağaclanmış
- C) Şabaka
- D) Forma
- E) Relyasiya

10. Verilerin bazası:

16. Rastka açar nedir?  
 A) Cadevida en birinci saha  
 B) Verilenler bazasında cedvallari bir-biri ilâ  
 Asapaleden pancerâ  
 C) Cedvalda yazilar birmânnal tayin edan saha  
 D) Cedvalin adı

17. Tüdâq ki, sizde aşağıdaki məlumatları göstərən  
 Növ verilenler bazası yaratmaq tapşırır:  
 • kompüterə maraq göstəren bütün uşaqların  
 yazlarını  
 • dərziyə maraq göstəren qızların adlarını  
 • qışça maşğul olan oğlanların soyadlarını.  
 Bütün verilenler bazasında en azı hansı sahalar  
 olmalıdır?  
 A) adı, cinsi, maşğulliyet, ünvanı, ev telefonu  
 B) soyadı, adı, yaşı, maşğulliyet, oxuduğu məktəb  
 C) soyadı, adı, cinsi, yaşı, maşğulliyet  
 D) soyadı, cinsi, yaşı, ünvanı  
 E) soyadı, adı, oxuduğu məktəb

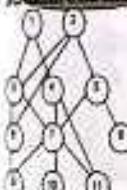
18. Aşağıdakı modellərdən hansı ağacvari struktura  
 mənşədir?  
 A) İyerarxiyik  
 B) Obyektyonümlü  
 C) Mantiqi  
 D) Paylanması  
 E) Relyasiya

19. Verilenlerin relyasiya modelində nisbat nəyi  
 mədirir?  
 A) İnfomasiya obyektiini  
 B) Sütunun başlangıcını  
 C) Cedvalın sütununu  
 D) Cedvalin satrını  
 E) Cedvalı

20. Verilenlerin relyasiya modelində domen nəyi  
 mədirir?  
 A) Nisbatın adını  
 B) İnfomasiya obyektiini  
 C) Sütunun başlangıcını  
 D) Cedvalın sütununu  
 E) Cedvali satrını

21. Verilenlerin relyasiya modelində kortej nəyi  
 mədirir?  
 A) Nisbatın adını  
 B) İnfomasiya obyektiini  
 C) Sütunun başlangıcını  
 D) Cedvalın sütununu  
 E) Cedvali satrını

22. Şəkildə göstərilən model VB-nin hansı  
 strukturuna aiddir?

- 
- A) İyerarxiyik  
 B) Obyektyonümlü  
 C) Mantiqi  
 D) Şabaka  
 E) Relyasiya

23. Şəkildə göstərilən model VB-nin hansı  
 strukturuna aiddir?

- 
- A) İyerarxiyik  
 B) Obyektyonümlü  
 C) Mantiqi  
 D) Şabaka  
 E) Relyasiya

24. Aşağıdakılardan hansı relyasiya modelinin  
 elementlərinə aid deyil?  
 A) Verilenlerin qiyməti  
 B) Domen  
 C) Atribut  
 D) Nisbat  
 E) Verilenlerin tipi

25. Verilenler bazasında Cedval ham da belə  
 adlanır:  
 A) Tanasib  
 B) Hasil  
 C) Nisbat  
 D) Qismat  
 E) Cam

26. Cedvalda neçə saha vardır?

D	Ad	Yey	Mənz
1	Nigə	23	12.00 man
2	Mətnəvət	45	300.00 man
3	Ema	45	279.00 man
	Astatümlər	0	0.00 man

- A) 3      B) 12      C) 5      D) 1      E) 4

27. Verilenler bazasında əsas açar (Primary Key)  
 nədir?

- A) Cedvalda birinci sütundur  
 B) Cedvalda yazıları birqiyəmatlı tayin edən bir  
 va ya bir neçə sütundur  
 C) Xarici açarın (foreign key) sinonimidir  
 D) Cedvalda axırıcı sütundur  
 E) Yalnız adədi qiymətlər yazılıması mümkün  
 olan sütundur

28. Relyasiya verilenler bazasında cedvaller  
 arasında hansı əlaqa yoxdur?

- A) birin-çoxa, coxun-çoxa  
 B) birin-bira, birin-çoxa, çoxun-bira  
 C) birin-bira, bəzillərinin çoxa  
 D) birin-bira, çoxun-bira  
 E) çoxun-bira, çoxun-çoxa

29. Relyasiya modelində nisbat hansı  
 məhdudiyyətlərə cavab vermalıdır?

- A) Əsas eyni açar qiymətinə malik bir neçə satır ola  
 bilər  
 B) Cedvalda takırtılanan adla sütunlar ola bilər  
 C) Cedvalın satırları müxtəlif strukturdada ola bilər  
 D) Cedvalda satırların ardıcılılığı istənilən  
 qaydada ola bilər  
 E) Bütün cavablar doğrudur

30. İmtahanın nticələri elan olunduqdan sonra  
 məlum oldu ki İnformatika fəminində Aysel  
 Aybanizdən zələnən Ağadan cəfələn tapşırıb.  
 Nicanın nticəsi Ayselin nticəsindən zəlf olsa  
 da Zahidin nticəsindən xeyli yaxşıdır. Verilənlər  
 bazasındaki imtahanın nticə cedvalının  
 "Informatika" sahəsinə artmaya görə nizamlanma  
 tətbiq olunsa sonuncu kortejdə hansı taləbanın adı  
 olar?

- A) Nicat B) Ağə C) Aybaniz D) Zeynab E) Aysel

31. Aşağıdakı əmsaliyyatlardan hansında cedvolın  
 strukturu dayışmaz?

- A) Yeni sahə əlavə edən zaman  
 B) Hər hansı sahəni silən zaman  
 C) Sahanın tipini dayışan zaman  
 D) Sahanın adını dayışan zaman  
 E) Yeni yazı əlavə edən zaman

32. Verilenler bazası cədvəlləri üçün hansı şərtlər ödənməlidir?
- Cədvəlin hər bir elementi bir verilen elementidir.
  - Cədvəlin ixtiyarı sütununun bütün elementləri hamciindir, yəni sütundakı bütün elementlərin tipləri (adad, simvol və s.) və əzənluqları eynidir.
  - Hər bir sütunun bənzərsiz (unikal) adı var.
  - Cədvəldə iki eyni satır ola bilmez.
  - Satır və sütunlar ixtiyarı ardıcılıqla yerləşə bilər.

- A) 1,2,3,4 B) 1,2,3,4,5 C) 1,2,4,5 D) 2,3,5 E) 1,3,4

33. Aşağıdakılardan hansı relyasiya cədvəlin nisbat olmasına üçün təyin edilmiş şartlardan deyil?

- Cədvəlin açar sahəsi olmalıdır.
- Cədvəlin bütün sütunları eyni struktura malik olmalıdır.
- Cədvəlin bütün satırları eyni struktura malik olmalıdır.
- Cədvəlin satırlar ardıcılığı istənilən ardıcılıqla ola bilər.
- Cədvəlin sütun başlıqları takrarlanmamalıdır.

34. Relyasiya modelində nisbatın üzərinə müayyan tələblər qoyulur ki, hər hansı cədvəlin nisbat hesab olunması üçün onların ödənilməsi müraciətdir. Bu tələblərə aşağıdakılardan hansılar uyğundur?

- Eyni qiymətli asas açara malik bir neçə satır ola bilmez.
- Cədvəldə takrarlanan adla sütun olmaz.
- Cədvəlin bütün satırları eyni struktura malik olmalıdır.
- Cədvəldə takrarlanan satır ola bilmez.

A) 1,3 B) 2,4 C) 4,5 D) 1,2,3 E) Həmisidir.

35. Relyasiya modelində nisbatın üzərinə müayyan tələblər qoyulur ki, hər hansı cədvəlin nisbat hesab olunması üçün onların ödənilməsi müraciətdir. Bu tələblərə aşağıdakılardan hansılar uyğundur?

- Eyni qiymətli asas açara malik bir neçə satır ola bilmez.
- Cədvəldə takrarlanan adla sütun olmaz.
- Cədvəlin bütün satırları eyni struktura malik olmalıdır.
- Cədvəldə takrarlanan satır ola bilmez.

A) 1,3 B) 2,4 C) 4,5 D) 1,2,3 E) Həmisidir.

36. Aşağıdakı fikirlərdən hansılar doğrudur?

- Cədvəldə maksimum 64-a qədər sahə ola bilər.
- Cədvəldə ən çox 255 sayıda sahə ola bilər.
- Cədvəldə yazıların ardıcılığını dəyişmək olmaz.
- Cədvəlin unikal sahəsi olmalıdır.
- Cədvəller arası əlaqə yaratmaq üçün xarici açardan istifadə edilir.
- Süzgəclərdən fərqli olaraq, sorğuların nəticəsi virtual cədvəldə aks olunur.

A) 1,2,5,6 B) 1,2,4,6 C) 2,4,5,6 D) 2,3,4,6 E) 1,3,4,5

37. Hansı üçlük MS - Access - a aid deyil?

- Cədvəllər, Makroslar, Modullar
- Makroslar, Hesabatlar, Formlar
- Modullar, Formlar, Hesabatlar
- Hiperistinadlar, Proqramlar, Qrafiklər
- Sorğular, Cədvəllər, Hesabatlar

38. Doğru olmayan mülahizəni müayyan edin.
- Access programında cədvəli verilenlərlə doldurmazdan avval onun strukturunu müayyan etmək lazımdır.
  - Access programında cari yazının redaksiyasını çatandan sonra verilenlər avtomatik saxlanılır.
  - Access programında eyni sütunda müxtəlif tipli verilenlər saxlamaq olar.
  - Access programında cədvəller əsasında sorğular hazırlanır.

39. Hansı amaliyyatlar cədvəlin strukturunun yaradılması və dəyişdirilməsi zamanı həyata keçirilir?

- Sahaların əlavə edilməsi
- Yazının yenilənməsi
- Yazının silinməsi
- Yazının seçilməsi ilə virtual cədvəlin yaradılması
- Sahaların silinməsi
- Sahaların tipinin müayyan edilməsi
- Sahaların adının müayyan edilməsi
- Sahaların tasvir edilməsi
- Verilenlərin qruplaşdırılması

A) 1,5,6,7,8 B) 1,2,4,6,7 C) 2,4,6,7,8,9  
D) 1,3,5,7,9 E) 2,3,4,5,7

40. Uyğunluğu müayyan edin:

- "Birin birə" (One-To-One) - (1:1).
  - "Birin çoxa" (One-To-Many) - (1:C).
  - "Çoxun birə" (Many-To-One) - (C:1).
  - "Çoxun çoxa" (Many-To-Many) - (C:C).
- a) Birinci cədvəlin bir yazılışı ikinci cədvəlin çoxlu yazılışı ilə əlaqələndir; masalan, bir qitadə çoxlu sayıda dövrat yerləşə bilər.
- b) Belə əlaqə zamanı birinci cədvəlin bir yazılışı o biri cədvəlin yalnız bir yazılışı ilə əlaqələndir. Bu əsasən əlaqədir və ondan az-az hallarda istifadə olunur.
- c) Bu hədə birinci cədvəlin çoxlu yazılışı ikinci cədvəlin çoxlu yazılışı ilə əlaqələndir. Belə əlaqə novii çox dəlaşiq olduğundan verilenlər bazasında onu yaratmaga icazə verilir.
- d) Birinci cədvəlin çoxlu yazılışı ikinci cədvəlin bir yazılışı ilə əlaqələndir.

A) 1-a, 2-b, 3-e, 4-d  
B) 1-b, 2-a, 3-c, 4-d  
C) 1-b, 2-c, 3-d, 4-b  
D) 1-a, 2-d, 3-c, 4-b

41. VBIS-in əsas funksiyasına aid olmayan bəndi seçin:

- Verilenlər bazasının yaradılması
- Cədvəlin yaradılması
- Verilenlərin vizuallaşdırılması
- Cədvəllerin normallaşdırılması
- Cədvəldəki məlumatların redaksiya olunması

42. MS Access-də yaradılan faylin genişləndirməsi hansıdır?

- A) .lnk B) .xls C) .tiff D) .mdb E) .ppt

43. Textroniy (Text) sahəsində simvolların maksimal sayı nə qədərdir?

- A) 255 B) 300 C) 50 D) 256 E) 65536

44. Aşağıdakı fikirlərdən hansılar doğrudur?  
 1. Cədvəldə təkrarlanan satırlar ola bilməz  
 2. Cədvəldə təkrarlanan adla sütunlar ola bilməz  
 3. Cədvəldə təkrarlanan adla sütunlar ola bilər  
 4. Cədvəlin satırları müxtalif struktura malik ola bilərlər  
 5. Cədvəldə satırların ardıcılılığı istenilən qaydada ola bilərlər  
 6. Cədvəlin və sahənin adının uzunluğu 64 simvoldan çox ola bilməz  
 A) 1,2,5,6 B) 1,2,4,6 C) 2,3,5,6 D) 2,3,4,6 E) 1,3,4,5

45. Hansı təklifişlər doğrudur?  
 1- Access cədvallarda milyonlarla yazı saxlamaya və onları süratlı emal etməyə imkan verir  
 2- Access programında məlumat cədvəle daxil olduqdan sonra avtomatik saxlanılır  
 3- Access onlarda istifadəçinin verilənlər bazası ilə eyni zamanda işləməsinə imkan verir  
 4- Access programının cədvallarında birbaşa hesablamalar aparmaq olmur  
 5- Access programının cədvallarında birbaşa hesablamalar aparmaq olur  
 A) 1,2,3,4 B) 2,3,4,5 C) 1,2,4,5 D) 2,3,5 E) 1,3,4

46. Doğru olan müləhizəni müəyyən edin:  
 1) Access programında cədvəli verilənləri doldurmazdan avval onun strukturunu müəyyən etmək lazımdır  
 2) Access programında cari yazının redaksiyası başa çatandan sonra verilənlər avtomatik saxlanılır  
 3) Access programında eyni sütunda müxtalif tipli verilənlər saxlamaq olar  
 4) Access programında cədvəllər arasında sorular hazırlanır  
 5) Access programında verilənləri ayəni formada təsvir etmək üçün forma obyektiindən istifadə edilir  
 6) Başlıca açar (primary key) hər hansı cədvəde xüsusi sahədir və cədvəldəki yazılar avtomatik olaraq başlıca açara görə sıralanır  
 A) 1,2,5,6 B) 1,2,4,6 C) 2,3,6 D) 2,3,4,6 E) 1,2,4,5,6

47. Access programında hansı obyektin pancarəsidir?

Name:	<input type="text"/>
Age:	<input type="text"/>
Occupation:	<input type="text"/>
Email:	<input type="text"/> Add Contact
Address:	<input type="text"/>

Page 1 of 1 45 of 100 of 100

- A) Hesabatın B) Formanın C) Sorğunun  
 D) Makrosun E) Modulun

48. Verilənlər bazası idarəetmə sistemlərinin əsas funksiyaları hansılardır?  
 1- Verilənlər bazasının strukturunun yaradılmasını  
 2- Bazanın verilənlərlə doldurulmasını  
 3- Bazada olan verilənlərin redaktəsini (dəyişdirilməsini)  
 4- İnformasiyanın vizuallaşdırılmasını  
 A) 1,2 B) 2,3,4 C) 1,3,4 D) 2,4 E) 1,2,3,4

49. Verilmiş müləhizələrdən hansılar doğrudur?  
 1- Excel cədvallar arasında relyasiyalı əlaqələri yaratmağa imkan vermir. Access-də belə əlaqələr vasitəsilə verilənlərin lazımsız təkrarlanmasından qaçmaq olur  
 2- Access cədvallarda milyonlarla yazı saxlamağa və onları süratlı emal etməyə imkan verir  
 3- Access onlarda istifadəçinin verilənlər bazası ilə eyni zamanda işləməsinə imkan verir. Bu zaman hər bir istifadəçi başqalarının bazaya etdiyi dəyişiklikləri dərhal görə bilir  
 4- Access programında cari yazının redaksiyası başa çatandan sonra verilənlər avtomatik saxlanılır (Access programında bunun üçün Save komandasından istifadə etmək lazımdır)  
 5- Access programında cədvəllər əvvəlcədən təyin olunmuş struktura malikdir və eyni sütündə fərqli tipli verilənlər saxlamaq olmur  
 6- Access programının cədvəllərində birbaşa hesablamalar aparmaq olmur, bunun üçün sorğuların istifadə edilməlidir  
 7- Verilənlər bazasında müxtalif cədvəllərdə olan verilənlərdən birgə istifadə etmək olur  
 A) 1,2,5,6 B) 1,2,4,6 C) Hamısı  
 D) 2,3,4,6 E) 1,2,4,5,6

50. Verilənlər bazasına süzgəc (Filter) komandası tətbiq edilərsə, nə baş verəcək?  
 A) Verilənlər bazasının bəzi yazıları silinəcək  
 B) Verilənlər bazasında yazıların bir hissəsi seçdiriləcək  
 C) Verilənlər bazasının bəzi sahələri silinəcək  
 D) Verilənlər bazasında müəyyən şərti ödəyən yazılar eks olunacaq

51. Hansı obyektsiz verilənlər bazası mövcud ola bilməz:  
 A) Hesabatsız B) Formatsız C) Cədvəl  
 D) Sorğusuz E) Makrossuz

52. Hansı program təminatı Microsoft Office paketinin tərkibinə daxildir?  
 A) SQL Server B) Promt C) Visual FoxPro  
 D) Access E) Heç biri

53. Verilənlər bazasında yazılar harada yerləşdiriləbilərlər?  
 A) Yalnız xanəldə B) Sətrlərdə C) Dömenlərdə  
 D) Sütunlarda E) Cədvallarda

54. Verilənlər bazası idarəetmə sistemlərinə malumatlar hansı formatda saxlanılır?  
 A) Cədvəl formatında B) Mətn və səs-formatında  
 C) Qrafik formatında D) Sas formatında  
 E) Qrafik və səs formatında

55. "Saygac" sahəsinin xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?  
 A) Həqiqi ədədlərin daxil edilməsi  
 B) Verilənlər sahədə deyil digər yerdə yerləşir sahədə isə matnın yerləşdiyi yerin göstəricisi yerləşir  
 C) Məhdud ölçüyə malikdir  
 D) Avtomatik artma xassasına malikdir  
 E) Valyuta(pul) tipli verilənlərin daxil edilməsinə xidmət edir

56. MS-də Access-də verilənlər bazası yaradılması üçün nalar zəruridır?

- A) Sahənin adı, tipi, uzunluğu      B) Sahənin qiyməti  
 C) Sahənin yaradılma tarixi      D) C və D  
 E) Sahənin xüsusiyyətləri

57. Access 2010 programında Design View rejimində sahələrinin tipinin təyin edildiyi sütunun adı nadir?

- A) Field Type      B) Data Type      C) Record Type  
 D) Table Type      E) Access Field Type

58. MS ACCESS -da sahə tiplərinin **təm** siyahısını təyin edin:

- |             |            |              |
|-------------|------------|--------------|
| 1. Memo     | 2. Symbol  | 3. Hyperlink |
| 4. Currency | 5. Formula | 6. Date/Time |
- A) 1,3,5    B) 2,4,6    C) 1,4,6    D) 1,2,4,6    E) 1,3,4,6

59. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1- Tables (Cədvallar)  
 2- Queries (Sorgular)  
 3- Forms (Formalar)  
 4- Reports (Hesabatlar)

- a. Müəyyən formada sırası olaraq, ixtiyarı verilənlər toplusunun əks etdirilməsi və çap olunması üçün istifadə olunur.  
 b. Yalnız müəyyən şərtlərə uyğun olan və müəyyən məsələlərin həlli üçün lazımlı olan vacib informasiyaları VB seçməyə imkan verir.  
 c. Müəyyən mənzərə adı verilənlər toplusudur. Verilənlər ayrı - ayrı sahələrdən təşkil olunmuş yazıldarda saxlanılır.  
 d. Məlumatların daxil edilməsi və ona baxmağı təmin etmək məqsədi ilə istifadə olunur.
- A) 1-d; 2-c; 3-a; 4-b      B) 1-b; 2-a; 3-c; 4-d  
 C) 1-c; 2-d; 3-a; 4-b      D) 1-d; 2-b; 3-c; 4-a  
 E) 1-c; 2-b; 3-d; 4-a

60. Verilənlər bazasında hansı amaliyyati yerinə yetirmək mümkün deyil?

- A) İnforsasiyanın sorğuya görə axtarışını  
 B) Göstərilmiş meyara görə yazılarının süzgəcən keçirilməsi  
 C) Yazının redaksiyasını  
 D) Yazının laqəy edilməsini  
 E) Açıq sahələrdə verilənlərin takrarlanması

61. Sütun başlıqları uyğun olaraq Əməkdaşın kodu, Soyadı, Adı və Atasının adı olan verilənlər bazasına 150 işçi haqqında məlumat daxil edilmişdir. Cədvəl neçə sahə və neçə yazıldan ibarətdir?

- A) Saha-150, yazı-4      B) Saha-4, yazı-150  
 C) Saha-600, yazı-150      D) Saha-600, yazı-4  
 E) Saha-154, yazı-146

62. Cədvəl konstraktoru nə üçün istifadə olunur?

- A) Cədvəlin strukturunu müəyyən etmək üçün  
 B) Bazaın verilənlərinin seçiləsi və emalı üçün  
 C) Bazaın verilənlərinin daxil olunması və onlara baxış üçün  
 D) Əmrlər qrupunun avtomatik yerinə yetirilməsi üçün  
 E) Bazaın istinadə görə tamlığının dəstaklanması üçün

63. Cədvəldəki məlumatlara hərəkət və yeni məlumatların daxil edilməsi üçün nəzərdə tutulan Access programının görünüş rejimi hansıdır?

- A) Datasheet View      B) PivotTable View  
 C) Create View      D) Design View  
 E) PivotChart View

64. Verilənlər bazalarında hansı sahələr təsdiq sahələr adlanır?

- A) Unikal ad daşıyan sahə  
 B) Qiyməti avtomatik artma xüsusiyyətinə malik sahə  
 C) Qiyməti takrarlanan bilinməyən sahə  
 D) Qeyri-məhəfəd ölçüyə malik olan sahə  
 E) Qiyməti avtomatik azalma xüsusiyyətinə malik sahə

65. Hansı amaliyyat yerinə yetirilsə belə cədvəli strukturu dəyişilməz olaraq qalır?

- 1) Sahadən ixtiyarı hir satır silindi  
 2) Sahaya yeni tipli sütün əlavə etdi  
 3) Sahaya yeni satır(lar) əlavə etdi  
 4) Sahadən bir neçə müxtəlif tipli sütün silindi  
 5) Sahənin adını dəyişdirildi  
 A) 1,3,5    B) 2,4,6    C) 1,4    D) 2,5    E) 1,3

66. Users cədvəlinin görünüşü verilmişdir. Hansı fikirlər doğrudur.

	id	ad	sənəd	Click to Add
1001	Kerem	Velyev		
Country name -	Date -			
France	05.06.2019			
Polsha	07.09.2022			
1002 Samir	Oasimov			
1003 Tahir	İmanov			

1. Users cədvəli 2 yazdan ibarətdir  
 2. Users cədvəlində 3 sahə mövcuddur  
 3. Country cədvəlində 3 sahə mövcuddur  
 4. Country cədvəli 2 yazdan ibarətdir  
 5. Users və Country cədvəli bir-birilə əlaqələndirilmişdir
- A) 1,4    B) 2,5    C) 1,3,4    D) 2,3    E) 1,3,5

67. Səkkidə gördüyünüz cədvəl hansı görünüşə iddialı və nə üçün istifadə edilir?

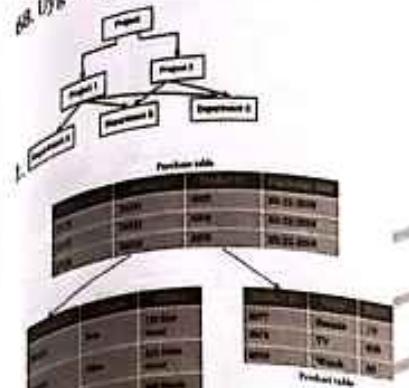
Field Name	Data Type	Description (Optional)

- A) Datasheet view, Cədvalların strukturunu yaratmaq üçün  
 B) Design view, Cədvalların strukturunu yaratmaq üçün  
 C) Design view, Qurulmuş cədvəli verilənlərlə doldurmaq üçün  
 D) Datasheet view, Qurulmuş cədvəli verilənlərlə doldurmaq üçün

## 10. Veritabanı bazlı

65) Design view, Bir neçə cədvəli əlaqələndirmək  
dərəcəsindən hansı cədvəlin hazırlanması  
keçidi təmin edir?

66) Uyğunluğu müəyyən edin:



1. Hierarxiya modeli  
2. Ağacı (agac) modeli  
3. Ulduz-agac modeli  
4. Sabakə modeli  
5. Objektyonlu model  
A) 1-d; 2-a; 3-b    B) 1-b; 2-a; 3-c  
C) 1-d; 2-e; 3-c  
D) 1-a; 2-c; 3-b    E) 1-e; 2-b; 3-d

67) VBİS-ları seçin:

- 1-Yukon  
2-MS Word  
3-Access  
4-MySQL  
5-MS Excel  
A) 1,2,4    B) 2,4,5    C) 1,3,4    D) 2,4    E) 3,5

70) VBİS-ları seçin:

- 1-Oracle  
2-PostgreSQL  
3-Paint  
4-Python  
5-Open Office Database  
A) 1,2,5    B) 2,4,5    C) 1,3,4    D) 2,4    E) 3,5

71) Cədvəla yeni yazı əlavə etmək üçün hansı  
düymədən istifadə olunur?

- A)    B)    C)    D)    E)

72) Aşağıdakılardan hansı cədvəlin növbəti yazısına  
keçidi təmin edir?

- A)    B)    C)    D)    E)

73) Aşağıdakılardan hansı cədvəlin cari yazısından  
əvvəlki yazısına keçidi təmin edir?

- A)    B)    C)    D)    E)

74) Aşağıdakılardan hansı cədvəlin hərniyi yoxdur?

- A)    B)    C)    D)    E)

75) Cədvəldə adlar siyahısından "N" hərfi ilə  
başlayan verilənlərin siyahısını qazanmaq üçün  
hansı ilədən istifadə etmək lazımdır?

- A) N    B) N    C) "N"    D) N    E) N

76) Sahaya yalnız iki qismindən biri verilə bilən tip  
hansıdır?

- A) Memo    B) Currency    C) Yes/No  
D) Text    E) AutoNumber

77) Cədvəl və sorguların lazımi şəkildə cəpə  
həzərlənməsi üçün VB-nin hansı obyektiindən  
istifadə olunur?

- A) Makros    B) Sərfə    C) Modül  
D) Hesabat    E) Forma

10.2. Sorgular, formalar, Verilənlərin axtarışı və  
onların cəvdişlənməsi, Hesabatlar

1. Verilmiş sorgu ilə bağlı hansı türkətlər doğrudur?

Filtə Tablet	ID Tablet	Ad Tablet	Soyad Tablet	Təx. Tablet	Maaş Tablet
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

1- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəldə  
Ad sütunu görsənmayacak

2- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəldə  
20 yaşdan yuxarı olan bütün verilənlərəks  
olunacaq

3- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəldə  
20 yaşdan yuxarı və adı A hərfi ilə başlayan bütün  
verilənlər eks olunacaq

4- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəl  
soyad-sabasına görə artıra istiqamətində  
sıralanacaq

5- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəl  
soyad-sabasına görə artıra istiqamətində  
sıralanacaq

6- Sorgunun nəticəsində yaranan virtual cədvəldə  
20 yaşdan yuxarı və ya adı A hərfi ilə başlayan  
bütün verilənlər eks olunacaq

- A) 1,2,3,4    B) 1,3,4    C) 4,5,6  
D) 1,4,5    E) 2,3,4,5

2. Verilmiş sorgu pəncərəsində osasən sorgunu  
müəyyən edin:

Filtə Tablet	ID Tablet	Ad Tablet	Soyad Tablet	Təx. Tablet	Maaş Tablet
<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

A) Yas>20 or Maas>300

B) Yas>=20 and Maas>300

C) Yas>20 and Maas>300

D) Yas>20 and Maas>=300

E) Yas>=20 and Maas>=300

3. Verilənlər bazasının aşağıdakı strukturuna əsasən Nərmln adlı şəxsin xərclərini hesablayın:
- A) 1000AZN    B) 1200AZN    C) 3000AZN  
D) 4000AZN    E) 2700AZN

4. Verilmiş sorğu pəncərəsində əsasən sorğunu müəyyən edin:

Pəncərə Sən.	D-Tablet	Ad-Tablet	Leyd-Tablet	Vət-Tablet	Maaş-Tablet
Şəxsi	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Şəxsi			+20		-300
Şəxsi					

- A) Yas>20 or Maas>300  
B) Yas>=20 and Maas>300  
C) Yas>20 and Maas>300  
D) Yas>20 and Maas>=300  
E) Yas>=20 and Maas>=300

5. Çəsidləmə nəticəsində "Kia" 3 - cü sırada qərarlaşmışdır. Çəsidləmənin tipini müəyyən edin.

Nö	Avtomobil	İl	Sayı	Qiyməti
1	Honda	2016	40	15150 azn
2	Kia	2012	31	39550 azn
3	Hyundai	2015	35	28050 azn
4	Opel	2011	56	14155 azn

- A) İl sahəsinə görə azalma  
B) İl sahəsinə görə artma  
C) Qiymat sahəsinə görə artma  
D) Qiymat sahəsinə görə azalma  
E) Say sahəsinə görə artma

6. Azərbaycanda A GROUP MMC (şərti olaraq) adlı şirkətdə yerli və digər xarici ölkələrdən olan vətəndaşlar çalışırlar. Vətəndaşların şəxsi məlumatlarının təhlükəsizliyi baxımından onlara məlumat vermişlər ki şəxsi hesablarına, uzunluğu minimum 15 simvol olub tərkibində hərf, rəqəm və durğu işarələrdindən ibarət şifrələr daxil etsinlər. Verilənlər bazasının cədvəl fragmentine əsasən qaydalara əməl edən neçə ölkənin vətəndaşı vardır?

Ölkə	Vətəndaşın adı
Rusiya	Pavlov
Türkiyə	Ahmet
Azərbaycan	Süleyman
ABŞ	Adriana
Rusiya	Pankratov
Azərbaycan	Karim
Yunanistan	Abdera
ABŞ	Alison

Vətəndaşın adı	Şifra üçün rəqəm sayı	Şifra üçün hərf sayı	Şifra üçün simvol sayı	Şifra uzunluğu
Pavlov	5	4	2	11
Ahmet	7	5	8	20
Süleyman	9	7	0	16
Adriana	8	6	2	16
Pankratov	3	10	2	15
Karim	5	5	3	13
Abdera	10	0	7	17
Alison	7	2	1	10

- A) 4  
B) 2  
C) 5  
D) 3  
E) 6

7. Azərbaycana ən çox kompüter qurğuları gətirən şirkət mövcuddur. Verilənlər bazasının cədvəl fragmentinə əsasən ay ərzində ən çox hansı firmaya "Fləş kart 4Gb" gətirib?

Şirkət adı	Şirkət kodu
Kontakt Home	1521011
Irşad	4532100
Word Telecom	9684521
IST Telecom	3200045
AzIn Telecom	6541235

Şirkət kodu	Məlin adı	Miqdari	Qiyməti
1521011	Klaviatura	18009	336547
4532100	Monitor	5009	745012
3200045	Fləş kart 4Gb	3259	106645
9684521	Veb-Kamera	5101	68591
4532100	Fləş kart 8Gb	5461	5246102
9684521	Fləş kart 4Gb	2894	365201
1521011	Siçan(maus)	1250	52104
6541235	Fləş kart 4Gb	3014	102541

- A) Irşad  
B) AzIn Telecom  
C) IST Telecom  
D) Kontakt Home  
E) Word Telecom

8. Azərbaycana ən çox kompüter qurğuları gətirən şirkət mövcuddur. Verilənlər bazasının cədvəl fragmentinə əsasən son ay ərzində ən çox nə qədər yalnız çıxış qurğusu gətirilib?

Şirkət adı	Şirkət kodu
Kontakt Home	1521011
Irşad	4532100
Word Telecom	9684521
IST Telecom	3200045
AzIn Telecom	6541235

Şirkət kodu	Məlin adı	Miqdari	Qiyməti
1521011	Klaviatura	1752	100AZN
4532100	Monitor	2140	380AZN
3200045	Veb-Kamera	3250	65AZN
9684521	Printer	952	550AZN
4532100	Qrafik planşet	497	255AZN
9684521	Modem	681	45AZN
1521011	Siçan(maus)	1250	20AZN
6541235	Proyektor	1268	800AZN

- A) 3679    B) 4360    C) 3092    D) 5246    E) 3408

9. Aparat qurğuları adlı verilənlər bazasının "Giriş qurğusu", "Çıxış qurğusu", "Daxili yaddas", "Xarici yaddas", "Qiyməti" və "Sayı" adlı sahələr var. Əgər cədvəldə axtarış ("Qiyməti" > 215 AZN or "Sayı" < 65) sorğusuna əsasən aparilsa, hansı aparat qurğularının siyahısı eks olunacaq?

- A) Qiyməti 215-dən kiçik və ya Sayı 65-dən böyük olanlar  
B) Qiyməti 215-dən böyük olmayan və Sayı 65-dən böyük olanlar  
C) Qiyməti 215-dən kiçik olmayan və ya Sayı 65-dən böyük olanlar  
D) Qiyməti 215-dən kiçik olmayan və ya Sayı 65-dən kiçik olanlar  
E) Qiyməti 215-e bərabər və Sayı 65-dən kiçik olanlar

## 10. Verilənlər bazası

10. Verilənlər bazasından fragmenta əsasən düzgün filtrləri seçin:

FİN KOD	Ölçək nömrəsi
691SSV7	115
JSM/13X	93
11-SS6DQ	83
2PY0ZR6	101
KSVT6ID	83
0103H23	98

Ölçək nömrəsi	Ad	Soyad	Doğum tarixi	Maaş
115	Kanan	Oləkbərov	12/08/1986	1500AZN
93	Aydən	Quliyeva	28/12/1991	800AZN
83	Kəram	Oliyev	08/04/1993	500AZN
83	İlkənar	Karimova	11/05/1999	450AZN
101	Vasif	Əhmədov	16/01/1984	2000AZN
83	Nicat	Baxşaliyev	09/11/1990	1300AZN

- 1) Yaşı on böyük olan şəxs 115 nömrəli otaqdadır.  
 2) Soyadı Ö ilə başlayan şəxslər eyni otaqdadırlar.  
 3) FİN KOD-u 2PY0ZR6 olan şəxs on az maaş alır.  
 4) Nicat on yüksək 2-ci maaş alan şəxstdir.  
 5) FİN KOD-u eyni olan şəxslər 03 nömrəli otaqdadırlar.

A) 1,3,5    B) 2,4,6    C) 1,4    D) 2,5    E) 1,3

11. ( $\text{Yaş} \geq 24$  and  $\text{Soyad} = \text{Ö}$ ) or not( $\text{Maaş} < 750\text{AZN}$ )

N	Ad	Soyad	Yaş	Maaş
1	Kanan	Oləkbərov	29	1500AZN
2	Aydən	Quliyeva	26	700AZN
3	Kəram	Oliyev	23	500AZN
4	İlkənar	Karimova	20	450AZN
5	Vasif	Əhmədov	35	2000AZN
6	Nicat	Baxşaliyev	27	1300AZN
7	Farqanə	Nuriyeva	22	600AZN

12. 279 nömrəllə məktəbin verilənlər bazasının Soyad, Ad, Doğum\_tarixi, Sınıf, Qiymət, Bal sahələrinə malik hər hansı cədvəldən 2006-cı ilda doğulan, 3 və ya 4 qiyməti alan bütün 11-ci siniflərin sıyahısını əldə etmək üçün hansı şərtlər yazılmalıdır?

- A) (Sınıf=11) və (Qiymət=3 və Qiymət=4) və ya (Doğum\_tarixi=2006)  
 B) (Qiymət = 3 və ya Qiymət=4) və (Sınıf=11) və (Doğum\_tarixi=2006)  
 C) (Doğum\_tarixi=2006) və ya (Sınıf=11) və (Qiymət=3 və ya Qiymət=4)  
 D) (Sınıf=11) və ya (Doğum\_tarixi=2006) və ya (Qiymət >= 3)  
 E) (Qiymət > 3) və (Doğum\_tarixi >= 2006) və ya (Sınıf=11)

13. Cədvəldən yaşı 25-dən böyük olmayan və ya maaşı 550AZN-dan az olan sıyahısını çıxarmaq üçün hansı məntiqi ifadədən istifadə etmək olar?

- A)  $> 25$  or  $< 550\text{ AZN}$     B)  $< 25$  or  $> 550\text{ AZN}$   
 C)  $\leq 25$  or  $< 550\text{AZN}$     D)  $\leq 25$  and  $< 550\text{AZN}$   
 E)  $\geq 25$  and  $> 550\text{AZN}$

## Abituryentlər üçün test toplusu

14. Verilənlər bazasından fragmenta əsasən düzgün filtrləri seçin:

Abituryent Kodu	Universitet Kodu
385	ADA
221	ADPU
654	BDU
379	BANM
155	UFAZ

İxtisas Kodu	İxtisas şifrəsi	İxtisas adı
385	0503560	Kompyuter elmləri
221	0962870	İnformasiya texnologiyaları
654	0377421	İnformasiya təhlükəsizliyi
379	0563102	Kompyuter mühəndisliyi
155	0910123	Sünü intellekt və robotatexnika

Abituryent Kodu	İxtisas Kodu	Soyad	Ad	İxtisas Kodu	Universitet Kodu
984520	1234567	Oləkbərov	Kanan	385	385
341256	3211001	Quliyeva	Aydən	221	221
564412	3225114	Oliyev	Kəram	654	654
400234	3927452	Karimova	İlkənar	379	379
874562	2498723	Əhmədov	Vasif	155	155

- 1) İxtisas Kodu 379 olan şəxs BANM-da Kompyuter mühəndisliyi ixtisasını oxuyur.  
 2) Universitet Kodu 221 olan şəxs oğlandır və İnformasiya təhlükəsizliyi ixtisasını oxuyur.  
 3) İxtisas şifrəsi 0503560 olan şəxs ADA-da Sünü intellekt və robotatexnika ixtisasını oxuyur.  
 4) Abituryent Kodu 564412 şəxs oğlandır və ADPU-da İnformasiya təhlükəsizliyi ixtisasını oxuyur  
 5) İş nömrəsi 2498723 olan şəxs oğlandır BDU-da Sünü intellekt və robotatexnika ixtisasını oxuyur  
 A) 1,3,5    B) 2,4,6    C) 1,4    D) 2,5    E) 1,3

15. Verilənlər bazasının fragmentina əsasən iş nömrəsi 3225114 olan şəxs barədə doğru məlumat hansı variantda göstərilmişdir?

Universitet Kodu	Universitet adı
385	ADA
221	ADPU
654	BDU
379	BANM
155	UFAZ

Abituryent Kodu	İxtisas Kodu	Soyad	Ad	İxtisas Kodu	Universitet Kodu
984520	1234567	Oləkbərov	Kanan	385	385
341256	3211001	Quliyeva	Aydən	221	221
564412	3225114	Oliyev	Kəram	654	654
400234	3927452	Karimova	İlkənar	379	379
874562	2498723	Əhmədov	Vasif	155	155

İxtisas Kodu	İxtisas şifrəsi	İxtisas adı
385	0503560	Kompyuter elmləri
221	0962870	İnformasiya texnologiyaları
654	0377421	İnformasiya təhlükəsizliyi
379	0563102	Kompyuter mühəndisliyi
155	0910123	Sünü intellekt və robotatexnika

- A) Əhmədov Yusif UFAZ-da informasiya texnologiyaları ixtisasında oxuyur.  
 B) ADPU-nun Kompyuter mühəndisliyi ixtisasında təhsil alan oğlandır.  
 C) Abituryent Kodu 984520 olan ADA-da kompyuter elmləri oxuyan şəxsdir.  
 D) İxtisas şifrəsi 0377421 olub BDU-da informasiya təhlükəsizliyi ixtisasında oxuyur  
 E) İxtisas Kodu 155 olub UFAZ-da Sünü intellekt və robotatexnika təhsil alan qızdır

## 10. Verilənlər bazası

16. Verilənlər bazasından fragmenta əsasən düzgün fikirləri seçin:

Vəris kodu	Vərisib	Maaş(AZN lə)
06030802	H. mütəxəssis	1850
06050012	Mühsəb	1980
05204103	Bağ mədəhatçı	1520
07103603	Aşxitor	1210
09450041	SEO mütəxəssis	1620

İş kodu	Soyad	Ad	Vəris Kodu	İş təcrübəsi(l)
984520	Ələkbərov	Kanan	06030802	15
341256	Quliyeva	Aydan	06050012	9
564412	Əliyev	Kəram	05204103	13
400234	Karimova	İlkmar	07103603	6
874562	Əhmədov	Vasif	09450041	22
359256	Feyziyev	Fikrat	06050012	3
102537	Əsədov	Əsəd	05204103	17
253104	Hacıyeva	Gülhara	06030802	8

- 1) SEO mütəxəssisi an az maaş alan və on az iş təcrübəsinə malikdir.  
 2) On çox maaş alan 2 şəxs var və mühasib vəzifasında çalışırlar.  
 3) Soyadı Ə ilə başlayan bütün şəxslər eyni vəzifədə çalışır.  
 4) İşçi Kodu 253104 olan iş təcrübəsi 8 il olub IT mütəxəssisi vəzifəsində çalışır.  
 5) On çox iş təcrübəsinə malik kişi cinsindəndir və on çox maaş alır.
- A) 1,3,4    B) 2,5,6    C) 1,4    D) 2,4    E) 1,3

17. Cədvəldə iş təcrübəsi sahəsində azalma sırası ilə çeşidləmə aparıldığda Aydan neçənci sətrdə olacaq

İş kodu	Soyad	Ad	Vəris Kodu	İş təcrübəsi(l)
984520	Ələkbərov	Kanan	06030802	15
341256	Quliyeva	Aydan	06050012	9
564412	Əliyev	Kəram	05204103	13
400234	Karimova	İlkmar	07103603	6
874562	Əhmədov	Vasif	09450041	22
359256	Feyziyev	Fikrat	06050012	3
102537	Əsədov	Əsəd	05204103	17
253104	Hacıyeva	Gülhara	06030802	8

- A) 4    B) 3    C) 5    D) 6    E) 7
18. Cədvəldə soyadı Ə ilə başlayıb, Yaş < 25-dən böyük olmayan, İxtisası Informatika müəllimlərini tapmaq istəsək nəca bir sorğu tətbiq edə bilər ki?
- A) Soyad=“Ə” or Yaş < 25 and İxtisas=Informatika  
 B) Soyad=“Ə” or Yaş < 25 or İxtisas=Informatika  
 C) İxtisas=Informatika and Yaş ≤ 25 and Soyad=“Ə”  
 D) Soyad=“Ə” and Yaş ≥ 25 and İxtisas=Informatika  
 E) İxtisas=Informatika and Yaş < 25 and Soyad=“Ə”

19. Verilənlər bazası cədvəlinde Adı “A” hərfi ilə başlayan və ya Soyadı “li” ilə bitən və Yaşı 45-dən böyük olmayan verilənlər siyahısını çıxarmaq üçün sorğuya hansı məntiqi ifadələr vermək lazımdır?
- A) Ad=“A” or Soyad=“li” and Yaş ≥ 45  
 B) Ad=A\* or Soyad=li\* and Yaş < 45  
 C) Ad=A\* or Soyad=li\* or Yaş ≤ 45  
 D) Ad=A\* and Soyad=li\* and Yaş > 45  
 E) Ad=A\* or Soyad=“li” and Yaş ≤ 45

20. İşçilər cədvəlində saat 10:00 ilə 17:00 arasından olanları seçmək üçün necə sorğu tətbiq etmək lazımdır?

- A) > 10:00 or < 17:00  
 B) ≥ 10:00 and < 17:00  
 C) ≤ 10:00 or < 17:00  
 D) > 10:00 and < 17:00  
 E) < 10:00 and < 17:00

21. Verilənlər bazasındaki cədvələ əsasən aşağıdakılardan sorğu tətbiq edilərsə, nəca yazı aks olunacaq? (İş təcrübəsi ≥ 13 or not(Soyad=Ə\*)) and (Maaş > 1200AZN)

N	İş Kodu	Soyad	Ad	Maaş(AZN lə)	İş təcrübəsi(l)
1	984520	Ələkbərov	Kanan	1150	15
2	341256	Quliyeva	Aydan	850	9
3	564412	Əliyev	Kəram	980	13
4	400234	Karimova	İlkmar	576	6
5	874562	Əhmədov	Vasif	1849	22
6	359256	Feyziyev	Fikrat	350	3
7	102537	Əsədov	Əsəd	1520	17
8	253104	Hacıyeva	Gülhara	750	8

- A) 4    B) 7    C) 5    D) 2    E) 8

22. Verilənlər bazasından fragmenta əsasən düzgün fikirləri seçin:

N	Soyad	Ad	İnformatika	Riyaziyyat	Fizika
1	Ələkbərov	Kanan	28	18	20
2	Quliyeva	Aydan	23	16	22
3	Əliyev	Kəram	16	22	17
4	Karimova	İlkmar	20	15	13
5	Əhmədov	Vasif	12	10	11
6	Feyziyev	Fikrat	10	14	18
7	Əsədov	Əsəd	15	25	8
8	Hacıyeva	Gülhara	18	27	25

- 1) Informatika sahəsi üzrə azalma ardıcılılığı ilə sorğu versək Kəram 3-cü sətrdə olar  
 2) Riyaziyyat sahəsi üzrə azalma ardıcılığı ilə sorğu versək İlkmar 6-ci sətrdə olar  
 3) Fizika sahəsi üzrə artma ardıcılığı ilə sorğu versək Aydan 6-ci sətrdə olar  
 4) Informatika sahəsi üzrə artma ardıcılığı ilə sorğu versək Əsəd 3-cü sətrdə olar  
 5) Riyaziyyat sahəsi üzrə artma ardıcılığı ilə sorğu versək Gülhara 4-cü sətrdə olar

- A) 1,3,4    B) 2,5,6    C) 1,5    D) 2,3    E) 1,3

23. Verilənlər bazasının Soyad, Doğum\_ili, Sınıf, Qiymət sahələrinə malik hər hansı cədvəldən 1992-ci il təvallüdü, və ya ya 5 qiymətlərini alıb 10-cu sınıf şagirdlərinin siyahısını aldı etmək üçün aşağıdakı şərtlərdən hansı ödənməlidir?

- A) (Sınıf > 10) və (Qiymət = 4) və (Doğum\_ili = 1992)  
 B) (Sınıf = 10) və ya (Qiymət > 4) və ya (Doğum\_ili = 1993)  
 C) (Qiymət >= 4) və (Doğum\_ili = 1992) və (Sınıf = 10)  
 D) (Sınıf < 10) və (Qiymət > 4) və ya (Doğum\_ili = 1992)  
 E) (Qiymət > 4) və (Doğum\_ili = 1992) və (Sınıf < 10)

## 1. Hərəkətələr həməni

24. Aşağıdakı verilənlər bazasında Kitab adı, nömrəsi və informasiya və Naşr ili 2005-ci ilən təxəllüs kriteriyaları arasında məzənnələşmə üçün necə bir təqib etmək olar?

Fəndi_id	Student_id	Ad	Soyad
121111		Eli	Djəmalı
121112		Sevim	Señi, Kyun
121113		Parvin	Quliyeva
121114		Turhan	Mamedova
121115		Rahim	Rzayev
121116		Vesil	Feyrullahov
121117		Sabina	Əhmədova
121118		Əmməna	Əltəzadə

A) Kitab.adı= "informasiya" or Naşr.ili < 2005  
B) Kitab.adı= "informasiya" and Naşr.ili ≤ 2005  
C) Kitab.adı= "informasiya" and Naşr.ili ≥ 2005  
D) Kitab.adı= "informasiya" or Naşr.ili ≥ 2005  
E) Kitab.adı= "informasiya" and Naşr.ili > 2005

25. Aşağıda olğalardırılmış cədvəllər verilmişdir. Bu cədvəllərlə əsasən necə tələbə Gündüz Məzənnəlinin dəstərində iştirak edəcək?

Fann_id	Fənn adı	Müallim adı
1001	Tarix	Ravil Rzayev
1002	Riyaziyyat	Gündüz Mirzəbəyli
1003	Məntiq	Mubariz İskəndərov
1004	Bialogiya	Raqif Veliyev
1005	Fizika	Ravil Rzayev
1006	Ədəbiyyat	Elvir Isayev
1007	Informatika	Gündüz Mirzəbəyli

Tələbələrin seçdiyi fənnlər cədvəli

Fəndi_id	Student_id
1007	121118
1001	121116
1003	121112
1006	121115
1006	121112
1002	121112
1007	121112
1003	121113
1004	121114
1002	121111
1007	121117
1005	121115
1002	121117

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 6

26. Saat 12:00-a qədər və ya 18:00-dan sonra şərtini MS Access programında necə vermək olar?

- A) >12:00 or >18:00  
B) <12:00 and <18:00  
C) <12:00 or <18:00  
D) <12:00 or >18:00  
E) <12:00 and >18:00

27. Cədvəldə yaş 25-dən 30-ə arasında olanların yaşının çıxarılmış üçün hansı mənşəti ifadədən istifadə etmək lazımdır?

- A) < 25 OR > 30 B) > 25 OR < 30  
C) < = 25 AND < 30 D) < 25 AND > 30  
E) > 25 AND < 30

28. Aşağıda iştirakçıların müsəbbiqədə istifadə hərəkətlərindən verilənlər bazasının cədvəlindən fragment verilmişdir. Nega tələbin nümayandəsi Motsartın avorint ifə edir?

Oluş	Iştirakçılar
Almaniya	Silin
ABŞ	Klemens
Rusiya	Helev
Gürcüstan	Yashvili
Almaniya	Berger
Ukrayna	Chislenko
Almaniya	Feer
Rusiya	Kaladze
Almaniya	Albrekt

Iştirakçılar	Alatlar	Müəllif
Albrekt	fleyta	Motsart
Berger	skripka	Paganini
Kaladze	skripka	Paganini
Klemens	fertopiano	Bax
Silin	skripka	Motsart
Feer	fleyta	Bax
Helev	skripka	Motsart
Chislenko	fertopiano	Motsart
Yashvili	fleyta	Motsart

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 4 E) 6

29. Tutaq ki, verilənlər bazasının hər hansı cədvəli SOYAD,DOĞUM\_ILLI,GƏLİR sahalarına malikdir. (DOĞUM\_ILLI > 1958) və (GƏLİR < 3500) şartı ilə verilmişək axtarışından sonra o şəxslərin soyadları tapılacaq ki,

- A) galirları 3500-dən az və ya doğum ili 1958-va ondan sonra olsun  
B) galirları 3500-dən az və doğum ili 1958-va ondan sonra olsun  
C) galirları 3500-dən az və doğum ili 1958 olsun  
D) galirları 3500-dən az və doğum ili 1959-va ondan sonra olsun  
E) galirları 3500-dən az olmayı və 1958-ci ildə doğulanlardan böyük olsun

30. "Bal Cədvəlli" verilənlər bazası təqdim olunmuşdur. Verilənlərin azalmasına görə nizamlanması nücasında Aysel adlı tələbə haqqında yazı (record) 2 satır aşağı (4-cü satır) endi. Azalmasına görə nizamlanma hansı sahə üzrə aparılmışdır?

Sən	Tələbə Adı	Mənşə	Nizamla	Sənidi	Təmə
1	Rəşad	45	23	24	92
2	Aysel	44	23	23	93
3	Cəri	46	24	23	91
4	Olşay	50	23	23	96
5	Ayşə	47	22	21	90

- A) Səra B) Məntiq C) Informatika  
D) Xarici Dil E) Yekun

31. Verilenler hazasının cüdvəli AD, DOĞUM\_İL, GÖLİR sahələrinə malikdir, ( $DOĞUM\_İL \leq 1950$ ) və ( $GÖLİR < 1500$ ) şərtlə ilə verilmiş axtarışdan sonra o şəxslərin adları təpişəcək ki,
- A) gəlirləri 1500-dən az və ya doğum ili 1950 və ondan sonra olsun  
 B) gəlirləri 1500-dən az və ya doğum ili 1957 və ondan sonra olsun  
 C) gəlirləri 1500-dən az və ya doğum ili 1957 olsun  
 D) gəlirləri 1500-dən az və ya doğum ili 1958 və ondan avval olsun  
 E) gəlirləri 1500-dən az olmayan və 1957-ci ilədə doğulaniardan kiçik olsun

32. Aşağıdakı sahələrə malik "Meyvələr" adlı verilenler bazası verilişdir.

N	Ölkə	Banan	Ananas	Kivi
1	Boliviya	60	39	39
2	Bolqarıstan	54	71	39
3	Avstriya	47	51	62
4	Botswana	63	45	62

Bu bazanın hansı nömrəlli yazıları aşağıdakı sorğuya cavab verir?

- ( Kivi = 62 or Banan > 54 ) and not (Ananas < 40 )  
 A) 1,3,4      B) 3      C) 2,3,4      D) 3,4      E) 1,4

33. "Kompyuter salomu" verilenler bazası modeli verilmişdir. Cüdvəli miqdər sahəsinə görə artma ardıcılığında sıraladılarda "scanner" mali cüdvəldə neçənci sıradə olacaq ( Access 2010 ) ?

Nömrəsi	Sənət	Ad	Qiymət	Miqdər
1	Monitor		7650	20
2	Klavıatura		1340	26
3	Şığan		235	34
4	Printer		3770	8
5	Akustik kalonkalar		480	16
6	Scanner		2800	10

34. Aşağıdakı cüdvəldə ((Məntiq > 35) OR Not (Informatika > 20)) AND (Xarici dil >= 20) şərtini ödəyən neçə yazı var?

N	Ad	Məntiq	Informatika	Xarici dil
1	Daşqın	39	19	19
2	Lala	35	22	23
3	Səkinə	35	18	19
4	Orxan	37	20	13
6	Natiq	38	21	17
7	Ülviyə	34	22	20

- A) 0      B) 1      C) 2      D) 3      E) 4

35. Access 2010 programında aşağıdağı verilmişdir. Bu cüdvəl hansı sorğunun nəticəsidir?

ID	Ad	Soyad	Maaş
1	Nadir	Quliyev	500
2	Nahid	Hesenov	470
3	Nazim	İmanov	450
4	Nigar	Tahirov	479
5	Nurmin	İmanlı	560

- A) Ad = "N\*" and Maaş < 500  
 B) Soyad = "Q" And Maaş > 500  
 C) Ad = "N\*" And Maaş > 400  
 D) Ad = "N\*" And Maaş > 400  
 E) Soyad = "N"

36. Aşağıdakı cüdvəl verilenləri "Yadday" takib etmə artma ardıcılığında nizamlanarsa, sahələri verilenlər hansı ardıcılığda düzülər?

No	Prosesor	Yadday	Vinçester
1	Pentium I	16	1 Gb
2	Pentium II	32	5 Gb
3	486 DX	8	500 Mb
4	Pentium III	64	10 Gb

- A) 1,2,3,4      B) 2,3,4,1      C) 4,3,2,1  
 D) 4,1,2,3      E) 3,1,2,4

37. Aşağıdakı cüdvələ aşasın "Yaş > 20 and not (Qiyməti > 3 or Adı like "A\*")" sorğusunu hansı yazılar ödəyir?

s/s	Adı	Yaş	Qiymət
1	Ayaz	23	4
2	Rüfat	19	3
3	Kamil	22	5
4	Samir	24	2
5	Asif	19	5
6	Rezad	21	3

- A) 4,6      B) 1,2      C) 1,5      D) 4,5      E) 3,4,5

38. Test imtahan nəticələri verilenlər bazasının aşağıdakı cüdvəlinde testimoniye. Hamətin cüdvəli hansı yazıları:

"Cins" = "q" OR "Cins" > "Biologiya" şartını ödəyir

z	Sənət	Cins	Əzi	Cəd	Nüvə	Şəbəkə
1	Ziyev	q	62	56	46	76
2	Quliyev	k	43	62	45	21
3	Əzizov	k	54	74	68	81
4	Kərimova	q	71	63	56	79
5	Rüstəmli	q	33	25	74	46
6	Panahova	q	18	92	83	61

- A) 1,4,6      B) 2,4,5,6      C) 2,5      D) 2,4,5      E) 1,3,6

39. Cüdvəldə "İşçinin adı like "a" or (yaş > 51 and not staj > 24)" şərtini ödəyən neçə yazı var?

N	İşçinin adı	Yaş	Staj
1	İslam	60	18
2	Samirə	45	10
3	Xəyalə	51	24
4	Mahir	49	23
5	sahib	63	32

- A) 3      B) 1      C) 4      D) 5      E) 2

40. Aşağıda verilmiş Access cümləli üzrə  
Nel(Vayi>20 And Cinsi=kızı) sorgusu  
keçirilmiştir. Nticədə hansı yazılar sorgunun  
nəticəsindən hansı yazılar odayar?

S/s	Adı	Yaşı	Cinsi
1	Mirvari	19	Qadın
2	Agamı	22	Kızı
3	Kabutar	17	Qadın
4	Xatira	21	Qadın
5	Lala	24	Qadın
6	Farid	27	Kızı
7	Rahim	25	Kızı

- A) 2,4,6    B) 1,2    C) 1,7    D) 1,3,4,5    E) 3,4,6

41. Aşağıdakı şəkildə verilenler bazlı cümlə  
fragmenti verilmişdir. Bu cümlə üzrə  
"Fann= informatika and Bal>20" sorgusu  
keçirilmiştir. Bu sorgunun nəticəsində hansı yazılar  
seçiliyəcək?

No	Adı	Fann	Bal
1	Fizuli	Informatika	21
2	Təbriz	Məntiq	48
3	Rəşad	Informatika	22
4	Künzalı	İngilis-dili	22
5	Mübariz	Məntiq	44
6	Elmir	Məntiq	41
7	Bəsana	Informatika	20

- A) 4,6    B) 1,3    C) 1,5,7    D) 4,5    E) 3,4,6

42. Aşağıda tələhələr verilenler bazasının cümlə  
fragmenti verilmişdir. Bu verilenler bazasında  
İxtisası="Informatika" and Çekisi>60 şərtini hansı  
yazalar odayar?

S/s	Adı	İxtisası	Boyu	Çekisi
1	Narmin	Tarix	1.63	49
2	Günel	Informatika	1.68	60
3	Ruslan	Kimya	1.90	85
4	Famil	Informatika	1.87	80
5	Rehim	mühəsibatçılıq	1.40	35
6	Jala	Informatika	1.70	66

- A) 4,6    B) 1,2    C) 1,5    D) 4,5    E) 3,4,6

43. Aşağıdakı Relyasiya cümləli üzrə aşağıdakı  
sorgunun nəticəsini hansı yazılar odayar?  
(adi = "bir qalanın sırrı") and (kinoteatr =  
"dostluq" or kinoteatr = "nizami")

S/s	Adı	Kateqoriyası	Kinoteatr	Başlama vaxtı
1	Bir qalanın sırrı	Badil film	Nizami	14
2	Şehri xalat	Badil film	Araz	12
3	Cırdan	Cızgı film	Vatan	9
4	Zoluska	Cızgı film	Dostluq	10
5	Bir qalanın sırrı	Badil film	Araz	14
6	Tom və Cerri	Cızgı film	Vatan	14
7	Əsgər atası	Badil film	Dostluq	16

- A) 4,6    B) 1    C) 1,5,7    D) 4,5    E) 3,4,6

44. Verilenler Bazasında "(İnformatika=10 or  
Xarici dil=10) and Məntiq=25" sorgusuna cavab  
verən yazılar hansıdardır?

Nömrəsi	İstifadəçi	Məntiq	İnfor. mətni	Xarici dil
1	Farid	25	19	10
2	Aysel	25	11	17
3	Azər	39	20	10
4	Günay	25	10	11

- A) 4    B) 1,4    C) 1,3    D) 2,3    E) 2

45. Cümlədə "İstifadəçi adı='ə' or (yaş>51 and not  
staj>24)" şərtini odayan neçə yazı var?

No	İstifadəçi adı	Yaş	Staj
1	İslagə	60	18
2	Samira	45	10
3	Xayıla	51	24
4	Mahir	49	23
5	Səhrib	63	32

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

46. Aşağıda bir neçə yazılı göstərilmiş verilenler  
bazası cümləində "IdmanNövü" sahəsi üzrə artma  
srası ilə çəsişlənmə aparıfarsa, yazılıların ardıcılılığı  
neçə olacaq?

Kodu	Soyadı	İzvilləti	İdmanNövü
1	Məmməlli	2004	kəndtə
2	Səmədov	2003	tənnic
3	Axəzadə	2003	futbol
4	Vəliyev	2002	basketbol

- A) 1,2,4,3    B) 1,2,3,4    C) 2,4,1,3  
D) 4,3,1,2    E) 3,4,2,1

### 11.1 Альтернативные алгоритмы хеширования

- 1. Kompyuterde hall etmek mümkinlərdür:**

  - A) Hall yox malum olan tətonluş masaləni
  - B) Hall alqortımlı malum olmayan tətonluş masaləni
  - C) Tətonluş hərəkəti və ya mənşəyi masaləni
  - D) Əlli hall edilmiş bilməyən tətonluş masaləni
  - E) Hall yox malum olmayan tətonluş masaləni

## **2. Kışınpvatanda musakaların hali morfolojisi**

1. Macərolun qeybuluşu
  2. Hələ algoritminin yaradılması
  3. Programlaşdırma dilinin seçilməsi və tükin programın tərtib'i
  4. Programın kompyuter dilinə çevriləməsi, sazlanılması və işçi programının icrası
  5. Programlaşdırma və ya alqoritmik dilinin yaradılması

500-500

3. İlk program nedir?

  - A) Amaliyyat sistemleri ve tətbiqi program paketləri
  - B) Kompyuter dilinə tamamilə sahvsiz çevrilmiş istanılan program
  - C) Utilit və drayver programları
  - D) Programlaşdırma sistemləri və servis programları
  - E) Masalanın həll algoritmi əsasında seçilən dildə yazılılmış program

#### 4. Isci (mühendis) program maddesi

- A) Kompyuter diline tamamıyla sahvaz çevrilmiş  
istanılan program  
B) Masalanın hall algoritmi açısından seçilen dilda  
yazılmış program  
C) Programlaşdırma dillerinin birinde yazılmış  
istanılan program  
D) İstifadacının tərtib etdiyi istanılan program;  
E) İstifadacının tərtib etdiyi istanılan program  
nəticə

### **5. Masalanın kompyuterde həlli baxımindan "algoritm" anlayışı necədir?**

- A) Axtarılan cavabların alınması üçün məsələnin ilk verilənləri üzərində icra olunan ancaq bir sira hesabi və məntiqi əməllər ( mərhələlər ) ardıcılılığı

B) Axtarılan cavabların alınması üçün məsələnin verilənləri üzərində icra olunan sonsuz sayıda hesabi və məntiqi əməllər ardıcılılığı

C) Axtarılan cavabların alınması üçün məsələnin ilk verilənləri üzərində icra olunan ancaq hesablama llar ( mərhələlər ) ardıcılılığı

D) Axtarılan cavabların alınması üçün məsələnin verilənləri üzərində icra olunan ancaq məntiqi əməllər ( mərhələlər ) ardıcılılığı

E) Axtarılan cavabların alınması üçün məsələnin verilənləri üzərində icra olunan hesabi və məntiqi əməllər ( mərhələlər ) ardıcılılığı

6. Algoritmin sonlu addimlardan ibaret olmasi va  
natica ilə sona çatmasi algoritmin hansı xassasina  
aididir?

- A) Şartılık xassesi  
B) Naticəvillik xassesi  
C) Dövrilik xassesi  
D) Kütləvillik xassesi  
E) Yeganalık xassesi

7. Algoritım söyü hara aliminin adı  
A) Fransız B) Şərq  
D) Rusiya E) Alman

## B. Algoritmin xassaları

- A) Sonluşaq, müayyanlık, diskretlik, belli
  - B) Invariantlılıq, tamlılıq, sonzuruzluq, müayyanlıq - qeyri - müayyanlık
  - C) Sonluç ( finitlik ), müayyanlık, ya qeyri - stasionarlıq
  - D) Invariantlılıq, tamlılıq, sonzuruzluq, müayyanlıq - qeyri - müayyanlıq
  - E) Effektivlik ( tasirılılık ), kötləvəllik, ya qeyri - müayyanlık

### **9. Myçunluğunu müzeyyən etmə**

- 1- Noticovilik**      **2- Müayyanlık**

a) Algoritmin her bir mərhələsinin yerinə yetirilmə ardıcılığı dəqiq olmalıdır

b) Algoritmin mərhələlərinin hər biri zamanda yerinə yetirilməlidir

c) Algoritmin mərhələləri və onları təşkil etməlliyyatlarının sayı sınırlı olmalıdır

d) Hər bir mərhələ yalnız avvalki mərhələnin bitməsindən sonra başlayır

A) 1-b; 2-a,c; 3-d      B) 1-a,b; 2-d; 3-e  
C) 1-c; 2-a; 3-b,d      D) 1-d; 2-b; 3-c  
E) 1-c; 2-b,d; 3-a

10. Verilmiş algoritmda hansı xassa pozulmuşdur? Asım sürücülük imtahanın birinci mərhələsində uğurla keçir və praktik imtahanı vermək üçün avtomobil meydancasına yollanır. Asımın avtomobil təhvil verirlər və Asım avtomobile ayaşarak mühərriki işa salır və avtomobili hərəkat etdirməyə başlayır. Həmin anda imtahan nəzarətçi Asım imtahandan kəsildiyini söyləyir. Asım praktikə imtahanda alqoritmin hansı xassəsini pozduğunu görə kəsilmişdir?

- A) Müayyenlik  
B) Diskretlik  
C) Determink  
D) Küdavilik  
E) Neticəvilik

11. Uygunluğu müzeyyen edin:

- 1- Məsələnin həlli alqoritminin yaradılması  
2- Verilənlərin struktur təyini  
3- Proqramın sazlanması və sinadından keçirilməsi

a) Bu mərhələdə proqramda olan semantik səhifə askar edilərək dradan qaldırılır  
b) Bu mərhələdə ilk verilənlər, aralıq verilənlər, çıxış verilənləri müxtalif olamətlərə görə strukturları təyin edilir  
c) Məsələnin həlli ayrı-ayrı bloklara bölünür və bu blokların yerinə yetirilmə ardıcılığı məzayyan edilir

A) 1-b; 2-c; 3-a    B) 1-a; 2-c; 3-b    C) 1-c; 2-b; 3-a  
D) 1-a; 2-b; 3-c    E) 1-c; 2-a; 3-b

12. Verilmiş algoritmdə hansı xassə pozulmuşdur? Aşağı yemək bisirmək üçün yeməyin bisirilmə tarifində baxır. Bu zaman bir arzağın adını oxuya bilmir. Yeməyin bisirilmə algoritmində hansı xassə pozulmuşdur?

- A) Mülayyenlik B) Diskretlik C) Kesilmeliğ  
D) Kütlavlilik E) Neticelilik

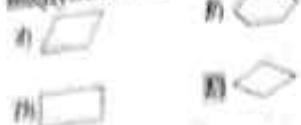
## 11. Algoritım

13. Verilen algoritmdede hansı xassa pozulmuşdur?  
Müllim Asıma aşağıdaki mantıqi tapşırığı  
vermisidir. Ve bu mantıqlı tapşırığın hansı ifade  
nesnəndə qurulduğunu müayyan etmeyini ve sual  
nesnənin yerine yazılımla addı tapmağı  
istememiştir.

 $10^3=8$  $10^2=9$  $10^1=12$  $10^0=1$  $10^{-1}=2$  $10^{-2}=3$  $10^{-3}=4$  $10^{-4}=5$  $10^{-5}=6$  $10^{-6}=7$  $10^{-7}=8$  $10^{-8}=9$  $10^{-9}=10$  $10^{-10}=11$  $10^{-11}=12$  $10^{-12}=13$  $10^{-13}=14$  $10^{-14}=15$  $10^{-15}=16$  $10^{-16}=17$  $10^{-17}=18$  $10^{-18}=19$  $10^{-19}=20$  $10^{-20}=21$  $10^{-21}=22$  $10^{-22}=23$  $10^{-23}=24$  $10^{-24}=25$  $10^{-25}=26$  $10^{-26}=27$  $10^{-27}=28$  $10^{-28}=29$  $10^{-29}=30$  $10^{-30}=31$  $10^{-31}=32$  $10^{-32}=33$  $10^{-33}=34$  $10^{-34}=35$  $10^{-35}=36$  $10^{-36}=37$  $10^{-37}=38$  $10^{-38}=39$  $10^{-39}=40$  $10^{-40}=41$  $10^{-41}=42$  $10^{-42}=43$  $10^{-43}=44$  $10^{-44}=45$  $10^{-45}=46$  $10^{-46}=47$  $10^{-47}=48$  $10^{-48}=49$  $10^{-49}=50$  $10^{-50}=51$  $10^{-51}=52$  $10^{-52}=53$  $10^{-53}=54$  $10^{-54}=55$  $10^{-55}=56$  $10^{-56}=57$  $10^{-57}=58$  $10^{-58}=59$  $10^{-59}=60$  $10^{-60}=61$  $10^{-61}=62$  $10^{-62}=63$  $10^{-63}=64$  $10^{-64}=65$  $10^{-65}=66$  $10^{-66}=67$  $10^{-67}=68$  $10^{-68}=69$  $10^{-69}=70$  $10^{-70}=71$  $10^{-71}=72$  $10^{-72}=73$  $10^{-73}=74$  $10^{-74}=75$  $10^{-75}=76$  $10^{-76}=77$  $10^{-77}=78$  $10^{-78}=79$  $10^{-79}=80$  $10^{-80}=81$  $10^{-81}=82$  $10^{-82}=83$  $10^{-83}=84$  $10^{-84}=85$  $10^{-85}=86$  $10^{-86}=87$  $10^{-87}=88$  $10^{-88}=89$  $10^{-89}=90$  $10^{-90}=91$  $10^{-91}=92$  $10^{-92}=93$  $10^{-93}=94$  $10^{-94}=95$  $10^{-95}=96$  $10^{-96}=97$  $10^{-97}=98$  $10^{-98}=99$  $10^{-99}=100$  $10^{-100}=101$  $10^{-101}=102$  $10^{-102}=103$  $10^{-103}=104$  $10^{-104}=105$  $10^{-105}=106$  $10^{-106}=107$  $10^{-107}=108$  $10^{-108}=109$  $10^{-109}=110$  $10^{-110}=111$  $10^{-111}=112$  $10^{-112}=113$  $10^{-113}=114$  $10^{-114}=115$  $10^{-115}=116$  $10^{-116}=117$  $10^{-117}=118$  $10^{-118}=119$  $10^{-119}=120$  $10^{-120}=121$  $10^{-121}=122$  $10^{-122}=123$  $10^{-123}=124$  $10^{-124}=125$  $10^{-125}=126$  $10^{-126}=127$  $10^{-127}=128$  $10^{-128}=129$  $10^{-129}=130$  $10^{-130}=131$  $10^{-131}=132$  $10^{-132}=133$  $10^{-133}=134$  $10^{-134}=135$  $10^{-135}=136$  $10^{-136}=137$  $10^{-137}=138$  $10^{-138}=139$  $10^{-139}=140$  $10^{-140}=141$  $10^{-141}=142$  $10^{-142}=143$  $10^{-143}=144$  $10^{-144}=145$  $10^{-145}=146$  $10^{-146}=147$  $10^{-147}=148$  $10^{-148}=149$  $10^{-149}=150$  $10^{-150}=151$  $10^{-151}=152$  $10^{-152}=153$  $10^{-153}=154$  $10^{-154}=155$  $10^{-155}=156$  $10^{-156}=157$  $10^{-157}=158$  $10^{-158}=159$  $10^{-159}=160$  $10^{-160}=161$  $10^{-161}=162$  $10^{-162}=163$  $10^{-163}=164$  $10^{-164}=165$  $10^{-165}=166$  $10^{-166}=167$  $10^{-167}=168$  $10^{-168}=169$  $10^{-169}=170$  $10^{-170}=171$  $10^{-171}=172$  $10^{-172}=173$  $10^{-173}=174$  $10^{-174}=175$  $10^{-175}=176$  $10^{-176}=177$  $10^{-177}=178$  $10^{-178}=179$  $10^{-179}=180$  $10^{-180}=181$  $10^{-181}=182$  $10^{-182}=183$  $10^{-183}=184$  $10^{-184}=185$  $10^{-185}=186$  $10^{-186}=187$  $10^{-187}=188$  $10^{-188}=189$  $10^{-189}=190$  $10^{-190}=191$  $10^{-191}=192$  $10^{-192}=193$  $10^{-193}=194$  $10^{-194}=195$  $10^{-195}=196$  $10^{-196}=197$  $10^{-197}=198$  $10^{-198}=199$  $10^{-199}=200$  $10^{-200}=201$  $10^{-201}=202$  $10^{-202}=203$  $10^{-203}=204$  $10^{-204}=205$  $10^{-205}=206$  $10^{-206}=207$  $10^{-207}=208$  $10^{-208}=209$  $10^{-209}=210$  $10^{-210}=211$  $10^{-211}=212$  $10^{-212}=213$  $10^{-213}=214$  $10^{-214}=215$  $10^{-215}=216$  $10^{-216}=217$  $10^{-217}=218$  $10^{-218}=219$  $10^{-219}=220$  $10^{-220}=221$  $10^{-221}=222$  $10^{-222}=223$  $10^{-223}=224$  $10^{-224}=225$  $10^{-225}=226$  $10^{-226}=227$  $10^{-227}=228$  $10^{-228}=229$  $10^{-229}=230$  $10^{-230}=231$  $10^{-231}=232$  $10^{-232}=233$  $10^{-233}=234$  $10^{-234}=235$  $10^{-235}=236$  $10^{-236}=237$  $10^{-237}=238$  $10^{-238}=239$  $10^{-239}=240$  $10^{-240}=241$  $10^{-241}=242$  $10^{-242}=243$  $10^{-243}=244$  $10^{-244}=245$  $10^{-245}=246$  $10^{-246}=247$  $10^{-247}=248$ </div

### 11. Algoritma

R. Algoritminin Mərkəzindən 100 vasitənin işləvini təsvir etmək üçün aşağıdakılardan hansı həndəsi figura işarə olunur?



9. Algoritminin işi təsvir etmək olar?

- Səslərlə, Mərkəz - cəmi və sıfırın işi təsviri dillərlə
- Şəkillərlə, məsallarla, programlaşdırma dillərlə işi təsvir etmək
- Məsallarla, operatorlərlə, algoritmik dillərlə işi təsvir etmək
- Operatorlərlə, məsələlər və məstərlər
- Izənilən qayda işi

10. Fiquru hansı növdir?

- Əməliyyatın sona çatması
- Əməliyyatın başlanğıcı
- Verilənlərin çapı
- Əməliyyatların yerinə yetirilməsi
- Verilənlərin şartını

11. Şərt bloku hansı həndəsi göstərilmişdir?



12. Algoritmin hansı ifadə formaları var?

- Təbii dil
- Simvol
- Qrafik
- Program
- Rəqam
- 1,2,3
- 4,5
- 1,2,5

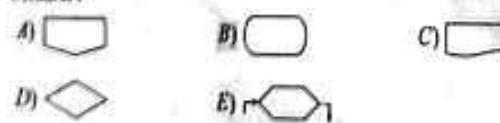
13. Fiquru hansı əməliyyatlar üçün nəzərdə tutulur?

- Verilənlərin girişi və çıxışı
- Əməliyyatların yerinə yetirilməsi
- Verilənlərin daxil edilməsi
- Əməliyyatın sona çatması
- Verilənlərin çapı

14. Mənimsəmə operatoru nüvvi dayıdır?

- Daişanın adın
- Daişanın qlymatın
- Daişanın tipin
- Algoritmin xassasının

15. Aşağıdakılardan hansı başlangıç və ya sonu bildirir?



16. Mantiqi blok hansı həndəsi figura işarə olunur?

- Romb
- Paraleloqram
- Düzbucaklı
- Kvadrat
- Daire

17. Hesabi blok hansı həndəsi figurala işarə olunur?

- Romb
- Paraleloqram
- Düzbucaklı
- Kvadrat
- Daire

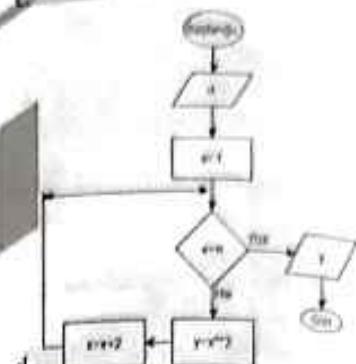
18. Daxiletmə və ya xaricetmə blokları ümumi halda hansı həndəsi figura işarə olunur?

- Kvadrat
- Düzbucaklı
- Romb
- Paraleloqram
- Daire

19. Uyğunluğu müəyyən edin.

- Qrafik təsvir
- Sözlə təsvir
- Programlaşdırma dilində təsvir
- Kəfənin hazırlanmasının ifadə etdiyi təsvir
- Verilmiş ücbuçagın sahəsinin hesablanması və cəmi vasitəsilə təsviri

1.  $a=54$   
2.  $b=72$   
3.  $\text{print}(a+b)$

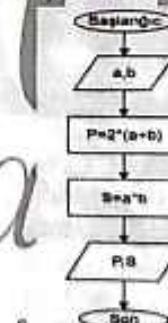


e. Başla a,b,c olan 3 adaddan an böyük olan üçün algoritm: Əgər a>b>c onda a, yoxsa b>c onda b,əks halda c.Son

- 1-a,b; 2-c,d; 3-e
- 1-e; 2-a,b; 3-c,d
- 1-c,d; 2-a,b; 3-e
- 1-b,d; 2-a,c; 3-e
- 1-d,e; 2-a,c; 3-b

20. Uyğunluğu müəyyən edin.

- Qrafik təsvir
- Sözlə təsvir
- Programlaşdırma dilində təsvir
- Algoritmin amrları yerinə yetirilmə ardıcılılığı göstərən oxlarla birləşdirilən bloklar daxilində yerləşir.
- Algoritmin bu formasında amrlar arqablıca və şəhəri formada təsvir edilir.



c. Verilmiş məsələni dəqiq həll etmək üçün kompüterdə müxtəlif kodlardan istifadə edin təsvir əsası

1.  $\text{def sar(il):}$   
2.  $n=il//100$   
3.  $\text{if } il\%100>0:$   
4.  $n=n+1$   
5.  $\text{return } n$   
6.  $\text{e. } \text{print(sar(1520))}$

- 1-a,b; 2-c,d; 3-e
- 1-e; 2-a,b; 3-c,d
- 1-a,c; 2-b; 3-d,e
- 1-b,d; 2-a,e; 3-c
- 1-d,e; 2-a,c; 3-b

## 11. Algoritım

21. Algoritmin qrafik tasviri nəcə adlanır?  
 A) Rəsəd şəmə  
B) Tablı dilla  
C) Şəkilla  
D) Programla  
E) Rəqamlarla

22. Rəsəd - şemələ tasvirdə hesab bloku na üçündür?  
 A) Verilənlərin daxil edilməsi üçün  
B) Algoritmin başlangıcı göstərmək üçün  
C) Verilənlərin qiymətlərini dayışan amaliyyatlar  
gruppu  
D) Algoritmin sonunu göstərmək üçün  
E) Cəp üçün

23. Rəsəd - şemələ tasvirdə "şart" bloku na üçündür?  
 A) Cəp üçün  
B) Verilənləri təsvir etmək üçün  
C) Algoritmin başlangıcı göstərmək üçün  
D) Verilənləri xaric etmək üçün  
E) İdarəetməni istiqamətləndirmək üçün

11.3. Algoritmin növləri(xətti, budaqlanan, dövri)-  
Ümumi anlayışlar

1. Bu və ya digər şərtin doğru olmasından asılı olaraq bir qrup amaliyyatların icrasını təmin edən algoritm necə adlanır?  
 A) Mürakkab  
B) Xətti  
C) Dövri  
D) Budaqlanan  
E) Qeyri - xətti

2. Bir və ya bir neçə amaliyyatın çoxlu sayıda təkrar olunması halında hansı algoritmdən istifadə olunur?  
 A) Xətti  
B) Budaqlanan  
C) Dövr  
D) Sərt  
E) Tam

3. Tipik algoritmik strukturlar hansılardır?  
 A) Xətti, budaqlanan, dövri  
B) Sada, xətti, mürakkab  
C) Adı, xətti, təkrarlanan  
D) Xətti, budaqlanan, nizamlı  
E) Qeyri - xətti, xətti, mürakkab

4. Həftəlik dərs cədvəli hansı növ algoritma addır?  
 A) Dövri  
B) Xətti  
C) Budaqlanan  
D) Heç bir  
E) Xətti və budaqlanan

5. Gün ərzində məşşurət avtobuslarının hərəkəti hansı növ algoritma addır?  
 A) Dövri  
B) Budaqlanan  
C) Xətti  
D) Budaqlanan və xətti  
E) Mürakkab

6. X - in 1 - dan 10 - a qədər qiymətlərində  $y=1/(x^2+5)$  funksiyasının qiymətinin hesablanması hansı növ algoritma addır?  
 A) Dövri  
B) Budaqlanan  
C) Xətti  
D) Sada  
E) Heç bir

7. A və B addalarının cəminin hesablanması hansı növ algoritma addır?  
 A) Heç bir  
B) Dövri  
C) Budaqlanan  
D) Kəməkçi  
E) Xətti

8. İxtiyari x üçün onun kubunun hesablanması hansı növ algoritma addır?  
 A) Budaqlanan  
B) Xətti  
C) Dövri  
D) Kəməkçi  
E) Sada

9. Kvadrat təhlisinin həlli algoritmində nəsə şart bloku kimi na götörülür?  
 A) Sarbast həddin sıfırla müqayisəsi  
B) 1- ci və 2- ci hədd əmsallarının sıfırla müqayisəsi  
C) 1- ci hədd əmsalının sıfırla müqayisəsi  
D) 2- ci hədd əmsalının sıfırla müqayisəsi  
E) Diskriminantın sıfırla müqayisəsi

10. Düzbucaqlının sahəsinin və perimetrinin hesablanması algoritmində nəsə daxil edilməlidir?  
 A) Düzbucaqlının eni və uzunluğu  
B) Düzbucaqlının yalnız uzunluğu  
C) Düzbucaqlının hündürlüyü  
D) Düzbucaqlının yalnız eni  
E) Düzbucaqlının diqqanı

11. Hansı algoritmlar yazılıqları ardıcılıqla bir dəfə yerinə yetirilir?  
 A) Dövri, xətti  
B) Budaqlanan  
C) Dövri  
D) Budaqlanan, dövri  
E) Xətti

12. Hansı struktura malik algoritmlarda onun bir hissəsi müəyyən şərtdən asılı olaraq, təkrarlanır?  
 A) Dövri  
B) Xətti və kəməkçi  
C) Budaqlanan  
D) Xətti  
E) Budaqlanan və xətti

13. Hansı struktura malik algoritmdə icra verilmiş şərtin yerinə yetirilib - yetirilmənəsənə görə müxtəlif istiqamətlərdən ancaq birində davam etdirilir?  
 A) Budaqlanan  
B) Xətti  
C) Dövri  
D) Dövri və xətti  
E) Heç bir

14. Kvadratın sahəsinin və perimetrinin hesablanması algoritmində nə daxil edilməlidir?  
 A) Eni və hündürlüyü  
B) Bir tərəfinin uzunluğu  
C) Sahəsi və perimetri  
D) Bütün tərəflərin cəmi

15. Altalqoritm nadır?  
 A) Giriş və çıxış parametrlərinə malik olmayan kəməkçi algoritım  
B) Əsas algoritmin müvaciət etdiyi kəməkçi algoritım  
C) Giriş və çıxış malik olmayan əsas mürakkab algoritım  
D) Əsas algoritma müvaciət edən əsas algoritım  
E) Baş algoritma müvaciət edən mürəkkab algoritım

16. Algoritim xəttidir - agar ...  
 A) Eyni amaliyyatın çoxlu sayıda təkrarlanması taləb edir  
B) Yerinə yetirilməsi növbəti amaliyyatın noticasından asılıdır  
C) Əmriları har hansı bir şərtdən asılı olmayıaraq ardıcılı yerinə yetirilir  
D) Cadvəl formasında təsvir olunub  
E) Özündə kəməkçi alt algoritim saxlayır

17. Budaqlanan algoritmin hansı növləri var?  
 1. Tam  
2. Sonsuz  
3. Müəyyən  
4. Diskret  
5. Natamam  
A) 1,5  
B) 2,3,5  
C) 2,4  
D) 1,3,5  
E) 1,4

## 11. Algoritım

18.  $Y=1/(1+x^2)$  funksiyası üçün qurulmuş algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Xətti      B) Dövri      C) Budaqlanan  
 D) Şartsız      E) Kəməkçi
19.  $Y=1/(1+x^2)$  fuksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Mürəkkəb dövri      E) Parametr dövri
20. Uyğunluğu müəyyən edin:  
 1- Xassələri      a) Dövri  
 2- Təsvir üsulları      b) Naqli  
 3- Növürləri      c) Budaqlanan  
 d) Sənəlüləq  
 e) Program  
 A) 1-a; 2-b,c; 3-d,e      B) 1-d; 2-b,e; 3-a,c  
 C) 1-d; 2-b,c; 3-a,e      D) 1-b; 2-a,c; 3-d,e  
 E) 1-e; 2-b,c; 3-a,d
21.  $Y=1/(1+x^2)$  fuksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Mürəkkəb dövri      E) Parametr dövri
22.  $Y=1/x^2$  fuksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Mürəkkəb dövri      E) Parametr dövri
23.  $z = (a+B)/c$  məsələsinin həll algoritmini hansı strukturla qurmaq olar? ( a, b, c - tam adadlardır )  
 A) Xətti      B) Budaqlanan      C) Ünsərtli dövri  
 D) Natamam      E) Sonşartlı dövri
24.  $z = (a+B)/c^2$  məsələsinin həll algoritmini hansı strukturla qurmaq olar? ( a, b, c - natural adadlardır )  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Xətti - budaqlanan  
 D) Dövri      E) Natamam
25.  $3x^2 + 5x - 1 = 0$  kvadrat tənliyinin həlli algoritmi hansı növə aiddir?  
 A) Xətti      B) Budaqlanan      C) Dövri  
 D) Müəyyən      E) Diskret
26.  $x=3$  qiyatında  $y=1/x$  funksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Xətti      B) Dövri      C) Budaqlanan  
 D) Şartsız      E) Kəməkçi
27.  $n!$  fuksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Naqli      E) Natamam budaqlanan
28. 1 - dən 100 - e qədər olan natural adadların cəmini tapan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Xətti, Dövri      E) Mürəkkəb dövri
29.  $1!+2!+3!+\dots+n!$  fuksiyasının qiymatını hesablayan algoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Naqli      E) Natamam budaqlanan

30.  $X$ -in ala biləcəyi qiymatlar [-2;2] aralığında 0,01 addımı ilə dayışsa,  $y = 3x^2 - 5x + 2$  funksiyasının qiymatlarının hesablanması hansı tip algoritma aiddir?  
 A) Xətti      B) Dövri      C) Budaqlanan  
 D) Şartsız      E) Kəməkçi
31. [-2,2] parçasında  $h = 0,01$  addimla  $y = 3x^2 - 5x + 2$  düzsturla hesablama hansı algoritma aiddir?  
 A) Xətti      B) Dövri      C) Halqa  
 D) Şabaka      E) Budaqlanan
32. Bu və ya digər şartın doğru olmasından asılı olaraq bir qrup aməaliyyatların icrasını təmin edən algoritm necə adlanır?  
 A) Mürəkkəb      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Budaqlanan      E) Qeyri - xətti
33. Bir və ya bir neçə aməaliyyatın çoxlu sayıda takrir olunması halında hansı algoritmdən istifadə olunur?  
 A) Xətti      B) Budaqlanan      C) Dövri  
 D) Şart      E) Tam
34. Tipik algoritmik strukturlar hansılardır?  
 A) Xətti, budaqlanan, dövri  
 B) Sada, xətti, mürəkkəb  
 C) Adi, xətti, təkrarlanan  
 D) Xətti, budaqlanan, nizamlı  
 E) Qeyri - xətti, xətti, mürəkkəb
35. Haftalık dars cədvəli hansı növ algoritma aiddir?  
 A) Dövri      B) Xətti      C) Budaqlanan  
 D) Heç bir      E) Xətti və budaqlanan
36. Gün arzında marşrut avtobuslarının hərəkatı hansı növ algoritma aiddir?  
 A) Dövri      B) Budaqlanan      C) Xətti  
 D) Budaqlanan və xətti      E) Mürəkkəb
37.  $X = \sqrt{1-d}$ -dən 10 - e qədər qiymətləsində  $y=1/(x^2+5)$  funksiyasının qiymətinin hesablanması hansı növ algoritma aiddir?  
 A) Dövri      B) Budaqlanan      C) Xətti  
 D) Sada      E) Heç bir
38. A və B adadlarının cəmini hesablanması hansı növ algoritma aiddir?  
 A) Heç bir      B) Dövri      C) Budaqlanan  
 D) Kəməkçi      E) Xətti
39. Kvadrat tənliyinin həlli algoritmində asas şart bloku kimi nə götürülür?  
 A) Sərbəst həddin sıfırla müqayisəsi  
 B) 1-ci və 2-ci hədd əmsallarının sıfırla müqayisəsi  
 C) 1-ci hədd əmsalının sıfırla müqayisəsi  
 D) 2-ci hədd əmsalının sıfırla müqayisəsi  
 E) Diskriminantın sıfırla müqayisəsi
40. Düzbucaqlının sahəsinin və perimetrinin hesablanması algoritmində nalar daxil edilməlidir?  
 A) Düzbucaqlının eni və uzunuğu  
 B) Düzbucaqlının yalnız uzunuğu  
 C) Düzbucaqlının hündürlüyü  
 D) Düzbucaqlının yalnız eni  
 E) Düzbucaqlının diaqonalı

## 11. Algoritum

41. İstiyari  $x$  üçün onun kubunun hesablanması  
hansi növ algoritma addır?  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Küməkçil      E) Sada

42. Hansi alqoritmlar yazılıqları ardıcılıqla bir  
dərəcə yerinə yetirilir?  
 A) Dövri, xətti      B) Budaqlanan      C) Dövri  
 D) Budaqlanan, dövri      E) Xətti

43. Hansi struktura malik alqoritmada onun bir  
məsasi müəyyən şərtində aslı olaraq, tekrarlanı  
bilər?  
 A) Dövri      B) Xətti və küməkçil      C) Budaqlanan  
 B) Xətti      D) Budaqlanap və xətti

44. Hansi struktura malik alqoritmada icra verilmiş  
şərtin yerinə yetirildib - yetirilməməsinə görə  
müxtalif istiqamətlərdən ancaq birində davam  
etdirilir?  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Dövri və xətti      E) Heç bir

45. Kvadratın sahəsinin və perimetrinin  
hesablanması alqoritmində nə daxil edilməlidir?  
 A) Eni və hündürlüyü      B) Eni və uzunluğu  
 B) Bir tərəfinin uzunluğu      D) Sahəsi və perimetri  
 E) Bütün tərəflərin cəmi

46. Altalqoritm nədir?  
 A) Giriş və çıxış parametrlərinə malik olmayan  
küməkçil alqoritm  
 B) Əsas alqoritmin müraciət etdiyi küməkçil  
alqoritm  
 C) Giriş və çıxış malik olmayan əsas mürakkab  
alqoritm  
 D) Əsas alqoritma müraciət edən sada alqoritm  
 E) Baş alqoritma müraciət edən mürakkab alqoritm

47. Budaqlanan alqoritmin hansi növü var?  
 1. Tam      2. Sonsuz      3. Müəyyən  
 + Diskret      5. Natamam  
 A) 1,5      B) 2,3,5      C) 2,4      D) 1,3,5      E) 1,4

48.  $y=1/(1+x^2)$ -funksiyasının qurulmuş  
alqoritmin tipini təyin edin.  
 A) Xətti      B) Dövri      C) Budaqlanan  
 D) Şartsız      E) Küməkçil

49.  $y=1/(1+x^2)$  fuksiyasının qiymətini hesablayan  
alqoritmin tipini təyin edin.  
 A) Budaqlanan      B) Xətti      C) Dövri  
 D) Mürakkab dövri      E) Parametr dövri

50. Alqoritm xəttidir - agar ...  
 A) Eyni əmaliyyatın çoxlu sayıda təkrarlanması  
talab edir  
 B) Yerinə yetirilmesi növbəti əmaliyyatın  
nəticəsindən asaldır  
 C) Əmri hər hansı bir şərtində aslı olmayıaraq  
ardıcılı yerinə yetirilir  
 D) Cədvəl formasında təsvir olunub  
 E) Özündə küməkçil alt alqoritm saxlayır

51.  $x,a,b,c$  dəyişənlərinin istiyari qiymətlərinə  
 $y=ax^2+bx+c$  ifadəsinin qiymətinin hesablanması  
hansi alqoritmik struktura addır.  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Kasılmaz      E) Natamam

52.  $x$  dəyişənin istiyari qiymətində  $y = \log_{10} x$   
ifadəsinin qiymətinin hesablanması hansi  
alqoritmik struktura addır.  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Kasılmaz      E) Natamam

53.  $x$  dəyişənin istiyari qiymətində  $y = \sqrt{x}$   
ifadəsinin qiymətinin hesablanması hansi  
alqoritmik struktura addır.  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Kasılmaz      E) Natamam

54.  $x,a,b,c$  dəyişənlərinin istiyari qiymətlərində  
 $y=ax+b$  ifadəsinin qiymətinin hesablanması hansi  
alqoritmik struktura addır.  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Kasılmaz      E) Natamam

55.  $ax+b=0$  şəklinde olan xətti tənliyinin kökünün  
tapılması üçün qurulmuş alqoritmin strukturunu  
müəyyən edin:  
 A) Budaqlanan      B) Dövri      C) Xətti  
 D) Kasılmaz      E) Natamam

## 11.4. Xətti və budaqlanan alqoritmlər

1. Aşağıdakı program yerinə yetirildikdən sonra  $x$   
dəyişəni hansi qiyməti alacaq?

$x=27$   
 $z=x+3$   
 $x=z+5$   
 $z=x/5$   
 A) 20      B) 27      C) 35      D) 30      E) 7

2. Bu alqoritmin nəticəsində  $y$  dəyişəni hansi  
qiyməti alacaqdır?

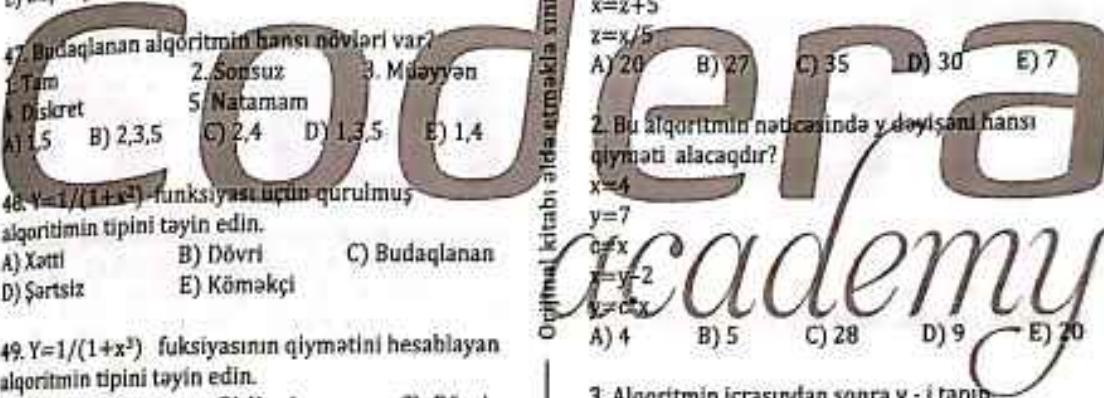
$x=4$   
 $y=7$   
 $c=x$   
 $y=y-2$   
 $y=c*x$   
 A) 4      B) 5      C) 28      D) 9      E) 20

3. Alqoritmin icrasından sonra  $y$  - i tapın.

$x=14$   
 $y=71$   
 $c=x$   
 $x=y-2$   
 $y=c*(x-61)$   
 A) 140      B) 71      C) 112      D) 60      E) 14

4.  $x=4$  olduqda aşağıdakı alqoritmin icrasından  
sonra  $y$  - in qiyməti nəyə bərabər olar?

$\begin{cases} \sin x, & x < 1 \\ x^2 + 5, & x > 3 \\ e^x + 2, & 1 \leq x \leq 3 \end{cases}$   
 A) 3      B) 21      C) 9      D) 8      E) 6



## 11. Algoritım

5. Algoritmin yerine yetirilmesi nöticasında y dayışanı 10 qıymatı almışdır. Algoritmin yerine yetirilmesine qədər X dayışanının qıymatı neçə olmuşdur?

$$\begin{aligned}y &= x - 1 \\x &= y + 2 \\y &= x + y\end{aligned}$$

- A) 11    B) 5    C) 7    D) 10    E) 15

6. Algoritmin yerine yetirilmesi nöticasında y dayışanı 15 qıymatını almışdır. Algoritmin yerine yetirilmesine qədər x dayışanının dayarı neçə olmuşdur?

$$\begin{aligned}y &= x - 5 \\x &= y + 9 \\y &= x + y\end{aligned}$$

- A) 15    B) 12    C) 3    D) 8    E) 18

7. Aşağıdakı algoritmin icrasından sonra x dayışanı 20 qıymatını almışdır. Buna əsasən y dayışanının qıymatını hesablayın.

$$\begin{aligned}x &= 5 * y \\x &= x / 2 \\x &= 2 * x + 5 \\x &= x + 5\end{aligned}$$

- A) 45    B) 2    C) 4    D) 10    E) 1

8. Verilmiş algoritmin yerine yetirilmesi nöticasında b dayışanı 34 dayarını almışdır. Buna əsasən a və b dayışanının ilk dəyarını müvyyən edin.

$$\begin{aligned}a &= b + 2 \\b &= a + 10 \\a &= b + 2 + a \\b &= a + b\end{aligned}$$

- A) 4, 6    B) 2, 4    C) 4, 2    D) 6, 8    E) 8, 6

9. a=19, b=12 olduqda aşağıdakı algoritmin icrasından sonra y - in qıymati nəya bərabər olar?

$$y = \begin{cases} a + b, & a > b \\ a - b, & a \leq b \end{cases}$$

- A) 0    B) 7    C) 31    D) -7    E) 37

10.  $S = \begin{cases} x + 15, & x < 0 \\ x * 12, & x > 0 \end{cases}$  məsələsini həll etmək üçün hansı algoritmdən istifadə etmək olar?

- A) Xətti    B) Sonsuz    C) Dövri  
D) Budaglanan    E) Naqli

11.  $f = \begin{cases} x^2 + 1, & x < y \\ y^2 - x, & x > y \end{cases}$  və x=5, y=12 olarsa,

algoritmin icrasından sonra f - in qıymatı neçə olar?

- A) 26    B) 139    C) 17    D) 143    E) 60

12. x - in 2 qıymatında algoritmin icrasından sonra y - in qıymatı neçə olar?

$$f = \begin{cases} x + 1, & x < 0 \\ |1 - x|, & x \geq 0 \end{cases}$$

- A) 3    B) -1    C) 1    D) 0    E) -3

13. Aşağıdakı funksiyonun qıymatının hesablanması üçün blok - sxem qurduqda məntiqi blokdan neçə dəfa istifadə olunmalıdır?

$$y = \begin{cases} e^x, & x < 1 \\ 0, & x = 1 \\ \ln x, & x > 1 \end{cases}$$

- A) 1    B) 0    C) 2    D) 3    E) 4

14. x = 3 olarsa, y dayışanın qıymatını hesablayın

$$y = \begin{cases} x + 1, & x < 3 \\ e^x, & x = 3 \\ x^2 + 5, & x > 3 \end{cases}$$

- A) 14    B) 4    C) 7    D) 6

15. a=3; b=4; c=5; d=7. Ağır a>b və ya c<d olursa onda

$$a = b + c + a$$

$$b = a + b$$

əks halda

$$b = b + a$$

$$a = b + a$$

algoritmin yerine yetirilmasından sonra a+b+c+d camını hesablayın.

- A) 26    B) 33    C) 40    D) 44

16. a=2, b=3 olduqda aşağıdakı algoritmin icrasından sonra y - in qıymatı nəya bərabər olar?

$$y = \begin{cases} a + b + 5, & a < b \\ -5, & a = b \\ (b - a) / a, & a > b \end{cases}$$

- A) -5    B) 11    C) 0,5    D) 5

17. a=3, b=4, c=5, d=6. Ağır c<b olarsa onda, d:=a+3 əks halda, c:=c+a algoritmin yerine yetirilmasından sonra d+b camını tapın.

- A) 12    B) 10    C) 8    D) 13

18. a=3, b=4, c=7, d=a+b. Ağır d<=c olarsa onda a=a+b əks halda b=a+b algoritmin icrasından sonra a+b camını hesablayın.

- A) 7    B) 10    C) 11    D) 8

19. Algoritmin icrasından sonra c və d dayışanlarının qıymatlarını tapın.

c = 13, d = 18, Ağır c>d onda c=2\*d əks halda d=2\*c

- A) c=26, d=26    B) c=26, d=18    C) c=13, d=26  
D) c=13, d=18    E) c=26, d=12

20. x=8, y=6 olarsa, if x<y then a=x+2 else a=y/2 algoritminin icrasından sonra a - in qıymatını tapın.

- A) 4    B) 3    C) 10    D) 8    E) 14

21. Aşağıdakı funksiyonun qıymatının hesablanması üçün blok - sxem qurduqda məntiqi blokdan neçə dəfa istifadə olunmalıdır?

$$f(x) = \begin{cases} \cos x + b + c, & x > d + c \\ (ae + b)\ln|x| + \sin x, & x < d + c \end{cases}$$

- A) 2    B) 1    C) 0    D) 3    E) 4

22.  $ax^2 + bx + c = 0$  ( $a \neq 0$ ) kvadrat tənliyin haqqı köklərinin hesablanması üçün blok - sxem qurduqda məntiqi blokdan neçə dəfa istifadə olunmalıdır?

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

23. Aşağıdakı ifadəyə əsasən qurulmuş algoritmdə şərt bloku an azı neçə dəfa istifadə olunur? ( $x$  dayışanı tam adəddir).

$$y = \begin{cases} x^2 + 5, & x > 6 \\ x^3 + 7, & x = 6 \\ x^4 - 8, & x < 4 \end{cases}$$

- A) 3    B) 1    C) 4    D) 2    E) 5

24. Aşağıdaki ifadeye asasen kurulmuş algoritmda şart bloku en azı neçə dəfə istifadə olunur?  
( $x$  dayışan tam adəddir )

$$y = \begin{cases} x^2 + 5, & x > 6 \\ x^2 + 7, & x = 6 \\ x^2 - 8, & x = 5 \\ x^2 + 8, & x < 5 \end{cases}$$

- A) 3      B) 1      C) 4      D) 2      E) 5

25. Aşağıdakı hesablamaya asasen şart blokundan an az neçə dəfə istifadə edilə bilər?

$$f = \begin{cases} e^x, & x < 1 \\ 0, & x = 1 \\ x + 2, & x > 3 \end{cases}$$

- A) 1 dəfə      B) 3 dəfə      C) 4 dəfə  
D) 2 dəfə      E) Sönsüz sayıda

26. Aşağıdakı hesablamaya asasen şart blokundan an az neçə dəfə istifadə edilə bilər?

$$f = \begin{cases} e^x, & x < 3 \\ 0, & x = 3 \end{cases}$$

- A) 1 dəfə      B) 3 dəfə      C) 4 dəfə  
D) 2 dəfə      E) Sönsüz sayıda

27.  $\text{if } x < y \text{ then } x = x + y + 1 \text{ else } y = x + y - 1$  olarsa,  $x = 2$ ,  $y = 5$  üçün,  $x + y - i$  hesablayın.

- A) 6      B) 7      C) 8      D) 13      E) 14

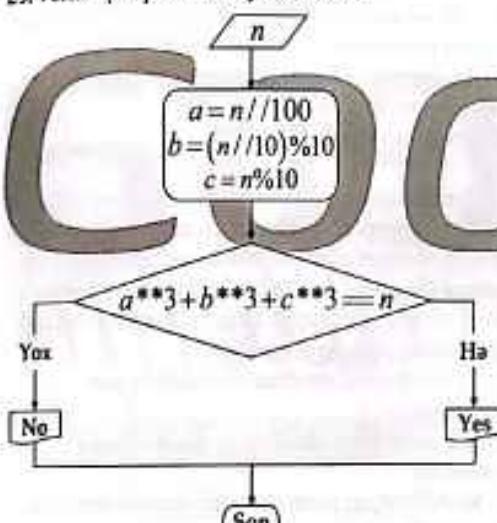
28. Aşağıdakı ifadanın algoritmik təsviri nedir?

Əgər,  $a$   $b$ -dan böyükdürsə və ya  $b=c$  - ya

barəbardırırsa, onda  $b=1$

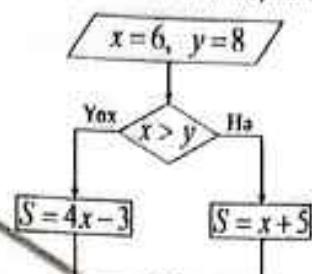
- A)  $\text{if } a > b = c \text{ then } b = 1$   
B)  $\text{if } a > c \text{ then } b = 1$   
C)  $\text{if } a > b \text{ or } b = c \text{ then } b = 1$   
D)  $\text{if } a > b \text{ and } b = c \text{ then } b = 1$   
E)  $\text{if } a > = b \text{ or } a = c \text{ then } b = 1$

29. Verilmiş algoritmin təyinatı nedir?

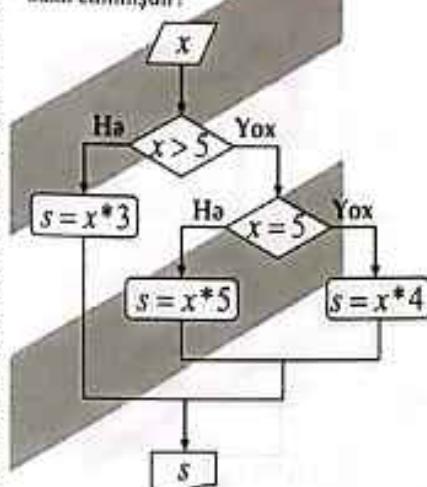


- A) Verilmiş  $n$  ədədinin sədə olub olmadığını  
B) Verilmiş  $n$  ədədinin mürakkəb olub olmadığını  
C) Verilmiş  $n$  ədədinin əmərtoq ədədi olub olmadığını  
D) Verilmiş  $n$  ədədinin pifagor ədədi olub olmadığını  
E) Verilmiş  $n$  ədədinin polindrom olub olmadığını

30. Algoritmin nticası nedir?

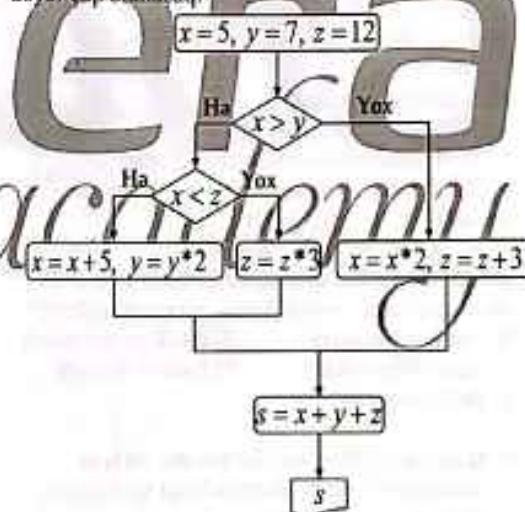


31. Verilmiş blok schema asasən  $x$  dayışan üçün müyyən tam adəd daxil edilmişdir və algoritmin icrası nticasında algoritim 12 qıymatını çap etmişdir. Buna əsasən  $x$  dayışan üçün hansı qıymat daxil edilmişdir?



- A) 4      B) 2      C) 5      D) 3      E) 6

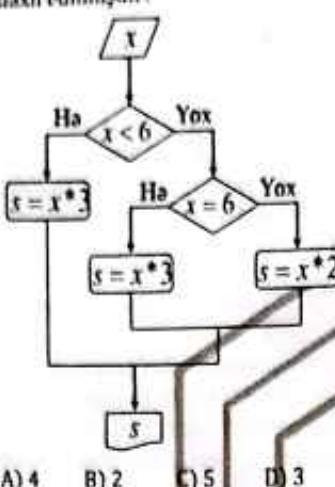
32. Verilmiş algoritm icra edilərsə ekrana hansı dəyər çap olacaq?



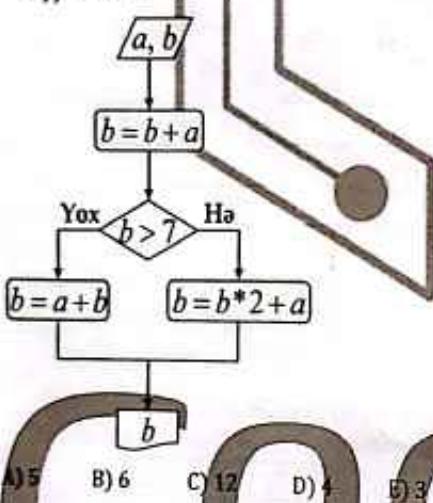
- A) 15      B) 17      C) 32      D) 36      E) 33

## 11. Algoritım

33. Verilmiş blok şema asasən  $x$  dayışanı üçün müəyyən tam adad daxil edilmişdir və algoritmin icrası nücasında algoritım 12 qiymatını çap etmişdir. Buna asasən  $x$  dayışanı üçün hansı qiymat daxil edilmişdir?



34. Verilmiş algoritım icra edilən zaman  $a$  və  $b$  dayışanı üçün müsbət tam adadlar daxil edilmişdir və ekrana 13 qiyməti çap olumuşdur. Buna asasən  $a$  dayışanı üçün daxil edilən en böyük dəyəri müəyyən edin.



### 11.5. Dövri algoritmalar

1. Dövri strukturların növlərinə aid deyil:

- A) Mürakkəb
- B) Sonşartlı
- C) Sonsuz
- D) Sada
- E) Önşartlı

2. Mürakkəb dövri strukturlarda hansı dövrlər və onlar arasındaki münasibətlər müəyyənəşdirilir?

- A) Daxili və sonşartlı
- B) Daxili və mürakkəb
- C) Xarici və mürakkəb
- D) Sada və önşartlı
- E) Daxili və xarici

3. Aşağıdakı cümləni bəndlərdən düz olanı ilə tamamlayın: Ön şərtli dövrdən fərqli olaraq Son şərtli dövr ...

- A) Gövdəsi on azı bir dəfə yerinə yetirilən dövr operatorudur
- B) Yalnız dövrlərin sayı öncədən məlum olanda istifadə edilir
- C) Dövrdən məcburi çıxışı təmin edir
- D) Şərt yalan olanda dövrdən çıxışı təmin edir
- E) Hesabi dövr operatorudur

4. Dövri strukturların gövdəsi nadır?

- A) Təkrarlanması mümkün olan mərhələlər
- B) Təkrarlanma bilənləyi mümkün olmayan mərhələlər
- C) Bütün mümkün olan mərhələlər
- D) Bütün sada və mürakkəb operatorlar
- E) Bütün mürakkəb strukturlu operatorlar

5. Dövri algoritmlarda təkrarlanan operatorlar

- A) Dövrün şartı
- B) Dövrün girdisi
- C) Dövrün sonu
- D) Dövrün parametri
- E) Dövrün girişi

6. Hansı algoritmik strukturlarda adətan dövrlər sayı övvəlcədən məlum olur?

- A) Önşartlı dövr
- B) Modifikasiyalı dövr
- C) Sonşartlı dövr
- D) Mürakkəb dövr
- E) Heçbirli

7. Hansı algoritmik strukturlarda dövrlərin sayı övvəlcədən məlum olmur?

- A) Natamam budaqlanan
- B) Önşartlı dövr
- C) Modifikasiyalı dövr
- D) Xətti
- E) Tam budaqlanan

8. Sayğacı (Modifikasiyalı) dövr aşağıdakı

- A) Təkrarlanmanın sayı öncədən məlum olduğunu
- B) Təkrarlanmanın sayı öncədən məlum olmadığını
- C) Təkrarlanmanın sayı öncədən məlum olduğunu da, olmadığında da
- D) Təkrarlanmanın sayı sonda məlum olduğunu
- E) Digər bəndlərdəki halların heç birində

9. Dövri strukturlu algoritmin gövdəsi nəden ibarətdir?

- A) Təkrarlanması mümkün olan mərhələlərdən
- B) Təkrarlanması mümkün olmayan mərhələlərdən
- C) Şərt blokundan
- D) Bir-birinin ardına yerinə yetirilə bilən mərhələlərdən
- E) İçi programdan

10. Qutuda qırmızı və sarı rəngdə müəyyən qədər şar var. Avtomatik qırğu bu şarları bir-bir əvəndə qırmızı olanları qırmızı qutuya, sarı olanları isə sarı qutuya almışdır. Avtomatik qırğu üçün yazılış programının strukturunda hansı algoritmik struktur istifadə etməkdənəhən olverişlidir?

- A) Ön şərtli dövri struktur və daxilində şərt operatoru
- B) Son şərtli dövri struktur və daxilində şərt operatoru
- C) Modifikasiyalı şərtli dövri struktur və daxilində şərt operatoru
- D) Şərt operatoru və daxilində ön şərtli dövr
- E) Şərt operatoru və daxilində son şərtli dövr

11.  $\sum_{i=1}^3 \sum_{j=1}^4 \sum_{k=1}^2 a_{ijk}$  - bu cəmləmədə təkrarlanmaların sayı nə qədərdir?

- A) 24
- B) 12
- C) 7
- D) 3
- E) 4

12.  $\sum_{i=2}^3 \sum_{j=2}^4 \sum_{k=1}^2 a_{ijk}$  - bu cəmləmədə təkrarlanmaların sayı nə qədərdir?

- A) 24
- B) 12
- C) 7
- D) 3
- E) 4

11. Algoritma

Abiturientler için test topluluğu

13.  $\prod_{i=1}^3 \prod_{j=1}^5 \prod_{k=1}^2 s_{ijk}$  - bu hasilde takrarlanmaların sayısı na qadardır?  
 A) 3 B) 30 C) 5 D) 2 E) 10

14.  $\sum_{i=1}^4 \prod_{k=1}^4 b_{ik}$  - bu amaliyyatda takrarlanmaların sayısı na qadardır?  
 A) 24 B) 12 C) 7 D) 3 E) 4

15. Verilmiş hesablamada dövrlərin sayını müəyyan edin.  

$$\sum_{i=2}^7 \sum_{j=3}^5 a_{ij} + b_{ij}$$
  
 A) 35 B) 6 C) 12 D) 18 E) 9

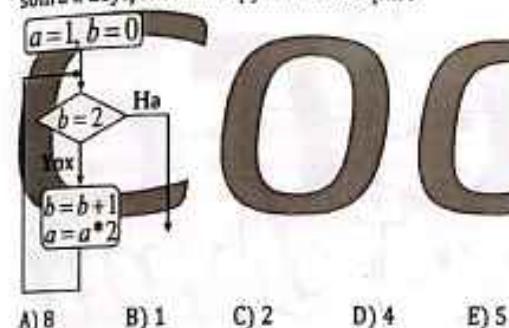
16. Verilmiş hesablamada dövrlərini sayıni müəyyan edin.  

$$\sum_{i=2}^7 \sum_{j=3}^5 \prod_{k=2}^6 i+j+k$$
  
 A) 35 B) 7 C) 210 D) 18 E) 90

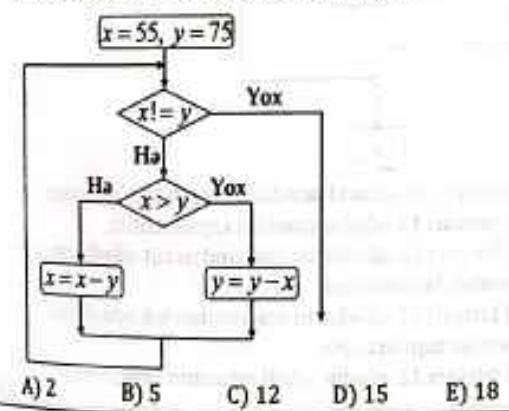
17. Blok-sxemədə təsvir olunmuş alqoritmin nəçə dəfə icra olunacaq?
- ```

    x = 10
    i = 1
    x = x + 1
    x ≤ 10?
    Ha: x = x + 1
    Yox: 
  
```
- A) 1 B) icra olunmayacaq C) 3 D) 4 E) 2

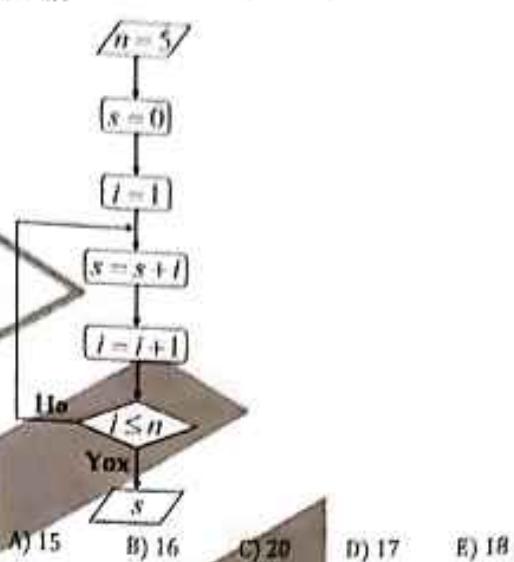
18. Aşağıdakı alqoritmin yerinə yetirilməsindən sonra x dəyişəni hansı qiyməti alacaqdır?



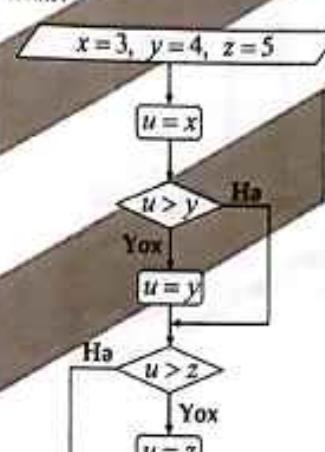
19. Aşağıdakı alqoritmin yerinə yetirilməsindən sonra x dəyişəni hansı qiyməti alacaqdır?



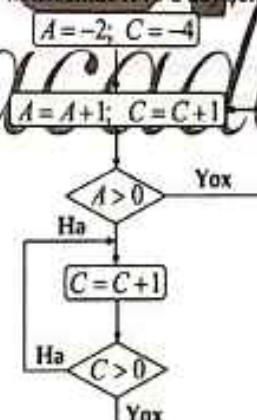
20. Aşağıdakı alqoritmin yerinə yetirilmə nticəsi nadir?



21. Aşağıdakı alqoritmin yerinə yetirilmə nticəsi nadir?

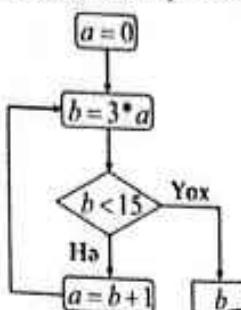
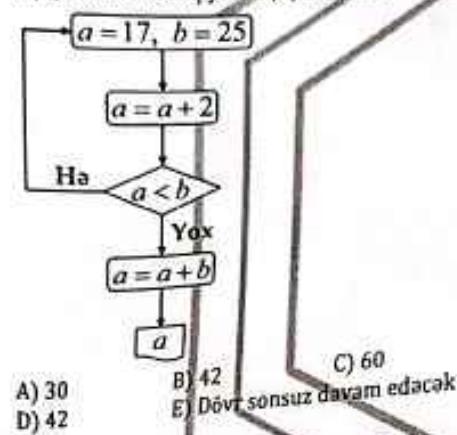
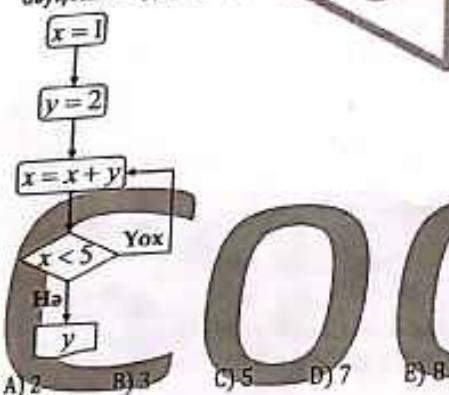
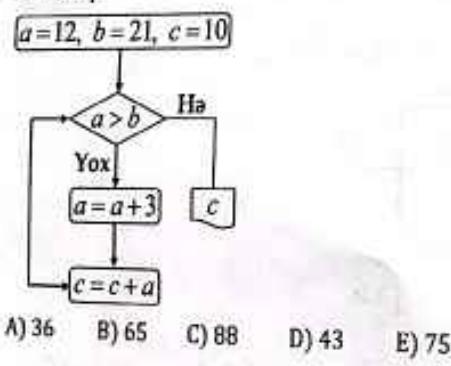


22. Aşağıdakı alqoritmin yerinə yetirilmə nticəsində A və C dəyişəni hansı qiyməti alacaq?



- A) A=0, C=0 B) A=1, C=1  
 C) A=0, C=1 D) A=1, C=0 E) A=-1, C=0

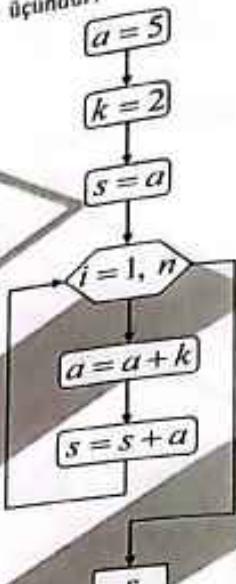
23. Aşağıdaki algoritmin nəticəsi nə olacaq?

24. Aşağıdaki algoritm fragmentinə asasən  $a$  dəyişəninin hansı qiyməti çap olunacaq?25. Aşağıdaki algoritmin icrasından sonra  $y$  dəyişəninin qiyməti neçə olar?26. Aşağıda algoritm fragmenti verilmişdir. Bu fragmentə asasən  $c$  dəyişəninin hansı qiyməti çap olunacaq?

- A) 36    B) 65    C) 88    D) 43    E) 75

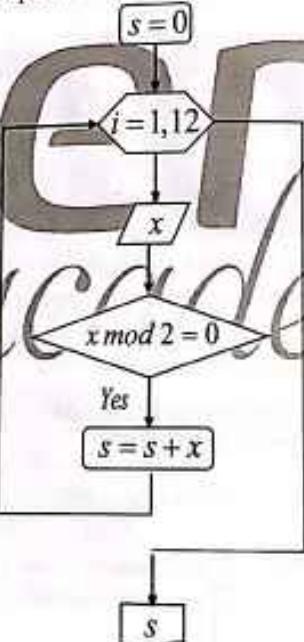
## 11.6. Tiplik məsələlərin algoritmları

1. Aşağıdakı blok-sxem nəyin hesablanması üçündür?



- A) Ədədi silsilənin ilk  $n$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 B) Ədədi silsilənin ilk  $k$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 C) Ədədi silsilənin  $k$ -üncü elementini tapmaq üçün  
 D) Ədədi silsilənin ilk  $n-1$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 E) Ədədi silsilənin ilk  $n+1$  həddinin cəmini tapmaq üçün

2. Aşağıdakı blok sxem nəyin hesablanması algoritmidir?

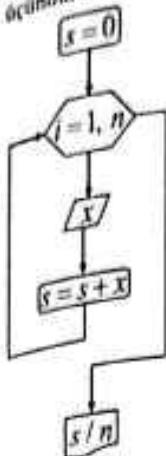


- A) İxtiyari  $N$  natural ədədin cəminin tapılması  
 B) İxtiyari 12 ədədin cəminin tapılması  
 C) İxtiyari 12 ədədlərin içərisindən cüt ədədlərin cəminin tapılması  
 D) İxtiyari 12 ədədlərin içərisindən tek ədədlərin cəminin tapılması  
 E) İxtiyari 12 ədədin adədi ortasının tapılması

## 11. Algoritma

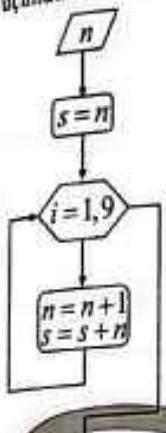
Abituryentler için test toplusu

3. Aşağıdaki blok - sxem nayın hesablanması üçündür?



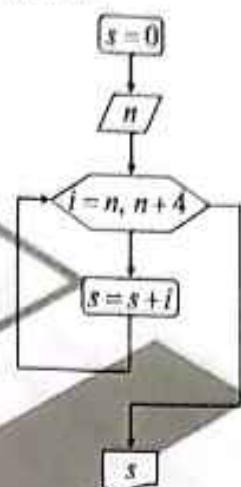
- A) İxtiyari  $n$  adədin cəmini hesablamıq üçün  
 B) İxtiyari  $n$  adədinin adədi ortasını tapmaq üçün  
 C) İxtiyari  $n$  adədin həndəsi ortasının tapmaq üçün  
 D)  $x$  massivinin elementlərinin cəmləmək üçün  
 E)  $x$  massivinin elementlərinin həndəsi ortasını tapmaq üçün

4. Aşağıdaki blok - sxem nayın hesablanması üçündür?



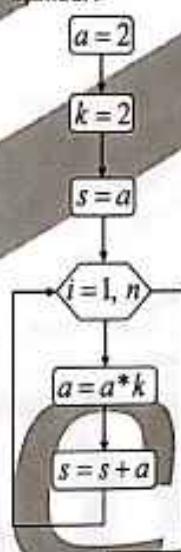
- A) İxtiyari on adədin cəmini tapmaq üçün  
 B) İxtiyari doqquz adədin cəmini tapmaq üçün  
 C) İxtiyari on ardıcıl adədin cəmini tapmaq üçün  
 D) İxtiyari doqquz ardıcıl adədin cəmini tapmaq üçün  
 E) İxtiyari sayıda adədin cəmini və onların sayını dəqiqəşdirmək üçün

5. Aşağıdakı blok - sxem nayın hesablanması üçündür?



- A)  $N$  ardıcıl adədin cəmini tapmaq üçün  
 B) İxtiyari  $N$  adədin cəmini tapmaq üçün  
 C) İxtiyari ardıcıl dörd adədin cəmini tapmaq üçün  
 D) İxtiyari ardıcıl beş adədin cəmini tapmaq üçün  
 E) Birdən  $n$ -ə qədər olan adədlərin cəmini tapmaq üçün

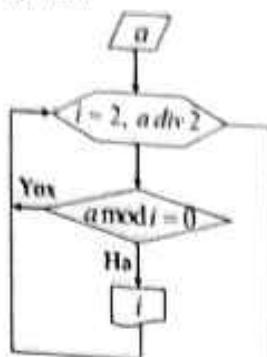
6. Aşağıdakı blok - sxem nayın hesablanması üçündür?



- A) Ədədi silsilənin ilk  $n$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 B) Həndəsi silsilənin ilk  $n$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 C) Ədədi ardıcılığın ilk  $n+1$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 D) Ədədi silsilənin ilk  $n+1$  həddinin cəmini tapmaq üçün  
 E) Həndəsi silsilənin ilk  $n+1$  həddinin cəmini tapmaq üçün

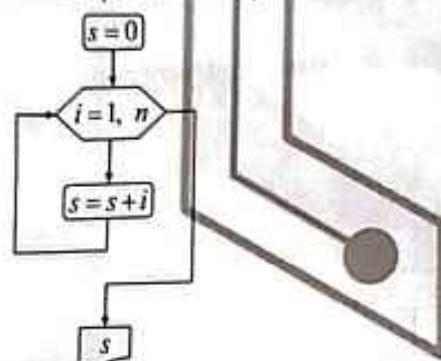
## 11. Algoritmlar

7. Aşağıdaki blok - sxem nayın məməyyanlaşdırılması olduğunu?



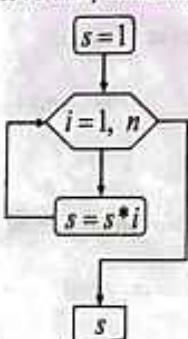
- A) A ədədinin bölgələrini
- B) A ədədinin vuruqlarını
- C) A ədədindən kiçik ədədləri
- D) A ədədinin bölgələrinin və qalıqlarını
- E) A ədədinin sada və mürekkeb ədəd olmasını

8. Verilmiş blok sxemin təyinatını müəyyyan edin.



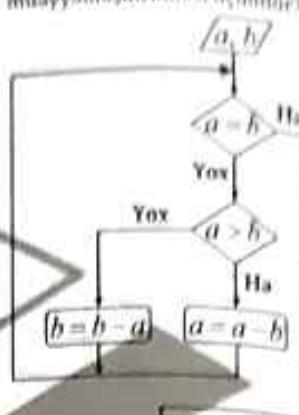
- A) 1-dən n-ə kimi ədədlərin cəminin hesablanması
- B) 1-dən n-ə kimi ədədlərin hasilinin hesablanması
- C) 1-dən n-1-ə kimi ədədlərin hasilinin hesablanması
- D) 1-dən n-1-ə kimi ədədlərin cəminin hesablanması
- E) 1-dən n-ə kimi ədədlərin kvadratlarının hesablanması

9. Verilmiş blok sxemin təyinatını müəyyyan edin.



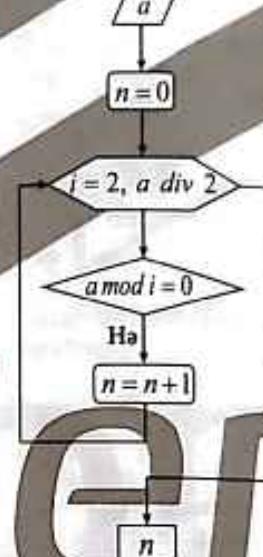
- A) 1-dən n-ə kimi ədədlərin cəminin hesablanması
- B) 1-dən n-ə kimi ədədlərin hasilinin hesablanması
- C) 1-dən n-1-ə kimi ədədlərin hasilinin hesablanması
- D) 1-dən n-1-ə kimi ədədlərin cəminin hesablanması
- E) 1-dən n-ə kimi ədədlərin kvadratlarının hesablanması

10. Aşağıdakı blok - sxem nayın məməyyanlaşdırılması olduğunu?



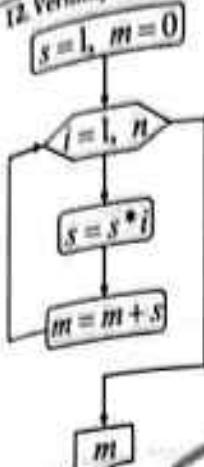
- A) İki adaddan hansının böyük olduğunu
- B) ƏBÖB - un
- C) ƏKOB - un
- D) İki ədədin fərqiinin
- E) İki ədədin hərəkətəşdirilməsinin

11. Aşağıdakı blok - sxem nayın məməyyanlaşdırılmasına



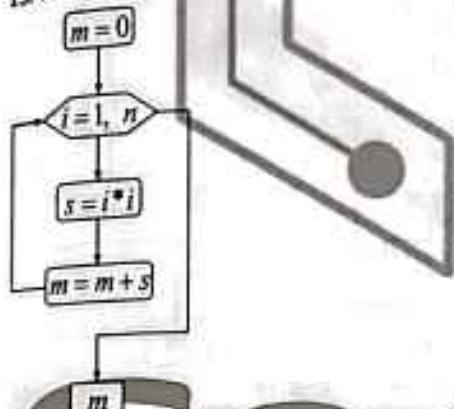
- A) A ədədinin bölgələrini
- B) A ədədinin vuruqlarını
- C) A ədədindən bölgələrinin sayılarını
- D) A ədədinin sada ədəd olmasını
- E) A ədədinin vuruqlarının sayılarını

12. Verilmiş blok şemisin tayinatını müyyyan edin.



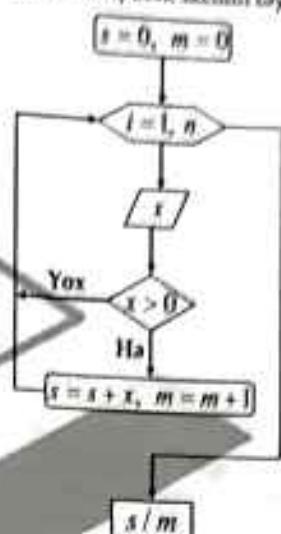
- A) 1-dan n-e kimi sayıların toplamının hesaplanması  
 B) 1-dan n-e kimi sayıların hasilinin hesaplanması  
 C) 1-dan n-e kimi sayıların karesinin toplamının hesaplanması  
 D) 1-dan n-e kimi sayıların faktoriyelinin toplamının hesaplanması  
 E) 1-dan n-e kimi sayıların karesinin toplamının hesaplanması

13. Verilmiş blok şemisin tayinatını müyyyan edin.



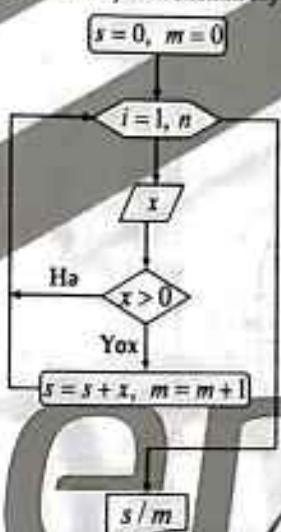
- A) 1-dan n-e kimi sayıların toplamının hesaplanması  
 B) 1-dan n-e kimi sayıların hasilinin hesaplanması  
 C) 1-dan n-e kimi sayıların karesinin toplamının hesaplanması  
 D) 1-dan n-e kimi sayıların faktoriyelinin toplamının hesaplanması  
 E) 1-dan n-e kimi sayıların karesinin toplamının hesaplanması

14. Verilmiş blok şemisin tayinatını müyyyan edin.



- A) İktiyari n sayıların ortası  
 B) İktiyari n sayıların pozitif olanlarının ortası  
 C) İktiyari n sayıların manzı olmayanlarının ortası  
 D) İktiyari n-1 sayıların ortası  
 E) İktiyari n sayıların olmayanlarının ortası

15. Verilmiş blok şemisin tayinatını müyyyan edin.

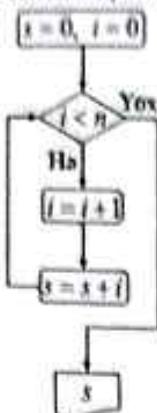


- A) İktiyari n sayıların ortası  
 B) İktiyari n sayıların pozitif olanlarının ortası  
 C) İktiyari n sayıların manzı olmayanlarının ortası  
 D) İktiyari n-1 sayıların ortası  
 E) İktiyari n sayıların olmayanlarının ortası

Orjinal kitabı alıcı etmek isteyen imtahanlarını ve alıcı yazılı tipi tapşırıqları alıcı etmek isteyen imtahanlarını

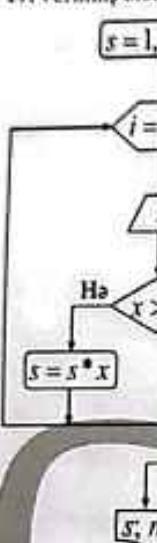
11. Algoritma

16. Verilmiş blok şemisinin tayinatını müyyeyn edin.



- A) 1-dan n-ə kimi adədlərin cəmmin hesablanması  
 B) 1-dan n-ə kimi adədlərin hasilinin hesablanması  
 C) 1-dan n-ə kimi adədlərin kvadratları cəmmin hesablanması  
 D) 1-dan n-1 -ə kimi adədlərin cəmmin hesablanması  
 E) 1-dan n-1 -ə kimi adədlərin hasilinin hesablanması

17. Verilmiş blok şemisinin tayinatını müyyeyn edin.

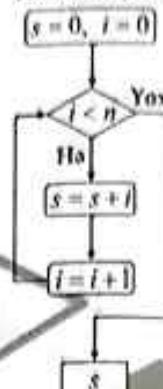


- A) İxtiyari n adədin cəmmin hesablanması  
 B) İxtiyari n adəddən müsbət olanların hasilini, mənfi olanların sayının hesablanması  
 C) İxtiyari n adəddən müsbət olanların hasilini, müsbət olmayanların sayının hesablanması  
 D) İxtiyari n adədin müsbət olanların ədədi ortasının hesablanması  
 E) İxtiyari n adədin mənfi olanlarının ədədi ortasının hesablanması

Abituryentlər üçün test təqbiqatı

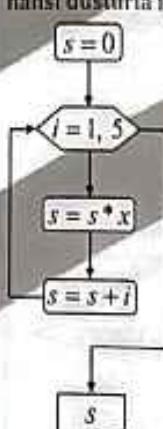
s

18. Verilmiş blok şemisinin tayinatını müyyeyn edin.



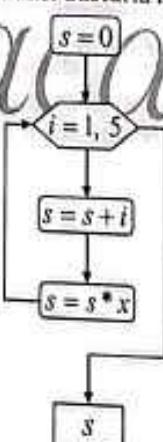
- A) 1-dan n-ə kimi adədlərin cəmmin hesablanması  
 B) 1-dan n-ə kimi adədlərin hasilinin hesablanması  
 C) 1-dan n-ə kimi adədlərin kvadratları cəmmin hesablanması  
 D) 1-dan n-1 -ə kimi adədlərin cəmmin hesablanması  
 E) 1-dan n-1 -ə kimi adədlərin hasilinin hesablanması

19. Verilmiş algoritmda s dəyişənin ən çox dəfə hansı düstürə ifadə olunur?



- A) (((x+1)+2)x+3)x+4      B) (((x+2)x+3)x+4)x  
 C) (x+2x+3x+4x+5)      D) (x+2x+3x+4x+5)x  
 E) (((x+1)+2)x+3)x+4)x+5

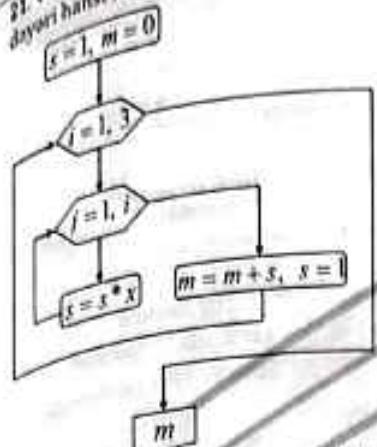
20. Verilmiş algoritmda s dəyişənin ən çox dəfə hansı düstürə ifadə olunur?



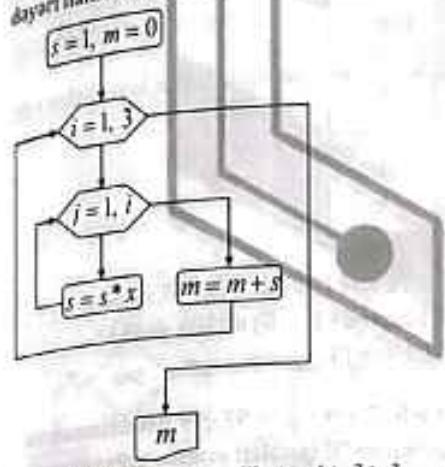
- A) (((x+1)+2)x+3)x+4  
 B) (((x+2)x+3)x+4)x+5)x  
 C) (((((x+1)+2)x+3)x+4)x+5)x  
 D) ((((x+2)x+3)x+4)x+5)x  
 E) (x+2x+3x+4x+5)x

## 11. Algoritım

21. Verilmiş algoritma asasən m dayışanın çıxış dəyəri hansı ifadə ilə təyin olunur?



22. Verilmiş algoritma asasən m dayışanın çıxış dəyəri hansı ifadə ilə təyin olunur?



23. Algoritm İki fərqli amaliyyat yerinə yetirir.

1- Kvadrata yüksəlt

2- İkiyə böl

36 adadından B1 adadını almaq üçün amaliyyatlar ardıcılığı hansıdır?

- A) 2,2,1    B) 1,2,1    C) 1,2,1,1    D) 2,1,1    E) 2,2,1,2

24.  $f(n)$  funksiyasının hesablanması algoritmi aşağıdakı münasibətlərə verilmişdir ( $n$  - natural adəddir).  $f(5)$  - in qiymətini hesablayın.

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) * 2 + 1, & n \geq 2 \\ f(n-1) + 2, & n = 1 \\ 1, & n = 0 \end{cases}$$

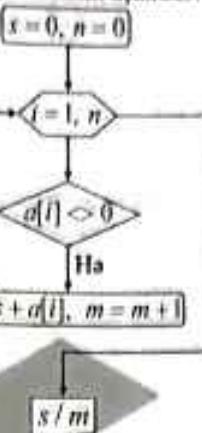
A) 36    B) 28    C) 19    D) 45    E) 63

25.  $f(n)$  funksiyasının hesablanması algoritmi aşağıdakı münasibətlərə verilmişdir ( $n$  - natural adəddir).  $f(5)$  - in qiymətini hesablayın.

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) + f(n-2), & n > 2 \\ 1, & n = 2 \\ 1, & n = 1 \end{cases}$$

A) 8    B) 13    C) 17    D) 5    E) 11

26. A massivini emal edən aşağıdakı blok-scheme nəyin hesablanması üçündür?



- A) A massivinin müsbət elementlərinin adədi ortasını  
 B) A massivinin müsbət elementlərinin cəmini və sayını  
 C) A massivinin müsbət və manfi elementlərinin adədi ortasını  
 D) A massivinin müsbət və manfi elementlərinin həndəsi ortasını  
 E) A massivinin manfi və müsbət elementlərinin cəmini

27.  $f(n)$  funksiyasının hesablanması algoritmi aşağıdakı münasibətlər hansı hesablamani həyata keçirir?

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) * n, & n \geq 1 \\ 1, & n = 0 \end{cases}$$

- A) 1-dən n-ə kimi adəddərin cəmini  
 B) 1-dən n-ə kimi adəddərin hasilini ( $n!$ )  
 C) İlk n Fibonacci adadını  
 D) Fibonacci sırasının n-ci həddini  
 E) İlk n adadın faktorialları cəmini

28.  $f(n)$  funksiyasının hesablanması algoritmi aşağıdakı münasibətlər hansı hesablamani həyata keçirir?

$$f(n) = \begin{cases} f(x, n-1) * x, & n \geq 1 \\ 1, & n = 0 \end{cases}$$

- A)  $x$  üstü n-nin hesablanması ( $x^n$ )  
 B)  $n$  üstü  $x$ -in hesablanması ( $n^x$ )  
 C) İlk həddi  $x$  olan adədi silsilənin n həddinin hesablanması  
 D) İlk həddi  $x$  olan həndəsi silsilənin n həddinin hesablanması  
 E) İlk n adadın qüvvətləri cəmin hesablanması

29.  $f(a,b)$  funksiyasının hesablanması algoritmi aşağıdakı münasibətlər hansı hesablamani həyata keçirir? ( Burada a və b sıfırdan fərqli olmalıdır )

$$f(a, b) = \begin{cases} f(a-b, b), & a > b \\ f(a, b-a), & a < b \\ a, & a = b \end{cases}$$

- A) a adədi ilə b adədinin fərqi  
 B) a adədi ilə b adədinin ƏBOBunu  
 C) a və b adədinin sada bölgələrini  
 D) a və b adədinin bölgələrini  
 E) a və b adədinin hasilini

30.  $f(n)$  funksiyasının hesaplanması algoritmi aşağıdaki münasibetlerle verilmiştir ( $n$  - doğal sayıdır).  $a=2$ ,  $b=3$  olarsa,  $f(5)$ -in qiymatını hesablayın:

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) + a, & n > 1 \\ b, & n = 1 \end{cases}$$

- A) 12    B) 24    C) 96    D) 6    E) 48

31. İcrası algoritm bir dayışan üçün tam tipli adad götürür ve həmin dayışan üzərində aşağıdakı şəkilləri dövri olaraq takrarın yerinə yetirir:

- 1) Ədəd cütdürse 2 - ya vurur;
  - 2) Ədəd tek olarsa üzərinə bir alava et;  
Dövrlərin sayı 4 və dayışanın son dayarı 112, mərası, dayışan üçün hansı dayar daxil edilmişdir?
- A) 7    B) 13    C) 5    D) 8    E) 11

32.  $f(n)$  funksiyasının hesaplanması algoritmi aşağıdaki münasibetlər hansı hesablamani həyata keçirir? ( Burada a və b sıfırdan fərqli olmalıdır )

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) + a, & n > 1 \\ b, & n = 1 \end{cases}$$

- A) İlk həddi a olan və silsilə fərqi b olan ədədi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- B) İlk həddi b olan və silsilə fərqi a olan ədədi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- C) İlk həddi a olan və silsilə vuruğu b olan həndəsi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- D) İlk həddi b olan və silsilə vuruğu a olan həndəsi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- E) həndəsi silsilənin n həddinin cəminin hesablanması;

33.  $f(n)$  funksiyasının hesaplanması algoritmi aşağıdaki münasibetlər hansı hesablamani həyata keçirir ? ( Burada a və b sıfırdan fərqli olmalıdır )

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) + a, & n > 1 \\ b, & n = 1 \end{cases}$$

- A) İlk həddi a olan və silsilə fərqi b olan ədədi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- B) İlk həddi b olan və silsilə fərqi a olan ədədi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- C) İlk həddi a olan və silsilə vuruğu b olan həndəsi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- D) İlk həddi b olan və silsilə vuruğu a olan həndəsi silsilənin n-ci həddinin hesablanması;
- E) həndəsi silsilənin n həddinin cəminin hesablanması;

34. Algoritmin icrası üçün girişə rəqamları fərqli olan ikirəqməli N natural ədədi daxil edilir. Algoritm bu ədədi aşağıdakı qayda ilə yeni ədəd çevirir:

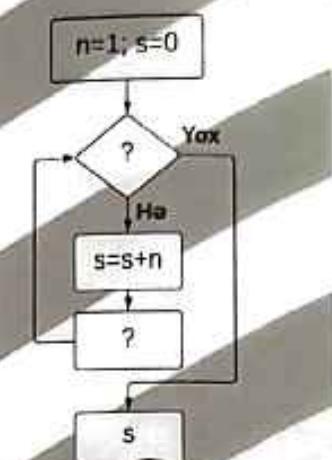
- 1) Ədədin rəqamlarının yerinə onların kvadratlarını  $10 - a$  bölüb qalığın yerlaşdırırmakla yeni ədəd düzəldir.
  - 2) Alınmış ədədin rəqamlarının hasilini hesablanaraq ekrana çıxarılır. ( Məsələn,  $N=35$  olarsa, algoritm belə işləyəcək )
- 1) Yeni ədəd 95  
2) Ekrana çıxacaq nəticə 45 olacaqdır  
Ekrana ən böyük nəticəni çıxarmaq üçün daxil ediləcək ən böyük ədəd hansı olar?
- A) 45    B) 77    C) 33    D) 37    E) 73

35.  $f(a,b)$  funksiyasının hesaplanması algoritmi aşağıdakı münasibətlər hansı hesablamani həyata keçirir? ( Burada a və b sıfırdan fərqli olmalıdır )

$$f(n) = \begin{cases} f(n-1) + f(n-2), & n > 2 \\ 1, & n = 1 \\ 1, & n = 2 \end{cases}$$

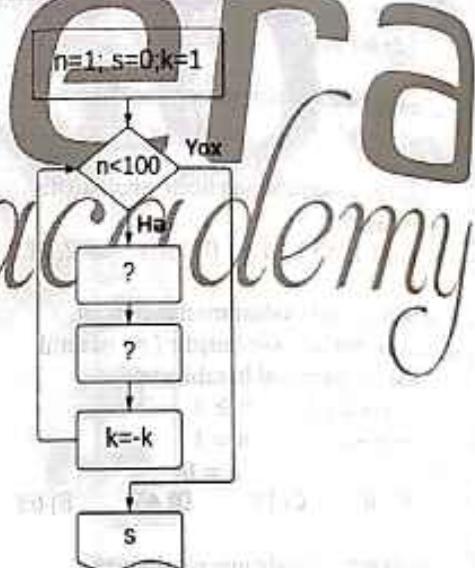
- A) 1-dan n-a kimi ədədlərin cəminin  
B) 1-dan n-a kimi ədədlərin hasilinin ( $n!$ )  
C) İlk n fibonaçı ədədlərinin sıyahısının  
D) Fibonaçı sırasının n-ci həddini  
E) İlk n ədədin faktorialları cəminin

36.  $1 + 2 + 3 + \dots + 99 + 100$  cəminin hesaplanması blok-sxemində "?" işarələri avazına uyğun olaraq hansı ifadələr yazılmalıdır?



- A)  $s < 100, n = n+1$     B)  $n <= 100, n = n+1$   
C)  $s <= 100, s = s+1$     D)  $n < 100, s = s+1$   
E)  $n < 100, s = s+1$

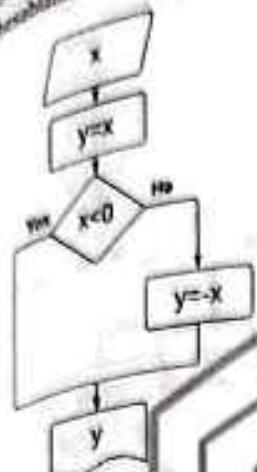
37.  $-3 + 5 - 7 + 9 - \dots + 97 - 99$  hesablanması blok-sxemində "?" işarələri avazına uyğun olaraq hansı ifadələr yazılmalıdır:



- A)  $s < 100, n = n+1$     B)  $n <= 100, n = n+1$   
C)  $s = s + n \cdot k, n = n+2$     D)  $n < 100, s = s+1$   
E)  $n < 100, s = s+1$

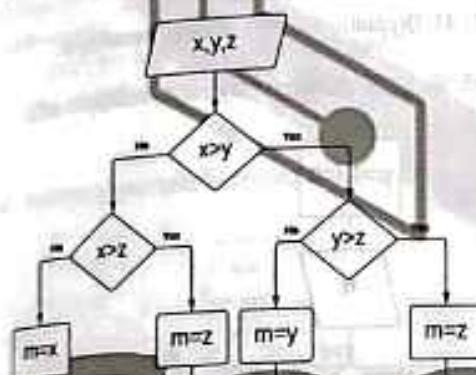
**11. Algoritma**

İkinci x odaklı için verilmiş blok şemənin  
məbləğlənməsi həyata keçirir.



- A) x adədinin modulu
- B) x adədinin əksini
- C) x adədinin tərsini
- D) x adədinin tam hissəsini
- E) x adədinin kəsr hissəsini

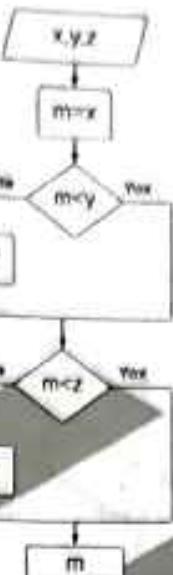
39. Verilmiş blok şemənin təyinatını müayyan edin:



- A) Daxil edilmiş üç adədin an kiçiyini tapır.
- B) Daxil edilmiş üç adədin an böyükünü tapır.
- C) Daxil edilmiş üç adədin qiymətənən ortasını tapır.
- D) Daxil edilmiş üç adədin adədi ortasını tapır.
- E) Daxil edilmiş üç adədin əbobunu tapır

**Abituryentlər üçün test təpəsi**

40. Verilmiş blok şemənin təyinatını müayyan edin:



- A) Daxil edilmiş üç adədin an böyükünü tapır.
- B) Daxil edilmiş üç adədin an kiçiyini tapır.
- C) Daxil edilmiş üç adədin qiymətənən ortasını tapır.
- D) Daxil edilmiş üç adədin adədi ortasını tapır.
- E) Daxil edilmiş üç adədin əbobunu tapır

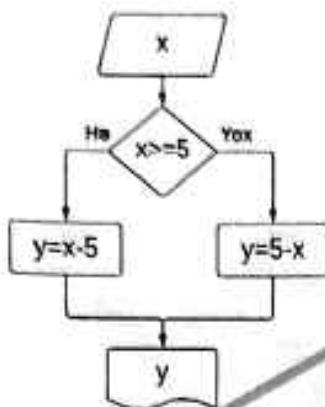
41. Verilmiş algoritmanın təyinatı nadir.



- A) 1-dan 100-ə kimi tam ədədləri cəmləyir
- B) 100 ədəd arasında m-dan kiçik olanları sayıır
- C) İxtiyari 100 ədədin an kiçiyini müayyan edir
- D) İxtiyari 100 ədədin an böyüyünü müayyan edir
- E) 99 ədəd arasında m-dan kiçik olanları sayıır

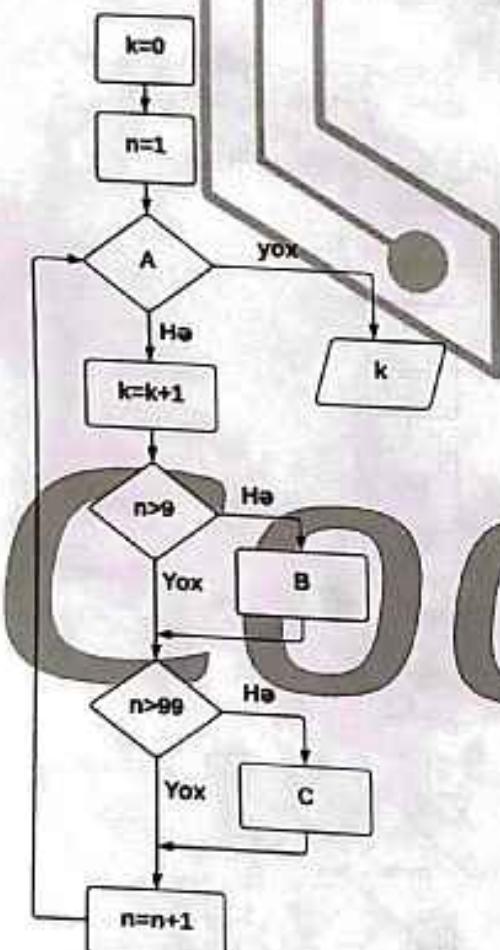
## 11. Algoritma

42. İstiyarı  $x$  adədi üçün verilmiş blok sxem nayın hesablanmasına həyata keçirir.



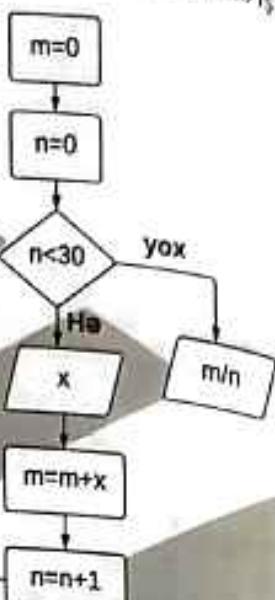
- A)  $y=|x-5|$   
 B)  $y=5-x$   
 C)  $y=x-5$   
 D)  $y=(x-5)(5-x)$   
 E)  $y=|x+5|$

43. 1-dan 165-ə qədər nömrələnmiş şənədin nömrələnməsində istifadə edilən rəqəmlərin sayını hesablayan blok-sxem verilmişdir. Buna asasən A, B, C harflərinin yerinə hansı ifadə yazılmalıdır.



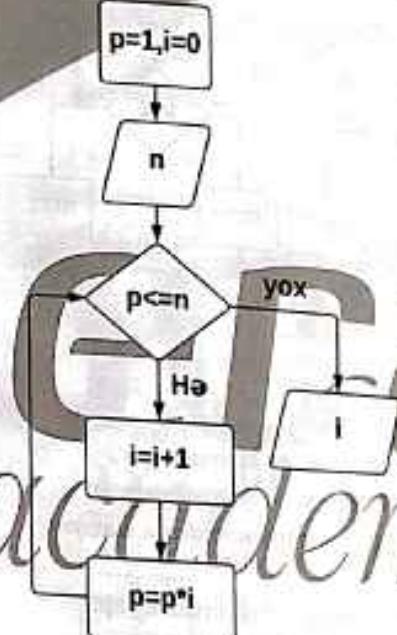
- A) A-n<=165, B- k=k+2, C- k=k+3  
 B) A-n<=165, B- k=k+1, C- k=k+1  
 C) A-n<165, B- k=k+2, C- k=k+3  
 D) A-n<165, B- k=k+1, C- k=k+1  
 E) A-n<165, B- k=k+2, C- k=k+2

44. Verilmiş algoritmdə şagirdların qiymətləri təqdim edilmişdir. Algoritma asasən neçə şagirdin qiyməti daxil edilmişdir və algoritmdə nə iş gərir.



- A) 30. Qiymatların ədədi ortasını hesablayır.  
 B) 30. Qiymatların cəmini hesablayır.  
 C) 29. Qiymatların ədədi ortasını hesablayır.  
 D) 29. Qiymatların cəmini hesablayır.  
 E) 31. Qiymatların ədədi ortasını hesablayır.

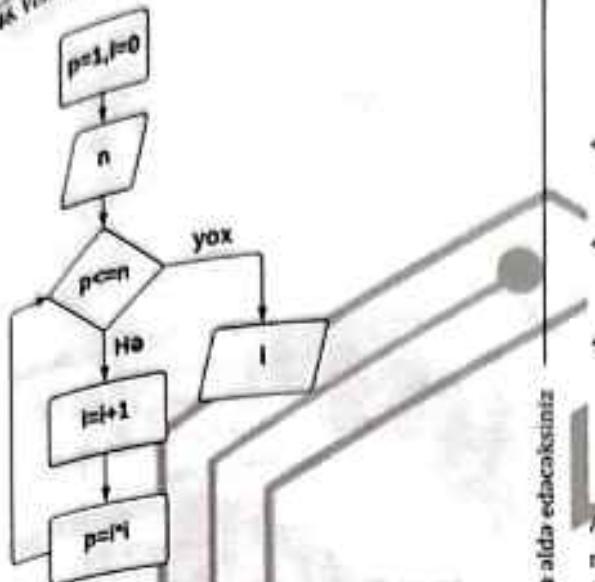
45. Verilmiş algoritmin təyinatını müəyyən edin.



- A) Faktorialı n-dan böyük olan ilk ədədi müəyyən edir  
 B) n faktorialı hesablayır  
 C) faktorialı n-a barəbər olan ədədi çap edir  
 D) faktorialı n-dan kiçik olan en böyük ədədi çap edir  
 E) Faktorialı n-dan kiçik və ya barəbər olan en böyük ədədi çap edir

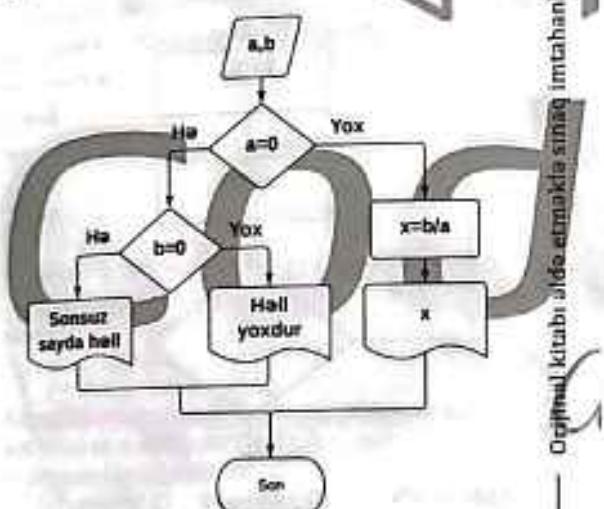
## 11. Algoritım

A) Verilmiş algoritmin tayinatını müayyan edin:



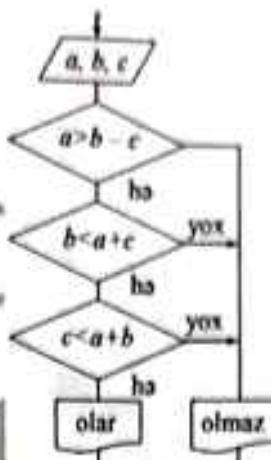
- A) Kvadrati  $n$ -dan küçük olan en büyük doğal sayı müayyan edir  
 B) Faktoriyal  $n$ -dan küçük ve ya bərabər olan en böyük adədi çap edir  
 C) Kvadrati  $n$ -dan böyük olan en küçük doğal sayı müayyan edir  
 D) faktoriyal  $n$ -a bərabər olan adədi çap edir  
 E) faktoriyal  $n$ -dan küçük olan en böyük adədi çap edir

47. Verilmiş algoritmin tayinatını müayyan edin:



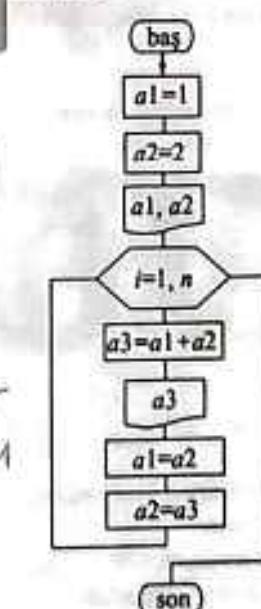
- A) İlk həddi  $a$  olan və silsilə fərqi  $b$  olan adədi silsilənin  $n$ -ci həssini hesablayır  
 B)  $ax=b$  xətti tənliyinin kökünün hesablanması  
 C) Daxil edilmiş iki adədin en kiçiyini tapır.  
 D) Daxil edilmiş iki adədin abobunu tapır  
 E) Kvadrat tənliyinin həllini müayyan edir

48. Aşağıdakı blok-sxem növün müayyanlaşdırılması üçündür?



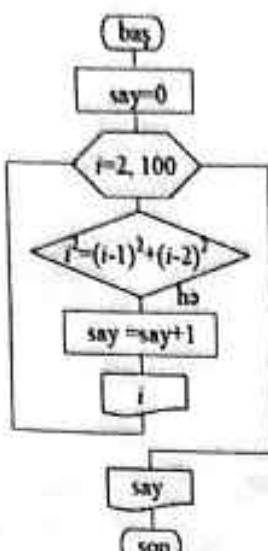
- A) Üç  $a, b, c$  parçasından üçbərəq qurmağın mümkünülüğünü  
 B) Üç  $a, b, c$  adədlərinin böyüyünün müayyanlaşdırılmasını  
 C) Üç  $a, b, c$  adədlərinin camının və farqının müayyanlaşdırılmasını  
 D) Üç  $a, b, c$  adədlərinin həminin digar ikisinin camından kiçik olmasını  
 E) Üç  $a, b, c$  adədlərinin cut-cut böyüyünün müayyanlaşdırılmasını

49. Aşağıdakı blok-sxem növün hesablanması üçündür?



- A) Ədədi ardıcılığı ilk  $n$  həddini müayyanlaşdırmaq üçün  
 B) Ədədi silsilənin ilk  $n$  həddini müayyanlaşdırmaq üçün  
 C) İlk  $n$  Fibonacci adədini müayyanlaşdırmaq üçün  
 D) Ədədi silsilənin ilk  $n+2$  həddini müayyanlaşdırmaq üçün  
 E) İlk  $n+2$  Fibonacci adədini müayyanlaşdırmaq üçün

**50. Aşağıdakilerden hangisi bir blok-sxem nayır algoritmidir?**



- A) 2 - dan 100 - e qədər ədədlərdən neçəsinin kvadrati özündən avval gələn ədədlərin kvadratları cəminə barabardır.

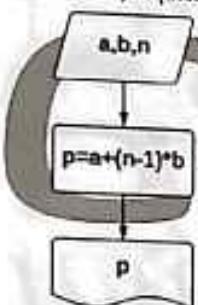
B) 2 - dan 100 - e qədər ədədlərdən kvadrati özündən avvalki ilə ədədin kvadratları cəminə barabər olanı təpəsi və onların sayını.

C) 2 - dan 100 - e qədər ədədlərdən neçəsinin cüt ədəd olduğunun təyini.

D) 2 - dan 100 - e qədər cüt ədədlərdən neçəsinin kvadrati özündən sonra gələn və avval gələn ədədlərin kvadratına barabər olduğunu.

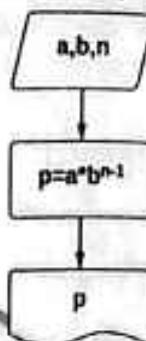
E) 2 - dan 100 - e qədər neçə cüt ədədin kvadratı özündən avval gələn ilə ədədin kvadratının cəminə barabər olduğunu.

#### 51. Verilmiş algoritmin təxmini növbəti müraciət növü



- A) İlk haddi a olan ve silsili vuruğu b olan həndəsi silsilənin n-ci həddini hesablayır.
  - B) kvadrat tənliyinin hallini müəyyən edir
  - C) İlk haddi a olan ve silsili forqı b olan adədi silsilənin n-ci həssini hesablayır
  - D) İlk n Fibbonaci adədini müəyyənlaşdırmaq üçün
  - E) kvadrat tənliyinin hallini müəyyən edir

a,b,n



- A) ilk haddi  $a$  olan ve silsila vuruğu  $b$  olan həndəsi silsilənin  $n$ -ci həddini hesablayır.

B) kvadrat tənliyinin həllini müəyyən edir

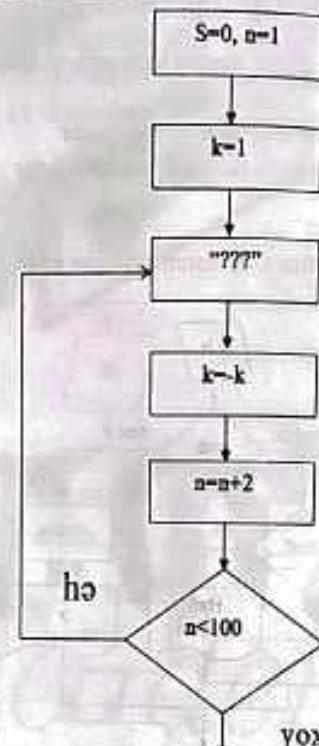
C) ilk haddi  $a$  olan ve silsila fərqi  $b$  olan adadı silsilənin  $n$ -ci həssini hesablayır.

D) ilk  $n$  Fibonacci adadını müəyyən etmək üçün

E) kvadrat tənliyinin həllini müəyyən edir

53. Aşağıdakileri hesaplamaya uygun olan algoritmda bulunan yanlışlığı tamamlayın.

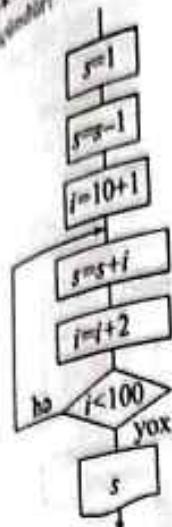
$$1-3+5-7+9-11+\dots+97-99$$



- A)  $S=5+n^k$       B)  $S=5+n+k$       C)  $S=\underline{5+n}$   
 D)  $S=5+k$       E)  $S=5^k+n$

## 11. Algoritma

Şekildeki blok-sxem nayın hesaplanması  
dilindir?



- A) Bütün iki rakamlı ədədlərin cəmini tapmaq üçün  
B) Bütün iki rakamlı cüt ədədlərin cəmini tapmaq  
çün  
C) Bütün iki rakamlı tek ədədlərin cəmini tapmaq  
çün  
D) Bütün iki rakamlı üçə bölünen ədədlərin cəmini  
tapmaq üçün  
E) Bütün iki rakamlı ədədlərin cəmindən bir vahid  
lişik olan ədədlərin cəmini tapmaq üçün

## 11. Aşağıda verilen soruların cevabını seçin.

1. Verilmiş algoritmin yerine yetirilmesi nticasında  
b dayışanı 41 dayarıni almışdır.  
Buna asasən a və b dayışanının ilkin dayarını  
müayyan edin.

$$a = b + 8$$

$$b = a + 10$$

$$a = b + a$$

$$a = b$$

2. Əgər a = 5, b = 5 olarsa, algoritmin nticası neçə  
olacaq?  $y = \begin{cases} a - b, & a > b \\ a + b, & a < b \\ a * b, & a = b \end{cases}$

3. Aşağıdakı ifadəyə asasən qurulmuş algoritmda  
şart bloku ən azı neçə dəfə istifadə olunur?  
(x dayışanı tam adəddir)

$$y = \begin{cases} x^2 + 5, & x > 6 \\ x^3 + 7, & x = 6 \\ x^4 - 8, & x \leq 5 \end{cases}$$

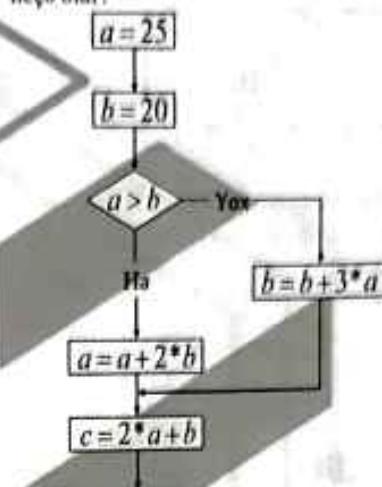
4. Aşağıdakı funksiyinin qiymatının hesaplanması  
fürün blok-sxem qurduqdə şart blokundan (romb)  
ən az neçə dəfə istifadə olundugunu müayyan edin.

$$y = \begin{cases} x + 10, & x > 10 \\ x - 5, & x < 6 \\ 2x + 13, & 6 \leq x \leq 10 \end{cases}$$

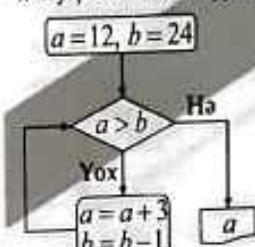
5. Aşağıdakı funksiyinin qiymatının hesaplanması  
fürün blok-sxem qurduqdə şart blokundan (romb)  
ən az neçə dəfə istifadə olundugunu müayyan edin.

$$y = \begin{cases} x + 10, & x > 10 \\ x - 5, & x < 6 \\ 2x + 13, & 6 \leq x \leq 10 \end{cases}$$

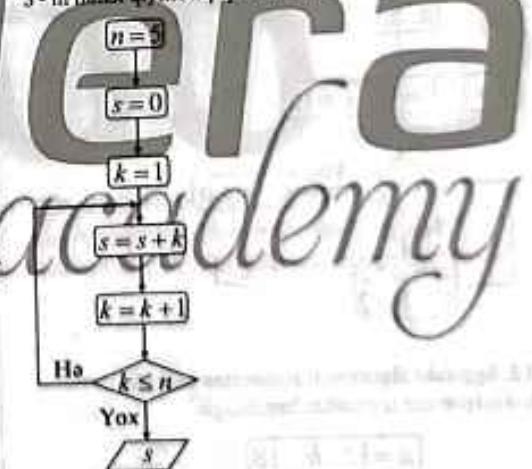
6. Aşağıdakı algoritma asasən c dayışanın qiymati  
neçə olar?



7. Algoritmin yerine yetirilmesi nticasında  
x dayışanının hansı qiyməti çap olunacaq?

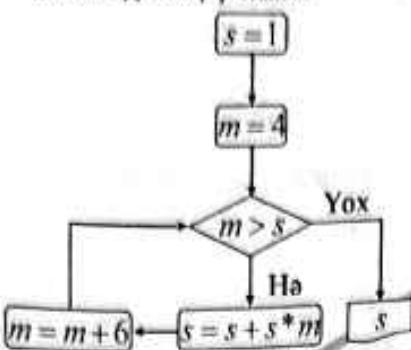


8. Verilmiş blok - sxem fragməti yerine yetirildida  
S - in hansı qiyməti çap olunur?

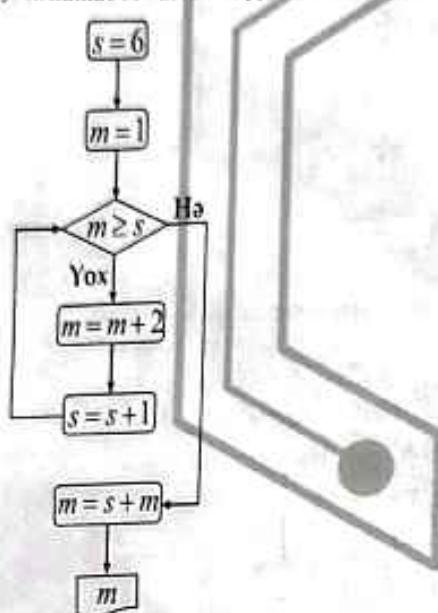


## 11. Alqoritm

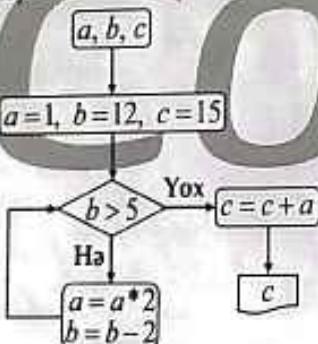
9. Verilmiş blok - sxem fragmənti yerinə yetirildikdə S - in hansı qiyməti çap olunur?



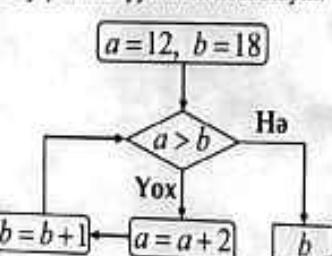
10. Verilmiş blok - sxem fragmənti yerinə yetirildikdə M - in hansı qiyməti çap olunur?



11. Alqoritmin nəticəsini c dəyişəninin son qiyməti nəçə olar?

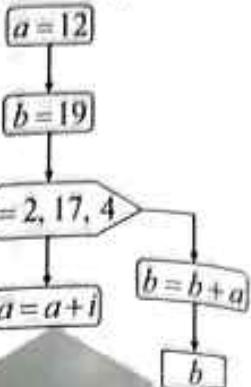


12. Aşağıdakı alqoritm fragməntinə əsasən b dəyişəninin qiymətini hesablayın.

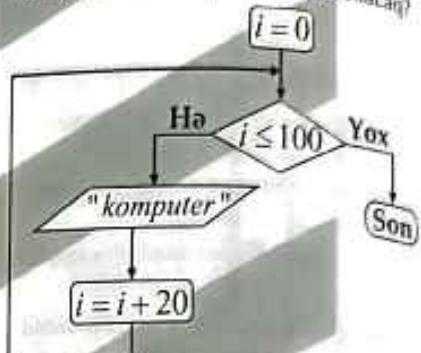


Abituriyentlər üçün test təqəvvümü

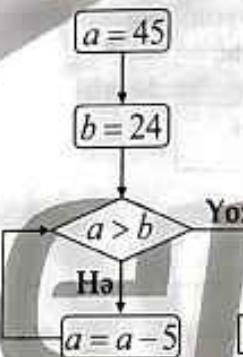
13. Aşağıdakı şəkili əsasən b dəyişəninin hansı qiyməti çap olunacaq?



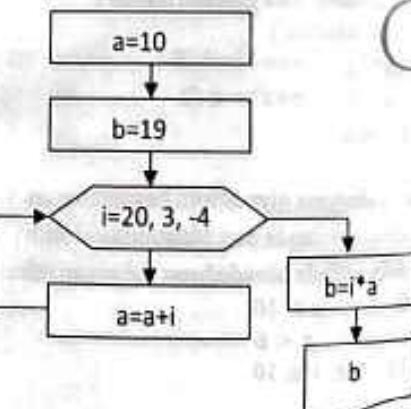
14. Aşağıdakı alqoritm fragməntinə əsasən "Komputer" sözü nəçə dəfə çap olunacaq?



15. Aşağıdakı alqoritm fragməntinə əsasən a dəyişəninin hansı qiyməti çap olunur?

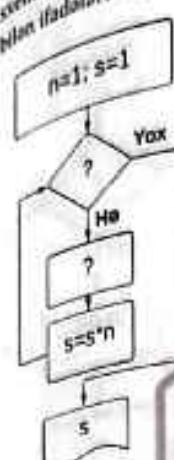


16. Aşağıdakı şəkili əsasən b dəyişəninin hansı qiyməti çap olunacaq?

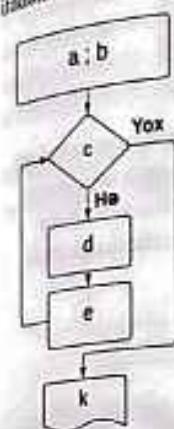


## 11. Algoritma

17.  $1^2+5^2+7^2+\dots+47^2+49^2$  hasilinin hesaplanmasıın blok-sxemində "T" işaretleri avazına uyğun olaraq yazılıfadalari seçin.



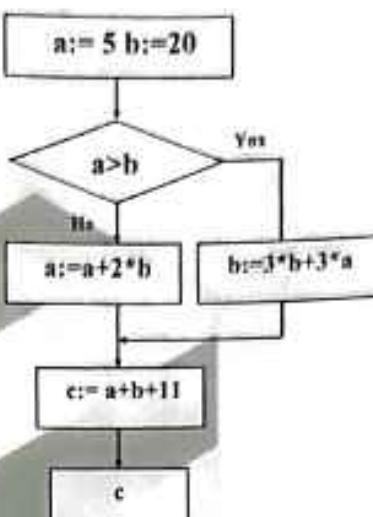
- 1-  $n < 49$   $n = n + 2$   
 3-  $n < 50$   $n = n + 1$   
 5-  $n < 48$   $n = n + 1$
- (R,a,b,c,d,e,k harflarının yerine yazılılacaq uyğun ifadələrə asasən uyğunluq müəyyyan edin.)



|   | 1        | 2             | 3         |
|---|----------|---------------|-----------|
| a | $n=10$   | $n=9$         | $n=1$     |
| b | $s=0$    | $s=1$         | $s=0$     |
| c | $n < 99$ | $n < 97$      | $n < 100$ |
| d | $s=s+n$  | $n=n+2$       | $s=s+n$   |
| e | $n=n+2$  | $s=s \cdot n$ | $n=n+1$   |
| k | $s$      | $s$           | $s$       |

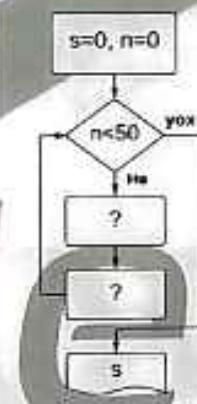
- x) Bütün iki rəqamlı tek ədədlərin hasilinin hesablanması  
 y) 1-dən 99-ə kimi ədədlərin cəminin hesablanması  
 z) bütün iki rəqamlı cüt ədədlərin cəminin hesablanması

19. Algoritmin aşağıdakı fragmentinin yerinə yetirilməsindən sonra c dəyişəninin qiymətini müayyan edin.

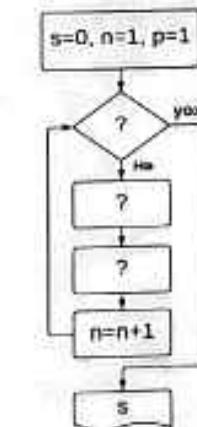


## 11.B. Yazı İşləri.

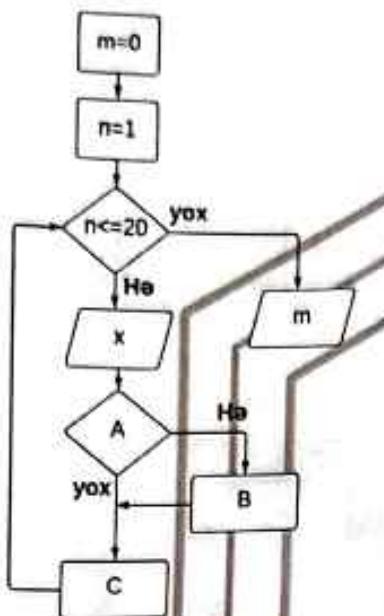
1.  $s = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + 49^2 + 50^2$  cəminin hesablanmasıın blok-sxemində "T" işaretleri avazına uyğun olaraq hansı ifadələr yazılmalıdır.



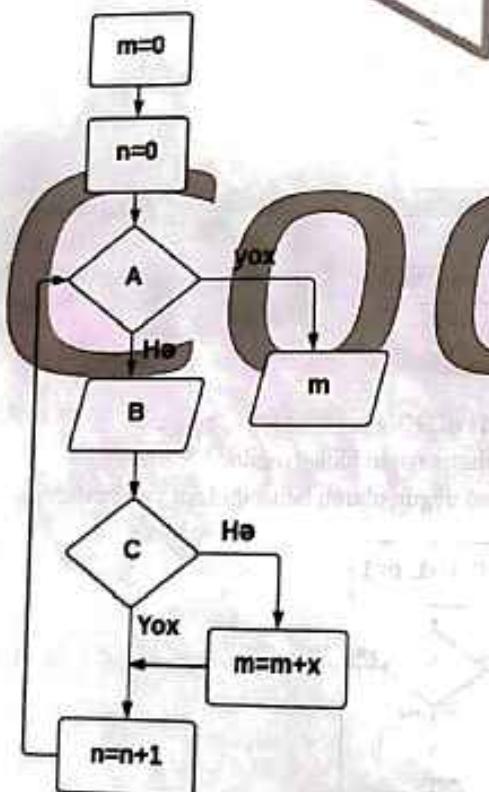
2.  $P = 1 + 2! + 3! + \dots + 49 + 50!$  cəminin hesablanmasıın blok-sxemində "T" işaretleri avazına uyğun olaraq hansı ifadələr yazılmalıdır.



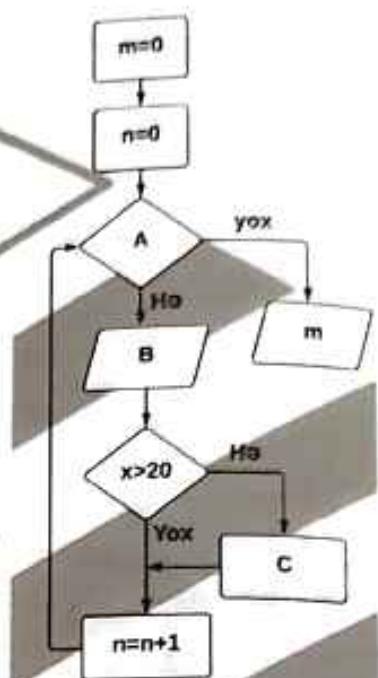
3. Müallim 20 şagirdin naticalarını bir-bir daxil edərək an yüksək naticanı müəyyən edən alqoritm qurudur. Bu alqoritmda bəzi ifadalar yazılmamışdır. A, B, C harflərinin yerinə yazılıacaq uyğun ifadaları müəyyən edin.



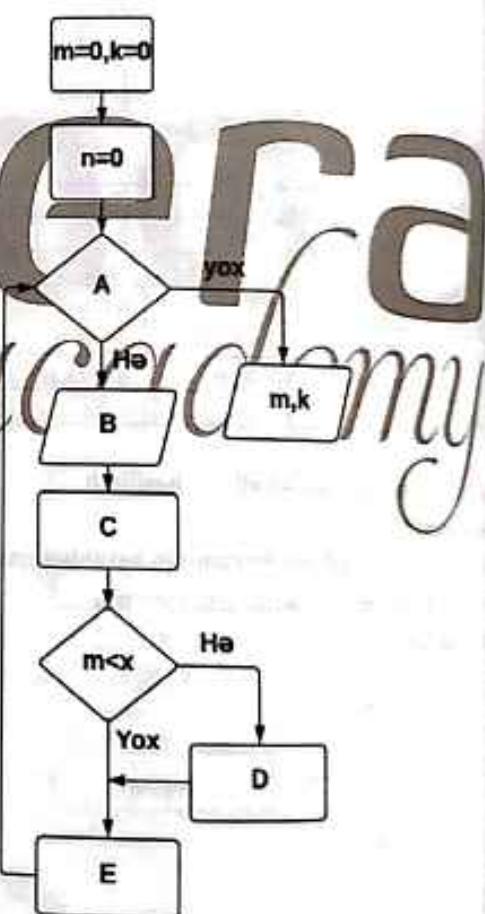
4. Aşağıdakı sxemde 50 şagirddən keçid balını keçənlərinin naticalarını cəmləyən alqoritm qurulmuşdur. Burada A, B, C harflərinin yerinə hansı ifadə yazılmalıdır? Keçid balı 100 bəldir.



5. Aşağıdakı sxemde 50 şagirddən keçid balını keçənlərinin sayıni hesablayan alqoritm qurulmuşdur. Keçid balı 20-dır. Burada A, B, C harflərinin yerinə hansı ifadə yazılmalıdır?

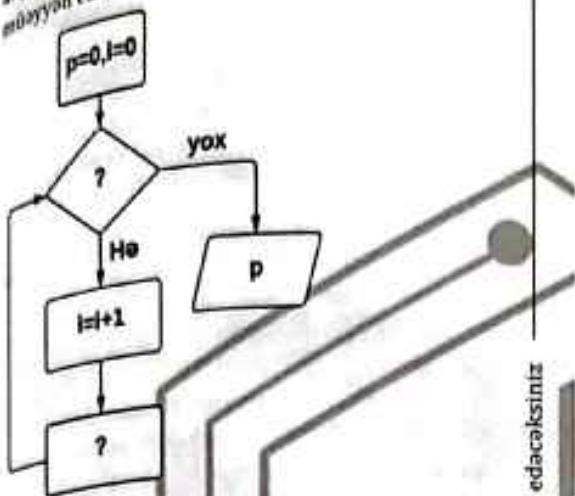


6. Aşağıdakı alqoritmda 100 şagirdin naticası dəfə edilmiş və an yüksək naticə ilə, bütün naticaların cəmini çap edən blok-sxem qurulmuşdur. Buna əsasən A, B, C, D, E harflərinin yerinə hansı ifadə yazılmalıdır.



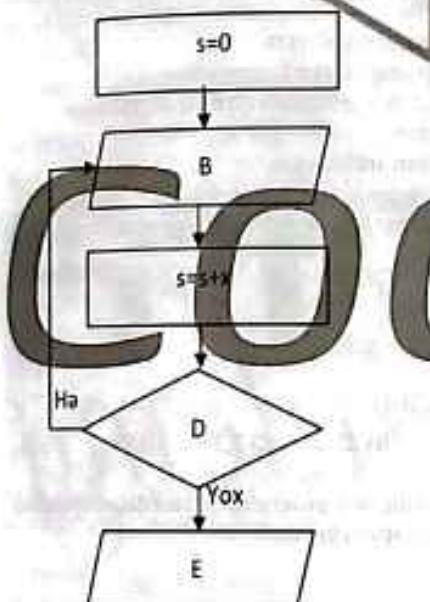
## 11. Algoritma

$7+14+21+\dots+100$  comının hesaplanması algoritmində “?” işaretinin yerine uygun ifadaları gösteyin edin:

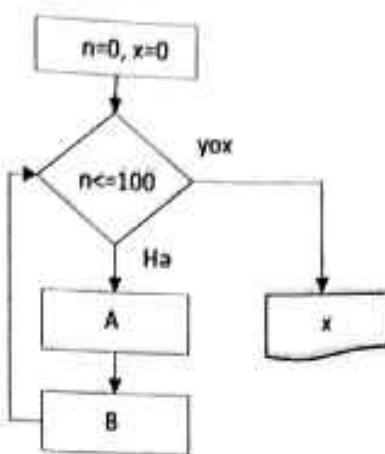


8. Algoritmin tayinati asagidaki formadadir.
- 1- Lازم olan dayisani tayin edilir
  - 2- Õdəd daxil edilir
  - 3- Har hansı dayisanın üzərinə əlavə edilir
  - 4- Ümumi cəm 1000-dən kiçikdirsa o zaman 2-ci amaliyyata keçid edilir. Əgər sərt doğru deyilsə 5-ci amaliyyata keçid edilir
  - 5- Ümumi cəm çap edilir

Verilmiş Algoritmin blok sxemini asasən hərfərin yerine yazılıcaq ifadələri tayin edin



9. 1-dan 100-a qədər (100 daxil olmaqla) adədlərin cominin təpsiləsi üçün A və B hərfərinin yerində hansı ifadə olmalıdır?



Orijinal kitabı satın alırsanız imtahanlarını ve alava yazı işi tipi tapşırıqları elde edəcəksiniz

## 12. Programlaşdırma

12.1 Python programlaşdırma dilinin sahne ve dayışan konseptlerini, Verilenlerin türleri, Tip çevirmeleri, Verilenlerin devri ve tarik edilmesi, Dödülerin ifadesinde örnekler

### 1. Kompleksite nədir?

- Programlaşdırma dilində yazılım programı yazılır.
- Programı test etmək məşən koduna çevirir.
- Programı hər alışkındıcaqur və məşən koduna çevirir.
- Yazılmış programın hər alışkını ekranı cıxarıır.
- Programı işləsdirir.

### 2. Elektronik programının hazırlanma mərhələlərini ardıcıl sırasına uyğun olaraq:

- Testləmə və cəvərləmə
  - Programlaşdırma dilində programın yazılıması
  - Tətbiqetmə
  - Layihəyə olan tələblərin təhlil olunması
  - Program layihəsinin hazırlanması
- A) 4, 5, 1, 2, 3      B) 5, 4, 2, 1, 3      C) 4, 5, 2, 1, 3  
D) 3, 2, 1, 4, 5      E) 2, 5, 4, 1, 3

### 3. Python programlaşdırma dilində int tipi nəyi göstərir?

- Həqiqi adədləri
  - Import olunan adədləri
  - Məntiqi tip
- B) Uzun tam adədləri  
D) Tam adədləri

### 4. Programlaşdırma dilində masalanın programının yaradılması mərhələsinin ardıcılığını müəyyən edin:

- Layihələndirmə
  - Tələblərin təhlil olunması
  - Testləmə və sazlanma
  - Müşəbat
  - Tətbiqetmə
  - Kodlaşdırma
- A) 2, 3, 4, 6, 5, 1      B) 2, 4, 6, 3, 5, 4      C) 1, 3, 2, 4, 5, 6  
D) 3, 2, 4, 6, 5, 1, 2      E) 1, 2, 6, 3, 4, 5

### 5. Uyğunluju müəyyən edin:

- Layihələndirmə
  - Tələblərin təhlil olunması
  - Testləmə və sazlanma
- a) Bu mərhələdə programın düzgünlüyü, onun işinin səmərallığı, konkret olmayan hərəkətlərə dayanaklılığı və kritik rejimde İsləmə etibarlılığı yoxlanılır.  
b) Bu mərhələdə programçı üçün texniki tapşırıq hazırlanır.  
c) Bu mərhələdə programın təyinatı dəqiqləşdirilir və bu mərhələnin nəticəsi asasında layihə hazırlanır.
- A) 1-b, 2-c, 3-a      B) 1-b, 2-a, 3-c      C) 1-a, 2-c, 3-b  
D) 1-c, 2-a, 3-b      E) 1-c, 2-b, 3-a

### 6. Aşağıdakı programın əsasən e dəyişəninin dəyişdiyi neçə olar?

$$d = (5 * (15 - 7) - 2 ** 3) / 4 - 3$$

$$e = \text{pow}(d - 3, d)$$

- A) 5      B) 32      C) 2      D) 10      E) 125

Fəlsəfə yeri era

## 7. Uyğunluğu müəyyən edin

### 1. Müşəbat

### 2. Tətbiqetmə

a) Bu mərhələdə programın istifadə etmək üçün xatalar müəyyən edilir və program istifadə etmək üçün yeni tələblər formalayılır.

b) Bu mərhələdə algoritm qəbul olunur və program hazırlanır.

c) Bu mərhələdə program istifadə etmək üçün başlayır. Avadanlıklar programın işləməsi üçün hazırlanır və programda istifadə etmək üçün təmələr keçirilir.

- A) 1-b, 2-c, 3-a      B) 1-h, 2-i, 3-i

- D) 1-c, 2-a, 3-h      E) 1-g, 2-h, 3-i

### 8. Uyğunluju müəyyən edin

### 1) PyGame

### 2) Pandas

a) Oyun programlarının yazılıması üçün modul

b) Görüntülərlə İsləmə etmək üçün modul

c) Logo kodları ilə İsləmə etmək üçün modul

- A) 1-b, 2-a, 3-c      B) 1-b, 2-a, 3-c

- D) 1-a, 2-b, 3-c      E) 1-c, 2-b, 3-a

### 9. Uyğunluju müəyyən edin

### 1) PIL

### 2) Tkinter

a) Oyun programlarının yazılıması üçün modul

b) Görüntülərlə İsləmə etmək üçün modul

c) Riyazi funksiyalardan istifadə etmək üçün modul

- A) 1-b, 2-c, 3-a      B) 1-b, 2-a, 3-c      C) 1-a, 2-b, 3-b

- D) 1-c, 2-a, 3-b      E) 1-c, 2-b, 3-i

### 10. Programda "dəyişən" nəya deyilir?

A) Programın gedişində qiyməti dəyişməyən kəmiyyətə

B) Hər hansı kəmiyyətə

C) Programda x və y kəmiyyatlarına

D) Programın gedişində qiyməti dəyişən kəmiyyətə

E) Dəyişən anlayışı yoxdur

### 11. Program yerinə yetirildikdən sonra cəvabı çıxacaq?

```
a=10
b=a*2+3
a=b//a
b=a+b
print(b)
```

- A) 25      B) 23      C) 2,3      D) 13      E) 4

### 12. Verilmiş kəsr programlaşdırma dilində hansı ifadəyə uyğundur?

$$\frac{(a+b)^2}{3(b-c)}$$

$$A) (a+b)^{**2}/b-c^*3$$

$$C) (a+b)^{**2}/3*(b-c)$$

$$E) (a+b)^{**2}/3*(b-c)$$

$$B) (a+b)^{**2}/3^bc$$

$$D) (a+b)^{**2}/(3^bc)$$

### 13. Komandaların içrasından sonra x dəyişən qiyməti nə olacaq?

$$x = 45$$

$$d = x + 5$$

$$x = x - d + 1$$

$$x = d + x$$

$$A) 50      B) 46      C) -4      D) 24$$

$$E) 50$$

$$F) 46$$

$$G) -4$$

$$H) 24$$

$$I) 50$$

$$J) 46$$

$$K) -4$$

$$L) 24$$

$$M) 50$$

$$N) 46$$

$$O) -4$$

$$P) 24$$

$$Q) 50$$

$$R) 46$$

$$S) -4$$

$$T) 24$$

$$U) 50$$

$$V) 46$$

$$W) -4$$

$$X) 24$$

$$Y) 50$$

$$Z) 46$$

$$AA) -4$$

$$AB) 24$$

$$AC) 50$$

$$AD) 46$$

$$AE) -4$$

$$AF) 24$$

$$AG) 50$$

$$AH) 46$$

$$AI) -4$$

$$AJ) 24$$

$$AK) 50$$

$$AL) 46$$

$$AM) -4$$

$$AN) 24$$

$$AO) 50$$

$$AP) 46$$

$$AQ) -4$$

$$AR) 24$$

$$AS) 50$$

$$AT) 46$$

$$AU) -4$$

$$AV) 24$$

$$AW) 50$$

$$AX) 46$$

$$AY) -4$$

$$AZ) 24$$

$$BA) 50$$

$$BB) 46$$

$$BC) -4$$

$$BD) 24$$

$$BE) 50$$

$$BF) 46$$

$$BG) -4$$

$$BH) 24$$

$$BI) 50$$

$$BJ) 46$$

$$BK) -4$$

$$BL) 24$$

$$BM) 50$$

$$BN) 46$$

$$BO) -4$$

$$BP) 24$$

$$BQ) 50$$

$$BS) 46$$

$$BT) -4$$

$$BU) 24$$

$$BV) 50$$

$$BW) 46$$

$$BX) -4$$

$$BY) 24$$

$$BZ) 50$$

$$CA) 46$$

$$CB) -4$$

$$CC) 24$$

$$CD) 50$$

$$CE) 46$$

$$CF) -4$$

$$CG) 24$$

$$CH) 50$$

$$CI) 46$$

$$CJ) -4$$

$$CK) 24$$

$$CL) 50$$

$$CM) 46$$

$$CN) -4$$

$$CO) 24$$

$$CP) 50$$

$$CQ) 46$$

$$CR) -4$$

$$CS) 24$$

$$CT) 50$$

$$CU) 46$$

$$CV) -4$$

$$CW) 24$$

$$CX) 50$$

$$CY) 46$$

$$CZ) -4$$

$$DA) 24$$

$$DB) 50$$

$$DC) 46$$

$$DD) -4$$

$$DE) 24$$

$$DF) 50$$

$$DG) 46$$

$$DH) -4$$

$$DI) 24$$

$$DJ) 50$$

$$DK) 46$$

$$DL) -4$$

$$DM) 24$$

$$DN) 50$$

$$DO) 46$$

$$DP) -4$$

$$DQ) 24$$

$$DR) 50$$

$$DS) 46$$

$$DT) -4$$

$$DU) 24$$

$$DV) 50$$

$$DW) 46$$

$$DX) -4$$

$$DY) 24$$

$$DZ) 50$$

$$EA) 46$$

$$EB) -4$$

$$EC) 24$$

$$ED) 50$$

$$EF) 46$$

$$EG) -4$$

$$EH) 24$$

$$EI) 50$$

$$EK) 46$$

$$EL) -4$$

$$EM) 24$$

$$EN) 50$$

$$EP) 46$$

$$EQ) -4$$

$$ER) 24$$

$$EV) 50$$

$$EW) 46$$

$$EX) -4$$

$$EY) 24$$

$$EZ) 50$$

$$FA) 46$$

$$FB) -4$$

$$FC) 24$$

### 14. Programlaşdırma

14. Komandaların içersinden sonra y dəyişəninin  
dəyəri nə olacaq?

15. Python programlaşdırma dilində hansı növ adəd  
vardır?  
A) Uzun həqiqi  
B) Tam  
C) Həqiqi  
D) Kompleks  
E) Uzun tam

16. Aşağıda verilmiş program fragmentinə əsasən  
ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

$a=10$   
 $b=a//3+5$   
 $b+=2$   
 $b+=b$   
 $print(b)$

A) 7 B) 8 C) 10 D) 5 E) 11

17. Verilmiş program fragmenti ekrana hansı  
qiyməti çap edər?

$a=3456$   
 $a=(a//1000)*1000+a%10$   
 $print(a)$

A) 3456 B) 3600 C) 3000 D) 3006 E) 3290

18. Verilmiş program icra edilərsə ekrana hansı  
qiymət çap olunacaq?

$a=3456$   
 $a=(a%10)*1000+a//10$   
 $print(a)$

A) 6000 B) 3000 C) 600345 D) 6345 E) 6543

19. Python dilində tam bölmə işarəsini qeyd edin.

A) // B) / C) % D) \*\* E) //

20. Verilmiş fragment icra edilərsə a, b, c  
sayılarının qiymətləri hansı olacaq:

$a=25$   
 $b=37$   
 $c=32$   
 $a,b=b,a$   
 $b,c=c,a$   
 $a,c=b,a$

A) 24, 32, 37 B) 32, 24, 32 C) 37, 24, 24  
D) 32, 32, 37 E) 33, 34, 34

21. Verilmiş program icra edilərsə b dəyişəni hansı  
dəyəri alır:

$a="salam"$   
 $b=a.split("a")$

A) "slm" B) "sl m" C) ["slm"]  
D) ["s","l","m"] E) [[“s”],[“l”],[“m”]]

22. Python programlaşdırma dilində  $a="12.5"$   
mənimsədilməsi təyin edilmişdir. Aşağıdakı hansı  
funksiyanın nəticəsində b dəyişəninə 12 dəyəri  
mənimsədilər.

A)  $b=int(a)$  B)  $b=float(int(a))$  C)  $b=str(int(a))$   
D)  $b=float(a)$  E)  $b=int(float(a))$

Tələb olunan  
yeni era

23. Verilmiş program fragmenti icra edildənək  
dəyişənin son dəyəri hansı olacaq?  
 $k="Hello World"$   
 $k=k.split()$   
 $k="".join(k)$

A) 'Hello\*World'  
B) "Hello\*World"  
C) 'Hello\*World'  
D) "Hello\*World"  
E) \*HelloWorld\*

24. Hansi halda x dəyişəni 3-ə artırardır?  
A)  $x="3" m$  B)  $x=int("3")$  C)  $x=x+1$   
D)  $x=9%3$  E)  $3=x$

25. Hansi ifadə a dəyişənin dəyarını 1 artırır?  
A)  $a=1$  B)  $a+1=a$  C)  $a=1+1$  D)  $a+=1$  E)  $a+=1$

26. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən ekrana  
hansı qiymət çap olunacaq?

$x=5$   
 $y=6$   
 $x=y$   
 $y=x$   
 $C=x+y$   
 $print(c)$

A) 5 B) 6 C) 10 D) 11 E) 12

27. Aşağıdakı program kodlarına görə hansı  
dəyəri alar?  
 $>>> a=10$   
 $>>> b="15"$   
 $>>> c=a+int(b)$

A) 25 B)  $10^15$  C) 1015 D) 1510 E) "1015"  
A) 3 B) 2 C) 4 D) 0 E) 1

29. Bu iki aməliyyatdan sonra site dəyişəninin  
dəyəri nədir?  
 $>>> site="1234"$   
 $>>> site+="com"$

A) '1234' B) Int + Str xətası verir  
D) 1234 E) '1234.com'

30. Hansi bərabərlik doğru deyil?  
A)  $x \% =5 \rightarrow x=x \% 5$   
B)  $x-=y \rightarrow x=x-y$   
C)  $x**=y \rightarrow x=pow(x,y)$   
D)  $x+=y \rightarrow x=x+y+x$   
E)  $x /= y \rightarrow x=y/x$

31. Aşağıdakı program fragmenti ekrana hansı  
qiyməti çap edər?

$>>> 169**(120/240)$   
A) 169 B) 13 C) 10 D) 12 E) 0.5

32. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən p  
dəyişəninin qiyməti neçə olar?

$m=32$   
 $n=pow(m, 1/5)$   
 $p=n**5$

A) 2 B) 32 C) 5 D) 0.5 E) 15

33. Aşağıdaki amaliyyatın nticası nedir?

 $\text{pow}(15\%4, \text{int}(3.8))$ 

- A) 25    B) 27    C) 16    D) 81    E) 9

34. Aşağıdaki verilmiş program fragmentine göre print(i, k) komutu ekrana hangi sayımları çap eder?

```
i=8  
k=6  
i+=k  
k+=i
```

- A) 48 14    B) 54 48    C) i,k    D) 48 54    E) 8

35.  $56\% 24$  ifadesi nayı bildirir?

- A) Ədədlərin tam bölünməsinin  
B) 24 ədədinin 56%-ının hesablanması  
C) Tam ədədlərin bölünmə nticasında alınan  
qalığı  
D) Satır tipli dayışanın təsviri  
E) Ədədin 24 fəlizini hesablayır

36.  $18\%(13//4)$  ifadesinin qymati neçə olar?

- A) 2    B) 18    C) 3    D) 0    E) Xata baş verəcək

37. Aşağıdaki program koduna əsasən c dayışanının dəyarını neçə olar?

```
a="15";  
b=17;  
c=a+str(17);
```

- A) 32    B) 17    C) 15    D) 1517    E) Xata baş verəcək

38. Aşağıdaki program koduna əsasən c dayışanının dəyarını neçə olar?

```
a=15;  
b=17;  
c=a+str(b);
```

- A) 32    B) 17    C) 15    D) 1517    E) Xata baş verəcək

39. Hesablammanın nticisini müəyyən edin:

`>>> 2**3**2`

- A) 64    B) 512    C) 12    D) 4096    E) 2048

40. Hesablammanın nticisini müəyyən edin:

`>>> (2**3)**2`

- A) 64    B) 512    C) 12    D) 4096    E) 2048

41. Hesablammanın nticisini müəyyən edin:

`>>> (4+4**2*3)/2*3`

- A) 62    B) 78    C) 12    D) 6300    E) 3200

42. Hesablammanın nticisini müəyyən edin:

`>>> (7-2+5)*4/2*3`

- A) 62    B) 78    C) 0    D) 60    E) 30

43. Verilmiş fragment icra edilərsə a, b, c dayışanlarının qymatları hansı olacaq?

```
a=b=c=5  
a,b=b+2,a+2  
b,c=c+2,a+2  
a,c=b+5,a
```

- A) 15, 10, 7    B) 12, 7, 8    C) 8, 12, 14  
D) 13, 12, 7    E) 9, 16, 8

44. Aşağıdakı program icra edilərsə s və r dayışanı hansı qymatları alar?

s=24  
r=s%6  
s/-r

- A) 0    B) 6    C) 24    D) 4    E) Xata baş verəcək

45. Aşağıdakı program icra edilərsə ort dayışanı hansı qymati alar?

y1,y2,perf=100,90,80  
ort=(y1+y2+perf)/3

- A) 100    B) 270    C) 80    D) 90    E) 185

46. Aşağıdakı program ekrana hansı qymatçı çap edər?

```
a="12";  
b=37;  
print(a+b);
```

- A) 12    B) 37    C) 49    D) 1237    E) Xata baş verəcək

47. Program icra edilən zaman klaviaturadan "1 2 3 4" satır daxil edilərsə, a dayışanına hansı dəyar mənimşədiləcək?

`a=input().split()`

- A) [1,2,3,4]    B) ["1","2","3","4"]    C) 1234  
D) "1234"    E) [[1],[2],[3],[4]]

48. Program icra edilən zaman klaviaturadan "1 2 3" satır daxil edilərsə, a, b, c dayışanlarına hansı dəyar mənimşədiləcək?

`a,b,c=input().split()`

- A) a=1, b=2, c=3    B) a="1", b="2", c="3"  
C) a=123, b=123, c=123    D) a=[1], b=[2], c=[3]  
E) a=["1"], b=["2"], c=["3"]

49. Aşağıdakı programa əsasən klaviaturadan a dayışanı üçün 12 və b dayışanı üçün 15 qymati daxil edilərsə ekrana hansı qymatçı çap olunur?

```
a=input();  
b=int(input());  
c=a+b;  
print(c);
```

- A) 25    B) 12    C) 27    D) 215    E) Xata baş verəcək

50. Aşağıdakı program fragmenti hansı məsələni həllədiyi?

```
n=abs(int(input()))  
a=(n//100)%10  
b=(n//10)%10  
c=n%10  
print(a,b,c)
```

- A) Daxil edilmiş 3 rəqəmli ədədin rəqəmlərini çəmləyir  
B) Daxil edilmiş 3 rəqəmli ədədin rəqəmlərini sayı  
C) Daxil edilmiş 3 rəqəmli ədədin rəqəmlərini arasında boşluq olmaqla çap edir  
D) Daxil edilmiş 3 rəqəmli ədədin rəqəmlərini alt-alta çap edir  
E) Daxil edilmiş istənilən ədədin rəqəmlərini arasında boşluq olmaqla çap edir

## 12. Programlaşdırma

51. Aşağıda program fragmenti verilmiştir.

```
n=int(input())
n=n//10
a=n//10
b=n%2
a=a%2
b=b%2
a=a//10
b=b//10
print(b*10+a)
```

Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde n deyisini için klavyutardan iki rakamlı sayıda daxil ettilmişdir ve programın icrasının sonunda ekrana 94 adadı çap edilmişdir. Buna osasın n deyisini üçün daxil edilə biləcək an hədə iki rakamlı adadı müyyyan edin:

- A) 87      B) 78      C) 49      D) 97      E) 8

52. Verilmiş çap amaliyyatının nticasını müyyyan edin:

```
print("salam\nnecesen")
```

| A)    | B)    | C)       | D)    | E)             |
|-------|-------|----------|-------|----------------|
| salam | salam | salam\nn | salam | salam\nnecesen |

53. Verilmiş çap amaliyyatının nticasını müyyyan edin:

```
print("a","b","c\n","nd",sep="*",end=".")
```

| A)    | B)    | C)   | D)    | E)     |
|-------|-------|------|-------|--------|
| a*b*c | a*b*c | a*b* | a*b*c | a*b*c* |

54. Verilmiş program icra edildiğinde b deyisini hansı deyari alır:

```
a="salam"
b=list(a)
```

- A) ["salam"]    B) ["s","a","l","a","m"]    C) ["s a l a m"]
D) "salam"    E) salam

55. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde ekrana n formada nticia çap ediləcək?

```
x=12, y=13, z=17
print(x,end="+")
print(y,end="+")
print(z)
print("-----")
print(x+y+z)
```

| A)    | B)    | C)       | D)       | E)    |
|-------|-------|----------|----------|-------|
| x+y+z | x+y+z | 12+13+17 | 12 13 17 | 12 13 |

56. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde ekrana n formada nticia çap ediləcək?

```
x=12; y=13; z=17
```

```
print(x,y,z,sep="#" ,end=(str("=") + str(x+y+z)))
```

- A) x+y+z=42      B) 12+13+17=121317
C) x+y+z=xyz      D) 12+13+17=42
E) xata bas verəcək

57. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde ekrana n formada nticia çap ediləcək?

```
x=12; y=13
print ("x+y",x+y,sep=" ",end=":")
```

- A) x+y=25      B) 12+13=25      C) x+y=1213
D) 12+13=1213    E) x+y=25-

58. Verilmiş çap amaliyyatının nticasını müyyyan edin:

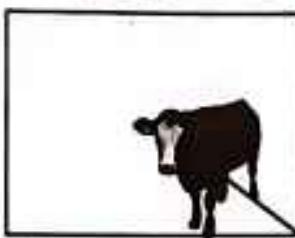
```
print(1,2,3,4,5,sep="- ci sira\n")
```

| A)        | B)        | C) |
|-----------|-----------|----|
| 1-ci sira | 1-ci sira | 1  |
| 2-ci sira | 2-ci sira | 2  |
| 3-ci sira | 3-ci sira | 3  |
| 4-ci sira | 4-ci sira | 4  |
| 5-ci sira | 5-ci sira | 5  |

| D)                | E)          |
|-------------------|-------------|
| 1 2 3 4 5-ci sira | 1-ci sira\n |
|                   | 2-ci sira\n |
|                   | 3-ci sira\n |
|                   | 4-ci sira\n |
|                   | 5-ci sira\n |

59. Aşağıdakı şəkilde Düzbucaqlı formasında olaq arazisi verilmiş və bu arazinin ölçüsü  $20 \times 50\text{m}$  ölçüdədir. İnaya bağlanmış ipin uzunluğu  $10\text{m}$  ölçüdə olarsa, inak onçə neçə  $\text{m}^2$  arazida olaya bilər? Məsələnin python kodunu müyyyan edin:



**A)**

```
import math
r=10
k=math.pi
s=20*50-k*r**2
print(s,"m^2")
```

**B)**

```
import math
r=10
k=math.pi
s=r*k**2/4
print(s,"m^2")
```

**C)**

```
import math
r=10
k=math.pi
s=k*r**2/4
print(s,"m^2")
```

**D)**

```
import math
r=10
k=math.pi
s=k*r**2
print(s,"m^2")
```

**E)**

```
import math
r=10
k=math.pi
s=k*r**2/4
print(s,"m^2")
```

60. Aşağıdaki program fragmanı daxil edilmiş tam şədədin...

```
a=int(input())
a=str(a)
s=int(a[0])+int(a[len(a)-1])
```

- A) Bütün rəqəmlərini cəmlayır
- B) İlk və son rəqəmlərini cəmlayır
- C) İlk rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini cəmlayır
- D) Son rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini cəmlayır
- E) İlk və son rəqəmlərindən başqa bütün rəqəmlərini cəmlayır.

61. İki çəvronin mərkəzlərinin kordinatları  $(x_1, y_1)$  və  $(x_2, y_2)$  olaraq verilmiştir. Bu iki çəvronun mərkəzləri arasında məsafəni hesablayan program fragmanı hansıdır?

```
x1=float(input())
y1=float(input())
x2=float(input())
y2=float(input())
s=(x1-x2)*(y2-y1)
s=s**0.5
print(s)
```

```
A) print(s)
x1=float(input())
y1=float(input())
x2=float(input())
y2=float(input())
s=(x1-x2)**2+(y1-y2)**2
s=s**0.5
print(s)
```

```
B) print(s)
x1=float(input())
y1=float(input())
x2=float(input())
y2=float(input())
s=(x1+x2)*(y2+y1)
s=s*2
print(s)
x1=float(input())
y1=float(input())
x2=float(input())
y2=float(input())
s=(x1+x2)**2*(y2+y1)**2
s=s*2
print(s)
```

```
D) print(s)
x1=float(input())
y1=float(input())
x2=float(input())
y2=float(input())
s=(x1+x2)**2+(y2+y1)**2
s=s*2
print(s)
E) print(s)
```

### 12.2. Satırlar üzərində amallar

1. Aşağıdaki program icra edildikdən sonra ekran hansı qiymət çap olunacaq?

```
m="magistratura"
c=len(m)
print(c)
```

- A) 10    B) magi    C) 11    D) 12

2. Aşağıdaki program icra edildikdən sonra ekran hansı qiymət çap olunacaq?

```
m="informatika"
print(m[1]);
```

- A) I    B) n    C) F    D) in

3. Aşağıdaki program icra edildikdən sonra ekran hansı qiymət çap olunacaq?

```
m="informatika";
print(m[1:4]);
```

- A) inf    B) info    C) nfo    D) nfor

4. Aşağıdaki program icra edildikdən sonra ekran hansı qiymət çap olunacaq?

```
>>> a="alabalaba";
>>> a.find("ab");
```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4

5. Aşağıdaki program icra edildikdən sonra ekran hansı qiymət çap olunacaq?

```
a="alabalaba";
s=a.find("ab", 3, 8);
print(s);
```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4

6. Python programlaşdırma dilində aşağıdakı kodun nəticəsi nə olacaq?

```
a="alabalaba";
s=a.count("ab");
print(s);
```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4

7. Aşağıdaki program fragmanı ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
a="alabalaba";
b=a.replace("ab", "ac");
print(b);
```

- A) acabacaba    B) alacalaca    C) acacababa  
D) alacalaba    E) xəta baş verəcək

8. Aşağıdaki program fragmanı ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
m="prosessing"
k=len(m)
s=m[::-3]
print(s)
```

- A) ""    B) gissr    C) rssgi    D) grist    E) pros

9. Aşağıdaki program fragmanı ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
>>> len(len("len")+len("len"))
```

- A) 6    B) 4    C) 2    D) 1    E) Xata baş verəcək

## 12. Programlaşdırma

10. Aşağıdaki program fragmenti ekrana hansı sıfırı çap eder?

```
a="11m**5;
k=len(a);
print(k);
```

A) 5      B) 4      C) 6      D) 25      E) 20

11. Aşağıdaki program fragmenti ekrana hansı sıfırı çap eder?

```
m="info@mail.ru"
n=m[:n.find("@")]
print(k);
```

A) mail    B) info@    C) info    D) @mail    E) @mail.ru

12. Aşağıdaki program fragmenti ekrana hansı sıfırı çap eder?

```
n="info@mail.ru"
k=n[m.find("@"):]
print(k);
```

A) mail    B) info@    C) info    D) mail.ru    E) @mail.ru

13. Aşağıdaki program fragmenti ekrana hansı sıfırı çap eder?

```
m="info@mail.ru"
x=m.find("g")+1:
print(k);
```

A) mail    B) info@    C) info    D) mail.ru    E) @mail.ru

14. Aşağıdaki program fragmenti ekrana hansı sıfırı çap eder?

```
m="info.mail.ru"
t=m.find(".")
k=a[n.find(".",t+1,len(m)):]
print(k);
```

A) mail    B) info    C) ru    D) mail.ru    E) .ru

15. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[5:-2]

A) 'ia'    B) 'ifra'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

16. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[2:5:1]

A) 'ia'    B) 'ifra'    C) 'for'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

17. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[2:9:3]

A) 'ia'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

18. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[::7]

A) 'ia'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

19. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[::7:2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

20. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[3:]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

21. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[3::2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'omtk'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

22. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[::2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

23. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[2:9:2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'fra'    E) 'ormatika'

24. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[9:2:2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'ktmo'    E) "

25. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[9:2:-2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'ktmo'    E) 'ormatika'

26. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[8::-2]

A) 'ifra'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'iarfi'    E) 'ormatika'

27. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="informatika"  
k=a[8::2]

A) 'ia'    B) 'ifraia'    C) 'informa'  
D) 'iarfi'    E) 'ormatika'

28. k dayışanın dayarını müayyan edin:

a="salam"  
k=a[:::-1]

A) "    B) 'malas'    C) 'informa'  
D) 'iarfi'    E) 'ormatika'

## 12. Programlaşdırma

- 29. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde m dayışanının dayarı ne olacaq?**
- ```
a="info.edu@mail.ru"
k=a.find(".")
l=len(a)
m=a[a.find(".") + 1 : l+1]
```
- A) ru B) ru C) edu D) @mail.ru E) mail.ru
- 30. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde m dayışanının dayarı ne olacaq?**
- ```
a="info.edu@mail.ru"
l=len(a)
m=a[a.find("@") + 1 : l]
```
- A) ru B) ru C) edu D) @mail.ru E) mail.ru
- 31. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde m dayışanının dayarı ne olacaq?**
- ```
a="info.edu@mail.ru"
l=len(a)
m=a[a.find("@") : l]
```
- A) ru B) ru C) edu D) @mail.ru E) mail.ru
- 32. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde m dayışanının dayarı ne olacaq?**
- ```
a="info.edu@mail.ru"
m=a[a.find(".") + 1 : a.find("@")]
```
- A) ru B) ru C) edu D) @mail.ru E) mail.ru
- 33. Verilmiş program na iş görür?**
- ```
n=int(input())
n=str(n)
k=n.count("3")
print(k)
```
- A) Daxil edilmiş satırda 3 simvollarını sayıır  
 B) Daxil edilmiş satırda 3 simvollarının nömrəsini müəyyən edir  
 C) Daxil edilmiş adəddə 3 rəqəmlərini sayıır  
 D) Daxil edilmiş satırda 3 simvollarını silir  
 E) Daxil edilmiş adəddə 3-a bölünən rəqəmləri sayıır
- 34. Program fragmentinin nticəsini müəyyən edin.**
- ```
a="Apple"
b="and"
c="Ananas"
print(a.lower())
print((c.capitalize()+" "+b).upper())
```
- |               |               |
|---------------|---------------|
| apple         | APPLE         |
| A) ANANAS AND | B) ananas and |
| Apple         | apple         |
| C) ANANAS AND | D) Ananas and |
| APPLE         |               |
| D) Ananas and |               |

- 35. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde hansı nticə çap olunur?**
- 1 a="codera\_academy.az"
  - 2 b=a.find("\_")
  - 3 c=a.find("." )
  - 4 m=a[:b]
  - 5 e=a[b+1:c]
  - 6 print(m.capitalize() + e.capitalize())
- A) CoderaAcademy.az  
 B) CoderaAcademy  
 C) Codera Academy  
 D) coderaacademy  
 E) Codera\_Academy
- 36. Verilmiş program icra edildiğinde klaviaturaldan "Codera Academy" satırı daxil edildiğinde ekrana hansı nticə çap olunur?**
- 1 a=input()
  - 2 a=a.split()
  - 3 a="+".join(a)
  - 4 print(a)
- A) Codera+Academy  
 B) +Codera+Academy+  
 C) CoderaAcademy  
 D) Codera Academy  
 E) Coder+Academ
- 37. Verilmiş program icra edildiğinde ekrana hansı nticə çap olunacaq?**
- 1 a="Brain"
  - 2 b="Course"
  - 3 d="Full"
  - 4 e="Zero"
  - 5 k=a[2]+b[3]+e[0]+d[1]
  - 6 print(k.capitalize())
- A) Arzu B) Arzu C) arzu D) ARZU E) /
- 38. Program fragmentinin nticəsini müəyyən edin.**
- ```
a="abdera"
b="Adriana"
print(a.capitalize())
print((a.upper()+" "+b.lower()))
```
- |                   |                   |
|-------------------|-------------------|
| ABDERA            | Abdera            |
| A) Abdera adriana | B) abdera ADRIANA |
| abdera            | Abdera            |
| C) ABDERA ADRIANA | D) ABDERA adriana |
| Abdera            |                   |
| E) abdera Adriana |                   |

## 12. Programlaşdırma

## Abituryentler için test toplusu

39. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a="aytAc"
b="TamilLA"
a=a.capitalize()
b=b.upper()
print((a+b).lower())
print(a.find("a") + b.count("A"))
```

- A) 5      B) -1      C) 3      D) 2      E) 1
- aytactamilla      AytaCTamilla      AytacTamilla      AYTACTAMILLA

40. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a="28"
b="2023"
print(b+2*a)
print(int(a)+2*int(b))
```

- A) 4066      B) 202023      C) 202023      D) 4866
- 2020232023      4066      202023      20232020

41. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a=58
b="25"
c=str(a)+b
print(b*2+c)
print(int(c)+a*2)
```

- A) 125      B) 25505050
C) 5125      D) 50502550
E) 5125
- 50252525      125      25255025      2600

42. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a="İnformatika"
b="İmtahan"
c="İnformasiya"
d=(a+b+c).count("a")-(a+c).count("o")
print(a.find("a")+(c.lower()).count("i")-d)
```

- A) 8      B) 5      C) 6      D) 4      E) 3

43. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a="Abracadabra"
b="Venesia"
c="Venera"
d=(a+b).count("a")-(a+c).count("e")
print(d-a.find("a")+(c.upper()).count("A"))
```

- A) 2      B) 5      C) 6      D) 4      E) 3

44. Program fragmentinin nticasını müayyan edin.

```
a=68
b="2502132536213"
c=21.745
d=(b.count("2")-b.find("5"))
print(d-b.count("3")+a-int(c))
```

- A) 28      B) 25      C) 34      D) 39      E) 37

45. Aşağıdakı program fragmenti daxil edilmiş tam şudur...

```
a=int(input())
a=str(a)
s=int(a[0])+int(a[len(a)-1])
```

- A) Bütün sayımları sayılar  
B) İlk ve son sayımları sayılar  
C) İlkraqamından başqa bütün sayıları  
sayılır  
D) Sonraqamından başqa bütün sayıları  
saymayı  
E) İlk ve son sayımların sonraqamı  
sayıları sayılar.

## 12.3. Sıyahılar üzərində eməklər

1. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14, 16, 11, 25, 13, 36];
s=sum(a);
print(s);
```

- A) 14 B) 122 C) 100 D) 132 E) Xəta baş verəcək

2. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14, 16, 11, 25, 13, 36];
k=len(a);
print(k);
```

- A) 1 B) 0 C) 2 D) 6 E) 7

3. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14, "a", [], ()];
s=len(a);
print(s);
```

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 7 E) Xəta baş verəcək

4. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14, "a", [12, 15], ()];
s=len(a);
print(s);
```

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) Xəta baş verəcək

5. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14a, "a", [12, 15], ()];
s=len(a);
print(s);
```

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) Xəta baş verəcək

6. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14a, "a", [12, 15], (), none];
s=len(a);
print(s);
```

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) Xəta baş verəcək

7. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, "14a", "a", [12, 15], "none"];
s=len(a);
print(s);
```

- A) 2 B) 3 C) 5 D) 6 E) Xəta baş verəcək

8. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə sıyahısının elementləri hansı ardıcılıqla düzülər?

```
a=[12, 19, 25, 2];
b=a;
a.insert(2,13);
del b[1];
```

- A) 12 19 13 25 B) 19 25 13 2 C) 12 13 25 2  
D) 12 25 13 2 E) Xəta baş verəcək

9. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə sıyahısının elementləri hansı ardıcılıqla düzülər?

```
a=[12, 19, 25, 16];
a.insert(2, 13);
```

- A) 12 19 25 16 13 B) 12 13 19 25 16  
C) 12 19 13 16 D) 12 19 13 25 16  
E) 12 19 13 25

10. Aşağıdakı programın yerinə yetirilməsi nümunəsində k dayışanının hansı qiyməti çap olunacaq?

```
a=[12, 15, 12, 13, 17, 12, 13];
k=a.count(12);
print(k);
```

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 36

11. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən sıyahısının hansı elementləri çap olunacaq?

```
a=[12, 15, 12, 13, 17, 12, 13];
a.remove(12);
print(a);
```

- A) 12 15 13 17 12 13 B) 15 12 13 17 12 13  
C) 12 15 12 13 17 13 D) 15 13 17 13  
E) Xəta baş verəcək

12. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən b massivin çap edilmişədir. Hansı qiymətlər çap olunur?

```
a=[12, 19, 14];
b=a;
a.append(21);
print(b);
```

- A) 12 19 14 B) 12 19 C) 12 19 14 21  
D) 21 12 19 E) 21 12 19 14

13. Aşağıda verilmiş program fragmentinə əsasən ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
a=["a", "ac", "aa", "aab", "ab"];
a.sort();
a.reverse();
print(a.index("ab"));
```

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. Verilmiş program fragmenti icra edildərsə b sıyahısı ekrana hansı ardıcılıqla çap ediləcək?

```
a=[2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15];
b=a[::-2]
print(b)
```

- A) [15, 9, 7, 5, 2] B) [2, 5, 7, 9, 15]  
C) [15, 9, 7, 5,] D) [2, 5, 7, 9]  
E) [5, 7, 9, 15]

15. Verilmiş program fragmenti icra edildərsə b sıyahısı ekrana hansı ardıcılıqla çap ediləcək?

```
a=[2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 15];
b=a[7:2:-2]
print(b)
```

- A) [8, 6] B) [12, 8, 6, 2] C) [12, 8]  
D) [12, 8, 6] E) []

16. Verilmiş program fragmenti icra edilirse aşağıdakilerden hangisi ekrana hansı ardıcılıqla çap edilecektir?  
 $a = [11, 12, 13, 14, 15]$   
 $a.sort(reverse=True)$   
 $print(a)$

- A) [13, 11, 14, 12, 15]  
 B) [12, 11, 13, 14, 15]  
 C) [11, 13, 12, 14, 15]  
 D) [11, 12, 13, 14, 15]  
 E) [11, 12, 13, 14, 15]

17. Verilmiş program fragmenti a siyahısının...  
 $m = \max(a)$   
 $print(a.index(m))$

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən kiçik ikinci elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

18. Verilmiş program fragmenti a siyahısının...  
 $a.sort()$   
 $a.reverse()$   
 $print(a[0])$

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən kiçik ikinci elementinin nömrəsini çap edir

#### 124. Şart operatoru

1. Verilmiş x tam adədi üçün 50-dan böyük olub 3-a bölündüyüni hansı şartı ifadə ilə göstərmək olar?  
 A)  $x/3 == 0$  and  $x > 50$       B)  $x/3$  and  $x > 50$   
 C)  $x/3$  or  $x > 50$       D)  $x/3$  and  $x > 50$   
 E)  $x/3$  and  $x > 50$

2.  $x > 30$  şartıyla ekvivalent olan məntiqi ifadəni təyin edin:  
 A)  $x > 30$  and  $x == 30$       B)  $x > 30$  or  $x == 30$   
 C)  $x > 30$  or  $x == 30$       D)  $x > 30$  and  $x == 30$   
 E)  $x > 30$  not  $x == 30$

3. Aşağıdakı program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
print (5 == 6 or not 8==8)
x = 5
y = 8
print (not x == y and y==8)
```

- A) true true      B) true false      C) false false  
 D) false true      E) 1 0

4. Aşağıdakı program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
print(not(10<20) and not(10>30))
```

- A) True      B) False      C) 0      D) 1      E) Xəta baş verəcək

5. Aşağıdakı program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
print(not (10>20) and not (10>30))
```

- A) True      B) False      C) 0      D) 1      E) Xəta baş verəcək

6. Verilmiş program fragmentində üç nüqtənin (...) yerində nə ola bilər?

```
if a<5:
    c=2*a+3
...
c=a-4
```

- A) for i      B) then a = 5      C) else      D) a < 5      E) elif

7. Hansı program fragmentində sahif yoxdur?

```
A) if c > 4:
    c = a:
    c = b:
else:
    c = b
```

```
B) if c == 4:
    c = a:
    c = b:
else:
    c = b
```

C) if d == 4:
 c = a:
 d = 5
else:
 c = b:

11. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
x = True;
y = False;
z = False;
if not x or y:
    print(1);
elif not x or not y and z:
    print(2);
elif not x or y or not y and x:
    print(3);
else:
    print(4);
```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 1 və 4

12. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
if 7!=8:
    print("A");
if 7>7.0:
    print("B");
if 7<8:
    print("C");
    if 8>8.0:
        print("D");
    else:
        print("E");
```

- A) ABC    B) ACE    C) AC    D) ABE    E) ADE

13. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
if (9>0) and (0<-9):
    print("hello");
elif (9>0) or (0<-9):
    print("good");
else:
    print("bad");
```

- A) hello    B) hello good    C) hello bad  
B) good    E) bad

14. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
if 15<20:
    print("A");
if 32>45:
    print("B");
else:
    print("C");
```

- A) A    B) B    C) C    D) AB    E) AC

15. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
if 5<9:
    print("X");
elif 8>5:
    print("Y");
else:
    print("Z");
```

- A) X    B) Y    C) Z    D) XZ    E) XY

16. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
x=True;
if x==True:
    print("A");
if x:
    print("B");
if x==50:
    print("C");
elif x>50:
    print("D");
else:
    print("E");
    print("F");
```

- A) ABC    B) A B C E    C) ABCDEF  
D) A B B F    E) A E D F

17. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
x=22;
x+5
if x>25:
    print("A");
elif x<22:
    print("B");
```

- A) A    B) B    C) A B    D) Heç nə    E) xata baş verəcək

18. Aşağıdaki program fragmentine əsasən ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=5;
b=7;
c=6;
if a==b:
    if a>c:
        print(a+b);
    else:
        print(a+c);
else:
    print(b+c)
```

- A) 12    B) 11    C) 13    D) heç nə    E) Xata baş verəcək

19. Aşağıdaki program fragmenti hansı məsələdə istifadə olunur?

```
a=int(input());
b=int(input());
c=int(input());
m=a;
if a<b:
    m=b;
if m<c:
    m=c;
print(m);
```

- A) Üç adədin orta qiymətini  
B) Üç adədin ən kiçiyini  
C) Üç adədin ən böyüyünü  
D) m-dən kiçik olan adədləri  
E) Üç adədin tək olanını

## 1. Programlaşdırma

20. Aşağıdaki program fragmentine asasen  
t=4  
if t < 7 and t > -7:  
    y=math.sqrt(t)  
else:  
    y=pow(y, 2)

- A) -7    B) 7    C) 16    D) 2    E) 4

21. Aşağıdaki program fragmentine asasen ekranda  
hangi bilgi çap olunacaq?

```
k = 4;
if k == 2:
    print('Pis')
elif k < 3:
    print('Kafi')
elif k <= 4:
    print('Yaxşı')
elif k <= 5:
    print('Ela')
else:
    print('Error');
```

- A) Yaxşı Ela  
B) Kafi Yaxşı Ela  
C) Ela  
D) Yaxşı  
E) Error

22. Aşağıdaki program fragmentine asasen ekranda  
hangi bilgi çap olunacaq?

```
k=4;
if k==2:
    print("pis")
if k<3:
    print("kafi")
if k<=4:
    print("yaxsi")
if k<=5:
    print("ela");
```

- A) Pis  
B) Kafi Yaxşı Ela  
C) Ela  
D) Pis  
E) Error

23. Aşağıdaki program fragmentinde x=4, a=3,  
olduğda y hangi gibi olacak?

```
y=0
if x>a:
    if x>b:
        y=1
    else:
        y=2
```

- A) y=0    B) y=2    C) y=1    D) y=false    E) y=true

24. Program fragmentinin nticisini müayyan edin?

```
a=49
b=25
import math
if a>b:
    y=math.sqrt(a)
else:
    y=b/5
y=math.sqrt(b)
print(y)
```

- A) 7    B) 5    C) 49    D) 25    E) 12

## Abituryentler için test topusu

25. Aşağıdaki program fragmentinde x=4, a=1,  
y=0  
olduğda y hangi gibi olacak?

```
if x>a:
    if x>b:
        y=1
    else:
        y=2
```

- A) y=0    B) y=2    C) y=1    D) y=false    E) y=true

26. Aşağıdaki program fragmentinde x=4, a=5,  
y=0  
olduğda y hangi gibi olacak?

```
if x > a:
    if x>b:
        y = 1;
    else:
        y = 2;
```

- A) y=0    B) y=2    C) y=1    D) y=false    E) y=true

27. Python programlaşdırma dilinde programa  
modül gəşməq üçün hansı açar sözdən istifadə  
olunur?

- A) input()    B) insert    C) In    D) import    E) int

28. Verilmiş program icra edilərsə ekrana hansı  
dəyər çap olunur?

```
a,b,c=12,13,15
a,b=b,a
a,c=c,b
if a==b:
    print("A")
if a>b:
    print("C")
else:
    print("D")
```

- A) A,D    B) C    C) A,C    D) C    E) Heç nə

29. Verilmiş program icra edilərsə ekrana hansı  
dəyər çap olunur?

```
a=12
b=15
if a<b:
    print("a+b")
    if a==b:
        print(a+b)
    else:
        print(a-b)
```

- A) a+ -3    B) -3    C) 27    D) a+ +3    E) a+ 27

30. Verilmiş program icra edilərsə ekrana hansı  
dəyər çap olunur?

```
a=12
b=15
if a<b:
    if a==b:
        print(a+b)
    else:
        print(a-b)
```

- A) Heç nə    B) Xata    C) 27    D) -3    E) 3

31. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde ekrana hansı dəyər çap olunur?

```
a=12
b=15
if a<b:
    if a==b:
        print(a+b)
    else:
        print(a-b)
```

- A) Heç nə B) Xata C) 27 D) -3 E) 3

32. Verilmiş program icra edildiğinde ekrana hansı dəyər çap olunur?

```
a=12;b=14;c=13
a,b=b,a
a,c=c,a
if a>b:
    if a>c:
        print("A")
    else:
        print("B")
print("C")
```

- A) A B) BC C) A C D) C E) Heç nə

33. Verilmiş program icra edildiğinde ekrana hansı dəyər çap olunur?

```
a=12
b=15
if a>b:
    if a==b:
        print(a+b)
    else:
        print(a-b)
```

- A) Heç nə B) Xata C) 27 D) -3 E) 3

34. Aşağıdakı program c dəyişəninin hansı qiymətini ekrana çoxarar?

```
a,b,c = 2,8,0;
import math;
if a > b:
    c = math.sqrt ( a )
c=c+12;
```

- A) 12 B) 24 C) 2 D) 8 E) 10

35. Aşağıdakı program fragmenti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
a=str(a)
k=a.count("1")
m=a.count("0")
if k+m=len(a):
    print("Beli")
else:
    print("Xeyr")
```

- A) ikilik adəd olub olmadığını yoxlayır  
B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
C) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır  
D) Müsbət olub olmadığını yoxlayır  
E) Sade olub olmadığını yoxlayır

36. Aşağıdakı program fragmenti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
a=str(a)
k=a[0]
if a.count(k)==len(a):
    print("Beli")
else:
    print("Xeyr")
```

- A) Sade olub olmadığını yoxlayır  
B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
C) ikilik adəd olub olmadığını yoxlayır  
D) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır  
E) Müsbət olub olmadığını yoxlayır

37. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
a=int(input())
b=int(input())
c=int(input())
d=b**2-4*a*c
if d>0:
    x1=(-b+d**0.5)/(2*a)
    x2=(-b-d**0.5)/(2*a)
    print(x1,x2)
elif d==0:
    x=-b/(2*a)
    print(x)
else:
    print("Yoxdur")
```

- A)  $ax^2+bx+c=0$  kvadrat tənliyinin həllini ifadə edir  
B)  $ax=b$  xətti tənliyinin həllini ifadə edir  
C) Ədədin müsbət olub olmadığını yoxlayır  
D) Ədədlərin tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
E) Sade ədədləri müəyyən edir

38. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
a=int(input())
b=int(input())
c=int(input())
if a==0:
    if b==0:
        print("Sonsuz")
    else:
        print("Yoxdur")
else:
    x=b/a
    print(x)
```

- A)  $ax^2+bx+c=0$  kvadrat tənliyinin həllini ifadə edir  
B)  $ax=b$  xətti tənliyinin həllini ifadə edir  
C) Ədədin müsbət olub olmadığını yoxlayır  
D) Ədədlərin tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
E) Sade ədədləri müəyyən edir

## 12. Programlaşdırma

6. Aşağıdakı program fragməti daxil edilmiş tam şədlin:

```

i=int(input())
k=a**0.5
if k==int(k):
    print("Beli")
else:
    print("Xeyr")

```

- Bütöñ rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlaysın
- Tam kvadrat olub olmadığını yoxlaysın
- Müsbət olub olmadığını yoxlaysın
- Sədə olub olmadığını yoxlaysın
- İldlik adəd olub olmadığını yoxlaysın

### 12.5 Şərtlü dövr operatoru (Bölme 1)

1. Dövrdə olan operatorlar neçə dəfə icra olunacaq?

```

a=5
b=1
while a>b<8:
    a=a+2
    b=b*2
r=b-3
print(r)

```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) -1
2. Python dilində dövr operatorunun neçə növündən istifadə olunur?

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

3. Proqramın icrasından sonra k və d dəyişənlərinin qiyməti nə olacaq?

```

d=1
k=5
while d<3:
    k=k+3
    d=d+1

```

4. Dövrdə olan operatorlar neçə dəfə icra olunacaq?

```

a=3
b=2
while a*b<25:
    a=a+2
    b=b+2
r=b-3
print(r)

```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 4    E) 5

5. Aşağıdakı program ekrana hansı qiymətləri çap edər?

```

i,x=0,3;
while i<3:
    x+=1;
    i+=1;
print(x);

```

- A) 3 4 5 6    B) 6    C) 3  
D) Heçbir şey yazmaz    E) 4 5 6

## Abituryentlər üçün test topları

6. Aşağıdakı program ekrana hansı qiymətləri çap edər?

```

i=10;
while i>0:
    print(i);
    i-=1;
    if i==5:
        i=0;
print("SON");

```

- A) 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 SON  
B) 10 9 8 7 6 5 SON  
C) SON  
D) 10 9 8 7 6 SON  
E) 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1 0 SON

7. Aşağıdakı program ekrana hansı qiymətləri çap edər?

```

i=0;
while i<3:
    i+=1;
    print(i);

```

- A) 0 1 2    B) 1 2 3    C) 0 1 2 3    D) 1 2    E) 0

8. Aşağıdakı proqram kodlarına asasən "Dövr içi" və "Dövr sonu" sözləri neçə dəfə çap olunur.

```

i=0;
while i<10:
    i+=2;
    print("dövr içi");
print("dövr sonu");

```

- |                  |                |
|------------------|----------------|
| A) dövr içi : 4  | dövr sonu : 1  |
| B) dövr içi : 5  | dövr sonu : 1  |
| C) dövr içi : 5  | dövr sonu : 5  |
| D) dövr içi : 4  | dövr sonu : 4  |
| E) dövr içi : 10 | dövr sonu : 10 |

9. Aşağıdakı proqram fragməti nəyi hesablayır?

```

i=1
while i<=10:
    print(i*i)
    i=i+1

```

- A) 1-dən 10-ə kimi adədləri cəmini çap edir  
B) 1-dən 10-ə kimi adədlərin kvadratlarını çap edir  
C) 1-dən 9-ə kimi adədləri rəqəmlərin cəmini çap edir  
D) 1-dən 9-ə kimi adədlərin kvadratlarını çap edir  
E) 1-dən 10-ə kimi adədlərin kvadratlarının cəmini çap edir

10. Aşağıdakı proqram koduna asasən ekrana hansı qiymət çap olunar?

```

n=3245673;
s=0;
while n>0:
    k=n%10;
    n=n//10;
    if k%2==0:
        s=s+k;
print(s);

```

- A) 18    B) 11    C) 12    D) 30    E) 0

12. Programlaşdırma

11. Aşağıdaki program ekrana hansı qiyməti çap edər?

```
i=3;
while i>=0:
    print(i);
    i-=1;
```

- A) 3 2 1   B) 2 1 0   C) 3 2 1 0   D) 1 2 3   E) 0 1 2 3

12. Aşağıdaki program kodu hansı məqsədla istifadə edilir?

```
a=int(input());
s=0;
while a>0:
    k=a%10;
    a=a//10;
    s=s*10+k;
print(s);
```

- A) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini cəmləyir  
 B) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini çap edir  
 C) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini sayıır  
 D) Verilmiş natural ədədi tərsinə çap edir  
 E) Verilmiş natural ədədin cüt rəqəmlərini cəmləyir

13. Aşağıdaki program framentiñine əsasən ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
a=45;
b=60;
while a<b:
    a=a+5;
    b=b-1;
if a>b:
    c=a+b;
else:
    c=a-b;
print(c);
```

- A) 120   B) 121   C) 117   D) 130   E) 109

14. Aşağıdaki programın yerinə yetirilməsi nöticəsində ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
x = 60;
i = 1;
while i<5:
    x = x - 10;
    i = i + 1;
print(x+i);
```

- A) 60   B) 50   C) 40   D) 20   E) 25

15. Aşağıdaki program kodu hansı məqsədla istifadə edilir?

```
a=int(input());
s=0;
while a>0:
    k=a%10;
    a=a//10;
    s=s+k;
print(s);
```

- A) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərinin cəmini çap edir  
 B) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini çap edir  
 C) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini sayıır  
 D) Verilmiş natural ədədi tərsinə çap edir  
 E) Verilmiş natural ədədin cüt rəqəmlərini cəmləyir

16. Aşağıdakı program kodu hansı məqsədla istifadə edilir?

```
a=int(input());
s=0;
while a>0:
    k=a%10;
    a=a//10;
    if k%2==1:
        s=s+k;
print(s);
```

- A) Verilmiş natural ədədin tek rəqəmlərini cəmləyir  
 B) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini çap edir  
 C) Verilmiş natural ədədin rəqəmlərini sayıır  
 D) Verilmiş natural ədədi tərsinə çap edir  
 E) Verilmiş natural ədədin cüt rəqəmlərini cəmləyir

17. Verilmiş program icra edildəsa ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
a=2345
s=0
while a>0:
    s=s*10+a%1000
    s=s//10
    a=a//10
print(s)
```

- A) 59   B) 70   C) 45   D) 56   E) 125

18. Verilmiş programının təyinatını müəyyən edin.

```
i,s=0,0;
while i<=n:
    i=i+1
    s=s+i
print(n)
```

- A) 1-dən n-ə qədər ədədlərin cəmi (n-də daxil olmaqla)  
 B) 1-dan n-ə qədər ədədlərin cəmi (n daxil olmamaqla)  
 C) 1-dan n+1 ə qədər ədədlərin cəmi (n+1 daxil olmaqla)  
 D) 1-dən n-1-ə qədər ədədlərin cəmi ((n-1)-dən olmamaqla)  
 E) 1-dən n-ə qədər ədədlərin hasilini

19. Verilmiş program framenti icra olunarsa ekrana hansı qiymətlər çap olunur?

```
a=30
while a>=0:
    print(a)
    a=a-10
print(a)
```

- A) 30,20,10,0,-10   B) 30,20,10   C) 30,20,10,0   D) 20,10,0   E) 30,20,10,0

20. Verilmiş program framenti icra olunarsa ekrana hansı qiymətlər çap olunur?

```
i=50
while i>20:
    print(i)
    i=i-i//2
print(i)
```

- A) 50 23   B) 12 50 23   C) 50 25 13   D) sonsuz dövr olacaq  
 E) 25 13 13

## 12. Programlaşdırma

## 12. Sırtlı döv̄ operatoru (Bölüm 2)

1. Verilmiş program fragmənti icra olunarsa ekrana hansı qiymətlər çap olunar?

```
a=30
while a>=0:
    a=a-10
    print(a)
```

- A) 20,10,0, -10  
B) 30,20,10  
C) 20,10,0, 0  
D) 20,10,0  
E) 30,20,10,0

2. Verilmiş program fragmənti icra olunarsa ekrana hansı qiymətlər çap olunar?

```
a=30
while a>=0:
    print(a)
    a=a-10
```

- A) 30,20,10,0, -10  
B) 30,20,10  
C) 20,10,0, 0  
D) 20,10,0  
E) 30,20,10,0

3. Aşağıda verilmiş program fragmənti daxil edilmiş istənilən natural n ədədi üçün hansı əmaliyyatı yerinə yetirir?

```
print(input())
```

```
s=0
k=0
while n>0:
    t=n%10
    n=n//10
    if t%2!=0:
        s=s+t
        k=k+1
print(s,k)
```

- A) Verilmiş n natural ədədinin rəqəmlərini cəmləyir  
B) Verilmiş n natural ədədinin cüt rəqəmlərini cəmləyir və sayı  
C) Verilmiş n natural ədədinin tek rəqəmlərini cəmləyir və sayı  
D) Verilmiş n natural ədədinin tek rəqəmlərinin ortasını hesablayır  
E) Verilmiş n natural ədədinin cüt rəqəmlərinin ortasını hesablayır

4. Verilmiş program fragməntinin təyinatını müayyan edin.

```
n=int(input())
k=0
s=0
while n>0:
    t=n%10
    n=n//10
    s=s+t**3
if s==k:
    print("YES")
else:
    print("NO")
```

- A) Verilmiş n ədədinin sada olub olmadığını  
B) Verilmiş n ədədinin mürəkkəb olub olmadığını  
C) Verilmiş n ədədinin armstrong ədədi olub olmadığını  
D) Verilmiş n ədədinin pifagor ədədi olub olmadığını  
E) Verilmiş n ədədinin polindrom olub olmadığını

5. Verilmiş program fragmənti icra olunarsa ekrana hansı qiymətlər çap olunar?

$a=30$

```
while a>0:
    a=a-10
    print(a)
print(a)
```

- A) 30,20,10,0, -10  
B) 30,20,10  
C) 20,10,0, 0  
D) 20,10,0  
E) 30,20,10,0

6. Verilmiş program fragməntinin təyinatını müayyan edin.

```
n=int(input())
k=n
s=0
while n>0:
    d=n%10
    n=n//10
    s=s+10*d
if s==k:
    print("YES")
else:
    print("NO")
```

- A) Verilmiş n ədədinin sada olub olmadığını  
B) Verilmiş n ədədinin mürəkkəb olub olmadığını  
C) Verilmiş n ədədinin armstrong ədədi olub olmadığını  
D) Verilmiş n ədədinin pifagor ədədi olub olmadığını  
E) Verilmiş n ədədinin polindrom olub olmadığını

7. Verilmiş program fragmənti icra edildərsə n ədəğəni üçün klaviaturadan müsbət tam ədəd daxil edilməyib. Program fragməntinin təyinatını müayyan edin.

```
a=1
b=1
i=2
while i<n:
    k=a+b
    a=b
    b=k
    i=i+1
print(k)
```

- A) Fibonacci sırasının n-ci həddini çap edir  
B) Ədədi silsilənin n-ci həddini çap edir  
C) Həndəsi silsilənin n-ü həddini çap edir  
D) n faktorialı çap edir  
E) 1-dən n-ə qədər edərək hər birin çəminini çap edir

8. Verilmiş program fragmənti 1-dən n-ə qədər ədədlərin cəmini hesablaşması üçün op1 və op2-nin yerində hansı ifadələr olmalıdır?

```
s=0
i=0
n=int(input())
while i<n:
    op1
    op2
    print(s)
```

- A)  $i=i+s$ ,  $s=s+i$   
B)  $i=i+1$ ,  $s=s+1$   
C)  $i=i+1$ ,  $s=s+i$   
D)  $s=s+i$ ,  $i=i+1$   
E)  $s=s+1$ ,  $i=i+s$

9. Verilmiş program fragməntində n ədəğəni üçün

## 12. Programlaşdırma

Klaviyutardan tam adod daxil edilmişdir və programın içərisinin sonunda ekrana 16 adədi çap edilmişdir. Buna əsasən n dayışan üçün daxil edilmiş adədi müəyyən edin:

```
n=int(input())
s=0
while s<n:
    s=s+n
    n=n+1
if s>=16:
    print(s*3)
else:
    print(s+1)
```

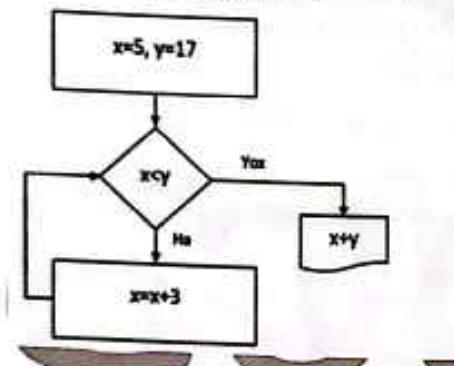
- A) 5    B) 6    C) 4    D) 3    E) 2

10. Verilmiş program fragmenti 1-dən ( $n-1$ )-ə qədər adədlerin cəmini hesablaması üçün op1 və op2-nin yerində hansı ifadələr olmalıdır?

```
s=0
i=0
n=int(input())
while i<n:
    op1
    op2
print(s)
```

- A)  $i=i+s$ ,  $s=s+i$   
 C)  $i=i+1$ ,  $s=s+i$   
 E)  $s=s+1$ ,  $i=i+s$
- B)  $i=i+1$ ,  $s=s+1$   
 D)  $s=s+i$ ,  $i=i+1$

11. Verilmiş blok sxemini python programlaşdırma dilində təsvirini müəyyən edin:



- A) 

```
x=5
y=17
while x<y:
    x=x+3
print(x+y)
```
- B) 

```
x=5
y=17
if x<y:
    x=x+3
print(x+y)
```
- C) 

```
x=5
y=17
if x<y:
    else:
        print(x+y)
```
- D) 

```
x=5
y=17
if x<y:
    x=x+3
    print(x+y)
```
- E) 

```
x=5
y=17
while x<y:
    x=x+3
    print(x+y)
```

12. Aşağıda python program fragməti verilmişdir.

Abituriyentlər üçün test tətbiq  
Program farqmentində sual işarəsinin yerində  
şərt yazılırsa program 1-dən 100-ə qədər adəd  
adədlerin hasilini çap edər?

```
s=1
i=1
while ?:
    s=s*i
    i=i+2
print(s)
```

- A)  $i \leq 100$    B)  $s < 100$    C)  $s \leq 99$    D)  $i \geq 99$    E)  $i \leq 99$
13. Verilmiş program icra edildərsa ekranə hansı qiymətlər çap olunacaq?

$n=0$

```
while n*n<100:
    n=n+1
print(n)
```

- A) 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9  
 C) 9  
 E) 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
- B) 1 2 3 4 5 6 7 8 9  
 D) 10

14. Aşağıdakı program kodu hansı məqsədlə istifadə edilir?

```
n=int(input())
s=""
while n>0:
    k=str(n%2);
    n=n//2;
    s=k+s;
```

- A) Daxil edilmiş adədi 2 - lik say sistemine çevirir.  
 B) Daxil edilmiş adədin 2 - ya bölünməsindən alınlığıları toplayır.  
 C) Daxil edilmiş adədin tek olub olmadığını yoxlayır.  
 D) Program xata verir.  
 E) Daxil edilmiş adədin 2 - ya bölünməsindən alınlığı ilə tam hissəni toplayır.

15. Aşağıdakı program fragməti daxil edilmiş adədin...

```
a=int(input())
s=0
while a>=10:
    s=s+a%10
    a=a//10
print(s)
```

- A) Bütün rəqəmlərini cəmləyir  
 B) İlk və son rəqəmlərini cəmləyir  
 C) İlk rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini cəmləyir  
 D) Son rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini cəmləyir  
 E) İlk və son rəqəmlərindən başqa bütün rəqəmlərini cəmləyir.

## 12. Programlaşdırma

16. Aşağıda python program fragmənti verilmişdir. Program fərqliyində sinal işarəsinin yerinə hansı sıfır yazarsa program 1-dən 100-a qədər tək adadların hasilini çap edər?

```
s=1
i=1
while ?:
    i=i+2
    s=s+i
print(s)
```

- A)  $i < 99$  B)  $i < 100$  C)  $i \leq 99$  D)  $s \leq 100$  E)  $s < 99$

17. Aşağıda python program fragmənti verilmişdir. Verilmiş program fərqliyində ? işarəsinin yerinə hansı sıfır yazarsa program verilmiş a ədədinin rəqəmləri cəminini ekranə çap edər?

```
a=2456
s=0
while ?:
    k=a%10
    a=a//10
    s=s+k
print(s)
```

- A)  $a > 0$  B)  $a \geq 0$  C)  $a < 0$  D)  $a > 10$  E)  $a \geq -2$
18. Aşağıda python program fragmənti verilmişdir. Verilmiş program fərqliyində ? işarəsinin yerinə hansı operator yazarsa program verilmiş a ədədinin tərsini çap edər?  
( $a=2465$  olduqda nəticə 5642 şəkildə çap olunsun)

```
a=2465
s=0
while a>0:
    k=a%10
    a=a//10
    ?
print(s)
```

- A)  $s=s*10+k$  B)  $s=s*a+k$  C)  $s=s+k*10$   
D)  $s=s+a*10$  E)  $s=s*10+k$

19. Aşağıdakı program fragmənti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
s=0
while a>=10:
    a=a//10
    s=s+a%10
print(s)
```

- A) Bütün rəqəmlərini çamlayır  
B) İlk və son rəqəmlərini çamlayır  
C) İlk rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır  
D) Son rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır  
E) İlk və son rəqəmlərdən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır.

20. Aşağıdakı program fragmənti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
s=0
while a>=100:
    a=a//10
    s=s+a%10
print(s)
```

- A) Bütün rəqəmlərini çamlayır  
B) İlk və son rəqəmlərini çamlayır  
C) İlk rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır  
D) Son rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır  
E) İlk və son rəqəmlərdən başqa bütün rəqəmlərini çamlayır.

21. Aşağıdakı program fragmənti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
m=0
while a>0:
    k=a%10
    a=a//10
    if m<k and k%2==0:
        m=k
print(m)
```

- A) an böyük cüt rəqəmini çap edir  
B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
C) an kiçik ikinci rəqəmini çap edir  
D) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır  
E) an böyük ikinci rəqəmini çap edir

22. Aşağıdakı program fragmənti daxil edilmiş tam adədin...

```
a=int(input())
m=0
n=9
while a>0:
    k=a%10
    a=a//10
    if m<k and k%2==0:
        m=k
    if n>k and k%2==1:
        n=k
print(m,n)
```

- A) an böyük cüt rəqəmini çap edir  
B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır  
C) an kiçik ikinci rəqəmini çap edir  
D) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır  
E) an böyük cüt rəqəmi ilə an kiçik tek rəqəmini çap edir

## 12. Programlaşdırma

23. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam adadın...

```
n=int(input())
i=0
while 2**i<n:
    i+=1
if 2**i==n:
    print(i)
else:
    print("Xeyr")
```

- A) an böyük cüt rəqəmini çap edir
- B) tam kvadrat olub olmadığını söyleyir
- C) an kiçik ikinci rəqəmini çap edir
- D) ikinin neçənci dərəcədən qüvvəti olduğunu müyyəyan edir
- E) an böyük cüt rəqəmi ilə an kiçik tek rəqəmini çap edir

24. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam adadın...

```
n=int(input())
i=0
while i**2<n:
    i=i+1
if i**2==n:
    print(i)
else:
    print("Xeyr")
```

- A) an böyük cüt rəqəmini çap edir
- B) hansı natural adədin kvadrati olduğunu müyyəyan edir
- C) an kiçik ikinci rəqəmini çap edir
- D) ikinin neçənci dərəcədən qüvvəti olduğunu müyyəyan edir
- E) an böyük cüt rəqəmi ilə an kiçik tek rəqəmini çap edir

25. Verilmiş program fragmentini müyyəyan edin:~

```
n=int(input())
m=0
p=1
while p<=n:
    m=m+1
    p=p*m
print(m)
```

- A) n adədinin faktorialını çap edir
- B) n-dən kiçik an böyük adədin faktorialını çap edir
- C) n-a kimi faktorialların cəmini çap edir
- D) faktorialı n-dən böyük olan an kiçik natural adədi çap edir.
- E) n-dən böyük an kiçik adədin faktorialını çap edir

Abiturientlər üçün test mövzusu  
26. a dayışanının daxil olunmuş hərəkət hərəkət qiyamında program 4 adadını çap edir?

```
a=int(input())
s=a//10-a%10
n=1
while s<15:
    s=s+2
    n=n*4
print(n)
```

- A) 144
  - B) 344
  - C) 414
  - D) 141
  - E) 114
27. a dayışanının daxil olunmuş hərəkət hərəkət qiyamında program 243 adadını çap edir?

```
a=int(input())
s=a%10
n=1
while s<15:
    s=s+3
    n=n*3
print(n)
```

- A) 532,253
- B) 325,235
- C) 523,352
- D) 283,532
- E) 352,532

28. a dayışanına klaviaturadan hansı natural adəd daxil edildiarsa program an kiçik qiyam çap edir?

```
a=int(input())
s=a//10
n=1
while s<45:
    s=s+2
    n=n*2
print(n)
```

- A) 143
  - B) 341
  - C) 431
  - D) 411
  - E) 311
29. dayışanının daxil olunmuş hərəkət hərəkət qiyamında program 64 adadını çap edir?

```
a=int(input())
s=a%10-a//10
n=1
while s<20:
    s=s+7
    n=n*2
print(n)
```

- A) 526
- B) 529
- C) 256
- D) 652
- E) 925

## 11. Programlaşdırma

11. Verilmiş program fragmentinin tayinatını aşağıda edin:

```
n=int(input())
n=""
while n>0:
    k=n%16
    n=n//16
    if k==10:
        k="A"
    elif k==11:
        k="B"
    elif k==11:
        k="B"
    elif k==12:
        k="C"
    elif k==13:
        k="D"
    elif k==14:
        k="E"
    elif k==15:
        k="F"
    s=str(k)+s
```

- A)  $x^2+bx+c=0$  kvadrat tanlıyının həllini ifadə edir  
 B)  $ax^2$  xətti tanlıyının həllini ifadə edir  
 C) Daxili edilmiş natural adədi onluq say sistemindən onaltılıq say sistemini keçirir  
 D) 16-lıq adədi onluq say sistemini keçirir  
 E) Oluş adədi sakətliklər sistemini keçirir

3. Ləğvəsi qeyd olunanın və olavia yazu işi tipi tapşırıqları alda edəcəksiniz

```
a=int(input())
s=a%10+a//10
n=1
while s<75:
    s=s+4
    n=n*2
print(n)
```

- A) 846 B) 684 C) 624 D) 468 E) 426

12. Verilmiş program icra edildərsə ekrana hansı qiyamat çap edər?

```
a=[11,0,3,7,-3,9,-6,8,-7]
k=1
j=0
while i<len(a):
    if a[i]<=0:
        k=k+1
    i=i+1
print(k)
```

- A) 3 B) 7 C) 4 D) 5 E) 9

33. Aşağıda verilmiş python kod fragmentları hansı ardıcılıqla düzüldərsə program daxil edilmiş natural adədin rəqəmlərinin sayıni çap edər?

1- while n>0:	2- n=int(input())
3- print(s)	4- s=s+1
5- n=n//10	6- s=0

A) 2, 4, 1, 5, 3, 6      B) 2, 1, 6, 3, 4, 5  
 C) 2, 6, 1, 5, 4, 3      D) 2, 4, 5, 1, 6, 3  
 E) 1, 2, 6, 3, 5, 4

## 12.7. Sayaçılar dövr operatoru(Bölme 1)

1. Verilmiş program fragmenti icra edildərsə, ekrana hansı qiyamat çap olunur?

```
s=0
for i in range(1,7):
    if i%2==0:
        s=s+1
    if i%3==0:
        s=s+2
    else:
        s=s+3
    s=s+i
print(s)
```

- A) 29 B) 40 C) 32 D) 9 E) 12

2. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiyamat çap olunur?

```
a=[17,14,16,11,25,13,36];
s=0;
k=len(a);
for i in range(0,k):
    s=s+a[i];
print(s);
```

- A) 14 B) 122 C) 100  
 D) 132 E) Xəta baş verəcək

3. Aşağıdakı program kodu icra edildərsə ekrana hansı qiyamat çap olunur?

```
a=[12,19,14,13,17,15,21,14];
s=0;
for i in a:
    if i%2!=1:
        s=s+i;
print(s);
```

- A) 40 B) 85 C) 125 D) 9 E) Xəta baş verər

4. On elementli olan a və b siyahısı verilmiş və əvvəlcə hər iki siyahının bütün elementləri 0 tayin edilmişdir. Aşağıda verilmiş program koduna əsasən b[5]-i tayin edin?

```
for i in range(0,10):
    a[i]=i*i
for i in range(0,10):
    b[9-i]=a[i]+3
```

- A) 19 B) 28 C) 16 D) 25 E) 11

12. Programlaşdırma

5. Program icra edildiğinde ekrana hansi qıymat çap olunur?

```
k=0
for i in range (-50, 50):
    n=(i-16)*(i+20)
    if n>0:
        k=k+1
print(k)
```

- A) 25    B) 36    C) 47    D) 65    E) 63

6. Program icra edildiğinde ekrana hansi qıymat çap olunur?

```
for i in range (1, 50):
    s=s+i
print(i)
```

- A) 34    B) 65    C) 49    D) 2250    E) 50

7. İlk beş doğal adının hasilini hesablayan program yazılib. Hansi nömrəli satırda sehv buraxılıb?

```
hasil=0
for i in range (1, 5):
    hasil=hasil*i
print(hasil)
```

- A) 1, 4    B) 2, 4    C) 1, 2    D) 2, 3    E)

8. İlk doqquz doğal adının cəmini hesablayan program yazılib. Hansi nömrəli satırda sehv buraxılıb?

```
cam=0:
for i in range(1, 10):
    cam=cam+i
print(cam)
```

- A) 1, 3    B) 2, 4    C) 3, 4    D) 2, 3    E) 1, 2

9. Aşağıdakı program koduna əsasən ekrana hansi qıymat çap olunmaz?

```
for i in range(1, 50, 3):
    if i%4==0:
        print(i);
```

- A) 28    B) 12    C) 40    D) 16    E) 4

10. Aşağıdakı program koduna əsasən ekrana hansi qıymat çap olunur?

```
for i in range(50, 100):
    if i//10==i/10:
        print(i);
```

- A) heç nə                      B) 50 60 70 80 90 100  
 C) 5 6 7 8 9                  D) 50 60 70 80 90  
 E) 50-dən 99-a qədər ədədlər

11. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən s dəyişəninin qiymətini hesablayın.

```
s = 0;
for i in range(1, 5):
    s= s + pow(i, 2);
print(s);
```

- A) 40    B) 43    C) 23    D) 30    E) 60

Abituryentlər faylan test regləti  
adədlərin cəmini hesablayır?

A)  $i = 0$   
 for i in range(1, 50):
  $i = i + 1$ 
 print(i)

C)  $i = 0$   
 for i in range(1, 50):
 if i // 2 == 0:
  $i = i + 1$ 
 print(i)

13. Aşağıdakı program fragmenti yerini yerləşdirən ekranda hansi nümunə göstərməklə?

```
s = 0;
for i in range(1, 11):
    m1 = i % 2;
    m2 = i % 3;
    if (m1 == 1)
        s=s+1;
print(s);
```

- A) 1    B) 2    C) 3    D) 5

14. Aşağıdakı programın yerine yerləşdirilməsi nəticəsində y dəyişəni hansi qiyməti alır?

```
y = 0;
x = 0;
for i in range(5, 0, -1):
    x = x + i;
y = y + x;
print(y);
```

- A) 20    B) 15    C) 55    D) 45

15. Aşağıdakı program kodu hansi məqsəd istifadə edilir?

```
a=input();
s=0;
k=len(a);
for i in range(0, k):
    if a[i]=="a":
        s+=1;
print(s);
```

A) Daxil edilmiş matnə a simvollarının sayıdır.

B) Daxil edilmiş matnə a simvolu alavədir.

C) Daxil edilmiş matnə a simvollarının sayıdır.

D) Daxil edilmiş matnə a simvollarının indeksləri çap edir.

E) Program xəta verəcək.

16. Aşağıdakı program fragmentinə əsasən ekrana hansi qıymat çap olunur?

```
n=4;
a = 2;
for i in range(1, n):
    a = a * i;
print(a);
```

- A) 24    B) 6    C) 56    D) 64

## 1) programlaşdırma

17. Aşağıdakı program kodu hansı məqsədla yazılmışdır?  
a=input();  
for i in range(1,11):  
 print(i);

- A) Daxil edilmiş matndan simvollarının sayıni çap  
B) Daxil edilmiş matndan simvolu alava edir  
C) Daxil edilmiş matndan simvollarını sılar  
D) Daxil edilmiş matndan simvollarının indeksini çap edir  
E) Program xata verəcək.

## 18. Aşağıdakı program fragmenti nüyə hesablayır?

```
s=int(input());  
n=int(input());  
s=1;  
for i in range(1,n+1):  
    s=s+i;  
print(s);
```

- A) Faktorial  
B) adədi orta  
C) Həndisi orta  
D) Daxil edilmiş adədin rəqamlarının cəmi  
E) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını sayı

## 19. Aşağıdakı program fragmenti hansı məqsədə istifadə olunur?

```
a=input();  
s="";  
for i in a:  
    s=i+s;  
print(s);
```

- A) Daxil edilmiş matnin simvollarını sayı  
B) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını sayı  
C) Daxil edilmiş matni tərsinə çap edir  
D) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını çamlayır  
E) Daxil edilmiş matnin harflərini alt-alta çap edir

## 20. Aşağıdakı program fragmenti hansı məqsədə istifadə olunur?

```
a=input();  
s=0;  
for i in a:  
    s+=1  
print(s);
```

- A) Daxil edilmiş matnin simvollarını sayı  
B) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını sayı  
C) Daxil edilmiş matni tərsinə çap edir  
D) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını çamlayır  
E) Daxil edilmiş matnin simvollarını alt-alta çap edir

## 21. Aşağıdakı program fragmenti hansı məqsədə istifadə olunur?

```
a=input();  
s=0;  
for i in a:  
    print(i);
```

- A) Daxil edilmiş matnin harflərini sayı  
B) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını sayı  
C) Daxil edilmiş matni tərsinə çap edir  
D) Daxil edilmiş adədin rəqamlarını çamlayır  
E) Daxil edilmiş matnin simvollarını alt-alta çap edir

## 22. Verilmiş program fragmenti hərəkətindən hər hansı deqisicidir

```
n=5  
for i in range(1,n+1):  
    s+=i;  
    print(i)  
    n-=1
```

1. Program h adədinin tam bölgələrini çap edir  
2. Program h adədinin natamam bölgələrini çap edir  
3. Program h adədinin tam bölgələrini çamlayır  
4. Program h adədinin natamam bölgələrini çamlayır  
A) 1,2    B) 2,3    C) 1,3    D) 1,4    E) 3,4

## 23. Aşağıdakı program hansı məqsədə istifadə olunur?

```
s=0;  
for i in range(1,11,2):  
    s=s+i;  
print(s);
```

- A) 1-dən 11-ə qədər adədləri çamlayır  
B) 1-dən 11-ə qədər cüt adədləri çamlayır  
C) 1-dən 10-ə qədər tək adədləri çamlayır  
D) 1-dən 10-ə qədər cüt adədləri çamlayır  
E) 1-dən 11-ə qədər tək adədləri çamlayır

## 24. Verilmiş program fragmenti icra edilərsə, ekranə hansı qiymət çap olunur?

```
s=0  
for i in range(1,7):  
    if i%2==0:  
        s=s+1  
    elif i%3==0:  
        s=s+2  
    else:  
        s=s+3  
    s=s+i  
print(s)
```

- A) 40    B) 29    C) 32    D) 9    E) 8

## 12.8. Sayağında dövr operatoru (Bölme 2)

## 1. Verilmiş program fragmentinin s doyusunun yazılış uygulaması təqib olunur?

```
s=0  
for i in range(1,6):  
    s=s+i/x**i
```

- A)  $\frac{1}{x^1} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5}$   
B)  $\frac{1}{x^1} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5}$   
C)  $\frac{1}{x^1} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{x^3} + \frac{1}{x^4} + \frac{1}{x^5}$   
D)  $\frac{1}{x^1} + \frac{2}{x^2} + \frac{3}{x^3} + \frac{4}{x^4} + \frac{5}{x^5}$   
E)  $\frac{1}{x^1} + \frac{2}{x^2} + \frac{3}{x^3} + \frac{4}{x^4} + \frac{5}{x^5}$

2. Aşağıda verilmiş ve siyahısına müraciat eden program fragmenti hakkında hangi fikirler doğrudur?

```
for i in a:
    if i>0:
        print(i)
    else:
        print(a.index(i))
```

- 1- i dayışanı siyahısının elementlerine bir başa müraciat edir
  - 2- i dayışanı siyahısının indekslerine müraciat edir
  - 3- program a siyahısının müsbət elementlerinin nömrələrini çap edir
  - 4- program a siyahısının müsbət elementlerini çap edir
  - 5- program a siyahısının mənfi elementlərinin nömrəsini çap edir
  - 6- program a siyahısının müsbət olmayan elementlərinin nömrəsini çap edir
- A) 2,3    B) 1,4,6    C) 2,5,6    D) 1,3,4    E) 1,5,6

3. Aşağıda verilmiş ve siyahısına müraciat eden program fragmenti hakkında hangi fikirler doğrudur?

```
for i in range(0, len(a)):
    if a[i]>0:
        print(i)
    else:
        print(a[i])
```

- 1- i dayışanı siyahısının elementlerine bir başa müraciat edir
  - 2- i dayışanı siyahısının indekslərinə müraciat edir
  - 3- Program a siyahısının müsbət elementlerinin nömrələrini çap edir
  - 4- Program a siyahısının müsbət elementlerini çap edir
  - 5- Program a siyahısının mənfi elementlərini çap edir
  - 6- Program a siyahısının müsbət olmayan elementlərinin nömrəsini çap edir
- A) 2,3    B) 1,4,6    C) 2,3,5    D) 1,3,4    E) 1,5,6

4. Verilmiş program hansı funksiyani hayata keçirir?

```
s=0
k=0
for i in range(1, 4):
    x=int(input())
    if x>0:
        s=s+x
    else:
        k=k+1
print(s, k)
```

- A) İxtiyari daxil edilmiş n ədədin cəmini
- B) İxtiyari daxil edilmiş n-1 ədədin hasilini
- C) İxtiyari daxil edilmiş n ədədin cəmi
- D) 1-dən n-a qədər ədədlərin hasilini
- E) İxtiyari daxil edilmiş n ədədin hasilini

5. Verilmiş program fragmentinin什么地方有錯誤?ında 1 dayışanı hansı ifadə ilə təyin edilər?

```
s=0
for i in range(1, 6):
    s=s+i
    s=s*x
```

- A) (((x+2)x+3)x+4)x+5)x  
 B) (((x+2)x+3)x+4)x+5  
 C) (((x+1)x+2)x+3)x+4)x+5  
 D) (((x+2)x+3)x+4)x+5)x+6  
 E) (((((x+1)x+2)x+3)x+4)x+5)x

6. Verilmiş program fragmentinin什么地方有錯誤?ında 1 dayışanı hansı ifadə ilə təyin edilər?

```
s=0
for i in range(1, 6):
    s=s*x
    s=s+i
```

- A) (((x+2)x+3)x+4)x+5)x  
 B) (((x+2)x+3)x+4)x+5  
 C) (((x+1)x+2)x+3)x+4)x+5  
 D) (((x+2)x+3)x+4)x+5)x+6  
 E) (((((x+1)x+2)x+3)x+4)x+5)x

7. Verilmiş program fragmentinə asasən n ədədi üçün müsbət tam adad daxil edildiğində, program hansı funksiyani hayata keçirir?

```
n=int(input())
s=0
for i in range(1,n):
    x=int(input())
    s=s+x
```

- A) İxtiyari daxil edilmiş n-1 ədədin cəmini  
 B) İxtiyari daxil edilmiş n-1 ədədin hasilini  
 C) İxtiyari daxil edilmiş n ədədin cəmi  
 D) 1-dən n-a qədər ədədlərin hasilini  
 E) İxtiyari daxil edilmiş n ədədin hasilini

8. Aşağıdakı program koduna asasən ekranə hansı nömrə çap olunur?

```
n=10;
i=0;
for say in range(1,n+1):
    i=i+say;
    print("cem =",i);
```

- A) cem = 0    B) cem = 55    C) cem = 10  
 D) cem = 110    E) cem = 66

9. Aşağıdakı program kodu icra edildiğinde hansı qiymət çap olunur?

```
a=[17, 14, 16, -11, 25, 13, -36]
s=0
k=len(a)
for i in range(0, k):
    if a[i]>0:
        s=s+a[i]
print(s)
```

- A) 14    B) 85    C) 38    D) 74    E) 132

## 12. Programlaşdırma

10. Aşağıdaki program kodu icra edildiğinde ekrana hansi qlymat çap olunur?

$s=17, 14, 16, -11, 25, 13, -36$

```
s=100(a)
for i in range(0,k):
    if a[i] % 2 == 0:
        s=s+a[i]
```

```
print(s)
A) 39 B) 66 C) 85 D) 38
```

11. Aşağıdaki program hansi məqsəd üçün işlifadə

edilir?

```
a=[17, 14, 16, -11, 25, 13, -36]
k=len(a)
for i in range(0,k):
    if a[i]<0:
        print(i)
        break;
```

A) 1 B) 3 C) 5 D) 6 E) 7

12. 0-dan 10-a kimi nömrələnmiş birölcülü a massivini emal edən program fragmenti verilmişdir. a massivinin elementləri ardıcılıqla necə olar?

```
a=[]
for i in range(0,11):
    a.append(i+2)
for i in range(1,5):
    a[10-i]=a[i]-1;
    a[i]=a[10-i]-1;
print(a);
```

A) 12345754321 B) 212347543212  
 C) 01236784321 D) 01234754321  
 E) 23456789101112

13. Aşağıda verilmiş program fragmenti ekrana hansi formada dəyərlər çap edəcək və programın təxmini müəyyən edin:

```
a=[1, 2, 3, 4, 5, 2, 3, 2, 3]
b=[1, 4, 3, 2]
for i in range(0, len(a)):
    if a[i] in b:
        a[i]=a[i]*2
print(a)
```

A) [2,4,6,8,4,6,4,6] B) [2,4,6,8,10,4,6,4,6]  
 C) [1,2,3,4,10,2,3,2,3] D) [2,4,6,8,5,4,6,4,6]  
 E) [10]

14. Aşağıda verilmiş program fragmenti ekrana hansi formada dəyərlər çap edəcək?

```
a=[1, 2, 3, 4, 5, 2, 3, 2, 3]
b=[1, 4, 3, 2]
for i in range(0, len(a)):
    if not(a[i] in b):
        a[i]=a[i]*2
print(a)
```

A) [2,4,6,8,4,6,4,6] B) [2,4,6,8,10,4,6,4,6]  
 C) [1,2,3,4,10,2,3,2,3] D) [2,4,6,8,5,4,6,4,6]  
 E) [10]

15. Verilmiş program kodu icra edildiğinde siyahısının elementləri hansı formada çap olunur?

```
a=[1, 2, 3, 4, 5]
for i in range(1, len(a)):
    a[i]=a[i-1]+a[i]
print(a)
```

A) 1 3 6 7 12 B) 3 6 10 12 15 C) 1 4 7 11 16  
 D) 1 3 6 10 15 E) 3 5 7 11 14

16. Aşağıda verilmiş program fragmenti icra edildiğinde siyahısının qlymatları hansı formada təşkil olunacaq:

```
a=[1, 2, 3, 4, 5, 2, 3, 2, 3]
for i in range(0, len(a)-1):
    if a[i]<a[i+1]:
        a[i]=a[i]+a[i+1]
```

A) [3,5,7,9,5,5,3,5] B) [3,5,7,9,5,5,3,5]  
 C) [3,5,7,9,7,5,7,5,3] D) [3,5,7,9,5,3,5]  
 E) Xata baş verəcək

17. Aşağıda verilmiş program fragmenti icra edildiğinde siyahısının qlymatları hansı formada təşkil olunacaq:

```
x=[]
for i in range(1, 7):
    x.append(i**2)
for i in range(1, 2):
    x[6-i]=x[i+1]+2
    x[i-1]=x[3+i]+3
print(x)
```

A) [28,31] B) [28,4,9,16,25,11] C) [4,9,16,25]  
 D) [39] E) 39

18. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
a=[1, 2, 3, 2, 3, 2, 4]
b=[]
for i in a:
    if i in not b:
        b.append(i)
```

- A) a siyahısının bir elementindən birini b siyahısına alava edir  
 B) a siyahısının unikal elementlərinin b siyahısına alava edir  
 C) a siyahısının tək tək olan elementləri b siyahısına alava edir  
 D) a siyahısının cüt elementlərini b siyahısına alava edir  
 E) a siyahısının tək tək olan elementlərinin birinden birini b siyahısına alava edir

19. Verilmiş program fragmenti icra edildiğinde zaman n dayışığı üçün klaviyutardan müsbət tam adəd daxil edildiğinde, programın icrasının sonunda a siyahısı hansi elementlərdən təşkil olunacaq?

```
n=int(input())
a=[1,1]
for i in range(2,n):
    a.append(a[i-1]+a[i-2])
```

- A) Fibonocci sırasının ilk n elementləri ilə  
 B) n-a kimi adədlərin kavadratları ilə  
 C) n-e kimi adədlərin faktorialları ilə  
 D) Handası silsilənin ilk n həddi ilə  
 E) Ədədi silsilənin ilk n həddi ilə

20. a siyahısını tayin edilmişdir. Verilmiş program fragmentinin tayinatını müyyyan edin:

```
b=[]
for i in a:
    if a.count(i)==1:
        b.append(i)
```

- A) a siyahısının hər elementindən birini b siyahısına əlavə edir
- B) a siyahısının unikal elementlərini b siyahısına əlavə edir
- C) a siyahısının təkrarlanan elementlərini b siyahısına əlavə edir
- D) a siyahısının cüt elementlərini b siyahısına əlavə edir
- E) a siyahısının təkrarlanan elementlərinin hər birindən birini b siyahısına əlavə edir

21. Verilmiş program fragmentinin tayinatını müyyyan edin.

```
a=[1,2,3,2,3,2,4]
b=[]
for i in a:
    if a.count(i)>1 and i not in b:
        b.append(i)
```

- A) a siyahısının hər elementindən birini b siyahısına əlavə edir
- B) a siyahısının unikal elementlərini b siyahısına əlavə edir
- C) a siyahısının təkrarlanan elementlərini b siyahısına əlavə edir
- D) a siyahısının cüt elementlərini b siyahısına əlavə edir
- E) a siyahısının təkrarlanan elementlərinin hər birindən birini b siyahısına əlavə edir

### 12.9. Sayagach dövrləri operatoru (Bölüm 3)

L. Verilmiş python kod fragmenti icra edilən zaman a dayışanı üçün "informatika asas və vacib fannlardan birlidir" cümləsi daxil edilərsə, program nə iş görər.

```
a=input("Cumleni daxil edin")
a=a.split()
m=len(a[0])
k=a[0]
for i in range(1,len(a)):
    if m<len(a[i]):
        m=len(a[i])
        k=a[i]
print(k)
```

- A) Verilmiş cümlədəki ən uzun sözü çap edir
- B) Verilmiş cümlədəki ən qısa sözü çap edir
- C) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən kiçik olan sözlərin sayını çap edər
- D) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən bərabər olan sözlərin sayını çap edər
- E) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən böyük olan sözlərin sayını çap edər

2. Verilmiş python kod fragmenti icra edilən zaman a dayışanı üçün "informatika asas və vacib fannlardan birlidir" cümləsi daxil edilərsə, program nə iş görər.

```
a=input("Cumleni daxil edin")
a=a.split()
m=len(a[0])
k=a[0]
for i in range(1,len(a)):
    if m>len(a[i]):
        m=len(a[i])
        k=a[i]
print(k)
```

- A) Verilmiş cümlədəki ən uzun sözü çap edər
- B) Verilmiş cümlədəki ən qısa sözü çap edər
- C) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən kiçik olan sözlərin sayını çap edər
- D) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən böyük olan sözlərin sayını çap edər
- E) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən böyük olan sözlərin sayını çap edər

3. Verilmiş python kod fragmenti icra edilən zaman a dayışanı üçün "informatika asas və vacib fannlardan birlidir" cümləsi daxil edilərsə, program nə iş görər.

```
a=input("Cumleni daxil edin")
a=a.split()
k=int(input())
m=0
for i in range(0,len(a)):
    if k>len(a[i]):
        m=m+1
print(m)
```

- A) Verilmiş cümlədə uzunluğu k adədindən kiçik olan sözlərin sayını
- B) Verilmiş cümlədəki ən qısa sözü çap edir
- C) Verilmiş cümlədə uzunluğu m adədindən kiçik olan sözlərin sayını çap edər
- D) Verilmiş cümlədə uzunluğu k adədindən bərabər olan sözlərin sayını çap edər
- E) Verilmiş cümlədə uzunluğu k adədindən böyük olan sözlərin sayını çap edər

4. Verilmiş python kod fragmenti icra edilən zaman a dayışanı üçün "informatika asas və vacib fannlardan birlidir" cümləsi daxil edilərsə, program nə iş görər.

```
a=input("Cumleni daxil edin")
a=a.split()
for i in a:
    print(i[0],i[len(i)-1],sep='')
```

- A) Verilmiş cümlənin hər bir sözünün ilk və son simvollarını arasında "\_" simvolu olmaqla çap edir
- B) Verilmiş cümlənin ilk və son sözünü çap edir
- C) Verilmiş cümlənin bütün sözlərinin ilk və son simvollarını arada boşluq qoymaqla çap edir
- D) Verilmiş cümlənin ilk və son simvolunun arasında "\_" simvolu olmaqla çap edir
- E) Verilmiş cümlənin bütün sözlərinin arasında "\_" simvolu olmaqla çap edir

## 12. Programlaşdırma

5. Tam sayılarından ibaret bir siyahısını emal eden program fragmanı verilmiştir. Bu program fragmanının tayinatını müayyan edin:

```
s=0
for i in a:
    s=s+i
    k=k+1
    if i in range(0, len(a)):
        if a[i]>m:
            print(a[i])
```

- A) a siyahısının ededi ortasından büyük olan elementlarını çap edir  
 B) a siyahısının ededi ortasından büyük olan elementların nömrəsini çap edir  
 C) a siyahısının ededi ortasından kiçik olan elementların nömrəsini çap edir  
 D) a siyahısının ededi ortasından kiçik olan elementlarını çap edir  
 E) a siyahısının ededi ortasından kiçik olmayan elementlarını çap edir

6. Tam sayılarından ibaret bir siyahısını emal eden program fragmanı verilmiştir. Bu program fragmanının tayinatını müayyan edin:

```
s=0
k=0
for i in a:
    s=s+i
    k=k+1
    if i in range(0, len(a)):
        if a[i]>m:
            print(i)
```

- A) a siyahısının ededi ortasından büyük olan elementlarını çap edir  
 B) a siyahısının ededi ortasından büyük olan elementların nömrəsini çap edir  
 C) a siyahısının ededi ortasından kiçik olan elementların nömrəsini çap edir  
 D) a siyahısının ededi ortasından kiçik olan elementlarını çap edir  
 E) a siyahısının ededi ortasından kiçik olmayan elementlarını çap edir

7. Verilmiş python program fragmenti hansı nəticəni çap edər:

```
a=5
for i in range(0, a+1):
    print((a-i)**"**")
```

A)	B)	C)	D)	E)
*****	*****	*****	*****	*
*	****	*	*	**
*	***	*	*	***
*****	*	*****	*****	*

8. Verilmiş python program fragmenti hansı nəticəni çap edər:

```
a=5
for i in range(1, a+1):
    if i==1 or i==a:
        print(a**"**")
    else:
        print(" "*(a-i)**"**")
```

A)	B)	C)	D)	E)
*****	*****	*****	*****	*
*	****	*	*	**
*	***	*	*	***
*****	*	*****	*****	*

9. Verilmiş python program fragmenti hansı nəticəni çap edər:

```
a=5
for i in range(1, a+1):
    if i==1 or i==a:
        print(a**"**")
    else:
        print(" ")
```

A)	B)	C)	D)	E)
*****	*****	*****	*****	*
*	****	*	*	**
*	***	*	*	***
*	**	*	*	**
*****	*	*****	*****	*

10. Verilmiş python program fragmenti hansı nəticəni çap edər:

```
a=5
for i in range(1, a+1):
    if i==1 or i==a:
        print(a**"**")
    else:
        print(" "*(i-1)**"**")
```

A)	B)	C)	D)	E)
*****	*****	*****	*****	*
*	****	*	*	**
*	***	*	*	***
*	**	*	*	**
*****	*	*****	*****	*

11. Verilmiş python program fragmenti hansı nəticəni çap edər:

```
a=5
for i in range(1, a+1):
    if i<3:
        print("**" * i)
    else:
        print("****" * (a-i+1)))
```

A)	B)	C)	D)	E)
*****	*****	*****	*****	*
*	****	*	*	**
*	***	*	*	***
*	**	*	*	**
*****	*	*****	*****	*

12. Verilmiş python programı hakkında hansı ifkirlər doğrudur. (*K deyişan üçün hər hansı simvol daxil edilir*)

```
a="informatika"
k=input("Simvolu daxil edin")
for i in range(0,len(a)):
    if a[i]==k:
        print(i)
```

- A) a sətrində olan k simvollarının(simvolunun) nömrəsini çap edir
- B) a sətrində olan k simvollarının(simvolunun) sayıni müayyan edir
- C) a sətrində olan ilk k simvolunun nömrəsini müayyan edir
- D) a sətrində olan k simvollarını çap edir
- E) a sətrində olan k simvollarını silir

13. Verilmiş python programı hakkında hansı ifkirlər doğrudur. (*K deyişan üçün hər hansı simvol daxil edilir*)

```
a="informatika"
k=input("Simvolu daxil edin")
m=0
for i in range(0,len(a)):
    if a[i]==k:
        m=m+1
```

- A) a sətrində olan k simvollarının(simvolunun) nömrəsini çap edir
- B) a sətrində olan k simvollarının(simvolunun) sayıni müayyan edir
- C) a sətrində olan ilk k simvolunun nömrəsini müayyan edir
- D) a sətrində olan k simvollarını çap edir
- E) a sətrində olan k simvollarını silir

14. Verilmiş program a siyahısını emal edir.  
Programın təyinatını müayyan edin:

```
a=[1,2,3,4,5]
b=[]
for i in range(len(a)-1,-1,-1):
    b.append(a[i])
```

- A) a siyahısının unikal elementlərini b siyahısına daxil edir
- B) a siyahısının elementlərini olduğu kimi b siyahısına daxil edir
- C) a siyahısının elementlərini tərsinə formada b siyahısına daxil edir
- D) a siyahısının hər elementindən birini b siyahısına daxil edir
- E) a siyahısının təkrarlanan elementlərinin hər hərəsindən birini b siyahısına daxil edir

15. Verilmiş program a sətrini emal edir. Programın təyinatını müayyan edin:

```
a=input()
b=input()
k=0
for i in a:
    if i==b:
        k=k+1
```

- A) a sətrində olan h simvollarını çap edir
- B) a sətrində olan h simvollarının nömrəsini çap edir
- C) a sətrində olan h simvollarının sayıni müayyan edir
- D) a sətrində olan ilk h simvolunu müayyan edir
- E) a sətrində olan h simvollarını silir

16. Verilmiş program a siyahısını emal edir.  
Programın təyinatını müayyan edin:

```
m=a[0]
for i in range(1,len(a)):
    if m<a[i]:
        m=a[i]
```

- A) Siyahın cüt elementlərinin cəmini hesablayır
- B) Siyahının en böyük elementini müayyan edir
- C) Siyahının en kiçik elementini müayyan edir
- D) Siyahın tek elementlərinin cəmini hesablayır
- E) Siyahın elementlərinin cəmini hesablayır

17. Verilmiş program a siyahısını emal edir.  
Programın təyinatını müayyan edin:

```
a=[1,2,3,4,5]
k=len(a)
for i in range(0,k//2):
    a[i],a[k-i-1]=a[k-i-1],a[i]
```

- A) a siyahısının elementlərini tərsinə
- B) a siyahısının elementlərini artmaqda işlədi
- C) a siyahısının elementlərini azaltmaqda işlədi
- D) a siyahısının ilk va son elementini silir
- E) a siyahısının en böyük elementini müayyan edir

18. Aşağıda verilmiş program fragmenti ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
s=0;
for i in range(1,11):
    if i%2==i%3:
        s+=1;
print(s);
```

- A) 1
- B) 10
- C) 2
- D) 3
- E) 5

## 12. Programlaşdırma

1<sup>er</sup> verilmiş programın tayinatını münyyen edin:

```
for i in range(100,1000):
    a=i//100
    b=i//10%10
    c=i%10
    a,c=c,a
    print(a,b,c,sep="")
```

- A) Birin üç rakamlı sayıların rakamlarını arasında  
hesbaq qoymaqla çap edir.  
B) Birin üç rakamlı sayıları alt-alın çap edir.  
C) Birin üç rakamlı sayıları yan-yana çap edir.  
D) Birin üç rakamlı sayıların birinci ve sonuncu  
rakamlarının yerini dayışmakla çap edir.  
E) Birin üç rakamlı sayıların birinci ve sonuncu  
rakamlarının yerini dayışmakla arada boşluq  
qoymaqla çap edir.

2. Tam adalardan təşkil olunmuş x siyahısını emal edən program fragmenti aşağıda verilmiştir. Bu program fragmentinin tayinatını münyyen edin.

```
s=0
for i in range(0,len(x)):
    if x[i]>0:
        s=s+x[i]
    else:
        print(i)
```

- A) x siyahısının müsbət elementləriini cəmlayır va  
zəif elementlərini çap edir.  
B) x siyahısının müsbət elementləriini cəmlayır va  
zəif olmayan elementlərini çap edir.  
C) x siyahısının müsbət elementlərini cəmlayır va  
zəif elementlərinin nömrəsini çap edir.  
D) x siyahısının müsbət elementlərini cəmlayır va  
zəif olmayan elementlərinin nömrəsini çap edir.  
E) x siyahısının müsbət elementlərini cəmlayır va  
zəif olmayan elementlərini çap edir.

3. Verilmiş program fragmentinin tayinatını münyyen edin:

```
a=[2,5,7,3,2,4,3,8,9]
```

```
b=[]
for i in a:
    if a.count(i)>1 and not(i in b):
        b.append(i)
```

- A) a siyahısında təkrarlanan elementlərin hamısını b  
siyahısına daxil edir.  
B) a siyahısında təkrarlanmayan elementləri b  
siyahısına daxil edir.  
C) a siyahısında birdən böyük elementləri b  
siyahısına əlavə edir.  
D) a siyahısında təkrarlanan elementlərin hər  
birindən birini b siyahısına əlavə edir.  
E) a siyahısında təkrarlanmayan elementləri, a  
siyahısından silib b siyahısına əlavə edir.

22. Tayinatına uyğun Python program  
fragmentinin uyğunluğu münyyen edin?

- 1- x siyahısının manfi olmayan elementlərini çap  
edir.

- 2- x siyahısının ilk manfi elementini çap edir.

- 3- x siyahısının ilk manfi elementinin nömrəsini çap  
edir.

i	x	d
1	[1,1,1,-1,1,-1,1]	[1,1,1,-1,1,-1,1]
2	[1,-1,1,-1,1,1,-1]	[1,-1,1,-1,1,1,-1]
3	[1,1,1,-1,1,-1,1]	[1,1,1,-1,1,-1,1]
4	[1,-1,1,-1,1,1,-1]	[1,-1,1,-1,1,1,-1]

- A) 1-a; 2-c; 3-h    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-c; 2-b; 3-a

## 12.10. Sayağachi dövr operatoru(Bölme 4)

1. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam  
ədədin...

```
a=int(input())
a=str(a)
s=0
for i in range(1,len(a)-1):
    s=s+int(a[i])
print(s)
```

- A) Bütün rakamlarını cəmlayır.  
B) İlk və son rakamlarını cəmlayır.  
C) İlk rakamından başqa bütün rakamlarını  
cəmlayır.  
D) Son rakamından başqa bütün rakamlarını  
cəmlayır.  
E) İlk və son rakamlarından başqa bütün  
rakamlarını cəmlayır.

2. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam  
ədədin...

```
a=int(input())
a=str(a)
k=max(a)
m="0"
for i in range(0,len(a)):
    if m<a[i] and a[i]<k:
        m=a[i]
print(m)
```

- A) Son rakamından başqa bütün rakamlarını  
cəmlayır.  
B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır.  
C) İlk rakamından başqa bütün rakamlarını  
cəmlayır.  
D) bütün rakamlarının eyni olub olmadığını  
yoxlayır.  
E) an böyük ikinci rakamını çap edir.

## 12. Programlaşdırma

3. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
a=int(input())
a=str(a)
k=min(a)
m=a[0]
for i in range(0, len(a)):
    if m>a[i] and a[i]>k:
        m=a[i]
print(m)
```

- A) Son rəqamından başqa bütün rəqəmlərinin comlayır
- B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır
- C) ən kiçik ikinci rəqəmini çap edir
- D) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır
- E) ən böyük ikinci rəqəmini çap edir

4. Aşağıdaki program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
a=int(input())
a=str(a)
m=0
for i in a:
    if m<int(i) and int(i)%2==0:
        m=int(i)
print(m)
```

- A) ən böyük cüt rəqəmini çap edir
- B) tam kvadrat olub olmadığını yoxlayır
- C) ən kiçik ikinci rəqəmini çap edir
- D) bütün rəqəmlərinin eyni olub olmadığını yoxlayır
- E) ən böyük ikinci rəqəmini çap edir

5. Verilmiş program fragmenti daxil edilmiş dəmədəki

```
a=input()
a=a.split()
k=0
for i in a:
    if i.count("a")>=1:
        k=k+1
```

- A) neçə sözdə "a" simvolu istifadə edilmədiyini müayyan edir
- B) neçə sözdə an az bir dəfə "a" simvolu istifadə edildiyini müayyan edir
- C) daxil edilmiş cümlədə istifadə edilmiş "a" simvollarını sayıır
- D) daxil edilmiş cümlədəki "a" simvollarını çap edir
- E) daxil edilmiş cümlədəki "a" simvollarını silir

6. Verilmiş program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
m=a[0]
for i in range(1, len(a)):
    if m<a[i]:
        m=a[i]
```

print(m)

- A) ən kiçik elementini çap edir
- B) ən böyük elementini çap edir
- C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir
- D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir
- E) ən böyük ikinci elementini çap edir

7. Verilmiş program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
m=a[0]
for i in range(1, len(a)):
    if m>a[i]:
        m=a[i]
```

print(m)

- A) ən kiçik elementini çap edir
- B) ən böyük elementini çap edir
- C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir
- D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir
- E) ən böyük ikinci elementini çap edir

8. Verilmiş program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
m=a[0]
c=0
for i in range(1, len(a)):
    if m>a[i]:
        m=a[i]
        c=i
```

print(c)

- A) ən kiçik elementini çap edir
- B) ən böyük elementini çap edir
- C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir
- D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir
- E) ən böyük ikinci elementini çap edir

9. Verilmiş program fragmenti daxil edilmiş tam adədin

```
m=a[0]
c=0
for i in range(1, len(a)):
    if m<a[i]:
        m=a[i]
        c=i
```

print(c)

- A) ən kiçik elementini çap edir
- B) ən böyük elementini çap edir
- C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir
- D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir
- E) ən böyük ikinci elementini çap edir

## 12. Programlaşdırma

10. Verilmiş program fragmanı a siyahısının...  
`n=min(a)  
n=max(a)  
for i in range(0, len(a)):  
 if n<a[i] and a[i]<m:  
 n=a[i]  
  
print(n)`

- A) 0'ın küçük elementini çap edir  
 B) 0'ın büyük elementini çap edir  
 C) 0'ın büyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) 0'ın küçük ikinci elementinin nömrəsini çap edir  
 E) 0'ın büyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

## 11. Verilmiş program fragmanı a siyahısının...

`c=0  
for i in range(1, len(a)):  
 if a[c]<a[i]:  
 c=i  
  
print(c)`

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

## 12. Verilmiş program fragmanı a siyahısının...

`a=[1, 2, 5, 8, 4, 7]  
c=0  
for i in range(1, len(a)):  
 if a[c]<a[i]:  
 c=i  
  
print(a[c])`

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

## 13. Verilmiş program fragmanı a siyahısının...

`a=[11, 2, 8, 0, 10, 7]  
n=min(a)  
m=max(a)  
for i in range(0, len(a)):  
 if n<a[i] and a[i]<m:  
 n=a[i]  
  
print(a.index(n))`

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən kiçik elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

## 14. Verilmiş program fragmanı a siyahısının...

`a=[1, 2, 8, -1, 10, 0]  
n=min(a)  
m=max(a)  
for i in range(0, len(a)):  
 if m>a[i] and a[i]>n:  
 m=a[i]  
  
print(a.index(m))`

- A) ən kiçik elementini çap edir  
 B) ən böyük elementini çap edir  
 C) ən böyük elementinin nömrəsini çap edir  
 D) ən kiçik ikinci elementinin nömrəsini çap edir  
 E) ən böyük ikinci elementinin nömrəsini çap edir

## 15. Verilmiş program fragmanı natural adədlərdən təşkil olunmuş a siyahısının...

`s=sum(a)  
n=len(a)  
k=s/n  
for i in range(0, len(a)):  
 if a[i]>k:  
 print(i)`

- A) Ədədi ortasından böyük elementlərini çap edir  
 B) Ədədi ortasından böyük elementlərinin nömrəsini çap edir  
 C) Ədədi ortasından kiçik elementlərini çap edir  
 D) Ededi ortasından kiçik elementlərinin nömrəsini çap edir  
 E) Ədədi ortasından böyük olan elementlərini sayını çap edir.

## 16. Verilmiş program fragmanı natural adədlərdən təşkil olunmuş a siyahısının...

`s=sum(a)  
n=len(a)  
k=s/n  
m=0  
for i in range(0, len(a)):  
 if a[i]>k:  
 m=m+1  
  
print(m)`

- A) Ədədi ortasından böyük elementlərini çap edir  
 B) Ədədi ortasından böyük elementlərinin nömrəsini çap edir  
 C) Ədədi ortasından kiçik elementlərini çap edir  
 D) Ededi ortasından kiçik elementlərinin nömrəsini çap edir  
 E) Ədədi ortasından böyük olan elementlərini sayını çap edir.

## 12.11. Altprogramlar(Funksiyalar ve prosedürler)

1. Formal parametr nadir?

- A) Alt programa müraciat eden zaman istifada edilen paramet  
B) Alt programın tasviri zamanı istifada edilen paramet  
C) Alt programın adı  
D) Alt programa qiymət qaytaran paramet  
E) Alt programın icra etdiyi operatorlar

2. Faktiki parametr nadir?

- A) Alt programa müraciat eden zaman istifada edilen paramet  
B) Alt programın tasviri zamanı istifada edilen paramet  
C) Alt programın adı  
D) Alt programa qiymət qaytaran paramet  
E) Alt programın icra etdiyi operatorlar

3. Alt programa qiymət qaytarmaq üçün hansı açar sözdən istifadə edilir?

- A) Import                    B) Def                    C) Return  
D) Get Back                E) Input

4. Alt programı tasvir eden zaman hansı açar sözdən istifadə edilir?

- A) Import                    B) Def                    C) Return  
D) Get Back                E) Input

5. Alt program nəçə çağırılır?

- A) Def açar sözü ilə  
B) Faktiki parametrlər  
C) Formal parametrlər  
D) Alt programın adı və faktiki parametrlər  
E) Alt programın adı və formal parametrlər

6. Hansı bənddə mülahizə doğrudur?

- A) Programdan ancaq bir funksiya çağrılmış olar.  
B) Hər hansı funksiyanın yerinə yetirilməsi üçün onun adına müraciət olunmalıdır.  
C) Funksiyanın operatorlarının yemə yetirilməsi zamanı faktiki parametrlər formal qiymətlərlə avaz olunur.  
D) Təri funksiya təyin olunarkən onun adından sonra faktiki parametrlər göstərilir.  
E) Alt programa müraciat eden zaman formal parametrlərdən istifadə edilir.

7. Verilmiş program icra edildək ekrana hansı qiymət çap olunur?

```
def f(x):
    x=x*3
    y=x*3
    return x+y
def d(x,y):
    x=f(x)
    y=f(y)
    return x+y
x=2
y=3
c=d(x,y)
print(c)
```

- A) 25      B) 30      C) 40      D) 50      E) 60

8. Prosedür və funksiyanın fərqi nüfuz?  
A) Prosedür qiymət qaytarır, funksiya isə qiymət qaytarır  
B) Prosedür qiymət qaytarır, funksiya isə qiymət qaytarır  
C) Prosedür təyin edilir, funksiya təyin edilmər  
D) Prosedür hesablamalar aparsı, funksiya hesablamalar aparmır  
E) Funksiya təyinində formal parametrlər prosedürün təyinində faktiki parametrlər istifadə olmır

9. Alt program aşağıdakı şəkildə verilmişdir.

```
def cap():
    print("salam dunya")
```

Programı icra edərkən cap() alt programı çağırılsa ekrana hansı qiymət çap olunacaq?  
A) Salam      B) salam dunya  
C) print      D) Xata bay verəcək      E) cap()

10. Alt program aşağıdakı şəkildə verilmişdir.

```
def hes(a):
    if a>5:
        print("salam", end="")
    else:
        print("dunya", end="")
    print("World")
```

Programı icra edərkən hes(6) alt programı çağırılsa ekrana hansı qiymət çap olunacaq?  
A) salam      B) salam World      C) salamWorld  
D) dunya      E) dunyaWorld

11. Alt program aşağıdakı şəkildə verilmişdir.

```
s=a+b;
if a>b:
    s=s+a;
else:
    s=s-b;
s=s+10;
print(s);
```

Programı icra edərkən hes(3,5) alt programı çağırılsa ekrana hansı qiymət çap olunacaq?  
A) 8      B) 3      C) 18      D) 13      E) 15

12. Aşağıdakı programda hes(a,b) alt programı tasvir edilmişdir. x=12, y=10, z=5, a=10, b=5, c=5, d=5, e=5, f=5, g=5, h=5, i=5, j=5, k=5, l=5, m=12, n=10, o=10, p=10, r=10, s=10, t=10, u=10, v=10, w=10, x=10, y=10, z=10. Bu programın icrası nəticəsində ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
def hes(a,b):
    s=a+b;
    if a>b:
        s=s+a;
    else:
        s=s-b;
    s=s+10;
    return s;
k=5;
m=12;
l=hes(k,m);
print(l);
```

- A) 5      B) 12      C) 17      D) 15      E) 10



21. Verilmiş program icrası edilince siyahide hansı şekilde formataşır?

```
f(x):
    x=x**2
    x=[x]
    return x
a=[f(i) for i in range(1,5)]
```

- A) [[1], [4], [9], [16]]    B) '1234'    C) [1,2,3,4]  
 E) [[1], [2], [3], [4]]    D) [[1,4,9,16]]

22. Aşağıda verilmiş rekursiv fonksiyonun tayinatını müyyyan edin:

```
f(a,n):
    if n==0:
        s=1
    else:
        s=a*f(a,n-1)
    return s
```

- A) 1-dan n-a kimi adədlərin cəmi  
 B) 1-dan n-a kimi adədlərin hasili  
 C) Ədədi silsilənin ilk n həddinin cəmi  
 D) Həndəsi silsilənin ilk n həddinin cəmi  
 E) n dərəcədən qüvvətin hesablanması

23. Aşağıdakı programda fun(a) alt programı təsvir edilmiş və daha sonra çağrılmışdır. Bu programın icrası nöticəsində ekrana hansı qiymət çap olunacaq?

```
def fun(a):
    if a<3:
        s=2;
    else:
        s=a*fun(a-1);
    return s;
k=6;
l=fun(k);
print(l);
```

- A) 120    B) 720  
 D) 6\*fun(5)    E) xəta baş verəcək

24. Tam adədlərdən ibarət a siyahısını emal edən program fragməti üçün verilmiş program fragmentının tayinatı nadir:

```
def f(x):
    x=str(x)
    if x==x[::-1]:
        return True
    else:
        return False
for i in a:
    if f(i):
        print(i)
```

- A) Daxil edilmiş siyahida polindrom adədləri sayı  
 B) Daxil edilmiş siyahida armstrong adədlərini sayı  
 C) Daxil edilmiş siyahida polindrom adədləri çap edir  
 D) Daxil edilmiş siyahida armstrong adədlərini çap edir  
 E) Daxil edilmiş siyahida cüt adədləri çap edir

Abituryentler üçün təqdim olunan  
 və p-nin (x) dəyərini müyyyan edin:  
`def f(x):`

```
if x%2==1:
    return True
else:
    return False
a=[1,2,3,4,5,6,7,8,9]
s,p=0,1
for i in a:
    if f(i):
        s=s+i
    else:
        p=p*s
```

- A) 25, 384    B) 384, 25  
 D) 22, 150    E) 18, 22

26. Verilmiş programın tayinatını müyyyan edin:

```
def f(x):
    m=x//10
    t=x%10
    t,m=m,t
    return str(m)+str(t)
for i in range(10,100):
    print(f(i))
```

- A) Bütün iki rəqamlı adədləri çap edir.  
 B) Bütün iki rəqamlı adədləri tərsinə çap edir.  
 C) Bütün iki rəqamlı adədlərin rəqəmləri arasında boşluq qoymaqla çap edir.  
 D) Bütün iki rəqamlı adədlərin rəqəmləri arasında boşluq qoymaqla tərsinə çap edir.  
 E) Bütün iki rəqamlı adədlərin təklik rəqəmləri çap edir.



11. Verilmiş program fragmentini elâ uygunlaşdırın ki, program daxil edilmiş tam adədin rəqamlarını cəmini çap etsin:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

- a)  $k=a \% 10$
- b)  $a=\text{int}(\text{input}())$
- c)  $s=s+k$
- d)  $a=a//10$
- e)  $\text{print}(s)$
- f)  $s=0$
- g)  $\text{while } a>0:$

- A) 1-c; 2-e; 3-a; 4-d; 5-f; 6-b; 7-g  
 B) 1-c; 2-b; 3-a; 4-g; 5-f; 6-d; 7-e  
 C) 1-b; 2-f; 3-g; 4-a; 5-d; 6-c; 7-e  
 D) 1-a; 2-b; 3-g; 4-c; 5-d; 6-f; 7-e  
 E) 1-c; 2-b; 3-a; 4-f; 5-e; 6-d; 7-g

12. Verilmiş program fragmentini elâ uygunlaşdırın ki, program daxil edilmiş tam adədi tarsına çap etsin:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

- a)  $k=a \% 10$
- b)  $a=\text{int}(\text{input}())$
- c)  $s=s*10+k$
- d)  $a=a//10$
- e)  $\text{print}(s)$
- f)  $s=0$
- g)  $\text{while } a>0:$

- A) 1-c; 2-e; 3-a; 4-d; 5-f; 6-b; 7-g  
 B) 1-c; 2-b; 3-a; 4-g; 5-f; 6-d; 7-e  
 C) 1-a; 2-b; 3-g; 4-c; 5-d; 6-f; 7-e  
 D) 1-b; 2-f; 3-g; 4-a; 5-d; 6-c; 7-e  
 E) 1-c; 2-b; 3-a; 4-f; 5-e; 6-d; 7-g

13. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin.

```
n=input()
k=list(n)
k.reverse()
k="".join(k)
if n==k:
    print("YES")
else:
    print("NO")
```

- A) Verilmiş n satrının sada olub olmadığını  
 B) Verilmiş n satrının mürəkkəb olub olmadığını  
 C) Verilmiş n satrının armstrong satrı olub olmadığını  
 D) Verilmiş n satrının pifagor satrı olub olmadığını  
 E) Verilmiş n satrının polindrom olub olmadığını

14. Verilmiş program fragmentlarını elâ uygunlaşdırın ki, program daxil edilmiş n məshət tam adədinin ikişlik say sistemində satır formatında çap etsin:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

- a)  $n=n//2$
- b)  $n=\text{int}(\text{input}())$
- c)  $\text{while } n>0:$
- d)  $k=k//2$
- e)  $s=""$
- f)  $\text{print}(s)$
- g)  $s=\text{str}(k)+s$

- A) 1-c; 2-e; 3-a; 4-d; 5-f; 6-h; 7-g  
 B) 1-c; 2-b; 3-a; 4-g; 5-e; 6-d; 7-f  
 C) 1-b; 2-e; 3-g; 4-a; 5-d; 6-c; 7-f  
 D) 1-a; 2-b; 3-g; 4-c; 5-d; 6-e; 7-f  
 E) 1-b; 2-e; 3-c; 4-d; 5-a; 6-g; 7-f

15. Verilmiş program fragmentlarını elâ uyğunlaşdırın ki, program daxil edilmiş n məshət tam adədinin faktorialını çap etsin:

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7

- a)  $s=s*i$
- b)  $n=\text{int}(\text{input}())$
- c)  $\text{for } i \text{ in range}(1,n)$
- d)  $k=n+1$
- e)  $\text{print}(s)$
- f)  $s=1$
- g)  $s=0$

- A) 1-a; 2-e; 3-c; 4-d; 5-b; 6-g  
 B) 1-b; 2-f; 3-d; 4-c; 5-a; 6-e  
 C) 1-a; 2-e; 3-d; 4-b; 5-a; 6-f  
 D) 1-a; 2-d; 3-b; 4-c; 5-e; 6-g  
 E) 1-g; 2-c; 3-d; 4-a; 5-e; 6-i

16. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin.

```
n=int(input())
a=n//100
b=(n//10)%10
c=n%10
if a**3+b**3+c**3==n:
    print("YES")
else:
    print("NO")
```

- A) Verilmiş n adədinin sada olub olmadığını  
 B) Verilmiş n adədinin mürəkkəb olub olmadığını  
 C) Verilmiş n adədinin armstrong adədi olub olmadığını  
 D) Verilmiş n adədinin pifagor adədi olub olmadığını  
 E) Verilmiş n adədinin polindrom olub olmadığını

## 13. Programlaşdırma

11. Verilen program fragmentlerini elde etmek üzereki program daxil edilmiş n müsbət tam adınının tek rəqamlarının adədi ortasını çap edin:

- a)  $n=n//10$
- b)  $n=int(input())$
- c)  $while n>0:$
- d)  $k=k+1$
- e)  $s=s+d$
- f)  $s=0$
- g)  $k=0$
- h)  $d=n//10$
- i)  $if d%2==1:$
- j)  $print(p)$
- k)  $p=s/k$

- A) 1-a; 2-b; 3-c; 4-d; 5-e; 6-f; 7-g; 8-h; 9-i; 10-j; 11-k  
 B) 1-b; 2-d; 3-e; 4-c; 5-h; 6-a; 7-i; 8-e; 9-d; 10-k; 11-j  
 C) 1-e; 2-f; 3-c; 4-d; 5-b; 6-a; 7-h; 8-j; 9-k; 10-g; 11-i  
 D) 1-a; 2-k; 3-c; 4-g; 5-e; 6-f; 7-b; 8-h; 9-i; 10-j; 11-d  
 E) 1-t; 2-t; 3-c; 4-a; 5-c; 6-b; 7-g; 8-h; 9-d; 10-j; 11-k

12. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
a, b, c=map(int, input().split())
if a**2+b**2==c**2:
    print("YES")
elif a**2+c**2==b**2:
    print("YES")
elif b**2+c**2==a**2:
    print("YES")
else:
    print("NO")
```

- A) Verilmiş adadların həndrom adadları olub olmadığını  
 B) Verilmiş adadların amstrong adadları olub olmadığını  
 C) Verilmiş adadların sada olub olmadığını  
 D) Verilmiş adadların natural adadları olub olmadığını  
 E) Verilmiş adadların pifagor adadları olub olmadığını

13. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
n=int(input())
s=1
for i in range(1,n):
    s=s*i
```

- A) İxtiyari n adadın cəmi  
 B) İxtiyari n-1 adadın cəmi  
 C) 1-dan n-a kimi adadların cəmi  
 D) 1-dan n-a kimi adadların hasilli  
 E) 1-dan n-1-a kimi adadların hasilli

## Ahəməyyətlər dəlili test mövzusu

20. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
n=int(input())
s=1
for i in range(1,n+1):
    s=s+i
```

- A) İxtiyari n adadın cəmi  
 B) İxtiyari n-1 adadın cəmi  
 C) 1-dan n-a kimi adadların cəmi  
 D) 1-dan n-a kimi adadların hasilli  
 E) 1-dan n-1-a kimi adadların hasilli

21. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
n=int(input())
s=0
for i in range(1,n+1):
    k=int(input())
    s=s+k
```

- A) İxtiyari n adadın cəmi  
 B) İxtiyari n-1 adadın cəmi  
 C) 1-dan n-a kimi adadların cəmi  
 D) 1-dan n-a kimi adadların hasilli  
 E) 1-dan n-1-a kimi adadların hasilli

22. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
n=int(input())
s=1
k=0
for i in range(1,n+1):
    s=s*i
    k=k+s
```

- A) 1-dən n-a kimi adadların faktoriallarının cəmi  
 B) 1-dən n-1-a kimi adadların faktoriallarının cəmi  
 C) İxtiyari n adadın faktorialları cəmi  
 D) İxtiyari n-1 adadın faktoriallarının cəmi  
 E) İxtiyari n adadın kvadratları cəmi

23. a siyahısına emal edən programın fragmentı verilmişdir. Verilmiş program fragmentinin təyinatını müəyyən edin:

```
for i in range(0,len(a)):
    if a[i]>0:
        print(a[i])
    else:
        print(i)
```

- A) a siyahısının manfi elementlarının özünü və müsbət elementlarının nömrəsini çap edir  
 B) a siyahısının müsbət elementlarının özünü və manfi elementlarının nömrəsini çap edir  
 C) a siyahısının müsbət elementlarının özünü və müsbət olmayan elementlarının nömrəsini çap edir  
 D) a siyahısının müsbət olmayan elementlarının özünü və müsbət elementlarının nömrəsini çap edir  
 E) a siyahısının manfi olmayan elementlarının özünü və manfi elementlarının nömrəsini çap edir

24. Verilmiş program fragmeninin tayinatını müyyən edin:

```
n=int(input())
x=int(input())
n=1
for i in range(1,n+1):
    s=s*x
```

- A)  $x^1$ -dan  $x^n$ -ə qədər qüvvətlərin cəmi
- B)  $x^n$ -in hesablanması
- C)  $x^n$ -in hesablanması
- D)  $x!$ -in hesablanması
- E)  $n!$ -in hesablanması

25. Verilmiş program fragmeninin tayinatını müyyən edin:

```
n=int(input())
x=int(input())
s=1
k=0
for i in range(1,n+1):
    s=s*x
    k=k+s
```

- A)  $x^1$ -dan  $x^n$ -ə qədər qüvvətlərin cəmi
- B)  $x^n$ -in hesablanması
- C)  $x^n$ -in hesablanması
- D)  $x!$ -in hesablanması
- E)  $n!$ -in hesablanması

26. a siyahısını emal edən programın fragmenti verilmişdir. Verilmiş program fragmeninin tayinatını müyyən edin:

```
for i in range(0,len(a)):
    if a[i]<0:
        print(i)
```

- A) a siyahısının mənfi elementlərini çap edir
- B) a siyahısının mənfi elementlərinin nömrəsini çap edir
- C) a siyahısının ilk mənfi elementini çap edir
- D) a siyahısının ilk mənfi elementinin nömrəsini çap edir
- E) a siyahısının müsbət olmayan elementlərini çap edir

27. a siyahısını emal edən programın fragmenti verilmişdir. Verilmiş program fragmeninin tayinatını müyyən edin:

```
for i in a:
    if i<0:
        print(i)
```

- A) a siyahısının mənfi elementlərini çap edir
- B) a siyahısının mənfi elementlərinin nömrəsini çap edir
- C) a siyahısının ilk mənfi elementini çap edir
- D) a siyahısının ilk mənfi elementinin nömrəsini çap edir
- E) a siyahısının müsbət olmayan elementlərini çap edir

28. Verilmiş kod fragmeninin icrasından sonra ekranda hansı dəyər çap olunacaq?

```
n=17
if n%3!=0:
    print(n//3)
else:
    print(n%3)
```

- A) 6    B) 5    C) 9    D) 10    E) 0

29. Verilmiş kod fragmeninin icrasından sonra ekranda hansı dəyər çap olunacaq?

```
a=12
b=12
if a+b>0:
    print("A",end="")
if a>b:
    print("B",end="")
else:
    print("C")
```

- A) AC    B) AB    C) B    D) C    E) A

30. Verilmiş kod fragmeninin çoxşında x dəyişəninin qiyməti neçə olacaq?

```
n=2023
x=8
while n>0:
    n=n//10
    x=x+n%10
print(x)
```

- A) 10    B) 0    C) 7    D) 5    E) 4

31. Verilmiş kod fragmeninin icrasından sonra ekranda hansı dəyər çap olunacaq?

```
x=8
for i in range(2,15,3):
    x=x+i//5+i%5
print(x)
```

- A) 12    B) 15    C) 28    D) 16    E) 25

32. Verilmiş kod fragmeninin icrasından sonra ekranda hansı dəyər çap olunacaq?

```
a=33
if a>0:
    print("A",end="")
if a%3!=0:
    print("B",end="")
else:
    print("C",end="")
else:
    print("D")
```

- A) AC    B) ABC    C) AD    D) AB    E) ABD

33. Verilmiş kod fragmeninin icrasından sonra ekranda hansı dəyər çap olunacaq?

```
x=33
y=2
if x*y>0:
    print("A",end="")
elif x>y:
    print("B",end="")
if y+x*5==0:
    print("C",end="")
else:
    print("D")
```

- A) AC    B) ABC    C) AD    D) AB    E) ABD

## 12. Programlaşdırma

34. Verilmiş program kodu nayı hesaplayır?

```
n=int(input())
while n%8==0:
    n=n//8
    if n==1:
        print("Ha")
    else:
        print("Yox")
```

- A) Daxil edilan n natural adədinin 8-a tam bölündü. Nümunəməsinə
- B) Daxil edilan n natural adədinin 8-ət qüvvətinin tapınmasını
- C) Daxil edilan n natural adədi 8-in qüvvəti olub-olmamasını
- D) Daxil edilan n natural adədinin 8-lük say sistemine çevrilmesi
- E) Daxil edilan n natural adədinin 8-lükdən 10-luq sistemə çevrilmesi

35. Program nayı hesaplayır?

```
n=abs(int(input()))
s=0
while n>99:
    n=n//10
    s=s+n%10
print(s)
```

- A) Daxil edilan tam adədin birinci rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərinin cəmini
- B) Daxil edilan tam adədin sonuncu rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərinin cəmini
- C) Daxil edilan tam adədin birinci və sonuncu rəqəmlərinin cəmini
- D) Daxil edilan tam adədin birinci və sonuncu rəqəmindən başqa bütün rəqəmlərinin cəmini
- E) Daxil edilan tam adədin 99-dan böyük bütün rəqəmlərinin cəmini

36. Program icra edildikdən sonra ekranda -in hansı dəyişəri çap olacaq?

```
n=int(input())
```

```
s=0
for i in range(1,n+1):
    if i%2==0:
        s=s+i
    else:
        s=s+i**2
print(s)
```

- A) 47 B) 104 C) 96 D) 53 E) 68

## Abiturientlər üçün test təpəsi

37. Program icra edildikdə ekranə hansı mətnin çıxacaq?

```
a="spmsahjtvh"
x=a[4:len(a)-1]
y=a[:3]
z=x+y
print(z.find("t"))
```

- A) 7 B) 4 C) 2 D) 9 E) 5

38. A dəyişəninin an son qiyməti 40-a bərabər olduğunu nümunə olaraq a dəyişənin qiyməti neçə olmuşdur?

```
a=?"
b=0
while b < 5:
    a = a + 10
    b = b + 1
print(a)
```

- A) 70 B) 90 C) 80 D) 100 E) 50

39. Klaviatüradan 143 adədi daxil edildərsə s dəyişənin son qiyməti neçə olacaq?

```
n=int(input())
s=0
while n>0:
    r=n%8
    s=s+(n-r)
    n=n//8
print(s)
```

- A) 165 B) 150 C) 152 D) 115 E) 145

40. Verilmiş programın təyinatın müəyyən edin.

```
a=["Aşar Şəhəfli","80məsl Mirkəbəyli","Kytac Mustafazadə"]
b=len(a[0])
for i in range(0,len(a)):
    c=len(a[i])
    if c > b:
        b=c
print(b)
```

- A) a siyahısında an kiçik elementin neçə simvoldan ibarət olduğunu tapır
- B) a siyahısında an kiçik elementini tapır
- C) a siyahısında an böyük elementini tapır
- D) a siyahısında an böyük elementin neçə simvoldan ibarət olduğunu tapır
- E) a siyahısında an böyük elementin indeks nömrəsini tapır.

41. Verilmiş program kodunda b doyisənin hansı qiyməti çap ediləcək?

```
a=1
b=2
while b <= 7:
    a=a+1
    b=b+a
print(b)
```

- A) 16 B) 15 C) 12 D) 18 E) 14

42. Verilmiş programın tayinatını müəyyən edin.

```
x=[17, 18, 25, 36, 18]
y=x[8]
for i in range(8, len(x)):
    if y>x[i]:
        y=x[i]
z=x.index(y)
print(z)
```

- A) x siyahısının ən kiçik elementinin indeks nömrəsin tapır  
B) x siyahısının ən böyük elementini tapır  
C) x siyahısının ən böyük elementinin indeks nömrəsin tapır  
D) x siyahısının ən kiçik elementini tapır  
E) x siyahısında ən kiçik elementin neçə simvoldan ibarət olduğunu tapır

43. Ekrana hansı dəyər çap olunur?

```
n=2038
t=8
while n>0:
    t=t*100 + n%100
    n=n // 100
print(t)
```

- A) 3020 B) 2003 C) 3200 D) 0302 E) 3002

44. İlk 7 nömrədən həsilin hesablayan program yazılib. Hansı nömrəli satrlarda sahifliklər buraxılıb?

1	<b>h=1</b>
2	<b>for i in range(1, 7):</b>
3	<b>h=h*i</b>
4	<b>print(h)</b>

- A) 2,3 B) 1,4 C) 1,3 D) 2,4 E) 1,2

45. Verilmiş program icra olunarsa ekranda hansı dəyər çap ediləcək?

```
a="Ağ"
b="VaQara"
print("#",a,b+a,sep="#")
A) +#Ağ#Va#QaraAğ B) +Ağ#VaQaraAğ+#
C) +#AğVaQaraAğ# D) +#Ağ#VaQaraAğ+#
E) +#Ağ#VaQaraAğ
```

46. Verilmiş program icratından hansı nəticə会出现?

```
a="Fizika"
b="Kimya"
print("#",a+b,b,sep="#")
```

- A) \*@Fizika@KimyaKimya  
B) \*FizikaKimya@Kimya  
C) \*@FizikaKimya@Kimya  
D) \*@FizikaKimya@Kimya@  
E) \*#FizikaKimya@Kimya@\*

47. Program icra edildikdə ekrana hansı nəticə会出现?

```
a="miskdawlx"
x=a[2:len(a)-2]
y=a[3:]
z=x+y
print(z.find("d"))
```

- A) 1 B) 4 C) 2 D) 3 E) 5

48. Program icra edilərən klaviatürəndə f adadı daxil edilərsə ekranda s-in hansı dəyəri çap olunacaq?

```
n=int(input())
s=1
for i in range(1,n+1):
    if i%2==1:
        s=s+s*2
    else:
        s=s+1
print(s)
```

- A) 72 B) 104 C) 216 D) 53 E) 18

49. Verilmiş program fragmentinin nəticə会出现?

```
n=[1,6,3,9,18,15]
a=8
for i in n:
    if i%2==1:
        a=a+i
    else:
        a=i-a
print(a)
```

- A) 4 B) 12 C) 21 D) 8 E) 16

50. 1-ci adad 47 ikinci adad 6 olarsa program neçəni çap edəcək?

```
a=int(input())
b=int(input())
while a>=b:
    a=a-b
print(a)
A) 4 B) 5 C) 10 D) 8 E) 6
```

## 1. Programlaşdırma

51. Verilmiş program icrasından sonra nüticə neçə  
olacaq?  
 a) "say"  
 b) "sistemləri"  
 c) "Sistemləri"  

$$\text{print("0", a+b, sep="**")}$$

- B) @##SaySistemləri##  
 D) ##SaySistemləri@  
 C) @##SaySistemləri@  
 E) @##SaySistemləri@

52. İctədən 38 ikinci adəd 5 olarsa program neçə  
olub edəcək?  

$$\text{print(input())}$$
  

$$\text{print(input())}$$
  

$$\text{while } \text{a} < \text{b}: \quad \text{a} = \text{a} + 1$$
  

$$\text{print(a)}$$

- A) 9 B) 5 C) 8  
 D) 7 E) 6
53. Verilmiş program fragmentinin nüticəsi neçə  
 olacaq?  

$$\text{t=[1, 6, 3, 9, 18, 15]}$$
  

$$\text{t.remove(6)}$$
  

$$\text{t[2]}$$
  

$$\text{t.insert(3, 4)}$$
  

$$\text{del t[4]}$$
  

$$\text{print(t)}$$

- A) [15, 4, 9, 3, 1] B) [1, 3, 4, 9, 15]  
 C) [1, 3, 9, 4, 15] D) 1, 3, 15, 9, 4  
 E) 1, 15, 9, 4, 3

54. Python kodu icra olunarsa nüticə neçə olar?

E) ["x", "z", "z", "z", "x", "w", "z"]  
 E) ["x", "z", "z", "z", "x", "q", "z"]  

$$\text{z=0:1}$$
  

$$\text{z=z+1}$$
  

$$\text{for z in range(b-2, 1):}$$
  

$$\text{print(t.count("z"))}$$

- A) 3 B) 4 C) 5  
 D) 3 E) 4  
 A) 7 B) 13 C) 9 D) 11 E) 5

55. Python kodu icra olunarsa nüticə neçə olar?

a=1;b=3  

$$\text{a=a+b}$$
  

$$\text{b=b+a/2}$$
  

$$\text{b=a-b}$$
  

$$\text{a=b+2*a}$$
  

$$\text{print(a)}$$

56. Python kodu icra olunarsa nüticə neçə olar?

```
a="abra kadabra"
b="salam lama"
c=a[3:len(a)]
d=b.find("a", 4, len(a))
f=c.count("a")
print(d+f)
```

- A) 7 B) 15 C) 10 D) 17 E) 21

57. Ardılçı 49 adədin tamın tapmaq üçün nöqtələrin  
yerinə yazılıcağ əmrləri doğru müəyyənəşdirin.

```
x=8
y=...
while y<50:
    *****
    ****
    print(x)
```

- A) y=0, x=y+x, y=x+y B) y=1, x=y+1, y=x+1  
 C) y=0, y=y+1, x=x+y D) y=1, y=y+x, x=x+1  
 E) y=0, x=y+x, y=x+1

58. Verilmiş program kodunda b dəyişənin hansı  
qiyməti çap ediləcək?

```
a=1
b=3
while b<8:
    b=b*a
    a=a+1
b=a+b
print(b)
```

- A) 56 B) 25 C) 18 D) 36 E) 72

59. Verilmiş programın təyinatını müəyyən edin.

```
n=int(input())
a=n//100
b=(n//10)%10
c=n%10
if a>c:
    print(a)
elif a<c:
    print(c)
else:
    print("==")
```

- A) n rəqamlı adədin 1-ci və axırıcı rəqəmlərinin  
müqayisə edən program kodu  
 B) 3 rəqamlı adədin an böyük rəqəmini tapan  
program kodu  
 C) 3 rəqamlı adədin 1-ci və axırıcı rəqəmlərin  
müqayisə edən program kodu  
 D) 3 rəqamlı adədin an kiçik rəqəmini tapan  
program kodu  
 E) n rəqamlı adədin an böyük rəqəmini tapan  
program kodu

60. Klaviaturadan 521547 adədi daxil edilərsə hansı dəyər çap olunur?

```
n=int(input())
s=0
t=0
while n>0:
    r=n%10
    s=s+r
    if t<r:
        t=r
    n=n//10
print(s-t)
```

A) 8    B) 12    C) 32    D) 25    E) 17

61. Klaviaturadan 52 adədi daxil ediləcək hansı dəyər çap olunur?

```
n=int(input())
a=0
while n>1:
    if n%2==0:
        n=n//2
    else:
        n=n+1
    a=a+1
print(a)
```

A) 8    B) 12    C) 15    D) 25    E) 17

62. Verilmiş programın tayinatının müəyyən edin.

```
def ft(a,b):
    s=1
    while b>a:
        b=b/a
        s=s+1
    return s
a=int(input())
b=int(input())
print(ft(a,b))
```

- A) b ədədinin a-ci dərəcədən qüvvətinin neçə olduğunu
- B) b ədədinin a-ci dərəcədən qüvvətinin cəmini tapır
- C) a ədədinin b-ci dərəcədən qüvvətinin neçə olduğunu
- D) a ədədinin b-ci dərəcədən qüvvətinin cəmini tapır
- E) a ədədinin s-ci dərəcədən qüvvətinin neçə olduğunu

63. Verilmiş programın tayinatının müəyyən edin.

```
a=[1,2,3,4,5,6,4,1,7,8,5,2]
liste=[]
for i in range(0,len(a)):
    if a.count(i)==1:
        liste.append(i)
print(liste)
```

- A) a siyahısında təkrarlanan elementlərin tapılması
  - B) a siyahısında təkrarlanan indeks nömrəsinin tapılması
  - C) a siyahısında unikal olmayan elementlərin tapılması
  - D) a siyahısında təkrarlanmayan(unikal) elementlərin tapılması
  - E) a siyahısında təkrarlanmayan(unikal) elementlərin indeks nömrələrinin tapılması
64. Verilmiş programın tayinatının müəyyən edin.

```
def fun(n):
    a = []
    for i in range(1,n+1):
        if n%i==0:
            a.append(i)
    return a
a=int(input())
print(fun(a))
```

- A) Klaviaturadan daxil edilən ədədin bütün bölgələrini tapıb a siyahısına alava edən program
- B) Klaviaturadan daxil edilən ədədə qədər çüt ədədləri tapıb a siyahısına alava edən program
- C) Klaviaturadan daxil edilən ədədə qədər tak ədədləri tapıb a siyahısına alava edən program
- D) Klaviaturadan daxil edilən ədədin sada bölgələrini tapıb a siyahısına alava edən program
- E) Klaviaturadan daxil edilən ədədin mürakkəb bölgələrini tapıb a siyahısına alava edən program

## 12.11. Aşağı təqibli test tapşırıqları

1. Nüvənələri müəyyyan edin:  
 1) input()  
 2) input()  
 3) float(input())  
 a) Tam adadın daxil edilməsi  
 b) Haqqıqı adadın daxil edilməsi  
 c) Satırın daxil edilməsi

## 2. Verilmiş Python programı haqqında hansı fikirlər

Aşağıdakılardan:

```
a="informatika"
b=a.replace("a","")
print(len(a)-len(b))
```

1. str() funksiyasında olan "a" simvollarının sayıçı  
məsyanı edir.

2. Ekrana 9 natiçası çap olunur.

3. Ekrana 2 natiçası çap olunur.

4. program a.find("a") funksiyası ilə eyni işi görür.

5. str() funksiyasında "a" simvollarının mövqeyini  
məsyanı edir.

6. program a.count("a") funksiyası ilə eyni işi görür.

3. Verilmiş program fragmenti icra edildərək ekrana  
hansi natiça çap olunur?

```
1 a="codera_academy.az"
2 b=a.find("_")
3 c=a.find(".")
4 print(a.count(a[b+1],b,c+1))
```

4. Verilmiş program fragmenti icra edildərək  
komuturadan 2345 adadı daxil edildərək ekrana  
hansi natiça çap olunur?

```
1 a=int(input())
2 k=a%10
3 a=a//10
4 m=str(k)+str(a)
5 print(int(m))
```

5. Verilmiş program fragmenti icra edildən zaman  
ekrana hansı dəyar çap olunur.

```
a=[3,2,5,4,6,3]
a=a+[8]
a.insert(1,2)
a.reverse()
del a[2]
a.sort()
print(a[1]+a[3]+a[5])
```

6. Verilmiş program ekrana hansı qiyməti çap  
edir?

```
a=[4,2,6,4,7,3]
a=a+[8]
a.insert(0,2)
del a[3]
a.sort()
a.reverse()
print(a[1]+a[3]+a[5])
```

7. Üyğunluğu müəyyyan edin:  
 1- x siyahısının 2-ci indeksinə 13 elementini alaya  
edir  
 2- x siyahısının 2-ci indeksdəki elementi silir  
 3- x siyahısının elementlərini artma istiqamətində  
dizir

- a) x.sort(x)
- b) del x[2]
- c) x.del(2)
- d) x.insert(2,13)
- e) insert(x,2,13)
- f) x.sort()

8. Aşağıdakı program fragmenti ekrana hansı  
qiyməti çap edir?

```
x1=[1,3,4,5,6]
x2=[3,5,6,3,2]
x3=[3,2,1,6,7]
x3.reverse()
print(x1[3]+x2[2]+x3[4])
```

9. Verilmiş program fragmenti icra edildən zaman  
ekrana hansı dəyar çap olunur.

```
a=[3,2,5,4,6,3]
a=a+[8]
a.insert(1,2)
a.reverse()
del a[2]
a.sort()
print(a[1]+a[3]+a[5])
```

10. Verilmiş programdan hansı daxil edilmiş  
natural ədəddəki üç rəqəmlərinin sayını hesablayır.

```
n=int(input())
s=0
while n>0:
    k=n%10
    if k==3:
        s=s+1
    n=n//10
print(s)
```

```
n=int(input())
s=0
for i in n:
    i=="3":
        s=s+1
n=int(input())
s=0
for i in n:
    i==3:
        s=s+1
```

1.   
 n=int(input())
 s=0
 while n>0:
 k=n%10
 if k==3:
 s=s+1
 n=n//10
 print(s)

2.   
 n=int(input())
 s=0
 for i in n:
 i=="3":
 s=s+1
 n=int(input())
 s=0
 for i in n:
 i==3:
 s=s+1

## 12. Programlaşdırma

11. Verilmiş program içeri edilirse ekrana hansi  
dayar çap olunur?  $n=100$

```
n=int(input())
m=0
p=1
while p<=n:
    m=m+1
    p=p*m
print(m)
```

12. 101 elementi olan a ve b sırasının ilk n tərəf  
elementləri sıfır olaraq təyin edilmişdir. Verilmiş  
program fragmenti a ve b sırasının elementlərini  
yeniləmişdir. Yenilənmə nöticəsində b sırasının 5-  
ə barabər olan elementinin nömrəsini müəyyən  
edin?

```
for i in range(1,101):
    a[i]=50-i
for i in range(1,101):
    b[i]=a[i]+10
```

13. 3 33 3521123 sayıları daxil edilirse hansı  
dayar çap olunur?

```
a,b,c=input().split()
a=int(a)
for i in c:
    if int(b)%int(i)==0:
        a=a+int(i)
print(a)
```

14. Verilmiş kod fragmentinin icrasından sonra  
ekranında hansı dayar çap olunacaq?

```
def f(a):
    x=0
    for i in a:
        x=x+i
    return x
y=[2,4,9,1]
print(f(y))
```

15. 2 1 15623154 dayarları daxil edilirse hansı  
dayar çap olunur?

```
a,b,c=input().split()
x=0
for i in c:
    if b==1:
        x=(b*2)+a
print(x)
```

Ortaöğretim imtahanlarını ve əlavə yazılı işi təpşürçələri alıda edəcəksiniz

# Codera

## academy

## 1. Kompüter şebakaları

### 1.1. Kompüter şebakaları ve onların təsnifatı

1. Uyğunluq müəyyən edin:

  1. İnformasiyanın bələşdərilməsi
  2. Avadanlıqların bələşdərilməsi
  3. Programların bələşdərilməsi
  4. Əməkdaşlıq mühiti
  5. Layihə üzərində istifadəçilərin qrup şəklində fəaliyyət göstərməsi
  6. Bir kompüterə quraşdırılmış programların digər kompüterlər tərəfindən istifadə edildə bilməsi
  7. Şəbəkəyə qoşulmuş qurğunun digər kompüterlər tərəfindən istifadə edildə bilməsi
  8. İstifadəçilərin şəbəkədə olan digər kompüterlərə qoşulması və həmin kompüterdə olan işəməsiyi resursların birgə istifadəsi
  9. 1-c, 2-a, 3-b, 4-d
  10. 1-c, 2-d, 3-a, 4-b
  11. 1-b, 2-d, 3-a, 4-c

2. İki və daha çox kompüterin informasiya mübadilası məqsədi ilə bir birinə qoşulması nə adlanır?

- A) Verilər bazası  
B) Kompüter şəbəkəsi  
C) İnformasiya mübadiləsi

- B) Kompüterlər toplusu  
D) Kompüter sistemi

### 3-6-c) sənətləri aşağıdakı seçimlərə əsasən övünləndirin.

1. Yerli (lokal)
2. Naqli (simli)
3. Aqəsürəti (10 Mbit/san-dək)
4. Naqılısız (simsiz)
5. Ortaçsurəti (100 Mbit/san-dək)
6. "Tay-tuglar" (eyni səviyyəli)
7. Regional
8. Yüksəksürəti (100 Mbit/san-dən yuxarı)
9. "Müşərəl-server" (müşərəl-server)
10. Geçişmigiyası (global)

Şəbəkəsinə, yəni bandlər arasındakı məsafəyənə görə lokal şebəkələrin hansı növləri var:

- A) 24 B) 1,7,10 C) 6 D) 2, 3,5 E) 3,5,8
4. Verilənlərin ötürülmə mühitindən görə lokal şebəkələrin hansı növləri var:

- A) 24 B) 1,7,10 C) 6,9 D) 2, 3,5 E) 3,5,8

5. Verilənlərin ötürülmə sürətinə görə lokal şebəkələrin hansı növləri var:

- A) 24 B) 1,7,10 C) 6,9 D) 2, 3,5 E) 3,5,8

6. Şəbəkədəki kompüterlərin rollarına görə lokal şebəkələrin hansı növləri var:

- A) 24 B) 1,7,10 C) 6,9 D) 2, 3,5 E) 3,5,8

7. Lokal şəbəkə qisaca olaraq belə yazılır:

- A) MAN B) WAN C) CAN D) LON E) LAN

Lətayı iki lokal şəbəkəni internet üzərindən birləşdirək olaraq istifadə etmək üçün hansı texnologiyadan istifadə edilir?

- A) WiFi B) WiMax C) VPN D) VPS E) LPP

9. Hansı arxitekturada bütün kompüterlər eyni hüquq malik olurlar?

- A) Müştəri-qulluqcu B) TokenRing C) FDDI  
D) 10VGA-any Lan E) Tay-tuşlar

10. Kompüter şəbəkəsini yaratmaq üçün asas naların olması vacibdir?

- A) Əsas və küməkçi aparat vasitələri  
B) Şəbəkə amaliyyat sistemi və tətbiqi programlar  
C) Şəbəkə avadanlıqları və şəbəkə program təqdimatı  
D) Superkomputerlər və fərdi kompüterlər  
E) Heç bir düz deyil

11. Kabel tipləri hansıdır?

- |                 |                |          |
|-----------------|----------------|----------|
| 1. Konksial     | 2. Optik-lifli | 3. Peyk  |
| 4. Burulmuş cüt | 5. Radiokanal  |          |
| A) 1,3,4        | B) 1,2,4       | C) 2,4,5 |
| D) 2,3,5        | E) 1,4,5       |          |

12. Protokol nadir?

- A) Sıgnalın səviyyəsi  
B) Eyni adlı səviyyədə olan obyektlərin qarşılıqlı əlaqə qaydaları və obyektlər arasında blok verilənlərin formatı  
C) Şəbəkə resurslarını paylayan resurs  
D) Müxtəlif programları, protokolları bir-birilərlə əlaqalandırır və, o cümlədən, bir-birilər ilə uyusmayan protokollar arasında verilənlər mübadiləsini yerinə yetirmək üçün verilənlər sahəsini da təhlil edən resurs  
E) Ancaq obyektlər arasındaki blok verilənlərin formatı

13. Uyğunluq müəyyən edin:

- 1- Sarılmış cütlük kabel
  - 2- Koaksial kabel
  - 3- Fiber-optik kabel
- a) Mərkəzi naqıl və metal hörgüdən ibarət, bir-biri ilə dielektrik qatı ilə ayrılmış və ümumi ortukdan ibarət kabeldir.
  - b) Bir hırıltıla tərənnüt və ayrıca izolyasiya olunmuş naqlıdır.
  - c) Bu kabelde informasiya sənəcili lifləri ilə işid sıgnalları vasitəsi ilə ötürülür.
  - d) Bu kabellərin bir neçə kateqoriyası var ki, onlardan biri də CAT5-dir.
  - e) Bu kabellər strafadakı kabinetlərə elektromaqnit manealər yaratır.
- A) 1-c, e 2-a, b 3-d B) 1-b, d 2-a 3-c, e C) 1-a, d 2-b, e 3-c  
D) 1-b, e 2-a, d 3-c E) 1-b 2-c, d 3-a, e

14. Bu kahedən ham telefonların, ham da kompüterlərin qoşulmasına istifadə edilir

- A) Fiber-optik B) Koaksial kabel  
C) Sarılmış cütlük D) Optik-lifli  
E) Radiosıgnallar

15. DSL bağlantında verilənlərin ötürülmə sürəti

- 1 Mbit/san taşkil edir. Faylin ötürülməsinə 3 dəq vaxt tələb olunarsa, həmin faylin hacmini Meqabaytlı müəyyən edin.
- A) 180 B) 22 C) 22,5 D) 150 E) 24

16. Koaksiel kabel hakkında doğru fikirleri seçin  
 1- CATS kabeli 4 çit nazıldan ibaret olur  
 2- Bu kabellere daxili izolyasiya səvarına plastik və ya silsəldən örtükden istifadə edilir və bu örtük səyahət optik lifdən konara çevirməsinin qarşısını alır.  
 3- Bu kabedə cütlüklardan biri informasiya bürdüyü halda digarı yerlərə əlaqəni tamın edir. Yerlərə əlaqələndirilmiş naqıl isə radimaneaları dəfədir və digər naqilla ötürülen informasiya qorunub saxlanılır.  
 4- Bu kabellər ətrafdakı kabellərə elektromaqnit manealar yaratmır.  
 5- Bu kabellərin hər iki ucunda RJ-45 bağlayıcıları olur.  
 6- Mərkəzi naqıl və metal hərəkədən ibarət, bir-biri ilə dielektrik qatı ilə ayrılmış və ümumi örtükden ibarət kabeldir.
- A) 2,5,6      B) 3,4      C) 1,2,6      D) 1,3,5      E) 6
17. Uyğunluğu müəyyən edin:  
 1) Radiosiqnallar  
 2) Mikrodalğalar  
 3) Peyk rabitəsi  
 a) Bu texnologiyada informasiyanın ötürülməsi zamanı ötürücü və qəbul edici antenlərə ehtiyac duyulur  
 b) Fazada elektromaqnit dalgaları formasında yayılır.  
 c) Yer səthindən on minlərə km uzaqlıqda hərəkat edir və bu uzaqlıq yerlərini formada hərəkat etməsinə imkan yaratır.  
 d) Yerdən göndərilən signalları qəbul edir və yenidən yera ötürür.  
 A) 1-b 2-b,c 3-a      B) 1-c,d 2-a 3-b      C) 1-a 2-b 3-c,d  
 D) 1-a 2-b 3-c      E) 1-b 2-a,c 3-d,e
18. Modemin sürəti 28800 bit/san olarsa, 1 saniyə arzında nə qədər informasiya ötürmek olar?  
 A) 3600 b      B) 36 Kb      C) 360 Kb      D) 3,6 Mb      E) 480 b

19. 3 MB -lıq səs faylı, 200 KB -lıq şəkil faylı və 2048 baylıq mətn faylı tərlikdə yaddaşda neçə KB yer tutur?  
 A) 3272      B) 3072      C) 3274      D) 2251      E) 2248

20. Nazarı olaraq 480 bit/san sürətlə işleyən modem 3600 baylıq informasiyanı nə qədər vaxta ötürür bilər?  
 A) 60 dəq      B) 1 san      C) 2/15 san      D) 64 san      E) 1 dəq

21. Modemin sürəti 44800 bit/san olarsa, 1 saniyə arzında nə qədər informasiya ötürmek olar?  
 A) 5,6 Kb      B) 44800 bayt      C) 5600 bayt  
 D) 5600 bit      E) 3600 bayt

22. Verilənlərin ötürülmə sürəti 128000 bit/san-dır. 625 Kbayt hacmli faylı neçə saniyəyə ötürülər?  
 A) 20      B) 30      C) 16      D) 40      E) 10

23. 5 san arzında 350 Kb informasiya ötürən modemin sürətini Kbit/san ilə ifadə edin.  
 A) 70      B) 560      C) 32      D) 140      E) 64

24. 500 Kb informasiyanı 2 saniyəyə ötürən modem 50 Mb -lıq məlumatı neçə saniyəyə ötürür?  
 A) 200      B) 128,4      C) 204,8      D) 512      E) 128

25. Sürəti 102400bit/san olan modem 1250 Kbayt hacmli informasiyanı müəyyən məddətə ötürür. Modemin sürəti 2 dəfə artarsa, nəyi höcmü informasiyanı ötürmək üçün tələb olunan zaman nə qədər az olar?  
 A) 2san      B) 100san      C) 10san      D) 40san      E) 50san

26. 75 Mb tutumuna malik faylı müəyyən məhdidə kanal ilə sənnyada 2500 Kbit/sürətə ötürür. Bu zaman arzında 1200 Kbit/san sürətə digər məhdidə kanal ilə neçə Mb tutuma malik faylı ötürmek olar?  
 A) 37      B) 36      C) 156      D) 42      E) 40

27. Informasiyanın ötürülmə sürəti 1200 bit/s -dır. 3600 bit informasiyanı modem nə qədər məddətə ötürür?  
 A) 23san      B) 25,5san      C) 12san      D) 3san      E) 6san

28. Internetin ötürülmə sürəti 10 mbit/san olarsa, 600 mbayt informasiyanı hansı vaxtla endirmək olar?  
 A) 8 dəq      B) 480 dəq      C) 6000 san  
 D) 60 san      E) 1 saat

29. Internetin ötürülmə sürəti 2 mbit/san olarsa, 16 san vaxtla hansı höcmli məlumatı endirmək mümkündür?  
 A) 32mb      B) 8mb      C) 4mbit  
 D) 256mb      E) 4mb

30. ADSL bağlantısı vasitəsilə verilənlərin ötürülmə sürəti 1024000 bit/s -dır. Bu bağlantı ilə faylin ötürülməsi 5 saniyə vaxt apardı. Faylin höcmünü müəyyən edin.  
 A) 625 Kbayt      B) 128 Mbayt      C) 640 Kbayt  
 D) 244,8 Kbayt      E) 120Mb

31. Şabakda ötürmek üçün 512000 simvoldan ibarət matn hazırlanıb. Hər simvol iki baytda kodlaşdırılır. Ötürülmə məddəti 64 saniyadır. Informasiyanın ötürülmə sürətini müəyyən edin.  
 A) 16 bayt/san      B) 16000 bayt/san  
 C) 2000 bayt/san      D) 1024 bit/san  
 E) 640 bayt/san

32. Sürəti 8Mbit/san olan internetə, 2048\*40% piksel-dən ibarət olan və 1024 rəng ilə kodlaşdırılmış şəkil ötürmek üçün nə qədər vaxt lazımdır?  
 A) 9 san      B) 12 san      C) 10 san      D) 5 san      E) 11 san

33. Şabakda ötürmek üçün 512000 simvoldan ibarət matn hazırlanıb. Hər simvol iki baytda kodlaşdırılır. Ötürülmə məddəti 64 saniyadır. Informasiyanın ötürülmə sürətini müəyyən edin.  
 A) 16 bayt/san      B) 16000 bayt/san  
 C) 2000 bayt/san      D) 1024 bit/san  
 E) 200 bayt/san

34. Ötürülmə sürəti 10Mb/san olan internet vasitəsilə, 16 satır hər sətrdə 1024 simvol olan 256 sahifəlik kitabı göndərmək üçün nə qədər vaxt lazımdır?  
 A) 1 san      B) 10 san      C) 0,4 san      D) 2 san      E) 0,6 san

11. Kullanıcı phokaları  
a) bilgiyi bir malumatı münyan bir modem  
b) bilgiyi öterdir. Bu malumatdan 4 dafa daha  
çok fazla malumat 3 dafa daha süratli modem vasıtası  
ile sinyaya ötemek olar?

12. 12san B) 32san C) 16san D) 20san E) 10san

13. Kullanıcının sürati 4 Mbit/san olarsa, 40 Mbayt  
kullanımlı faylı internetden endirmek üçün na  
zaran zaman lazımlı galar?

14. 40san B) 32san C) 30san D) 80san E) 10san

15. Münyan rabita xatti ile 10 san arzında 200 MB  
bilgiyi ötemüsür. Bu modemden iki dafa daha  
sürati olan modem vasıtası ile 400 Mbit  
bilgini neça sinyaya ötemek olar?

16. 10 B) 8 D) 6 E) 4

17. Modemin sürası 44800 bitt/san olarsa, 1 saniya  
arasında ne kadar infomasiya ötemek olar?  
A) 5.6 Kbayt B) 44800 bayt C) 5600 bayt  
D) 5600 bit E) 2000 bayt/san

18. (rafik tasvir 256\*1024 reng çalarına malikdir.  
rafik tasvirin 64 reng darinliyinda olduğunu  
korak hamim tasvir 512Kbit/san süratde ötemek  
an neça saniya lazımdır?

19. A) 64 B) 10 C) 20 D) 32 E) 150

20. (rafik tasvir 256\* 512 nöqtadan ibaretidir.  
rafik tasvirin her nöqtası 64 reng darinliyinda  
olasa, bu rafik tasvirini şabeka ile ötemek üçün an  
ca saniya lazımdır ( Rabita xattının ötemme  
teskil edin)?

4. Sabak ile ötürülmüşden avval verilenler elde edildiğindeki, bilgi hacmi 25% artır. Bir bilgiyi sabak ile ötürülmüş sureti 30 saniye olursa, ilkin hacmi 80 MB olan faylı bilgiyi 30 saniyeden sonra örtmek için neçə saniya tələb olur?

A) 8 saniye B) 16 saniye C) 12 saniye D) 20 saniye E) 10 saniye

- |                                                                        |                                                            |
|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 1. Koaksial kabel<br>2. Sarımsık çitiök kabeli<br>3. Fiber-optik kabel | a. 10Base-T<br>b. 10Base-2<br>c. 10Base-FI.<br>d. 10Base-5 |
| A) 1-a; 2-b; 3-c, d                                                    | B) 1-d; 2-a, b; 3-c                                        |
| C) 1-b, d; 2-a; 3-c                                                    | D) 1-c; 2-a, d; 3-b                                        |
| E) 1-a; 2-c; 3-b                                                       |                                                            |

**GİTEN GÜZELMASASI NİN AĞLISI NEDİR?**

- Virtual Protocol News
  - Virtual Protocol Network
  - Virtual Private News
  - Virtual Private Network
  - Virtual Proses Network

44.1000b hacme malik fayl şabakada 5120bit/san  
süretha gönderilir. Eyni zaman arzində 2048bit/san  
süretha bu faylen hacmindən neçə Kb az olan fayl  
göndərmək olar?

- B) 100 C) 60 D) 80 E) 50

45. 10Kb hacimde malik fayl şabakada 4096bit/san sıratla gönderilir. Eyni zaman arzında 8192bit/san sıratla bu faylin hacminden neçə Kb çox olan fayl göndərmək olar?

- A) 10      B) 20      C) 30      D) 5      E) 15

- 46. Şabaka ile ötürülməzdən avval informasiya elə kodlaşdırılır ki, onun hacmi 3 dəfə artır. Ýər şabakanın ötürülmə sürəti 6 Kbit/san olarsa, ilkin hacmi 4 Khayt olarsa olan faylı kodlaşdırıldıqdan sonra en azı neçə saniyəyə ötürmek olar?**

- A) 8      B) 20      C) 2      D) 10      E) 16

47. Şabaka ile ötürülmüşden avval bilgiye el  
kodlaşdırılır. Konun hacmi 4 dəfə azalır. Öğar  
şabakanın ötürülmə sürəti 5Mbit/san olarsa, ilkin  
hacmi 220Mbayıt olarsa olañ faylı kodlaşdırıldıqdan  
sonra en azı neçə saniyəye ötürmek olar?

48. Dön süreli mübadilə vasitəsi hansıdır?  
A) Kaotsial kabel      B) IR-DA      C) BT  
D) UTP kabel      E) Optik lifli kabel

### 13.2. Sabaka topologiyaları ve sabaka ayarlanışları

1. Şebekada bilgi alışverişi hangi  
şartın hesabına yapılır?  
A) İşçi stansiyası      B) Server      C) Kabeller  
D) Printer      E) Protokoller

2. Şlüz haqqında deyişenlərdən hansılar doğrudur:  
1- Ayrı-ayrı rabitə protokolları ilə işlayan müxtalif  
tipli şəbəkələr arasında informasiya mübadiləsini  
garçaklaşdırmaq üçün birləşdirici qurğu kimi şlüz  
tətbiq edilir.

- 2 - Eyni rabita protokolları ilə işləyən eyni tipli şabakalar arasında informasiya mübadiləsini gərçəkləşdirmək üçün birləşdiricə qurğu kimi şəhərə tətbiq edilib.

- 3 - Körpüden farklı olaraq şube takce oturmamı  
gerçöldürmez, ham da verilenlerin formattan  
trafik şabakasının protokoluna uygunlaşdırır

- 4 - Służbalar şabakanı alt şabakalara ayırmak için istifadə edilir  
5 - Xarici şəxş protokol daxili şabakonun xarici şabaka ilə interfeysinə təmin edir

3. Lokal şabakalar arasında əlaqəni təmin edən və interfeys vasitəsilə qlobal şabəkəni idarə etməyi təşkil etməyi tələb edir.

- A) Çevirici      B) Köprü      C) Konsentrator  
D) Takrarlayıcı    E) Marşrutlaşdırma

### 13. Kompüter şabakları

4. Aşağıdaki qurğuların hansı şabaka qurğularıdır?

- |                   |                            |
|-------------------|----------------------------|
| 1- Komutator(Hub) | 2- Konsentrator(Switch)    |
| 3- Printer        | 4- Server                  |
| 5- Digitizer      | 6- Maşrutlaşdırıcı(Router) |
| A) 1,3,6          | B) 1,2,4,5                 |
| D) 1,3,4,6        | E) 1,2,4,6                 |
| C) 2,3,5,6        |                            |

5. Bunlardan hansı aktiv şabaka avadanlığı deyil?

- A) Modem      B) Yönlendirici      C) Server  
D) Körpü      E) RJ-45 bağlayıcısı

6. Körpü nadir?

- A) Kanal seviyyasında eyni protokola malik olan şabakalar arasında alaqa yaradır.  
B) Şabaka seviyyəlli protokollərə malik şabakalardır.  
C) İki kompüteri birləşdirən alaqa qurğusudur.  
D) Bir şabakədən çox şabakaya qoşulmuş qurğudur.  
E) Adapterdir.

7. Yalnız iki kompüter arasında ünsiyyati təmİN edən və məlumatların paketlərini bütün şabakaya təqdim etməyən şabaka cihazının adı nədir?

- A) HUB      B) Kabel      C) Ethernet  
D) Switch      E) Şabaka kartı

8. Bunlardan hansı passiv şabaka avadanlığı deyil?

- A) Şabaka kabeli (CAT5)      B) RJ-45 bağlayıcısı  
C) Wi-Fi adapteri      D) Montaj şəfəfi  
E) Toparlayıcı

9. Şabakədə paketləri qabul edib ən səmaralı marşrut üzrə göndərən qurğu hansıdır?

- A) Şabaka keçidi      B) Körpü      C) Yönlendirici  
D) Toparlayıcı      E) Təkrarlayıcı

10. Lokal şabaka qurmaq üçün nələr lazımdır?

- A) Şabaka kartı,Kabel,HUB  
B) Modem,Kabel,HUB  
C) Şabaka kartı,Modem,Hub  
D) Kabel,Printer,Skanner,HUB  
E) Modem,Kabel,Monitor

11. Kompüter şabakasında hansı qurğu digər qurğulara öz resursunu təqdim edir?

- A) Router      B) Switch      C) Server      D) Hub      E) Client

12. Slüzün əsas təyinatı nədir?

- A) Eyni protokollarla işləyən lokal şabakaları əlaqələndirmək  
B) Lokal şabakalarla global şabakaları əlaqələndirmək  
C) Əlaqələndirici programların və serverların bağlantısını təmin etmək  
D) Lokal şabakalarda verilənlərin saxlanması təmin etmək  
E) Şabaka program təminatını yaratmaq

13. Şabaka nömrələri eyni olan kompüterləri birləşdirmək üçün istifadə edilir:

- A) HUB      B) Switch      C) Router  
D) HOST      E) Bridge

14. Körpü nadir?

- A) Şabaka daxilində istifadə edilən standartlardır.  
B) Şabaka program təminatıdır.  
C) Şabakanın işinə nəzarət edən qurğudur.  
D) İki lokal kompüter şabakasını əlaqələndirən qurğudur.  
E) Müxtəlif protokol istifadə edən şabakaları birləşdirir.

15. İnterneta qoşulmaq üçün hansı qurğudan istifadə edilir?

- A) Modem  
B) Monitor  
C) TV kart (TV adapter)  
D) Şabaka kartı (Network adapter)  
E) Ekran kartı (Video adapter)

16. Yaxın məsafədə (100-150 m) yerləşən kompüterlər arasında alaqa yaratmaq üçün hansı texniki vasitədən istifadə edilir?

- A) Şabaka kartı (Network adapter)  
B) Modem  
C) Sas kartı (Video adapter)  
D) TV kart (TV adapter)  
E) Ekran kartı

17. ...xüsusi program təminatı vasitəsilə paketlə bir şabakədən digərinə göndərməklə fiziki olaraq iki və daha çox müxtəlif kompüter şabakasını birləşdirir.

- A) Transiver      B) HUB  
D) Router      E) Modem      C) UPS

18. Bu mühəzizlərdən hansı doğru deyil?

- A) Körpü şabakəni altşabakalara ayırmak (və ya lokal şabakaları birləşdirmək) üçün qurğudur.  
B) Yönlendirici qəbul etdiyi paketləri mövcud marşrutların ən səmaralısı üzrə göndərir.  
C) PC tipli kompüterlərdən ibarət şabaka ilə Macintosh tipli kompüterlərin olduğu şabakə vahid şabakada birləşdirmək üçün şabaka kecidindən (slüzədən) istifadə olunur.  
D) Toparlayıcılar paketləri yalnız nəzərdə tutuldurları kompüterə ötürür.

19. Şabakaları alt şabakalara ayırmak və şabakaları birləşdirmək üçün hansı qurğudan istifadə edilir?

- A) Maşrutlaşdırıcı      B) Slüz      C) Modem  
D) Təkrarlayıcı      E) Körpü

20. Hansı topologiyadən möbəl rəbitə texnologiyasında istifadə olunur?

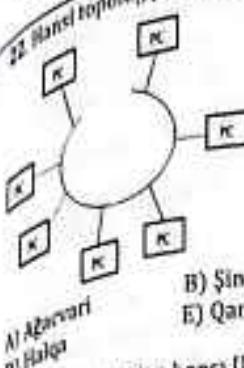
- A) Hücrəsal      B) Ulduz      C) Şin      D) Halqa      E) Yarıçirk

21. Uyğunluğu müəyyən edin?

- 1- Router      2- Repeater      3- Bridge  
a) OSI modelinin kanal seviyyasında işləyir və eyni protokolla işləyən qurğuları birləşdirir.  
b) OSI modelinin şabaka seviyyasında işləyir və müxtəlif protokollu qurğuları birləşdirir.  
c) OSI modelinin fiziki seviyyasında işləyir və siqnalın seviyyəsini bərpə etməklə şabaka segmentlərini birləşdirir.  
A) 1-a; 2-b; 3-c;      B) 1-b; 2-c; 3-a;      C) 1-a; 2-c; 3-b;  
D) 1-c; 2-a; 3-b;      E) 1-c; 2-b; 3-a;

## 18. Komüter şabakları

22. Hansı topologiyaya uygundur?



- A) Ağacıvari  
B) Shin  
C) Ulduz  
D) Halqa  
E) Qarışq

23. Aşağıdakılardan hansı Ulduz topologiyasını tanımlayıcılarından deyil?

- A) Şabakanın qurmaq asandır  
B) Bir komütəri bağlı kabel pozulduğunda şabakanın çalışması təsirinən mənzər  
C) Şabakdakı problemləri təsbit etmək asandır  
D) Ethernet paketlərinin toqquşma ehtimalı azlığıdır.  
E) Şabaka qurğuları qiymətləri çox aşağıdır

24. Hansı topologiyadır?

- A) Ağacıvari  
B) Halqavari  
C) Ulduz  
D) Qarışq  
E) Shin

25. Bir xatt üzərində komütərlərin sıralandığı şabaka topologiyası aşağıdakılardan hansıdır?

- A) Shin (Bus)  
B) Ulduz (Star)  
C) Halqa (Ring)  
D) Tam (Mesh)  
E) Heç biri

26. Hansı topologiyada bütün komütərlər bir mərkəzi qərəqşaqla birləşdirilir?

- A) Ağacıvari  
B) Halqavari  
C) Ulduz  
D) Qarışq  
E) Shin

27. Hansı topologiyadır?

- A) Ağacıvari  
B) Halqavari  
C) Ulduz  
D) Qarışq  
E) Shin

28. Hansı topologiyadır?

- A) Ağacıvari  
B) Halqavari  
C) Ulduz  
D) Qarışq  
E) Shin

29. Aşağıdakı şabaka topologiyalarından hansı Ulduz (Star) topologiyasıdır?

- 1 2 3 4  
A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) heç biri

## Abituryentler üçün test toplusu

30. Aşağıdakı təkliflərdən hansılar doğrudur?

- 1- Alt şabakalar yaratmaq üçün gülzərdən istifadə olunur  
2- Körpölər müxtəlif protokola malik lokal şabakaları birləşdirir  
3- Şabakaya qoşulmuş komütərin IP adresi olmalıdır  
4- Halqavari topologiyada bir komütərin sıradan çıxması şabakanın işinə təsir etmir  
5- Lokal şabakaları qılıq hal şabakalarla əlaqalandırmak üçün Routerlardan istifadə edilir  
A) 1,4,5 B) 2,3,5 C) 2,4 D) 3,5 E) 1,3,5

31. Hansı təkliflər doğrudur?

- 1- Körpölər lokal şabakaları alt şabokalar ayrılmış və şabaka nömrəsi eyni olan lokal şabakaları əlaqalandırmak üçündür.  
2- Router lokal şabakaları global şabakalarla əlaqalandırmak və şabaka nömrəsi fərqli olan lokal şabakaları əlaqalandırmak üçündür.  
3- İstanbul komütəri şabaka kabelinə birləşdirmək üçün şabaka kartından istifadə olunur.  
4- Ən sürətli kabel Optik Lini kabelidir.  
5- Yarım kasılmış şabaka xidmətini barpa etmek üçün OSI modelinin seans səviyyasından istifadə edilir  
A) 1,4,5 B) 2,3,5 C) 2,4 D) 3,5 E) 1,2,3,4,5

32. Shin topologiyası üçün uygunluğu müəyyan edin.

- 1- Üstünlükler 2- Çatışmamazlıqlar  
a) Tətbiqi çox ucuздur və rahatdır  
b) Kabel israfının qabağını alır  
c) Her hansı aiava avadanlıq tolub olunmur  
e) Şabakaya yeni komütər əlavə olunduqda şabaka işini dayandırır  
f) Mərkəzi kabelin sıradan çıxması şabakanın işinə təsir edir  
g) Nasıhətləri aradan qaldırmaq çox çatındır  
h) Komütərin sıradan çıxması şabakanın işinə təsir etmir  
i) Informasiya bütün komütərlərə paralel göndərilir  
A) 1-a,b,c,h; 2-d,f,g,i; B) 1-a,b,d,h,i; 2-e,f,g  
C) 1-a,b,d,h; 2-e,f,g,i; D) 1-a,d,h; 2-b,e,f,g,i  
E) 1-b,d,h; 2-a,e,f,g,i

33. Növü olaraq, 57600 bit/san sürətde işleyən modem 3600 baytlı informasiyanı pəqadət məxtəcili bilər?

- A) 1,5 sah B) 0,2 sah C) 5 sah D) 1 sah E) 1 daq

34. Uygunluğu müəyyan edin.

- 1- Klient-Server(Müştəri-qulluqçu)  
2- Barabər hərəkətli(Tay-tuşlar)  
a) Bütün fayllar mərkəzləşdirilmiş yerdə saxlanılır  
b) Komütərin mərkəzdən asılılığı yoxdur  
c) Sistem inzibatçısına ehtiyac yoxdur  
d) Verilənlərin ehtiyat sürətinin alınması mərkəzdən idarə olunur  
e) Informasiyanın təhlükəsizliyini təmin etmək çox çatındır  
f) Şabakanın quraşdırılması ucuz başa galır.  
A) 1-a,b; 2-c,d,e,f; B) 1-a,b,d; 2-c,e,f;  
C) 1-a,d; 2-b,c,e,f; D) 1-b,d,e; 2-a,c,f;  
E) 1-a,d,f; 2-b,c,e;

35. Cümlda hizasız yerleri uygun ifadeleri tayin edin: *Şahakadaki komputerlerin qarşılıqlı alaqa ardılılığını tənzimləyən qaydalar və prosedürler toplusu adlanır.*

- A) Protokol    B) Arxitektura    C) Topologiya  
D) Sistem    E) OSI

36. Ulduz topologiyası üçün uygunluğu müəyyən edin

- 1- Üstünlükler                          2- Çatışmamazlıqlar  
a) Komputerin sıradan çıxmazı şahakanın işinə tasir etmir  
b) Nasazlıqları aradan qaldırmaq çox asandır  
c) Hər hansı kabelin sıradan çıxmazı şahakanın işinə tasir etmir  
d) Mərkəzi qurğunun sıradan çıxmazı şahakanın işini dayandırır  
e) İnfomasiya yalnız təyin olduğu komputərə ötürülür  
A) 1-a,b; 2-c,d,e                      B) 1-a,b,c,e; 2-d  
C) 1-a,d; 2-b,c,e                      D) 1-b,d,e; 2-a,c  
E) 1-a,d; 2-b,c,e

37. Tor(Meş) topologiyası üçün uygunluğu müəyyən edin.

- 1- Üstünlükler                                  2- Çatışmamazlıqlar  
a) Ən etibarlı topologiya sayılır  
b) Verilənlər alava qurğuya ötürülmədən bir başa kabel vasitəsi ilə digər komputerə bir başa ötürülür  
c) Komputerin və kabelin sıradan çıxmazı şabakaya tasir etmir  
d) Şabakaya yeni komputer alava etmek çətindir  
e) Hər hansı nasazlığın şababını müəyyən etmek çox çətindir.  
f) Hər bir komputer üçün n-1 sayıda şabaka kartı lazımdır. Burada n şahakadaki komputerlərin sayıdır.  
A) 1-a,b; 2-c,d,e,f                      B) 1-a,b,d; 2-c,e,f  
C) 1-a,d; 2-b,c,e,f                      D) 1-a,b,c; 2-d,e,f  
E) 1-a,d; 2-b,c,e,f

38. Ən sürəti birləşmə hansıdır?  
A) Telefon xətti ilə                      B) WIFI ilə                      C) Peyk ilə  
D) Simsiz rabitə ilə                      E) Optik kabel ilə

39. Hansı topologiya bir neçə tamal topologiyasının kombinasiyasından ibarət olur?

- A) Ulduz    B) Şin    C) Hibrid    D) Halqa    E) Tam

40. Passiv ulduz(Ulduz-şin) topologiyasında mərkəzi qovşaqdə hansı qurğu istifadə edilir.

- A) Modem    B) Yönəldirici    C) Server  
D) Körpü    E) Toparlayıçı

41. HUB nadir?

- A) Keş - yaddaşdır  
B) Şabaka program təminatıdır  
C) USB - portdur  
D) Şabaka kabelidir  
E) Bir neçə şabaka qurğusunu qoşmaq üçün istifadə olunan qurğudur

42. Bunlardan hansı aktiv şabaka avadanlığı deyil?

- A) Modem    B) Yönəldirici    C) Server  
D) Körpü    E) RJ-45 bağlayıcısı

43. Şabaka kartı nadir?

- A) Şahakadada bir neçə komputerin bir birinə bağlanması tamın edən xüsusi program  
B) Komputerin şabakaya bağlanması tamın edən xüsusi aparat qurğusu  
C) Şahakadada ümumi resurslardan hırga istifadə üçün xüsusi idarəetmə sistemi  
D) Lokal şabakada komputerlərin alaqqası üçün parol

44. Mobil qurğuların (notbooklar, printerlar) stasiyonar lokal şabakaya çıxışını tamın etmək üçün çox zaman ... istifadə olunur. Nöqtələrin yerinə hansı termin yazılmalıdır?

- A) Körpülərdən                              B) Yönəldiricilərdən  
C) Serverlərdən                              D) Kabellərdən  
E) Simsiz erişim nöqtələrindən

45. ... şahakadaki komputerlərin qarşılıqlı alaqqası ardıcılığını tənzimləyən qaydalar və prosedürler toplusudur. Nöqtələrin yerinə hansı termin yazılmalıdır?

- A) Protokol    B) Arxitektura    C) Şabaka  
D) Lokal        E) Qlobal

### 13.3. Şabaka arxitekturası. Simsiz şabaka texnologiyaları.

1. .... dedikdə işlek şabakənin qurulması üçün zəruri olan standartlar, topologiyalar və protokollar toplusu nəzərdə tutulur. Nöqtələrin yerinə hansı termin yazılmalıdır?

- A) Şabaka interfeysi                      B) Şabaka arxitekturası  
C) Qlobal şabaka                            D) Şabaka infrastruktur  
E) Regional şabaka

2. Ethernet şabakası haqqında uygunluğu müəyyən edin:

- 1- Topologiya  
2- Erişim metodu  
3- Ötürülmə sürəti  
a) Ulduz                                      b) CSMA/CD                              c) Şin  
d) 500 m-dək                              e) 10 mbit/san  
A) 1-c-2-b-3-e                            B) 1-b-2-d-3-ac  
C) 1-a-2-b-3-d,e                        D) 1-d,e-2-a-3-b  
E) 1-c-2-a,e-3-b

3. Ethernet şabakası haqqında uygunluğu müəyyən edin:

- 1- Ötürürmə mühiti  
2- Şabaka segmentinin maksimal uzunluğu  
3- Şabakənin maksimal uzunluğu  
a) Fiber optik kabel    b) 500 m-dək  
c) 2.5 km-dək                            d) Koaksial kabel  
e) 1 km-dək  
A) 1-a 2-c 3-d                            B) 1-d 2-c 3-e C) 1-a 2-d 3-e  
D) 1-d 2-b 3-c                            E) 1-a,d 2-b,e 3-c

1. Ağbaşıklardan hansılar simsiz rabiṭa imkamı sunar?
- Router
  - Fiber Optik kabel
  - IrDA
  - Bluetooth
  - WIFI
1. 1-a, 2-b, 3-c  
B) 2-a, 3-b  
C) 2,4,6  
D) 1,2,5  
E) 1,5,6

5. Parce simsiz texnologiyası hansı topologiyaya istifadə edilir?
- Mesh(hörgü)
  - Ulduz
  - Şin
  - Yıldız
  - Ağ

6. Bluetooth simsiz texnologiyası hansı topologiyaya istifadə edilir?
- Mesh(hörgü)
  - Ulduz
  - Şin
  - Yıldız
  - Ağ

7. Şəhərdə naqılısız texnologiyaların sayıını müəyyən edin:
- Wi-Fi
  - Li-Fi
  - IrDA
  - Bluetooth
  - WIMAX
  - TCP/IP, Ethernet, PPP, PPPoE, WMAX, DSL, FTP, CAT5, Li-Fi, Intranet, MAC/OS
  - RJ45, Provayder, Ethernet, TCP/IP, PPP, PPPoE, WMAX, DSL, FTP, CAT5, Li-Fi, Intranet, MAC/OS
1. 5  
B) 4  
C) 5  
D) 6  
E) 7

8. Hansı simsiz rabiṭa texnologiyası Infraqırmızı şalar vasitəsi ilə məlumat mübadiləsinə imkan verir?
- Wi-Fi
  - Li-Fi
  - IrDA
  - Bluetooth
  - WIMAX

9. Hansı simsiz rabiṭa texnologiyasında alaqa vasitə kimi işaq impluslarından istifadə edilir?
- Wi-Fi
  - Li-Fi
  - IrDA
  - Bluetooth
  - WIMAX

10. Simsiz bağlantular zamanı informasiya hansı formalarda ötürürlə bilər?
- Ses signalları
  - İnfraqırmızı şular
  - Lazer şuları
  - Radiodalgalar
  - Elektrik garginliyi
1. 1,2,3,4,5  
B) 1,2,3,5  
C) 2,3,5  
D) 1,3,5  
E) 2,4,5

11. Wi-Fi nadir?
- Uzun məsafəli kompüter arasında alaqa yaradmaq üçün istifadə olunan texnologiya
  - Kompüterlərin kabellə birləşməsi üçün istifadə olunan texnologiya
  - Kompüterlərin simsiz birləşməsi üçün istifadə olunan texnologiya
  - Serverlə istifadəçi kompüterləri arasında alaqa yaradmaq üçün istifadə olunan texnologiya
  - Kompüterlər mobil telefon arasında alaqa yaradmaq üçün istifadə olunan texnologiya

12. Uyğunluğu müəyyən edin:
- 10Base-TL
  - 10Base-T
  - 10Base5
  - Sənəmiş cüt kabel
  - Fiber optik kabel
  - Koaksial kabel
- A) 1-a, 2-b, 3-c  
B) 1-b, 2-c, 3-a  
C) 1-c, 2-a, 3-b  
D) 1-b, 2-a, 3-c  
E) 1-a, 2-c, 3-a

13. Uyğunluğu müəyyən edin:
- IrDA
  - Bluetooth
  - LIP
- A) 1-a, 2-b, 3-c  
B) 1-b, 2-c, 3-a  
C) 1-c, 2-a, 3-b  
D) 1-c, 2-b, 3-a  
E) 1-a, 2-c, 3-a
- a) Radiodalgalar  
b) İşaq signalları  
c) Infraqırmızı şular

14. Ethernet arxitekturası haqqında düzgün fikirleri seçin:
- 10Base2 və 10Base5 standartında ötürümlə mühiti kimi koaksial kabel istifadə edildi
  - Ethernet şabakasında ulduz topologiyasından istifadə edildi

3. 1990-ci illərin başlangıcında sarılmış cütük (10BaseT) və fiber-optik (10Base-FI) kabelindən istifadə etməklə Ethernet şabakalarının qurulması üçün spesifikasiyalar (specification) meydana çıxdı.

4. Ethernet şabakasında daha inkişaf etmiş versiyaları Fast Gigabit, 10 Gigabit Ethernet şabakalarıdır.

5. Ethernet şabakasında inkişaf etmiş versiyalarında koaksial kabel istifadə edilir
- A) 2,3,4  
B) 2,5  
C) 1,3,5  
D) 1,4  
E) 1,3,4

15. Ethernet şabakasında iki və daha çox abonent eyni zamanda məlumat ötürməyə cəhd edərsə yaranan problemlə aradan qaldırmaq üçün hansı protokol tətbiq edilir?
- A) CSMA/CD  
B) CSMA/CA  
C) CMMA/CD  
D) CSMA/MC  
E) CSCA/CD

### 13.4. Açıq suallar

1. Uyğunluğu müəyyən edin.

- Lokal şabaka
  - Regional şabaka
  - Qlobal şabaka
- a) Müxtəlit şəhər, bölgə və ölkələrin kompüterlərini birləşdirən şabaka  
b) Bir rayon, şəhər və ya bölgə çərçivəsində çox sayıda lokal şabekaların birləşməsindən yaranan şabaka  
c) Bir qurum, bir bina daxilində birləşdirilmiş kompüterlər toplusudur  
d) Bu şabakaya bəzən yerli şabaka deyilir  
e) Bu şabekanın ən bariz nümunəsi internetdir

2. Uyğunluğu müəyyən edin

- Müştəri qulluqçu şabekası
  - Tay tuşları şabekası
- a) Bütün kompüterlər eyni hüquqə malik olur  
b) Bütün kompüterlər mərkəzi kompüter tərəfindən idarə olunur  
c) Bu şabekada baş kompüter olaraq server istifadə olunur  
d) Bu şabekanın qurulması digərinə nəzərən ucuz başa gəlir

3. Uygunluğu müyyen edin
- Naqılıf (simli) bağlanma vasıtası
  - Naqılız (simsz) bağlanma vasıtası
  - Koaksiyal kabel
  - Mikrodalgalar
  - Radio signallar
  - Fiber optik kabel
  - Peyk rəsəsi
4. Sarınmış cütlük kabel haqqında doğru fikirləri seçin
- CAT5 kabeli 4 cüt naqıldan ibarət olur.
  - Bu kabellərdə daxili izolyasiya avazın plastik və ya şüşədən örtükdən istifadə edilir və bu örtük signallər optik lifdən kanara çıxmasının qarşısını alır.
  - Bu kabeldə cütlüklerdən biri informasiya ötürdüyü haldə digəri yerlə alaqanı təmin edir. Yerlə alaqalandırılmış naqıl isə radimaneolardır edir və digər naqilla ötürülen informasiya qorunub saxlanılır.
  - Bu kabellər atrafdakı kabellərə elektromaqnit maneolardır.
  - Bu kabellərin hər iki ucunda RJ-45 bağlayıcısı olur.
  - Mərkəzi naqıl və metal hörgündən ibarət, bir-biri ilə dielektrik qatı ilə ayrılmış və ümumi örtükdən ibarət kabeldir.
5. Fiber-optik kabel haqqında doğru fikirləri seçin.
- CAT5 kabeli 4 cüt naqıldan ibarət olur.
  - Bu kabellərdə daxili izolyasiya avazına plastik və ya şüşədən örtükdən istifadə edilir və bu örtük signallər optik lifdən kanara çıxmasının qarşısını alır.
  - Bu kabeldə cütlüklerdən biri informasiya ötürdüyü haldə digəri yerlə alaqanı təmin edir. Yerlə alaqalandırılmış naqıl isə radimaneolardır edir və digər naqilla ötürülen informasiya qorunub saxlanılır.
  - Bu kabellər atrafdakı kabellərə elektromaqnit maneolardır.
  - Bu kabellərin hər iki ucunda RJ-45 bağlayıcısı olur.
  - Mərkəzi naqıl və metal hörgündən ibarət, bir-biri ilə dielektrik qatı ilə ayrılmış və ümumi örtükdən ibarət kabeldir.
6. Aşağıdakı təkliflərdən hansılar doğrudur?
- Alt şabakalar yaratmaq üçün şlüzlərdən istifadə olunur
  - Körpüler müxtəlif protokola malik lokal şabakaları birləşdirir
  - Şabakaya qoşulmuş komputerin IP adresi olmalıdır
  - Halqavarı topologiyada bir komputerin sıradan çıxması şabəkənin işinə təsir etmir
  - Lokal şabakaları global şabakalarla əlaqələndirmək üçün Routerlardan istifadə edilir

7. İnterntən surəti 2Mbps/sən olarsa, "OMBBayt" həcmi olan təylət internetdən endirimək üçün kaqadər zaman lazımdır?
8. Router(yönləndiricisi) haqqında doğru fikirləri seçin
- Lokal şabakaların internetə bağlanması təmin edir
  - Lokal şabakaların alt şabaklara təmin etməyi təmin edir
  - Adətən əldən topologiyasında istifadə edilir və məlumatı paralel olaraq bütün komputerlərə ötürür
  - Paketləri an optimal yolla göndərirəməni təmin edir. Paketlərin biri bir yolla, digəri hərçə yolla gedə bilər
9. Ethernet şabakası haqqında uyğunluğunu müyyen edin:
- Erişim metodu
  - Segmentdəki komputerlərin maksimal sayı
  - Şabakadakı komputerlərin maksimal sayı
- 100
  - 200
  - 1024
  - CSMA/CD
  - 10Base2
10. Uygunluğu müyyen edin:
- 10Base5
  - 10Base2
  - 10BaseT
- Nazik(inca) koaksiyal kabel
  - Fiber-optik kabel
  - Sarınmış cüt kabel
  - Qalın koaksiyal kabel
  - WiFi texnologiyası

11. Uygunluğu müyyen edin:
- Fast Ethernet
  - Gigabit Ethernet
  - 10 Gigabit Ethernet
- IEEE 802.3u
  - IEEE 802.3z
  - IEEE 802.3ac
  - IEEE 802.3ab
12. Simsiz şabakalar haqqında doğru fikirləri seçin.
- "Ad hoc" rejimində komputerlər heç bir ümumi qurğu olmadan bir-birinə bağlanır.
  - "İnfrastruktur" rejimində komputerlər arasında alaqa erişim nöqtəsi (access point)adlanan xüsusi program-aparat qurğusu vasitəsilə həyata keçirilir.
  - İnformasiyanın ötürülməsi üçün radiodalgalardan, eləcə də infraqırızı, fiber-optik və ya lazer şüalanmasından istifadə edilə bilər.
  - Simsiz şabakaların qurulmasında WiFi, WiMax, Bluetooth və s. texnologiyalardan istifadə edilir.
  - Simsiz şabakalar simli şabakalara nəzərən daha sürətli informasiya mübadiləsini həyata keçirir.

- Ethernet şabakası hakkında düzgün fikirleri yayyan edin:
  - Bu teknolojiyi gerçekleştirmek çok asandır.
  - Ethernet-qurğular (şabaka adapterleri, oynayıcılar, komutatörler ve s.) başka şabaka yapıtlarının analogi kurğuları ile münhayılada izmli dərəcədə ucuzdur.
  - Ethernet-də praktik olaraq istənilən növ kabeldən istifadə etmək olar
  - Fiber-optik kabellərin tətbiqi isə şabakanın bir-nizəndən uzaqda yerləşmiş hissələrini birləşdirməyə imkan verir.
  - Ethernet-in müxtəlif variantlarının uyğunluq dorcası çox yüksəkdir ki, bu da şabakanın gidişini təkcə mövcud kabel infrastrukturundan istifadə etmək arırmak deyil, həm də şabakaya dəha sıralı segmentlər qoşmaqla onu genişləndirməyə imkan verir.
  - Ethernet şabakalarının başlıca çatışmazlığı onlarda mühitə erişim metodu olaraq CSMA/CD protokolündən istifadə edilməsi ilə həllidir.

14. Uygunluğu müayyən edin:

  - 1- Bluetooth
  - 2- Li-Fi
  - a) Wi-Fi texnologiyasında olduğu kimi tezliyi 2.4 GHz olan radiosignallardan istifadə olunur
  - b) Bu texnologiyada signalları daşımak üçün radioteknologiyalardan deyil, yüksək parlaklıqlı işıq diodundan (LED) istifadə edilir.
  - c) İşq dalğaları divardan keçə bilmədiyindən bu texnologiyada ahətə dairəsi çox da böyük olmur.
  - d) Çox zaman simsiz fərdi şəbəkələrin (wireless personal area network, WPAN) qurulmasında istifadə olunur
  - e) aturma məsafəsi və buraxılış imkanı o qədər da böyük deyil - uyğun olaraq 10 metr və 400-700 Kbit/san-dır

- 15 Pikoşabaka (piconet, Bluetooth-parı) haqqında  
yeni fikirlər doğrudur?
  1. Bu şabaka "aparıcı-asılı" rejimində işlayan 8-dən  
əlavə qurğudan ibarət olur.
  2. Bu şabaka "aparıcı-asılı" rejimində işlayan 4-dən  
əlavə qurğudan ibarət olur.
  3. Pikoşabakada bir Bluetooth qurğusı birinci,  
çələnlər isə ikincidəracəli olur
  4. Pikoşabakada bütün Bluetooth qurğuları  
eynidəracəli olur
  5. Pikoşabekalarda bütün qurğular bir-biri ilə bir  
başa informasiya mübadiləsi apara bilər
  6. Pikoşabekalarda verilənlərin mübadiləsi  
ikincidəracəli qurğularla birincidəracəli arasında  
edir.

16. Uygunluğunu münyyan edin:

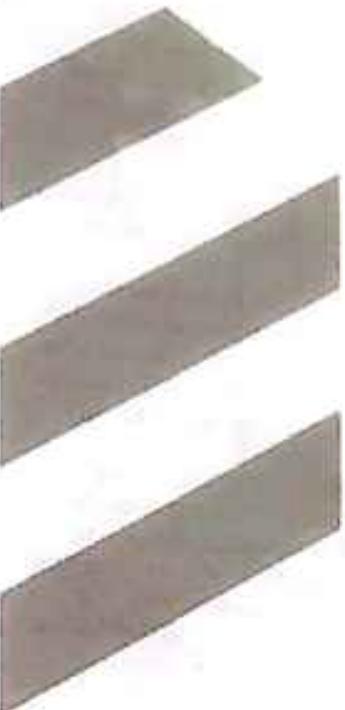
  - 1- WiFi
  - 2- WiMax

a) IEEE 802.11 standartından istifadə olunur

b) IEEE 802.16 standartından istifadə olunur

c) Tasir məsafəsi 25-80 km, veriləntarın maksimal sürütülmə sürəti isə 75 Mbit/san qədardır.

d) Əksar qurğularla tasir məsafəsi toxumının 150 m (maksimum 300 m), qapalı yerdə isə 20-30 metrdir.



Kütüphanemizdeki eserlerin listesi 15

**Codera**  
**academy**

Orjinal içeriği alıcı etmekte sunuyor

**14.1. Internete bağlanmanın türleri. Internetde öneşleme ve protokoller.**

1. Internete gosulma üçün hansı qosulma türleri mövcuddur?

- 1- ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line - asimetrik rəqəmli abunəçi xətti)
- 2- kommutasiyalı bağlama (dial-up)
- 3- kabel televiziyyası şəbəkəsi
- 4- peyk rabitəsindən
- 5- Mobil rabita

A) 1,3,4 B) 2,3,5 C) 1,2,5 D) 1,2,3,4,5 E) 1,2,4

2. Internete bağlanmaq üçün verilmiş üsulda verilənlərin ötürülməsində səs (danişq) üçün ayrılmış tezliklər zolağından yuxarıda yerləşən (4 KHz-dan yuxarı) diapazondan istifadə olunur, buna görə də adı telefon trafikini və verilənləri eyni bir rabita xətti ilə ötürmek olur.

- A) ADSL B) Mobil rabita C) Pek rabitə  
D) Dial up E) Kabel televiziyyası şəbəkəsi

3. Internete bağlanmaq üçün verilmiş üsulda verilənlərin ötürülməsində telefon xəttindən deyil, aləvə ayrılmış optik kabel xəttindən istifadə edilir.

- A) ADSL B) Mobil rabita C) Pek rabitə  
D) Dial up E) Kabel televiziyyası şəbəkəsi

4. Internete bağlanmaq üçün verilmiş üsulda verilənlərin ötürülməsində Baza stansiyasından istifadə edilir və mobil nömrə ilə təchiz edilmiş qurğu hamən stansiyaya 3G, 4G və s. simsiz bağlantı texnologiyaları vasitəsi ilə qosulur.

- A) ADSL B) Mobil rabita C) Mobil rabita  
D) Dial up E) Kabel televiziyyası şəbəkəsi

5. Uyğunluğu müəyyən edin.

- a) Modemi provayderlə bağlı telefon xətti  
Internetdə olduğunuz müddətdə məşğul olur

b) Verilənlərin ötürülməsində səs (danişq) üçün ayrılmış tezliklər zolağından yuxarıda yerləşən (4 KHz-dan yuxarı) diapazondan istifadə olunur

c) Belə bağlılıqda verilənlərin ötürülmə sürəti ancaq 56 Kbit/saniya olur  
d) Verilənlərin ötürülməsində telefon xəttindən deyil, aləvə ayrılmış optik kabel xəttindən istifadə edilir

- A) 1-a; 2-b,d; 3-c B) 1-b; 2-d; 3-a,c  
C) 1-a,c; 2-b; 3-d D) 1-b; 2-a,d; 3-c  
E) 1-a; 2-c,d; 3-b

6. Telefon xəttinin və mobil rabitənin mövcud olmayıçı zaman hansı interneete qosulma üsulundan istifadə edilir:

- A) ADSL B) Mobil rabita C) Pek rabitə  
D) Dial up E) Kabel televiziyyası şəbəkəsi

7. Hürəsal sistemin (Mobil rabitənin) asas elementləri bunlardır:

- 1- abonent avadanlığı (mobil radiotelefonlar),
- 2- baza stansiyaları
- 3- kommutasiya mərkəzi.

A) 1 B) 1,3 C) 2,3 D) 1,2,3 E) 1,2

8. Uyğunluğu müəyyən edin.

- 1- Baza stansiyaları

a) Orada hərəkət şəbəkənin hərəkət shəhərindən haqqında məlumat saxlanır, shəhərdən arınmamış hüquqları yoxlanır və onlar təsmin - informasiya emal edilir və saxlanılır

b) Çoxkanallı qabuləciliyi tətbiq edən qurğu öz hərəkətin hədəflərləndən abonentlərin xidmət göstərir

c) Şəbəkənin idarəələnməsinə təmin edir və hərəkəti xüsusi avtomat telefon stansiyasıdır

A) 1-a,b; 2-c B) 1-b,c; 2-a  
D) 1-a,c; 2-b E) 1-b; 2-a,c

9. Cümədə buraxılış yerləri uyğun şəddətlər nüvə edin: Hürəsal sistemin asas elementləri bunlardır

A) Abonent avadanlığı, simsiz bağlantı, modem, kommutasiya mərkəzi

C) Server, kabel, işçi stansiya  
D) Program, protokol, modem  
E) Kabel, ups, transiver

10. TCP protokolünün funksiyalarını qeyd edin  
1- kompüterlər arasında müəyyən portlar üzərində bağlantı kurur

2- göndərənin kompüterində informasiyanı paketlərə ayıır, onları nömrələyir və IP protokolunun köməyi ilə alana ötürür

3- alanın kompüterində bütün paketlərin çatmadığını yoxlayır, agar paket çatmayıbsa və ya zədələnibsa, göndərəndən hamən paketi yenidən göndərməsini istəyir

4- bütün paketlər alındıqdan sonra bağlantını kesir, paketləri lazımlı ardıcılıqla yığır və alınlıq verilənləri daha yüksək səviyyəli tətbiqi programda ötürür

A) 1,3,4 B) 2,3 C) 1,2,4 D) 1,2,3,4 E) 1,1

11. Duzgün olmayan fikri qeyd edin:

A) IP protokolu verilənlərin yönəldirilməsi həyata keçirir

B) Mobil rabita biri və ya bir neçəsinin yenidən bilən abonentlər arasındakı radio rabitəsinin

C) Bluetooth texnologiyasından çox zaman WLAN şəbəkələrin qurulmasında istifadə olunur

D) TCP/IP modeli ilə verilənlərin ötürülməsi və səviyyədən ibarətdir

E) TCP protokolu naqliyyat səviyyəsinin protokoludur

12. Doğru mühəlizələri qeyd edin.

1- Kompüter şəbəkəyə qosulan zaman IP ünvanı təyin edilir

2- Yönəldirici paketləri an səmərəli yollarla ötürür.

3- Simsiz bağlantı zamanı yalnız radiodalğalarından istifadə edilir

4- IP ünvanlar 32 bitlə ifadə edilir

5- TCP/IP modeli ilə verilənlərin ötürülməsi yeddi səviyyədən ibarətdir.

A) 1,3,4,5 B) 2,3,5 C) 1,2,4 D) 1,2,3,4,5 E) 1,2,3,4

## 14. Internet

- 1) TCP/IP protokolünü komüütörde köklemek için karectma panelinde öncə hansı bölmeni seçmek lazımdır?  
 A) Show available networks  
 B) Network and Internet  
 C) Local Area Connection  
 D) Network and Sharing Center  
 E) Local Connector

14. Hansı takılıflar doğrudur?

- 1) TCP/IP modelinin tətbiqi program səviyyəsi OSI modelindəki ham təqdimat, ham da tətbiqi programın səviyyəsinin funksiyalarını həyata keçirir.  
 2) UDP protokolu TCP-dan daha sürətli işləyir.  
 3) UDP protokolu alanın komüütöründə həlün paketlərin çatıb-çatmadığını yoxlaysın, agar paket istenməsə və ya zədiolanıbsa, göndərəndən həmin paketləri yenidən göndərməsini istəyir.  
 4) IP protokolu verdişlərin yönənlərilməsini həyata keçirir, bəlkı, ötürülmək üçün hıssalara nüvəməs verilənlər eyni bir yolla da, müxtalif mənzərələrdə hərəkət edə bilər.  
 A) 1,3,4 B) 2,3 C) 1,2,4 D) 1,2,3,4 E) 1,3

15. Verilmiş takılıflardan hansılar doğrudur?

- 1) İnfomasiya şabaka ilə ötürülen zaman hər bir paket üçün ip başlığı təyin edilir.  
 2) İnfomasiya şabaka ilə ötürülen zaman bütün paketlər tam olaraq ünvana çatıqdandan sonra seans bənişir.  
 3) TCP protokolu paketlərin ünvana çatmasına əzəbdəh protokoludur.  
 4) İnfomasiyanı tətbiqi programlarından bir başa fədə səviyyə qəbul edir.  
 5) Eyni bir infomasiyanın paketləri müxtalif mənzərələrlə hərəkət edə bilər.  
 6) Nəqliyyat səviyyəsində hər bir paket üçün IP başlığı təyin edilir.  
 A) 1,2,3,5 B) 2,3,4 C) 1,3,5,6 D) 1,2,4,6 E) 2,4,5

16. İnternete bağlanmaq üçün verilmiş üsulda demə provayderla bağlayan telefon xətti məsədə olduğunuz müddətdə məşğul olur.  
 A) ADSL B) Mobil rabitə C) Pekş rabitə  
 D) Dial up E) Kabel televiziyyası şabakası

17. Aşağıdakı şəkildə hərfəri hansı ardıcılıqla düzək düzgün IP ünvani alınır?

A B C D

45.2 112.1 92 52.1

- A) ACBD B) BCDA C) BADC D) CDBA E) CABD

18. Komüütərə məxsus şabaka kartının MAC-ünvani 16-lıq say say sistemində:

12-00-4A-51-9B-03 -kimi yazılır. İkilik say sistemində olan aşağıdakı kodların köməyi ilə bu ünvani hansı ardıcılıqla təsvir etmək olar?

- |                |                |                |
|----------------|----------------|----------------|
| 1.00000011     | 2. 00010010    | 3. 01001010    |
| 4. 10011011    | 5. 00001101    | 6. 01010001    |
| A) 1,2,5,4,6   | B) 2,5,3,6,4,1 | C) 3,6,1,5,4,2 |
| D) 4,3,1,2,6,5 | E) 6,1,5,4,2,3 |                |

## Abituryenler üçün test toplusu

19. Ülkəmizin internet domen adı hansıdır?  
 A) .com B) .edu C) .az D) .gov E) .mil

20. DNS səzini açlığı nadır?  
 A) Domain Norton System B) Domain Name Servis  
 C) Domain Name System D) Domain Neca Sadadlı  
 E) Domain Norton Servis

21. IP adreslərdə minimum və maksimum adad hansıdır?

- A) 0 və 255 B) 1 və 255 C) 0 və 256  
 D) 0 və 225 E) 0 və 1024

22. IP-nin uzunluğu na qadar ola bilər?  
 A) 2 bit B) 32 bit C) 16 bit D) 8 bit E) 4 bit

23. IP-nin açlığı nadır?

- A) Internet Protocol B) Internet Pasport  
 C) Fayl Protokolu D) Internet Page  
 E) Fayl Pasportu

24. Aşağıdakılardan hansı vəb sahifələr yaranan dildir?

- A) Pascal B) Fortan C) Java D) HTML E) Delphi

25. Aşağıdakılardan hansı şəbəkə təşkilatının domen adıdır?

- A) EDU B) NET C) GOV D) COM E) MIL

26. Aşağıdakılardan hansı vəb sahifələri proqramlaşdırın dildir?

- A) Pascal B) Alcol C) Java D) PHP E) Delphi

27. Aşağıdakılardan hansı kommersiya təşkilatının domen adıdır?

- A) EDU B) NET C) GOV D) COM E) MIL

28. Aşağıdakılardan biri geyri kommersiya təşkilatının domen adıdır. Onu müayyan edin.

- A) COM B) ORG C) GOV D) INT E) DE

29. Türkiye məkanının domen adı:

- A) AZ B) TR C) IN D) DE E) UK

30. Rusiya məkanının domen kodu aşağıdakılardan hansıdır?

- A) RUS B) RU C) UR D) UK E) FR

31. Böyük Britaniyanın domen ünvani hansı variantda düzgün aks olunub?

- A) CA B) BB C) UK D) UC E) CH

32. IP ünvani bir birindən nöqtə ilə ayrılan neçə addadan ibaret olur?

- A) 3 B) 5 C) 4 D) 32 E) 8

33. Verilmiş rəqəm IP-ünvanilarından hansı düzgündür?

- A) 12.2456.12.4 B) 224.317.78.175  
 C) 03.255.116.25 D) 316.28.5.14  
 E) Hamısı düzidür

34. Hansı protokol Internetda baza protokoludur?
- TCP/IP
  - HTML
  - TCP
  - HTTP
  - Heç biri düz deyil

35. Doğru olan MAC adresini müəyyən edin?
- 1.12-22-33-44-55-77
  2. A2-22-B3-44-G5-77
  3. D2-22-33-44-A5
  4. B2-C2-E3-F4-C5-77
  5. D3-E6-F5-C1-F6-B3

36. Saytin ünvanında birincidərəcəli domen ws, ikinci dərəcəli domen rr, üçüncüdərəcəli domen is sp olduqda saytin domen adını müəyyən edin.

- A) ws. rr.sp      B) sp/rr/ws      C) sp.rr.ws  
D) sp-rr.ws      E) sp-rr-is

37. Verilmiş odədlər hansı ardıcılılıq düzülərsə düzgün IP alınar.

3.14	7.12	25	87	6.1
A	B	C	D	E

38. 178.134.32.12 Verilmiş IP ünvanı 32-bitlik ikilik kodlarla ifadə edin:

- 10110010.10000110.00100000.00001100
- 10010010.10000010.10100000.00001100
- 10100010.00000110.00100000.00001100
- 10110000.00000110.00100000.00001100
- 10110010.10000010.00100000.00001100

39. 32-bitlik IP ünvanı 10-luq ədədlərə ifadə edin:

- 10010000.11011001.01001011.10110110
- 132.207.78.162
- 164.210.70.172
- 144.217.75.182
- 134.207.75.172
- 145.210.75.182

40. Hansı düzgün MAC adresidir?

- 1-23-34-A5-D7-12-C3
  - 2-2C-D7-K5-D7-11-C1
  - 3-D3-C4-A5-D1-12
  - 4-23-34-A5-D7-12-C3
  - 5-13-C4-A45-7-102-C3
  - 6-B3-A4-A5-M7-12-D3
- A) 1,2,6      B) 2,4,6      C) 1,4,5      D) 1,4      E) 1,3

41. 23-A5-11-D7-C3-B4 verilmiş 16-liq mac adresi 2-lük formada ifadə edin:

- 1-10100101 2-11010111 3-00100011
- 4-11000011 5-10110100 6-00010001
- 1-2-3-4-5-6
- 2-3-5-4-6-1
- 1-3-2-5-4-6
- 4-3-2-5-1-6

42. Saytin ünvanında birinci dərəcəli domen ws, ikinci dərəcəli domen rr, üçüncü dərəcəli domen is sp olduqda saytin domen adını müəyyən edin.

- A) ws.rr.sp      B) sp/rr/ws      C) sp.rr.ws  
D) sp-rr.ws      E) ws.sp.rr

43. Aşağıdakılardan hansı IP ünvan ola bilər?

- 202.100.150.15
- 203.254.100.1
- 255.255.255
- 256.255.255.0
- 10.100.1000.2

44. Internetda asaslı hansı təsvirlər tətbiq edilir?
- Vektor təsvirlər
  - Raster təsvirlər
  - Fraktal təsvirlər
  - Auto Cad
  - Heç biri

45. Azərbaycan arazisində yerləşən hərbi təşkilatlara məxsus domen adı hansıdır?
- hrb
  - mil
  - az/mil
  - mil/az
  - az

- 14.2. Internet xidmətləri. Dünya hərəkətçik toru. Axtarış sistemləri. Elektron poçt.

1. Uyğunluğu müəyyən edin

2. Telnet xidməti

3. Telekonfrans xidməti

- a) Bu xidmət tətbiqindən elektron poçt kimi işləyilər, ancaq malumat konkret adresin poçt qutusuna deyil, tümüni həmişə üçün mövzuya qrupuna göndərərlər, h) şabakda faylları qəbul etməyi və göndərməyi imkan verir.

- c) Bu xidmət kompüteriniz başqa bir kompüterin terminalına çevirməyə imkan verir

- 1-a; 2-b; 3-c
- 1-c; 2-a; 3-b
- 1-a; 2-c; 3-b
- 1-b; 2-c; 3-a
- 1-b; 2-a; 3-c

2. Uyğunluğu müəyyən edin.

- 1-IRC      2-IP-Phone      3-WWW  
a) Internetdə dənişiq (səs) sinyallarını ötürmək üçün bu texnologiyasından istifadə olunur.

- b) Elektron poçtla yazışmadan fərqli olaraq gap seanslarında tanış olmayan şəxslər da iştirak edə bilər.

- c) Dünyanın bütün şəbəkələrinə hiperistinadalar vasitəsi ilə alyetərliliyi təmin edir

- 1-a; 2-b; 3-c
- 1-b; 2-c; 3-a
- 1-c; 2-b; 3-a
- 1-b; 2-a; 3-c
- 1-a; 2-c; 3-b

3. Komputerin əzəqdan idarə oluna biləsi həm hansi programlardan istifadə edilir?

- 1-Radmin
- 2-Aero Screen
- 3-Team Viewer
- 4-Remote PC
- 5-PC Shell

- A) 1,2,4      B) 1,3,5      C) 2,3,4      D) 1,3,4      E) 2,4,5

4. Bu xidmət internetdə dənişiq sinyalları ötürmək üçün istifadə edilən xidmətdir:

- Telnet
- FTP
- IP-Phone
- Elektron poçt
- WWW

5. Internetin başlıca xidməti olan Veb-də (Dünya hərəkətçik torunda) işləmək üçün.... istifadə olunur. Nöqtələrin yerində hansı termin olmalıdır?

- Axtarış sistemlərindən
- Veb-brauzerlərdən
- Sosial şəbəkələrdən
- Elektron poçt xidmətlərindən
- Telekonfranslardan

6. Bu programlardan hansı telekonfrans rabitəsi üçün deyil?

- Google Chrome
- Skype
- Cisco TelePresence
- TrueConf
- GoToMeeting

1. Mülakılardan hansı doğru deyil?  
 A) Elektron poçt kommunikasiya xidmatıdır  
 B) Telefon ünsiyyat həmşə onlayn rejimində baş verir  
 C) Telekonfranslar olayn rejimində baş verir  
 D) WWW informasiya xidmatıdır  
 E) Elektron Poçt xidmətinə məktubun hazırlanması olayn rejimində baş verir

2. Bunlardan hansı Internet xidməti deyil?  
 A) IP Phone B) FTP C) LAN D) WWW E) Usenet

3. Elektron maktubda qoşma naya deyil?  
 A) Elektron poçt xidmətində qəbul edən şəxsin elektron ünvanı  
 B) Elektron Poçt xidmətində məktubu göndərən şəxsin elektron ünvanı  
 C) Elektron Poçt xidmətində göndərilən məktubun mənəvə hissəsi  
 D) Elektron Poçt xidmətində göndərilən əlavə məktub  
 E) Heç biri

4. Elektron poçtun əsas əlaməti hansıdır?  
 A) Obyektivlik B) Operativlik C) Anlaşıqlılıq  
 D) Adekvatlıq D) Əlyetarlılıq

5. Bulardan hansı elektron poçt ünvanı ola bilər?  
 A) abcd@mail.az  
 B) abcd@box.az  
 C) abc@mail.ru  
 D) abc@gmail.com

6. Hansı program məhsulları vasitəsilə telekonfranslar təşkil etmək mümkündür?  
 A) Skype, Adobe Reader  
 B) ISQ, PowerPoint  
 C) ECDL, Skype  
 D) Skype, Promt  
 E) GoToMeeting, Google Hangouts, Teams, Zoom

7. Elektron poçt məktubu online rejimində baş verir.  
 Elektron poçt ünvanı iki hissədən ibarət olur.  
 Elektron poçt ünvanı unikal olmayağada bilər.  
 Elektron poçt məktubu online rejimində baş verir.  
 Elektron poçt sistemini daxil olmaq üçün takca poçt ünvanı kifayət edir.  
 A) 1,2,4 B) 1,3,5 C) 2,3,4 D) 2,3,5 E) 1,4,5

8. Bu internet xidməti dünyadakı bütün şabakaları və şabakada birləşdirərək hiperistinadalar planda onlara alyetarlılıyi təmin edir.  
 A) IP Phone B) WWW C) Gopher D) Usenet E) Telnet

9. Hansı ünvan elektron poçt ünvanı ola bilər?  
 A) abcacc@google.com B) ff\_ss@informatik.az  
 C) www.wifi-one.az D) user.box.az

10. Bulardan hansı elektron poçt ünvanı ola bilər?  
 A) abcd@mail.az B) abcd@gmail.com  
 C) abcd@box.az D) ab\_cd@box.az

17. Şabaka istifadəçiləri arasında müəyyən mövzu üzrə mütaşakkil informasiya mühadiləsinə imkan verən xidmat hansıdır?  
 A) Elektron poçt B) WWW C) Telekonfrans  
 D) IP Telefoniya E) Gopher

18. Doğru fikirləri müəyyən edin.  
 1. Elektron məktubu bir neçə ünvan'a göndərmək olar.  
 2. Elektron məktub inglés dilində yazılımalıdır.  
 3. "e-mail" ifadəsi elektron poçt deməkdir.  
 4. Elektron poçt telefon danışçıları aparmağa imkan verir.  
 5. Elektron ünvanın yazılışında boşluq simvolundan istifadə etmək olmaz.  
 A) 1,3,4 B) 1,2,4 C) 2,3,4 D) 1,3,5 E) 1,3

19. İstifadəçi (müştəri) ....-serverla öz kompüterinin lokal diski kimə işləyir. O, fayllar və qeydlərlər yarada, istədiyi yera onları köçürüə və ya yerini dəyişa bilər. Nöqtələrin yerinə uyğun serverin adını seçin:

- A) Mail B) HTTP C) DNS D) FTP E) DHCP

20. Bu mülakılardan hansı doğru deyil?  
 A) Elektron poçt kommunikasiya xidmatıdır  
 B) Telefon ünsiyyat həmşə onlayn rejimində baş verir  
 C) Telekonfranslar olayn rejimində baş verir  
 D) WWW informasiya xidmatıdır  
 E) Elektron Poçt xidmətində məktubun hazırlanması olayn rejimində baş verir

21. Bu programlardan hansı telekonfrans rabitəsi üçün deyil?  
 A) Google Chrome B) Skype  
 C) Cisco TelePresence D) TrueConf  
 E) GoToMeeting

22. Bunlardan hansı Internet xidməti deyil?  
 A) IP Phone B) FTP C) LAN D) WWW E) Usenet

23. Elektron maktubda qoşma naya deyil?  
 A) Elektron poçt xidmətində qəbul edən şəxsin elektron ünvanı  
 B) Elektron poçt xidmətində məktubu göndərən şəxsin elektron ünvanı  
 C) Elektron Poçt xidmətində göndərilən məktubun mənəvə hissəsi  
 D) Elektron Poçt xidmətində göndərilən əlavə fayllar  
 E) Heç biri

24. Elektron poçtun əsas əlaməti hansıdır?  
 A) Obyektivlik B) Operativlik C) Anlaşıqlılıq  
 D) Adekvatlıq D) Əlyetarlılıq

25. Hansı program məhsulları vasitəsilə telekonfranslar təşkil etmək mümkündür?  
 A) Skype, Adobe Reader  
 B) ISQ, PowerPoint  
 C) ECDL, Skype  
 D) Skype, Promt  
 E) GoToMeeting, Google Hangouts, Teams, Zoom

26. Aşağıdakilardan hangi Web Sayt ünvanı olabilir?  
 A) www.iqm.edu.az      B) www@edu.az  
 C) yahoo.com      D) www.BSU.edu.az  
 E) http://facebook.com
27. Hansıları elektron poçt ünvanlarıdır?  
 A) teachers@yahoo.com, protocol1@box.az, termional@hotmail.com  
 B) www.yahoo.com, evsaid@yahoo.com  
 C) kataloq.net, www.hotmail.com  
 D) www.system.tex, www.word.temp.ru  
 E) yahoo.com, www.altavista.com, rambler.ru
28. <http://tdk.gov.az/magistratura/intahanneticoları> ünvanı hansı tür ünvanıdır?  
 A) IP      B) DNS      C) Local (MAC)  
 D) URL      E) E-post ünvanı
29. Aşağıdakilardan hangi e-mail ünvanı olabilir?  
 A) mahir2010@yahoo.com      B) info@edrt.edu.az  
 C) office@gru.edu.az      D) info@edrt.edu.az  
 E) sabir2010@yahoo.com.uk
30. Doğru fikirları müyyyan edin.  
 1. Elektron maktubu bir neçə ünvana göndərmək olar.  
 2. Elektron maktub inglés dilində yazılımalıdır.  
 3. "e-mail" ifadəsi elektron poçt deməkdir.  
 4. Elektron poçt telefon danışqları aparmağa imkan verir.  
 5. Elektron ünvanın yazılışında boşluq simvolundan istifadə etmək olmaz.  
 A) 1,3,4      B) 1,2,4      C) 2,3,4      D) 1,3,5      E) 1,2,4,5
31. Bu müləhizalardan hansı(lar) doğrudur?  
 1. Elektron poçt kommunikasiya xidmətidir.  
 2. Telefonla ünsiyyət həmisi onlayn rejimində baş verir.  
 3. Telekonfranslar olayn rejimində baş verir.  
 4. WWW internet xidmətidir.  
 A) 1,2,3      B) 2,4      C) 3      D) 1,2      E) 1,2,4
32. Internet resurslarının identifikasiatoru (ünvan) aşağıdakı şəkildədir:  
<http://www.ftp.az/index.html>.  
 Bu identifikasiatorun hansı hissəsi həmin resursun ötürülməsi üçün istifadə olunan protokolu göstərir?  
 A) index.html      B) az      C) http      D) www      E) ftp.az
33. Internet resurslarının identifikasiatoru (ünvan) aşağıdakı şəkildədir:  
<http://www.ftp.az/index.html>.  
 Bu identifikasiatorun hansı hissəsi resursu bildirir?  
 A) index.html      B) az      C) http      D) www      E) ftp.az
34. Internet resurslarının identifikasiatoru (ünvan) aşağıdakı şəkildədir:  
<http://www.ftp.az/index.html>.  
 Bu identifikasiatorun hansı hissəsi resursun yerleşdiyi vəb saytin adını bildirir?  
 A) Index.html      B) az      C) http      D) www      E) ftp.az
35. Axtarış sistemlerinin asasını na təşkil edir?  
 A) Verilənlər bazası      B) İndeksleyici      C) Hörməcək  
 D) Axtarış motoru      E) Proqram

36. Axtarış sistemlerindən açar sözlərə görə Internetdə axtarış aparır və tapıldığı sahifələri axtarış sistemine verir.  
 A) Verilənlər bazası      B) İndeksleyici      C) Hörməcək  
 D) Axtarış motoru      E) Rillidər bazası

37. İlk axtarış sistemi hansıdır?  
 A) Google      B) Yandex  
 D) Archie      E) Yahoo

38. WWW sözünün açılışı hansıdır?  
 A) World Word Wide      B) World Wide Web  
 C) Word Wide Web      D) World Wide Word  
 E) World Wide'Word

39. Axtarış sahəsində + Film + Haciko yazıları axtarış sistemi hansı sahifələri tapacaq?  
 A) Hər iki sözün iştirak etmediyi sahifələr  
 B) Hər iki sözün iştirak etdiyi sahifələr  
 C) Hər iki sözdən ən azı birinin iştirak etdiyi sahifələr  
 D) Birinci sözün iştirak etdiyi və ikinci sözün iştirak etmediyi sahifələr tapılacaq  
 E) Birinci sözün iştirak etmediyi və ikinci sözün iştirak etdiyi sahifələr

40. Aşağıdakilardan hansından reklam üçün istifadə olunur?  
 A) Banner      B) Bratzer      C) Spam      D) TCP      E) OS

41. Axtarış sahəsində +Film - Haciko yazıları axtarış sistemi hansı sahifələri tapacaq?  
 A) Hər iki sözün iştirak etmediyi sahifələr  
 B) Hər iki sözün iştirak etdiyi sahifələr  
 C) Hər iki sözdən ən azı birinin iştirak etdiyi sahifələr  
 D) Birinci sözün iştirak etdiyi və ikinci sözün iştirak etmediyi sahifələr tapılacaq  
 E) Birinci sözün iştirak etmediyi və ikinci sözün iştirak etdiyi sahifələr

42. Axtarış sahəsində Film and Haciko yazıları axtarış sistemi hansı sahifələri tapacaq?  
 A) Hər iki sözün iştirak etmediyi sahifələr  
 B) Hər iki sözün iştirak etdiyi sahifələr  
 C) Hər iki sözdən ən azı birinin iştirak etdiyi sahifələr  
 D) Birinci sözün iştirak etdiyi və ikinci sözün iştirak etmediyi sahifələr tapılacaq  
 E) Birinci sözün iştirak etmediyi və ikinci sözün iştirak etdiyi sahifələr

43. Axtarış sahəsində Film or Haciko yazıları axtarış sistemi hansı sahifələri tapacaq?  
 A) Hər iki sözün iştirak etmediyi sahifələr  
 B) Hər iki sözün iştirak etdiyi sahifələr  
 C) Hər iki sözdən ən azı birinin iştirak etdiyi sahifələr  
 D) Birinci sözün iştirak etdiyi və ikinci sözün iştirak etmediyi sahifələr tapılacaq  
 E) Birinci sözün iştirak etmediyi və ikinci sözün iştirak etdiyi sahifələr

44. Elektron poçtun digər adı nədir?  
 A) e-kart      B) e-ticarət  
 C) e-mail  
 D) e-online      E) e-server

44. Axtarış sahəsində Film not Haciko yazılırsa  
mərc sistemi hansı sahifələri tapacaq?  
 A) Har ikəi sözün iştirak etmadıyi sahifələr  
 B) Har ikəi sözün iştirak etdiyi sahifələr  
 C) Birinci sözün iştirak etdiyi və ikinci sözün iştirak  
etdiyi sahifələr tapılacaq  
 D) Birinci sözün iştirak etmadıyi və ikinci sözün  
iştirak etdiyi sahifələr

45. Axtarış sistemində "hörməcəyin" funksiyası  
neden ibarətdir?  
 A) reh-sahifələri nömrələyir  
 B) axtar sözlərə görə axtarış aparır  
 C) verilənlər bazasının yazıları arasında axtarış  
aparır  
 D) reh-sahifələri kompüterə yükləyir

47. pop3 və SMTP protokolları nə üçün istifadə  
olunur?  
 A) E-mail yazmaq üçün  
 B) Elektron poçt servisinin təşkili üçün  
 C) Interneta daxil olmaq üçün  
 D) Internetdən faylları götürmək üçün  
 E) E-mail göndərmək üçün

48. Aşağıda hansı kompüterdə domen adı ola bilər?  
 A) abcd\eq-wert.com  
 B) abcd\eq-wert\com  
 C) abcd.eq.wert.com  
 D) abcd.eq\wert-com

49. FTP nadir?  
 A) Interneta giriş - çıxış protokolu  
 B) Elektron poçt servisinin təşkili üçün protokol  
 C) Faylların ötürülməsi üçün protokol  
 D) Internetdən istifadə qaydaları  
 E) Interneta keçid protokolu

50. Elektron poçta daxil olmaq üçün tələb olunur:  
 A) İstifadəçinin adı və parolu  
 B) İstifadəçinin adı  
 C) İstifadəçinin haqqında şəxsi məlumatlar  
 D) Kompüterin parolu  
 E) Heç bir məhdudiyyət qoyulmur

51. Elektron poçtda tema bölməsi doldurulmasa, nə  
baş verir?  
 A) E-mail ünvana çatır  
 B) Tema bölməsinin hökmən doldurulması tələb  
olunur  
 C) Elektron poçtda tema adlanan bölmə yoxdur  
 D) Mektub sahə barədə mesajla geri qayıdacaq  
 E) E-mail problemsiz ünvana çatır

52. E-maildə verilir: gunduz.mirzebeyli@mail.ru  
İstifadəçinin adı hansıdır?  
 A) mail.ru    B) .ru    C) mail  
 D) @        E) gunduz.mirzebeyli

53. Aşağıdakı ünvanlardan hansı düzgündür?  
 A) http://www.yahoo.com.uk  
 B) http://www.yahoo.com.uk  
 C) http://www.yahoo.com.uk  
 D) http://www.yahoo.com.uk.  
 E) http://www.yahoo.com.u

Abiturientlər üçün test toplusu

54. Əgər elektron poçt vasitəsi ilə maktub göndərən  
zaman göndərilen şaxsin ünvanı sahə yazılıbsa nə  
baş verəcək?  
 A) E-mail ünvana çatır  
 B) Tema bölməsinin hökmən doldurulması tələb  
olunur  
 C) Elektron poçtda tema adlanan bölmə yoxdur  
 D) Maktub sahə barədə mesajla geri qayıdacaq  
 E) E-mail problemsiz ünvana çatır

55. Aşağıdakılardan hansı ünvanın düzgün  
yazılışıdır?

- A) http://www.morengoeedu.az  
 B) http://www.morengoe-edu.az  
 C) http://www.morengoeedu@az  
 D) www//http.morengoeedu.az  
 E) http://www.morengoeedu-az

56. WWW - da işləyərkən müştəri-server qarşılıqlı  
təsiri hansı protokola əsasən baş verir?

- A) HTTP              B) URL              C) Location  
 D) Uniform            E) Resource

57. Poçt virus nadir?

- A) E-mail üzərindən göndərilən fayl  
 B) E-mail üzərindən göndərilən yoluxmuş faylin  
açılması zamanı olan virus  
 C) SPAM  
 D) E-mail üzərindən göndərilən yoluxmuş fayl  
 E) E-mail məktubun başlığında oxunmayan şriftlər

58. Elektron poçt ünvani belədir:

- user\_name@int.qlasnet.az  
Burada elektron poçtun sahibi kimdir?  
 A) user\_name              B) int\_qlasnet.az              C) az  
 D) qlasnet.az              E) @

59. Telnet xidməti nadir?

- A) Terminal rejimində idarəetmə üsuludur  
 B) İstifadəçi kompüter ilə server arasında alaqqadır  
 C) İnformasiyanın uzaq məsafədən alınması  
üsuludur  
 D) Internetin dialoq xidmət vasitəsidir  
 E) Heç biri düz deyil

60. Internet şabəkəsində hər hansı resursun ünvanı  
http://www.ftp.az/index.html kimidir. Bu ünvanın  
hansı hissəsi resursun ötürülməsi üçün istifadə  
olunan protokolu göstərir?  
 A) www    B) ftp    C) http    D) html    E) index

61. Uyğun hissələri birləşdirib doğru e-mail ünvani  
düzəldin.

a	b	c
@gmai	l.com	Revan

- A) abc    B)  
acb  
C) bac    D)  
bca

- E) cab

62. HTTP nadir?

- A) Hyper Transfer Text Protocol  
 B) Hyper Text Transfer Primary  
 C) Hyper Text Transfer Protocol

## D) Hyper Text Transmission Protocol

63. Hansı e-mail ünvanı ola bilmez?
- mahir\_20@yahoo.com.uk
  - info5@mail.ru
  - samir@yahoo.co.uk
  - info@edu.az
  - mahir.alizadeh\_92@yahoo.com

64. txt.com serverində yerləşən http.net faylinə müraciət ftp protokolu vasitəsilə həyata keçirilir. Aşağıdakı cədvəldə faylin ünvanının fragmenti A-dan G-ya qədər işarələnmişdir. Həmin faylin ünvanını göstərən hərflərin ardıcılılığını yazın.

- BAGDFEC
- CABEFGD
- BAGDFCE
- BACEFGD
- CAGDFBE

A	//
B	ftp
C	http
D	.com
E	.net
F	/
G	txt

65. Verilmiş sorgulara əsasən A and not B açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A	100
A and B	40
A and not B	?

- A) 80      B) 20      C)  
10      D) 50      E) 60

66. Verilmiş sorgulara əsasən A or B or C açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A	300
B	400
A and B	100
B And C	120
A and C	110
A and B and C	80
C	300
A or B or C	?

- A) 100      B) 200      C) 750      D) 400      E) 500

67. Verilmiş sorgulara əsasən A or B or C açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A	300
B	400
A and B	100
B and C	120
A and C	0
C	300
A or B or C	?

- A) 100      B) 250      C) 780      D) 480      E) 500

68. Verilmiş sorgulara əsasən C açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A	300
B	400
A and B	100
B and C	120
A and C	0
A or B or C	700
C	?

- A) 100      B) 220      C) 700      D) 250      E) 500

69. Verilmiş sorgulara əsasən A and B and C açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin

A	300
B	400
C	320
A and B	100
B and C	120
A and C	110
A or B or C	760
A and B and C	?

- A) 100      B) 90      C) 80      D) 70      E) 50

70. Verilmiş sorgulara əsasən A and not B açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin

A	300
B	400
C	320
A and B	100
B and C	120
A and C	110
A and B and C	70
A and not B	?

- A) 100      B) 200      C) 300      D) 400      E) 500

71. Verilmiş sorgulara əsasən A or B açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A and not B	70
B	100
A or B	?

- A) 170      B) 200      C) 300      D) 150      E) 120

72. Verilmiş sorgulara əsasən A and B açar sözüne əsasən sorgunun nticəsini müəyyən edin?

A and not B	70
B and not A	30
A or B	170
A and B	?

- A) 100      B) 70      C) 30      D) 170      E) 200

73. Kitab va Daftar açar sözlərinə əsasən sorguların nticələri verilmişdir və bu sorgulardan sadəcə bir doğru yerilməmişdir. Hansı sorgunun nticəsi düzgün deyil?

1	Kitab	300
2	Daftar	400
3	Kitab and Daftar	310
4	Kitab or Daftar	450
5	Kitab and not Daftar	50

- A) 1      B) 2      C) 3      D) 4      E) 5

74. Verilmiş sorguların nticələrini artma ardılığı ilə qeyd edin:

1	Kitab and Daftar and Qalam
2	Kitab or Daftar or Qalam
3	Kitab and Daftar
4	Kitab or Daftar
5	Kitab and Daftar or Qalam

- A) 1,3,5,4,2      B) 1,3,4,2,5      C) 2,4,5,3,1  
D) 2,1,3,5,4      E) 1,2,3,5,4

Cöka	300
Bal	500
Gül	250
Cöka and Gül and Bal	120
Gül and Cöka	150
Gül and Bal	180
Bal and Cöka	220
Cöka or Bal or Gül	?

- A) 100 B) 120 C) 300 D) 400 E) 620

76. Variantlardan birində axtarılan sorğu təxmini  
mənqab düzgün qiymət almamışdır.

- A) Alma=1000  
B) Armud=2500  
C) Alma & Armud=1400  
D) Alma |Armud=2100  
E) Alma & Armud=1200

77. Internet şəbəkəsində ünsiyyət zamanı qəbul  
etmənus müəyyən qaydalara nə deyilir?

- A) Protokol B) Şəbəkə etikası C) Alqoritm  
D) Qanun E) Protokol

78. Savalan dağı söz birləşməsinə görə axtarış  
əşarən zaman yalnız savalan dağı söz birləşməsinin  
rast gəlindiyi sahifələrin tapılması üçün axtarış  
zolağında hansı formada daxil edilməlidir?

- A) Savalan dağı B) -Savalan dağı  
C) "Savalan dağı" D) -Savalan dağı-  
E) (Savalan dağı)

79. Aşağıdakı təkliflərdən hansılar doğrudur?

1. Alt şəbəkələr yaratmaq üçün şüzlərdən istifadə  
olunur

2. Körpüller müxtəlif protokola malik lokal  
şəbəkələri birləşdirir

3. Şəbəkəyə qoşulmuş kompüterin IP adresi  
belidür

4. Halqavari topologiyada bir kompüterin sıradan  
çoxluşu şəbəkənin işinə təsir etmir

5. Lokal şəbəkələri qlobal şəbəkələrlə  
əlaqələndirmək üçün Routerlardan istifadə edilir

- A) 1,4,5 B) 2,3,5 C) 2,4 D) 3,5 E) 1,3

80. Internetdə "Dünən Bakıda konfrans  
keçirilmişdir." yazısına uyğun axtarışın nticəsi nə  
olacaq?

A) Bu cümlənin rast gəlindiyi internet sahifələrin  
siyahısı yüklenəcək

B) Bu cümlənin rast gəlindiyi internet sahifələr  
yüklenəcək

C) Bu cümlənin rast gəlindiyi faylların siyahısı  
yüklenəcək

D) Bu cümlənin rast gəlindiyi fayllar silinəcək

E) Bu cümlənin rast gəlindiyi internet sahifələrə  
blok qoynulacaq

81. Hansı doğrudur?

- A) Mozilla Firefox Internet brauzer deyil  
B) TCP/IP web-sahifələrin hazırlanması üçün  
programdır  
C) Internet brauzer dedikdə web-sahifələrin  
hazırlanması üçün program başa düşülür  
D) Opera brauzeri olmadan interneta daxil olmaq  
mümkün deyil  
E) Hipermətn nişanları olan struktur mətnə  
keçiddir

82. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Internet xidməti
2. Veb-Brauzer
3. Axtarış sistemi
  - a) Google
  - b) WWW
  - c) İP-Phone
  - d) Mozilla FireFox
  - e) Yandex
4. 1-a,b; 2-c; 3-d,e
5. 1-b,c; 2-a,d; 3-e
6. 1-d; 2-a,e; 3-b,c
7. 1-c,e; 2-b; 3-a,d
8. 1-b,d; 2-a; 3-c,e

83. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Axtarış sistemi
2. Internet xidməti
3. Sosial Şəbəkə
  - a) Facebook
  - b) AltaVista
  - c) Telnet
  - d) Tumblr
  - e) Rambler
4. 1-a,b; 2-c; 3-d,e
5. 1-b,c; 2-a,d; 3-e
6. 1-d; 2-a,e; 3-b,c
7. 1-b,e; 2-c; 3-a,d
8. 1-b,d; 2-a; 3-c,e

84. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Axtarış sistemi
2. Internet xidməti
3. Sosial Şəbəkə
  - a) Excite
  - b) E-mail
  - c) Yahoo!
  - d) Instagram
  - e) Telekonfrans
4. 1-a,c; 2-b,e; 3-d
5. 1-b,c; 2-a,d; 3-e
6. 1-d; 2-a,e; 3-b,c
7. 1-b,e; 2-c; 3-a,d
8. 1-b,d; 2-a; 3-c,e

85. Uyğunluğu müəyyən edin:

1. Axtarış sistemi
2. Internet xidməti
3. Sosial Şəbəkə
  - a) LinkedIn
  - b) Lycos
  - c) FTP
  - d) Twitter
  - e) IRC(chat,gap)
4. 1-a,c; 2-b,e; 3-d
5. 1-b,c; 2-a,d; 3-e
6. 1-d; 2-a,e; 3-b,c
7. 1-b,e; 2-c; 3-a,d
8. 1-b,d; 2-a; 3-c,e

86. Veb-Brauzer olmayan variantı seçin.

- A) Google Chrome
- B) Internet Explorer
- C) Netscape Navigator
- D) AltaVista
- E) Mozilla FireFox

87. Biri uzaqdan idarəetmə(Telnet) programı deyil.

- A) Radmin
- B) E-mail
- C) TeamViewer
- D) Splashtop
- E) Aeroadmin

## 14. Internet

88. Uygunluğu müayyan edin:

1. Sosyal Şabaka      2. Veb-Forum      3. Blog
- a) Ösas mazmunu sistematiq  
şakiller, matnlar, videolar dan ibarat olan şaxsi veb-  
saytdır.
- b) Ünsiyat va fikir mübadilası üçün taşkil edilən  
veb-saytdır.
- c) Ünsiyat va qarşılıqlı münasibatların  
qurulması, aks etdirilmesi üçün yaradılan onlayn  
platforma.
- A) 1-b; 2-a; 3-c    B) 1-c; 2-b; 3-a    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-a; 2-b; 3-c

89. Uygunluğu müayyan edin:

1. Simsiz giriş nöqtəsi (WAP)  
2. Şabeka interfeys kartı (NIC)  
3. Şabeka keçidi (Şlüz, Gateway)
- a) İki müxtəlif kompüter va ya kompüter şabekası  
arasında əlaqə yaradan vasite (qurğu)
- b) Mövcud naqılılı va naqılısız şabakaya naqılısız  
qoşulmanı təmin edən qurğu
- c) Bir kompüteri eyni şabakədəki digər  
kompüterləri əlaqalandıran vasite
- A) 1-b; 2-a; 3-c    B) 1-c; 2-b; 3-a    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-a; 2-b; 3-c

90. Uygunluğu müayyan edin:

1. WiFi-adapter  
2. Router(yönündirici)  
3. Bridge(körpü)
- a) Protokol va topologiyası müxtəlif olan şabekələri  
birləşdirən qurğu
- b) Simsiz şabakaya qoşulmayı təmin edən qurğu
- c) Müxtalif topologiya va eyni protokol malik  
şabekələri birləşdirən qurğu
- A) 1-b; 2-a; 3-c    B) 1-c; 2-b; 3-a    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-a; 2-b; 3-c

Code

Academy

Orijinal kitabı alı道德 etmek! Sıhhat imtahanlarını ve əlavə yazı işi tipli tapşırıqları söylemək istəyənlər üçün

## 14.3. Açıq sınıflar

1. Doğru mühəlizaları qeyd edin
- 1- Komputerin üzündə WiFi adapteri yoxdur  
ona kanardan olaraq USB WiFi adapteri qoşulmalıdır  
2- Komputer şabekəsində yarım qələməcəmi  
harpası mümkündür
- 3- IP ünvanları statik va dinamik olmaqla işlər  
bölünür
- 4- İnterneta bağlanmaq üçün WiFi zənhərinə  
olması vacibdir
- 5- Eyni bir şabakəni ilə hissəyə sümərək və çox  
bir nöqtədə birləşdirmək üçün Körpülərdən istifadə  
edilir
2. Doğru mühəlizaları qeyd edin
- 1- Qırğuların WiFi şabekəsinə bağlanmaq  
internet şabekəsinin olması vacibdir
- 2- Telekonfransların taşkil üçün Telefon  
xidmətindən istifadə edilir
- 3- IP telefonuya xidməti offline rejimində istifadə  
edilir
- 4- Bütün dunyada kompüterlər eyni IP ünvanlarından  
istifadə edir
- 5- IP ünvanları yadda saxlamaq çərin olduğunu  
demon ünvanlardan istifadə edilir
3. Cədvəldə axtarış serverinə verilmiş sorğuların  
axtarış nəticəsində internetdə tapılmış sahifələrin  
sayı verilmişdir. (Sorghularda VƏ YA (OR) mənşə  
məməli üçün | simvolu, VƏ İSA (AND) mənşə  
fürün & simvolu) kimi qeyd olunmuşdur.

Sorğu	Axtarış zamanı tapılan sahifələrin sayı (min.)
Alma	85
Armud	70
Heyva	55
Alma & Heyva	45
Armud & Heyva	0
Alma   Armud   Heyva	150

"Armud & Alma" sorğusu üzrə taxmini neçə sahifa tapılmış olar?

4. Mobil telefonları internetə çıxış alda etmek  
baza stansiyasına hansı simsiz şabeka  
texnologiyaları ilə bağlamaq olar?
- 1- 2G    2- IrDa    3- WiFi    4- 3G    5- LiFi    6- 5G

5. Hosting xidməti göstərən veb serverlər üçün  
hansi tələblər olmalıdır?

1. Həmin kompüter, yəni saytin saxlandığı  
kompüter daim işlək vəziyyətdə qalmalıdır
- 2- Həmin kompüter yüksək səviyyəli səs və  
videokartla təmin olunmalıdır
3. Daim Interneta bağlı olmalıdır
- 4- Kompüteri tez-tez enerjidan ayrıb, yenidən şəhər  
salırmalıdır
5. Interneta bağlantı sürəti yüksək olmalıdır, çünki  
sayta eyni zamanda bir neçə yerdən baxmaq  
istədikdə adı sürətli bağlantı yetəri olmayıcə

6. Nefes yerinde üzardaşıda aşağıdakilər yazılmış  
ardıktı parçası tapılmış məlumatlaşmışdır ki,  
ənənə yazılan bir IP ünvanı fragmentlardır.  
Həndən fragmentlar A,B,C,D harfləri ilə  
sayanmışdır. IP ünvanı bərpə edin və IP ünvanı  
sayan düzgün ardıcılığı məlumatlaşdırın.
- |    |      |    |       |
|----|------|----|-------|
| 64 | 2.16 | 16 | 8.132 |
| A  | B    | C  | D     |

7. Verilmiş takıflardan hansılar doğrudır?
- Ektron poçt ünsiyatı offline rejimdə baş verir.
  - Şəhəkə qoşulmuş hər bir kompüterin IP ünvanı  
protokol şabakada kompüterlərin bir-biri ilə  
şəhəy dildidir.
  - Ən sürəti informasiya mübadiləsinə imkan verən  
kabel Optik-Lifli kabeldir.
  - İstifadəçinin şəhəkə müraciəti TCP/IP  
modelinin tətbiqi seviyyəsindən başlayır.
  - Rəmət mühəzizalardan hansı(lar) doğrudır?
  - Ektron poçt kommunikasiya xidmatıdır.
  - Telefonla ünsiyət həmisiən onlayn rejimdə baş  
verir.
  - Telefonfranslar onlayn rejimdə baş verir.
  - WWW internet xidmatıdır.

8. bt.org serverində yerləşən ftp://net faylinə  
müraciət http protokolu vasitəsilə hayata keçirilir.  
Aşağıdakı cədvəldə faylin ünvanının fragmenti A-  
da G-ye qədər işarələnmişdir. Həmin faylin  
ünvanını göstəran harflərin ardıcılığını yazın.

A	:	/
B	ftp	
C	htm	
D	org	
E	net	
F	/	
G	txt	

10. Aşağıdakı cədvəldə verilən nömrələnmis URL ad  
fragmentlarını hansı ardıcılıqla sıraladıqda  
ressursun Web-də yerləşən ünvanını düzgün şəkildə  
ada etmək olar?

1	2	3	4
Serverin adi	Fayl	protok ol	Internet xidmati
Info.edu.az	/https.xlsx	http://	www.

11. Hansı sıradə yalnız protokollar verilmişdir?
- POP3, ASCII, SMTP, FTP, TCP/IP
  - IMAP, SMTP, POP3, FTP, UNICODE
  - HOST, IMAP, Badoo, SMTP, POP3
  - FTP, IP, TCP, POP3, UDP, SMTP
  - FTP, MAC, SERVER, TCP

12. Uyğunluğu müayyan edin:
- NNTP
  - TCP
  - FTP
- Faylların ötürülməsi protokolu
  - Telefonfransların taşlı protokolu
  - Ötürülenlərə nəzarət protokolu
13. Uyğunluğu müayyan edin:
- Komutasiyalı bağlantısı
  - Genişzolaqlı bağlantısı
  - Dial up
  - Ayrılmış xatt

14. TCP/IP modeli üzrə uyğunluğu müayyan edin:

1- Tətbiqi	a) HTTP, FTP, DNS
2- Internet	b) Ethernet, IEEE802.11 WLAN
3- Fiziki və ya kanal	c) IP
4- Naqliyyat	d) TCP, UDP

Original kitabı alda etməkə sinəq imtahanlarını və əlavə yazı işi tipli tapşırıqları alda edəcəksiniz

**15.1. Veb programlaşdırma və saytin hazırlanması mərhələləri. HTML nişanlanma dili.**

1. Veb saytin hazırlanması mərhələlərinin düzgün ardıcılığını müəyyyan edin:

- |                      |                |                |
|----------------------|----------------|----------------|
| 1. Layihələndirme    | 2. Dizayn      | 3. Məket       |
| 4. Proqramlaşdırılma | 5. Müşayiət    | 6. Nəşr        |
| A) 1,2,4,3,5,6       | B) 1,3,2,4,6,5 | C) 1,4,3,2,5,6 |
| D) 1,2,3,4,6,5       | E) 1,3,4,5,6,2 |                |

2. Uyğunluğu müəyyyan edin:

- 1- Layihələndirme
  - 2- Dizaynının hazırlanması
  - 3- Səhifələrin məkətlərinin qurulması
    - a) Dizayn-məket asasında HTML dilində şablon səhifələrin məkəti yaradılır
    - b) Dizayner texniki tapşırıqda irəli tərihmət idəyaları səhifələrin eskizləri şəklində gerçəkləşdirir
    - c) Bu mərhələnin nəticəsində texniki tapşırıq hazırlanır
- A) 1-a; 2-c; 3-b    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-c; 2-a; 3-b  
 D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-c; 2-b; 3-a

3. Uyğunluğu müəyyyan edin:

- 1- Servislərin proqramlaşdırılması
  - 2- Saytin naşri
  - 3- Layihənin müşayiət olunması
    - a) Burada sayta daxil olanların sayı izlenilir, onların sayt haqqında fikirləri toplanılır, məzmunu dayışıklıklar edilir, yeni informasiyalar daxil olunur
    - b) Bu mərhələdə sayt və hostingə alava edilir və istifadəçilər internet üzərində sayta daxil ola bilir
    - c) Saytda dinamik verilənlər aks olunur. Menyu və düymələrə funksiya verilir və s
- A) 1-a; 2-c; 3-b    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-c; 2-a; 3-b  
 D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-c; 2-b; 3-a

4. HTML nə deməkdir?

- A) Home Tool Markup Language  
 B) Hyper Text Markup Language  
 C) Hyperlinks and Text Markup Language  
 D) Hyper Text Transfer Protokol  
 E) Hyper Text Make Language

5. Hansı mətnin formatlaşdırma teqidə deyil?

- A) <h4>...</h4>    B) <b>...</b>  
 C) <tr>...<tr>    D) <p>...</p>  
 E) <i>...</i>

6. Yazı ölçüsünü 7 etmək üçün hansı HTML etiket istifadə olunur?

- A) <FONT NAME SIZE="7">  
 B) <FONT WEIGHT="7">  
 C) <FONT SIZE="7">  
 D) <FONT HEIGHT="7">  
 E) <FONT FACE="7">

7. Bir HTML səhifəsinin arxa planın rəngini sarı rangda etmək üçün hansı HTML xəttindən istifadə olunur?

- A) <BODY COLOR="YELLOW">  
 B) <BODY BGCOLOR="YELLOW">  
 C) <BODY BACKGROUND="YELLOW">  
 D) <BODY SET="YELLOW">  
 E) <BODY BACK="YELLOW">

8. Verilmiş təkliflərdən hansılar doğrudır?  
 1- Təqdir mətnin brauzerlə əksərinə nüvəsini müəyyənləşdirən göstərishərdir  
 2- HTML dilinin koməyi ilə uyantı təqdir şəhər HTML olan matə faylı yaxadır  
 3- Bütün HTML-sənədlər açarı və qapadən nüvəsə (teqkənteyneclə) başlayıb qurtarmalıdır  
 4- Bütün HTML-sənədlər idd məntiqi hərəkətə, hadisə və gövdəyə bətilnür  
 5- Brauzerin başlıq zələğində sənədin adını təyin etmək üçün Title teqdirində istifadə edilir və əgər bu teq təyin edilməyibsa sənədin adı və URL ünvanı həmin zələğdə alez olunacaq  
 6- Cox vaxt HTML-sənədin adı index.html, default.html və ya home.html olur və konkretnə təqdir adı göstərilmədiyə halda veb-saytin yerləşdiyi kataloga müraciət edildikdə server automatik şəkildə bu adlardan biri olan faylı xətarir  
 A) 1,2,3,4,5,6    B) 1,2,5    C) 2,5    D) 2,3,4    E) 1,5

9. <font> teqidən hansı parametrlər verilə bilər?  
 A) FACE, SIZE, COLOR    B) ABSBOTTOM, SRC, SIZE  
 C) TOP, HREF, MIDDLE    D) MIDDLE, SRC, COLOR  
 E) MIDDLE, SIZE, TOP

10. Mətnləri qalınlaşdırmaq üçün aşağıdakı hansı teqidən istifadə olunur?  
 A) <strong>    B) <dar>    C) <b>  
 D) <emp>    E) <img>

11. Hansı simvollar HTML etiketləri müəyyən edilir?  
 A) !    B) ()    C) #    D) <>    E) []

12. Hansı mətnlərə format vermək üçün istifadə edilən HTML teqidir?  
 A) <END>    B) <BEGIN>    C) <TITLE>  
 D) <FONNT>    E) <Char>

13. HTML elementlərinin ekranında bir satır aşağı endiriləsi üçün hansı etiket istifadə olunur?  
 A) <BR>    B) <NEWLINE>    C) <BREAK>  
 D) <BL>    E) </n>

14. Veb - brauzerin başlıq zələğində sənədin adını yerləşdirmək üçün hansı teq istifadə edilir?  
 A) <body></body>    B) <title></title>  
 C) <html></html>    D) <head></head>  
 E) <name></name>

15. HTML səhifəsinin adı hansı teq vasitəsi ilə təyin edilir?  
 A) <body>    B) <html>    C) <head>  
 D) <title>    E) <name>

16. Uyğunluğu müəyyyan edin:

1. Font    2- Strong    3- tt    4- p  
 a) Abzaslarının təyini istifadə edilən teqdir  
 b) Mətnlərin qalın formada yazılıması üçün istifadə edilən teqdir  
 c) Mətnin hər bir simvolunu eyni enli etmek üçün istifadə edilən teqdir  
 d) Mətnlərin rəngini, ölçüsünü və stilini təyin etmek üçün istifadə edilən teqdir  
 A) 1-a,2-b,3-c,4-d    B) 1-b,2-a,3-c,4-d  
 C) 1-a,2-c,3-b,4-d    D) 1-c,2-a,3-b,4-d  
 E) 1-d,2-b,3-c,4-a

11. Web programlaşdırma  
12. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
13. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
14. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
15. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
16. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
17. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
18. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
19. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
20. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
21. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
22. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
23. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
24. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
25. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
26. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
27. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
28. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
29. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
30. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
31. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
32. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
33. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
34. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
35. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
36. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
37. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
38. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
39. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
40. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
41. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
42. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
43. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
44. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
45. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
46. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
47. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
48. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
49. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
50. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
51. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
52. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
53. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
54. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
55. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
56. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
57. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
58. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
59. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
60. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
61. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
62. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
63. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
64. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
65. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
66. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
67. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
68. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
69. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
70. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
71. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
72. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
73. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
74. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
75. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
76. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
77. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
78. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
79. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
80. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
81. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
82. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
83. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
84. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
85. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
86. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
87. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
88. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
89. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
90. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
91. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
92. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
93. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
94. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
95. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
96. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
97. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
98. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
99. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə  
100. Nöqtələrin başlıq üçün doğru HTML teq istifadə

11. HTML sanadında "Informatika" → "Informatika"  
12. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
13. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
14. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
15. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
16. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
17. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
18. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
19. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
20. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
21. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
22. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
23. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
24. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
25. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
26. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
27. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
28. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
29. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
30. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
31. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
32. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
33. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
34. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
35. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
36. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
37. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
38. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
39. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
40. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
41. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
42. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
43. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
44. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
45. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
46. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
47. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
48. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
49. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
50. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
51. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
52. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
53. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
54. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
55. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
56. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
57. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
58. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
59. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
60. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
61. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
62. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
63. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
64. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
65. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
66. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
67. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
68. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
69. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
70. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
71. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
72. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
73. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
74. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
75. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
76. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
77. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
78. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
79. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
80. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
81. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
82. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
83. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
84. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
85. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
86. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
87. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
88. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
89. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
90. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
91. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
92. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
93. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
94. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
95. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
96. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
97. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
98. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
99. İstasak hansi teq lerdən istifadə  
100. İstasak hansi teq lerdən istifadə

4. Anlayış va izahat formada sıyahılar sırasına hansi yazılışdan istifadə olunur?

- A) `<DL>`
- B) `<DT>`
- C) `<DD>`
- D) `<DD>`
- E) `<DL>`

5. Cədvəlin çarçivəsinin qalınlığını hansı teq müayyanlaşdırır?

- A) `<table line="1">`
- B) `<table format="1">`
- C) `<table border="1">`
- D) `<table frame="1">`
- E) `<table linewidth="1">`

6. Cədvəle sütun başlıqlarını alava etmək üçün hansı teq istifadə olunur?

- A) `<hd>başlıq</hd>`
- B) `<th>başlıq</th>`
- C) `<ht>başlıq</ht>`
- D) `<page>başlıq</page>`
- E) `<head>başlıq</head>`

7. Cədvəl həqimində hansı fildlər doğrudur?

- 1- Cədvəldəki ayrırcı satırın qalınlığı BORDER atributu vasitəsilə verilir.
  - 2- HTML dilində cədvəlin sətinəri `<tr></tr>` teq cütlüyü ilə təyin olunur.
  - 3- Table teqində təyin edilən align atributu cədvəlin özünü üzüqi istiqamətde düzəndirir.
  - 4- Təyin etdiyi teqindən təyin edilən align atributu cədvəldəki verilənləri üzüqi istiqamətde düzəndirir.
  - 5- Cədvəlin və ya onun bir hissəsinin arxaqon rəngi bgcolor atributu ilə təyin edilir.
- A) 1,2,3,4,5 B) 2,3,4 C) 2,4,5 D) 1,3,4 E) 1,4,5

8. Bir cədvəlin arxaqon rəngini dayışdırılmak üçün hansı etiket istifadə olunur?

- A) `<TABLE BGCOLOR="...">`
- B) `<TABLE BG="...">`
- C) `<TABLE BACKGROUND="...">`
- D) `<TABLE PIC="...">`
- E) `<TABLE Color="...">`

9. Cədvəlin başlığını göstərmək üçün - teqindən istifadə olunur. Nöqtələrin yerinə hansı teq yazılımalıdır?

- A) `<head>`
- B) `<th>`
- C) `<table>`
- D) `<caption>`
- E) `<td>`

10. Cədvəl yeni satır alava etmək üçün hansı HTML teqnidən istifadə edilir?

- A) <TH> B) <TR> C) <TD> D) <NL> E)

11. Aşağıdakı etiketlərdən hansı bağlanmış teqidir?

- A) <html> B) </html> C) <\html>  
D) <html/> E) <end>

12. Mətnin brauzerda oksolunma qaydasını müyyənlaşdırın kod necə adlanır?

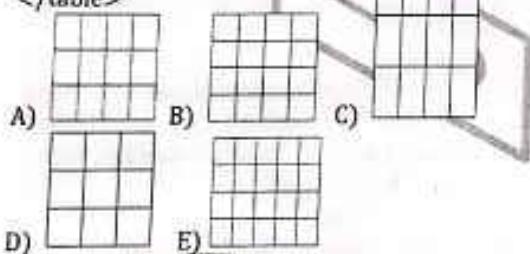
- A) Html B) Operator C) Primitiv  
D) Teq E) Atribut

13. "Teqlərin atributları" dedikdə nə başa düşülür?

- A) Açılan və bağlanan kvadrat mətarizələr arasında yazılınlar  
B) Teqin açar sözündən və ya bir-birindən boşluq ilə ayrılmış alava açar sözlər  
C) Açılan və bağlanan mətarizələr arasında yazılınlar  
D) Açılan və bağlanan mətarizələr arasında yazılınlar  
E) Teqlərin əks etdirildiyi görsüntülər

14. Aşağıdakı verilmiş HTML teqləri hansı formada cədvəli veb sahifədə əks etdirəcək?

```
<table border=1 width=100 height=100>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
```



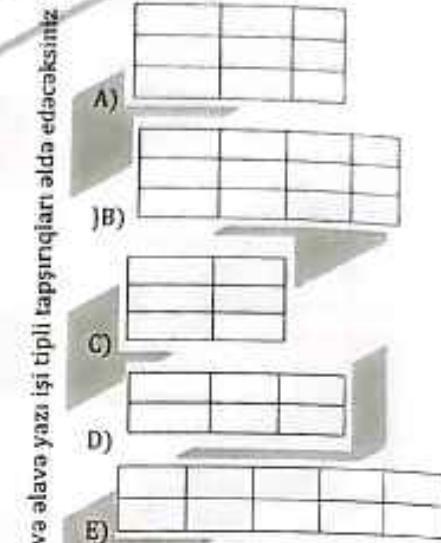
15. HTML dilində yazılmış framentə əsasən doğru fikirləri müyyən edin.

```
<table border="1">
  <tr>
    <th>Ad</th>
    <th>Soyad</th>
    <th>Yaş</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>Əli</td>
    <td>Əliyev</td>
    <td>30</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Eltaç</td>
    <td>Əhadov</td>
    <td>25</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>Kamil</td>
    <td>Veliyev</td>
    <td>45</td>
  </tr>
</table>
```

1. Cədvəl ümumi 4 sütundan ibarətdir.  
2. Cədvəldə an kiçik yaş 25-dir.  
3. Cədvəl ümumi 12 xanadan ibarətdir.  
4. Adı Ə harfi ilə başlayan 2 şəxs vardır.  
5. Soyadı V ilə başlayan şəxsin yaşı an böyükdür.  
A) 2,5 B) 1,4 C) 2,3,5 D) 1,3 E) 2,4,5

16. HTML-də nəra cədvəl yaranacaqdır?

```
<table border="1" width="150" width="150">
  <tr>
    <th></th>
    <th></th>
  </tr>
  <tr>
    <td></td>
    <td></td>
  </tr>
  <tr>
    <td></td>
    <td></td>
  </tr>
  <tr>
    <td></td>
    <td></td>
  </tr>
</table>
```



17. HTML dilində yazılmış framentə əsasən doğru fikirləri müyyən edin.

```
<table border="1">
  <tr>
    <th>Şirkətin adı</th>
    <th>Mülkiyyət sahibi</th>
    <th>İllilik xərcləri</th>
    <th>İllilik qazancları</th>
  </tr>
  <tr>
    <td>A. GRUP MMC</td>
    <td>A. Rüstəmov</td>
    <td>325607AZN</td>
    <td>65214BAZN</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>B. GROUP MMC</td>
    <td>T. Karimov</td>
    <td>485215AZN</td>
    <td>785231AZN</td>
  </tr>
  <tr>
    <td>C. GROUP MMC</td>
    <td>E. Əhadov</td>
    <td>148523AZN</td>
    <td>325890AZN</td>
  </tr>
</table>
```

1. Cədvəl ümumi olaraq 3 satrдан ibarətdir.  
2. Cədvəlin məzmununa əsasən il ərzində an çox gəlir alda edən şirkət B GROUP MMC olmuşdur.  
3. Cədvəl ümumi 12 xanadan ibarətdir.  
4. Cədvəlin məzmununa əsasən il ərzində an xərcləri olan A.Rüstəmovun şirkəti olmuşdur.  
5. Cədvəl ümumi 4 sütundan ibarətdir.  
A) 2,5 B) 1,4 C) 2,3,5 D) 1,3 E) 1,4,5



21. HTML dilinde yazılmış fragmentte asasın yanlışlıklarını müyyen edin.

```
<ol>
    <li>Anar</li>
    <li>Gündüz</li>
</ol>
<ul>
    <li>Eltac</li>
    <li>Aytac</li>
    <li>Kamil</li>
</ul>
<ol>
    <li>Ali</li>
    <li>Natiq</li>
    <li>Gülnar</li>
    <li>Ayta</li>
</ol>
<ul>
    <li>Türkanc</li>
    <li>Müşviq</li>
</ul>
```

- Siyahının Anar adlı elementi nizamlanmış formadadır.
  - Siyahının ümumi olaraq 6 elementi nizamlanmış formadadır.
  - Siyahının Aytac ve Ali elementi nizamlanmış formadadır.
  - Verilen fragmentte asasın ümumi 6 element nizamlanmamış formadadır.
  - Gündüz ve Türkanc adlı elementler nizamlanmamış formada aynı siyahıdır.
- A) 2,5    B) 1,4    C) 2,3,5    D) 1,3    E) 1,4,5

15.3. Veb-səhifənin rəng sxemi, qrafik faylların yerləşdirilməsi, istinadlardan istifadə.

1. Doğru mühəlizələri təyin edin:

- Qrafik təsvirləri əlavə edən zaman təsvirin tam adı src atributunda qeyd edilir və dəqiq göstərilir
  - Qrafik təsvirlərin ölçülərini dəyişmək olmur
  - Qrafik təsvirləri istinad təyin etmək mümkündür
  - Görüntünün mətnə nəzərən necə yerləşməsini tənzimləmək üçün ALIGN attributun istifadə edilir
  - Alternativ mətn alt atributu ilə təyin edilir və həmin mətn qrafik təsvirin altında eks olunur
  - Alternativ mətn alt atributu ilə təyin edilir və qrafik təsvirin yüklenməsində nasazlıq olarsa qrafik təsvirin yerinə həmin mətn eks olunur
- A) 1,2,5,6    B) 1,2,5,6    C) 2,4,5    D) 1,3,4,6    E) 1,4,5

2. Aşağıdakı link əmrlərindən hansı düzgündür?

- A) <aB) <href="http://www.meb.gov.tr">  
C) <a href="http://www.meb.gov.tr">Click</a>  
D) <a link="http://www.meb.gov.tr">Click</a>  
E) <a src="http://www.meb.gov.tr">Click</a>

3. Hansı atribut görüntünün sahifəyə nəzərən düzləndirilməsini və mətnlə əhatə olunmasını müyyen edir?

- A) Alt    B) Align    C) Border    D) Src

4. Hansı atribut görüntünün alternativ mətnini edir?  
A) Alt    B) Align    C) Border    D) Src  
5. Hansı atribut görüntünün təsvicinə nəzərən müyyen edir?  
A) Alt    B) Align    C) Border    D) Src  
6. Hansı atribut vasitəsilə faylin ünvanı göstərilir?  
A) Alt    B) Align    C) Border    D) Src  
7. Başqa sahifələrə istinadların olduğu mətn nəqəd adlanır?  
A) Hypermatn    B) Microsoft Office System mətni  
C) Mətn sənədi    D) Microsoft Word sənədi  
E) Hiperlist

8. Bir cədvəl və ya şəkil enini təyin etmək üçün istifadə olunan HTML parametri hansıdır?  
A) height    B) width    C) left    D) top

9. Veb-səhifəyə şəkil daxil etmək üçün düzgün yazımı seçin:  
A) <img href="image.gif" alt="Şəkil5">  
B)   
C) <image src="image.gif" alt="Şəkil5">  
D)   
E) 

10. Hansı atribut görüntünün hündürlüğünü təyin edir?  
A) Height    B) Width    C) Hspace    D) Vspace    E) Size

11. Hansı atribut görüntünün enini təyin edir?  
A) Height    B) Width    C) Hspace    D) Vspace    E) Size

12. İstinad mətninin rəngini təyin etmək üçün hansı atributdan istifadə olunur?

- A) Text    B) Link    C) Alink    D) Vlink

13. Mətin rəngini təyin etmək üçün hansı atributdan istifadə olunur?

- A) Text    B) Link    C) Alink    D) Vlink

14. Aktiv istinad mətninin rəngini təyin etmək üçün hansı atributdan istifadə olunur?

- A) Text    B) Link    C) Alink    D) Vlink

15. Baxılmış istinadın mətinin rəngini təyin etmək üçün hansı atributdan istifadə olunur?

- A) Text    B) Link    C) Alink    D) Vlink

16. Veb-səhifə üçün yaradılmış istinadla bağlı hansı fikir doğrudur?

<a href="http://www.ict.az">ict</a>  
A) Kompyuterin lokal diskində olan http qovluguunda yerləşən www.ict.az sahifəsinə istinad edir  
B) Kompyuterin lokal diskində olan www qovluguunda yerləşən ict.az sahifəsinə istinad edir  
C) Kompyuterin lokal diskində yerləşən ict.az sahifəsinə istinad edir  
D) Qlobal şəbəkədə yerləşən ict.az sahifəsinə istinad edir  
E) İstinad düzgün qeyd edilməyib

17. Lokal komputerdəki qrafik fayla keçid etmək hansı variantda doğru göstərilmişdir?
- `<a href="index.html"></a>`
  - `<a href="https://dim.gov.az/sekil.jpg"><br/></a>`
  - `<a href="sekil.png"><a href="default.html"></a></a>`
  - `<a href="sekil.png"><a href="https://e.gov.az">E-Hökumət</a></a>`
  - `<a href="menzere.jpg"><u>Tabiat</u></a>`

18. Hansı variantda qrafik faylı istinad göstəricisi kim dəngün istifadə olunub?
- `<a href="https://google.az"></a>`
  - `<a href="index.html"></a></img>`
  - `<p><a href="music1.mp3"></a></p>`
  - `<a href="picture.jpg">DİM</a>`
  - `<a href="menzere.jpg"></a>`

19. Lokal komputerdə olan veb-sahifəyə istinad düzgün göstərilmişdir?
- `<a href="https://google.az/index.html"></a>`
  - `<a href="menzere.jpg">index.html</a>`
  - `<a href="https://google.az"></a>`
  - `<a href="home.html"><i>Informatika</i></a>`
  - `<b>Veb-Sayt</b></img>`

20. Internetdəki veb sahifəyə keçid etmək hansı variantda doğru göstərilmişdir?
- `<a href="https://edu.gov.az"></a>`
  - `<a href="index.html/sekil.jpg"><b>ETN</b></a>`
  - `<a href="default.html">GOV</a></img>`
  - `<a href="e-gov.az/index.html">E-Hökumət</a>`
  - `<a href="https://sekil.png"><u>Şəkil</u></a>`

21. `<A href="Bayraq.htm"> Bayraq</A>` istinadı hər istinad edir?
- Internetdəki görüntülü faylına
  - Internetdəki veb - sahifəyə
  - Lokal komputerdəki veb - sahifəyə
  - Lokal komputerdəki görüntülüyə
  - Başqa komputerdəki veb sahifəyə

## 22. Uyğunluğu müəyyən edin:

- |                  |                             |                  |
|------------------|-----------------------------|------------------|
| 1-alink          | a) İstinadın rəngi          |                  |
| 2-link           | b) Baxılmış istinadın rəngi |                  |
| 3-vlink          | c) Aktiv istinadın rəngi    |                  |
| A) 1-a; 2-c; 3-b | B) 1-b; 2-a; 3-c            | C) 1-c; 2-a; 3-b |
| D) 1-b; 2-c; 3-a | E) 1-c; 2-b; 3-a            |                  |

23. Aşağıdakı istinad hərə istinad edir?
- `<a href="https://ipg.az/OnlineExam">Click</a>`
  - Internetdəki görüntülü faylına
  - Lokal komputerdəki veb - sahifəyə
  - Lokal komputerdəki görüntülüyə
  - Başqa komputerdəki veb sahifəyə

24. Qrafik təsvirlərə link vermek üçün hansı formada yazılışdan istifadə edilir?
- `<a src=""><img src=""></a>`
  - `<link href=""><img src=""></a>`
  - `<a href=""><img src=""></a>`
  - `<a src=""><img href=""></a>`
  - `<a link=""><img href=""></a>`

## 15.4. Məhkəmələndirmə tapşırıqları.

1. Sizə təqdim olunmuş şəkildəki kim veb-sahifəni yaratmaq üçün hansı HTML kodlarından istifadə olunmalıdır?

O A B C D E



### Informatika

- A) `<br><p><b></b></p>`
- B) `<hr><p><i></i></p>`
- C) `<br><a href="Informatika"></a>`
- D) `<hr><p><u>Inforamtika</u></p>`
- E) `<br><em><u></u></em>`

2. Sahifənin fonunu müəyyənəşdirən teqin düzgün variantını seçin:

- `<background>yellow</background>`
- `<body style="color:yellow">`
- `<background="yellow">`
- `<body bgcolor="#FFFF00">`
- `<body back="#FFFF00">`

3. HTML haqqında verilən müləhizələrdən biri yanlışdır.

- Nömrələnmiş siyahılar yaratmaq üçün `<ul>` teqindən istifadə olunur.
- HTML sahifəsinə internet üzərindən şəkil əlavə etmək olar.
- Hər bir teqin daxilində mütləq atribut yazmaq lazımdır.
- Ixtiyari sayıda sənədə başlıq teqləri əlavə etmək olar.
- HTML-də üfüqi xətti `<hr>` teqil vasitəsilə çəkmək olar.

4. HTML hakkında verilen mülahizalardan biri yanlışdır.
- HTML sahifasına internet üzerinde səs, video faylı əlavə etmək olar.
  - Eyni qrafik faylı bir sahifəyə istənilən qədər yerləşdirmək olar.
  - Təq daxilində istənilən qədər müxtəlif təqələr yazmaq olar.
  - Web sahifə yaratmaq üçün Notepad programından istifadə edildə bilar.
  - Bir təq daxilində bir neçə atribut yazmaq mümkün deyil

5. Verilmiş təkliflərdən hansılar doğrudur?
- HTML sonadında matnların susma halında rənglə qara olur və susma halında rəngini dayışmak üçün text attributundan istifadə edilir.
  - HTML sonadında CMYK rəng modelindən istifadə edilir.
  - HTML sonadında başlıq matnlar digər matnlardan sadəcə ölçüsünə görə forqlənlər.
  - Web-sahifədə rəng vermək üçün ya rəngin adını, ya da onun onaltılıq kodunu göstərmək lazımdır.
  - HTML sonadında istinadların rəngini dayışmak mümkündür.

A) 1,2,4    B) 1,2,5    C) 2,5    D) 2,3,4    E) 1,4,5

6. Siza təqdim olunmuş şəkil fragmentindəki web sahifədə hansı HTML təqələrindən istifadə olunub?

```
<body>
<a href="home.html"></a>
<hr>
<u><em>informatika</em></u>

</body>
```

- A) Sadə matn, istinad göstəricisi, qrafik faylı  
 B) Altı xətti və kursiv matn, qrafik faylı, düz xətt, keçid  
 C) Qrafik faylı, ayrı xətt, istinad göstəricisi, kursiv matn  
 D) Keçid, qalın və kursiv matn, düz xətt, qrafik faylı  
 E) Düz xətt, sadə matn, keçid, qrafik faylı

7. Body təqinin atributları aşağıdakı şəkildə təyin edilmişdir.

```
<BODY BGCOLOR="#FFFF00" TEXT="#0000FF"
LINK="#00FF00" ALINK="#FF0000"
VLINK="#FF00FF">
```

- Buna əsasən hansı fikirləri söyləmək olar?
- Sənədin arxa plan rəngi sarı rəngdə olacaq
  - Sənəddə olan matnlar qırmızı rəngdə əks olunacaq
  - Sənədə əlavə olunmuş istinad yaşıl rəngdə əks olunacaq
  - Sənədə əlavə edilmiş istinad aktivləşdirilən zaman rəngi sarı olacaq
  - Sənədə əlavə edilmiş istinad baxıldıqdan sonra rəngi banövşəyi rəngdə olacaq

A) 1,2,4    B) 1,2,5    C) 2,5    D) 2,3,4    E) 1,3,5

8. Siza təqdim olunmuş şəkilində kimli web-sahifə yaratmaq üçün hansı HTML kodlarından istifadə olunmalıdır?

C File | C:/Users/.../



*Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,*

#### INFORMATIKA

```

<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
```

A) <a href="">INFORMATIKA</a>

```
INFORMATIKA</a>
chr>
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
```

B) <a href="">INFORMATIKA</a>

```
<strong>INFORMATIKA</strong></a>
<p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
```

C) <a href=""></p>

```
<chr>
<a href=""><i>INFORMATIKA</i></a>
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
```

D) <a href=""></p>

```
<chr>
<a href=""><i>INFORMATIKA</i></a>
<cp>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
magna aliqua. Ut enim ad minim veniam,
```

E) <a href=""></p>

9. Qrafik təsvirin əlavə olunması üçün IMG təq aşağıdakı formada təyin edilmişdir. Hansı təklifler doğrudur?

```
<IMG SRC="icherisheher.jpg" WIDTH="400"
HEIGHT="300" ALT="İçərişəhər" ALIGN="left">
```

- HTML faylin yerləşdiyi qovluqda olan icerisheher.jpg qrafik təsviri ekranda əks olunacaq
- Kompyuterin istənilən qovluğun yerləşən icerisheher.jpg qrafik təsviri ekranda əks olunacaq
- Qrafik təsvirin eni 400, hündürlüyü isə 300 piksel olaraq təyin ediləcək
- Qrafik təsvirin yüklenməsində nəsazlıq olarsa ekranda içərişəhər sözü əks olunacaq
- Qrafik təsvir matnə nəzarən solda yerləşəcək

A) 1,3,4,5    B) 1,2,5    C) 2,5    D) 2,3,4    E) 1,3,5

1) Uygunluğu müsyyan edin:	a) background="fon.png"
2) Fonun rəngi	b) text="#993300"
3) Fonun tekərurası	c) link="#00ff00"
4) Matənin rəngi	d) alink="#ff0000"
5) İstinad matəninin rəngi	e) vlink="#00ffff"
6) Hər hansı istinad matəninin rəngi	f) bgcolor="#ffffcc"

11. Hansı mühələhizə doğrudur?

- A) Rəqəm daxilində yalnız 3-dən fərqli teqlər mövcud ola  
 B) HTML vəb saytin yaradılması üçün istifadə edilən programlaşdırma dillerindən biridir  
 C) Cədvəlin satır və sütunu müvafiq olaraq <td></td></tr></tr> teqləri vasitəsilə yaradılır.  
 D) Yaradılan cədvələ <tr></tr> teqi vasitəsilə sərvət(lər) alava etmək olar.  
 E) HTML sənədində fonun rəngi COLOR atributu vasitəsilə verilir

12. Uygunluğu müsyyan edin:

- 1) səməralı mənzərə  
 2) səməralı mənzərə  
 3) cədvələ satır  
 4) qrafik tayf  
 A) 1- e, 2- f, 3- g, 4- h  
 Q) 1- f, 2- h, 3- e, 4- g  
 Q) 1- e, 2- f, 3- h, 4- g
- c) <TR>  
 f) <OL>  
 g) <IMG>  
 h) <UL>  
 B) 1- f, 2- e, 3- g, 4- h  
 D) 1- h, 2- g, 3- f, 4- e

Orjinal məzənnədən təqdim olunan additiv və aləvə yaxşılaşdırıcı işləmələrinə görə

## 16.1. İnfomasıyanın qorunması. Zıyanverici programlar.

1. Komüterin viruslardan qorunması üçün səviyyalar üzrə uyğunluğunu müəyyən edin:

- 1) 1-ci səviyya
  - 2) 2-ci səviyya
  - 3) 3-cü səviyya
  - a) Virus hücumunun təsiri minimuma endirilir
  - b) Virus hücumunun qarşısı alınır
  - c) Virusların komüterə girməsinin qarşısı alınır
- A) 1-a 2-c 3-b      B) 1-c 2-a 3-b  
 C) 1-b 2-c 3-a      D) 1-c 2-b 3-a  
 E) 1-a 2-b 3-c

## 2. Antivirus programlarını seçin

- |                    |           |
|--------------------|-----------|
| 1- Symantec norton | 2- Opera  |
| 3- Scan disk       | 4- McAfee |
| 5- Panda Titanium  |           |
- A) 1,3,5      B) 3,4      C) 2,3      D) 1,2,4      E) 1,4,5

## 3. Antivirus programlarını seçin

- |                      |  |
|----------------------|--|
| 1- Disk defragmenter |  |
| 2- Kaspersky         |  |
| 3- Avast             |  |
| 4- Promt             |  |
| 5- Dr Web            |  |
- A) 1,4      B) 1,5      C) 2,3,5      D) 1,3,4      E) 2,5

## 4. İnfomasıya tahlükəsizliyinin əsas aspektlərini müəyyən edin:

- |                 |                                |               |
|-----------------|--------------------------------|---------------|
| 1- Əlyetərlilik | 2- Təmliq(Bütövlük)            | 3- Kütləvilik |
| 4- Diskretlik   | 5- Konfidensiallıq(Məxvililik) |               |
- A) 1,2,3,5      B) 3,4,5      C) 1,2,5      D) 1,3,4,6      E) 3,5

## 5. İnfomasıyanın kompleks mühafizə sistemine hansılar daxildir:

- |                              |  |
|------------------------------|--|
| 1- Taşılatlı mühafizə        |  |
| 2- Program-aparat mühafizəsi |  |
| 3- Mühəndis-texniki mühafizə |  |
| 4- Qanunverici mühafizə      |  |
- A) 1,2,4      B) 2,3,4      C) 1,3,4      D) 2,4      E) 1,2,3,4

6. Bu növ programlar istifadəçidən icazəsiz olaraq infomasıyaları toplayır və onları "cınayatkara" göndərir, eləcə da həmin infomasıyaları dağıdır, yaxud zıyanlı məqsədlər üçün dayışdırır:

- A) Macro Viruslar      B) Haoxlar      C) Troya atı  
 D) Fayl Virusları      E) Worms (Soxulcanlar)

7. Bu qrupa aid "troyahıllar" elektron casusluqla məşğul olur: yoluxmuş komüterdə istifadəçinin klaviatüradan daxil etdiyi infomasıya, ekranın şəkli, aktiv programların siyahısı və istifadəçinin həmin programla yerinə yetirdiyi emallar müəyyən fayla yazılır və vaxtaşını "cınayatkara" göndərilir:

- A) Macro Viruslar      B) Fayl Virusları  
 C) Reklam programları      D) Casuslar  
 E) Uzaqdan idarəetmə utilitləri

B) Hər hansı bir program reklam kimi yerləşdirilir və Troya casus programı funksiyasını yerinə yetirir. Reklam programları gizli, a komüterin istifadəçisi haqqında müxtəlif infomasıyalar toplayır, sonra onu "cınayatkara" göndərə bilir.  
 A) Macro Viruslar      B) Fayl Virusları  
 C) Reklam programları      D) Casuslar  
 E) Uzaqdan idarəetmə utilitləri

9. Bu qrupa aid programlar şəhərkədə olan komüteri uzaqdan idarə etmə utilitləridir:  
 A) Macro Viruslar      B) Fayl Virusları  
 C) Reklam programları      D) Casuslar  
 E) Uzaqdan idarəetmə utilitləri

10. Hənsi programlar antivirus programlarındır:  
 1- Norton Antivirus      2- VPN  
 3- Kaspersky AntiVirus      4- Dr. Web  
 5- McAfee VirusScan      6- Firewall  
 7- Panda Titanium Antivirus      8- Malware  
 A) 1,3,4,5,7      B) 2,4,5,7,8  
 D) 1,2,5,8      E) 1,2,3,4,6  
 C) 1,3,6,7

## 11. Hənsi mülahizə doğrudur?

- 1- İlk antivirus programları 1984-cü ildə Andi Hopkins tərəfindən yazılmış CHK4BOMB və BOMBSQAD utilitləri hesab olunur.  
 2- Yoluxma faktını aşkarlamak, virusların çoxalmasına mane olmaq və virus hücumlarının qarşısını almaq üçün antivirus programlarından istifadə olunur.  
 3- Detektorlar hər hansı məlum virusa yoluxmuş faylları aşkarlamaya imkan verir.  
 4- Doktor-müfəttişlər virusların çoxalma və zərərvurma məqsədilə əməliyyat sistemini etdikdəri müraciətləri tutur.  
 5- Antiviruslar zərərli programlar sinifinə aid edilir.  
 A) 1,2,3      B) 2,4,5      C) 1,3,4      D) 1,2,5      E) 1,2,3,4,5

## 12. Uyğunluğu müəyyən edin:

- 1- Detektorlar  
 2- Doktorlar(faqlar)  
 3- Müfəttişlər  
 a) Virusa yolumuş faylları aşkarlayır və onları ilən duruma geri qaytarır  
 b) Programların və disklerin sistem sahələrinin ilkin, yoluxmamış hesab olunan durundalarını yadda saxlayır və istifadəçi istədiyi zaman sistemindən vəziyyəti ilə müqayisə edir  
 c) Hər hansı məlum virusa faylları aşkarlamaya imkan verir  
 A) 1-c 2-a 3-b      B) 1-b 2-a 3-c      C) 1-a 2-c 3-b  
 D) 1-b 2-c 3-a      E) 1-a 2-b 3-c

## 13. Antivirusa aid olmayan variantı seçin.

- A) Doktor      B) Vaksin      C) Kreker  
 D) Detektor      E) Süzgəc

## 14. Ardıcılığı tamamlayın.

- Norton, Dr.Web, Kaspersky...  
 A) Opera      B) MS Access      C) Yahoo  
 D) Radmin      E) Panda

15. Dostluğun müəyyən edin:  
A) Vəzifələr (immunitatorlar)  
B) Doktor məfətisişər

- C) Şəhərlər  
D) Ham hakim hamda müfəttiş tip antivirusun  
taskəvələrini özündə saxlayır.  
E) Virusların çoxalma və zararvermə məqsədi ilə  
əməkçi sistemlər etdikləri müraciətlər tutur  
əməkçilər elə dəyişdirir ki, onlar virusa  
məlumat kimi hesab edilsin.  
A) 1-a 2-c 3-b    B) 1-b 2-a 3-c    C) 1-a 2-c 3-b  
D) 1-a 2-a 3-b    E) 1-b 2-b 3-c

16. Verilən fikirlərdən hər hansı doğrudur?  
A) Zərərli virus növlərinə bəri detektorlar  
əldənir.  
B) Yıxadər kompüterin aparactəminatını mahv edə  
şəhər.  
C) Biometrik mühafizə vasitələri saxtalaşdırıla və  
ətrafda bılır.  
D) Viruslar yalnız internet vasitəsilə kompüterlərə  
reaxa bılır.  
E) Vindələrin mahv edilməsi üçün antivirus  
programları lazımdır.

17. Zərərverici programların kompüterə daxil  
əməkçi növbəsindənə bas verməz?  
A) İstifadəcindən xəbərsiz faylları mahv olunması.  
B) Kompüter özü-özüna başladılması.  
C) Kompüterdə brauzerlərin "Illişib" qalması.  
D) Kompüterdən gələn səs generasiyaları.  
E) Monitorun düşərək sıxması

18. Kompüterə zərərverici programların girməsinin  
hədfernə alamatlarına aid olanları seçin.  
1- Məmərlər xərəməni sindürüləməsi.  
2- Fayl və qovluqların yoxa çıxməsi  
3- Sərt diskin fiziki xarab olması  
4- Ekranə nəzərdə tutulmayan məlumatların  
5- Məmərlər dəymələrinin su adan çıxməsi  
A) 1,2,4    B) 3,5    C) 2,4    D) 1,3,5    E) 1,3

19. Antivirus programı hansıdır?  
A) Python    B) Kompiletor    C) Kaspersky  
D) MS Access    E) Troyan

20. Antivirus nadir?  
A) Əməkçi sistemi ilə birləşdə yüklənən program  
B) Internetdə və lokal şəbəkədə yayılan zərərverici  
program  
C) İstifadəçinin fayllarda işləməsinə maneə yaranan  
program  
D) Kompüterdə olub, başqasının məlumatların mahv  
edən program  
E) Kompüterdə virusların axtarışın aşkarlayıb mahv  
edən program

21. Virus nadir?

- A) Kompüterdə olan standart program  
B) Verilənlərin mahv olmasına qarşısan alan  
program  
C) İnförmatiya təhlükəsizliyin tamın edən program  
D) Xüsusi kodlara yaradılmış ziyanverici program  
E) Verilənlərin kompüterdə çoxalmasının qarşısın  
alan program

22. Kompüterin virusa yolu xumasını bildirən  
əlamətlərdən deyil?

- A) Sərt diske tez-tez müraciət  
B) Fayl və qovluqların dayışdırılması  
C) Sistem blokun özü-özüne açılıb-hağlanması  
D) CD/DVD disklerinin öz-özüne açılması  
E) Programlar hazırlanıb işləndikdən sonra kompüterin yavaş  
işləməsi

23. Bunlardan hansı təhlükəsizliyin pozulmasının  
mümkün nüscəsi deyil?

- A) Maxvi införmatiyanın əla keçiriləməsi  
B) Sistemin dayanması və ya mahsuldarlığının  
azalması  
C) Əməkçi sisteminin yükləmə bilməməsi  
D) Maddi ziyan  
E) Sorğuya müsbət cavab verilməməsi

#### 16.2. Kompüter cinayətkorlığı. Kriptoqrafiya

1. Bu şifralama metodunda ham şifreləmədə hamda  
deşifreləmədə eyni açardan istifadə edilir?  
A) Asimetrik    B) Açıq acharlı    C) İkilik  
D) Simmetrik    E) Qapalı

2. Hansı şifralama üsulunda hər bir abonent üçün  
iki müxtəlif achar nəzərdə tutulur (Bu açardan biri  
açıq achar olur, digarı isə gizli achar olur)?

- A) Asimetrik    B) Gell acharlı    C) İkilik  
D) Simmetrik    E) Qapalı

3. Kriptoqrafiya sözlərinin mənası nadir?

- A) Açıq yazı    B) Şifrlənmiş yazı  
C) İmzalanmış yazı    D) Gizli yazı  
E) Bütövülmüş yazı

4. Üzüntüngü müəyyən edin:

- 1- Əlyətarlılıq    2- Təmliq    3- Maxlik  
a) İnförmatiyanın icazəsiz girişlərdən maxlı  
saxlanılması xassasıdır  
b) İnförmatiyanın avvalcadan müəyyən edilmiş  
şəkildə keyfiyyəti saxlaması xassası  
c) Yolverilən vaxt arzında tələb olunan införmatiya  
ressursunu, införmatiya xidmətini alda etmək  
imkanı  
A) 1-a; 2-c; 3-b    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-c; 2-b; 3-a

5. Mülkiyyət predmeti olan və hüquqlu sənədlərlə  
mühafizə edilən införmatiya na adlanır?

- A) Kodlaşdırılmış    B) Şifrlənmiş  
C) Qeyri - dağıq    D) Mühafizə olunan  
E) Deşifralanmış

6. Biometrik müdafiə sistemine nalar aiddir?
- Paroldan istifadə etmə
  - Gözün qüze hli qışasının şəklinə görə tanınma
  - Antivirus müdafiəsi
  - Verilənlərin fiziki müdafiəsi
  - Barmaq izlərinə görə tanınma
- A) 1,2,4    B) 1,2,5    C) 2,5    D) 2,3,4    E) 2,4,5

7. Bu məlumat salahiyətli orqan tərafından imzalanmış elə məlumatdır ki, orada açıq açarın həqiqətən da imza sahibinə aid olması və deşifrləmə məqsədilə istifadə edildə bilməsi təsdiqlənir:
- Açıq açar
  - Raqamlı imza
  - Biometrik məlumat
  - Elektron imza
  - Raqamlı sertifikat

8. Elektron imza texnologiyasının hansı funksiyaları var?
- Tamlıq
  - Sanadi göndərən şəxsin səbədi inkar edə bilməməsi
  - Sanadi qəbul edən şəxsin sanadi inkar edə bilməməsi
  - Maxfilik
- A) 1,3,4    B) 2,3,4    C) 2,4    D) 1,3    E) 1,2,3,4

9. Hansı üsullar biometrik tanınmaya aiddir?
- Barmaq izlərinə görə tanınma
  - Gözün ölçüsünə görə tanınma
  - Gözün qüze hli qışasının şəklinə görə tanınma
  - Nitqin özüllüklerinə görə tanınma
  - Üzün təsvirinə görə tanınma
  - Ovucun çizgiliyinə görə tanınma
  - Eşitmə dərəcəsinə görə tanınma
- A) 1,3,4,5,6    B) 2,3,4    C) 2,6    D) 1,3    E) 1,2,3,4

10. Uyğunluğu müəyyən edin.
- İnfomasiyanın elektron emal, ötürmə və yayılma vasitələri əsasında dövlət idarəetməsinin təskili, həkimiyətin bütün qollarındaki dövlət orqanlarının xidmətlərinin elektron vasitələrlə vətəndaşların bütün kategoriyalarına təqdim olunması, həmin vasitələr vətəndaşların dövlət orqanlarının işi haqqında məlumatlandırılması nazarda tutulur
  - Internet, yaxud başqa kompüter şəbəkələrinən istifadə olunmaqla törədilən cinayətlər nazarda tutulur
  - Səlahiyətli orqan tərafından imzalanmış elə məlumatdır ki, orada açıq açarın həqiqətən da imza sahibinə aid olması və deşifrləmə məqsədilə istifadə edildə bilməsi təsdiqlənir
- a) Raqamlı sertifikat  
b) Elektron hökumət  
c) Kibercinayətkarlıq
- A) 1-a; 2-c; 3-b    B) 1-b; 2-a; 3-c    C) 1-c; 2-a; 3-b  
D) 1-b; 2-c; 3-a    E) 1-c; 2-b; 3-a

11. "bilik" sözündəki hər bir hərf əlifbada özündən müəyyən mövqə məsafədə yerləşən hərfli avazlanıb. Verilmiş simvolların yığınından hansı "bilik" sözünün şifridir?
- (Əlifbadakı simvollar ardıcılılığı:  
abcdeäfgħixiijkqlmnoöprsħtuüvyz)
- A) dqoqn    B) elöln    C) cjmjl  
D) fmomo    E) ckmkil

12. termini ilə həkerlik sahəsində o şəxslər da biləni olmayan və "sindirmeq" üçün digər həkerlərin utilitlərindən istifadə edən adamları adlandırırlar. Nəqtoğruların yerinə hansı termin yazılmalıdır?
- A) Hacker    B) Kreker    C) Steamer    D) Planner    E) Scripper

13. "kitab" sözü sezar üsulu ilə  $y = x + 5$  algoritmi ilə şifralanır (Burada x açıq matə simvolu, y gizli matə simvolunu ifadə edir). Verilmiş simvollar yığınından hansı "kitab" sözünün şifridir?
- (Əlifbadakı simvollar ardıcılığı:  
abcdeäfgħixiijkqlmnoöprsħtuüvyz)
- A) ksdhg    B) nkif    C) hqhq  
D) omzea    E) alicg

14. Müləhizalardan hansılar doğrudur?
- Program məhsulunun üzünün çıxarılıb yaxud kompüter piraçılığı, yaxud program təminatı piraçılığı deyilir
  - Programa müalliflik hüquqı avtomatik olaraq onun yaradılması zamanı meydana çıxır
  - Programın müallifi öz programını istanılmış yolla çoxaltmaq və yaymaq, eləcə də dayışdırmaq üçün müstəsnə hüquq malikdir
  - Lisenziyalı program təminatının gizli olaraq üzünün çıxarılması və istifadəsinin qadağandır
- A) 1,2,3    B) 2,3,4    C) 1,3,4    D) 1,2,4    E) 1,2,3,4

15. Programın yaradıcısı öz hüquqlarını elan etmək üçün programın ilk buraxılışında hansı elementlərdən istifadə edir?
- Programın yaradılması müddəti
  - Çevrənin içarısında, yaxud mətarizədə "C" hərfi - ©. (C)
  - Programın yaddaş tutumunu və əsas funksiyasını
  - Hüquq sahibinin adı
  - Programın ilk buraxılış ili
- A) 1,2,3    B) 2,4,5    C) 1,3,4    D) 1,2,4    E) 1,2,3,5

16. Düzgün fikirləri müəyyən edin:
- "Kriptoqrafiya" iki yunan sözündən ibarət olub "gizli yazı" mənasını verir
  - Simmetrik şifreləmə algoritmində eyni bir açıq ham şifreləmə, ham da deşifrləmə üçün istifadə edilir
  - Assimetrik şifreləmə algoritmində şifrləmə üçün açıq açar deşifrləmə üçün gizli açar istifadə edilir
  - Simmetrik şifreləmə sürətli olsada assimetrik şifreləmə kimidən ayıranlı deyil
  - Elektron imza texnologiyasında simmetrik şifreləmə istifadə edilir
- A) 1,2,3    B) 2,4,5    C) 1,3,4    D) 1,2,5    E) 1,2,3,4

17. Uyğunluğu müəyyən edin.
- İdentifikasiya
  - Audentifikasiya
  - Avtorizasiya
- a) Həqlqılıyin yoxlanılması  
b) Subyektin özünü qələmə verməsi  
c) Salahiyətlərin verilməsi  
d) Əsas parametr kimi parollardan istifadə edir  
e) Əsas parametr kimi unikal məlumatlar istifadə edilir
- A) 1-a,e; 2-c,d; 3-b    B) 1-b,e; 2-a,c; 3-d  
C) 1-c,e; 2-a,e; 3-b    D) 1-b,e; 2-a,d; 3-c  
E) 1-c,e; 2-b,e; 3-a

14. Elektron dənəyada şəxsiyyəti müayyanlaşdırma  
məqsədi nedir?  
 A) Sifarişmiş malumat  
 B) Simetrik məlumatlar  
 C) Elektron imza  
 D) Elektron sanad

15. Azərbaycan tələflilərdən hansılar doğrudur?  
 1- Kiberrinaya çarlıq dedikdə Internet, yaxud başqa  
təmərət şəhərkələrləndən istifadə olunmaqla  
əvəzən cinayətlər nəzərdə tutulur  
 2- Proqramın müəllifi öz proqramını istanilan yolla  
məvdutlaşdırmaq və yaymaq, eləcə də dəyişdirmək üçün  
mənzəra hüquqa malikdir  
 3- "Kriptoqrafiya" termini "gizli yazı" mənasını verir  
 4- Sistemə daxil olmaq üçün login identifikasiya,  
parola və identifikasiya parametridir  
 A) 1,2,3 B) 2,3,4 C) 1,3,4 D) 1,2,4 E) 1,2,3,4

20. Əlibənnin hərfi ardıcılıqla 1-dən başlayaraq 8-lük  
say sistemindəki rəqamla şifrələnilən "kitab"  
ədədinin şifrini müayyan edin.  
 (abcdefgijklmnopqrstuvwxyz)  
 A) 1392012 B) 1192012 C) 13112412  
 D) 11132021 E) 1291203

21. Əlibənnin hərfi 8-lük say sisteminin rəqamları  
to şifrələnmişsa, oda "gmqx" ifadəsinin  
əsasında dənəyə alınan sözü müayyan edin.  
 (abcdefgijklmnopqrstuvwxyz)  
 A) kzo B) givv C) gkot D) lmot E) ktov

22. Əlibənnin hərfi ardıcılıqla 1-dən başlayaraq 16-  
liq say sistemindəki rəqamla şifrələnilən "info"  
ədədinin şifrini müayyan edin.  
 (abcdefgijklmnopqrstuvwxyz)  
 A) 9CSD B) 914615 C) 149156  
 D) 9E5F E) 90F6D

23. Əlibənnin hərfi ardıcılıqla 2-lük say  
sistemindeki rəqamlarla şifrələnilən "dxk" ifadəsinin  
şifrini müayyan edin.  
 (abcdefgijklmnopqrstuvwxyz)  
 A) 1011101101 B) 10101001001  
 C) 10111000101 D) 10011100100  
 E) 10111001000

24.  $k=5$  mövqə üzrə avazlanarak şifrələnmiş  
"məhənə" ifadəsinin deşifraladıldıqdan sonra alınan  
sözi müayyan edin.

- (abcdeafghijklmnnoöprsüüvz)  
 A) gozzi B) hkviloüj C) giövev  
 D) myejes E) msryosot

25. 2-lük say sisteminin rəqamları ilə kodlaşdırılmış  
dəfədə "1010011101100" kodunu deşifraləmək  
için 16-liq say sistemindən istifadə  
əməkməlidir. Verilən kodu deşifralayaraq alifba üzrə  
dənəyə alınan sözü müayyan edin.  
 (abcdeafghijklmnnoöprsüüvz)  
 A) dfhk B) bğjp C) çhko  
 D) tgjx E) diqr

26.  $k=4$  mövqə üzrə avazlanarak şifrələnmiş "sona"  
ifadəsinin deşifraladıldıqdan sonra alınan sözi  
müayyan edin. (abcdefgijklmnopqrstuvwxyz)  
 A) wsre B) okhw C) awld  
 D) sowf E) waed

27. Hər hansısa bir programının qanunsuz formada  
üzününi köçürülməsi necə adlanır?  
 A) Kriptoqrafiya  
 B) Müəllif hüququ  
 C) Kopiyalama icazəsi  
 D) Piratçılıq  
 E) Daktiloskopiya

28. Kompyuter cinayətkarlığına aid deyil.  
 A) Kompyuterdə virusların çoxaldılıb yayılması  
 B) Hənsə kompyuter programının qanunsuz  
üzünü köçürülməsi  
 C) Kompyutera qanunsuz daxili olub məlumatların  
əğurlanması  
 D) Kompyuter aparat təminatının eğurlanması  
 E) Kompyuterin program təminatının mahv edilməsi

29. Şifraləmənin na olduğu hərəkət tərəfindən  
məlum olsa da, hənsi şifrlərinin qoyulması naməlum  
olması hənsi şifralama üsuludur?  
 A) Qeyri-müəyyən B) Simmetrik  
 C) Kodlaşdırılmış D) Piratçılıq  
 E) Asimetrik

30. İnfomasuya tahlükəsizliyinə maneələr yaradan  
programlar hənsildir?

- 1 - Kraker  
 2 - Bravuzer  
 3 - Haker  
 4 - Reklam programları  
 5 - Astarış sistemləri  
 A) 1,2,5 B) 3,5 C) 2,4 D) 1,3,4 E) 1,3

**Odeca**  
**academy**

Original test toplusu adəs etmək qəsnaq imtahanları və tapşırıqların video izahını əldə edəcəksiniz

## Yazı işləri dəstləri

## Dəst 1.

- Daxil edilən 3 ədədin hasilini tapan ekrana yazardan alqoritmin blok-sxemini təsvir edin.
- Pythonda klaviaturadan daxil edilən natural n ədədindən növbəti tek ədədi çap edən programı yazın.
- Pythonda verilmiş üçraqamlı natural ədədin sonuncuraqamının bürinciraqamına bölünməsindən alınan qalğı hesablayan program kodunu yazın.

## Dəst 2.

- Daxil edilən ədədin sıfır ərəber, böyük və ya kiçik olması şərtini yoxlayan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Pythonda klaviaturadan daxil edilən n natural ədədi 8-lük say sistemində ifadə edib ekrana çıxaran programı tərtib edin.
- Pythonda  $b=[5, -39, 15, 20, -9, 44]$  siyahısının ədədi ortasından modulca böyük olan elementləri tapan programı yazın.

## Dəst 3.

- $[1, 100]$  aralığında olan tek ədədlərin cəmini və cüt ədədlərin hasilini tapan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Pythonda daxil edilən natural ədədinraqamları cəminin ədədin özüne tam bölündüb-bölünmədiyin tapan program yazın.
- Pythonda 1 ilə 30 (30 daxil deyil) ədədləri arasında olan natural ədədlərdən tek ədədlərin cəmi ilə cüt ədədlərin hasilini tapan və daha sonra alınan nəticəni ekrana çıxaran programı tərtib edin.

## Dəst 4.

- $[1, N]$  aralığında olan tek ədədlərin kubları hasilini və cüt ədədlərin kubları cəmini tapan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Pythonda klaviaturadan daxil edilən N natural ədədi klaviaturadan daxil edilən a və b ədədində tam bölünərsə "Ha", aks halda "Yox" çap edən programın kodunu yazın.
- Pythonda daxil edilən n ədədinin sadə və ya mürəkkəb olduğunu tapan programı yazın.

## Dəst 5.

- $S=5+7+9+\dots+N$  ədədlərin cəmini hesablayan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Pythonda klaviaturadan daxil edilən tam ədəddən ən 0-ların sayını tapan program tərtib edin.
- Mürəkkəb parol qoymaq üçün hər bir inteqranın 10 simvollar və 4 müxtalif simvolu olan parol qoymalıdır. Əgər bu deyilənlərə amal edilsə "təhlükəsiz parol", aks halda isə "təhlükəli parol" olur. Bunları nəzəre alaraq Pythonda dilləndə verilmiş məsələnin kodunu yazın.

## Dəst 6.

- İxtiyarı daxil edilmiş 10 ədədin ədədi ortasını hesablayan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Daxil edilmiş cümlənin ilk və son sözünü çap edən program yazın?
- Daxil edilmiş ədədinraqamlarını artma ardıcılıqla düzüb tam ədəd formatında çap edən program yazın.

Giriş	Cıxış
35671	13567
432185	123458

## Dəst 7.

- Bütün ikiraqamlı 3-a bölünən ədədlərin hasilini hesablayan alqoritmin blok-sxemini qurun.
- Ədədin ən böyük cütraqamını müəyyən edən program yazın.
- Daxil edilmiş ədədin bütünraqamlarının eyni olub olmadığını müəyyən edən program yazın. Eyni olarsa "Bəli" aks halda "Xeyr" sətri çap olsun.

## Dəst 8.

- Alqoritmin blok-sxemini tərtib edin.
- $$S = 1 + 3^3 + 5^5 + \dots + n^n$$
- Mağazada n sayıda gül var. Heç bir gülün artıq qalmaması şərti ilə neçə fərqli buket düzəltmək olar. Buketdə ən azı iki ədəd gül olmalıdır. Verilmiş məsələni hall edən python program kodunu yazın.
  - a, b və uyğun əməl (\*, +, /, -) daxil edilir. Daxil edilmiş ədədlər arasında uyğun əməlin nəticəsini ekrana çıxaran python kodunu yazın.

Yazı işləri dəstləri

Dəst 9.

1. Alqoritmin blok-sxemin tartib edin:

$$S = \left(\frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{4}\right)^4 + \left(\frac{1}{6}\right)^6 + \cdots + \left(\frac{1}{n}\right)^n$$

2. Nömrənin ən böyük rəqəm ilə ən kiçik rəqəminin cəmini tapan program yazın.

3. Ata oğluna söz verib ki, hər gün alış-verişdən qalan qalıq pulları oğluna verəcək. Oğul isə o pulları nüvəyib və losipəd almaq istəyir. Atanın hər gün alış-verişə ayndığı pul 1 manat, alış-verişə gətirən pul 1 manat və losipədin qiyməti cəmən olarsa, oğul ən az neçə gündən sonra losipədən ala bilər. Verilmiş məsələni hall edən Python kodunu yazın.

Dəst 10.

1. Alqoritmin blok-sxemin tartib edin:

$$S = \frac{1}{1^2 + 2} - \frac{1}{2^2 + 3} + \frac{1}{3^2 + 4} - \cdots - \frac{1}{99^2 + 100}$$

2. Daxil edilmiş adədin ortadakı rəqəmini çap edən program yazın. Əgər adədin rəqəmlərinin sayı cüt sayıda olarsa, ekrana orta adəd yoxdur sətri çap olunur.

Giriş	Cıxış
1234	3
1234	Orta rəqəm yoxdur

1. Rəqəmləri cəmi 10 olan bütün 3 rəqəmlü adədləri çap edən program yazın?

Dəst 11.

1. N qədər (N daxil) natural adədin faktorialını hesablayan alqoritmin blok-sxeminini qurun.

2. Pythonda klaviaturadan daxil edilmiş natural adədin ikilik say sistemindəki 1-lərinin sayını tapan programı yazın.

1. Pythonda a=[34,142,40,-63,85,47] siyahısının cüt nömrələrinin cəmini və tek nömrələrin hasilini tapan ekrana çıxaran programı tərtib edin.

Dəst 12.

1. S=7+8+...+N+1 adədlərin cəmini hesablayan alqoritmin blok sxemini qurun

2. Pythonda klaviaturadan daxil edilən n natural adədin bölgələrinin cəmini tapan programın kodunu yazın

3. Pythonda a=[34,142,40,-63,85,47] siyahısında maksimum elementini və indeks nömrəsin təpib ekrana yazan programın kodunu yazın.

Dəst 13.

1. Daxil edilən N-a qədər cüt natural adədlərin hasilini hesablayan alqoritmin blok-sxeminini qurun

2. Pythonda a=[-34,142,40,-63,85] siyahısının müsbət elementlərinin cəminin 6-ya bölündüb-bölməmişini tapan programı yazın.

3. Rəqəmləri müxtəlif natural adədin ən böyük rəqəmindən başqa digər rəqəmlərinin cəmini hesablayan alqoritmin Python dilində programını yazın.

Dəst 14.

1. Daxil edilən 5 adəddən ən böyüyünü tapan və onu ekrana yazan programın alqoritmini blok-sxemə tasvir edin.

2. Restorda kabab, plov və balıq adlı 3 müxtəlif yemək təklif olunur. Bu yeməklərinin hansının digərlərinə nisbatən daha bəhə olduğunu tapan program kodunu yazın.

3. Pythonda bütün üç rəqəmlü natural adədlər arasında bütün rəqəmləri cüt olan adədləri tapan programı yazın.

Dəst 15.

1. 2 fərqli natural adəd daxil edilsin. Əgər birinci adəd ikinci adədən böyükdürsə bu iki adədin adədi ortasına, aks halda isə bu iki adədin 4-misini tapan alqoritmin blok-sxemini qurun. (0 daxil deyil)

2. Pythonda a=[-23,18,9,-11,0,14] siyahısında cüt və mənfi olmayan elementlərinin indekslərini tapan program yazın.

3. Pythonda rəqəmləri müxtəlif natural adədin ən kiçik rəqəmini tapan programı yazın.

Qeyd. Yazı işlərinin davamı e-codera mobil tətbiqinə yerləşdirilmişdir!

#### *1. Informatika ve İnfomasıya pruseleri*

1.1. Informatika və Informasiya																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
E	D	D	B	E	D	E	E	D	D	E	C	E	B	C	C	D			
1.2. Informasiyanın xassaları																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18		
D	B	C	E	D	C	B	E	A	C	A	B	D	D	B	D	A	C		
1.3. Informasiyanın təqdim olunma formaları																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13							
D	D	A	B	C	D	B	B	A	C	C	A	B							
1.4. Informasiya prosesləri																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	E	D	C	E	B	D	C	C	B	C	E	D	B	B	B	D	C	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32								
A	E	A	B	C	A	B	D	D	C	B	D								

2. Say Sistemları

<b>2.1. Ümumi anlaysılar</b>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	B	D	A	E	C	A	C	A	C	D	D	D	B	B	E	A	B	B	

21

### 3.3 Run-time system

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
A	B	C	C	D	A	B	A	B	C	E	D	

32

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
F	B	C	D	A	D	E	C	B	A	B	S	B	A	B	C	A	F	S	Z

	3	4	5	6	7	8	9
31	33	33	34	35	36	33	3

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	A	B	B	C	C	E	A	A	B	S	C	B	B	E	E	A	C	B	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	C	A	C	E	D	B	D	E	C	C	B	C	C	E	C	A	B	A	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74						
A	C	B	A	A	B	A	A	A	E	D	B	B	A						

#### 2.4. Müxtəlif say sistemlərində hesab əməlləri

### 2.5. Wirkungsmechanismus

## 3. İnfomasyon kodlaşdırılması ve mühakemeleri

3.1. İnfomasyon ölçütleri ve vahidi																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	C	A	B	E	A	C	C	A	D	C	B	A	B						

3.2. Kod ve kodlaşdırma-İkili kodlaşdırma																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	D	D	C	D	E	C	D	D	D	B	D	A	C	E	C	D	D		
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	D	B	B	D	A	C	B	B	C	D	A	B	B	E	C	C	B	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	C	B	B	D	C	D	D	B	E	C	B	B	D						

3.3. Matematiksel kodlaşdırma																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	E	D	B	D	E	B	D	C	B	E	A	A	D	B	A	A	A	E	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	C	C	A	B	D	D	D	C	D	E	B	C	B	B	D	B	B	C	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	C	D	C	E	B	B	B	C	D	D	D	B	B	E					

3.4. Kompüter grafikleri, tablo sahaları ve növleri.																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	E	E	C	E	E	D	D	A	D	A	B	A	A	C	D	E	A	C	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	B	C	D	B	E	B	A	B	D	B	A	D	E	A	E	E	C	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	C	A	B	B	A	E	A	D	D										

3.5. Grafik kodlaşdırması																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	C	D	C	E	C	E	C	E	C	E	B	E	C	D	B	D	A	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	E	D	D	C	C	C	B	E	A	C	B	E	A	A	C	D	A		
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	A	E	A	D															

3.6. Mühakemelendirme masalaları																			
1	2	3	4	5	6	7	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	A	E	D	A	A	A	B	D	A	B	C	D	A	E	B	D	C	D	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	C	B	D	D	C	D	E	C	A	A	A	B	C	B	C	A	A		
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	A	E	A	D															

4. Modelleştirmeler																			
41	42	43	44	45	46	47	B	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	D	A	D	E	A	B	C	E	D	A	D	A	D	C	E	C	E	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	D	E	B	A	B	D	D	C	C	B	D	C	D	D	D	D	D	B	

## 5. Kompyuter qurğuları

## 5.1. Kompyuterin mərkəzi qurğuları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	E	D	C	D	D	A	B	B	E	B	A	B	D	C	A	B	B	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	C	E	A	E	A	B	A	B	B	V	C	B	C	A	E	A	B	D	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	E	B	E	C	D	E	B	C	D	D	B	E	B	B	B	E	C	A	E
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
B	A	B	E	C	B	E	E	B	B	A	E	A	C	D	E	B	C	D	D
81	82	83	84	85	86	87													
A	C	E	B	E	A	A													

## 5.2. Yaddaş qurğuları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	C	A	B	D	D	E	A	A	D	D	C	C	A	B	E	D	D	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	E	D	D	A	A	D	E	B	D	B	D	B	C	A	A	D	B	E	E
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	E	D	B	B	C	A	A	E	B										

## 5.3. Periferiya qurğuları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	A	E	E	E	B	E	D	B	A	A	E	C	D	D	E	A	A	A
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	C	C	B	D	A	B	B	B	C	D	A	C	B	A	B	A	D	E	D
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
A	C	A	E	A	C	D	A	D	A	C	B	A	C	D	A	E	D	D	D
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
D	B	A	A	B	A	D	C	E	D	A	A	B	B	C	B	A	E	B	E
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
B	B	C	E	C	A	D	A	D	C	C	D	D	C	B	D	D	C	C	C
101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111									
D	A	C	B	D	A	E	D	C	B	D									

## 5.4. Məhkəmələndirme təpəriqləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	C	C	C	B	A	E	C	A	D	B	D	C	B	D	A	D	C	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	C	B	A	B	D	C	D	D	E	D	D	C	B	D	B	B	A	D	C
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55					
C	A	B	A	C	B	A	A	E	A	A	A	C	C	A					

## 6. Kompyuter programları

## 6.1. Sistem programları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	D	D	A	B	D	D	E	A	D	E	E	A	E	C	E	C	A	A	A
21	22	23	24																
B	B	A	A																

## 6.2. Təbliği programları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
D	B	C	A	A	D	A	A	A	B	A	B	B	A	E	A	B	A	

## 6.3. Programlaşdırma alətləri

1	2	3	4	5	6	7	
A	A	A	D	E	D	A	

## 6.4. Məhkəmələndirme təpəriqləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
C	E	D	A	C	B	B	D	E	B	D	C	A

**7.Əməliyyat sistemi**

Əməliyyatlar

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	C	D	B	C	B	C	A	B	D	B	B	E	B	E	C	B	D	C	E		
2	C	D	B	C	B	C	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C	40	
3	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
4	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
5	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
6	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
7	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
8	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
9	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
10	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
11	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
12	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
13	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
14	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
15	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
16	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
17	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
18	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
19	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		
20	C	D	B	C	C	B	D	A	A	E	B	B	E	A	A	C	A	B	C		

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	C	D	B	C	B	C	A	B	C	D	C	E	A	E	D	C	B	E	B	E	
2	C	D	B	C	B	C	D	B	B	B	C	D	C	B	E	D	B	C	A		
3	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
4	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
5	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
6	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
7	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
8	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
9	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
10	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
11	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
12	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
13	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
14	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
15	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
16	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
17	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
18	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
19	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		
20	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	D	B	C	D	C	B	E	D	B		

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	C	D	B	C	B	C	A	B	C	D	C	A	D	A	A	A	D	C	E		
2	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	A	C	E	D	D	D	B	B		
3	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
4	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
5	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
6	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
7	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
8	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
9	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
10	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
11	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
12	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
13	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
14	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
15	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
16	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
17	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
18	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
19	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			
20	C	D	B	C	B	C	D	A	E	C	C	B	E	D	D	D	B	B			

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	E	D	D	C	D	A	C	D	C	D	E	C	D	E	D	C	B	E	B	D	
2	E	B	A	E	C	E	D	E	E	B	D	A	A	A	E	A	C	B	D	C	
3	E	B	A	E	C	E	D	E	E	B	D	A	A	A	E	A	C	B	D	C	
4	E	B	A	E	C	E	D	E	E	B	D	A	A	A	E	A	C	B	D	C	
5	E	B	C	C	D	C	E	A	A	B	A	A	B								

## 9. Elektronik cihazlar

9.1. Elektronik cihaz ve onun komponentleri (xama, sotır, sırıtm, iş veren). Döşetler ve funktsiyalar. Mütləq və nisbi ümumiyyətlər.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	C	B	B	E	A	B	C	B	D	B	D	C	C	E	E	B	B	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	A	B	C	B	E	E	E	C	A	E	C	A	E	B	C	D	C	E	E
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
C	C	B	E	C	A	E	B	D	C	B	E	A	C	B	C	D	B	A	A
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
B	E	C	D	E	E	D	C	B	B	D	A	A	B	D	A	C	C	C	C
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
A	F	D	D	A	E	D	E	B	A	E	B	A	C	B	B	D	C	B	A
101	102	103	104	105	106	107	108	109											
C	B	B	E	B	E	D	E	A											

## 9.2. Diagramlar və onların elementləri. Elektronik cihaz programında modelləşdirilmə. Statistik verilənlər əsasında proseslərin modelləşdirilməsi.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	E	B	B	B	A	B	C	D	A	B	D	C	B	C	A	A	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	A	B	B	C	C	A	B	C	B	B	E	E	C	D	C	A	B	B	B

## 10. Verilənlər bazası

## 10.1. "Verilənlər bazası" anlayışa, verilənlər modeli və verilənlər bazasının idarəvelənmə sistemi. Cədvəller və onları arasında əlaqə.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	C	A	E	C	B	C	B	B	E	D	C	D	A	D	C	C	A	E	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	D	A	A	C	E	B	C	D	C	E	B	B	E	E	C	D	C	A	B
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	D	A	A	E	E	B	E	C	D	C	D	B	A	D	A	B	E	E	E
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77			
B	A	A	C	E	B	B	A	C	A	A	B	C	A	E	C	D			

## 10.2. Sorgular, formalar. Verilənlərin axtara və onları cəsildənməsi. Hesabatlar

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	E	C	A	D	C	B	C	E	C	B	C	C	D	D	C	C	E	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	D	C	C	D	D	E	D	D	D	D	D	D	A	C	E	A	B	A	D
41	42	43	44	45	46														
B	A	B	B	C	D														

Codera

academy

## 11.Algoritım

Algoritmin anlayış Algoritmin xassaları

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	8	A	E	B	B	A	C	B	C	A	D	E	B	F	C	A	A	C
3	6	B	C	D	B	E	A	D	D	C	A	R	B	A	C	D	D	C
4	23																	
5	E																	

Algoritmin təqdim edilmə üsulları.

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	A	B	C	D	B	E	A	D	D	C	A	R	B	A	C	D	D	C
3	23																	
4	E																	

Algoritmin növləri(xətti, budaqlanan, dövri) Ümumi anlayışlar

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	A	A	A	E	B	E	A	E	A	A	B	B	C	A	A	B	A	B
3	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
4	B	B	B	A	C	D	C	B	R	D	C	A	A	A	E	E	A	A
5	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55					
6	A	A	B	B	A	A	C	C	A	A	C	A	C	A				

Xətti və budaqlanan algoritmlar

1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	C	B	B	D	B	C	C	D	A	C	C	A	G	B	B	C	C	B
3	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34					
4	R	A	A	B	D	D	C	C	B	D	C	A	B					

Dövri algoritmlar.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	E	A	A	B	B	A	A	A	A	B	B	B	D	E	A	C	D	B	
3	22	23	24	25	26														
4	D	B	E	A	C														

Tipik məsələlərin algoritmları

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
2	C	B	C	D	E	A	A	B	B	C	D	C	B	E	A	C	D	B	
3	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
4	C	A	E	D	C	B	A	B	E	B	D	B	E	D	B	C	A	B	

11.7. Aşağıdakı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
2	25	2	2	3	150	24	15	55	22	31	25	63	6	20	280	1,2	1-z 2-x 3-y	91
3																		

11.8. Yen işləri

1	n=n+1	s=s+n*n
2	n<=50(n<51)	p=p*n s=s+p
3	A=m*x	B=m*x
4	C=n=n+1	
5	A=n<=50	B=x
6	C=x	
7	A=n<=100	B=k*x
8	C=x	
9	D=m*x	
10	E=n=n+1	
11	F=k*x	
12	G=x	
13	H=m*x	
14	I=n=n+1	
15	J=k*x	
16	K=x	
17	L=m*x	
18	M=n=n+1	
19	N=k*x	
20	O=x	
21	P=m*x	
22	Q=n=n+1	
23	R=k*x	
24	S=x	
25	T=m*x	
26	U=n=n+1	
27	V=k*x	
28	W=x	
29	X=m*x	
30	Y=n=n+1	
31	Z=k*x	
32	A=x	
33	B=y	
34	C=z	
35	D=w	
36	E=v	
37	F=u	
38	G=t	
39	H=s	
40	I=r	

## 12. Programlaşdırma

12.1. Python programlaşdırma dili, sabit ve döytən kompyutardır. Verilənlərin tipi, Tip çevirmələri, Verilənlərin daxili və xaric edilməsi.

Məsclər üzərində emallar:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	E	D	B	A	B	C	D	B	D	A	D	B	E	A	B	D	B	E	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	E	A	B	D	C	A	D	E	B	B	B	B	C	D	D	E	B	A	A
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	D	A	E	D	C	B	B	E	C	A	B	B	C	D	E	B	D	E	B
61																			
B																			

12.2. Sağırələr üzərində emallar:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	B	C	B	E	B	B	E	E	E	C	E	D	E	A	C	B	A	E	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
C	B	D	E	D	D	A	B	B	E	D	C	C	A	B	A	B	A	D	B
41	42	43	44	45															
C	D	E	D	B															

12.3. Sıyahılar üzərində emallar:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	E	C	C	E	E	C	D	C	B	C	A	A	B	A	C	B			

12.4. Sərt operatorcu:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	C	D	B	A	C	C	A	A	C	C	B	D	E	A	D	B	C	C	D
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
D	A	C	B	B	A	B	A	A	A	D	B	D	A	A	D	B	B	B	B

12.5. Sərdil dövr operatoru (Bölüm 1)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	C	H	B	D	B	B	B	C	C	D	C	E	A	A	C	A	C	C

12.6. Sərdil dövr operatoru (Bölüm 2)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	E	C	C	E	A	C	C	D	B	B	A	D	A	C	A	A	E	D	E
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33							
A	E	D	B	D	B	E	C	C	E	D	C								

12.7. Sayıbachı dövr operatoru (Bölüm 1)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	A	A	E	C	C	A	B	D	D	D	E	B	A	E	D	A	C	A

21 22 23 24

E D C C

12.8. Sayıbachı dövr operatoru (Bölüm 2)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	A	A	A	B	B	A	C	D	E	A	B	C	C	B	A	D	D	D

21 22

D B

12.9. Sayıbachı dövr operatoru (Bölüm 3)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	A	A	A	B	B	A	C	D	E	A	B	C	C	B	A	D	D	D

21 22

D B

12.10. Sayıbachı dövr operatoru (Bölüm 4)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	E	C	A	B	B	A	D	C	E	C	B	E	D	B	E	A	D	D	D

21 22

D B

12.11. Altprogramalar (Funksiyalar və prosedürler)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	A	C	B	D	B	E	B	B	C	D	D	D	E	C	B	E	A	E	B

21 22 23 24

A E B C A B

12.12. Möhkəmədirmə məsələləri

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	D	B	A	C	E	D	A	C	E	C	D	E	E	B	C	B	E	E	D

21 22 23 24

A A C C A B

12.13. Açıq tipli test təpərlərinə

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
1-c	1,3,6	2	5234	10	13	1-d	17	10	134	5	55	11	16	332					

2-a

3-b

34

## 13. Koşulların protokolları

13.1. Koşulların protokolları ve onların tamlılık																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	E	A	B	C	E	C	E	C	B	B	B	C	C	E	C	A	C	E	
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	E	C	E	B	D	A	E	A	B	C	B	C	B	D	D	C	D	A	
41	42	43	44	45	46	47	48												
C	D	C	A	E	C	E													
13.2. Sabit yapılogitları ve sabitçe ayıdanlıklar																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	F	E	A	D	C	C	A	C	B	B	D	A	A	D	D	E	A		
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
E	C	A	C	E	B	B	D	E	C	A	C	A	B	D	E	C	E		
41	42	43	44	45															
F	B	E	A																
13.3. Sabitçe arsitektürler. Sımsız sabitçe teknolojiler																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
A	B	D	B	C	B	E	D	C	C	D	C	E	A						
13.4. Açıq suallar																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15					
1-a;d;2-d;3-e																			
1-a;d;2-h;c																			
1-a;d;2-h;c,e																			
1-a;d;2-h;c,e																			
1-3,5																			
2,4																			
3,5																			
200																			
1,4																			

## 14. Internet

14.1. Internetin bağlanması gerekliliği. Internetde ünvanlanma ve protokoller.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	A	E	C	C	C	D	E	A	D	D	C	B	C	A	D	C	B	C	C
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
B	A	D	B	D	D	B	B	B	C	C	C	A	C	C	B	A	C	D	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	C	C	D	B	B	C	C	A	E	E	A	D	A	A	B	A	A	C	
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
E	C	C	E	C	C	D	D	B	A	B	C	A	E	C	B	C	D	A	
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90										
E	C	D	A	D	D	B	B	D	D										
14.2. Internet rıtmaları. Dünya hörümecik toru. Axtarış sistemleri. Elektron poçt.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	D	C	B	A	C	C	D	B	A	E	B	B	A	C	D	D	C		
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	C	D	B	E	C	A	D	A	D	E	C	A	E	E	D	B	B	A	
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
B	C	C	D	B	B	C	C	A	E	E	A	D	A	A	B	A	A	C	
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
E	C	C	E	C	C	D	D	B	A	B	C	A	E	C	B	C	D	A	
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90										

14.3. Açıq suallar.	
1	1,2,3,5
2	5
3	20
4	1,4,6
5	13,5
6	CBDA
7	1,2,3,4,5
8	1,2,4
9	CAGDPBE
10	34,1,2
11	4
12	1-b, 2-c, 3-a
13	1-b, 2-a,c,d
14	1-a,2-c,3-b,4-d

		15.1. Web programlaşdırma va saytın hazırlanmasında kullanılmıştır. HTML, işlenme dili.																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
B	E	E	B	C	C	B	A	A	D	D	A	B	B	C	C	A	B	C	B	
21	22																			
D	D																			

		15.2. Saytların va codexlerin yaradılması.																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
A	B	D	A	C	B	A	A	B	B	D	B	D	C	C	A	B	A	B	C	
21	22	23	24																	
C	C	B	C																	

		15.3. Web-sahifelerin sunum, qrafik faytların yerleştirilmesi, istinadlardan istifadə.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
D	C	B	A	C	D	A	B	B	A	A	B	C	D	D	E	A	B	A	B	A	
21	22	23	24																		
C	C	B	C																		

		15.4. Ümumiyyətdən təqibçular.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12										
D	D	C	E	E	C	D	C	E	A	E	A	C	E	A	E	E	C	C	E		
21	22	23																			
D	C	E																			

## 16. İnfomasiya təhlükəsizliyi

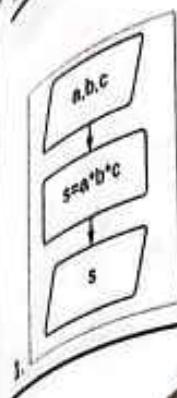
		16.1. İnfomasiyanın qorunması. Zəyanverici proqramlar.																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
D	E	C	C	E	C	D	C	E	A	E	A	C	E	A	E	E	C	C	E		
21	22	23																			
D	C	E																			

		16.2. Komputer cinayətkarlılığı. Kriptografiya																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
D	A	D	E	D	C	D	E	A	D	B	C	D	E	B	E	D	E	E	C		
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30												
C	D	E	C	D	C	D	D	E	D												



**Codera**  
academy



2.

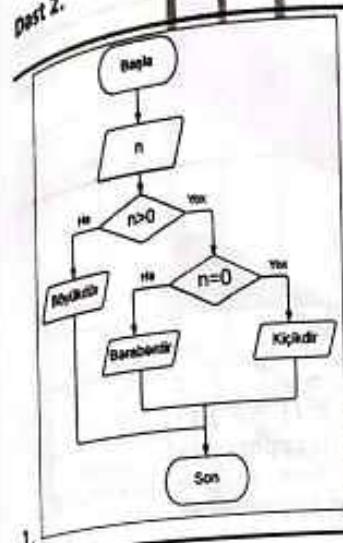
```

n=int(input())
if n%2==0:
    n=n-1
else:
    n=n-2
print(n)
  
```

3.

```

n=int(input())
a=n//100
b=n%10
print(b%a)
  
```



2.

```

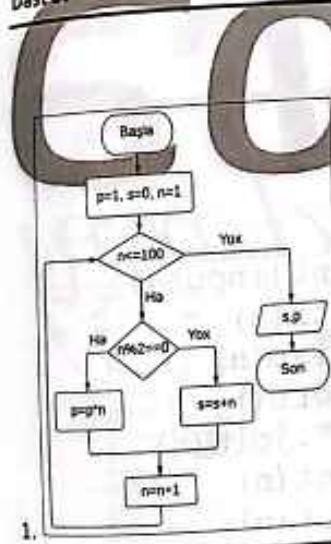
n=int(input())
s=""
while n>0:
    k=n%8
    n=n//8
    s=str(k)+s
print(s)
  
```

3.

```

b=[5,-39,15,20,-9,44]
eo=sum(b)/len(b)
for i in b:
    if abs(i)>eo:
        print(i)
  
```

1.



2.

```

n=int(input())
m=n
s=0
while n>0:
    k=n%10
    n=n//10
    s=s+k
    if m%s==0:
        print("Beli")
    else:
        print("Xeyr")
  
```

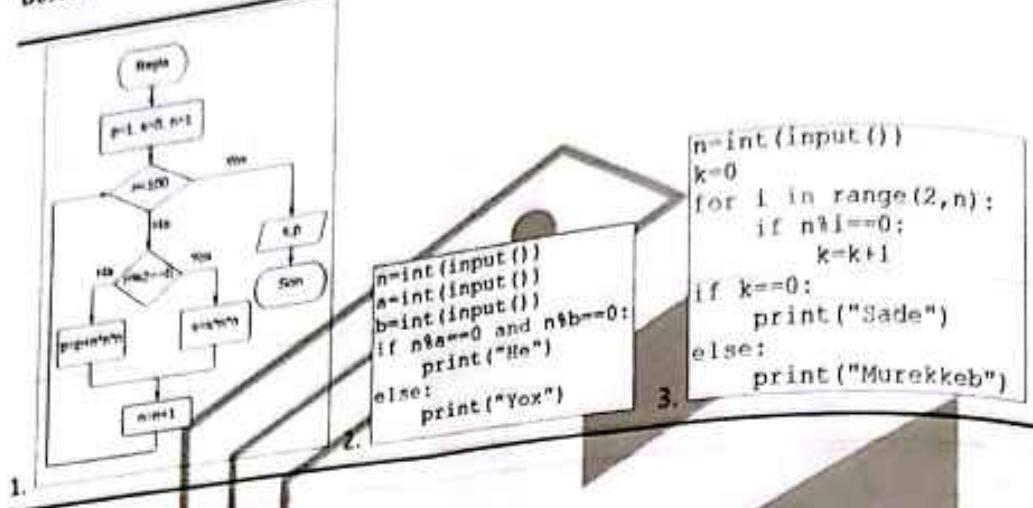
3.

```

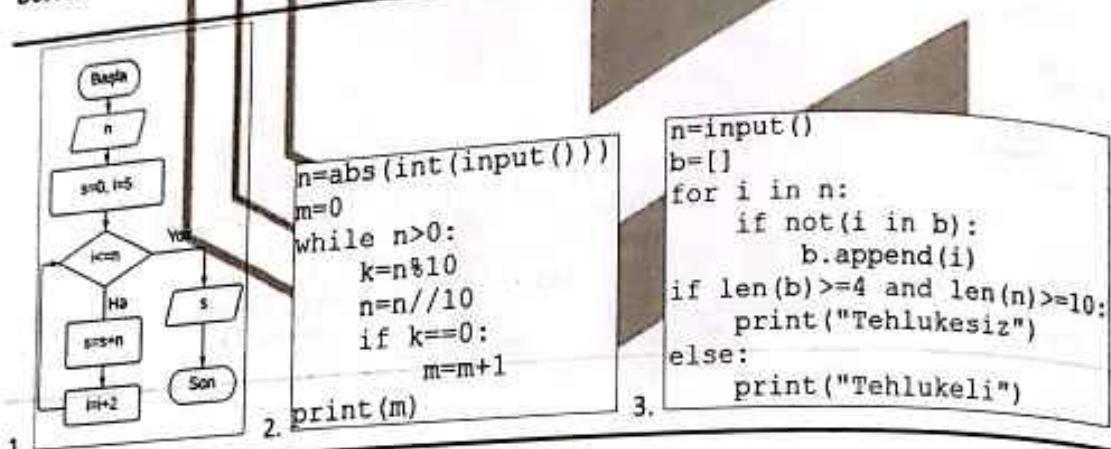
s=0
p=1
for i in range(1,30):
    if i%2==1:
        s=s+i
    else:
        p=p*i
print(s,p)
  
```

1.

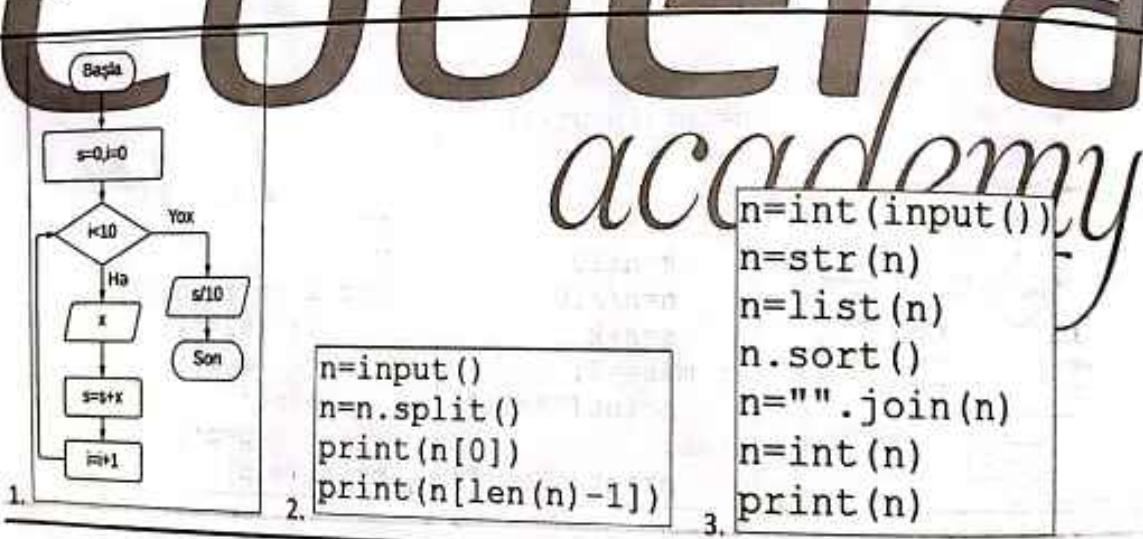
## Dast 4.

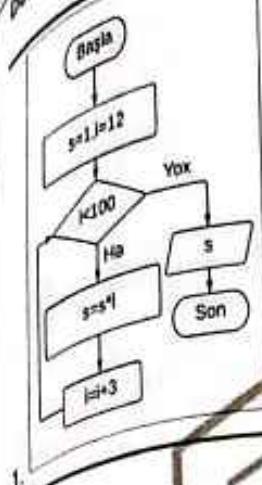


## Dast 5.



## Dast 6.





1.

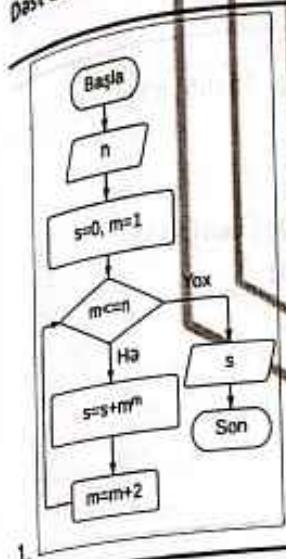
```

n=int(input())
m=0
while n>0:
    k=n%10
    n=n//10
    if m<k and k%2==0:
        m=k
print(m)
  
```

2.

```

n=int(input())
n=str(n)
if len(n)==n.count(n[0]):
    print("Beli")
else:
    print("Xeyr")
  
```



1.

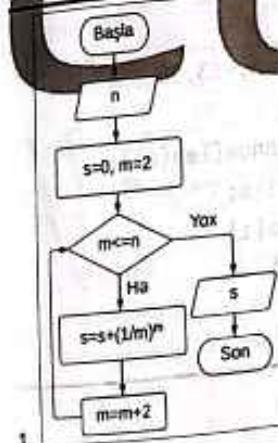
```

n=int(input())
k=0
i=2
while i<=n//2:
    if n%i==0:
        k=k+1
    i=i+1
k=k+1
print(k)
  
```

2.

```

a=int(input())
b=int(input())
emel=input()
if emel=="+":
    print(a+b)
if emel=="*":
    print(a*b)
if emel=="-":
    print(a-b)
if emel=="/":
    if b==0:
        print("olmaz")
    else:
        print(a/b)
  
```



1.

```

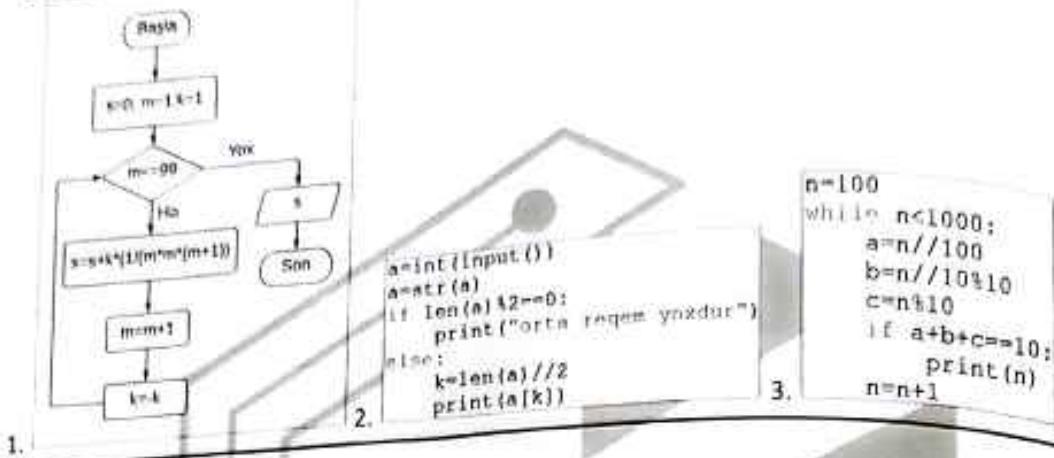
a=int(input())
a=str(a)
a=list(a)
eb=max(a)
ek=min(a)
print(int(eb)+int(ek))
  
```

2.

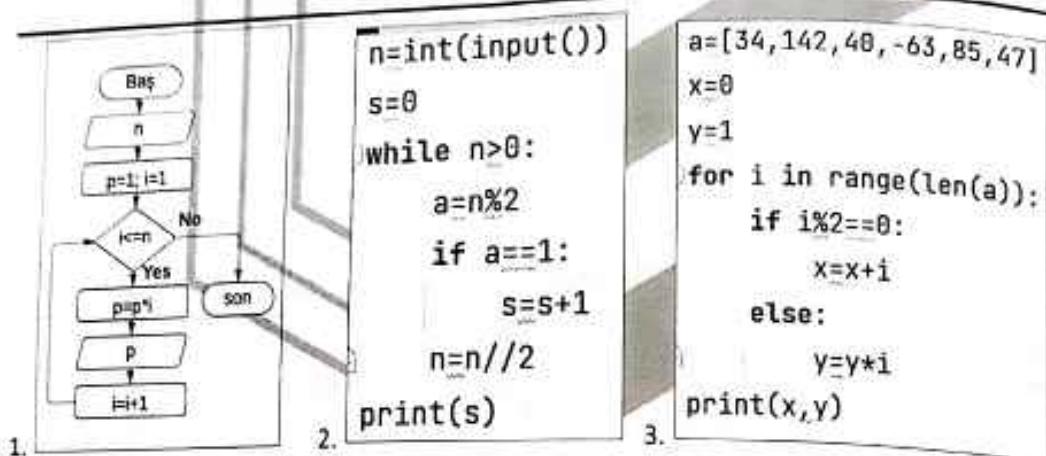
```

a=int(input())
b=int(input())
c=int(input())
if c%(a-b)==0:
    print(c//(a-b))
else:
    print(c//(a-b)+1)
  
```

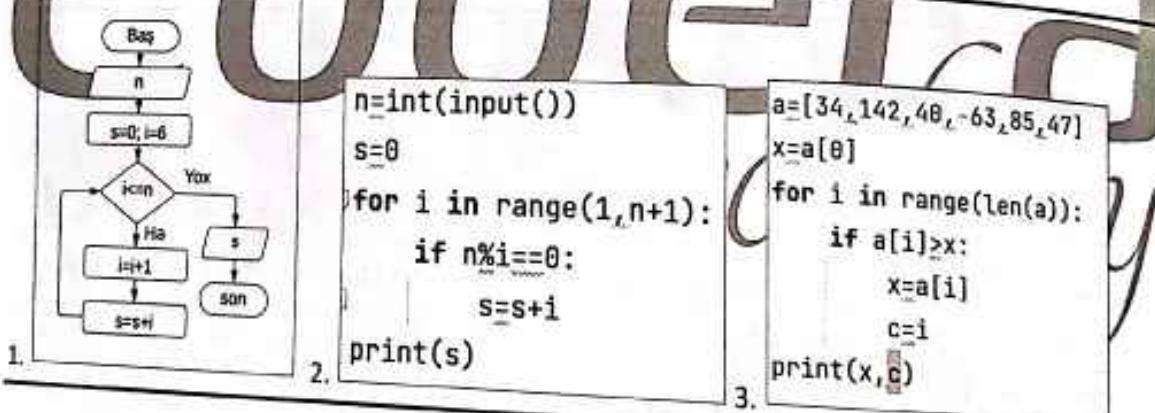
## Dast 10.



## Dast 11.

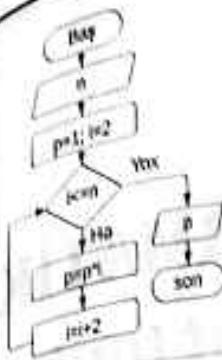


## Dast 12.



Fazıl İlgaz cavabları

Dast 13.



1.

```

a=[-34,142,40,-63,85]
s=0
for i in a:
    if i>0:
        s=s+i
    if s%6==0:
        print("Yes")
    else:
        print("No")
  
```

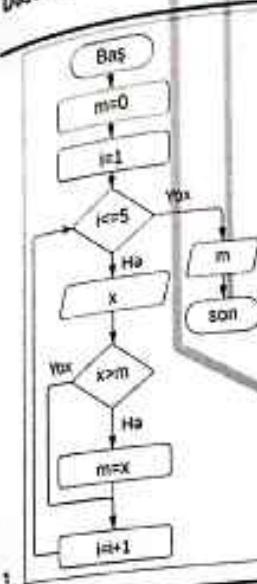
2.

```

n=int(input())
a=[]
while n>0:
    x=n%10
    a.append(x)
    n=n//10
a.remove(max(a))
print(sum(a))
  
```

3.

Dast 14.



1.

```

k=float(input())
b=float(input())
p=float(input())
if k>b and k>p:
    print("Bn baha kabobdir!")
elif b>p:
    print("Bn baha balıqdır!")
else:
    print("Bn baha plovdur!")
  
```

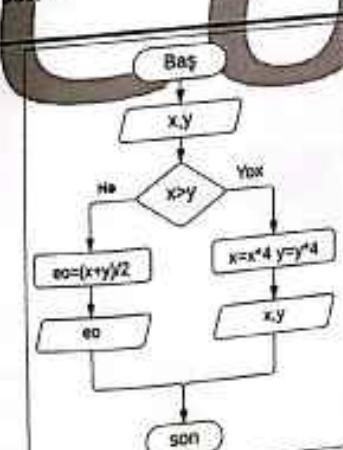
2.

```

for i in range(100,1800):
    a=i//100
    b=i//18%10
    c=i%10
    if a%2==0 and b%2==0 and c%2==0:
        print(i)
  
```

3.

Dast 15.



1.

```

a=[-23,18,9,-11,0,14]
for i in range(len(a)):
    if a[i]%2==0 and a[i]>0:
        print(i)
  
```

2.

```

n=int(input())
s=9
x=0
while n>0:
    a=n%10
    if a<s:
        s=a
    n=n//10
print(s)
  
```

3.

# İNFORMATİKA

## *test toplusu*

- Abituriyent hazırlığı
  - Müəllimlərin işə qəbulu
  - Sertifikasiya imtahanları

SkyE  
ISBN 978-9952-440-35-9

Çapa imzalanmışdır 22.04.2023

Formatı 60x84

Çap vərəqi 16

Müqavilə qiyməti ilə